

Visiones videlicet in quibusdam
religiose femine que Scultas in
titulatur.

72

res parte
 In pma p
 In qru p
 tudine a
 de amore de
 ce qd dm nich
 n li de beatis an
 sectione inq in
 coniugio & can
 de paradiso d
 da de duaru ca
 n m de postion
 lune stellaru uc
 motu et qd ista
 In m de tabern
 rone anime de
 de mecu per
 cantu q de sensu
 rectu de uolu
 de libis di ad h
 n v de forma et
 synagoge & q
 n vi de mirabil
 de habitu et mu
 timu & qd sign
 n feda parte vi
 ru pma cunct
 igna in part
 rone pme ma
 ha et reliq p
 amx et secreta
 te spultura re
 nu de trib pson
 quatuor similit
 nu de forma et
 sponse di De ap
 erdotib De sa

res partes s̄ huius libri.

In p̄ma parte vi. s̄ uisiones.
In q̄rū p̄ma ꝛunct̄ de fortu-
tudine & cōnitate regni dī.
de amore. de custodia paup̄ū spū.
et q̄d dīm nichil latet.

In ii. de beatis anglis. de luciferi de-
iectione in q̄ infernus factus ē de
coniugio & causis ei. de pollitione.
de paradiso. de ada. et alus quib.
dā. de duarū excellentia uirtutū.

In iii. de positione firmam̄ti. solis.
lune. stellarū. uentō. elem̄ti. de t̄re
motu. et q̄d ista significent.

In iiii. de tabernaculo et p̄grina-
tione anime. de scientia dī. de ido-
lis. de meq̄li pertatione hominū. &
causis ei. de sensu. de anima. de in-
tellectu. de uoluntate. de ratione.
de ubis dī ad hō. i. c. & de alus q̄b. dā.

In v. de forma et colore & cōnitate
synagoge & q̄d ista significent.

In vi. de mirabili ꝛditione creature.
de habitu. et mira laude. viii. or-
dinū & q̄d significēt.

In s̄cda parte. vii. s̄ uisiones. in q̄
rū p̄ma cōnct̄ de in cōphensibili
ignea u. pat̄. De uerbo. de distinc-
tione p̄mc mat̄e. De ada et abra-
hā. et reliq̄s. p̄. & ioh̄e baptista. De
am̄. et secreto cōsilio dī. de mor-
te. sepultura. resurrectione. ascensioe.

In u. de trib. p̄sonis in una essentia.
p̄ uarias similitudines.

In iiii. de forma & generatione eccl̄e
sponse dī. De apl̄s. martyrib. sa-
cerdotib. De sacramento uere tri-

nitatis et filius alicui.

In iiii. de dulcedine flagram̄ti
donoy. s. sp̄s. Et de multimoda
diuersitate filioꝝ eccl̄e.

In v. de apl̄s et p̄gmitariis & re-
gularib. & uirginitatis multi-
plici corona. De his q̄ odor ui-
uentis dñs. et nouitate uestiū. de
trina eccl̄astica institutione. De
infantib. et alus q̄ plurimis.

In vi. de x̄ in cruce pendente et
eccl̄e desponsatione. de obsequio
angloꝝ et corusca luce & ap̄to
celo sup altare dū sacerdos mi-
seria celebrat. De v. diuinitatib.
cōmunicantiū. De corpore dñi.
De introitu & castitate ministrōꝝ
eccl̄e et eunuchis de diuisis pec-
catis hominū. et alus multis.

In vii. cōnct̄ de iusticia et fide
lib. de lege dī de horribili ser-
pente. De foro seli de diuinitate
spū alii et selariū in foro cōsami.

In octa parte s̄ xiiii. uisiones i q̄rū
p̄ma cōnct̄ de uniso lapide.
et de nube candida sup ipsū
de throno rotundo sup nubē
existente. De uiuente lucido in
throno sedente. de circulo in cō-
phensibili ab ipso p̄cedente. De
stella magna & scintillis eā se-
quentib. et ceteris & q̄d significēt.

In ii. de monte lato cōnct̄o p̄
dicto lapidi. De quadrangulo
edificio sup eundē obliq̄ posito.
et de muro int̄rupto. de ppug-
naculis. n. iii. de v. imaginib.

uirtutū uirtuti statub. singulis
 marcu suo. hē de duab. uirtu
 statub. qd statub et habitus earū
 significet. **I**n iiii. de colūna tribi
 li tres acutos angulos habent.
 De patarchis pphīs de aplīs et
 martīrib. de multitudinē & hu
 mana. De scientia dī de t̄plici fla
 gello. De modis castigatonū et cō
 solatonū dī. **I**n v. de capite mira
 bilis forme & tribilis. De querimo
 ma clōtorū de ecclā & dedicatio
 ne de decimis. et reb. ecclāsticis &
 de alis quā plurimis. **I**n vi de
 spūali magisterio. et de poten
 tia sc̄lari t̄p̄ta. hē de spūalib.
 et sc̄larib. in quatuor & uii. diui
 sis. De diuisis causis et differētiis
 eorū. De vii uirtutib. et qd stat
 et habitus earū significet.

In vii. de mirabili colūna inesti
 mabilis q̄ntitas de trinitate
 et differētia triū p̄sonarū.

In viii. de colūna maxima et
 umbrosa. De ubis octo uirtutū.
 et p̄cipue de melliflua et suau
 admonitione gr̄e dī. De vii. do
 nis sc̄i sp̄s. et qd statub & habitus
 p̄dictarū uirtutū significet.

In viii. cunctis turris lucidissi
 ma et uerba. uii. uirtutū et mul
 ta de cūsamib. in ecclā & statub
 et habitus p̄dictarū uirtutū. et
 qd significet. **I**n x. gradus.
 & sup hos sedes posita. sup qm
 inuenit. & cū ūba dulcisona ad
 hoīes ī mundū. De iiii. ūba. v. uirtu
 tū. qd statub & habitus earū signif

& alia quedā. **I**n xi. de v. bestis. p̄fy
 nes. v. ad apicē. v. sup collē ligant.
 De p̄dicto iuene et muliebri ima
 gine de capite monstruoso. De filii
 p̄ditionis crudeli p̄secutione. & mi
 raculis et potestate de helia et enoch.
 et fine mundi. **I**n xii. de ecussione
 clōtorū de t̄pore fulgurū tonitrū.
 de casu mortū et siluarū. et resur
 rectione. De signatis & n̄ signatis.
 de florib. dī. De iudicatis et iudi
 candis. de mutatione clōtorū.

In xiii. cunctis de lucidissimo ac
 re. De mirabili et diuiso genere
 musicorū. De simphonia ī laudib.
 s. marie & ciuiū supnox gaudiorū
 et omnium sc̄orū.

ma
xi de v. beatus pfr
y sup colic ligant
ne et mulieru ima
monstruoso de filia
chi psecumone emi
tate de helia et nob
u xii de ecussione
re fulgurū tonitrū
et siluarū et rē
mans et n signant
e iudicant et iudi
mone clamorū
de luci dīssimo et
i et diuiso genit
aphoma i laudib
u supna gaudet

4
INCIPIT
CAPITULUM

SCIENTIAS: SY
MPLICIAS: IN
OMNIS: IS

INCIPIT
NO CAP
TULA: IN
RIME P
ARCOIS

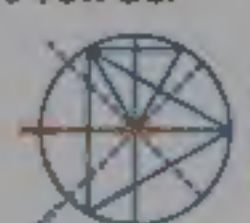

CAPITULA prime uisionis prime patris.

- 1. De fortitudine et stabilitate cōm-
tatis regni dī. .xv.
- ii. De timore dñi. .xvi.
- iii. De his qui paupes spū s̄. .xvii.
- iiii. Qd uirtutes a dō uenientes uirtutes. .xviii.
- v. Qd agnitioni dī abscondi n̄ pos-
sunt studia actiū hominū. .xix.
- vi. Salomon de eadē re. .xx.
- 1. Capta scdē uisionis prime patris.
Qd beati angli pullo impulsu
in uisite t̄m ab amore & lau-
de dī abstrahunt. .xxi.
- ii. Qd lucifer decorē & uim formi-
dinis sue cōsiderans supbiuit. et
idō cū sibi p̄sentiam; a celesti
glā cecidit. .xxii.
- iii. Qd d̄s inustus cēt. si cū n̄ deicet
uirtutes. .xxiii.
- iiii. Verba iob ad eandē re. .xxiiii.
- v. De inferno q̄ in uocacitate sua
sub mersionē animarū tenet. .xxv.
- vi. Qd in deiectione diaboli infernū
purgandis cētā tormēta posita s̄.
Verba ezechielis de eadē re. .xxvi.
- vii. De diabolica fraude p̄mū hoīem
p̄serpentē decipiente. .xxvii.
- viii. Qd diabolus nesciuit arbore il-
lā m̄dictā cē n̄ ex responsione
que tenenda t̄ que uitanda sunt
in cōiugio. .xxviii.
- ix. Verba apli de eadē re. .xxix.
- x. Cur ante incarnationē dñi q̄da
plures uxores haberent. .xxx.
- xi. Cur nec homo nec angls homi-
nē libertate potuit. s; solus dī fili?

Verba sapientie de eadē re. .xxxi.
Qd ē sanguineus in cōiugio n̄ copu-
lū. .xxxii.
Exemplū de lacte. .xxxiii.
Qre in uicū testamto cōiugū uir ē
sanguineos cēcessū sit in nouo p̄hibi-
tū. .xxxiiii.
Qd uir n̄ n̄ in foru cōiugū n̄ n̄ nubi-
lē uxore ducat. .xxxv.
De uirtute. .xxxvi.
De uirtute illiēta et libidinosa
Qre mulier post partū. t̄ a uiro cor-
rupta in occulto maneat. et ab in-
gressu tēpli abstineat.
Qui in cōiugio p̄gnantis se polluit
homicide s̄. .xxxvii.
De uirtute. .xxxviii.
Osce de eadē re. .xxxix.
De cōmōdatione castitatis.
Iob; eadē re. .xl.
In celo. .xli.
Qd expulso adā d̄s paradysū
Qd q̄a homo dō rebellis exiit
creatura ei p̄ri subiecta se illi op-
De amēnitate paradysi que succū
& uī t̄re tribuit. ut aīa corpori.
Qre d̄s hominē talē fecit qd pec-
care potuit. .xlii.
De ad hominē. .xliiii.
Qd hō n̄ debet sūma p̄seruari.
cū nec infimā ualeat examinare.
Qd hō n̄ clarior fulget qm p̄ri
Similitudo horti. ouis. & margari-
De cōmōdatione humilitatis & cari-
tatis. que clariores cētis uirtutib; ex-
stant. .xliiiii.
Capta t̄re uisionis prime patris.
1. Qd p̄uisibilia et tēpalia que in
uisibilia & cētā s̄ manifestant.
De firmamto ad similitudinē ouis
facto. 7 qd siḡet. .xlv.
7 qd signific.
De lucido igne & de ūbrosa pelle

Depo
De al
De de
Verb
De p
De p
signi
De u
De te
accu
De p
lunc
De p
De u
De ad
De u
De ha
Herba
De tr
De m
orien
De h
ra ser
Qre c
Parab
Cū sal
fuerit
Herba
Verba
Qd d̄s
amit
De stu
Simi
Conpa
Verba
Cap
pgrā

iiii.	De positione solis & trium stellarum & quod significet.	v.	De penus anime. Et sic inmittit.
v.	De ascensu solis & quod significet.	iiii.	De tabernaculo quod ingressa est ecclesia.
vi.	De descensu eius & quod significet.	iiii.	Querela anime diabolicis tribus;
vii.	Verba actus apostolorum ad idem.	v.	auxilio dei fortiter repugnantis.
viii.	De primo vento & turbis; eius & quod significet.	vi.	De turbis; quod diabolica per sua
ix.	De ultimo vento & tribus; eius & quod significet.	vii.	Qua de causa errores isti excitantur.
x.	De tenebroso igne & sonitu & de accensis lapidibus; et quod significet.	viii.	Qua ratione ira odium superbia excrescent.
xi.	De purissimo ethere & de positione lune & duarum stellarum & quod significet.	ix.	Querela anime de tabernaculo suo cum timore egredientis.
xii.	De positione aliarum stellarum & quod significet.	x.	Quod scientia dei nulla obscuritate ulli rei obnubilat. ostendit.
xiii.	De ultimo vento & tribus; eius & quod significet.	xi.	Quod in pulchritudine iusticie dei nulla iniusticia inveniri potest.
xiiii.	De aqua aere & alba pelle & quod significet.	xii.	De sculptilibus & de deserenda terra.
xv.	De ultimo vento & tribus; eius & quod significet.	xiii.	Ezechiel propheta de eodem. Et suas ostendit.
xvi.	De harenoso globo terre & quod significet.	xiiii.	De inclinacione humani seminis & de diuinitate hominum in peccatoribus.
xvii.	Verba dei ad eandem rem.	xv.	Verba moysi ad eandem rem. Et tunc quere et distorta nascantur.
xviii.	De tremotu & quod significet.	xvi.	Quomodo infans iure matris unificatur & in agnoscit ab anima solidatur & sustentatur.
xix.	De maximo monte inter aquilonem & orientem & quod significet. Et de arte.	xvii.	Quomodo anima secundum vires corporis vires quod homo tres semitas in se habet.
xx.	De his que per uia arte in creaturis futura seruantur. Verba euangelii.	xviii.	De intellectu.
xxi.	Quod diabolus hominibus illudat per magi.	xix.	De uoluntate.
xxii.	Parabola de eadem re.	xx.	Similitudo de igne & pane.
xxiii.	Cum salus hominis et utilitas completa fuerit secundum mutabitur.	xxi.	Quomodo in tabernaculo uoluntatis & in anima omnes vires anime calcantur et se inuicem iungunt.
xxiiii.	Verba iob de eadem re.	xxii.	De ratione.
xxv.	Verba dei de eodem.	xxiii.	De sensu.
xxvi.	Quod deus auguria in stellis & in ceteris creaturis amplius tolerare non uult.	xxiiii.	Quod anima est magister caro ancilla.
xxvii.	De stulticia & tumacia hominis.	xxv.	Similitudo de arbore adaiam.
xxviii.	Similitudo de hedo & ceruo & lupo.	xxvi.	Quod anima ad peccata inclinata per donum dei & puncta peccata deserit.
xxix.	Conspacio de medico.	xxvii.	Quod anima diabolicis insidus temptata supra inspiratione a se in aeterna diaboli expellit.
xxx.	Verba iobis.	xxviii.	Quod anima habitaculum corporis sui de
l.	Capitulum quere uite uisionis prime pariter Querela anime de uia erroris per gratiam dei ad matrem syon rede.		

quadragésimo tēcio tēporalis cur-
sus mei anno. cū celesti uisioni
magno timore & tremula in-
tentione inherere. uidi maxi-
mū splendore. in quo facta ē
uox de celo ad me dicens. O homi-
nī fragilis et cinis cineris. & putre-
do putredinis. dic & scribe que
uides et audis. S; q̄a timida es
ad loquendū. et simplex. ad ex-
ponendū. et indocta ad scriben-
dū. ta. dic & scribe illa n̄ scdm
os hoīs nec scdm intellectū hu-
mane adinventionis. nec scdm
uoluntatē humane cōpositio-
nis. s; scdm id. qd̄ ea in celestib;
desup in mirabilib;. dī uidet et
audis. ea sic edisserendo p̄ferens.
quēadmodū et auditor. ūba
p̄ceptoris sui p̄cipiens. ea scdm
tenore locutionis illi. ipso uo-
lente ostendente. & p̄cipiente
p̄palat. Sic ḡ et tu o. homo dic
ea que uidet et audis. & scribe
ea n̄ scdm te nec scdm aliū ho-
minē. s; scdm uoluntatē scien-
tū. et disponens om̄a in secre-
tis misterior suor. Et iterū audi-
ui uocē de celo m̄ dicentē. Dic
ḡ mirabilia. hęc. et scribe
ea hoc modo. edocta & dic-
factū ē in millesimo centesimo
quadragésimo p̄mo filii dī ih̄y
xpi incarnationis anno. cum
quadraginta duor. annor. esse.
maxime coruscationis igneū
lum̄ ap̄to celo ueniens totū

rebrū meū transsudat & totū cor-
totūq; peccatū meū. uclit flama. n̄ in
ardens. s; calens ita inflamauit. ut
sol rē aliquā calefacit sup quā
radios suos ponit. Et repente in
intellectū expositionis libror. uide-
licet psalterii euanglii et alior. ca-
tholicor. tā uetis quā noui testa-
m̄ti. uoluminū sapieba. n̄ autē.
interpretationē uerbor. nec
diuisionē sillabarū. nec cogniti-
onē casū aut tēporū. habebā. Vir-
tutē autē & mysteriū secretarū.
et admirandarū uisionū apuel-
lari. etate scilicet a tēpore illo
cū quinquennis esse usq; ad p̄sens
tēpus mirabili m̄ in. sensera. sic
& adhuc. qd̄ tam nulli hominū
exceptis quib; dā paucis et reli-
giosis q̄ in eadē cōsuetudine
uiuēbant qua & ego erā mani-
festau. s; in tūm usq; ad id tēpis
cū illud d̄s sua grā manifestari
uoluit. b̄ quieto silentio dep̄ssi-
sionis ū quas uidi n̄ cas in som-
nis nec dormiens nec in frenesi
nec corporeis oculis. aut aurib;
exterioris hoīs nec in abditis locis
p̄cepi. s; cas uigilans et circum-
specta. in pura m̄te oculis & au-
rib; interioris hominis in ap̄tis lo-
cis scdm uoluntatē dī accepi. Qd̄
quom̄ sit. carnali homini p̄gre-
re difficile ē. S; puellari metā
transacta. cū ad p̄fata etate p̄fec-
te fortitudinis puenisse. audiui
uocē de celo dicentē. Ego lux in

uens et obscura illuminans. ho-
mine que uolui. et que mirabiliter
secundum quod mihi placuit excussi in
magnis mirabilibus. transieram
antiquorum hominum que in me
multa secreta uiderent posui.
s; in illa strau illud quod se non cri-
gitur in illa clarone. in illis sue.
Quidus quoque non habuit in eo
gaudium nec lasciuia nec exer-
citacionem in rebus; illis que ad
mundum pertinent. quia cum de pu-
naci audacia abstraxi timo-
re habentem. et in laboribus suis
paucem. Ipse enim in medullis
et in uenis carnis sue doluit
constrictum animum et sensum ha-
bens. atque multam passionem cor-
poris sustinens. ita quod in eo di-
uersa securitas non latuit. s; in
omnibus causis suis se culpabilem
estimauit. Nam rimas cordis ci-
circumsepsi. ne mens ipsi per sup-
bia aut per gloriam se eleuaret. s;
ut magis in omnibus. his timorem
et dolorem quam gaudium aut
quam peccantiam haberet. Unde
in amore meo scriptatus est in
animo suo. ubi illum inueni-
ret que uiam salutis curreret. Et
quendam inuenit et cum ama-
uit agnoscentis quod fidelis ho-
cet. et similis sibi in aliqua
parte laboris illi que ad me
tendit. Tenensque eum simul cum
illo in omnibus. his per supernum stu-
dium commendit. ut absconsa

miracula mea reuelarent. Et idem
homo super semetipsum se non posu-
it. s; ad illud in ascensione humi-
litas. et in intentione bone uo-
luntatis que inuenit se in mul-
tis suspiris inclinauit. Tu ergo o
homo que hec non iniquitudine
deceptionis. s; in puritate simpli-
citas accipis. ad manifestatio-
nem absconditorum directa. scribe
que uides et audis. s; ego quam-
uis hec uiderem et audirem. tamen
propter dubietatem et malam opinio-
nem et propter diuersitatem uerborum hominum.
tam diu non in pernitiam. s; in humilita-
tis officio scribere recusauit. quo-
usque intellectum egredimur flagello
dei de precepta cadere. ita quod tandem
multis in firmitatibus. epulsa. testi-
monio cuiusdam nobilis. et bonorum
morum puelle et hominis illi que oes
culte ut precepta. et que si et in ue-
nera manu ad scribendum apposui.
quod dum facere. aliam profunditatem ex-
positiois librorum ut precepta semel.
uiribus. que recepit de egredimur me-
eriges uix. opus istud decem annis est
sumans ad finem perducere. In diebus autem.
Henrici maguntini archiepiscopi. et
Conradi romani regis et Cononis
abbatis in monte. s; beati. Disibodi
pontificis. sub papa eugenio he-
uisiones et uerba facta sunt. Et dixi et
scripsi hec non secundum ad inuentionem cor-
dis mei aut ulli hominis. s; ut ea in ce-
lestibus. uidi audiri et precepta secreta
mysteria dei. Et mirum audiri uo-

ce de
scrib
ma
tra q
ut
tud
ad r
go
cui
ocul
isti
pall
tis u
clar
fede
tuer
te u
seu
gine
uel
qsi p
in qu
qu
apar
te ill
till
que
cuis
trou
qu

cē de celo in dicentē. Clama q̄ et
scribe sic. *Prima visio prime partis.*

IUS QVAS
montē magnū fer-
reum colorē haben-
tē & sup ipsū quen-
dā tantē clarna-
tis sedentē. ut cla-
ritas ipsi' visum
meū reuerberaret. de quo abu-
traq; parte sui. Iems umbra. ue-
lut ala mire latitudinis et longi-
tudinis extendebat. Et ante ipsū
ad radicē eisdē montis quedā ma-
go undiq; plena oculis stabat.
cui nullā humanā formā p̄ ipsis
oculis discernere ualebā. & ante
istā imago alia. puerilis etas.
pallida tunica. s; albis calciamē-
tis induta. sup cui' caput tanta
claritas de eodē sup montē ipsū
sedentē descendit. ut faciē ei in-
tueri n̄ possē. s; ab eodē q̄ sup mon-
tē illū sedebat. multę uiuentis
scintille exierūt. que easdē ima-
gines magna suauitate circū
uolabant. In ipso autē monte
q̄si plurime fenestelle uidebant.
in quib; uelut capita hominum
quedā pallida. et quedā alba
aparuerūt. Et ecce idē q̄ sup mon-
tē illū sedebat. fortissima. et acu-
tissima uoce clamabat dicēs. O ho-
que fragilis es de puluere t̄re. &
cinis decemere. clama et dic. de in-
trotu in corruptę saluationis.
quatin' hi erudiant q̄ medullā

litterarū uidentes. eā nec dicere
nec p̄dicare uolunt. q̄a tepidi
et hebetes ad cōseruandū iusticiā
dī s; quib; clausurā mysticor; re-
sera quā ipsi timidi in abscondi-
to agro sine fructu celant. Ergo
in fontē abundantie ita dilata-
re & ita in mystica eruditione
effluc. ut illi ab effusione irri-
gationis tue concueiant q̄ te
p̄p̄t p̄uaricationē eue uolunt
consp̄nabile eē. Nā tū acumen
hui' p̄funditatis ab hōie n̄ ca-
pis. s; a supno & tremōdo iudice
illud. de sup accipis. ubi p̄ela-
ra luce hec serenitas int̄ lucen-
tes fortit̄ lucebit. Surge q̄ cla-
ma et dic. que fortissima uir-
tute diuini auxiliū manife-
stant. quō ille q̄ om̄i creature
sue potēt. et benigne unpat
ipsū timēt & ipsi suauis dilec-
tione in spū humilitatis famu-
lantes. claritate sup̄ne illustra-
tionis p̄fundit. et ad gaudia cō-
ne uisionis in uia iusticie p̄se-
uerantes p̄ducat. **V**nde etiā
ut uides. mons iste magnū fer-
reū colorē habens designat for-
titudinē & stabilitatē cōstantis
regni dī. que nullo impulsu
labentis mutabilitatis potest
eximari. et sup ipsū q̄dā tan-
te claritatis sedens. ut claritas
ipsi' visū tuū reūberet. osten-
dit in regno beatitudinis ipsū
qui in fulgore idēficiens sere

1.

11.
nitas tota orbi terrarum impans.
supra diuinitate humanis mem-
bris inconprehensibilis est. Sicut ab unius
parte sui lenis umbra uidetur ala-
mire latitudinis et longitudi-
nis extendit. quod est etiam ad mo-
nitione et in castigatione beate
defensionis. suauis et lenis prece-
ptio. ineffabile iusticiam in seue-
ritate uere cogitans iuste et pie
demonstrans. Et ante ipsum
ad radicem eiusdem montis quedam
imago undique plena oculis stat.
quia coram deo in humilitate reg-
num dei inspiciens timor domini. ual-
latus perspicuitate bone et iuste
intentionis studium et stabilitatem
sua in hominibus exercet. nam quod est nul-
la humana forma percipit. oculis
discernere ualeat. quomodo omnem ob-
liuionem iusticie dei quam sepius ho-
mines in medio mentis sue seruauit.
pacatissima aciem inspectionis
sue non abiect. quod mortalis in quod
suo. uigilantiam et in debilitate
sua non discunt. Unde etiam ista
imago alia puerilis etatis pal-
lida tunica. scilicet albis calciamentis
induta apparet. quia procedente
timore domini. illi qui pauperes spiritu sunt
subsequuntur. quomodo timor domini in
deuotione humilitatis. beattitu-
dine paupertatis spiritus foris tenet
que non iactantiam nec clamorem
cordis appetit. scilicet simplicitatem
et sobrietatem mentis diligit. non si-
bi sed deo uelut in pallore subiec-

tionis iusta opera sua. quasi indu-
mentum pallide uiuere tribuens.
et serena uestigia filii dei fideliter
subsequens. Super cuius caput tan-
ta claritas de eodem super montem
ipsum sedente descendit ut faciem
eius intueri non possis. quia potestatem
et fortitudinem eiusdem beatitudi-
nis. tanta serenitas uisitacionis
illi. quod omni creature laudabilem
impat infundit ut intentionem
ipsi mortali et infirma. confidra-
tione capere non ualeas. quomodo et il-
le qui celestes diuitias habet paup-
tati humiliter se subdidit. Sed
quod ab eodem qui super montem illum se-
det. multe uiuentes sentille ex-
cunt que eisdem uaginibus mag-
na suauitate circueolant. hoc
est quod ab omnipotente deo diuise et for-
tissime uirtutes in diuina. clari-
tate fulminantes ueniunt. que
illos qui deum ueraciter timent. et qui
paupertatem spiritus fideliter amant
suo adiutorio et custodia. cir-
cudantes ardentem amplectuntur
et delinunt. Unde et in ipso
monte quasi plurime fenestelle
uidentur in quibus. uelut capita ho-
minum quedam pallida quedam
alba apparent. quia in summa al-
titudine. profundissime et acutis-
sime agnitioni dei nec celari
nec abscondi possunt studia
actuum hominum cum et tempore et
candore in semetipsis sepiissi-
me demonstrant. quomodo et modo

113.

v

homin
as in
dori
Cuius
in u
Egr
man
lem
et q
in qu
mire
ant
aut
as u
salu
sim
bi pa
in sp
ite a
dar
plect
que
ma se
st. Et
nis et
uelut
fumi
de qu
certi
tabile
clara

homines et in cordibus et in fac-
tibus suis fatigati in contumelia
dormitant modo exsuscitati
vigilant. quemadmodum Salomon
in uoluntate mea testatur dicens.

vi. **E**gestate operata est manus remissa.
manus autem fortis parat. Quid dicitur. Debi-
lem et pauperem se homo ille fe-
cit qui noluit iustitiam operari. nec
iniquitatem delere. nec debitum re-
mittere. ubi miraculis operum be-
atitudinis ociosus permansit. Quo-
autem operatur fortissima opera salu-
tis. uiam uentans currens. fontem
salutis gratie capit. in quo preciosis-
simas diuitias in terra et in caelo si-
bi parat. Unde quicumque scientiam
in spiritu sancto. et pernam infide habet
iste admonitione mea non transcen-
dat. sed cum ingultu anime sue am-
plexando percipiat. *Sola uisio pime par*

DEINDE V
DI VERIT
maxima multitu-
dine uentium la-
padarum. multa cla-
ritate habentium

que igneum fulgorem accipientes.
ita serenissimum splendorem adepti
sunt. Et ecce lacus multae latitudi-
nis et profunditatis apparuit. os
uelut os putri habens. et igneum
fumum cum multo furore emittens.
de quo etiam terrum nebula se
extendens. quasi uenam uisum de cep-
tibile habentem. et in quodam
clara regione candida nubem

que de quadam pulchra forma
hominis plurimas plurimasque stellas
in se continens exierat. per eam affla-
uit. ac illa eandem formam hominis
de eadem regione ita eiecit. Quo
facto lucidissimus splendor eandem
regionem circumdedit. et ita omnia
elementa mundi que prius in magna
quiete constituerant in maximam
inquietudinem uisa horribiles terro-
res ostenderunt. Et iterum audiui illi.
qui prius in locum fuerat dicens.

Deum fidei deuotione subse-
quentes. et in dilectione eius dig-
no amore ardentes. a gloria superne
benignitatis nullo impulsu in-
iusticie terram abstrahunt. cum illi
qui deum fidei attendunt. non solum
ad maiora non permouentur. sed etiam
ab his que se habere fallaciter pu-
tant. iusta examinatione deici-
antur. Quid et hec maxima multitu-
do uentium lampadarum multam
claritatem habentium ostendit. que
est plurimum exeret supernorum spirituum
in beata uita fulgentium. ac in mul-
to decore et ornatu existentium.
quod cum a deo creati sunt non superba cla-
ritate arripuerunt. sed in diuino amo-
re fortiter persistunt. Nam ipsi igneum
fulgorem accipientes. ita serenissi-
mum splendorem splendorem adep-
ti sunt. quia cum lucifer cum suis superno
creatori rebellare conaretur. isti
hesum dei in casu illi et sibi con-
sentientium habentes. uigilan-
tiam diuine dilectionis induerunt.

cū illi torporē ignorantie qua
dñm scire noluerūt amplexati sint.
Quomodo. In casu diaboli. mil
lis anglicis sp̄itib; qui cū dō in
rectitudine p̄seuerauerūt. maxi
ma laus exorta ē. q̄m acutissimo
uisu cognouerūt. qd̄ d̄s immobi
lis sine ulla mutatione. ulli mu
tabilitatis impotencia sua p̄se
uerat. ita qd̄ a nullo bellatore
supari poterit. Et ita in amore
ei exardescimus. et in rectitudi
dine p̄seuerantes. omnē pulue
rē iniusticie contēpserūt. Sed
lucifer q̄ ob supbiā suā de cele
sti gl̄a cecidit. in medio creatio
nis sue talis actantus exiit.
qd̄ nullū defectū nec in decore
nec in fortitudine sua sensit.
Vnde cū decore suū inspiceret
et cū uim fortitudinis sue in
semet ipso consideraret. supbiā
inuenit. que ipsi p̄misit ut in
cipet qd̄ uellet. quia p̄ficere
posset qd̄ incepisset. Et uidens
locū ubi se subsistere posse pu
tauit. ibi decore et fortitudinē
suā ostendere uolens. in semet
ipso si de dō dicebat. Holo ful
gere illic. quē admodū ex iste
hic. Cui om̄is acies ei assensū de
dit dicens. Qd̄ tu uis. hoc & nos
uolumus. Et cū in supbiā elat.
illud p̄ficere uellet. qd̄ cogni
uerat. helus dñi se extendens
in ignea ingredine illū cū oī
comitatu suo deiecit. ita qd̄

ipsi feruidi. contra fulgorē. & ni
gri contra serenitatē quā habu
erant effēti s̄. Qd̄ ē hoc. Quia
si d̄s p̄sūptionē illorū n̄ deiecit.
iniustus eēt. quō illos foueret
qui in regnate diuinitatis di
uidere uolebant. s̄. eos deiecit
et impietate ipsorū ad nihilū re
degit. sic etiā & om̄s a conspectu
claritatis sue aufert. q̄ se ipsi
opponere cōnant. ut seruus m̄s
iob ostendit dices. Lucerna im
pioꝝ extinguit. et sup uocet eis
mundano. & dolores diuidet
furoris sui. Et sic palea ante
faciē uenti. et sic familla quā
turbo disp̄git. Qd̄ d̄s. flagrans
spurcicia. petulantis neque fal
se p̄sp̄tatis. q̄si lum̄ honoris in
uoluntate carnis illorū p̄cedens.
qui dñm n̄ timent. s̄. qui illū in
puersa rabie sp̄nunt contēpnen
tes scire qd̄ ullus eos ualeat ex
pugnare. cū in igne ferocitatis
sue uolunt exurere quecūq; ex
agitant hec in hora ultionis dī
uelut trā conculeat. et de supno
iudicio sup eosdē impios cadet
abieccio indignationis omnū
que sub celo s̄. ita qd̄ et dō & ho
minib; molesti eēt. Vnde q̄a d̄s
n̄ sunt. eos habere qd̄ uolunt.
ido undiq; cū dolore mactam.
in hominib; spargunt. p̄rabie
in fame sue. cū ardent hoc pos
sidere. qd̄ d̄s n̄ p̄mittit eos de
uolare. Et cū hoc modo a dō re

11.

111.

111.

cedu
simi
homi
ualc
ocu
ppr
tur
rum
entē
Sed
et p
inf
pfa
in se
pua
mut
raer
man
dula
ne t
pdu
one
te m
qm
cū s
bon
aut
s̄. ur
n̄ q̄
in m
ē ho
res
in se
mal
fis p
pen
rta

cedunt magne in utilitati as
 simulant. ita qd nec in do nec in
 hominib. quicquam boni facere
 ualent. de grano uite in puidente
 oculo inspectionis di abeisi. Qua
 ppt et huiusmodi cirtioni tradun
 tur qd utripido sapore in qui
 rumoris dissipant. cu sup uen
 ent umbre sps sei n suscipiunt.
 Sed lacus ille multe latitudinis
 et profunditatis q tibi apparet e
 infirmitas latitudinis uicior et
 profunditate pdmionu ut uidet
 in se continens. os etia uelut os
 putri habens. et igneu fumum cu
 multo furore emittens. qa inuo
 racitate sua submersione ani
 maru tenens. cu eis suauitate et
 dulcedine ostendit. eas ad pdmo
 ne tormitoꝝ p uersa deceptione
 pducit. ubi ardor ignis cu susu
 one terrimi fumi et cu ebullien
 te mortifero furore emanat.
 qm hec dira tormita diabolo et
 cu subsequenib. q se de sumo
 bono auerter. nec illud scire
 aut intelligere uoluer. pparata
 s. unde et de omi bono abieci s.
 n qa illud nescier. s. qm illuc
 in magna supbia contpser. Qd
 e hoc. ^{diaboli} Indeiectione he extorio
 res tenebre omie genus penarum
 in se habentes posite s. quia hi
 maligni sps contra glam que ip
 sis pparata fuit. miseria diuisarv
 penaru susceper. et contra cla
 ritate qua habuer. densissima

tenebras acceper. Quomodo.
 Cu supb. angly coluber se sur su
 erexit. carcere inferni accepit.
 quia ce n potuit. ut ullus do p
 ualere. Et quomodo conueni
 ens eet. ut in uno pectore duo
 corda eet. Sic nec in celo duo ce
 debuer. S. quo ide diabolus cu
 suis supba psuptione arripuit.
 ido lacu pdmionis sibi paratu
 inuenit. Sic et hoies isti q eos in
 actib. suis imitant. participes
 penaru eoz sedm merita sua ef
 ficunt. Sed quedam aie s que
 cumulu dapnationis habentes
 a scientia di pietate s. et ido infer
 nales penas sine consolatione
 ereptionis habebunt. quedam
 autem in obliuione di n existen
 tes. s. tantu in superiorib. exami
 nationib. purgatione peccatoꝝ
 suoz in quib. p lapsu s recipien
 tes. tandem absolutione uinculoꝝ
 suoz seruant ad requie erepte
 pueniunt. Qd e hoc. Gehenna
 his obuia e. qui dm in obliuio
 ne cordis sui sine penitentia
 habent. cetera v tormita. his qui
 quamuis mala opa faciunt. s.
 tandem addm in gemitib. suis
 respiciunt. Qua ppt fideles dia
 bolu fugiant et dm diligant
 mala opa abieciunt. et bona
 cu decore penitentie eplentes.
 ut seruus ms ezechiel p me in
 spiratus hortat dicens. Con
 uertimini et agite peniten

vii.

in eis usq;
 ad fine uite
 n plenerant

viii.

ciā ab om̄ib; iniquitatib; ur̄is. &
n̄ erit uobis in ruina iniquitas.
Qd̄ d̄r: O uos homines q̄ hacten̄
in peccatis iaculistis. recordami
ni xp̄iani nominis ur̄i conuer
tent̄ uos ad uia salutaris et faci
te alia opa in fonte penitentie
qui prī fecistis multa scelera in
innumerabilib; uicis. & ita a
mala consuetudine ur̄a surgen
tes. n̄ deprimet uos in ruina
moris iniquitas illa. in qua sor
ducratis. quia illa in die salua
tionis ur̄e abiectis. Unde etiā
hoc modo gaudiū anḡl̄ sup
uos erit. quō ad diabolo recessi
stis. & ad d̄m cucurristis. cū sic
mel̄ in bonis actib; cognosce
tes quā prī cū sciretis. cū in irri
sione antiqui seductoris fuistis.
Qd̄ v̄ de eodē lacu de tr̄ima ne
bula se extendens. q̄si uenā uis̄
deceptibilem habentē tangit.
hoc ē qd̄ de profundissima p̄di
tione diabólica fraud̄ emanans.
serpentē uirulentū nefas frau
dulente intentionis in se com
mittē. ad decipiendū hominē
inuasit. Quom̄. Quia cū diabo
lus hominē in paradiso uidit.
cū magno horrore exclama
uit dicens. O quis tangit me
in mansione uere beatitudinis.
Et ita in semet ipso sciebat. q̄a
maliciā suā quā in se habuit
n̄ dū malia creatura c̄pleuerat.
s; adā et euā puerili innocen

tia in orto deliciarū ire uident̄.
cū magno stupore extulit se ad
decipiendū eos p̄ serpentē. Quare.
Qm̄ serpentē magis sibi assimilari
quā aliud animal intellex̄. studet
ut in dolositate illi hoc occulte
p̄ficeret. qd̄ in forma sua apte
compleri n̄ posset. Unde cū adā &
euā ab in̄dicta sibi arbore se auer
tere. et aīa & corpore conspexit.
in semet ipso intellex̄ eos ibi diu
nū p̄ceptū habere qd̄ in p̄mo ope
qd̄ inciperet ipsos facillime dece
ret. Nesciebat enī eis arbore il
lam in̄dictā ēē. n̄ qd̄ hoc scdm̄
p̄bationē dolose in̄rogationis
sue. et scdm̄ responsa eor̄ ad inue
nit. Qua p̄t̄ in ipsa clara regione
candi dā nubē. que de qua dā
pulchra forma hoīs plurimasq;
stellas in se continens exierat p̄
eā afflauit. qm̄ in eodē loco ame
nitas euā innocentē animū ha
bentē. que de innocente adā om
nē multitudinē humani generis
in p̄ordinationē d̄i lucentē. in
suo corpore gestans. supra fue
rat. p̄ seductionē serpentis ad de
iectionē eī inuasit. Cur hoc. Q̄a
sciebat mulieris mollicie. facili
uincendā. quā uiri fortitudinē.
uidens etiā. qd̄ adā incarnate
eue tā fortit̄ ardebat. ut si ipse di
abolus euā uicisset. q̄cqd̄ illa ade
diceret. adā idē p̄ficeret. Unde
diabolus illā eandēq; formā ho
minis de eadē regione ita eiecit.

VIII.

quo
atq;
sua
tend
vid
ipsa
sensu
qua
ta
illi
ur̄i
rens
sicut
ro. se
ta ē
ta
uer
bor
ta
cost
form
tudi
mul
p̄du
ist
nis ē
te u
p̄idi
etiā
mul
de u
no c
ur̄i
Con
obli
mul
tion

quō idē antiquus seductor eua
atq; ada de sede beatitudinis
sua deceptione expellens. eos in
tenebras subūisionis misit. Quom̄
videlicet eua p̄mū seduxit. ut
ipsa ade blandiret. quatin̄ ei as
sensū p̄beret. q̄a ipsa eicius ada
quā alia creatura ad inobediē
tia p̄ducere potuit. q̄m de costa
illi facta fuerat. Qua p̄t̄ mulier
uirū eici deiet. cū ille eā n̄ abhor
rens uerba ei facile assumit. Sed
sicut n̄ paruo puero s; p̄fecto ui
ro. scilicet ade p̄fecta mulier da
ta ē. na eua modo cū uir in p̄fec
ta etate sua ferilis ē. p̄fecta ei my
lier coniungenda ē. uelut cū ar
bor flores incipit emittere. debi
ta cultura ei adhibenda ē. Nā de
costa in suo calore & succo ade eua
formata ē. ac idō nunc de forni
tudine uiri et de calore ei semen
mulier concepit. p̄t̄ in mundū
p̄ducere. Vir enī seminatō ex
istat mulier autē susceptrix semi
nis ē. unde & mulier sub potesta
te uiri manet. q̄m ut duricia la
pidis ad tēritudinē t̄re ē. na
eua et fortitudo uiri ad mollicie
mulieris ē. Qd̄ autē p̄ma mulier
de uiro formata ē. hoc ē conuinc
tio desponsationis mulieris ad
uirū. Et hoc sic intelligendū ē.
Coniunctio ista n̄ ē uana. nec in
obliuione dī exercenda. q̄a q̄
mulierē de uiro tulit. conuinc
tionē istā bene et honeste con

firmat. uidelicet carnē de carne
formans. Qua p̄t̄ ut ada et eua
caro una existerent. sic et n̄c uir
et mulier caro una in coniuncti
one carnis. ad multiplicandū
genus humanū efficiunt. Et idō
p̄fecta carnis in his duob; cō de
bet. quāmodū et in illis priorib;.
Ada enī uxore suā culpāre pos
set qd̄ ei consilio suo mortē in
tulit. s; tam̄ eā n̄ dimisit. quādiu
in hoc seculo uiuit. quō illā sibi
p̄diuinā potentia data ē cog
nouit. Unde p̄t̄ p̄fectā carnem
n̄ relinquat homo uxore suā.
nisi p̄t̄ rationabilē causā illā.
quā sibi fidelis exēta p̄ponit.
Nec omnino diuisio in illis fit.
nisi ambo in una m̄te in filiū
meū uoluerint respicere. sic
in ardente amore illi dicentes.
Volum̄ mundū relinquere. et
illū sequi q̄ p̄ nobis passus ē. Qd̄
si hi duo in una deuotione dis
seruiunt. ut mundū relinquax
tē se omnino abinucē n̄ sepa
rent. q̄a ut sanguis a carne sepa
rari n̄ potest quādiu sp̄s in illa
manet. na eua nec marit̄ nec
uxor se abinucē diuidant. s;
simul in una uoluntate ambu
labunt. S; si ibi in fornicatione
p̄uariatio legis aut in uiro aut
in uxore ē. t̄c aut a semet ipsis
aut a sacerdotib; suis publicam
censurā sp̄alis magistrū scdm̄
qd̄ iustū ē sustinebunt. Mart̄?

.....

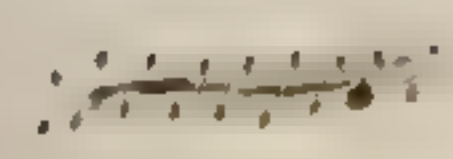

enī de uxore et uxor de marito
 corā eccle. et p̄latiſ ipsi de trans
 gressione conuentionis sue scdm
 iusticiā dī inelamabit. n̄ tam
 ita qd̄ aut marit̄ aut uxor aliā
 copulā querat. s; ipsi aut simul
 in rectitudine conuentionis p̄
 manebunt. aut se a conuentione
 ne ista simul abstinebunt. iux
 ta id qd̄ eis p̄ disciplinā ecclesiastice
 institutionis demonstrat. nec se
 uipea laceratione dilaniabunt. s;
 pura dilectione diligunt. qm̄ et
 uir & mulier eē n̄ possunt nisi
 ista copulatione perire. quā d̄
 modū paulus amicus m̄s testat̄
 dicit. Sic mulier de uiro.
 ita et uir p̄ mulierē. om̄a autē
 ex dō. Qd̄ d̄r. Mulier p̄p̄t uirū
 creata ē & uir p̄p̄t mulierē fact̄
 ē. qm̄ ut illa de uiro. ita et uir
 de illa ne alterū ab altero discedat
 in unitate factorū natoꝝ suoꝝ.
 quia in uno ope unū opant̄.
 quē ad modū aer et uent̄ opa
 sua inuicē complicant. Quom̄.
 Aer de uento mouet̄. et uentus
 aeri implicat̄. ita qd̄ in ambitu
 eoꝝ queq; uiridia illis subdita s̄.
 Qd̄ ē hoc. Mulier uiro et uir mu
 ueri in ope filioꝝ coopat̄. Vnde
 maxima crimina flagitioꝝ ibi
 s̄ ubi fornicatio indic̄. creatio
 nis filioꝝ diuisionē facit. quo
 p̄p̄riū sanguinē de fundamento
 loci sui uir et mulier ibi ab
 seidunt. in alienū locū eū ab

xvii.

icent̄. His certe frauduloma dia
 boli et ira dī relinquēt. q̄a sedus
 illud p̄uaritatu s̄. qd̄ ipsi d̄s con
 firmat. Qua p̄p̄t ut ipsi q̄ndo
 peccata ipsoꝝ eis n̄ remittant̄. s; qm̄
 uir et mulier unitis suis ut
 ostensū ē sibi cooperent̄. om̄a tam̄
 uidelicet tā uir quā mulier & ec
 cere creature ex diuina dispositi
 one & ordinatione s̄. qm̄ d̄s ea
 scdm uoluntatē suā fecit. Ante
 incarnationē autē filii mei qd̄a
 in antiquo p̄p̄to plurimas uxo
 res scdm uoluntatē suā simul ha
 bebant. q̄a n̄ dū ap̄te de monstra
 tionis p̄hibitionē inde audierant
 quā filiū m̄s in mundū ueniens
 ostendit. rectissimo germine hui
 copulationis in marito et uxore
 quādiu flatū expirationis in se
 haberent scdm conuentionē a de
 et eue p̄palatā. qm̄ conuentione ista
 n̄ scdm uoluntatē hominū s; scdm
 timorē dī exercenda ē. q̄a mediū ē
 rectū conuigiū iuxta dispositio
 nē ecclesiastice discretionis habere.
 quā fornicationē appetit. eū tā
 uos hoies hoc negligentes. uirā ly
 bidinē n̄ solū scdm hoies. s; etiā scdm
 peccora exercetis. fides autē recta et
 pura dilectio agnitiois dī in ma
 ritū & uxore sit. ne semine eoꝝ dia
 bolica arte polluto. diuina uisio
 ipsos p̄cutiat. eū se inuicē mordent̄
 dilaniant. & eū semina sua i huma
 ne scdm p̄culantia peccatoꝝ semi
 nat. Vnde eū i uiridia uirgo ^{cruciat.} morte eoꝝ.

xviii

?

et cū maculosa supflunas sem-
nis ipsorū absq; amore dī et absq;
humana disciplina in ipsis est.
multociens ad castigationē huius
peruersitatis ipsorū recto iudicio
dī qui ex ipsis nascuntur ad con-
trarietate membris suis de-
struunt. et a pspitate uite sue
deiciunt. nisi penitentiā il-
lorū suscipiens placabile me
istis ostendā. Nā q̄ in peniten-
tia peccatorū suorū me inuoca-
uerunt penitentiā ipsorū p̄p̄t
amorem filii mei suscipiā. quō
qui digitū suū ad me peni-
tendo leuauerit. idē q̄ gemi-
tū cordis sui ad me in peni-
tencia extendere dicens.
peccavi dñe corā te. peniten-
ciā illā mī filiū mī ostendit q̄
sacerdos sacerdotū ē. q̄a pe-
nitencia que sacerdotib; in
amore filii mei offert. purga-
tionē peccatorū eā facientib;
concedit. Unde penitentiā
suā digne facientes. a maxil-
la diaboli exeunt hoīes. quō
ille hamū diuine potencie
deglutire uolens. maxillam
suā fortit̄ uulnerauit. ubi
etiā nunc fideles anime ap-
d̄mone transeunt. ad salua-
tionē pueniunt. Quom̄. Quia
sacerdotes in altari inuoca-
tores nominis mei existens.
confessionē p̄p̄torū suscipient.
ubi eis remediū salutis de-

monstrabunt. Qua p̄p̄t ut dī
placabile hant. sem̄ suū induer-
sitate meorū n̄ contaminent.
quō q̄ in fornicatione et in ad-
ulterio sem̄ suū eiciunt filios
suos q̄ hoc modo ex ipsis nas-
cuntur negligentiores reddunt.
Quomodo. Qui puro limo lu-
tū uel stercois admiscet. nūq̄d
uas stabile facit. Sic q̄ sem̄ suū
in fornicatione uel adulterio
contaminat nūquid filios for-
nicationis gignit. S; multi ex his
induisitatem morū ac medulla-
rū suarū laborant. multi autē
ex eis prudentes. et ad sc̄m &
ad d̄m efficiunt. Et tam̄ cū his
celestis ier̄lm̄ implet. cū ipsi ui-
cia deserunt. et uirtutes aman-
tes. in castitate ac in magnis la-
borib; filii mei imitant. mar-
tyriū ipsi in corpore suo sc̄m
possibilitatē suā gestantes. Vbi
autē infantes de hoīe nasci no-
lo. ibi uirtutes uires seminis au-
fero. ne in uentre matris coa-
gulet. quēadmodū etiā t̄re
fructiferas uires de nego. ubi
hoc iusto iudicio meo facere
uolo. S; q̄d miraris o homo. q̄d
in adulterio et in ceteris huius
modi criminib; infantes nas-
ci p̄mittō. Iudiciū meū iustū
ē. Nā a lapsu ade n̄ in ueni in
humano semine iusticiā que
in eo eē debuit. ubi eā diabo-
lus in gustu pomi fugauerat.

Idcirco misi filiū meū in mun-
dū sine ullo peccato de uirgine
natū. quatinus in sanguine
suo cui nulla pollutio carnis
merat diabolo spolia illa que
in homine rapuerat auferret.

.xiii.

Nā nec homo conceptus in
peccato. nec angls regnū carnis
n̄ habens. hominē in peccatis
iacentē & corporali grauedine
laborantē a diabolica potestate
eripe potuit. p̄ter illū q̄ sine
peccato ueniens. et corpus mun-
dū sine peccato habens. cū sua
passione liberauit. vnde hoīes
quā uis in peccatis nati sunt.
tam̄ eos ad sup̄nū regnū colli-
go. cū illud fidelit̄ querit. Uer-
tos enī meos nulla pueritas
mibi abstrahere potest. ut sa-
pientia testat̄ dicēs. Sustoz aīe
in manu dī s̄. et n̄ tangit illos
tormentū mortis. Qd̄ dī. Illoz
qui uia rectitudinis complec-
tunt̄ aīe. cū deuoto affectu in
opib. sup̄ni auxiliatoris s̄.
ita ut p̄t̄ bona opa quib. ce-
lū in altitudine iusticie ad-
tendunt. n̄ confringat illas
cruciamētū pd̄monis. q̄a
uerū lum̄ eas in timore & in
amore p̄ascit. s; postquā adā
et eua de loco amentans ex-
pūsi s̄. opus concipiendi et
pariendi filios in semet ipsis
cognouerūt. Et ita de inobedi-
entia sua in mortē cadentes.

.xv.

dulcedinē peccati conceperūt. cū
se posse peccare cognouerūt. s; ip-
si hoc modo rectā constitutionē
meā in libidinē peccati uertē-
tes. cū cōmotionē uenarū suarū
n̄ in dulcedinē peccati. s; in amo-
re filioz scire deberent. eā diabo-
lica suggestione in libidinē de-
derūt. quia innocentia geniture
sue pd̄ones. in peccatū miserūt.
vnde quō hoc n̄ sine diabolica
psuasionē pactū ē. idcirco et
idē diabolus ad hoc opus iacu-
la sua emisit. ne sine suggestio-
ne ipsi p̄ficiat̄ cū dicit. O ea for-
tudo in conceptu hominū ē.
et idcirco homo m̄s ē. Et uidens
qd̄ homo pariceps penarū su-
arū et debuit q̄a ei consenserat.
iterū in semet ipso dicebat. for-
tissimo dō om̄s iniquitates con-
trarie s̄. quō omnino inuult̄
n̄ ē. Et hoc idē deceptoz in corō
suo maximū sigillū posuit.
uidelicet qd̄ homo q̄ sibi spon-
te consenserat. ipsi auferri n̄
posset. Qua p̄t̄ secretū consiliū
in me fuit. ut filiū meū ad redēpti-
onē hominū mitterē. q̄m̄ in celi-
stern redderet. hō. Et huic consi-
lio nulla iniquitas resistere po-
tuit. cū fili m̄s in mundū ue-
niens. om̄s ad se collegit. q̄ ip-
sū audire & imitari peccata
deserendo uolebant. Ego enī
iustus et rectus sū. nulla uo-
lens iniquitatē. quā tu homo

amplecteris. cū te malū posse
facere cognoscis. Nā lucifer &
homo in uincio creationis suc
mibi rebellare tēptauerūt et sta
re n̄ potuerūt. de bono cadē
tes et malū eligentes. Lucifer
autē totū malū cōphendit. et
omne bonū cecit. nec illud om
nino gustauit. s; in morte ceci
dit. adā ū bonū gustauit. cū
obediētiā suscepit. s; malū
concupuit. et in concupiscen
tia sua illud p̄fecit. cū in obedi
entia dō exiit. Qd̄ q̄re factū sit
n̄ ē atq; ob homo p̄quirendū. uel
quid ante constitutionē sc̄li fu
erit. t̄ qd̄ nouissimū diē fiat
mortalis homo scire n̄ potest.
s; solus d̄s hoc nouit. nisi q̄mā
illud electos suos d̄s scire p̄mit
tit. s; & fornicatio illa que se
cōmunē hominib; facit. ab ho
minabilis corā me ē. qui ab in
cicio masculū et feminā in hone
state & n̄ in turpitudine con
stituit. Unde illi ypocrite q̄ di
cunt sibi licitū ē. sedm̄ appe
titū peccōz fornicari cū quo
cūq; uoluerint indigni oca
lis meis s̄. quō honorē et abun
dantiā ratio nā. Inanis sue
despicientes. in pecora respici
unt. et se illis similes faciunt.
Ite illis q̄ sic uiuentes. in hac
turpitudine pseuerant. Nec .xvii.
etiā uolo. ut nouicia sangui
nis in coniugio se cōmiserat.

ū ardor amoris in consanguini
tate n̄ dū attenuatus ē. ne in
pudens amor in recordatione
consanguinitatis ibi oriat̄. s;
sanguis alieni ppli confluat.
qui iā nullā nouiciā consanguini
tatis in se ardē seminat. quaten
humana disciplina in ope illo
sit. Quia lac semel t̄ bis coctū. .xviii.
saporē suū n̄ dū pdidit. cū
septima uel octaua uice coa
gulatū et coctū uires suas de
serens. iā delectabilem saporē n̄
nisi in necessitate habeat. Et
ut nouicia consanguinitatis
in ppria coniuge. nescienda
est. ita etiā et nouicia consan
guinitatis eīdē coniugis. in ali
ena copula abhorrenda ē. nec
se homo ad huiusmodi copula
n̄ coniungat. sicut et ecclesia
in doctōrib; suis phibet.
qui ipsā in mutua sollicitudi
ne et honore stabiliēt. Qd̄ .xviii.
autē in uicā testam̄to homi
nes in consanguinitate san
guinis sui p̄cepto legis con
iuncti s̄ hoc p̄p̄t duriciā illoz
factū ē. ut in uicē pacē haberēt.
et ut tā firma caritas in eis cōt̄.
ne ille trib; diuise coniunctio
ni paganoz se misceret. fedus meū
dirūperēt. usq; dū illud tēp̄ uenit
ī q̄ fili m̄s plenitudinē caritatis af
ferēs. cū iunctioē cōsanguinitatis car
nalis copule ī alienū pplm̄ cū pu
dore uerecūdie t̄stulit. Unde qm̄
sponsa eīdē filii mei uinculū timo
ris mei & rectā iusticiā ī sc̄o baptis

mo modo habet. idcirco etiam
huiusmodi consanguinitas est
uinculo non a se longe sit. quia
fornicatio sine uerecundia et
sine cessatione libidinis. in
amplexibus uiri et mulieris. in
noto sanguine magis quam in
alieno ad tempus opus accendere
tur. Ego enim opus istud per hunc
hominem edissero. cui idem opus
in homine ignotum est. et quod sermonem
istum non ab homine sed a scientia
dei accepit. scilicet quod non. Cum autem
maseulus in forti etate est. ita
quod uene illi sanguine plene
sunt tunc fertilis in semine suo est.
et tunc mulierem in desponsa
tione legitime in firmitate
accipiat. que etiam in feruente
etate existens. semini illi cum ue
recundia concipiat. et illi
parte in uia rectitudi
nis gignat. Sed uir ante
annos fortitudinis sue. semini
suum in supfluitate libidinis.
non eiciat. quia hoc peccatum
suggerente diabolo est.
si semini suum in concupiscentia
libidinis seminare temptaue
rit. ante quam idem semini rectam
coagulationem in feruente
calore habere possit. Et cum
uir iam fortissimus in libidi
ne est. tunc uires suas secundum
quod potest in eodem opere non ex
creat. quomodo si tunc ad diabo
lum respicit opus diabolicum

operat corpus etiam suum contemp
tibile faciens. quod omnino il
licetum est. Vir autem secundum quod cum
humana natura docet. in for
titudine caloris et in succo se
minis sui rectum iter in uicore
sua querat. et hoc cum huma
na disciplina obstudium filiorum
faciat. scilicet nolo ut idem opus fi
at in diuisione mulieris. cum
iam fluxum sanguinis sui patitur
quod est apertio occultorum membrorum uen
tris ipsius. ne fluxus sangui
nis eius susceptum semini matrum
effundat. et ita semini effusum peccat.
ut se mulier in dolore et in car
cere positam uideat. portione sci
liet doloris partus sui tangens.
scilicet hoc tempus doloris in mulie
re non abicio. quomodo illud eue de
di quando in gustu pomi pec
catum concepit. unde et muli
er in hoc eodem tempore in mag
na medicina misericordie habenda est.
ipsa etiam se continente in ab
sconso discipline. non autem ita.
ut ab incesso templi mei se con
tineat. sed fidei promissione ip
sum in officio. humilitatis psal
tute sua ingrediat. Quia autem
sponsa filii mei semper integra
est. uir apud uulneribus. si inte
gritas membrorum ipsius in tactu
percussionis diuisa est. templum
meum nisi cum timore magne
necessitatis non intrabit. ne uio
letus. sicut in tegra membra

.xviii.

.xv.

abel qui tēplū dī fuit eam fr̄
suus crudelit̄. fr̄git. Sed & xx. 1.
mulier cū plē pēp̄t fractis
oculis m̄bris suis tēplū meū.
n̄ nisi sedm̄ legē p̄ me sibi da
tā ingrediat̄. quaten̄ sc̄a sa
cramenta eiusdē tēpli mei ab
om̄i pollutione & dolore uiri
ac mulieris inuolabilia sint.
quia filiū meū purissima uir
go genuit que integra absq̄
ullo uulnere peccata fuit. Lo
cus enī qui in honore eiusdē
unigeniti mei consecratus ē.
uiget ab om̄i corruptione
liuoris ac uulneris eē debet.
quō idē unigenitis m̄s uite
gratē uirginis partus in se
nouit. Unde et mulier que
integritatē uirginitatis sue
cū uiro corrūpit in liuore
plage sue qua corrupta ē ab
ingressu tēpli mei se comine
at usq̄. dū plaga uulneris ip
sius sanct̄. sedm̄ qd̄ eccl̄astica
disciplina ipsi de eadē causa
certissime de monstrat. Nā cū
filio meo in ligno crucis spon
sa ipsi conuincta fuisset ipsa
usq̄. dū idē filius m̄s discipu
lus suis p̄cepit ut ueritatē
euangl̄i protā mundū disse
minarent in occulto se con
tinuit. ac deinde apte sur
rexit et gl̄am sponsi sui
in regeneratione sp̄s et
aque palā p̄dicauit. Sic &

uirgo que uirgo coniungit̄ fa
ciat cū pudica scilicet uerecun
dia usq̄. ad tēpus illud qd̄ sibi
eccl̄astica censura p̄ponit. in oc
culto maneat. et hoc pacto. de
occultatione sua se transferens.
addilectionē sponsi sui apte
p̄cedat. Nolo etiā ut p̄dictū
opus uiri ac mulieris exerceat̄.
cū iā radix infantuli in mulie
re posita ē ne coagulatio eidē
infantuli sup̄fluo et p̄dito semi
ne polluat̄. usq̄. ad purgationē
partus ipsius. cū nerū deinde
ob amorē filioꝝ in rehtudine
et n̄ impetulantia fieri n̄ phibēt.
Sic genus humanū in p̄ertan
one sua. in honestate humane
discipline p̄cedere positū ē. et
n̄ sicut loquacitas stultoz̄ ho
minū clamat. qui dicunt sibi
licetū eē libidinē suā sedm̄ uo
luntatē suā exercere dicentes.
Quomodo possum̄ nos tā cru
delit̄ comanere. Oho si respi
cis ad diabolu. ipse te ad om̄e
malū excitat. et morsifero
ueneno suo te interficit. si autē
ad d̄m uideris. ipse tibi ad iuro
riū p̄bet. et te castū facit. Non
ne in ope tuo magis libidinē
quā castitatē appetis. O mulier
uero subiecta ē in qua ipse
semen suū seminet. sicut etiā
trā opat̄. ut fructū afferat. Nū
qd̄ uir trā opat̄. ut spinas et iby
los gignat. Ne quaquā. s̄. ut dig
num fructū det. Ita etiam

xxii.

hoc studiū hominis in amore
filiorum et in impetulantia libidi-
nis esse debet. Ergo o homines plo-
rate & ululate dñm ur̄m. quē
multociens in peccatis ur̄is con-
tēpnitis. cū in pessima fornicatione
sem̄ ur̄m cecitis. ibi n̄ solū
fornicatores. s; etiā homicidę
existentes. q̄a speculū dī abieci-
tis. et libidinē ur̄am scdm̄ uo-
luntatē ur̄am complens. Unde
etiā diabolus in hoc ope semp̄
psequit̄ uos. sciens q̄d magis
concupiscentiā ur̄am appeti-
tis. quā gaudiū filiorum inspec-
tatis. Audite q̄ qui in turribus
ecclie estis. In fornicatione ur̄a
nolite me accusare. s; uos met
ipsos inspiciete. quō ier̄. ad dia-
bolū curritis me contēpnentes.
illicita opa facitis. et idō casti-
tē n̄ uultis. ut seruus m̄s osce
de contaminato pp̄lo loquit̄
dicens. **N**on dabunt cogi-
tationes suas ut reuertamur
ad dñm suū. q̄a sp̄s fornicatio-
nis in medio eor̄. et dñm n̄ cog-
nouer̄. Qd̄ d̄r. Maligni homines
dñm n̄ cognoscentes. faciē cor-
dis sui abscondunt. n̄ dantes
eā in diuersis ob uoluntatib;.
machinationis sue. ut rede-
ant ad uerā claritatē. scilicet
uidente oculo n̄ discernentes.
que dī s; s; malū in semet ipsis
nutriunt. qm̄ afflictio petu-
lantis in mundicie p̄ diabo

licā suggestionē uirile formi-
dinē quā in se habere debent
emollit n̄ sinens eos. ut in dñm
bonā conscientia suā ponant
cū ipsos a uita felicitatis avertit.
Sed nē ad amantissimas oues
meas que in corde meo plan-
tate s; me conuertā. sem̄ casti-
tatis existentes. Virginitas enī
p̄ me plantata ē. quia etiā fili-
m̄s de uirgine natus ē. Et idō
uirginitas ē pulcherrimū po-
mū. int̄ om̄ia poma conuallū.
et magna p̄sona in om̄ib; p̄so-
nis. que in palatio in deficien-
tis regis s; quō ipsa p̄cepto le-
gis subiugata n̄ ē. quia unige-
nitū meū mundo edidit. Qua
pp̄t audiant qui filiū meū se-
qui uolunt in innocētia li-
bere castitatis. et in separatio-
ne meritis uiduantis. quō
nobilior ē uirginitas n̄ pollu-
ta ab inuicio quā uiduitas op-
p̄ssa uirili iugo. cū tam̄ uidui-
tas post dolorē suū in quo
uirū suū pdidit. uirginitatē
subsequit̄. filius enī m̄s plu-
rimos dolores in corpore suo
ptulit. et mortē crucis subit.
unde & uos in amore ipsius
multas angustias patiemini.
cū in uobis met ipsis sup̄-
tis. qd̄ in libidine peccati ex-
gustu pomi seminati ē.
S; tam̄ ibi ab incendio li-
bidinis effluentes riuulos

xx.iii.

in semine uro sustinebitis. cum ta
casti ce n̄ potestis. q̄n fragilitas
humane tenerrudinis se latit
tur ostendat in uobis. in quo
labore passionē filii mei imi
tari debetis. cum uobis metipsis
resistis. ardente flama libidi
nis uidelicet in uobis extin
guentes. et alia secularia que
mundi s̄ scilicet ira. supbia. pe
tulantiā. et cetera huiusmodi uicia
abicientes. atq; uictoria ista
magno certamine pficietur.
Vnde tunc plia ista magno de
core et multo fructu clariora
sup sole. et dulciora sup amore
aromatū corā me apparent.
quia unigenitū meū in dolo
rib; q̄ unamini. cum ardente
libidine tā forte certamine
in uobis conculcatis. Et cum sic
pseueratis. multa glam ex
inde in celesti regno habebi
tis. Odulcissimi flores. angeli
mei in uro certamine admi
rant. qd̄ mortē transitis. ita
qd̄ in ueneno so luto mundi
polluti n̄ estis. cum tñ carnale
corpus habeatis. illud hoc m̄
conculcantes. qd̄ glōsi in c̄
sortio ex eritis. quo scdm̄ si
militudine ipsorū in polluti
appareatis. Idō gaudet cum
sic pseueratis. q̄a tunc uobis
cum sū cum me fidelit̄ suscipitis.
et uocē meā cum gaudio cordis
ur̄i adimpletis. que admodū

in secreta uisione ioh̄is dilecti
mei ostendo dicens. **E**cce sto
ad ostiū et pulso. Siquis audie
rit uocē meā. intrabo ad illū
et cenabo cum illo. et ipse mecum.
qd̄ d̄r. Hos qui me saluatore
ur̄i fidelit̄ amant. uidete q̄a
uobis succurrere uolens. ex
pecto ad tabernaculū cordis
ur̄i. considerans qd̄ conscientia
ur̄i. in seruitūo cordis sui ha
beat. et cum sufflatu recordatio
nis m̄is ur̄e sp̄m ur̄i adaptio
nē susceptionis bone uolunta
tis concitio. Qd̄ si tunc fidele
cor percipit sonitū timoris mei.
coniungo me ad ipsū amplec
tens eum. in deficientēq; cibū ca
piens eum illo. cum ipse suaue gu
stū in bonis opib; semet ipsū
mibi p̄bet. ita qd̄ et ipse cibū
uite in memet ipso habebit.
quō illud amat qd̄ iusticiā
desiderantib; uitā affert.

Sed ut uides adā et eua de
paradyso expulsi. lucidissi
mus splendor eandē regionē
circūdedit. quo illis obtrans
gressione suā locū amena
tis excurtib; potencia diuine
maiestatis omnē maculā totū
contagionis ab eodē loco se
gregans. eū ita sua claritate
munuit. ne a modo ulla con
transitate tangeret. ostendens
etiā. qd̄ transgressio illa. que
meo facta fuerat. q̄ndoq; ele

xxv.

s. xxvi

s

s

s

s

xxvii.

menter et miditer abolenda
 est. **E**t ita omnia elementa mun-
 di que prius in magna que-
 te constituerant in maxima in-
 quietudine uersa. horribiles
 uires ostenderunt. quia creatura
 illa que ad seruitutem homi-
 nis creata fuerat. nec ulla ad-
 uersitate in se senserat homi-
 nem inobedientiam arripiente.
 ita quod deo inobediens fuit. et
 ipsa tranquillitatem suam reli-
 quit. et inquietudinem susce-
 pit. maximas & plurimas e-
 trasietates hominibus inferens.
 quam homo se ipsum ad deteriora
 inclinauerat. ut pilla coereret.
 Quid est hoc? Quia homo in lo-
 co deliciarum deo rebellis extitit.
 ideo et creatura illa que
 homini in seruitio subiecta
 fuit. se homini opposuit.

xxviii.

Sed paradysus est locus ame-
 nitatis qui floruit in uiri-
 ditate florum et herbarum. &
 delicias omnium aromatum. re-
 pleuit optimis odoribus. dota-
 tusque in gaudio beatarum ani-
 marum dantis fortissimum succum
 aride terre. quia fortissimam uim
 terre tribuit. uelut anima cor-
 pori uires prebet. quod ipsa pa-
 radysus in umbra et in penum-
 bra peccatorum non obscuratur.

xxviii.

Quia propter audiam et intelli-
 git me. uos qui in cordi-
 bus uestris dicatis. Quid sunt et

cur sunt hec? Ocur tam stulta estis in
 cordibus uestris. uos qui ad imagi-
 nem et similitudinem dei facti estis.
 Quomodo tam magna gloria et
 tantus honor qui uobis datus
 est. posset esse sine probatione. quasi
 nichil et inanis causa. Aurum
 in igne debet probari. et preciosi
 lapides in purgatione poliri.
 et huiusmodi omnia in omnibus per-
 quiri. Unde ostult homines.
 hoc quod ad imaginem et simili-
 tudinem dei factum est. quomodo
 sine probatione posset subsiste-
 re. Nam homo super omnem creatu-
 ram examinandus est. et ideo per om-
 nem creaturam expurgandus est.
 Quomodo. Spiritus per spiritum probandus
 est. caro per carnem terra per aquam. ignis
 per frigus. pugna per repul-
 sionem. bonum per malum. pulchri-
 tudo per deformem. paupertas per
 diuitias. dulcedo per amaritudinem.
 sanitas per infirmitatem.
 longum per breue. durum per molle.
 altitudo per profunditatem. lux per
 tenebras. uita per mortem. para-
 dyssus per penas. celestis regnum
 per gehennam. terra cum terris.
 ecclesia cum celestibus. Sic homo
 in omni creatura probatus est.
 uidelicet in paradysus in terra
 et in inferno. postea colloca-
 tus in celum. Aperte enim uidetis
 pauca de multis. que ante
 oculos uestris abscondita sunt.
 Et cur deridens ea. que recta.

plu-
 bou-
 dig-
 hor-
 ter-
 do-
 obo-
 n de-
 Tu u-
 si- S-
 ul- p-
 con-
 et f-
 ma-
 qm-
 con-
 ero-
 S. i-
 ga-
 ma-
 lib-
 ra-
 m-
 in-
 r-
 po-
 fo-
 di-
 dy-
 er-
 ci-
 d-
 ta-
 u-
 in-
 po-
 S p-

plana. et iusta. ac bona. in omib.
bonis corā dō s. Quare his in
dignūm. Ds iustus ē. s. genus
hominū in p̄uocatione p̄cep
torū dī iniustū ē cū sapiens
dō cē contēdit. Nunc die mibi .xxxv.
o homo. Quid putas te fuisse. cū
n̄ dū eras in anima et corpore.
Tu uero nescis. quomodo creat
sis. s. nunc o homo celū et t̄ram
uis p̄seruari. et iusticiā cō. in
constitūone dī di iudicare.
et sūma di noscere. cū nec in si
ma ualeas examinare. q̄a nesci
qm̄ uiuas ī corpe t̄qm̄ exuaria
corpe q̄ te in primo homine
creauit. ille hec om̄a p̄uidit.
s. idē inuissim̄ pat̄ misit uni
genitū suū mori p̄p̄lo. ut ho
minē de diabolica potestate
liberaret. Et sic homo libe .xxxvi.
ratus fulget in dō. et ds in ho
mine. consortiū homo habet
in dō. fulgentiorē scilicet. cla
ritatē. quā prius haberet
possidens in celo. Qd̄ n̄ fuis
set si idē filius dī carnē n̄ in
duisset. quō si homo in para
dyso p̄mansisset. fili dī in
cruce passus n̄ fuisset. Sed
cū homo p̄callidū serpentē
deceptus ē. ds in uera midia
tactus ē. ita qd̄ unigenitū su
um in uirgine uirgine
in carnari constituit. et sic
post ruinā hominis deuare
s plurime uirtutes in celo

fulgentes. uelut ē humilitas re
gina uirtutū. que in uirgineo
partu floruit. et ut etiā ceterę
uirtutes que electos dī ad cele
stia p̄ducunt. Nā cū a ger̄ inul
to labore colit̄ multū fructū
p̄fert. sicut in humano gene
re ostensū ē. quia post ruinā
hominis. plurime uirtutes ad
subleuationē eī surrexerunt.
Sed o homines uos grauari cor
porali grauedine. n̄ uidetis il
lā magnā gl̄am que uobis
sine macula et sine ulla indig
natione in plena iusticia dī
p̄parata ē. ita qd̄ nullus eā
deicere potest. Prius enī qm̄
fabrica mundi constituta
fuisse. hec om̄a ds in uera
iusticia p̄uidat. Unde o ho
mo similitudinē hanc con
sidera. Dns qui sine odio
in multo studio ortū facere
uult. primitus aptū locū
eī de horo ponit. ac deinde
locū cuiq; plantamonis dis
ponens. fructū bonarū ar
borū atq; utilitatē. saporē
odorē et bonā famā diuersorū
aromatū in eo considerat. Et
sic idē dñs magnus philoso
phus. et p̄fundus artifex. ex
istens. quāq; plantamonē suā
in eo disponit. ut bene dis
cerni in utilitate sua possit.
ac deinde excognat. qm̄a
munione cū circūdet. ut

nullus inimicorū suorū plamatio
nes ei dissipare ualeat. Tunc
etiā pignitarios suos constru
it. qui eundē hortū rigare sci
ant. et qui fructū ei colligant.
et exinde diuisa pignita faci
ant. Qua ppter o homo diligen
ter considera quia si dñs ille
puidet. qd hortus suus nullū
fructū nec ullā utilitatē pferat
struendus ē. quare tunc tantū
philosophus. et tantū artifex
hortū illū unā magno studio.
et unā magnis laborib. facit.
plamat. rigat. & munit. Au
di q̄ et intellige. Ds qui sol
iusticie ē. splendore suū sup
litū qd puaricatio hominis ē
misit. et splendor ille in mul
ta claritate resplenduit. quō
litū illud ualde fedū fuit.
Sol enī in sua claritate efful
sit. et litū in sua fednate pu
truit. unde sol maiori dilecti
one audentib. amplectebat.
quā si litū ei oppositū n̄ cēt.
Sed sicut. litū ad similitudi
nē solis fedū ē. sic etiā trans
gressio hominis ad iusticiā
dī iniqua ē. unde iusticia
quia pulchra ē diligenda ē.
et iniquitas quō fedā ē abicien
da ē. In hanc fednate cecidit
ouis huius dñi. qui tale ortū
plantaueat. S; ovis hoc eidē
dño n̄ ppter ignauā ei. s; p con
sensū eidē ovis abacta ē. quā

postea idē dñs in multo studio
et iusticia requisuit. Qua ppter
tunc chorus angloꝝ in maxi
mo honore illuminatus ē. cū
hominē angli in celo uiderent.
Quid ē hoc. Cū innocens agnū
in cruce suspensus ē. et cū
tremuerit. quia nobilissimi filii
uirginis de manib. homicida
rū corporalit. occisus ē. in cui
morte pdita ovis ad pascua
unā reportata ē. Nā antiquus
psecutor p quā uidit. qd ouē
unā ppter sanguinē innocens
agni quē idē agnus in remis
sionē peccatorū hominū effu
derat. dimittere debuit. tunc
primū cognouit. qd agnus il
le cēt. quō prius scire n̄ potu
it. quomodo idē celestis pa
nis sine uirili semine et sine
ulla concupiscentia peccati
de uirgine in obumbratione
sp̄e sc̄i incarnatus ē. Idē enī
psecutor in inicio creationis
sue inflatus supbie crexit. se
in mortē se ipsū deiciens. et
hominē de glā paradysi ex
pellens. cui d̄s in potestate
sua resistere noluit. s; cū in
humilitate p filium suū supa
uit. Et quia lucifer iusticiā
dī subsannauit. iusto iudi
cio dī incarnationē unige
niti dī scire n̄ potuit. Nam
in hoc abscondito consilio.
pdna ovis ad unā reporta

ta ē
cur
m
uit
ei m
bic u
uit. l
mor
apu
heu
e om
frem
adm
cēt. c
resit
les a
hom
d̄s in
filii
qui
glōs
sā m
eidē
eide
Sed
n̄ p
tra
qua
ut a
atq
mar
hor
lica
re d
sui
lest
Q

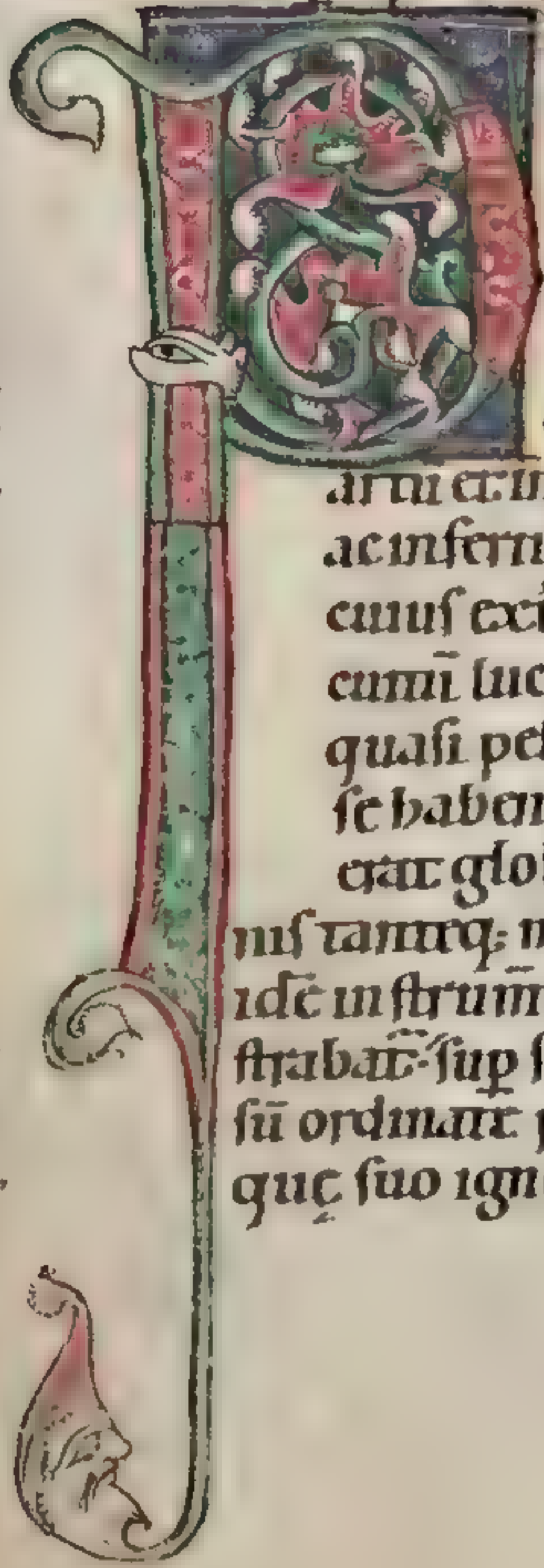
ta ē. Unde o rebelles homines. cur tamā duriciā uobis assū-
matis. Ds hominē deserere no-
luit. s. filiū suū ad saluatiōē
cū misit. quō sic ds caput sup
bie in antiquo serpente contri-
uit. In reptione enī hoīs de
morte infernus claustrū suū
apertit. satana clamante heu
heu quis me adiuuabit. Sed
et omīs diabolica turba in
frenu magno decerpit se
admirans que tanta potestas
ē. cui ipsa cū principe suo
resistere n̄ possit. cū sibi fide-
les animas auferri uideret. Sic
homo sup celos eluatus ē. q̄a
ds in hominē et homo in dō p
filiū dī apparuit. Idē etiā dñs
qui ouē istā pdiderat. s. cā tā
glōse ad unā reducere. p̄cio
sā margaritā in similitudinē
eīdē ouis habuit. que ipsi de-
cidens in multas sordes corrūt.
Sed ipse cā ita in sorde iacere
n̄ p̄mittens cā clementer **exuare**
traxit. ac cā de sorde illa in
qua iacuerat. ita expurgauit.
ut aurū in fornace expurgat.
atq. illā in pristinū honorem
maiori glā reposuit. Nā ds
hominē creauit. s. ipse diabo-
lica psuasiōe in mortē corru-
it. de qua cū filiū dī p sanguinē
suū eripuit. et cū cū ad ce-
lestē glām glōse p̄duxit.

Quomodo. In humilitate & caritate simul opant. sicut nec aīa

caritate. Humilitas enī filiū dī
de uirgine nasci fecit. ubi ipsa
humilitas nec in auarīs amplex-
ibus. nec in pulcritudine car-
nis. nec in diuitiis t̄renis. nec in
auris ornatis. nec in sc̄ari-
bus honorib; inuenta ē. s. filiū
dī in p̄sep̄io iacuit. q̄a mat̄ cū
paup̄cula fuit. s. & humilitas
semp̄ gemit. plorat. et omīa cri-
mina interimit. q̄d opus ipsi
ē. Unde quisq̄s diabolu uult
expugnare se munit. et ar-
met cū humilitate. quō luci-
fer cā ualde fugit. et uelut co-
luber se corā cā in cauernā ab-
scondit. quia ubi ipsa illū ap-
prehendit cū quasi uilissimū
filiū. cūcūcū frangit. Caritas
quoq. unigenitū dī in sinu
patris in celo tulit. et cū in
uterū matris intra posuit. q̄m
ipsa nec peccatores. nec publi-
canos sp̄nit. s. omīs saluari cō-
tendit. Qua p̄p̄t & fontē lacri-
marū ab oculis fidelū sepius
educens. duriciā cordis emol-
lit. In hoc humilitas et caritas
clariore cētis uirtutib; s. q̄m
humilitas et caritas sūt. ue-
lut anima & corpus. que for-
tiores uires cētis uirib; anime
et membris corporis habent.
Quomodo. Humilitas ē quasi
anima. & caritas uelut corp̄.
nec ab inuicē separari possunt.

nec corpus disuungi ualent: s;
sibi coopantē quā diu homo in
corpore uiuit. Et sicut animę
et corpori diuersa mēbra cor
poris scđm uires suas subiecta
s: ita etiā humilitati et carna
ti cetera uirtutes scđm iusticiā
suā coopant. Et idō ob homines
ad glām dī et p̄ salute uřa hu
militatē et caritatē scđlamini.
cū quib; armati diabolicas in
sidias n̄ timebitis: s; indeficientē
uitā possidebitis. Unde quicūq;
sciētia in spū scō et pennas in
fide habent. iste admonitio
nē meā n̄ transcendat: s; cū in
gustu anime sue amplecten
do peccat. *Tertio uisio p̄ me patris.*

OSTENDIT HEC
VIDI OS AXIMV
instrumentū ro
tundū et umbro
sū scđm similitu
dinē oui supius
artu et in medio amplum
ac inferus constrictū in
cuius extiori parte per
cutū lucidus ignis fuit
quasi pelle umbrosā sub
se habens. Et in igne isto
erat globus rutilans ig
nis tantę magnitudinis qđ
idē instrumentū totū ab eo illu
strabat. sup se tres faculas sur
sū ordinatē positas habens.
que suo igne eundē globū

ne laberet continebant. Et idē
globus se aliquando sursum ele
uauit. et plurimus ignis ei oc
currit ita qđ exinde flamas su
as longius pduxit. ac se aliqn
do deorsū inclinauit. multūq;
frigus ei obuiā uenit. ita qđ ex
hoc flamas suas ceteris sub
duxit. S; et de igne illo qui idē
instrumentū circūdederat fla
tus quidā cū suis turbibus. ex
iebat. et de pelle illa que sub
eo fuit alius flatus cū turbibus
suis ebulliebat. qđ se in ipso in
strumento hac et illac diffunde
bant. Incidē quoq; pelle qđ
tenebrosus ignis tantū horro
ris erat qđ cū intueri n̄ pote
rā. qui totā pellē illā sua forti
tudine concinebat. plenus
fontium tēpestatiū. et acutissi
morū lapidū maiorū et minorū.
Quidū fontū suū eleuaret il
le lucidus ignis et uentū et aer
cōmouebant. ita qđ fulgura
fontū ipsū puenert. qđ ignis
ille primū cōmotionē eiusdē
fontis in se semiebat. S; sub
eadē pelle purissimus ether
erat sub se nullā pellē habens.
in quo etiā quendā globum
candentis ignis plurimę
magnitudinis uidebā sup se
duas faculas sursum clare posi
tas habentē ipsūq; globū ne
modū cursus sui excederet
continentes. Et in eodē ethe

re mi
fite fi
man
anf e
sub f
recur
restat
spera
re qu
mb: f
tū n
bat:
sū ac
habe
dens
re d
te co
nā
dū f
uā
qui
exie
se u
istoy
glo
eran
eūd
ulla
ead
se m
glo
tula
di
uch
uer
bra
luc

re multe et clare sperere ubiq; po-
sire fuerant. in quas idē globus
interdū se aliquantū suā euacu-
ans. clamatē suā emisit. et ita
subp̄fatiū rubeū igneū globū
recurrēns. et ab eo flamas suas
restaurans. iterū illas in easdē
speras efflauit. S; & ab ipso ethe-
re quidā flatus cū suis turbi-
mb; se effundebat. qui se in p̄fa-
tū instrumentū ubiq; dilata-
bat. Sub eodē autē ethere aq̄
sū aerē indebā albā pelle sub se
habentē. q̄ se hac et illac. diffun-
dens. omī instrumto illi humo-
rē dedit. Quidū se in m̄dū repen-
te congregaret. repentinā plu-
uiā multo fragore emisit. et
dū se lenit̄ diffudit. blanda plu-
uiā leni motu dedit. S; & ex eo
quidā flatus cū turbumb; suis
exiens. p̄p̄dictū instrumentū
se ubiq; diffudit. Et in medio
istoz elemtoz quidā arenosus
glob; plurime magnitudinis
erat. quē eadē elemta ita cir-
cū dederunt qd nec hac nec
illac labi poterat. S; dū in m̄dū
eadē elemta cū p̄dictis flatib;
se inuicē concuterent. eundē
globū sua fortitudine aliqñ
tūlū moueri faciebant. Et ui-
di inter aquilonē et orientē
uclit maximū montē. qui
uersus aquilonē multas tene-
bras. et uersus orientē multā
luccē habebat. ita tamē qd

nec lux illa ad tenebras nec te-
nebre illę ad ipsā luccē p̄tinge-
re potuerūt. Audiuq; iterū uocē
de celo dicentē m̄. **D**s qui .1.
omā sua uoluntate condidit.
ea ad cognitionē & ad honorē
nominis sui creauit. n̄ solū aū-
ta. que uisibilia & tēporalia s̄
in ipsis ostendens. s; etiā illa que
uisibilia et cōta s̄ in eis ma-
nifestans. qd & uisio hęc quā
cernis demonstrat. **N**ā hoc .11.
maximū instrumentū qd ui-
des rotundū et umbrosū scdm
similitudinē ouī sup̄ius artū.
& in medio amplum. ac inferi
constrictū. declarat fideliter.
om̄ptem d̄m in maiestate sua
incomphensibile. & in m̄ysteri-
is suis inestimabile. & sp̄e omniū
fidelū existit. cū primitus
homines rudes et simplices in
actib; suis cōtē. s; postea in uerū
ac in uiuo testamto se dilatan-
tes. tandē circa finē mundi
multas erumnas in angustis
suis passuri sint. In cui' exteri .111.
ori parte percussū lucidus
ignis ē. quasi pelle umbrosū
sub se habens. qui de signat.
qd d̄s illos q̄ extra uerā fidē
s̄ ubiq; pignē uitātionis sue ex-
uris. hos qui in uerā fidē catho-
licā manent. ubiq; pignē con-
solationis sue. purificat. ita
diabolice p̄uersitatis tenebro-
sitate p̄sternens. sicut & fac

tū ē cū diabolus q̄ndo a dō crea-
 tus ē dō se opponere uolens in-
 pdmonē de uictus corrumpit. Et
 unigne isto glob. rutilantis ig-
 nis tantq. magnitudinis qd
 idē instrumentū totū ab eo illu-
 strat. q̄ splendore claritatis sue
 ostendit. q̄ in dō patre ē ineffa-
 bilis unigenit. cū sol. iusticie ful-
 gore ardoris carnis habens.
 tantq. glē existens. qd om̄is cre-
 atura claritate lucis cū illumi-
 nat. sup se tres faculas sursum
 ordinate positas habens. que
 suo igne eundē globū nelabat
 comincit. uidelicet sua admi-
 nistracione demonstrantes qd
 idē fili' dī. de celo ad t̄ras descen-
 dens. angelis uicelestib. relictis.
 hominib. etiā q̄ manna et
 corpore subsistunt. celestia
 manifestauit. qui sue clarna-
 tis obsequio ipsū glorificantes. om̄i
 nē noctū errore abiciunt. cū
 cū uerū dī filiū de uera uirgi-
 ne incarnatū magnificant.
 ubi ipsi cū angelis p̄nunciant.
 et ubi homo manna et cor-
 pore uiuens. cū fidei gaudio
 suscepit. Qua p̄t. et idē
 glob. se aliquādo sursum ele-
 uat plurimusq. ignis ei occur-
 rit. ita qd exinde flamas suas
 longius p̄ducat. significans.
 quia ubi t̄pus illud uenit. qd
 unigenitus dī p̄dēptione
 et subleuatione humani ge-
 neris p̄ uoluntate patris incarnari
 debuit. spiritus

ses. in ueritate. patris supna
 mystria in beata uirgine mi-
 rabilit̄ operis ē. ita qd eodē fi-
 lio dī in uirginali pudicicia.
 fecunda uirginitate. mirificū
 fulgore dante uirginitas glo-
 sa effeta ē. quō in mobili uirgi-
 ne exoptabilis incarnatio de-
 monstrata ē. Et ita etiā se
 aliquādo deorsū inclinat. mul-
 tumq. frigus ei obuiā uenit.
 ita qd ex hoc flamas suas ei
 eius subducat. declarans. quō
 idē unigenitus dī ex uirgine
 natus. et ita ad paupertatē ho-
 minū elocent̄ inclinat. plur-
 rimis miseris ipsi occurrentib.
 multas corporales angustias
 sustinens. cū se mundo corpo-
 rali ostenderat. de mundo
 transiens ad patre redit. dis-
 cipulis etiā ipsius astantibus
 uelut scriptū ē. Videm̄.
 illis eleuatus ē. et nubes susce-
 pit cū ab oculis eor. Qd dī. fili-
 is eccle. in uerit̄. scientia cor-
 dis sui filiū dī suscipientib. sci-
 tas corporis ei eleuata ē in po-
 tencia diuinitatis ipsius. et
 in mystico miraculo nubes
 secreti misterii suscepit cū mor-
 talib. oculis regens ipsū. fla-
 bisq. uentor. ipsi famulanti. ex-
 hibentib. S. et ut uidet de
 igne illo qm̄ idē instrumentū
 circūdederat. flamas quidā cū
 suis turbis. exibat. qui

ostend
 potest
 potest
 mario
 dte u
 homi
 strata
 sub co
 sui eb
 ratic
 pelim
 locat
 ustru
 dunt
 dis
 inter
 de q
 sus i
 cū m
 qd m
 in f
 mū h
 crup
 mca
 qui r
 dme
 om̄i
 suo b
 prim
 uen
 font
 mox
 hom
 et eb
 dum
 char
 is q

ostendit pretendens. quō ab omni
potente dō totū mundū sua
potestate cōplente. uera disfa
mato cū iustis sermonib; pce
dit. ubi ipse uiuus et uerus d̄s
hominib; in ueritate demon
stratus ē. Et de pelle illa que .ix.
sub eo ē alius flatus cū turbimib;
suis ebullit. q̄a etiā de diabolica
rabie que d̄m n̄ ignorans timet
pessima infamia. cū nequissimis
locutionib; exit. qui se in ipso
instrumento hac et illac diffun
dunt. quō in seclō diuersis mo
dis utiles & inuites rumores
inter pplōs se dilantant. In ea .x.
de quoq; pelle quidā tenebro
sus ignis. tam horrois ē q̄d
cū inuerti n̄ potes. q̄ declarat
q̄d in pessimis et in nequissimis
insidus antiqui pditoris. tēri
mū homicidiū tam feruoris
erūpit. q̄d insaniā illi humanū
intellectus discernere n̄ ualuit.
qui totā pelle illā sua fortitu
dine concutit. quō homicidiū
om̄s diabolicas malignitates
suo horrore cōplectitur. cū in
primogenitus ab ira odiū ebul
uens. fricidiū ppetrauit. plenū
sonitū tēpestati. et acutissi
mōz lapidū maiōz & minōz q̄a
homicidiū plenū ē auaricia.
et ebrietas; atq; acutissimis
duricis. que sine iudicia ba
chant tā in magis homicidi
is. quā in minorib; uicis. Qui

dū sonitū suū eleuat. ille luci
dus ignis. et ueni & ac̄ cōmo
uent. quō dū homicidiū in auar
icia effusionis sanguinis stri
det. supna iudicia et expiran
ones uolantū rumor. & expan
siones fluentū dispositionū
in uoluntate reth iudicii suscitant.
ita q̄d fulgura sonitū ipsū pue
nuunt. q̄a ignis ille primū cō
motionē eiusde sonitus in se
sentit. q̄a dignitas ostensionis
diuini exanimus idē nefas p
cellendo opprimit. cū etiā di
uina maiestas. ante quā frem
tus eidē insanie publice ma
nifestet. uidentē oculo cui oīa
nuda s̄ cū p̄uideat. Sed sub .xi.
eadē pelle purissimus ether ē
sub se nullā pellē habens. quō
sub insidus antiqui pditoris
serenissima fides luget. in qua
nulla incertitudo infideli
tas latet. a se met ipsa n̄ funda
ta. s; ad xpm̄ suspensa. in quo
etiā quendā globū. cadentis
ignis. plurimeq; magnitudi
nis uidet. qui ueraciter desig
nat in uictā eccliam in fide
candorē innocētis claritas.
plurimiq; honoris ut tibi
demonstrat. pretendente. et sup
se duas faculas sursū clare po
sitas habente. ipsūq; globū
ne modū cursus sui excedat
continentes. que sua significa
tione s̄ ostendentes. quod

ecclesiam. de supernis edita duo
testamina. videlicet veteris et
nove auctoritatis. ad divina
precepta celestium secretorum. habuit
scilicet. cum ipsa eadem ecclesiam
ne invarietate diversorum morum
se precipiant. extendat conti-
nent. quia et veteris et nova te-
stificatio beatitudinem superne
hereditatis ipsi ostendunt.

xvii. **Q**ua propterea etiam in eodem cetero.
multe et clare sperit ubique.
posita sunt in quas idem globus. in-
ter dum se aliquantulum evacuans.
claritate sua emittit. quomodo in
puritate fidei plurima et splen-
dida opera pietatis ubique appa-
rent. inque eadem ecclesia con-
gruo tempore conculatione
nove verborum aliquantulum sustinet.
decorum miraculorum suorum tradit.
cum ipsa velut in merore lacris-
tam claritate operum in perfectis
hominibus. palios admirat et
ita sub prelo rubrum igiturque.
globum recurrentis et ab eo flama
suas restaurans. iterum il-
las in eadem speras efflat quomodo
ipsa in comitione posita. sub
prelo unigeniti prophanis et
ab eo sufficientias divine con-
fortationis accipiens. ita etiam
amorem supernorum in beatas operibus.
xviii. **V**nde et ab ipso
cetero quodam flatus cum suis
turbibus. se effundit. qui se
in prelo instrumentum ubique.

dilatatur. quia abundantia fidei
fortissima fama cum veris et
perfectis assertionibus. in auxilium
hominum emanans. finis totius
orbis multa celeritate percurre-
bat. **S**ub eodem autem cetero
aquosum aerem videtur albam pellem
sub se habentem. qui se hac et
illac diffundens. omnium instrumentum
illi humorem dat. quomodo sub
fide que tam antiquis quam
innovis patribus. erat. baptis-
mus in ecclesia ad salutem creden-
tium ut est verissime manifestat.
innocentia beatissime sta-
bilitatis fundatus. se divina
inpiratione ubique dilatans.
universo orbi irrigationem
salutis incredentibus. attulit.
Quidum se in idem repente con-
gregat. repentina pluviam.
multo fragore emittit. et dum
se leniter diffundit. blandam plu-
viam leni motu. dat. quia dum bap-
tismus aliquando passimores
veritatis in uolentate predic-
tionis. et in profunditate in-
ipso coadunat. ceteri copia
verborum in inundatione predica-
tionis eorum. attentionis hominibus.
manifestat. in idem etiam idem bap-
tismus suam temperantiam in ipsis
predicatoribus. dilatans. suam
irrigatione cum discretionis
adunorio populi. in aethis. pro-
latum. **Q**ua propterea et cetero
quidam flatus cum turbi-

mb. suis creans. p̄ pdictū instru-
mentū se ubiq. diffundit. quō
abundantione baptismatis.
salutē credentib. afferentis. ue-
rissima fama cū uerbis fortissi-
morū sermonū egrediens. omnē
mundū manifestatione. beattu-
dinis sue pfudit. ut iā in pplis
infidelitatē deserentib. et fidē
catholicā appetentib. apte de-
clarat. **E**t in medio istorū .xvii.
clenit. **Q**uidā arenosus
glob. plurime magnitudinis
est. quē p̄fata clenita ita circū-
dant. qd nec hac nec illac labi-
potest. qui manifeste ostendit
in fortitudine creaturarū dī
homine pfunde consideratio-
nis de limo t̄re mirabili modo.
multe gl̄e factū de gente. et uir-
tute earundē creaturarū ita ob-
uolutū. qd ab eis nullomodo se-
parari ualeat. quia clenita mun-
di adseruntur hominis creatura.
ipsi famulatū exhibent. dū ho-
uelit in medio eorū sedens. ipsis
diuina dispositione p̄sident. ut
etia p̄ me inspiratus dauid dicit.
Gl̄a et honore coronasti eū. .xvii.
& constituisti eū sup opa ma-
nuū tuarū. Qd dicit. Om̄is d̄s qui
om̄ia mirabiliter fecisti. aurea
et purpurea corona intellexit.
& dignissimo in dūm̄to uisibi-
lis speciei coronasti hominē.
ita ponens eū quasi principē
sup altitudinē p̄fectorū opū

tuorū que incrementis tuis iuste &
bene disposuisti. Tu enī p̄ alius cre-
aturis tuis. magnas et admiran-
das dignitates homini inuexisti.

Sed ut uides dū in dū eadē
clenita cū pdictis flamb. se
in uicē concueiunt. eundē glo-
bū sua fortitudine aliquantulum
moueri faciunt. quia dū con-
gruo t̄pore creature dī cū fa-
ma miraculorū ipsius creatoris
se in uicē cōplectunt. ita qd mi-
raculū miraculo magno toni-
truo uerborū innectitur. homo
eorundē miraculorū magnitu-
dine percussus. concussionē men-
tis et corporis sui sentit. dū in
eisdē mirabilib. arduis. in-
becillitatē fragilitatis sue con-
siderat. **E**t uides in aquilo-
nē & orientē uelut maximū
montē. qui uersus aquilonē
multas tenebras. et uersus orien-
tē multā lucē habet. quō in
diabolicā impietatē & diuinā
bonitatē magnus casus homi-
nis apparat. p̄ pessimā deceptio-
nē in reprobis multas miseras
damnationis. et p̄ exoptabile
salutē in electis plurimā fidei-
tate redemptionis tenens. ita ta-
men qd nec lux illa ad tene-
bras. nec tenebre illę ad ipsam
lucē p̄tingere possunt. quia
opa lucis opib. tenebrarū se-
ū in seruit. nec opa tenebra-
rū ad opa lucis ascendunt.

.xviii.

.xix.

quāuis diabolus ea multociens
p malos homines obfuscare la
boret. uelut ē in paganis. hereti
cis. et in pseudo pphīs. et quos isti
sua fallaci deceptiōne post se ^{there}
conant. Quomodo. Quia uolunt
ea scire que ipsis scienda n̄ s̄. il
lū imitantēs. qui se altissimo si
milē cē anhelant. Et quō illū
subsecunt. et ipse mendaciū q̄si
ueritatē eis scdm uoluntatē ip
sorū demonstrat. Vnde meū n̄
s̄. nec ego cū illis. quia uias meas
n̄ ambulant. s; extraneas semitas
amant. inquirentes q̄d eis stul
ta creatura de futuris causis fal
laciō ostendat. et hoc ita uo
lunt habere. scdm q̄d illud p
uerse exquirunt me contēpnen
tes et scōs meos abiecientēs. qui
sincero corde me diligunt.

^{27.} Sed isti homines qui pueris
saris tā p̄uacitē me t̄ptant
na q̄d creaturā illā que ad ser
uitutē ipsorū facta ē seruiant.
scissentantes ut rē illā quā ipsi
scire uolunt. eis scdm uolunta
tē ipsorū ostendat. numq̄d
possunt in seruitatione sue ar
tis elongare t̄ ad breuiare tē
pus. q̄d eis a creatore suo con
firmatū ē uiuere. Certe hoc. nec ^{27.1}
diē nec horā facere p̄ualant.
Aut nūquid possunt p̄desti
nationē dī postponere. Nul
lo modo. Omiseri. nonne p
mittō creaturas uobis passio

nes usq̄s m̄dū demonstrare.
que signa tunc idō habent.
quia me dīm timent. uelut ser
uus facultatē dīm sui. aliq̄n
do ostendit. & ut bos et asin
ae cetera animalia uoluntatē
dn̄orū suorū manifestant. cū eā
in seruitutē sua fidelit̄ ad im
plent. Ostuln. cū me obliuioni
traditis. nec ad me respicien
tes. nec me adorantes. s; aspici
entes ad subiectā uobis creatu
rā. q̄d ipsa portendat & osten
dat. tunc p̄uacitē me abiecientēs.
infirmā creaturā peccatore
urō colentes. Quā p̄p̄t et ego
dico. O homo. cur creaturā illā
colis que te nec consolari nec
tibi auxiliari potest et que
tibi nullā p̄sp̄ritatē in felicitā
te confert. uelut mathemati
ci mortis instructores. et de in
credulitate paganorū sequaces
eorū affirmare solent. ita q̄d
dicunt stellas uobis hominib.
uitā tribuere. et om̄s actus
urōs disponere. Omiseri. q̄s
stellas fecit. S; stelle m̄dū ex
p̄missione mea. cū quib. dā
signis hominib. declarant.
ut etiā filius m̄s in euanḡio
ostendit ubi dicit. Erunt
signa in sole. et luna. & stel
lis. Q̄d dicit. In lumine horū
luminū hominib. ministrat.
et circuitu ipsorū tempora
tēporū ostendunt. Vnde

etiam in nouissimis temporibus
lamentabilia et periculosa tempo-
ra promissione mea in ipsis de-
monstrantur. ita quod radius
solis et splendor lune et cla-
ritas stellarum aliquando sub-
trahitur ut corda hominum ex
hoc concueiant. Sic et per stel-
lam ex uoluntate mea in car-
natio filii mei ostensa est. Homo
autem propria stella que uiam ipsi
disponat non habet uelut stultus
et errans populus asserere conatur.
Sed omnes stelle omni populo cum serui-
tute sua communes sunt. Sed quod stel-
la ulla ceteris stellis preclarior est
fuit hoc est quod unigenitus meus
per alios hominibus uirginali par-
tu sine peccato natus est. ipsa
nullum subleuam eadem filio esse
rens. nisi solum incarnationem ad
populo fideliter denuntians. quo
omnes stelle et creature me timet.
iussione mea tantum proficiunt
nec ullius rei nulla creatura
noticiam ullam habent. Nam cum im-
placuerit creature iussione
mea ostendunt uelut cum faber
nummum faciens in eo congruen-
tem formam celat. sic quod idem nummum
formam sibi impositam declarat.
sed de hoc nulla potestatem ha-
bens non nouit quando faber aliam
formam sibi imponere uelit. quo
nec longum nec breue tempus sue
forme discernit. Quod est hoc. O homo.
si lapis coram te iaceret. in quo

aliqua signa passionum tuarum
diligenter cum intueris de notari for-
tune secundum fallacem estimationem
tuam aut de infelicitate tua con-
tristatus aut de prosperitate tua
gausius in deceptione diceres.
Nihil moriar uel uacare uiuam aut
heu quanta infelicitas seu uacare
quanta prosperitas mea est. Et quod te
lapis ille tibi conferret. Num
quicquam tibi auferret et daret.
Sed nec tibi ob id nec potest ualere.
Sic etiam nec stelle nec ignis nec
aues nec alia huiusmodi creatu-
ra insignis seruitutionis tue
quicquam te ledere uel uiuare
possunt. Quod si in creaturam hanc
que ad seruitutionem tuam facta est
confidis abiciens me. tunc et
ego iusto iudicio meo ex ocu-
lis meis te precipio felicitatem reg-
ni mei tibi auferens. Nam ego
nolo ut stellas aut ignem aut
uolatilia seu alias tales crea-
turas de futuris causis seruitu-
ris. quo si ullas peruenire in spec-
eris oculi tui in molesti sunt et te
uelut perditum angelum deicio. qui
uermatem deseruit. et se ipsum in
damnationem precipitauit. O homo.
cum stelle et creature facte
sibi ubi fuisti. Numquid de instru-
tione earum deo consilium dedisti.
Sed presumptio huiusmodi sciscitan-
tionis orta est in primo sciscitante. in-
deditur cum homines deum ita ob-
liuioni dedissent quod genus

et genus diuersas creaturas
supbe inspexit. et de futuris
causis uaria signa in eis que
sunt. Et sic etiam error ille in
baal exortus est. scilicet quod ho
mines creaturam dei peccato decep
ti colebant. ad quod eos etiam di
abolica irrisio excitauit. quia
post creaturam magis quam per
creatorem suum respexerunt. hoc
scire cupientes. quod scire non de
buerunt. **V**nde etiam peiora
his appaeruerunt. cum homines
per diabolum magica arte insa
nitate ceperunt. ita quod diabolum ui
dent. et audiunt. ipse eis falla
citer loquens et ostendens. quod
uelut creaturam hanc inspiciat.
et alia existat. Nolo autem dicere.
quomodo per diabolum primi se
ductores edochi sint. ita quod cum
uident et audiunt. qui cum hoc
modo querunt. scilicet ipsi de hac ne
quicia sua ualde culpabiles
existunt. cum me deum suum hoc
modo denegant. et antiquum
seductorem imitantur. O homo. ego
in sanguine filii mei te requi
siui. non cum maliciosa iniquitate. sed
cum magna caritate. scilicet tu me ue
rum deum deseruisti. et illud quod mendax
est imitatus. Ego sum iusticia et
ueritas. et ideo admonco te in
fide et exhortor in amore. ac
reduco te in penitentia. ut
quamuis sanguinolentus sis in
pollutionibus peccatorum. tam

exurgas de casu ruine tue.
Quod si me subsannaueris. para
bola huius similitudinis sermone.
que dicit. **Q**uidam dominus mul
tos seruos suos. **Q**ui subiectos
habens. unicuique eorum de seruis
suis plurima arma bellica
dedit. dicens. Estote pbi et uiles.
tarditate et tempore abiciemus.
Sed dum quiddam inter eos agerent
idem seruis quendam illusorem.
et diuersas artis pessimum adin
uentorem secus uiam uiderunt. unum
et quiddam eccis deceptum dixerunt.
Huius hominis artes discere uolumus.
Et arma que habebant abie
cimus. ad illum cucurrerunt. Quibus
alii dicebant. Quid facias
hunc illusorem imitantes. et
deum nostrum ad uacundiam pro
cantes. Et illi responderunt. Quod
hoc domino nostro ob erit. Et dominus
eorum illis ait. O seruis nequa. cur
arma que uobis dederam abie
cistis. Et cur carius est uobis hanc
uacundiam amare. quam in domino
uero cui serui estis famulari.
Ite ergo per illusorem istum ut cupias.
quia in seruire non uultis. et ui
dete quod cum stulticia uobis presit.
Et abiecit eos. Quod dicit. Dominus iste est
deus omnipotens omnes populos sub pote
state sua regens. ita quod quicumque
hominem intellectu armant.
mandans ei ut strenuus et
uigilans munstrum uirtu
tu sit. prauidat et negligit

.xx.ii.

na a se excutens. S; dñi homines
mā uentus arripunt. indui
nt mandatis ire disponentes.
ipsis multe tēptationes occur
runt. ita qđ diabolu totius or
bis seductore & multiplicū
uiciorū nequissimū artificē. n̄
in uia ueritatis s; p̄deceptionē
inuisidus positū attendunt.
unde & quidā ipsorū in iusticie
magis quā rectitudinis ama
tores. p̄ eundē diabolu seducti.
plus student eide antiqui se
ductoris uicia imitari. quā
uirtutes dñi amplecti. Et intel
lectū quē ad diuina mandata.
conuertē deberent. ad uicia
trene iniquitatis retorquentes.
diabolo se subponunt. Quib;
doctores eorū uelut consodales.
ipsorū p̄ factas scripturas mul
tociens occurrentes. facta eorū
imppant. et eorū diabolica sig
nata sequentes diuinā ubi
onē sibi inducant uociferant.
S; illi admonitiones eorū sepi
sime subsannantes. se in pau
cis peccare et dñm suū minime
offendere p̄ supbiā affirmant.
Vnde cū in obduratione ista
p̄seuerant. diuinā sententiā
accipiunt. quō ipsis seruis in
iquitatis existentiis. cur in
tellectū de sup̄ sibi datū suf
focauerunt. & cur magis de
ceptiones antiqui seducto
ris susceperunt quā creatore

suū cui strenue famulari de
buerant dilexerunt obiecti.
na qđ ipsi contēptu. diabolicis
illusionib; sedm̄ opa sua qđ
dō seruire noluerit de putant.
ubi considerare cōpellunt. qđ
nequissima seductio ipsis p̄
fuerit. quō hoc modo abiecti
dampnationē incurrunt.
quia diuina p̄cepta post po
nentes plus diabolu quā dñm
sequi comenderit. Ego enim
nolo ut me homines contēp
nant qui me infide scire
debent. quō si me abieceris
et creaturā sibi subiectā in
spexerunt. antiquū seducto
rē in hoc imitant. tunc et
ego p̄mitto. ut eis & cū crea
tura et cū diabolo sedm̄ con
cupiscentiā cordis sui fiat.
quatinus ita expiant. qđ ip
sis p̄sit creatura quā adora
uerunt. uel qđ eis diabolus
constat. quē subsecuta s̄.
Ego stulti homines. cur
creaturā de tēpore uite
ur̄e inquiras. Nullus enī
ur̄m potest tēpus uite sue
scire aut illud deuitare
aut t̄silire. n̄ ut p̄me sibi
constitūtā ē uiuere. qđ
o homo cū salus tuā in sc̄la
rib; quā in sp̄ualib; cōple
ta fuerit p̄sens sc̄lin muta
bis. et ad illud qđ terminū
n̄ inueniet. transibis. Nā

xx.iii.

cū homo tamē fortitudinis ē
q̄d p̄alus p̄ptis ardenti in me
ardet ita q̄d inconscientia t̄re
in liquoris fatuū peccatorū
n̄ torpens. insidias amiqui ser
pentis deunat. hui' sp̄m a cor
pore suo n̄ excutio ante quā
dulces fructus suos insuauissi
mo odore ad bonū finē pdu
cat. Iſū autē quē tamē fragi
litatis confido. q̄d tenerē in
gravi dolore sui corporis. et
in horrore pessimi insidiato
ris iugū meū ferre. de hoc seſo
subtraho. ante quā in tempore
marcescentis animi sui incipi
at arescere. Om̄a enī scio. Volo
autē humano generi quāq;
iusticiā ad suā causā dare.
ita ut nullus hominū se pos
sit excusare. cū homines mo
neo et exhortor iusticiā facē.
q̄ndo ipsis iudiciū mortis in
curo. uelut iā sint morturi.
cū adhuc dum uicturi sint.
quō nemo nisi scdm utilitatē
quā in hoīe uideo & scdm
uoluntatē meā qua ei uiuere
concedo. aliud tēpus habere
uel sibi disponere poterit.
quēadmodū etiā iob testat̄
cū dicit. **C**onstruisti tim
nos ei. qui purari n̄ poterit.
Q̄d d̄r. Tu qui sup om̄s es. et oīa
ante quā fiant p̄uides. etiā
in secreto maiestatis tue con
struisti terminos humane

uitē. ita q̄d nec scientia nec
prudentia. nec astutia ullius
rei p̄teriri poterit in ulla uti
litate. seu in infamia. seu in ui
uitate. seu in senectute homi
nū transgressi. nisi scdm pui
dentia secretorū tuorū. qui hoīes
ad gl̄am nominis tui fieri ius
sisti. **E**go enī o homo ante
constitacionē mundi te noui.
s. tam dies tuos in opib; tuis
uolo considerare et utilitatē
eorū discernere. & quocūq; opa
tua diligenti et acutissime ex
aminare. Quēcūq; autē subi
to de tēporali uita subtraho
hui' uite utilitas cōpleta ē. ita
ut si una ipsius longius p̄tra
beret nullā uiriditatē bonorū
fructuū ampli' afferret s; ue
lut tēporē carnes fidi habes.
tantū quasi uacuo sono uer
borū fumū emitteret nec in
tamo tactu cordis sui me tan
geret. unde ipsi inducias hu
ius uite n̄ tribuo. s. ante quā
in tēporē hui' modi infernali
tatis cadat. cū ab hoc seſo sub
duco. s. t̄ o homo dico. Cur me
contēpnis. Nonne p̄phetas
meos ad te misi. et filiū meū
p̄ salute tua in lignū crucis
dedi. et ap̄tos meos ut tibi uia
ueritatis p̄cūḡm ostenderes
ad te destinari. Unde n̄ po
tes te excusare. quin om̄a
bona habeas p̄ me. Et q̄re

xxv.

tunc pponis me. **S**ed errore .xxviii.
hui pueritatis scilicet qd signa
actiu tuor in stellis aut ygne
aut in aurb. seu in alia huiusmo
di creatura queris. ampli nolo
tolerare. quo oms isti qui erro
re hunc diabolica suasionem pri
mu adiuuenerit dm contempnen
tes pcepta illi omnino abiecerit.
unde & ipsi contempni s. ego aut
sup omne creatura in claritate
diuinitatis mee fulgeo. ita qd
miracula mea in seis meis tibi
manifestata s. qua ppt nolo ut
amplius hunc errorem augurian
di exerceas. s. ut in me aspicias.

Ostende quis su ego. Videlicet .xxviiii.
sumu bonu. unde oma bona t
tribuo. cu diligent queris me.
Et que credis me ee. ds su sup
oma. & in omnib. s. tu uis me
habere uelut rusticu q dnm
suu timet. Quomodo. Tu uis
ut uoluntate tua facia. cu tu
pcepta mea contempnas. Sic ds
ne. Quid e hoc. Ipse eni nec
opinionem inieci. nec timorem fi
nis habet. Celi in laudib. meis
sonant me in spicientes. & sedm
iusticia illa qui p me positi s.
mibi obediunt. Sol eni luna
et stelle in nubib. • celi sedm
te tenore suu apparent. nec n
flabru uenti. & pluuie in aere
ut eis constitutu e currunt. &
hec oma creatori suo sedm ius
sione ipsius obediunt. Tu autem

o homo pcepta mea n impleris.
uoluntate tua sequeris. uelut
iusticia legis tibi nec posita nec
ostensa sit. In tanta eni contu
mata es. quamuis cimis sis. qd t
n sufficit iusticia legis mee. que
exarata et cuncta e in sanguine
filii mei. & bene tra in seis meis.
ta ueris qua noui testamtu.
Sed & in magna stulticia uis
me apyhendere. cu mihi
hoc modo minaris dicens. si do
placet ut iustus & bonus sim.
quare n facit me rectu. tu ita
me cape uolens. uelut si petu
lans hodus ceruui uelut cape.
qui fortissimis cornib. cerui
ualide trudit et pforat. Sic
et ego cu mecu petulant in mo
rib. tuis uis ludere. in pceptis le
gis mee quasi cornub. meis. iud
icio meo te conminuo. Hec
enim s tube in aures tuas re
sonantes. s. tu illas n sequeris.
s. p lupu curris. que te putas
ita domasse. qd te ledere n pos
sit. s. idem lupus deuorat. te
dicens. Ouis ista secus uia tra
uit nec pastore suu sequi uo
luit. s. p me cucurrit. unde etia
illa uolo habere. quia me de
git. et pastore suu deseruit.
o homo. ds iustus e. & ido oma
que in celo et uita fecit. iusta
ordinatione disposuit.

Ego enim su magnus me .xxv.
dicus omniu languor

faciens uelut medicus qui lan-
guidū uidet qui medela ar-
denter desiderat. Quid ē hoc.
Si languor paruus ē cū facile
curat. si ū grauis ē. languido
dicit. Ego argenti et aurū atē
exigo. Qd si illa m̄ dederis. te
uiuabo. Sic et ego ob homo facio.
Quinosa peccata ingemū et
lacrū ac in bona uoluntate
hominū abstergo. grauiorib;
autē culpis dico. Ob homo. age
penitentia et correctionē. et
ostendā tibi midiam meā. et
uitā etnā tibi dabo. Et stellas
et alias creaturas de causis tibi
occurrentib; ne inspicias. nec
diabolū adores. nec eū inuo-
ces. nec quicquā ab eo p̄q̄ras.
quō si plus uolueris scire. qm̄
te oportet nosse. ab antiquo
seductore decipis q̄a cū prim̄
homo plus quesuit quā que-
rere deberet. ab illo deceptus
est. et imp̄ditionē uitae. S; tam̄
diabolus nesciuit hominis re-
dēptionē. ubi filius dī mortē
occidit. et infernū frangit. Dia-
bolus enī in uicio p̄ mulierē deiecit hominē. S; d̄s in fine temp̄. p̄ mulierē
• contriuit diabolū que filiū
• dī genuit. qui diabolica opa
• opa mirabiliter ad nihilum
duxit. quē admodū ioh̄s di-
lectus m̄s testat̄ dicens. In hoc
apparuit filiū dī. ut dissoluat
opa diaboli. Quid ē hoc. P̄p̄t
salutē et saluationē homi-

nū apparuit maxima clari-
tas. scilicet filiū dī paupertatē
humani corporis induens.
S; uelut ardens stella in um-
brosis nubib; fulgens. ita po-
situs in torculari. ubi uinū
sorde feruēte exprimēdū erat.
quō ipse lapis angularis sup̄
torcular cecidit. et tale uinū
fecit. qd̄ maximū odorē sua-
uitatis dedit. Ipse enī absq;
mundatione polluti sangui-
nis inhumano genere clarus
homo effulgens. pede mili-
cie sue os antiqui serpentis
conculcauit. et dissoluens
a core iniquitatis illi om̄ia ia-
cula que et furore et libidi-
ne plena erant. eū omnino
contēpibile reddidit. Unde
qui cūq; scientiā in spū scō
et pennas in fide habet. iste
admonitionē meā n̄ trans-
cendat. S; eā in gustu anime
sue amplectendo p̄cipiat.

Quarta uisio. p̄ me parte...

qui
part
secre
inm
stato
sim
fulg
rur
inu
seot
spū
ta s
del
par
qu
uid
reg
suo
dis
cad
ton
na
na
for
tra
fir
for
mi
cy

EDEM

uidi maximū
serenissimūq;
splendorē ue
lut plurimis
oculis flāmantē
quatuorq; angulos ad quatuor
partes mundi uersos habentē q̄
secretū supni creatoris designans
in maximo misterio in manife
statis ē. in quo etiā alī splendor
similis aurorē in se purpura
fulgoris claritate tenens appa
ruit. Et ecce uidi uirā hominis
in uasis hāc portantes. et inde ca
seos facientes. cui quedā pars
spissa fuit. unde fortes casei fac
ti s̄. pars quedā tenuis. de qua
debiles casei coagulati sunt. et
pars quedā tibi p̄mixta. de
qua amari casei effecti s̄. Et ita
uidi quasi mulierē. uelut in
tegrā formā hominis in utero
suo habentē. Et ecce p̄ secretam
dispositionē supni conditoris.
eadē forma motū in uide. mo
tionis dedit. ita q̄d uelut ig
nea sp̄a nulla linamēta huma
ni corporis habens. cor eadē
forme possedit. et cerebrū ei
attingit. et se p̄ omnia membra ip
sius transfudit. S; de inde eadē
forma hominis de utero eadē
mulieris hoc modo uiuificata
egrediente. sedm̄ motus q̄s

ipsa sp̄a in eadē forma homi
nis habuit. sedm̄ illos etiā et
colorē suū mutauit. Et uidi
q̄d quedā huiusmodi sp̄a.
in humano corpore manentē
multi turbines inuadentes. eā
usq; ad terram incuruabant. S;
illa resup̄as uirib; se uiriliter
erigens. eis fortit̄ resistit. et cū
gemitu sic dixit. Ego p̄ gri
na ubi sū. In umbra mortis.
Et qua uia eo. In uia erroris.
Et qua consolationē habeo.
Quā p̄grini habent. Ego
enī debui habere tabernacu
lum quinq; quadris lapidib;
sole et stellis lucidiorib; orna
tū. q̄a occident sol et occiden
tes stelle n̄ debebant in eo lu
cere. S; in eo debuit ē anglica
gl̄a. quō topazius debuit ē
fundamentū ipsi et om̄s gēne
structura ei. scilicet ei cristallo
positis. et platis ipsi auro stratis.
Nā ego debui ē consortis
anglorū. quia sū uiuens sp̄a
culū q̄d d̄s misit in aridū li
mū. Unde deberē d̄m scire. et
ipsū sentire. S; heu cū taberna
culū meū intellexit se posse
oculis suis in om̄s uias uidere.
instrumentū suū ad aquilo
nē posuit. ach ach. ubi capta
sū. et spoliata oculis et gau
dio sciencie. ueste mea tota
scissa. Et sic de hereditate mea
pulsa. ducta sū in alienū lo

cū qui omī pulchritudine et
honore carebat: ubi pessimo ser-
uicio subiecta sū. S; & hi qui me
ceperant colaphis percutientes
cū porcis fecerūt me manducare:
ac ita in desertū locū me mitten-
tes amarissimas etiā herbas mel-
le utantētas mihi ad manducan-
dū dabant. Postea quoq; sup-
torcular me ponentes: multis
tormētis me affligebant. De indē
autē uestib; meis me exueuerunt
et multas plagas mihi inseren-
tes: uenatū me miserūt: ubi pes-
simos et uenenosos uermes: uide-
licet scorpionū. aspidū. et aliorū
similū uermū me capere fecerūt:
qui me totā suo ueneno ita con-
spuerūt: qđ inde debilis efficiebar.
Unde illi me deridentes dixerūt:
Ubi ē honor tuus nē. Ach; s; ego
tota contremui: et magno ge-
mitu meoris silentē dixi. O ubi
sū. Ach; unde huc ueni. Et quē
consolatorē huius captiuitatis
querā. Quomodo has catenas
dirūpā. O quis oculus uulnera
mea uidere poterit: et que na-
res fetorē hunc egrū sustinere
poterūt. Aut que manus ea oleo
pungent. Ach; qđ dolori meo
indiam impendet. Cēsū qđ cla-
more meū exaudiat: & tū de
merore meo tremiscat: ac omī
qđ uiuit ad captiuitatē meā
se miserando inclinet: quia
amarissimus dolor me p̄mitit:

quō sine consolatione et sine
adiutorio p̄grina sū. O quis
consolabit me: quō et mat̄ mea
dereliquit me: quia a uia salutis
errauī. Quis me uiuabit nisi d̄s.
Cū autē recordor: tui o mater
syon: in qua habitare debuī: a-
marissima seruitia quib; subiec-
ta sū inspicio: et cū omīe genus
musicorū qđ in te ē ad memoriā
duxero: uulnera mea adtendo.
Sed & cū recordor gaudiū et le-
ticie gl̄e tue: tunc uenena illā
quib; polluta sū detestor. O quo
me uertā: et quo fugiā. Dolor
enim m̄s innumerabilis ē: quō
si in malis istis p̄seuerauerō: so-
cia illoꝝ ero: cū quib; uirā babilonia
turpiter conuersata sū: et
ubi es o mat̄ mea syon. Ach; m̄
quia ate infeliciter recessi: quō
si te nescire leuius dolere. Nunc
autē pessimos sodales meos fu-
giā: quia infelix babilonia in
plūbca statera me posuit: ac
maximis trabib; me opp̄ssit:
ita qđ uix suspirare possū. S;
cū lacrimas meas ad te o mat̄
mea cū gemitib; meis effundo:
tantos strepitus sonantiū aqua-
rū infelix babilonia emittit:
qđ uocē meā n̄ adtendis. Ergo
multa sollicitudine artas uias
querā: in quib; pessimos sōda-
les meos et infelicē captiuitatē
meā effugere possim: et cū hec
dixisse: uui angustā semitā ubi

me de
contra
flant
ubi et
mea
afflu
flant
et om
mis
simu
tre m
gre. C
lact
conso
tanta
p̄ga
meu
inde
oma
nun
qui
exp
blu
mis
me
dan
bar
fort
hab
uol
chic
nat
ata
tes
ca n
mu
sequ

me abscondi in paruo foramine
contra septentrionē amarissime
flens quō matrem meā pdideram.
ibi etiā considerans omnē dolorē
meū. et omnia uulnera mea. Tantaq.
effusiones lacrimarū flendo et
flendo ibi emisi. qd omnis dolor
et omnis luor uulnerū meorū lacri
mis istis p̄fusus ē. Et ecce suauis
simus odor uelut lenis aura ama
tre mea emissus. naris meas ten
git. O quātos gemitus et quātas
lacrimas tunc effudi. cū paruam
consolationē istā adesse sensi. Et
tamē ululatus cū tantis fleatib.
p̄ gaudio dedi. qd etiā mons ille
in cui foramine me absconderā
inde commotus ē. Et dixi. O mat
r̄ om̄at̄ syon. qd fiet de me. Et ubi
nunc ē nobilis filia tua. O quādiu
quādiu matris dulcedinis tue
ex̄p̄. sū. que inuitas delicis me
blande nutrieras. Et in his lacri
mis ita delectabar. uelut matrem
meā uiderē. S; inimici mei istos
clamores meos audientes dice
bant. Ubi ē ista quā habent̄ in ē
sortio n̄ro sedm̄ uoluntatē n̄rā
habuim̄. ita qd et ipsa omnē
uoluntatē n̄rā p̄fecit. Ecce ū
cedicolas uiuocat. Om̄s ḡ artes
n̄ras excitemus. cā tanto studio
et tanta sollicitudine custodien
tes. ne nobis effugere possit. qā
cā nobis prius om̄ino subiecera
mus. Si hoc fecerimus. iterū nos
sequet̄. S; ego foram̄ illud in q̄

me absconderā latentē egressa.
in quāda altitudinē ire uole
bā. ubi me inimici mei inuenire
n̄ possent. At ipsi qd dā mare
tanti feruoris in opposuerant.
qd illud nullomodo transuada
re potui. S; et ibi quidā pons
tamē paruitatis et angu
stie erat. qd nec p̄ illū transi
re ualui. In fine quoq; eidē ma
ris quēda altitudo montū tan
torū acuminū apparuit. qd
nec ibi iter habere poterā. Et
dixi. O qd ego misera nē faciā.
Suauitatē matris mee nunc
parūp senserā unde putabam.
qd uellet me ad se reducere.
S; ach nū iterū relinquet me.
Ach. quo me uertā. Nā si modo
in priorē captiuitatē uenero.
inimici mei magis nē quā pri
deridebunt me. qā ad matrem
meā flebit̄ clamauerā. et quō
dulcedinē suauitatis ei parūp
senserā. cū iterū modo ab ea
derelicta sum. S; ego p̄ suauita
tē illā quā prius a matre mea
uenientē senserā. adhuc tamē
fortitudinis erā. qd me a dori
entē uertā. et qd iterū angu
stissimas semitas ire cepi. Ede
antē semite spinis et tribulis
et aliis huiusmodi in pedibus
ita plene erant. qd uix ulla
uestigia uicis habere poterā.
S; tamen cū maximo labore
et sudore eas tandē uix p̄

transiens. ex eodem labore tantam
fatigationem in curri. quod uix su-
spirare ualui. Sic tandem cum maxi-
ma fatigatione ad cacumem eiusdem
montis. in quo me prius abscon-
deram pueniens. ad ualleam a me
inclinauit. ubi descendere debebam.
et ecce ibi aspidem. scorpiones
et dracones. et alios huiusmodi
serpentes in opposita erant et
in me sibilos suos emittebant.
Unde ego ex terra maximos
ululatus emisi dicens. O mater
ubi es. Quis enim doleret. si sua
uicem uisitationis tue prius
non sensisset. quia nec merum in capu-
tate illam eadem in qua dudum
iacueram. ubi quod nec est auxiliu-
m tuum. Tunc uocem matris mee au-
diui mihi dicentem. **O** filia
curre penne enim ad uolandum
tibi datae sunt a fortissimo datore
cui nullus resistere ualeat. Ergo
uelociter transuola omnes has con-
trarietates. Et ego multa con-
solatione confortata pennas
illas suscepi. et omnia ueneno-
sa ac mortifera illa uelociter
transuolauit. **E**t ueni ad
quoddam tabernaculum. quod inter-
rius totum erat ex fortissima
calibe fabricatum. Et illud in
transopam claritatis feci. cum
prius opa tenebrarum fecisset.
In eodem autem tabernaculo
ad septentrionem columnam in
polu ferrum posui. in quam

flabella diuersarum pennarum.
et se hac et illac mouentium sus-
pendi. Et manna inueniens. il-
lud comedi. Ad orientem uero
propugnaculum ex quadrifla-
pidibus. construxi. et in eo ignem
accendens. ibi mirratum uinum
cum musco bibi. Sed ad meridiem
turrim ex quadriflapidibus.
fieri in qua clipeos rubri colo-
ris suspendi. et in eius fenestras
tubas exebore factas posui. In
medio autem eiusdem turris mel
effudi. et ex hoc preciosum un-
guentum cum aliis aromatum. feci.
ita quod ex ipso protum idem taber-
naculum maximus odor diffun-
deret. Ad occidentem uero nul-
lum opus posui. quia pars illa
ad septem uersa erat. Sed meri-
dium in hoc labore occupata es-
set inimici mei phariseas su-
as arripientes sagittas suis ta-
bernaculum meum aggressi sunt.
Sed ego pro studio operis mei quod
faciebam tadium insaniam eorum non
ad tendi. usque dum ianua eiusdem
tabernaculi sagittas impleret.
Nulla tamen earundem sagittarum
nec ianuam. nec calibem eiusdem ta-
bernaculi perforare ualebat.
unde nec ego ab eis uedi poteram.
quod illi uidentes maximam in-
uidationem aquarum emisert.
quatinus et me et tabernacu-
lum meum decerent. Sed tamen in hac
malicia sua nihil profecerunt. Qua

pp̄t. eos audacter derisi dicens. fa-
ber q̄ hoc tabernaculū fecit. uobis
sapientior & fortior fuit. Unde
sagittas ūas colligentes eas de
ponite. quō nullā uictoriā uo-
luntatis ūre amodo in me pote-
runt p̄ficere. Ecce. i. que uulnera
ostendunt. Ego multo dolore et
labore plurima bella aduersū
uos p̄egi. cū me mortu tradere
uelleris. s; tam̄ n̄ potuisti. quia
fortissimis armis munita acu-
tos gladios contra uos uibrabā.
p̄ quos me a uobis strenuē de-
fendebā. Recedite q̄ recedite. quō
ultra me habere n̄ poteratis. **S**ed. **iii.**
ego fragilis et indocta uidi etiā
q̄d in aliā sperā plurimi turbines
irruentes. eā deicere uoluerūt. s;
n̄ ualuerūt. quō illa fortit̄ repug-
nans. locū eis in sanendi n̄ de-
dit. s; tam̄ sic cū querela dixit.
Quāuis paup̄cula sum. tam̄ mag-
nū officiu habeo. O quid sū ego.
et que ē querimonia clamoris
mei. Spiritaculū tam̄ uiuens in
homine sū. posita in tabernacu-
lū medullarū uenarū. ossiū. et
carnis. ita q̄d eadē tabernaculo
uindictā tribuo. et q̄d illud
ubiq; in motib; suis circūfero.
S; heu sensibilitas illi p̄fert
spureiciā. lasciuia. et petulan-
tā morū. ac om̄a genera uicioꝝ.
Ach o quā magno gemitu hoc
queroi. Nā cū p̄spicit̄ uix in
opib; tabernaculi mei habeo.

occurrit in diabolica p̄suasio. in
omnib; me irruens. ac inflatū
elationis ita me erigens. q̄d mul-
tociens dico. Ego sedm̄ gustū u-
riditatis t̄re opari uolo. In taber-
naculo enī meo queq; opa intel-
ligo. s; tam̄ audiat̄ ei ita impe-
dior. q̄d opa mea n̄ discerno. an-
te quā dira uulnera in me ui-
dero. O quantū planctū tunc
emitto. Et dico. O d̄s. n̄ne creasti
me. Ecce uis t̄ra opprimit me.
Et sic fugā in eo. Quomodo. Cū
tabernaculū meū carnalē con-
cupiscentiā habet. tunc quia
gustū inope habeo. cū ipsa op̄
illud p̄ficio. S; ratio que in me
cū scientia uiget. ostendit in
quō a d̄o creata sū. In qua ratio
ne etiā sentio. quia adā cū di-
uinū p̄ceptū. transgressus ē. et
timens abscondit se. Sic et ego
timens a facie d̄i me abscondo.
cū opa mea in tabernaculo
meo contraria d̄o sensero. Cū
autē plūbeā statera peccati
sup̄ pondera uero. om̄a opa
illa que carnalib; concupis-
centiis ardore contēpno.

Ach me p̄grinā. quomodo
in his piculis subsistere
possū. Et cū diabolica p̄suasio
me inuadit sic dicens. ē ne hoc
bonū q̄d nescis. nec q̄d uides.
nec q̄d facere potes. q̄d tunc
erit. Et cū t̄rū dicit. q̄d no-
sti. et q̄d intelligis. et q̄d p̄ficere

ualet. cur hoc deseris. q̄d tunc fa-
cia. At plena dolore respondebo.
Ach me misera. q̄a pada nocua
uicia m̄ afflata s̄. cū ipse diuinū
p̄ceptū transgressus et inīam
eieclus. carnalia tabernacula
coadunauit. Nā ingustu que
ipse in p̄mo p̄ inobedientiam
gustauit. nocua dulcedo san-
guini et carni se ingerit. et na
pollutionē uicioꝝ p̄ducit. Unde
peccatū carnis in me sc̄mo. pu-
rissimū autē d̄m quia p̄ culpā
inebriata sū negligo. S; hoc q̄d
gustus tabernaculi mei in se
habet. sequi n̄ debeo. Nā ex hoc
q̄d ada in prima apparmone
p̄urus et simplex adō creatus
erat. tunc d̄m. sc̄ens quō p̄p
sū pura et simplex creata sum.
Sed modo p̄ mala consuetudi-
nē uicioꝝ inquietudinē uerborū.
O in his om̄ib; p̄ egrina sū. Qua
p̄p̄t turbines diuersos sonitū
multa mendacia p̄fert. qui
in me surgunt sic dicentes.
Que es. et quid facis. Et qualia
sunt certamina que exeres.
Infelix enim es. Nā ignoras
utrū bonū an malū. opus tuū
sit. Quo tandē ibis. Et q̄s te con-
seruabit. Et qui s̄ errores istī.
qui te in insaniā ducunt. An
p̄ficiēs q̄d te delectat. an fugi-
es q̄d te angustat. O q̄d facies.
quia istud sc̄is. et istud igno-
ras. Q̄d enī delectat. hoc tibi li-

entū n̄ ē. et q̄d te angustat. ad
hoc p̄cepto d̄i cōpelleris. Et unō
sc̄is. si hec ita sunt. O dius tibi
ec̄. si n̄ fuisset. Et post quā isti
turbines ita in me surrexerunt.
incipio altā uia ambulare.
que carni. Me grauis ē. q̄a
incipio iusticiā facere. S; iterū
intra me dubito. utrū hoc ex
dono sp̄s sc̄i sit. annon. et dico.
Hoc inutile ē. Et deinde sup
nubes uolare uolo. Quomodo.
Sup intellectū meū uolo uola-
re. et ita incipe que p̄ficere n̄
possū. S; cū hec facere tēptauero.
maximā tristitiā in me excito.
ita q̄d nec in abitudine sc̄ntatis.
nec in planicie bone uoluntatis
ullū opus facio. S; in inquietudinē
dubitationis. desperationis. meroris.
et opp̄sionis omniū rerū in me
habeo. Et cū diabolica p̄suasio
me sic inquietat. o q̄nta calami-
tas m̄ tunc occurrit. q̄a om̄ia
mala que s̄ aut esse possunt in
uitupatione. in maledictione.
in mortificatione corporis et
anime. in turpib; uerbis contra
mundiciā. sanctitatē et altitudi-
nē. que in dō sunt. hec om̄ia m̄
infelici occurrunt. Unde etiā
hec iniquitas m̄ insurgit. sc̄li-
cet q̄d om̄is felicitas et omne
bonū q̄d tā in hoīe quā in dō
ē mihi molestū et graue erit.
magis mortē quā uitā mihi
p̄ponens. Ach quā infelix hoc

certam e qd sic de labore in la
bore de dolore in dolore de
scissmate in scisma se in ingerit.
omne felicitate in auferens.
Ed unde exenat malu istoz
erroru. Videlicet ex hoc. An
tiquus eni serpens in se habet
astutia. et deceptibile uersu
tia. atq. mortiferu iniquitatis
uenenu. Na in astutia sua inge
rit mihi contumacia peccatoz
at amore dñi intellectu meu
auferens. ita qd peccare n timo
sic dicens. Quis e ds. Nescio qd
ds sit. In deceptibili autē uer
suta sua obduratione michi
inducit. ita qd in malo obdu
ror. S. in mortifero iniquita
tis ueneno spiritali gaudiu in
aufert. ita qd nec in homine.
nec in do letari ualeo. sic dubie
tate de spationis in inducens.
scilicet qd dubito. utru salua
ri possim annon. O que s ista
tabernacula. que tanta picu
la sustinent in diabolica decep
tione. S. cu pdonu di recordor.
qd a do creata su. tunc in
has oppssiones his diabolicis
psuasionib. hoc modo respon
su do. Ego fragili tre n cedam.
s. fortissima bella exercebo.
Quomodo. Cu tabernaculu
meu opa iniusticie exerce
uit. medulla sanguine et
carnē in sapientia pacientie
comera que admodu fortis

leo se defendit. et ut serpens in
antro suo ictu moris fugiens
se abscondit. Na nec sagittas di
aboli debco suscipe. nec uolun
tate carnis exerce. Quomodo.
Eum eni in tabernaculu
meu incendere uoluerit
in bonitate di respicio que in
nuqua tergit. et in aere qui
sua lenitate ariditate tre rigat
suauior ero. spiritali gaudiu ha
bens cu uirtutes in me uiridi
tate sua ostendere incipient.
Et sic bonitate di sentio. Cu autē
odu me denigrare teptauerit.
inimidiam et inmarituu filii
di aspicio. et in carne mea con
stringo. suauē odore rosaru
que de spinis oriunt. fidei re
cordatione suscipiens. et in re
deptore meu agnosco. S. cu sup
bia turrim uanitatis sue sine
fundamento petre in me conten
derit ponere. et hanc ab
tudine in me erigere.
qd nullu sibi simile uult
habere. s. semp altior ceteris ui
deri. o qd in tunc succurret. quo
antiquus serpens qui sup omis
ce uolens in morte cecidit. me
deicere conat. Tunc cu merore
dico. Ubi e rex ms. et ds ms.
Quid possu boni absq. do. Nichil.
Et sic addm qui in unā dedit
respicio. et ad beatissimā uirgi
nē illā que supbia amique
spelunce contriuit curro. sic

fortissimus lapis edificii dei effecta.
cui rapacissimus lupus qui hamo di
uinitatis strangulatus est me amo
do superare non poterit. Et ita suavis
simus bonus idem humilitatem inabi
tudinem dei cognosco suauitatem dei
indeficiens balsami sentiens. Et
ita indulcedine dei gaudens. ut
ut sum in odore omnium pignori
torum. Et sic etiam cetera uicia fortis
sumo scuto humilitatis decio.

viii.

Sed dande ego paupercula in ix.
di quod alia quedam spira excelsim
am etiam forme sue se contrahens.
nodos et resoluat et se ab eis cum
gemitu extrahat. sed etiam sua me
rens dirupit. Et dixit. De taber
naculo meo exibo. Sed ego misera
plenaque meroris quo uada. Per
horrendas et perueniendas semi
tas ad iudicium ubi di iudicabor.
ibo. Opa enim que in tabernaculo
meo operata sunt ibi ostenda. et ibi
re muneracionem secundum merita
mea recipiam. O quantus
timor. et o quanta angu
stia ibi in erit. Cumque se hoc in
resolueret. quidam spiritus et lucidi
et umbrosi uenerunt. qui socii con
uersationis ipsius secundum quod in
sede sua se mouerat fuerunt. reso
lutionem et expectantes. ut post
quam se exsoluisset. tam secum abdu
cerent. Et audiuu uenientem uocem
illis dicentem. Secundum opera sua de
loco ad locum ducatur. Et iterum au
diu decedo uocem in dicentem. Be

ata et ineffabilis trinitas se mun
do manifestauit. cum pater uni
genitum suum de spiritu sancto conceptum
et de uirgine natum misit in mun
dum. quatinus homines multa
diuersitate uari multisque pecca
tis obligati. per aduina uerita
tis reducerent. ita ut ipsi ante
ibus corporee grauedinis ab
soluit. bona et sancta opera secum por
tantes. gaudia supernae heredita
tis adipiscerent. **Q**uod ut
profundus homo capias et apud
manifestes uides maximum se
renissimumque splendorem uelut
plurimis oculis flammantem
quatuorque angulos ad qua
tuor partes mundi uersos ha
bentem. qui magnam in misteris
puritatem. in manifestationibus. sci
entiam dei significat. maxima
profunditate perspicuitatis radi
antem. et acutissimas acies qua
drifide stabilitatis ad quatu
or plagas orbis extendentem.
ubi ipsa tam illos qui abiciunt.
quam illos qui colligunt. ut
nuncius acutissime prouidet. mi
sterium supernae maiestatis osten
dens. quod in magno typo abu
tudinis et profunditatis tibi
ut certus demonstrat. In quo
etiam alius splendor similis auro
re in se purpurae fulgoris cla
ritatem tenens apparere. quia sci
entia dei etiam hoc ostendit quod
unigenitus patris de uirgine

carnē sumens sanguinē suū
incandore fidi p̄ salute hominū
fundere p̄pauit. ubi incandē s;
scientia dī boni et mali ostēn-
dit. quō ipsa nulla obscuri-
tate ullius rei obnubilat. Sed
tu o homo dicis. Quid faciet ho-
mo. cū d̄s p̄nouit om̄a que fac-
turus ē homo. Et ego o homo
tibi dico. **S**tultice. innoquicia. et
cordis tui illū imitaris. qui in
am ueritatis primū recusans.
mendatiū ueritati opposuit.
cū se sume bonitati simile face-
re uoluit. Quis poterit inueni
et finē obfuscare. Qui ē fuit. et
p̄manebit. S; q̄d est tu. qui fa-
uilla cineris es. et q̄d nosti. cū
n̄ esset. S; tu lamentabile inueni
et miserabile finē habens. con-
tradicis. q̄d nec scis. nec scire
debes. uidelicet innumerabile
pulchritudinē iusticie dī in
qua nulla indignatio iniusti-
cie inuenit. nec inuenta ē. nec
inuenit. Ostultice. ubi putas cē
patre iniquitatis que imita-
ris. Quid ē hoc. Cū supbia uite
inflat. sup sidera et sup alias
creaturas et sup anglos uis ele-
uari. qui p̄cepta dī p̄ om̄a ad-
implent. S; tunc cadet. sicut
et ille cecidit. qui mendatiū
ueritati opposuit. Mendatiū
enī ipse dilexit. et idō immor-
tē inuolutus in abyssū corruit.
Ergo homo attende. Cū nec

inspicis caritatem illā qua te
d̄s liberauit. nec cū attendis
quanta bona tibi d̄s liberauit.
nec cū attendis quanta bona
tibi d̄s semp̄ impendit. nec cū
consideras quomodo ipse te
amore reuocat. cū multoci-
ens in peccata corruis. ubi ma-
gis mortē quā diligis. si tunc
tandē ad mentē tuā reuocas
scripturas et doctrinas illas.
quas tibi antiqui et fideles
patres tui p̄posuerunt. scilicet
q̄d malū debes deuitare. et bo-
nū facere. et si tunc exintimo
corde dixeris. graui peccam.
unde oportet me cū digna
penitentia ad patre meū qui
me creauit. redire. tunc idē
pater tuus benigne suscipit
te. et in sinū suū te ponens.
dulcib; amplexib; amplectit
te. Nunc autē beatitudinē
illā que tibi adō p̄posita ē
scire contempnis. ac iusticiā
dī audire uel opari recusas.
Numquid si fieri posset. magis
iudiciū dī iniustū quā uerū
notares. Quā p̄t si sanguine
filii dī redemptus n̄ esset. in p̄-
dione p̄ditus iaceres. Sed
iudiciū dī uerū et iustū est.
Unde o homo quā utilitatē
inde consequeris. q̄d te in
iudicio meo decerpis. Incho-
ro anglos et in electa uinea
mea ē laus laudantiū. et dī

urum

centum gl'a tibi dñe nec iudiciū
meū p'cos contra dicit quō m
fi s. S. q'd diabolo p'fuit q'd se
mibi opposuit. Qui cū uidit se
multā claritatē habere sup' os. vi.
se uoluit exaltare. ita q'd ei in
numerabilis turba sup'bos sup
b'os h' sp'itū consensit. q's om's
diuina uirtus in celo reclinati
nis sue simul cū illo deiecit. Sic
etiā om's deieciunt q' imp'ue
rantia mali iusticia d'i post po
nere conant' quō ipsi sumū bo
nū imp'uersitate nequicie puer
tere laborant. Unde nequaquam
d's q'd iniustū ē constituit. sed
omne q'd rectū ē in equitate bo
nitas sue ordinauit. **S**ed &
illi homines q' infidelitate sua
d'm abiecerūt. ita q'd sibi sculp
tula fecerūt. que diabolus in
uasit. et in quib' eos illustrat. tē
imp'ulancia huiusmodi uam
tatis surrexerūt. cū illud gen' xii.
hominū p'transiuit quib' ada
et eua dixerant quomodo
adō facti erūt. et quomodo
de parad'iso expulsi fuisset.
Quos alii in eadē p'uersitate
subsequentes. creaturā d'i ma
gis quā ipsū creatorē suū co
luerūt. et ea que nō uiuunt unā
suā disponere putauerūt. Unde
cehi qui adhuc in ipsa infi
delitate sordent. stulticiā suā
deserant. et ad ipsū qui la
queos diaboli contriuit. si

delit' conuertant' uetustate
ignorantie deponentes et no
uitate uite amplectentes. ut
seruus m's ezechiel hortat' dices.
Roiecte auobis om's p'uari
tates u'as in quib' p'uari
tati estis. et facite uobis cor no
uū et sp'm nouū. Q'd d'r. Duos q'
in rectitudine p'seuerare uultis.
in sole cui' uinera beate oues
currunt pietate a conscientia
cordis ur'i seiscitationē oer' h'oz
illoz que in principali sapien
tia inuoluta sunt. in quib' inua
nā celsitudine uolare uoluitis.
cū imp'cipit lacū mersi estis in
quo nullus honor habitat sed
illa horribilis lasciuia que d'm
ignorat. Et cū hoc feceritis. uia
uertatis p'gite p'salute ur'a. ubi
titilantis celi nouitate in corde
ur'o inuenitis. et ubi uiuifice
sp'itamonis nouitate in sp'u ur'o
habebitis. **V**ides etiā in tra ho
mines in uasis suis lac portan
tes. et inde caseos facientes. q'
sunt in mundo homines. tā ui
ri quā mulieres in corporib' su
is humanū semen habentes. de
quo genus diuersoz p'ploz p
eratur. cui' quedā pars sp'issa
ē. unde fortes cāsci fiunt. quia
sem' illud in fortitudine sua
uulter & bene coctū & t'p'atū.
strenuos homines p'ducit. q' b'
etiā magna claritas tā sp'itali
quā carnaliū donoz in mag

21.

xii.

>
>
>
>

nis patrib; et inatus psonis tribuit.
 ita qd in pspnat prudencie discre
 tionis. et utilitatis in opib; suis et
 corā dō. et corā hominib; pspicue
 florent. quō diabolus in eis locū
 suū n̄ inuenit. Et pars quedā te
 - nuus. de qua debiles casei coagu
 - lant. quō hoc semen in teneritudi
 ne sua inutilit̄ semi coctū & semi
 tepatū teneros homines educit. ita
 qd isti multociens stulti. tepidi. et
 mutiles tā apud d̄m. quā apud
 sc̄m in opib; suis s̄. q̄a d̄m stren
 nue n̄ querit. S; & pars quedā ta
 - be p̄mixta ē. de qua amari casei
 - efficiunt. q̄a sem̄ illud in debili
 tate p̄mixtionis neq̄ter educit. &
 inutilit̄ cōmixtū. informes hoies
 efficit. ita qd illi sepe amaritudi
 nē. difficultatē. & opp̄sionē cordis
 habent. unde mentē suā multoci
 ens ad sup̄iora leuare n̄ ualent.
 Quia autē ex his utiles fiunt. ita
 tam qd multas tēpestates. et inq̄
 tudines. & in cordib; & in morib;
 suis paciunt. s; tam uictores ex
 istunt. quō si in quiete pacis q̄es
 cerent. tepidos & mutiles se red
 derent. unde d̄s illos coeret. et
 ad uia saluis ducit. quē admodū
 scriptū ē. **E**go occidā et ego
 uiuere facia. p̄cunā & ego sana
 bo. & n̄ ē qui de manu mea possit
 eruere. Qd d̄r. Ego qui sū. nec inuicē.
 nec finē habens. flagitiosos hoies
 in achib; suis utrimo qui p̄spure
 cias diaboli in uicis macerant.

et qui in partib; infelicis semina
 ri. p̄diabolicas speluncas de
 capiunt. O quā uersuta ē uis
 maxilla. que eos ita inflat. qd
 mors ipsos intare conat. Unde
 ab eis p̄spnat hui sc̄i tollo. ubi
 ita p̄ plurimas. ^{eripit} occidunt. quas su
 pare n̄ possunt. s; que eis iusto iu
 dicio semp̄ assistunt. S; ego qui
 nulla obscuritate deicior. istos
 etiā in alia parte uiuere mirabi
 liter multociens facio. ubi in ip
 sis uiuens spiraculū eor̄ sursū de
 trinus traho. ne in ipsis peat. Iuos
 etiā uulnerib; p̄ multā infirma
 tē laboris uite sue m̄dū affligo.
 qui p̄supbā mentē suā in ineptā
 altitudinē ascendere cupiunt.
 putantes qd a nullo deici ualeant.
 eos etiā qui ubiq; p̄sens sū. ita in
 dū sursū ad uerā sanitatē erigens.
 ne in fallacib; piculis p̄ fallaces
 uanitates consumant. S; in his
 omnib; n̄ ē homo. nec alia crea
 tura que hui modi opa mea uer
 sicia aut ferocitate possit eucl
 lere. quia nullus ē. qui uolunta
 ti et equitati mee ualeat resistere.

Multociens quoq; ut uides
 ubi in obliuione mea et in
 irrisione diaboli cōmixtio ma
 ris & femine p̄p̄rat. ibi et con
 tractio nascentiū hominū inue
 nit. ut quō parentes illoꝝ p̄cepta
 mea transgressi s̄. in ipsis filius suis
 cruciati. ad me in penitencia re
 uertant. multociens etiā hanc

xv.

mirabilem creacionem per gloriam meam et
 sanctorum meorum in hominibus fieri permit-
 to. ut dum illi qui hoc modo di-
 stori sunt per subuersionem electorum
 meorum sanctorum retinuerunt nomen
 meum ex hoc tanto ardentius ab
 hominibus glorificentur. Qui autem in
 hac lege se constringunt. ita
 quod uirginitatis decus appetunt
 uelut auro ad caelestia secre-
 ta ascendent. quia propter amorem
 filii mei delectationes corporis
 sui a se abscidunt. **S**ed quod in
 deus quasi mulierem uelut in te-
 gra forma hominis in utero
 suo habentem. hoc est quia postquam
 femina humanum seminem concepe-
 rit. in integritate membrorum su-
 orum infans in abdito cubiculo
 uentris ipsius format. Et ex-
 ce per secretam dispositionem superni
 conditoris eadem forma motum
 uiuende motionis dat. quomodo cum
 in secreta et occulta iussione
 et uoluntate dei infans in ma-
 terni utero congruo. et recte
 diuinitus disposito tempore.
 spiritum accipit. motu corporis
 sui se uiuere ostendit. uelut
 terra se aperit. et flores fructus sui
 profert. cum ros super eam ceciderit.
 ita quod uelut ignea spiritus nulla
 uniamenta humani corporis
 habens. cor eadem forme possidet.
 quia anima in igne profunde
 scientie ardens. diuersas res
 circum sui comprehensionis

.xvi.

discernit. nec formam humanorum
 membrorum habens. quomodo ipsa nec
 corpora. nec caduca. quemadmo-
 dum corpus hominis est. cor hominis
 confortat. quod quasi fundamentum
 corporis existens. totum corpus re-
 git. uelut firmamentum caeli in fe-
 riora continet. et superiora tegit.
 et etiam cerebrum hominis tangit. quia
 in uiribus suis non solum terrena. sed etiam
 caelestia sapit. cum deum sapienter
 cognoscit. ac se per omnia membra ho-
 minis transfundit. quomodo uiridi-
 tatem medullarum. ac uenarum. et
 omnium membrorum totum corpori tri-
 buit. uelut arbor ex sua radice
 succum et uiriditatem omnibus ramis
 dat. Sed deinde eadem forma hominis
 de utero eadem mulieris hoc modo
 uiuificata egrediente. secundum
 motus quos ipsa spera in eadem
 forma hominis habet. secundum illos
 etiam et colorem suum mutat. quia
 postquam homo in materno utero
 uitalem spiritum accepit. et ita natus
 fuerit. et motus operationis sue
 dederit. secundum opera illa que ani-
 ma cum corpore operatur. secundum hec
 etiam et membra ipsius existunt.
 quomodo de bonis claritatem et de
 malis tenebrositatem sibi inducunt.
Ipsa quoque secundum uires corpo-
 ris uires suas ostendit. ita quod
 in infantia hominis simplicitate
 profert. et in iuuentute forti-
 tudinem. ac in plena etate cum omni
 uene hominis plenam sunt fortissimi

.xvii.

mas
 nec
 germ
 in
 tal
 te
 ip
 uar
 uir
 man
 uacu
 pul
 sus
 in
 me
 tal
 ma
 he
 An
 uer
 po
 te
 pa
 uo
 ha
 ad
 h
 m
 ta
 m
 by

mas uires suas in sapientia decla-
rat. sicut: cū arbor in pruno
germine tenera exarsens. ac de
inde fructū se pferre ostendens.
tandē cū implemētudinē imita-
tis educt. S; & postea in senectu-
te hominis cū medulla & uice
ipsius iā ad debilitatē se incur-
uare ceperunt. anima leniores
uires uelut in medio scientie ho-
minis ostendit. quā admodū et
sucus arboris cū iā hiemale tem-
pus in stat se in ramis et solus
suis contrahit. & ut eadē arbor
in senectute sua iā incuruari
incipit. **H**omo autē tres semi-
tas in se habet. Quid ē hoc. Ani-
mā corpus sensus. In his una
hominis exeret. Quomodo.
Anima corpus uiuificat. & sen-
sus exspirat. corpus autē ani-
mā sibi adtrahit et sensus apte.
sensus uero animā tangunt &
corpus allicunt. Anima enī cor-
pori uitā p̄bet uelut ignis uin-
tencbris infundit. duas princi-
pales uires scilicet intellectu &
uoluntatē uelut duo brachia
habens. n̄ q̄d anima brachia se
admouendū habeat; q̄d in
his uirib; se manifestat. uelut
sol p̄ splendore suū se declarat.
Unde o homo que n̄ es sarena
medullarū inscientia scrip-
turarū adtende. **I**ntellectus. **xv.**
ita infixus ē anime. uelut
brachiū corpō. **ri.** Nā ut bra-

chiū cui manus cū digitis ad-
iuncta ē a corpore exardit. ita
etiā intellectus cū opatione ce-
rarū uirū anime cū quib; queq;
opa hominis intelligit ex anima
certissime peedit. Ipse enī p̄ alius
uirib; anime quicq̄d in opib;
hominū ē. siue bona siue mala
sint intelligit. ita q̄d p̄ cū uelut
p̄ magistrū om̄a intelliguntur.
quō ipse ea hoc modo excutit.
sicut & truci ab omni contra-
rietate expurgat. p̄quirens
utrum utilia. an inutilia. an ama-
bilia. aut odibilia sint. uel utrum
adiuta. et ad mortē p̄tendant.
Unde sicut cetera sine sale insulca
est. sic etiā cetera uires anime
sine intellectu tepide & n̄ intelli-
gibiles s̄. S; & ipse ē in anima
ut scilicet in corpore medul-
la reliquarū uirū anime ex-
istens. uelut humerus corporis
foris ē. diuinitatē etiā & huma-
nitatē in dō intelligens. q̄d in
flexio brachii ē. ita quoq; rec-
tā fidē in ope suo habens. q̄d
etiā inflexio manus ē. cū qua
tunc diuersa opa indiscretio-
ne quasi cū digitis discernit.
Ipse autē ita n̄ opat. ut cetera
uires anime. Qd ē hoc. **V**olun-
tas enī opus calefacit. et animū
illud suscipit. et ratio p̄ducit.
Intellectus autē opus intelligit
bonū et malū intelligens. ue-
lut angū intellectū habent bo-

xv.

nū diligentes. et malū negligentes. Et ut corpus habet cor. ita & anima intellectū. qui etiā in hac parte anime uim suā exerceat sicut & uoluntas in alia. Quomodo. Uoluntas enī magnā uim anime habet. Quomō. Anima stat in angulo domi sue consistit. ut totā domū p̄spiciens omnia instrumta domi regat. scilicet dextrū brachiū leuans. signando & ostendendo queque uilia eidē domus. & se ad orientē uertens. Sic et anima facit p̄plattas totius corporis ad orientē solis respiciens. Ipsa enī uoluntate quasi dextrū brachiū ponit in firmamentū uenarū et medullarū. ac in cōmotionē totius corporis. qm̄ uoluntas quodq; opus siue bonū siue malū sit opat. **I**am uoluntas ē uelut ignis. quodq; opus quasi in fornace coquens. Panis enī ad hoc coquitur. ut homines exinde pasti confortentur. quatinus uiuere possint. Sic & uoluntas fortitudo totius opis ē. quia ipsa in conceptione molit et in robore fermentū inponit. ac in duricia tūdit. et ita opus suū uelut panē in consideratione parans. illud pleno ope ardoris sui in perfectione coquit. atq; hoc modo maiore cibū hominib; in ope. qm̄ in pane facit. Et sicut in

domi. i. i. firma
in memo. credi. ut
lit. aliq; homo
q; in angulo

et. i.

terdū in eo cessat. opus autē uoluntatis in eo usq; ad separationē anime ipsius a corpore p̄durat. Et in qm̄ magna diuersitate opus sit scilicet ab infanzia. a iuuentute. a plena etate. ad decrepita incuruationē. tam in uoluntate gradit. & in ea p̄fectionē suā demonstrat. **S**ed uoluntas habet in p̄cordio hominis quādam tabernaculū uidelicet animū. quē & intellectus. et ipsa uoluntas. ac queque uis anime sua fortitudine afflant. Et he om̄s in eodē tabernaculo calefiunt. et se inuicē coniungunt. Quomō. Si ira surrexerit. fel. inflat. & ita fumū in idē tabernaculum emittens. ita p̄ficet. Qd si turpis leacia se erexerit. in eodē libidinis in materia sua tangit. et sic petulantia illa que ad peccatū p̄tinet. ad tollit. ac in eodē tabernaculo coadunatur. S; aliud amabile gaudiū ē. qd in eodē tabernaculo de spū scō incendit. cui anima cōgaudens illud fidelit̄ suscipit. et opus bonū in celestib; desideris p̄ficet. Est etiā quedā tristitia de qua in eodē tabernaculo ex humorib; illis qui circa fel s̄ torpor nascit. indignationē. obdurationē. et contumaciam in hominib; faciens. animāq; deprimens. nisi grā dī sue

curr
cū
occur
et in
uer
nas
autē
ta d
infer
mal
tam
ibi e
ada
ipse
ba
cū
loc
eu
fi
sus
ill
fac
ma
m
p̄
&
ta
de
ho
ue
tu
la
ra
lo
u
q
p

curritur ei cui scripiat. S; & cū
 eide tabernaculo contrarie cause
 occurrerunt. multociens in odio
 et in reliq̄s mortiferis reb; cōmo
 uet̄ que animā occidunt. et mag
 nas ruinas in p̄dione parat. Cū
 autē uoluntas uoluerit. instrum̄
 ta eide tabernaculi mouet. et ea
 inferente calore siue bona siue
 mala sunt deponit. Qd si uolun
 tan instrum̄ta illa placuerint.
 ibi eicā suā coquit. et cā homini
 ad gustandū p̄ponit. Unde & in
 ipso tabernaculo plurima tur
 ba boni et mali exurgit. uelut
 cū aliquis exeretis maliquo
 loco coadunat. S; cū princeps
 eiusde exeretis sup uenerit.
 si exeretis ille ipsi placuerit. cū
 suscipit. si uero ipsi displicuerit.
 illū abire iubet. Sic et uoluntas
 facit. Quomodo. Si bonū uel si
 malū in p̄cordio cordis surrexe
 rit. uolun. tas illud aut
 pficit. aut ne gligit. **S**ed. xx. m.
 & intellectu & in uoluntate.
 ratio uelut sonitus anime osten
 dit. que qd̄q; opus siue dī siue
 hominis sit p̄fert. Sonitus enī
 uerbū in aīā tollit. sicut uen
 tus qui aquilā subleuat. ut uo
 lare possit. Ita et anima sonitū
 rationis et in auditu & in intel
 lectu hominū emittit. q̄nū
 uires ipsius intelligant. & ut
 qd̄q; opus p̄fectū ducatur. Cor
 pus autē omnū uirū anime

tabernaculū. et subleuat. cū quo
 anima in corpore manens. cū cor
 pore opat. et corpus cū illa. siue
 bonū siue malū sit. **S**ensus ū
 ē cui opus interior uirū anime
 adheret. ita qd̄ ipse in fructib;
 cuiusq; opis intelligunt. Et ille
 eis subiectus. q̄a cū ad opus p̄du
 cunt. n̄ autē ipse eis opus in po
 nit. quō umbra earū ē. faciens
 sedm̄ qd̄ ipsis placuerit. S; & ex
 terior homo in p̄mis cū sensu
 in uentre matris ante qm̄ ho
 mo nascat̄ euigilat. et cū uirib;
 anime adhuc in abscondito ma
 nentib;. Quid ē hoc. Aurora lucē
 dici denunciat. sic et sensus ho
 minis cū ratione om̄s uires aīe
 declarat. Et ut lex et p̄ph̄e in
 duob; p̄ceptis dī p̄ndent. ita
 et sensus hominis in anima et
 in uirib;. et uiget. Quid ē hoc.
 Lex ad salutē hominis posita
 ē. & p̄ph̄e occulta dī manife
 stant. sic & sensus hōis queq;
 nocua ab homine depellit. &
 in uirosa anime denudat. Nā
 anima sensū exspirat. Quomō.
 Ipsa hominē uiuente facie ui
 uificat. & uisu auditu gustu.
 odoratu. et tactu glificat. ita
 qd̄ homo sensu tactus. p̄uigil
 in omnib; reb; sit. Sensus om̄s
 uires anime claudit. Quid ē
 hoc. Homo in facie cognoscit.
 oculis uidet aurib;. audit. os
 ad loquendū ap̄t. manib;. pal.

xx. m.

SENS. H. signū
 omnū uirū. a
 nime est. sic
 corp' uas aīe ē.
 Quomodo.

pat. pedib; ambulat. et idō sen-
sus ē in homine. uelut p̄ciosi
lapides. & ut p̄ciosus thesaurus
in uase signatus. S; ut uas uidet
& ut inco thesaurus ser̄. ita etiā
in sensu cetera uires anime. intell-

xxv.

ligunt. **A**nima autē ē magi-
stra. caro uero ancilla. Quom̄
Anima totū corpus uiuificatio-
ne regit. corpus autē regimen
uiuificationis illi suscipit. quō
si anima corpus n̄ uiuificaret.
corpus in solutione difflueret.
S; cū homo malū opus sciēt
anima opat. hoc tā amarū ani-
me ē. uelut ueneniū corpori cū
illud corp̄ sciēt accipit. De bo-
no autē ope anima gaudet. sic
et corpus suauī cibo delectat. Et
anima corpus ita p̄transit. uelut
sucus arbore. Quid ē hoc. P̄sucu
arbor uiret. et sic flores p̄ducit.
ac deinde fructū facit. Et quom̄.

fructus ille ad
māritate p̄ducit.
Tempus aeris. Item.

Sol cū calefacit. pluuia cū irri-
gat. & ita intemp̄ie aeris p̄ficiūt.
Quid ē hoc. Quidia gr̄e di uidet.
pluuia ipsū irrigabit. & sic cū
discreto uelut bona temp̄ie
aeris ad p̄fectionē bonorū fruc-

xxvi.

tū ducet. **S**ed & anima in
corpore ē uelut succus in arbore.
et uires ipsius quasi arboris for-
ma. Quom̄. Intellectus in anima
ē uelut uiriditas ramorū & foliorū in
arbore. uoluntas autē quasi flo-
res in ea. animus uero uelut primū
erūpens fructus ipsius. rano autē

quasi fructus ei uimaturitate p̄-
fectus. sensus uero quasi altitudo
et extensio latitudinis ipsi. Et scdm̄
h̄c modū corpus hominis ab anima
solidat. & sustentat. Unde ob homo
intelligit qd̄ in anima tua sis. qui
bonū intellectū tuū deponis. &

xxvii.

te peccorib; cōparare uis. **Q**uod
autē tu ob homo que hec uidet. ē
siccitas etiā q̄a q̄ndā huiusmodi
sperā in humano corpore ma-
nentē multi turbine inuaden-
tes. eā usq; aditā incuruant. hoc
ē qd̄ animā hominis quādiu ho-
manima & in corpore uiuit. mul-
te inuisibiles tēptationes p̄tur-
bant. que ipsā p̄delectationē
carnis multociens ad peccata tē-
narū concupiscentiarū inclinant.
s; illa resūptis uirib; se uirilit̄ eri-
gens. eis fortit̄ resistit. q̄a fidei
& sollicitus homo cū peccauerit.
sepe p̄donū dī cōpunctus pecca-
ta deserit. et sp̄e sua indim-

xxviii.

ponens. dia-
bolica signata
abicit. creatore suū fidei que
rens. uelut etiā hec fidei p̄fata
anima miserias suas conquerēs.
supius ueraciter ostendit. **S**ed
qd̄ uidet q̄a in alia sperā pluri-
mi turbine irruentes. eā deice-
re uolunt. s; n̄ ualent. id ē q̄a
anima istā plurime diaboli
insidie inuadentes. ad peccata
multorū scelerū p̄trahere conant̄.
s; tam̄ ei suis illusionib; p̄uale-
re n̄ possunt. quō illa fortiter

sol hominē illustrabit. exspiratio sp̄s sc̄i.

repugnans locū eis insimendi n̄
 dat. idē quō supna inspiratione
 se munit. a se iacula fallaciū de
 ceptionū expellit. & ad saluatore
 suū recurrit. quādam modū etiā su
 pius in uerbis querelae suae decla
 rat. ut p̄monstratū ē. **Q**uod ū
 ut uidet alia quaedā sp̄ra ex lūna
 mentis forme suae se contrahens.
 nodos eī resoluūt. hoc ē q̄d anima
 illa membra corporalis habitacu
 li sui deserens. iuncturā eorū relin
 quit. cū t̄pus resolutionis eīde
 habitaculi sui inuenerit. & se ab
 eis cū gemitu extrahit. sed eq̄
 suā merens dirūpt. quō a cor
 pore suo cū angustia se tollens.
 locū habitacionis suae multo tre
 more cadere p̄mittit. imminens
 iudiciū supni iudicis metuens.
 quia t̄merita opū suorū iusto iu
 dicio dī sentiet. uelut etiā in que
 rēla sua sup̄i manifestat. Qua
 p̄t̄ cū se hoc modo resoluūt
 quidā sp̄s et lucidi & umbrosi
 ueniunt. qui socii conuersatio
 nis ipsius. sedm̄ q̄d in sede sua
 semouet s̄. q̄a in resolutione il
 la cū anima hominis habitacu
 li sui deserit. angelici sp̄s et bo
 ni & mali sedm̄ iustā & uerā dis
 positionē dī assunt. qui in spec
 tores opū illī sedm̄ q̄d incorpo
 re suo cū corpore opata ē fuerūt.
 resolutionē eī expectantes. ut p̄
 quā se exsoluat eā secū abdu
 cant. quō ipsi sententiā iusti iu

dices de anima illa in separatione
 et a corpore adtendunt. ut ipsa
 a corpore soluta eā ducant quo
 supnus iudex iudicauerit. sedm̄
 merita opū illius. ut ubi clam
 o homo fidelit̄ p̄monstratū ē.
Ideo uos o carissimi filii mei
 oculos & aures uas ap̄te. & p̄
 ceptis meis obedite. Et cur parit̄
 ur̄m contemnit̄. qui uos de
 morte liberauit. Chori angloꝝ
 canunt. iustus es dñe. quō iusti
 cia dī n̄ habet ulla rugā. cū etiā
 d̄s hominē n̄ liberauit. sua po
 testate. s; compassione. ubi filiū
 suū ad redēptionē hominis mi
 sit in mundū. Sole enim nulla
 indignatio stercoris polluit. sic
 etiā nec d̄m ulla p̄uersitas inu
 sticie tangere poterit. s; tu o ho
 in speculatiua scientia bonū et
 malū inspicias. Et q̄d es cū in mul
 titudine carnaliū desiderioꝝ
 sordet. Et q̄d es cū clarissime
 gemme uirtutū uite fulguit.
 Primus angls bonū contēpsit
 et malū concupiuit. unde et il
 lud in morte t̄ne p̄ditionis ac
 cepit. et in morte sepultus ē. q̄a
 q̄d bonū ē abiicit. Boni uero
 angli malū neglexerūt. et bonū
 amauerūt. casū diaboli uiden
 tes. qui ueritatē uolebat oppri
 mere & m̄datū erigere. Qua
 p̄pter ipsi in amore dī exar
 serūt. firmū fundamentū uoci
 boni habentes. ita q̄d aliud

xxx.

nolunt qm̄ qd̄ dō placet. nūquā
in laude cōcessant. S; & prim̄ hō
dñm̄ cognouit. & cū in simplicitate
dilexit. ac p̄ceptū cōsuscipiens. se
obediētie deputauit. S; deinde
ad malū se inclinauit. & in obe
diētiā p̄fecit. Nā cū a diabolus
malū suggereret. bonū deseruit.
et malū p̄petrauit. unde & de pa
radysō eiectus ē. Unde malū in p̄
dione mortis abiciendū ē. & bo
nū in amore uite p̄ficiendū. S; tu
ohō cū habes recordationē boni
& mali. uelut in biuio positus es.
quia si tunc tenebras mali contēp
seris. uolens nullū aspiciere cuius
creatura es. & quē in scō bap̄tismo
confessus es. ubi uetus crīm̄ ad te
ē ablātū. et si dixeris. diabolū et
opa ei uolo fugere. et dñm̄ uerū ac
cōp̄cepta sequi. tunc etiā conside
ra. quomodo doctus es a malo de
clinare. & bonū facere. & q̄a cele
stis pat̄ unigenito suo n̄ pepercit.
S; cū ad liberationē tuā misit. &
ora dñm̄ ut t̄ succurrat. Et ipse te
exaudiens. sic dicit. Isti oculi m̄
placuit. Et si te redū abieceris. ita
qd̄ in mandatis dī formit̄ cucur
reris. clamorē p̄cū tuarū ubiq;
exaudit. Carnē cū tuā debes do
mare. & impio anīmē subiugare.
S; tu dicis. Tanta & tā magna pon
dera in carne mea habeo. qd̄ me
supare n̄ ualeo. S; quō d̄s bonus
ē. ipse me bonū facit. Quomodo
possē carnē meā domare. cū hō

sim. D̄s bonus ē. ipse om̄a bona
in me p̄ficit. Nā cū sibi placue
rit. me bonū facere poterit. Sed
ego tibi dico. Cū d̄s bonus sit. cur
bonitatē cōsere contemnis. q̄a
ipse filiū suū p̄te tradidit. q̄ te
in multis crīm̄is et in magnis la
borib; de morte liberauit. S; cū
dicis quō bona opa opari n̄ pos
sis. hoc in iniusticia iniquitatis di
cis. Oculos cū habes ad uidentū.
aures ad audiendū. cor ad cogitan
dū. ad opandū. pedes ad ambulā
dū. ita qd̄ etiā p̄ omē corpus tuū
te potes subleuare & p̄sternere.
dormire & uigilare. manducare
et ieiunare. Sic te d̄s creauit. Unde
& concupiscētis carnis tue re
siste. & d̄s inuabit te. Nā cū te op
ponis diabolo. uelut fortis bella
tor in unico suo. tunc d̄s delectat̄
in certamine tuo. uolens ut cū in
om̄ib; horis. in om̄ib; angustis
tuis constant̄ inuocet. S; cū carnē
tuā n̄ uis domare. tunc facis eā
inuenis & in peccatis epulari.
quō a frenū timoris dñi abstra
his. cū quo eā retinere deberes.
ne in p̄dione uite. Qua p̄p̄t ita
ad diabolū respicis. sicut & ipse
ad iniquitatē respexit. cū in mor
te occidit. Et ipse de p̄dione tua
gausus dicit. Ecce homo q̄ nobis
similis ē. Et te sup̄ te cadit. atq;
uias suas in umbra mortis scdm̄
qd̄ sibi placet in te ponit. S; d̄s
nouit qd̄ boni p̄ficere possis.

Tibi
liber
uic
tas
inc
orra
mo
mod
man
re u
sua
qui
adi
nou
rao
nū
cer
tel
dm̄
nat
lia
ad
nou
Qua
m
uer
sida
tab
qu
atq;
m
ma
n
qu
p
cr
iur

Tibi enī lex posita ē. scđm hoc qđ
laborare potes. Ds ab initio seli
usq. ad consumationē ei in elec
tis suis delectari uult. ita qđ ipsi
in claritate uirtutū fidelissime
ornati coronent. Quomodo. Ho
mo uoluptati carnis sue hoc
modo resistat. ne in delicias hui
mundi dissoluatur. nec etiā tā secu
re uiuat. quasi in propria domo
sua maneat. quō p̄grinus ē.
quia p̄t̄ ipsius cū expectat. si
ad ipsū redire uelit. ubi eū cō
nouit. Unde o homo si oculos
tuos ad duas sentas. idē ad bo
nū et ad malū uertis. tunc do
ceris. qđ & magna et parua in
telligis. Quomodo. Fide unū
d̄m in diuinitate & in huma
nitate intelligis. et etiā diabo
lica opa in malo uides. Et cū
ita iustas & iniustas uias cog
noueris. tunc tibi p̄ me dicit.
Quā uia ire desideras. Qđ si tē
in bonis uis ire uolueris. et si
uerba mea fidelit̄ audieris. as
sidua et sincera p̄ce d̄m ora. ut
tibi succurrat. & ne te deserat
quō fragilis in carne tua es.
atq. ad humilitatē caput tuū
inclina. & ea que in opib. tuis
mala s̄. excute & a te illa festi
nant. p̄ce. Hec d̄s requirit a te.
quia qđ tibi aurū et plumbū p̄
poneret. et diceret. ad qđ uolu
eris manū tuā porrigere. aurū
audissime rapet. et plumbū

dimittet. quō aurū magis q̄m
plumbū diligeres. Sic & ceterē
patriā magis q̄m grauedinē
peccatorū attendere debes. Qđ si
in peccatis cecideris. mox in cō
fessione et pura penitētia sur
ge. ante q̄m mors oriat̄ uite.
P̄t̄ enī tuus uult ut clames. plo
res & auxiliū petas. ne in sordib.
peccatorū remaneas. S; si uulne
ra accepis. medicū quere ne mo
riaris. Nonne multociens d̄s tē
pestas hominib. immitte. ut
tamē ad tēcā ab eis inuocet.
S; tu o homo dicis. Bona opa
opari n̄ possū. Et ego responde
bo. Potes. Et tu dicis. Quomodo.
Et ego dico. Intellectu et opatio
ne. Et tu respondes. Consensū n̄
habeo. Et ego respondebo. Disce
pugnare contra te. Et tu dicis.
Contra te ipsū pugnare contra
te. Et tu dicis. Contra me ipsū
pugnare n̄ ualeo. nisi d̄s adiu
uerit me. Audi q̄ quomodo
pugnes aduersū te. Cū malū
uite surgit. na qđ nescis quomō
illud abicias. tunc tactu gr̄e
mee tactus. q̄a in uis uisū o cu
lorū tuorū. gr̄a mea tangit te.
mox clama. ora. confitere. et
plora. ut t̄ d̄s succurrat. & ut
malū a te auferat. & ut t̄ uires
in bono tribuat. Istud habes
de scientia tua. qua d̄m p̄ in spi
rationē sp̄s sc̄i intelligis. Nam
si alicuius hominis opari cōs;

o quociens te oportere illud
facere qđ corpori tuo difficile
est. Nonne multa aduersa susti-
neris ppter irenā mercede tua
Et cur dō ppter supnā mercede nō
seruis. qđ ubi et animā & corp^o
dedit. Si enī aliquā tēporalē
rē habere uelles. o qđmī labo-
raris. ut illā saluē. uel paruo
tēpore habere posses. Nunc
autē reddet te illud querere
qđ finē nō habet. Nā ut bos in
mulo agit. sic & tu corpus in
timore dñi exercere debes.
quia si hoc fixeris dñs nō abi-
ciet te. Si enī aliquis iram
te caperet. p̄tinus ad illū te
conuerteris. qui tibi pdesse
possit. ac supplicaret. et cū
oraret. et substantiā tuā illi p-
mitteret. quā tibi subueni-
ret. Sic & tu obo fac cū iniqui-
tas te cepit. addm te conuer-
tis supplica ora et correctio-
nē tuā p̄mitte. & dñs uiuabit
te. S; tu obo cecus et ad uiden-
dū. surdus ad audiendū. stul-
tus ad defendū te. quō inuē-
lectū. quē tibi dñs infudit et
quinq; sensus corporis tui
quos tibi dedit quasi pster-
core & p̄uauitate habes. Non-
ne uirtutū et scientiā ha-
bes. Regnū dī potest emē nō
autē loco acquiri. Audite qđ
o homines et nolite despice-
re in yomā celestis ierlm. &

nolite tangere mortē et no-
lite dñm negare & diabolu
confiteri. & nolite in peccatis
erescere. et in bonis deficere.
Dñm enī audire nō uultis. cū
in p̄ceptis ipsi ambulare re-
cusatis. et ad diabolu carni-
tis. cū uoluptatē carnis ur̄e
p̄ficere contenditis. Conua-
lescite qđ & confortamini.
quia uobis necesse ē. fidelis
autē homo dolorē suū con-
sideret. & medicū querat.
ante qđm in mortē cadat. Qđ
si dolorē suū inspexerit. et
medicū quesierit. ille inuen-
tus ostendit ei amarū sucū
pigmenti p qđ saluari potē.
qđ s̄ amara uerba p que p̄ban-
dus ē. utrū penitencia ei de
radice cordis ipsius. an de
uento instabilitatis ei p̄cedat.
Cūq; hoc p̄bauerit. dat ei ui-
nū penitencie. ut feorē uul-
nerū suorū abluat. & etiā of-
fert ei oleū misericordie. quāuis
eadē uulnera ad sanitatē li-
nat. Tunc etiā inungit ei.
ut circa sanitatē suā sollici-
tus sit. dicens. Uide ut in hac
medicina studiosus et stabi-
lis sis. nec tediū capias. quia
uulnera tua graua s̄. S; mul-
ti s̄. qui uix penitentiā pec-
catorū suorū suscipiunt. s; qđm
uis multo labore. tam ei pp-
ter meū mortis pagunt.

At eg
ruid
uere
cū
qui
suo
cast
mal
resp
rere
pess
te in
ri po
pena
mol
red
mon
nec
ofic
ne u
ben
et u
car
tra
ser
tar
Qu
lar
ser
n u
f d
p
fili
nec

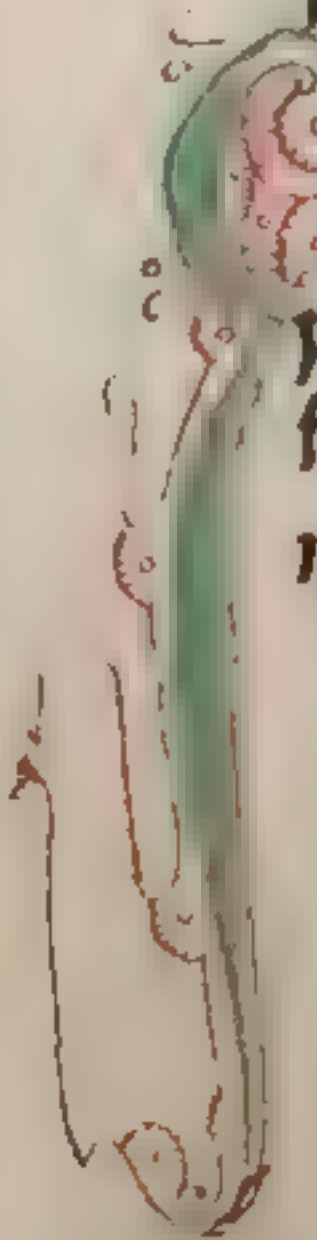

At ego eis manū porrigo et ama-
ritudinē illa eis in dulcedinē
uerto. ita q̄d penitentiā hanc
cū tranquillitate p̄ficiunt q̄m
cū magna difficultate inceperūt.
Qui autē penitentiā peccatorū
suorū neglexerit. quō corpus suū
castigare sibi difficile eēt dicit.
miser eēt. quia n̄ uult insonare p̄s
respicere nec ullū medicū que-
rere nec uulnera sua sanare. s̄;
pessimū luorē in se celat & mor-
tē in simulatione tegit. ne uide-
ri possit. Unde piger ad gustū
penitentiē eēt. nolens respicere
inoleū mēdic. nec consolationē
redēptionis querere. et ideo in
mortē ibit. quō mortē dilēct.
nec regnū dī quesuit. Ergo
ofideles in p̄ceptis dī currunt.
ne uos damnatio mortis app̄-
hendat. Nouū adā imitāmini.
et uerē hominē abiciat. Nā
currenti regnū dī aptū eēt. in-
tra autē iacētū clausū eēt. s̄; mi-
seri s̄ illi. qui diaboluū ueneran-
tur. d̄m ignorantes. Quom̄.
Qui d̄m unū in trinitate n̄ co-
lunt. nec trinitatē in unitate
scire uolunt. Unde qui salua-
ri uult. in recta et catholica
fide n̄ dubitet. Quid eēt hoc.
uō patrē n̄ colit. q̄ filiū ab. ^{xxvi.}
negat. nec filiū diligit q̄
patrē ignorat. nec patrē nec
filiū habet. q̄ sp̄m sc̄m abicit.
nec sp̄m sc̄m accipit. q̄ patrē

et filiū n̄ uenerat. Ergo unitas in
trinitate. & trinitas in unitate in-
telligenda eēt. O homo. nūq̄d es sine
corde et sine sanguine uiuens.
Sic nec pater sine filio. nec sine
sp̄u sc̄o. nec sp̄s sc̄s sine ipsis eēt cre-
dendus eēt. s̄; pat̄ filiū suū p̄cep-
tione hominis misit in mundū.
& iterū ad se retraxit. cū sic et ho-
cogitationes cordis sui emittat. et
iterū ipsas ad se recolligit. Unde
de hac salutaris unigeniti dī mis-
sione. isaias in uoluntate sup̄ne
maiestatis loquit̄ dicens. **V**er-
bū misit d̄s in iacob. et cecidit
miser. Qd̄ d̄s. uerbū p̄ qd̄ om̄ia
facta s̄. scilicet unigenitū dī q̄
in corde patris sc̄m diuinitatē
semp sine initio temporis fuit.
ipsū misit d̄s uidelicet sup̄
pat̄ p̄ora p̄phetarū iacob. cū
ipsi eū dē filiū dī in mundū p̄
salutē hominū uenturū fideliter
p̄nunciarent. quatinus hoīes p̄
eos p̄moniti et p̄muniti diabo-
lum prudent̄ subplamarent. &
uersus uias deceptionū illi sapi-
enter declinarent. Et ita idē uer-
bū cecidit miser. cū idē unige-
nitus dī uenit in alba uiridita-
tē uirginis. in qua nullus uir-
gressū suū posuit. s̄; que florē
suū inuolabiliter tenuit. ut ip-
se natus ex uirgine. eos q̄ lum̄
ueneratis p̄ fallacē cecitatē ig-
norabant. ad uerū iter reduce-
ret. et in deficienti salum resti-

xxvi.

tueret. Unde qui cuiq. scientia in
spu sco. et pennas in fide habet.
iste admonitio meā n̄ transcen
dat. s; tā in gustu anime sue am
plētendo percipiat. *Quinta visio*

prime partis;

OS

HEC

uidi uelut quādam muliebri
imaginē a uertice usq. ad
umbilicū pallidā et ab um
bilico usq. ad pedes nigri
et in pedib; sanguineā cir
ca pedes suos candidissi
mā et purissimā nubē habentē.
Oculos autē n̄ habebat. manus uero
sub ascellas suas posuerat. stans iux
ta altare. qd̄ ē ante oculos dī. s;
ipsū n̄ tangebat. Et in corde
ipsius stabat abrahā. et in pecto
re ei moyses. ac in uentre ipsius re
liqui pphete. singuli signa sua
demonstrantes et pulchritudi
nē ecclē admirantes. Ipsa uero tan
te magnitudinis apparuit ut
ut aliqua turris alicuius ciuita
tis ē. habens in capite suo. q̄si
circulū simile aurore. Audiu
nerū uocē de celo dicentē mihi.
Antiquo populo austeritate le
gis dī imposuit cū abrahā circū
cisionē indix. quā postea in
grām suauitatis conuertit cū
p filiū suū ueritatē euāgē cre

dentib; dedit ubi iugo legis sauci
tatis. olco midie delinuit. **Qua**
pp̄t uides uelut quādam muliebri
imaginē a uertice usq. ad umbili
cū pallidā. que ē synagoga ma
ter incarnationis filii dī existens
et ab inicio surgentū filioꝝ suoꝝ
usq. ad fortitudinē eꝝ secreta
dī in obumbratione p̄uidens. s;
ta n̄ plenit̄ ap̄iens. illa autē rum
lans aurora que apte loquit̄ n̄ ex
istens. s; tā in multa admiratione
a longe intuens. et sic incanti
cis canit̄ de ipsa dicens. **Que**
ē ista que ascendit p̄ desertū de
licus affluens. et in iuxta sup̄ di
lectū suū. Qd̄ dī. Que ē hec noua
nupta que in plurimis bonis
opib; se deuat p̄ desertā paganā.
legalia p̄cepta sapientie dī de
serentiū et idola adorantium.
ascendens ad sup̄na desideria.
delicis donōꝝ sp̄s sc̄i habundans.
ac simulo studio anhelans. et
se ponens sup̄ sponsū suū sc̄i
cet filiū dī. Hec enī ē que a filio
dī dotata in p̄claris uirtutib;
uiget. et in uirtutib; scripturarū
habundat. s; et ea dē synago
ga de filio eīdē noue sponse
p̄ uirtutē admirationē in ser
uo meo isaia p̄pha sic dicit.
Qui s̄ hu qui ut nubes uo
lante. et quasi colūbe ad
fenestras suas. Qd̄ dī. Qui s̄ isti.
qui in m̄tib; suis se abstrahen
tes de t̄rens accarnalib; con

euphrosinis pleno desiderio et
plena deuotione ad supna uolant.
et columbina simplicitate absq.
amartudine fellis sensus corpo
ris sui mununt. et munimentū
firmissime petre que unigenitus
dī ē multo ardore bonarū uir
tutū appetunt. Hu cū s. q. p. p. t.
supnū amorē trāna regna con
culcant. & ecclesia querit. Hec sy
nagoga admirabat de ecclā quō
se his uirtutib; ita munna n̄ cog
nouit. sicut illā p̄uidit. quia
ecclā angelicis p̄sidis circūdata
ē. ne eā diabolus dilanet & deri
at cū synagoga ad dō deserta in
uicis iaccat. **Q**ua p̄t uidet
etia ipsā ab umbilico usq; ad pe
des nigrā. qd ē a fortitudine sue
dilatationis usq; ad consumati
onē sue extensionis. in p̄uarican
one legis et intransgressionē te
stamenti patrū suorū sordidā. qā
multis modis diuina p̄cepta ne
glexit. et uoluptatē carnis sue
secuta ē. Et in pedib; sanguinea.
circa pedes suos candidissimā et
purissimā nubē habet. quō in
consumatione sua p̄pham p̄phe
tarū. occidit ubi et ipsa lapsa
corruit. in eadē tam̄ consu
matione. lucidissima & p̄spica
cissima fide uirtutib; credentū
surgente. quia ubi synagoga
consumationē accepit ecclā sur
rexit. cū ap̄lica doctrina post
mortē filii dī se p̄totū orbē trā

rū dilatauit. **S**ed eadē imago
oculos n̄ habet. manus ū suas sub as
cellas suas ponit. quia synagoga
in uerā lucē n̄ aspexit. cū unigeni
tū dī in despectu habuit. unde &
opa iusticie sub tedio pigritie sue
torpore a se n̄ p̄ciens tigit. s; ea ue
lit n̄ sint negligentē abscondit.
stans iuxta altare. qd ē ante oeu
los dī. s; ipsū n̄ tangit. quō legē dī
quā diuino p̄cepto et diuina in
spectione accepit. exteri quide
nouit. s; cā intus n̄ tigit. qā
cā potius abhorruit qm dilige
ret. sacrificia et incensū deuota
rū orationū dō offerre negli
gens. s; in corde ipsius stat abra
hā. quō in eū circūcisionis in
synagoga ipse fuit. et in p̄cto
re cā moyses. qā in p̄cordia ho
minū diuinā legē ille attulit.
ac in uentre ipsius reliqui p̄phe
idē in institutione illa que ipsi
diuinitis tradita fuerat in spec
tores diuinorū p̄ceptorū. singuli
signa sua demonstrantes. et pul
chritudinē ecclē admirantes.
quō ipsi miracula p̄phie sue
inmutabilib; signis ostenderūt. et
speciositatē generositatis noue
sponse in multa admiratione
aditenderūt. **I**psa uero tante
magnitudinis apparet. uelut
aliqua turris alienius ciuitatis
ē. quia magnitudinē diuinorū
p̄ceptorū suscipiens. munimentū
et defensionē nobilis & electe

ciuitatis p̄nunciante: habens in capite suo quasi circulu simile aurore: quia etiā mortu suo miraculū incarnationis unigeniti dī p̄signauit: et claras uirtutes ac misteria que secunt̄ p̄monstrauit. Nā ipsa uelut in primo mane coronata fuit: cū diuina p̄cepta accepit: designans adā: qui primū uisionē dī p̄cepit: s; postea ut transgressione sua in morte cecidit. Sic et iudei fecerūt: qui diuinā legē primitus susceperūt: s; deinde filiū dī in ueritate sua abiecerūt: s; et sic homo p̄ mortē unigeniti dī circa nouissimū tēpus de p̄dione mortis crepuit ē: ita et synagoga ante nouissimū diē p̄ diuinā elem̄tā excitata: in incredulitate deseruit: et ad cognitionē dī ueracit̄ p̄uenit. Qd̄ ē hoc? Nonne aurora ante solē ascendit: s; aurora recedit: et claritas solis p̄manet. Quid ē hoc? Uetus testamentū recessit et ueritas eugli p̄manet: quia que ante qui in legalib; obseruationib; carnalit̄ obseruabant: hec nouus p̄p̄t̄s in nouo testam̄to spiritalit̄ exerceat: quō qd̄ illi in carne ostenderūt: hoc isti in spū pficiunt. Nā circūcisio n̄ p̄uit: quia in baptismū translata ē: quō ut illi in uno m̄bro signata s; sic et isti in om̄ib; m̄bris suis: h̄nde antiqua p̄cepta n̄ p̄ierūt:

q̄a in meliore statu translata s; cū etiā in nouissimo tempore synagoga ad eccl̄am se fideliter transt̄ret. Nā o synagoga cū in multis iniquitatib; erraret: ita qd̄ baal et cū ceteris his similib; te pollueres: consuetudinē legis turpissimis morib; seindens: et nuda in peccatis tuis iacens: fecit ut ch̄chiel seruus m̄s loquitur dicens. **E**xpandi amictū meū sup te et opui ignominia tuā: et iurau tibi et ingressus sū pacitū tecū. Qd̄ dī: Ego fili' altissimi: in uoluntate patris mei extendi incarnationē meā o synagoga sup te idē p̄salute tua: auferens peccata tua que in multis obliuionib; opata es: et firmavi tibi remediū saluationis: ita qd̄ ianera federis mei ad salutē tuā manifestau: cū uerā fidē p̄aplicā doctrinā tibi: apui: q̄n̄ nus p̄cepta mea obseruares: uelut mulier potestati mariti sui subiacere debet. Nā a sp̄itate exterioris legis at̄ abstuli: et suauitatem sp̄italis doctrine tibi dedi: ac om̄ia misteria mea in sp̄italib; doctrinis p̄memorāps̄ t̄ ostendi: s; tu me uistū deseruisti: et diabolo te conuinxisti. **S**ed tu o homo intellige: scilicet ut samsonē uxor ipsi deseruit: ita qd̄ lumine suo priuatus ē: sic et synagoga filiū dī deseruit: cū eū obdurata

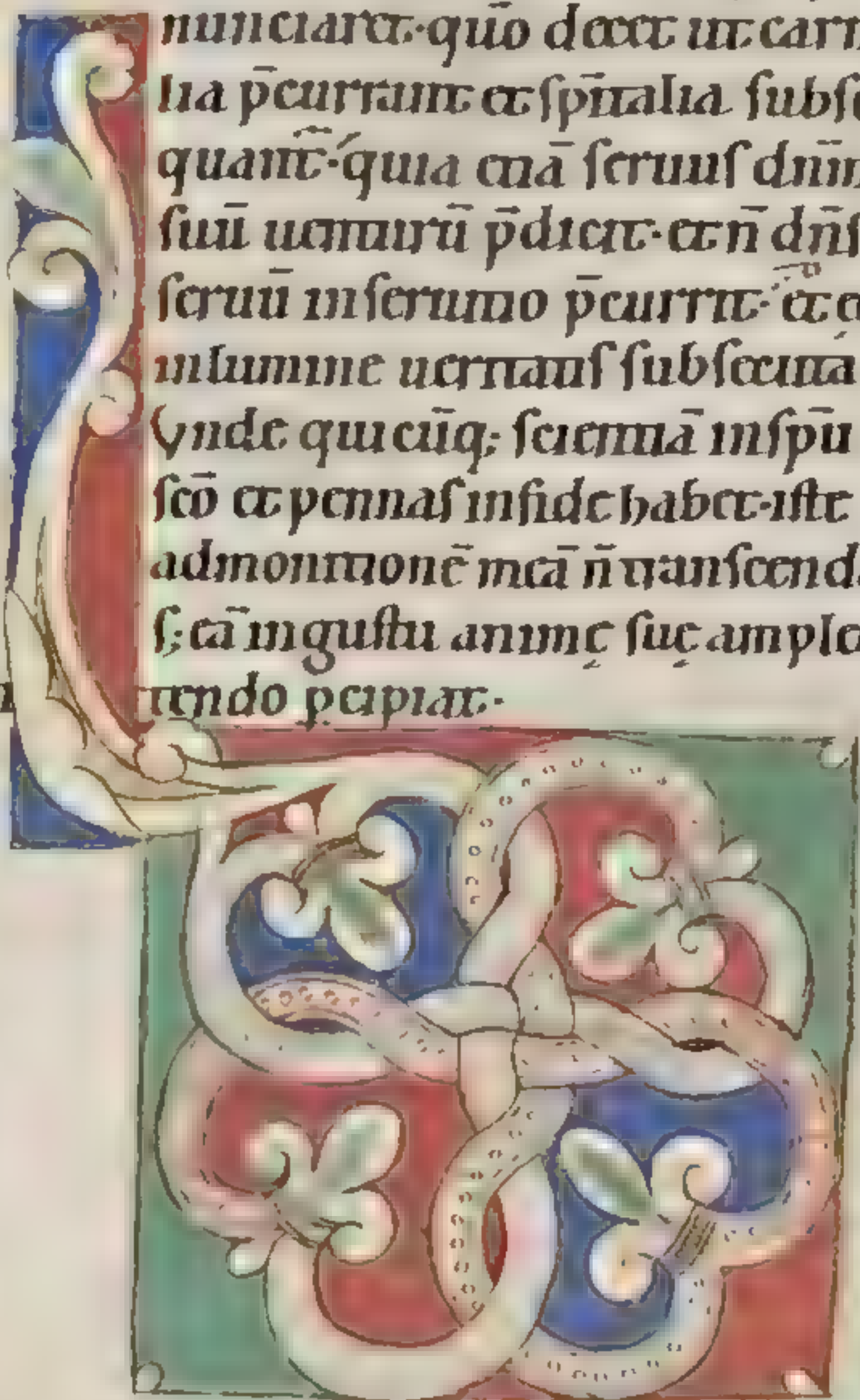

Vi. Visio prime partis.

spreunt. & cū doctrinā illius
abiecit. S; postquā deinde ca
pilli ei' iā renati s̄. ita qđ ecclā
dī confortata ē. idē fili' dī in
fortitudine sua synagogā
deiecit. et natos illi' exheredauit.
cū etiā ppaganos dīm ignoran
tes in celo dī contriti s̄. ipsa enī
multis errorib; tocī confusio
nis et scismatis se subiecit.
& cū p̄uariationib; tocī iniq̄
tatis se polluerat. S; etiā que
admodū dauid uxore suā.
quā sibi primitus desponsa
uerat. & que cū alio uiro se
polluerat. tandē reuocauit.
ita etiā et fili' dī synagogam
que sibi primū in incarnati
one sua conuincta erat. s; grām
baptismi deserens. diabolu' se
cūta fuerat. tandē cura nouis
simū tēpus recipiet. ubi ipsa
errores infidelitatis sue dese
rens ad lumē ueritatis redibit.
Nā diabolus synagogā in ceci
tate illius rapuerat. et cū infi
delitatem in multis errorib; tra
diderat. nec hoc usq; ad filiū
p̄dmonis facere cessabit. Qui
dū in exaltatione supbie sue
eciderit. uelut saul in monte
gelboe infectus exspirauit.
qui dauid de trā sua fugauit
sicut etiā fili' inq̄tatis filij
meū in celestis suis expellere
tēptabit. tunc idē fili' m̄s an
ueristo deiecto synagogā

aduerā fidē reuocabit. sicut et
dauid primā uxore suā p̄mor
tē saulis recepit. cū in nouissimo
tēpore homines illū p̄ que decep
ti fuerant uictū uiderunt. et ad
uiā salutis cū multa festinatione
recurrunt. Non autē decuit. ut
ueritas euēgiū umbrā legis pre
nunciaret. quō decet ut carna
lia p̄currant et sp̄italia subse
quant. quia etiā seruus dīm
suū uenurū p̄dicat. et n̄ dñs
seruū in seruitio p̄currit. et ecclā
in lumine ueritatis subsecuta ē.
Vnde qui cūq; scientiā in spū
scō et pennas infide habet. iste
admonitionē meā n̄ transcendat.
s; cū in gustu anime sue amplex
tendo p̄cipiat.

Ita et synagoga
in umbra significatio
nis p̄currit.

uidi in altitudine celestium secre
torum duas acies supernorum spirituum
multa claritate fulgentes. ita
ut qui in una acie erant uelut
pennas in pectoribus suis habebant.
et facies ut facies hominum in se
p̄tendebant. in quibus et uultus
hominum quasi in pura aqua apa

E
M
de

rebant: et q̄ in acie alia fuerūt etiā
in pectorib; suis q̄si pennas habu
erunt: et facies ut facies hominū
in se ostenderūt: in quib; etiā ima
go filii hominis uelut in specu
lo fulgebat: S; nec in his nec in
illis aliā formā discernere po
tuit. He autē acies: alias q̄nq;
acies scdm modū corone circū
einxerant: Et qui in acie una
istarū fuerūt: quasi facies homi
nū habebant: ab humero & de
orsū magno splendore fulgen
tes: qui uero in alia erant tante
claritatis existerūt: q̄d eos in
tueri n̄ poterāt: et qui in alia: ut
albū marmor apparuerūt: & ca
pita ut capita hominū habue
runt: sup que tardentes facie
le uise s̄ et ab humero et de or
sū uelut ferrea nube circūdati
fuerūt: et qui in alia facies ut fa
cies hominū: & pedes ut pedes
hominū habentes: in capribus
suis galeas gestabant: marmo
ras tunicis induti: et q̄ in alia
erant nullā formā hominū in
se ostendentes: uelut aurora ru
beant: Nullā autē aliā formā
meis conspiciebā: S; & acies iste:
alias duas etiā in modū corone
circūdederant: Qui autē in una
acie istarū erant: oculis et pec
nis pleni uidebant: et in quoq;
oculo: speculū: & in ipso speculo
facies hominis apparuit: et pen
nas suas ad supnā altitudinē

elevabant: et q̄ in alia fuerunt
quasi ignis ardebant: plurimasq;
pennas habentes: in eisde pennis
quasi in speculo om̄s ordines
celestiastice institutionis in signi
tos demonstrabant: S; aliā for
mā nec in his nec in illis uidi: Et
he acies om̄s in om̄i genere musi
corū mirabilib; uocib; miracu
la illa resonabant: que d̄s in bea
tis animab; opat: p̄ que d̄m mag
nifice gl̄ificabant: Et audiu uo
cē de celo in dicente: **O**m̄ps
et ineffabilis d̄s: qui ante seclā fu
it: s; in eū n̄ habuit: nec post
fuit seclō: et desinet: om̄e crea
turā mirabili modo sua uolun
tate condidit: etiāq; mirabili
modo sua uoluntate disposuit:
Quomodo: Quasidā creaturas
terrenas adberere: q̄sdā uero celestib;
in esse deputauit: Ipse quoq;
beatos angelicos sp̄s tā ad salu
tē hominū: quā ad honorē no
minis sui disposuit: Quomodo:
Nā quosdā ita constituit: ut
necessitatib; hominū subueni
ant: quosdā uero ut iudicia
secretorū suorū p̄ eos hominibus
manifestent: Qua p̄t uides
in altitudine celestiu secretorū
duas acies supnōz sp̄itūū mul
ta claritate fulgentes: q̄a ut
tibi demonstratur: in altitudi
ne illoz occultorū que carnalis
obtusus n̄ penetrat: s; que ui
sus interioris hominis ad ten

dic hęc duo agmina corpus et
animā hominis dō familiari de
bere designant. ubi ipsa cū sup
nisi uis. claritate eīne beati
tudinis habent. **E**t qui in .ii.
una acie s. uelut pennas in
pectorib; suis habent & facies
ut facies hominū in se p̄ten
dunt in quib; et uultus homi
nū. quasi in pura aqua appa
rent. quō isti angli s. deside
ria p̄funditatis intellectus sui.
quasi pennas expandentes. n̄
qd pennas ut aues habent.
s. qd uoluntate dī in deside
riis suis uelocit̄ p̄ficiant. ut
ut homo incogitationib; sui
is celerit̄ uolat. ita qd et p̄ fa
cies suas pulcritudine ratiōna
litatis in se manifestant. ubi
etiā dī opa hominū p̄spicue
p̄seruat. quia ut seruus uer
ba dñi sui audiens. ea scdm
uoluntate illi p̄ficit. ita et ip
si uoluntate dī in hominib;
attendunt. et actus eorū illi in
semetipsis ostendunt. **V**nde .iii.
et qui in acie alia s. etiā in pec
torib; suis quasi pennas ha
bent. et facies ut facies hoīū
in se ostendunt. in quib; etiā
imago filii hoīs uelut in spe
culo fulget. qui archangli s.
etiā in desideris intellectus
sui uoluntate dī atten
dunt. et decorē ratiōnalitatis
in se manifestant. incarna

tū uerbū dī purissime magni
ficant. q̄a ipsi archana dī cog
noscentes. misteria incarnatio
nis filii dī signis suis multociēs
p̄ueniebant. s. nec in his nec in
illis aliā formā discernere po
tes. quō & in anglis et in archan
gelis multa secreta misteriorū s.
que humanus intellectus mor
tali corpore grauatus capere n̄
ualet. Qd autē he acies alias q̄inq;
acies scdm modū corone cin
gunt. hoc ē qd corpus et aīa
hoīs. quinq; sensus hominis
uirtute fortitudinis sue cōp
hendentes. p̄ quinq; uulnera
filii mei emundatos ad rectitu
dine uirtuorū mandatorū dirige
re debent. **V**nde q̄ in acie
una istarū s. quasi facies homi
nū habent. ab humero et de or
sui magno splendore fulgentes.
qui uirtutes s. in corda creden
tū ascendentes. et in ardente
caritate excessā turrim in eis
edificantes. que opa ipsorū s. ita
qd in ratiōnalitate sua opa elec
torū hominū ostendunt et in
fortitudine sua ad bonū finē
multo fulgore beatitudinis
ipsos p̄ducunt. Quomodo. Sci
licet cū electi claritate uirtuo
ris sensus habent. om̄s nequi
cias malorū suorū abiciunt. p̄p̄t
illuminationē illā. qua in istis
uirtutib; in mea uoluntate illu
minati s. fortit̄ aduersus dia

bolicas insidias pugnant. & cer-
 tamina illa que ipsi hoc modo
 contra diabolicam turbam habent
 uirtutes iste in creatore ipso
 incessanter demonstrant. Nam
 homines certamina confessio-
 nis et abnegationis habent in se-
 quomodo. ita quod iste me confite-
 tur. et quod ille me abnegat. S; in
 hoc certamine talis interrogatio
 est. Est deus annon. Tunc interrogatio
 ista tale responsu spiritus sancti in homine
 habet. Deus est qui te creauit. S; et
 ipse te redemit. S; quoad uir-
 rogatio et responsu hoc in ho-
 mine est uirtus dei illi non deest.
 quia huic interrogatioui et re-
 sponso penitentia adheret. Vbi
 autem interrogatio hec in homine
 non est ibi nec hoc responsu spiritus sancti
 est. quomodo homo iste donu dei a se
 expellit. et sine interrogatioue
 penitentie semetipsu in morte
 precipitat. Certamina uero istoru
 belloz uirtutes deo offerunt. quia
 ipsi tale sigillu coram deo sunt. per quod
 demonstrabitur qua intentione
 deus colatur et abnegetur. **Qui autem**
 mala acie sunt. tamte claritas
 existunt. quod eos uideri non po-
 terit. qui potestates sunt designan-
 tes. quomodo serenitate et pulcritu-
 dine potestatis dei nulla inbe-
 cillitas mortalitatis peccatoz
 apprehendere poterit. nec se ip-
 si simile facere. quia potestas dei
 indeficiens est. **S**ed qui in

s alia acie sunt. ut albu marmor
 s apparent. & capita ut capita
 s hominu habent. sup que tar-
 s dentes facule uident. et ab hu-
 s mero & deorsu uelut ferrea nu-
 s be circudati sunt. quod principatus sunt.
 s pfigurantes quod hi qui ex dono
 di in seculo principes hominu ex-
 istunt. sinceram fortitudinem iu-
 sticie induant. ne in diuersita-
 te instabilitatis incidant. s; ut
 caput suu quod christe dei filii est in-
 spiciant. ac regimina sua scdm
 uoluntate ipsius in necessitatib;
 hominu dirigant. sup se gram-
 sci spiritus in ardore uertitatis atten-
 dentes. ita quod in fortitudine co-
 tatis usque ad consumatione sua
 firmi et stabiles perseuerent.
Inde etiam qui in alia acie sunt.
 s facies ut facies hominu et
 s pedes ut pedes hominu habent.
 s tes. in capitib; suis galeas gestant.
 s marmoreas tunicis indunt. qui
 s diuinationes sunt ostendentes. quia
 ille qui dominus omnium est rationa-
 litate hominu. que in humano
 puluere polluta iacuerat animas
 ad celos subleuauit. eu filiu
 suu ad aras misit. qui antiquu
 seductore sua rectitudine con-
 culcauit. ita ut fideles ipsu quod
 caput eoz est fideliter imitentur.
 spe sua ad celestia ponentes.
 ac foris desiderio bonoz opum
 se munientes. **et** qui in
 s alia acie sunt. nulla forma ho

v.
 vi.
 s
 s

s

mi
 an
 mo
 ha
 un
 p
 la
 in
 con
 in
 om
 cep
 con
 sup
 tal
 der
 du
 da
 qu
 su
 ce
 s
 om
 su
 co
 su
 pp
 oc
 et
 in
 ap
 na
 ch
 fi
 su
 de
 ca

munū in se ostendentes. uelut
aurora rubent. qui throni s̄. de
monstrantes. q̄d diuinas ad
humanitatē se inclinauit. eū
unigeniti dī humanū corpus
p̄ salute hominū induit. q̄ nul-
la contagia humanorū peccatorū
in se habuit. quō ipse de spū sc̄o
conceptus. in aurora uidelicet
in beata uirgine carnē absq̄
omni macula totius sordis ac-
cepit. S; nullā aliā formā in eis
conspicit. q̄a plurima mysteria
sup̄noꝝ secretorū s̄. que fragili-
tas humana n̄ potest app̄hen-
dere. Q̄d autē et acies iste. alias
duas in modū corone circum-
dant. hoc ē q̄d fideles illi qui
quinq; sensus corporis sui ad
sup̄na dirigunt. scientes q̄a p̄
quinq; uulnera filii dī redēpti
s̄. ad dilectionē dī et p̄ximi sui
omni annisu et circūmone m̄i
sue p̄ueniunt. eū uoluptatē
cordis sui negligunt. et sp̄e
suā ad inīna ponunt. **Qua** **ix.**
p̄p̄t et q̄ in una acie illarū s̄.
oculis et pennis pleni uident.
et in quoq; oculo speculū. et
in ipso speculo facies hominis
apparet. et pennas suas ad sup̄-
nā altitudinē eleuant. qui
cherubin s̄ scientiā dī signi-
ficantes. in qua ipsi mysteria
sup̄noꝝ secretorū uidentes desi-
deria sua. sc̄dm uoluntatē dī
aspirant. na q̄d ipsi in p̄su-

dnate scientie sue purissimā p̄
spicuitatē habentes. in ipsa illos
mirabilit̄ p̄uident. qui uerū
dīm cognoscentes. intentionem
desideriorū cordis sui ad ipsū q̄
sup̄ om̄s ē. uelut pennas bone et
iuste subleuationis dirigunt.
magis cūna diligentes. quā ca-
duca appetentes. sc̄dm q̄d et
ipsi in deuatione desideriorū
suarū ostendunt. **S**ed q̄ in alia
acie s̄. quasi ignis ardente. plu-
rimasq; pennas habentes. in
eisdē pennis. quasi in speculo
om̄s ordines ecclesiasticę insti-
tutionis in signatos demonstrant.
qui seraphim s̄. significantes.
ut sicut ipsi in amore dī ar-
dent. et ut maxima desideria
uisionis ei habent. ita q̄d etiā
in eisdē desideriis suis eū multa
puritate tā seclares quā sp̄itales
dignitates. que in ecclesiasticis mi-
steriis uigent ostendunt. q̄a se-
creta dī in ipsis mirabilit̄ appa-
rent. sic etiā om̄s q̄ sinceritatē
puri cordis amantes sup̄nā ui-
tā querūt. ardentē dīm diligant.
eūq; toto desiderio amplectan-
tur. quatenus ad gaudia illorū
p̄ueniant. quos tā fideliter
imitant. Q̄d uero aliā formā
nec in his nec in illis uides. hoc
ē q̄d multa secreta in beatis
sp̄itib; s̄. que homini mani-
festanda n̄ s̄. quō quādiu
ipse mortalis existit. ea que

.xv. **S**ed he acies om̄s ut audis in om̄i
 genere musicorū mirabilib; uo
 cib; miracula illa resonant que
 d̄s in beatis animab; op̄at̄ p̄ que
 d̄m magnifice gl̄ificam̄. q̄a bea
 ti sp̄s in uirtute d̄i maxima gau
 dia in inenarrabilib; sonis p̄ opa
 miraculoꝝ illoꝝ in celestib; p̄ferunt
 que d̄s in sc̄is suis p̄fic̄it p̄ que
 ipsi d̄m gl̄osissime magnificam̄. .ii.
 ubi cū in profunditate sc̄itatis ex
 quirunt letantes in gaudio salu
 tis. uelut etiā dauid seruus m̄s in
 spector sup̄noꝝ secretorū dicens. .iii.
 .xvi. **V**ox exultationis et salutaris in
 tabernaculis iustorū. Qd̄ dicit̄.
 Sonus leticie et p̄sp̄eratus illius.
 qd̄ caro conculeat̄ et sp̄s erigit̄.
 cū in deficiente salute cognoscit̄
 in habitationib; illoꝝ qui in iusti
 ciā abieciunt et iusticiā faciunt. .v.
 eū suggerente diabolo id qd̄ ma
 lū ē facere possent. s; diuina inspi
 ratione id qd̄ bonū ē p̄ficiunt.
 Quid ē hoc. Homo multociens in
 eptā exultationē in se ostendit.
 cū peccatū illud p̄fecerit. qd̄ p̄fi
 cere inconuenientē concupuit.
 s; salutē ibi n̄ habet. q̄a hoc fecit
 qd̄ diuino p̄cepto contrariū fu
 it. Ille autē tripudiu exultau
 onis cū p̄sp̄erare uere salutis ha
 beb̄it. qui bonū qd̄ ardentē desi
 derauit strennue cōplet. man
 sionē illoꝝ dū in corpore habitat .xvii.
 amans. q̄ uia ueritatis curritis

errore mendacii declinauerunt.
 Unde quicūq; scientiā in sp̄u sc̄o
 et pennas in fide habet. iste admo
 nitionē meā n̄ transcendat. s; cā
 in gustu anime sue amplectendo
 p̄cipiat. .xviii.

PRECIPUUS CAPTA SEDĒ PARUS.
 Capta. i. uisionis. ii. parus.
DE OMNIPOTENTIA D̄I.
VERBA IOB AD CANDE REM.
QUOD UERBŪ ANT̄ & P̄ ASSŪPTĀ
 HUMANITATĒ INDIUISIBILIT̄ & CŪNA
 INTER APUD PATRĒ EST.
 .iiii. **Q**uare fili d̄i d̄r uerbū.
 .v. **Q**uod uirtute uerbi d̄i om̄is cre
 atura sustentata ē. & homo reuē
 in saluatione.
 .vi. **Q**uod incōphensibilis potentia
 d̄i mundū fabricauit et diuer
 sas species eduxit.
 .vii. **Q**uod creatis aliis creaturis. ho
 delimo t̄re creatus ē.
 .viii. **Q**uod adā dup̄lici p̄cepto claris
 sime obedientie accepto. consili
 ante diabolo n̄ obediuit.
 .ix. **Q**uod abrahā ysaac et iacob &
 alii p̄phete mundi tenebras
 significatiomb; suis reppererūt.
 .x. **Q**uod p̄cipuus p̄pheta ioh̄es
 miraculis coruscans. filiū d̄i p̄
 monstrauit.
 .xi. **Q**uod uerbo d̄i incarnato. il
 lud magnū et antiquū consi
 liū uisū est. **M**ifestare.
 .xii. **Q**uod homo secreta d̄i n̄ debet
 plus scrutari quā ipse uult. ma

Q u
 mor
 elect
 dux
 V
 Qu
 p̄
 min
 ura
 Qu
 gen
 cor
 Qu
 p̄
 De
 De
 Qu
 un
 in
 loh
 De
 De
 De
 U
 U
 U
 g
 on
 Q
 et
 m
 Q
 Q
 ne

Q uod filius di natus in mundo. .xiii.	pus filii p dmonis ad pfectu pducit.	
morte sua diabolu supavit. et electos suos ad hereditate sua re duxit. F undata e. .i.	Q uomodo ecclia filios suos in pu ritate deuotissime offert. .vii.	
V erba osee de eade re. .xviii.	Q uod eccliam nulla pueritas dia bolice artis obscurare potest. .xii.	
Q uod corpus filii di in sepulchro. .xv.	Q uod secreta ecclie humanus in tellectus ad plenu intueri n ualeat.	
periduu iacens resurrexit. et ho mini uia ueritatis de morte ad uita ostensa e.	D e uirginitate marie. .viii.	
Q uod filius di a morte resur gens. discipulis suis frequenter ad corroborandu eos apparuit. .xvi.	D e dilataatione sacramentoru uere trinitatis. .x.	
Q uod filio di ascendente ad pa tre sponsa ei diuersis ornatis. .xvii.	Q uod cuiq; fidelium ad e ministe riu angloz. .xiii.	
C apla sede uisionis. .ii. parat.	D e his qui in fide sce trinitatis amant. ecclia regenerant ipsa integra pmanente. .xiiii.	
D e sensu misterioz di. .iiii.	S imilitudo de balsamo & om ebino et carbunulo. .xviii.	
D e trib; psonis. .v.	Q uod beata trinitas in bap tismo apud celo baptizans appa ret et eis nigredine peccatoz abstrahens. singulos candida ueste induit. I plex lex. .xv.	
Q uod homo nuqua obliuiscat unum dm utrib; psonis ardente innocare. .iiii.	D e quermonia ecclie sup er rore filioz. I gaunt cu. .xvi.	
I ohs de caritate di. .iiii.	Q uod duo signa tradita s ho minib; ad defendendu se. .xvii.	
D e trib; uirib; lapidis. .v.	S imilitudo de iuene. .xviii.	
D e trib; uirib; flame. .vi.	Q uare ad e n erat danda du .xviii.	
D e trib; causis humani uerbi. .vii.	Q uod amonitio sps sei appa rens minabat antiquo serpen ti innoc circucisio percussit cu in maxilla in abraha. ecclia li .xviii.	
D e unitate essentie. .viii.	D e trib; alis qd significent. .xv.	
V erba salomonis. .ix.	Q uod masculi qui in tpo re circucisionis circucisi n s trans gressores legis fuerit. .xvi.	
C apla tere uisionis. .ii. parat.	S icut in creatone ad e tres .xvii.	
D e constructione ecclie que sep gignit filios suos in regenerati one sps et aque. I ecclia. .x.		
Q uod ecclia in ortu suo in aplis et martyrib; decorata e. .xi.		
Q uod in sacerdotali officio et de mosinaru distributione ornat. .xii.		
D e maiora benignitate ecclie. .xiii.		
Q uod ecclia ad candore cople tionis sue n du pfecta. circa te .xiiii.		

manifestat. et uiridissimis uiribus declarat.

cause designate s̄ ita uia tres; 11.
 cause s̄ in uirō impertandis filis
 .xxiii. Qd̄ mulier maiorē dī obseruans
 uirginitatē suā ualide ornata adō.
 .xxiiii. **Q**uod uir recusans cōsortiū ma
 trimoniū in amore dī consors si
 in dī efficit.
 .xxv. **V**erba ysaie p̄p̄be. **Q**uā dī
 .xxvi. Qd̄ casus adē clausit homini celi
 que clausura durauit usq; ad fi
 .xxvii. **V**erba euanglī.
 .xxviii. **V**erba exhortantis dī.
 .xxix. **Q**uod in circūcisione abrahe
 membrū unū in baptismo ante
 xpi om̄ia membra circūcidunt.
 .xxx. **V**erba euanglī. **I**nt̄. **Q**uā p̄p̄.
 .xxxi. **Q**uod om̄i tēpore et om̄i etate.
 om̄e sexū uidelicet masculū et
 .xxxii. **Q**uod tres in honore sc̄e trinita
 tis adesse debent baptizando ui
 delicet sacerdos et duo q̄ pullo fi
 dē spondent. et isti adē bap
 tizati carnali copula n̄ cōmisce
 .xxxiii. **C**ōparatio de infante.
 .xxxiiii. **Q**uod om̄ia peccata in baptismo
 remittuntur. **I**co suscipit.
 .xxxv. **Q**uod quāuis sacerdos peccator
 sit tam̄ officii baptismi d̄s ab
 .xxxvi. **S**imilitudo de diuine.
 .xxxvii. **I**n necessitate si sacerdos n̄ adē
 concedit cui libet fidei homi
 ni baptizare seruata forma
 .xxxviii. **A**b baptismi. **I**bet.
 .xxxix. **C**apla q̄rte uisionis. ii. partis.
 .xl. **Q**d om̄is baptizatus punctio
 nē ep̄i ornari et stabiliri de

Quod immensa et indeficiens
 dulcedo sp̄s sc̄i dat̄ in cōfirmatiōe.
 .xl. **Q**uod ineffabilis trinitas in cō
 firmatione. **T**ris dacti potē.
 .xli. **Q**uod eccl̄a unctiōe sp̄s sc̄i mu
 nta nūquā in errore puersta
 .xlii. **V**erba moȳsi de eadē re.
 .xliii. **Q**d baptizati in unctiōe eris
 mat̄ a pontifice decorant̄.
 .xliiii. **V**erba libri regū ad eandē rē.
 .xlv. **Q**uod baptizatus et n̄ confir
 matus claritatē baptismatis
 habet. s; ornatū et fulgorē un
 ctionis superioris doctoris sui n̄ hab.
 .xlvi. **Q**uod in honore sp̄s sc̄i p̄ solos
 ep̄iscopos confirmatio exercen
 da est. **C**onungat̄.
 .xlvii. **Q**ui confirmandū manib; te
 net in carnali peccatione cū
 .xlviii. **Q**ui post bapuzimū ad diabo
 lū reuertit̄ nisi penitiat con
 demnabit̄. qui autē bapuzimū
 fidelit̄ sequit̄. actō suscipitur.
 eccl̄a p̄ filius suis d̄m exorante.
 .xlix. **T**res modi quib; eccl̄a resonat
 ut tuba. **I** multimoda.
 .l. **D**e diuersitate bapuziatorū
 .li. **V**erba chetichis de eodē.
 .lii. **C**apla. v. uisionis. ii. partis.
 .liii. **Q**d apli et p̄gimari sequaces
 eoz uidelicet sacerdotes. eccl̄am
 doctrina sua splendidissime
 circūdant.
 .liiiii. **E**xemplū de abel
 .lv. **Q**uod ministri eccl̄e castitatē
 seruare debent.
 .lvi. **Q**ui cecis in clausura subiectio

nis regularit̄ uiuunt cura pigm̄
tarioꝝ n̄ habent̄. sup̄nā mercede
acquir̄t. **I**ginec iocunditas.

De statu nobilissime p̄fectionis uir̄. .v.
De puellari imagine. .vi.

De turba que eandē circūstat in
ro modo ornata. .vii.

Verba ioh̄is de eodē. .viii.
Qd uirginitas dō oblata. pr̄u. .viii.
dent̄ conseruanda ē. **R**ecipit̄.

Qui corrupto pacto uirginitatis .x.
redierit. flore imaginatus care
bit. n̄ enī ut dñā s; ut ancilla sus

Exemplū ad eandē rē. .xi.
Qd magna differentia ē int̄ cele. .xii.
ste desiderū et t̄renā concupis
centiā. ita qd nisi sanguine filii
dī homo n̄ redimere.

Oe his q̄ passionē xp̄i uicarietas ar. .xiii.
dore uinantes. et uiuens odor
existerit. n̄. sc̄re regneratio
nis arripunt.

Verba euḡlū ad eandē rē. .xiiii.
Qd uirgineū genus et hic ordo. .xv.
uouens ut sc̄re regneratio
nis in p̄cepto legis n̄ s̄.

Exemplū de ioh̄e ad eandē rē. .xvi.
Quod q̄ s̄ iuuens odor uouens. .xvii.
n̄ sc̄re regnerationis. p̄necessi
tate et utilitate ecclē regimen
ecclāsticū suscipiant. et agra sela
riū rerū abiciant.

Verba euḡlū de ioh̄e. .xviii.
Quod in uestitu istoz uestitu alioz. .xix.
pploꝝ dissimili incarnatio et se
putura xp̄i designat̄.

Quod prima lux dicit aplicam. .xx.

doctrinā. auidorā in eū huius
conuersationis. sol̄ discretā uia
in benedicto qui ē quasi abier
moyses designat̄. **S**unt.

Qui in hac conuersatione p̄batū. .xxi.
inueniunt̄. p̄necessitate ecclē
sup̄ extensū sacerdotiū suscipi.

Quod nullus conuersationem. .xxii.
istoz. repente. aggrediat̄ nisi in
tima p̄batione examinatus.

Quod sc̄aris p̄p̄s legē dī con
seruans. ecclām dī plurimū ex
ornat̄. .xxiii.

Quod nec maritus uxore. nec. .xxiiii.
uxor maritū in hoc p̄posito de
serat̄. nisi uoluntas amboꝝ sit.

Verba euḡlū. .xxv.
Qd p̄dicte ecclāsticē institutio
nes ecclām in gradib; et in ordi
nib; suis consolidant̄. .xxvi.

Quod in uno quoq; ordine ser
uata concordia. diuersitas mo
rū. singularitas et nouitas uite
et uestiū uitanda ē. **S**uoz. .xxvii.

Verba ioh̄is ad eandē rē. .xxviii.
Cōparatio de carnificib; .xxviiii.

Qd unicuiq; eū humilitate suf
ficere debet in statu p̄decessoz. .xxix.

Verba euḡlū de eandē rē. .xxx.
Euangeliū de his q̄ sibi sc̄m
cor sui leges faciunt. .xxxi.

Hic uerba euḡlū. .xxxii.
Quod in his nouitatib; d̄s ali
quos dicit aliquos tacite tole
rat quos tam̄ in futuro iudicat̄. .xxxiii.

Quod de inferiori gradu licet
ascendere ad superiorem. n̄ autē. .xxxiiii.

de superiore ad inferiorē. **Exemplū de animab; & anglis.** 1.1. **Verba apli ad eandē rē.**
 .xxvii. **Quod q̄s uiuentis odor uocant** 2.13. **Quod hu qui fide conuertunt de**
 .xxviii. **mir secretē regenerationis gra**
nū fortis cibi. et pignariū po
ma dulcis saporis. et seclāris ppl̄s 2.14. **Verba dauid ad eandē rē. ¶**
carnē designant. ¶ piet. 2.15. **Qui blasphemiā contra sp̄m s̄m**
 .xxviiii. **Quod he tres ecclāstice insti**
tionēs. induab; uis uertant.
 .xxviiii. **Qui signū religionis inuolun** 2.16. **Verba euēli.**
tate cordis acceptū abiecerit. 2.17. **Verba dauid de eodē. ¶**
iudiciū distriēt examinis acci 2.18. **Sup quē blasphemia de sp̄o**
 .xl. **Verba dauid de eodē.**
 .xli. **Quod illi q̄ n̄ amore dī. aliqua**
seclāri molestia constricti. signū 2.19. **Quod in p̄dicatione cadit q̄ corp̄**
religionis fide accipiunt. bala 2.20. **et animā que d̄s conuincit sepa**
am assimilantur. 2.21. **Verba euēli. ¶ in potestate.**
 .xlii. **Exemplū de balaam.** 2.22. **Capla sexte uisionis. ii. partis.**
 .xliii. **Qui signū religionis insipientē** 2.23. **Quod ecclā xp̄o in passione sua**
accepit. et male consumauerit
in ruinā uadit.
 .xliiii. **Verba ieremie de eodē. ¶** 2.24. **Quod d̄s pat̄. in humilitate filii**
 .xlv. **Qui infantes suos sc̄e conuer**
sationi subicere uoluerit. hoc 2.25. **Verba psalmiste.**
n̄ imprudentē s; sapientē. eis con
suetudib; absq; coactione fa
 .xlvi. **Exemplū de agro. ¶** 2.26. **Quod ecclā crescens dotē suā de**
 .xlvii. **Qui uolentes d̄m sequi. pliuo**
rē malicie retraxerit. sacrile
 .xlviii. **Verba moysi. ¶ candus ē.** 2.27. **Quod sacerdote ad altare ad in**
di aggredit. et postea contēp
nens neglexerit distriēt. riuo
 .l. **Verba euēli.** 2.28. **Quod in sacramento altaris. d̄s pa**
 .li. **Qui in discipline uiuentis**
nulla castigatione corrigi
uolunt ne gregē d̄m. contra 2.29. **Quare in sacramento altaris panis.**

uini
 erit
 Quod
 r̄s
 n̄
 Dū
 et
 cōph
 m̄
 Quod
 altā
 pun
 carr
 Cōp
 ro
 Quod
 sibi
 Quod
 den
 rev
 S
 Quod
 nam
 r̄s
 in
 Quod
 b̄
 & n̄
 t̄
 t̄
 u
 ro
 f̄
 Quod
 car
 ut
 c̄

- unū et aqua offerant.
- V**erba iob de eodē. **C**onpleant. viii.
- Q**uod sacerdotē in sacramento altaris p̄sens auxiliū dī n̄ deserit. sicut iurata manent donec misteria cōdū sacerdos sēs sēs sēs decantat. xi.
- E**t misteria sacramentū inchoat in cōphensibilis serenitas eadē sacramenta irradiat.
- Q**uod diuina claritas oblationē altaris sursum inuisibilitē q̄si in puncto trahit et remittit. uerā carnē et uerū sanguinē effectā.
- C**ōparatio de unguento et saphi. ruy. ro ad eandē rē. **E**fficiēt.
- Q**uare homo hoc sp̄ale donū inuisibilitē sumere n̄ possit. **A**pparēt.
- Q**uod sacerdotē fidelit̄ in dīm cre. xv. dente et humili deuotione offerent. oblatio caro et sanguis xp̄i.
- S**imilitudo de pullo et uolui. xvi.
- Q**uod uera manifestatione misteria natiuitatis. passionis. sepulture. resurrectionis. et ascensionis xp̄i in sacramento altaris ut in speculo.
- Q**uādiu fidelis homo dicere debet dimitte nobis debita nr̄a sic et nos dimittam⁹ debitorib. nr̄is. tādū passio xp̄i in iudicia dī patris apparebit.
- Q**uod oblatio nūquā cruda caro appareat nisi in magna necessitate dehis demonstrēt.
- N**um canicū innocens agni canit. fideles hoīes cōmunicant ut ap̄uaricatione emundant. cūq. hereditati restituant.
- V**erba salomonis in canicis canicor. .xxi.
- Q**ualit̄ accipienda sunt uerba dñi dicta discipulis in cena sua de eodē m̄tio. .xx.ii.
- V**erba dauid ad eandē rē. .xx.iii.
- Q**uod sacramentū illud om̄s sortis emundans usq. ad nouissimū hominē colendū ē. misteria. hē uerba dauid de eodē. .xx.v.
- Q**uare in sacramento altaris panis offeratur. **C**onferat. .xx.vi.
- V**erba moysi ad eandē rē. .xx.vii.
- Q**uare unū in sacrificio altaris. .xx.viii.
- V**erba de canicis ad idē. .xxix.
- Q**uare in sacramento altaris aqua uino int̄ eē debet. .xxx.
- V**erba sapientie. **C**onmūdicat. hē de libro sapientie. .xxxi.
- Q**uod adā ante peccatū mundū sanguinē habuit. p̄ p̄uariationē sparsit eū in fetore in qd corpus et sanguinē xp̄i accipientes multa dulcedine unificamur. **C**oncreet. .xxxii.
- V**erba salomonis de eadē rē. .xxxiii.
- Q**uod ad inuocationē sacerdotis in altari. sacramentū corporis et sanguis xp̄i p̄ficiēt. .xxxiiii.
- Q**uod d̄s in om̄i creatura potestate et fortitudinē uoluntatis sue sedm̄ qd sibi placet. .xxxv.
- Q**uod a p̄ma hora diei usq. ad nonā officium missę p̄necessitate tēporis exerceri potest. .xxxvi.
- Q**uod officium cōmunicare debent exceptis his qui in opinione mortis positi s̄. qd diabolus sine suggestione. .xl.

adherere cecidit homo ante q̄a
fragilis suadente diabolo cecidit
ad dō subleuatus ē.

xl. i. Quod in peccatione corporis et
sanguinis dñi. n̄ q̄ntitas s̄. sc̄i
tas consideranda ē. **fr̄e.**

xl. ii. Cōparatio de manna ad eandē
qd̄ n̄ ē dubitandū q̄n uerum
corpus et uerus sanguis xpi
sit in altari.

xl. iii. Quod in sacramento altaris tria
offerenda s̄. innoīe trinitatis.
panis uinū et aqua.

xl. v. Quod sacerdos qui p̄negle
gentia. aut. p̄infidelitate. aut.
p̄obliuione. hoc tria in sacram
to altaris offerre neglexerit.
grauit̄ puniendus est. **fr̄e.**

xl. vi. Qualit̄ corpus et sanguis xpi
p̄plo distribuāt. **fr̄e.**

xl. vii. Qd̄ sacerdos his induimtis et his
uerbis in sacramento altaris utat̄.
sedm̄ qd̄ antiqui pat̄r̄s institui.

xl. viii. Verba dñi ad negligentē sacer
dotē.

xl. viii. Qd̄ sacerdos q̄ has epulas in al
tari offerre. ab altari ieiun̄ his
epulis n̄ recedat.

xl. x. Quod sacerdos in sacramento al
taris. multis et magnis sermo
nib. n̄ utat̄. s̄. sedm̄ ordinationē
p̄riox magistrox. **fr̄e.**

li. Nequinq. modis cōmunicant̄
sacerdoti.

l. ii. De his qui in corpore lucidi. et
in anima ignei s̄.

l. iii. De his qui in corpore pallidi
et in anima tenebrosi uident̄.

l. iii. De his q̄ in corpore hirsuti. et
in anima multa immundicia for
si apparent.

lx. i. De his q̄ in corpore acutissimis
spinis circūdant̄. et in anima lep
si apparent.

lx. ii. De his q̄ in corpore sanguinea.
et in anima uelut p̄uidū cada
uer fendi uident̄.

lx. iii. De his q̄ ad hoc sacramtū deuo
ta m̄te et pura fide. et de his q̄
contario corde et uacillante
animo accedunt.

lx. iii. Verba apl̄i.

lx. iii. Quod sacramtū altaris mag
na diligentia et sollicitudine.
a sacerdote et apl̄o tractandū
et custodiendū ē.

lx. x. Qd̄ mystica secreta corporis et
sanguinis dñi. seruanda n̄ s̄.

lx. vi. Quod ministri eccl̄e q̄ n̄ postū
s̄. p̄d̄cia inuadunt. q̄a amari et
ululatores et impoliti lapides s̄.
diabolū et baal imitant̄. et xpm
uulnerare contendunt. q̄si cru
cifixo res. **fr̄e.**

lx. vi. Quod idē ministri eccl̄e omni
diligentia exemplo apl̄ox de
bent castitatē seruare. et ab omi
mundicia se abstinere.

lx. viii. Verba moysi ad eandē rē.
qd̄ sacerdos duas copulas n̄ de
bet habere.

lx. viii. Quomodo diabolus sit sacerdos
sacerdoti.

lx. viii. Verba legis de eodē.

lx. viii. Verba euāḡli ad idē.

lx. viii. Verba apl̄i ad eandē rē.
Itē paulus de eodē.

lx. x. De trib. generib. eunuchox.

<p>Qui se n̄ ualet continere. nec sa cerdos aut. ali' minister. sacerdo talis ulla occasione fiat. qua causa ante conjugatis sed postea ab inuicē separatis. con cessū ē in primum a ecclā ad sa cerdotiū accedere. et q̄re modo n̄ cōdatur.</p> <p>Similitudo regis de eadē re. q̄d in maturi & n̄ consecrata ec clesiā n̄ suscipiant. et uir' plures appetere n̄ p̄sumat.</p> <p>Quod de omī p̄p̄to xp̄iani noīs. sacerdotes boni ingenii. et uiri us animi. integritatē. membroꝝ habentes. eligendi s̄.</p> <p>q̄d femine ad officii altaris n̄ debent accedere.</p> <p>Quod uir femineo uestitū n̄ lo modo induat. nec femina in rili. nisi aliqua magna necessi tate coacti.</p> <p>Quod fornicatores mulierū & in contrarietate fornicationis aut in alius aut in se in ipsis. tā mulieres quā uiri se contami nantes. et p̄corū fornicatores. detrictē iudicat d̄s.</p> <p>Depollutione que dormientib. erba moysi de eodē. qui forat in libidine ardet. ar dori suo nullū incendiū sub ministrat.</p> <p>Quod diuersis uicibus grauat. ad midiam di in con fione fugiat.</p> <p>Quod remediū pur gatio.</p>	<p>nis et in amiq̄s partib. diu p̄si guratiū est.</p> <p>Qui peccata sua confiteri recu sat se ipsū decipit.</p> <p>Quod in hora mortis si sacerdos n̄ ad eū alii homini homo confi tat. in p̄sentia elem̄toꝝ.</p> <p>q̄d nemo p̄p̄t. pondus peccatoꝝ suoꝝ desperet.</p> <p>De libro sapientie. q̄d elem̄ta lacus uoluptatū hominū sunt.</p> <p>Qui elem̄sinā dant. et q̄ cam suscipiunt. hoc unanū n̄</p> <p>Quod paupes et diuites et ho nore potestatis appetentes. unusq̄sq. sedm̄ intentionē suā renunciantur.</p> <p>Quod sacerdotes exorando et coherendo moneant p̄p̄m de confessione.</p> <p>Quod sacerdotes auctoritatē magisterii p̄p̄to n̄ ostendentes. n̄ sacerdotes s̄. lupi uocant̄.</p> <p>q̄d elem̄ta cori d̄o ululant sup iniquitatē sacerdotū. et eccl̄e iniquitatē eoꝝ suscipiunt.</p> <p>Quod sacerdotes habent po testatē ligandi et soluendi.</p> <p>Verba eugli de eodē. q̄d nullus absq. culpabili cul pa ligandus est.</p> <p>Quod si aliquis innocens con structus fuerit. p̄p̄t honore.</p>	<p>lxvi.</p> <p>lxvii.</p> <p>lxviii.</p> <p>lxix.</p> <p>lxx.</p> <p>lxxi.</p> <p>lxxii.</p> <p>lxxiii.</p> <p>lxxiiii.</p> <p>lxxv.</p> <p>lxxvi.</p> <p>lxxvii.</p> <p>lxxviii.</p> <p>lxxix.</p> <p>lxxx.</p> <p>lxxxi.</p> <p>lxxxii.</p> <p>lxxxiii.</p> <p>lxxxiiii.</p> <p>lxxxv.</p> <p>lxxxvi.</p> <p>lxxxvii.</p> <p>lxxxviii.</p> <p>lxxxix.</p> <p>lxxxx.</p> <p>lxxxxi.</p> <p>lxxxxii.</p> <p>lxxxxiii.</p> <p>lxxxxiiii.</p> <p>lxxxxv.</p> <p>lxxxxvi.</p> <p>lxxxxvii.</p> <p>lxxxxviii.</p> <p>lxxxxix.</p> <p>lxxxxx.</p>
---	---	---

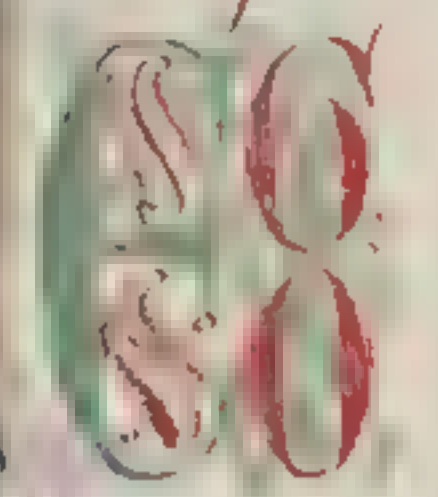

- di solutionē querere debet.
- c. Qd rebelles ad xpm reuerſi no-
lent. et obdurati nullā mīam
querentes. antiquū serpentē
imitantur.
  - c. 4. **V**erba diaboli.
  - c. 5. Qd homines de tenebrositate
infidelitatis. p̄ incarnationē fi-
lii dī cōducti sunt. ¶ possunt.
  - i. **Q**uap̄ta septime uisionis. u. parat. xiii. Qd d̄s om̄ia iuste dispensans. et
iniusticia donā sp̄s sc̄i declarans.
fideles hoīes in bonis opib; con-
fortat ut a diabolo superari n̄
possint.
  - ii. **D**e multitudine fidelium et de
diuina lege corā ipsis extensa.
  - iii. **Q**uod deceptiones diaboli.
hominib; in uia huius mundi
patent. ¶ sent.
  - iiii. **Q**uod diabolus diuinas et de-
licias hoīb; aperte et fraudulenti-
ter offert quas qui concupiscunt
  - v. **Q**uod quidā diabolicā psua-
sionē uirilit̄ ei resistentes abi-
ciunt. quidā tepide uiuentis
ei consentiunt.
  - vi. **V**erba ezechielis. de eadē re.
  - vii. Qd diabolus om̄i nequicia ple-
nus ueneno multi formis. artibus
suis. quinq; sensus hominū de-
cipere laborat.
  - viii. **Q**uod supbia diaboli in carna-
tione filii dī delecta ē.
  - ix. **D**e oculis et aurib; & narib; ser-
pentis quid significent.
  - x. **D**e manib; et pedib; & cauda
ei quid significent.
  - x. **Q**uod potestas om̄ipotētis dī.
fortitudinē diaboli ita & con-
trariū qd nequicia sua sc̄dm
uoluntatē suā exercere n̄ potest.
  - xii. **Q**uod diabolus in quatuor par-
tib; mundi incendiū inique p̄
suasionis. in om̄e genus diuersorū
hominū emittit.
  - xiii. **V**erba dauid de eodē.
  - xiiii. **Q**ualit̄ diabolus in igneis psua-
sionib; diuersa genera hominū.
sp̄italiū et sc̄larū. multimodis
temptationib; aggredit̄.
  - xv. **D**e turb; acieb; & hominū.
  - xvi. **D**e temptatione sc̄larū. ¶ signis.
  - xvii. **D**e sex modis temptationū sp̄ualiy.
  - xviii. **D**e n̄ baptizatis. ¶ significat.
  - xix. **D**e signis oris ei et de fumo pec-
toris ei de humore subor̄ qd signat.
  - xx. **D**e urbine umbilici. et de in-
mundicia ranarū uentris ei qd d̄.
  - xxi. **Q**d diabolus stultos homines p̄
iniquā incredulitatē exagitat.
uerū se putantes. qd ipse eis fal-
laxiter demonstrat.
  - xxii. **Q**uod heretici uitandi et ab
ecclā ciendi s̄ qd diabolū p̄dō
colunt & s̄ viscera diaboli. et p̄
currentis germ̄ filii p̄ditionis.
  - xxiii. **Q**uod adiutoriū dī contempnen-
tes. grā dī deserunt. querentib; autē
midit̄ subuenit.
  - xxiiii. **V**erba salomonis de eodē.
  - xxv. Qd ueri cultores dī q̄ toto annu
su t̄rena conculcant. anti-
quū serpentē forū c̄rituōe
deiciunt.

Explicit tractatus de diabolo

homo n̄
calens in

forma fortuū leonū nec docta ex
spiratione illoꝝ s; manens in mol
licie fragilis costē inbuta musti
co spiramine. uidi q̄si lucidissi
mū ignē in cōphensibile. in ex
tinguibile. totū uiuentē. totūq;
uitā existentē. in se autē flāmā
aerei coloris habentē. que leu
flatu ardentē flagrabat. et que
eadē lucido igni ita inseparabilē
inerat. ut hōic uisera s̄. tē uidi
qd̄ eadē flāmā fulminans incan
dit. tē ecce obscurus aer et ro
tundus multaq; magnitudinis
repente exortus ē. sup̄ que ipsa
flāmā quosdā ictus dedit. uol
ens ab eo scintilla educens. donec
idē aer ad p̄fectū p̄ductus ē. ita
cēlū & t̄ra resplendens plena in
fluminatione. Deinde etiā eadē flā
ma in igne & ardore illo exten
dit. se ad parua glēbā limose t̄re
iacentē in fundo eadē aeris. eā ca
lesciens ita qd̄ caro et sanguis
efficta ē. eāq; aspirans ita quod
uiuentis homo creata ē. Quo factō.

ille lucidus ignis p̄but. peandē
flāmā leu flatu ardentē flagran
tē ipsi hōi candidissimū florē
pendentē in eadē flāmā. ut ros
pendet in gramine. cui odorē idē
homo narib; quidē sensit. s; gustū
et ore n̄ p̄cepit nec manib; cū te
tigit. ita uidelicet se auertens
atq; cadens in densissimas tene
bras. de quib; se erigere n̄ ualuit.
Tenebre autē ille in eadē aere ma
gis ac magis se dilatando creuit.
Tunc tres magne stelle in fulgo
re suo sibi coherentes in eadē te
nebris apparuerūt. et post eas alie
multe tā parue quā magne plu
rimo splendore fulgentes. ac
deinde quedā maxima stella
mura claritate radians. et fulgo
rē suū ad p̄dictā flāmā dirigens.
Sed & intra quidā fulgor uelut
auroꝝa aparuit. cui eadē flāmā
mirabilē infusa ē. n̄ tam ap̄sa
to lucido igne separata. Et sic
in eadē fulgore ipsius auroꝝe
maxima uoluntas accensa est.
Cūq; eadē ascensionē uolunta
tis huius diligenti considerare
uellet in eadē uisione secretū si
gillū in oppositū ē. audiuitq;
uocē ex alto in dicentē. De hoc
misterio n̄ poteris quicquā am
plius uidere. n̄ ut ubi p̄p̄t mira
culū credendi concedit. Viditq;
de eodē fulgore p̄fate auroꝝe
serenissimū hominē egredientē.
qui claritatē suā ad p̄dictas te

nebras effundens. ita ab eis reuer-
beratus ē q̄d in ruborē sangui-
nis et in albedinē palloris uer-
sus. tanta formidine easdē te-
nebras reperiret. q̄d ille homo
qui in eis iacebat. p̄ eū tactus ap-
parens fulgeret. atq; ita erectus
exiret. Et sic idē sereni homo q̄
de p̄dicta aurora egressus ē. in
tanta claritate apparens ultra
quā humana lingua effari pos-
sit. in acutissimā altitudinē in-
numerabilis gl̄ie extendit. ubi
in plenitudine magnifice fruc-
tuositas et odoris mirifice ra-
diabat. Et audiui exp̄feto in-
uenire igne uocē dicentē m̄.
O que es misera t̄ra et innoie fe-
mineo indocta de ulla doctri-
na carnaliū magistrorū scilicet
legere literas p̄ intelligitiam
philosophorū. s; tantū tacta lumi-
ne meo q̄d tangit te interī eū
incendio ut ardens sol. clama-
re enarra ac scribe hec misteria
mea que uides et audis in mi-
stica uisione. Noli q̄cē timida.
s; dic ea que intelligis in sp̄m
quē admodū ea loquor p̄ te.
quatinus illi uerecundia ha-
beant qui p̄ p̄lo meo deberent
rectitudinē ostendere s; de pe-
culantia morū suorū recusant
iusticiā apte dicere quā noue-
runt. nolentes se abstrahere
de malis desideriis suis. que il-
lus ita adherent q̄si sunt ma-

gistrū eorū facientia eos fugere a
facie dñi. ita ut erubescant loq̄
uerint. Unde opus illa animo
que interī es docta de mystico
spiramine. quāuis conculcata
sit purile formā p̄ p̄uarica-
tionē eue tamē die igneū opus
q̄d ubi demonstrat cōrossima
ostensione. Iuuenis enī d̄s q̄ eunc-
ta p̄uerbū suū creauit. p̄ idē uer-
bū incarnatū miserā humanā
creaturā que se dimerferat in
tenebras. ad fidele saluacionē
reduxit. Quid ē hoc. **N**ā ille
uicidissimus ignis que uides
de signat om̄ip̄tem et uiuentē
d̄m qui in clarissima serenitate
sua nūquā ulla iniquitate obsis-
catus ē. incōphensibilis manens
quia nulla diuisione potest di-
uidi. aut in cō. aut sine aut ul-
la sentilla sciencie creature sue.
cōphendi sicut ē. et in extingui-
bilis existens. quō ipse ē illa
plenitudo quā nūquā ullus
finis tetigit. ac totus uiuens. q̄a
nulla om̄ino res ipsi absconsa
ē quā nesciat. totusq; uita ex-
istens. quō om̄e q̄d uiuit ab ipso
uiuere sumit. scdm̄ q̄d iob p̄ me
inspiratus ostendit dicens.

Quis ignorat. q̄d om̄a hec ma-
nus dñi fecerit. In cuius
manu anima oīs uiuentis. et sp̄s
uniuersę carnis hoīs. Qd ē hoc.
Nulla creatura tā hebet ē in na-
tura sua q̄d uicissitudinē pleni-

itudinis sue nullis causis ignoret.
in quibus fructuosa consistit. Quo
modo. Celi habet lucē lux aerē.
aer uolantia. & ^{terra} uiriditas
terre uiriditas fructū. fructus ani
malia. que omnia testantur quod ea po
sunt fortissima manus idē max
ima potentia dñatoris cunctō.
qui omnia impossibilitate uirtu
tis sue ita operatus ē quod eis nihil
deest inuisib; suis. Et in omni potē
tia eīdē fabricatoris ē motio
cunctō. uiuentiū & terrā inuēnis
ut pecora querentiū. nec ratio
nalitatem inspirationis dī habent
tū. et suscitatio eorū quod humanā
carnē in habitant. in quibus ratio
nalitas discretio. et sapientia ē.
Quomodo. Anima circūter inuē
nis causis. laborans in multis in
cōstitudinibus. sedm quod carnales
mores expostulant. Sp̄s ū erigit
se in duob; modis. uidelicet suspi
riū genitū. et desiderū ad dñm
habens. aut dñm aut regimēt.
aut opūonē in diuersis rebus
quasi in p̄cepto querens. quia
discretionē in rationalitate
habet. Unde etiā homo simili
tudine celi & terre conuenit. in se.
Quomodo. Ipse habet circuitū.
in quo apparet p̄spicitas spi
ritualis et rationalitas. uelut
in celo notantur luminaria aer
et uolantia. habens etiā recep
taculū. in quo notat humilitas.
germinatio. ac parturitio. sic

uirtū apparet uiriditas. fructua
tio. et animalia. Quid ē hoc. O ho
tu totū es in omni creatura. et ob
uisceris creatoris tu. & subiecho
nia obediē. sic et cōstituti ē.
& tu p̄cepta illi transgredieris.
Sed uides quod idē ignis in se
flāmā aeris coloris habet.
que leni flatu ardentē flagrat.
et que eīdē lucido igni ita inse
parabiliter inē. ut in hoīe uiscera
sunt. quod ē in patre ante tēpora
cōstituit creaturē in finitū uer
bū. quod in ardore carnis sub de
cursu labentū tēporū mirabi
liter sine sordē et grauedine
peccati puriditate suauitatis
sp̄s sēi in auroa beate uirginita
tis erat incarnandū. ita tamē ut
sic ante susceptā carnē induisi
biliter fuit in patre. sic etiā post
assumptā humanitatem insepara
biliter in eo maneret. quō ut ho nō
ē absq; utali tractu intinere uis
cerū. sic a patre nō erat omnino se
parandū unicum eī uerbū. Et quod
dicit uerbū. **Q**uia ut p̄ locale
uerbū quod in puluere hoīs tran
sitorū ē. prudentē intelligunt
iussa p̄ceptoris. hominibus. scien
tibus. et p̄uidētibus. que causa
iussio p̄cipientis sit. ita etiā p̄
il locale uerbū quod p̄ inextingui
bile uirtū qua uiuit in eternitate
intransitorū ē. ueracit. cognos
cit uis patris dī. **U**er
uersis creaturis mundi ipsū

sementibus; et intelligentibus; in
ortu quo creatae sunt; ut per of-
ficiale uerbum potestas et honor
sicut hominis; sic etiam plenitudo uer-
bi sanctas et bonitas resplendet
patri. **Q**uod autem uidetur quo
modo eadem flamma fulminat in-
candescit; hoc est quod uerbum dei uirtute
sua quasi exardescens ostendit; cum
per ipsum omnis creatura suscitata est
et quasi incanduit; cum in auro et
candore uirginitatis incarnata.
ita quod ex eo stillauerunt omnes uir-
tutes in agnitione dei cum homo reuocet
in animarum saluatione. et
obscurus aer et rotundus mul-
tex; magnitudinis repente ex-
ortus est; qui est instrumentum rerum in
obscuritate imperfectiois scilicet
nudu illustratum plenitudine crea-
turarum; et rotundu quia sub inco-
prehensibili potentia dei est diuini-
tate nusquam absente; ipsum tamen
in maxima potestate dei surgens
quasi in metu oculi in superna uo-
luntate deuenit; super quod ipsa flamma
uelut faber quosdam ictus dedit
tociens ab eo semilla educens
donec idem aer ad perfectum perductus
est; ita etiam resplendens ple-
na institutione; quo excellens
uniuersa creatura superni uerbi
in creatione creaturarum seruitu-
te tenentium; uirtute formandi-
nis sue ostendens; ab eodem instru-
mento diuersas
species creaturarum lucens inmi-

rabili ortu suscitatiois ipsarum
eduxit ut faber formas suas ex
ere conpetent facit; usque dum eadem
creature in pulcritudine pleni-
tudinis sue effulserunt; sursum et de-
orsum decorum et stabilimentum perfec-
te institutionis habentes; quia superi-
ora resplenderunt ab inferioribus;
et inferiora a superioribus. **Q**uod
autem deinde eadem flamma in igne
et ardore illo extendit se ad par-
uam glebam limose terre iacentem in
fundo eadem aeris; hoc est quod creatas
alios creaturas uerbum dei in forni
uoluntate patris; et in amore super-
ne suauitatis in speciem pauperem
et fragilem materiam mollem et tena-
cis fragilitatis humanitatis tam
malorum quam bonorum peritiorum ho-
minum; in imo insensibilis et pon-
derositas sue de terra; et necdum
acuto et unali flatu excitata;
et tamen calefaciens; ita quod caro et
sanguis effecta est; idem in uiriditate
et calore ei infundens; quo terra est
carnalis materia hominis; nutriendis
et in suco suo; sic mater lactat filios
suos; tamen aspirans ita quod uiuens
homo creata est; quia ipsa per supernam
uirtute excitauit; atque in anima et
corpore discernente hominem mi-
rabilem eduxit. **Q**uo facto; il-
le lucidus ignis perburnit per eandem
flamma tenui flatu ardenti flagran-
te; ipsi homini candidissimum florere
pendente in ea de flamma; ut
ros pendet in gramine; quo ere

ato adā patē q̄ lucidissima sere
 nitas ē dedit p̄ uerbū suū in spū
 scō ipsi adē dulce p̄ceptū claris
 sime obedientie ad heremū eide
 uerbo inhumida uiriditate fru
 ctuositas. q̄a p̄ idē uerbū sua
 uissimū humor sc̄ntis de patre
 in spū scō stillante faciens maxi
 mū et plurimū fructū. sic pur
 humor sup̄ gram̄ descendens
 illud adaptū germ̄ suscitauit.
 cui odorē idē homo naribus
 quidē sensit. s; gustū ei ore n̄ p̄
 ceptū. nec manib; cū tetigit. quō
 ipse p̄ceptū legis cū intelligen
 tia sapientie quasi narib; ad
 traxit. s; uim illi in uice am
 plexionis ore p̄fecte n̄ intromi
 sit. nec ope manū implenti
 dine beatitudinis adimpleuit.
 ita uidelicet se auertens auq;
 cadens indensissimas tenebras.
 de quib; se erigere n̄ ualuit. q̄a
 diuino p̄cepto consiliante di
 abolo dorsū p̄buit corruens
 in maximos rictus mortis. sic
 q̄d d̄m nec in fide nec in ope
 requisuit. unde ad uerā cog
 nitōnē ei peccatus grauius
 surgere n̄ potuit. donec ille
 aduenit qui patri suo pleni
 ter sine peccato obediuit. S;
 tenebre ille in eodē aere ma
 gis ac magis se dilatando cre
 uerūt. quō potestas mortis in
 mundo semp̄ in latitudine ui
 ciorū augmētata ē. scientia

hoīs se inuoluentē in diuersita
 tē multiplicū uicioꝝ p̄ horrorē
 erūpentū et sc̄ntiū peccatoꝝ.
Quod autē tres magne stelle. viii.
 in fulgore suo sibi coherent
 et in eisdē tenebris apparuerūt. et
 post eas alie multe tā parue q̄m
 magne plurimo splendore ful
 gentes. hec s; in figuratiōe sup
 ne trinitatis. magna lumina
 uidelicet abrahā. ysaac et ia
 cob. tā fidei ope quā carnis
 coniunctione se inuicē complec
 tantes. mundi q; tenebras signi
 ficatiōib; suis rep̄cutientes. et
 eos subsequentes alii quā plu
 rimi p̄phete. scilicet minores
 et maiores in multis et admiran
 dis miraculis radiantēs. **D**e
 inde uero apparet quedā
 maxima stella mira claritate
 radians. et fulgorē suū ad p̄
 dictā flāmā dirigens ē p̄cipu
 us p̄pheta scilicet ioh̄s bapu
 sta. fidelissimo et seruenissimo
 ope in miraculis coruscans. et
 in eis uerū uerbū idē uerū d̄i
 filiū p̄monstrans. q̄a in q̄tan
 n̄ cessit. s; in opib; iusticie stren
 nue et fortitū abiecit. **S**ed
 q̄d in t̄ra ille fulgor uelut au
 rora apparuit cui eadē flāmā
 mirabilit̄ infusa ē n̄ tam ap
 fano lucido igne separata.
 hoc ē q̄d d̄s in loco germinan
 di magnū splendore rutilan
 tis luminis plantauit nullū

uerbū suū pleno desiderio
mittens. n̄ tam ab ipso diuisū
s; dedit illud fructuosū fructū.
atq; ipsū edux̄ magnū fontē.
na q̄d om̄e fidele gustur̄ gu
stans ex eo ultra sita n̄ aruit.
Vnde et sic in eodē fulgore ip
suis aurore maxima uolun
tas accensa ē. q̄a in claritate

rubentis serenitatis uiriditas
magni et antiqui consilii u
sa ē. ita q̄d om̄s p̄missis legio
nes et anglos hoc in lucidissima
felicitate admirate sunt. **S**ed
tu o homo dū eminentiā consi
liū huius humano more plenius
scire desideras. claustrū ocul
tationis t̄ opponit. quō secre
ta dī n̄ debes plus scrutari. q̄m
p̄pter amorē credulorū diuina
maiestas uult manifestari.

Quod autē uidet de eodē ful
gore p̄fate aurore ho
minē egredientē. q̄ claritate
suā ad p̄dictas tenebras effun
dens. ita ab eis reuerberat q̄d
in ruborē sanguinis et in impo
rē palloris uersus tanta forti
tudine easdē tenebras repeu
nat q̄d ille homo q̄ in eis iacet
p̄cū tactus apparuit fulgeat
atq; ita erectus exeat. hoc de
signat dī uerbū in candore in
tinerate uirginitatis inuola
bilis incarnatū. et sine dolore
natū. nec tam a patre separatū.
Quomodo. cū fili dī natus ē

in mundo ex matre apparuit
in celo in patre. unde et angli
mox contremuerūt. et gauisi in
dulcissimas laudes decantaue
runt. Qui sine macula peccati
in seculo conuersatus. lucidissimā
beatitudinē doctrine et salua
tionis uirtutes infidelitatis
emisit. s; ab incredulo populo
abiectus atq; ad passionē due
tus pulcherrimū sanguinē suū
fudit. et caliginē mortis cor
poralis gustauit. Ex quo dia
bolū superans ex inferno electos
suos qui in eo de terra et p̄stra
ti fuerant liberauit. atq; eos
tactu redemptionis sue ad here
ditatē p̄uenire. exorta s̄
tympāna et cythare om̄sq;
cantus musicorū innumerabi
lib; ornatis. q̄a hō q̄ in p̄dici
one iacuerat iā in beatitudine
erectus mortē p̄supnā uirtu
tē liberatus euaserat. ut p̄ser
uū in cū osit. sic locutus sū.

Colligata ē iniquitas efficiam.
absconditū ē peccatū ei.
Dolores parturientis uenient
ei. ipse fili n̄ sapiens. Hunc
enī n̄ stabit in contritione
filię. De manu mortis libera
bo eos. de morte redimā eos.
Suo mors tua o mors. ero mor
sus tuus inferne. Quid ē hoc.
In pondere ligature colliga
ta ē p̄uersitas iniquitatis diabo
li. ita ut a celo dī n̄ mereretur

q̄ in adū p̄uiderit miseriter redire. Quidū in
hereditate suā.

solui. quia nunquam illum in recta ag-
nitione uidit. sic hi cum aspiciunt
qui ipsum fideliter timent. Nam ipse
semper eluat se contra dominum dicens.
ego deus sum. semper etiam trans super be-
nedictum dominum uidelicet propter ipsum est
tradicens nomen christianorum. Et ideo
malicia ipsius ita abscondita est.
quod nulla medicina reparacionis
peccatum illi. quod inmundissima
supbia crudeliter commisit. in sal-
uatione regi dignum sit. Unde et
ipse erit in obduratione doloris.
sicut parturientis est in afflictione
desperacionis. que diffidit quod de
apertione uulue sue uiuere possit.
Nam hec infelicitas super eum man-
bit. quod a beatitudine relictus est.
quia illa filiorum sapientia fugit
ab eo. quod in se non reuertit. sic ille
in se reuersus est quod ad patrem suum de
iniquitate sua redit. Qua propter
nunquam stabit confidens in contri-
tione illa. qua filii saluationis
in superno filio mortem durissimam
iniquitatis conuertit. quam idem cal-
lidus serpens ebullire fecit. cum
primo homini dolositatem quam
nesciebat suggestit. Sed quia idem
filii uenientium inmundissime sug-
gestionis contempnunt. et post
salutem suam respiciunt. deserui-
tunt idolorum liberabo eos. que
fallacia habentia in potestate
predmonis sunt. et in quibus infide-
les honorem creatoris sui desu-
tuunt. se uidelicet in laqueum

diaboli inuolucres. et opera sua
secundum uoluntatem illi perficientes. Et
ideo animas illorum qui me diligunt.
et qui me colunt. scilicet animas sanctorum
et animas iustorum ab infernali pena
redimam. quomodo nullus hominum po-
terit solui de diabolica ligatu-
ra. in qua durissima morte propter
peruersionem preceptorum dei con-
prehensus est. nisi in redemptione illius.
qui electos suos proprio sanguine
redempturus est. ubi ad inuentionem
te omors uincit. quia in quo te
uiuere putas hoc tibi certabam.
nam quod inutile cadauer uocaberis.
quomodo in fortissimis uiribus tu
is prostrata iacebis. sic et illud quod
ab anima deserit. omnino ad inue-
ntum prostratum. Nam fons aque ui-
ue te suffocabit. cum felices anime
per nouum hominem qui ueniosse de-
ceptionis socius non erit. in dicitur
in superna beatitudine suscitabun-
tur. Unde etiam ad confusionem
tuam ero morsus tuus in ferre. cum
potestas mea in magna uirtute
tibi spolia illa auferet. que frau-
dulenter rapuisti. ita ut et tu iuste
despoliata. nunquam deinceps in-
tegra nec plena induentis tuus
appartas. sed uulneribus. et feditate
prostrata iacens confusionem tuam
in prope tuum portabis. **S**ed ut
uides eodem sereno hodie qui de
perforata aurosa egressus est. ut in
claritate apparente ubi qua
humana lingua effari possit

2. xv.

demonstrat qd nobilissimū cor-
pus filii dī celsuamissima uirgi-
ne natū et in sepulchro p̄ridū
iacens ad confirmandū quō
tres p̄sone s̄ in una diuinitate
p̄tina claritas t̄ngit ita qd &
sp̄m recepit atq; in seruitutē
immortalitate resurrex̄. quā nul-
lus hominū cogitatione aut uer-
bo explicare poterit. Quē & pat̄
uulncrib; celestib; choris ostendit
dicens. Hic ē filius m̄s dilectus. que-
rasi mori p̄p̄sō. Unde supra hu-
manū intellectū innumerabile
gaudiū in p̄s̄is exortū ē. quia
crimiosa obliuio quā d̄s nescie-
bat sic dep̄ssa ē qd rationalitas
hōis que suadente diabolo p̄stra-
ta fuerat ad agnitionē dī eleua-
ta ē. quō p̄sumā beatitudinē
hominū uia ueritatis ostensa ē.
in qua de morte ad uitā educt̄ ē.

Sed scdm hoc ut filii isrl̄ ex
egȳpto liberati p̄ quadra-
ginta annos desertū transeun-
tes in t̄ra lac et mel fluentē p̄ue-
ner̄. ita filii dī a morte resur-
gens p̄ quadraginta dies disci-
pulis suis cū beatis feminis qui p̄
ipsū plorabant et qui eū pleno
desiderio uidere desiderabant.
se benigne ostendit ad confir-
mandū eos. ne dubitarent in fi-
de dicentes. nos n̄ uidim̄ eū. idōq;
n̄ possum̄ credere qd ipse sit sa-
lus nr̄a. s̄; frequent̄ manifesta-
uit se illis ad corroborandū ip-

fos ne caderent. **Q**uod uero
in acutissimā altitudinē innume-
rabilis gl̄e tendit. ubi uolentū-
dine magnifice fructuositas
et odoris mirifice radiat. hoc ē
qd idē filii dī ascendit ad pat̄.
qui una cū eodē filio et sp̄u sc̄o
acutissima et p̄cellentissima alti-
tudo inenarrabilis gaudiū et le-
ticie ē. ubi idē filii in habundan-
tia seruitutē sc̄itatis et beati-
tudinis fidei. suis gl̄ose apparet.
qui ipsū puro et simplici corde
uerū d̄m & hominē credunt.
Nā etiā tunc noua sponsa eodē
agni fundata ē diuersis ornam̄-
tis. quib; ornanda ē in om̄i ge-
nere uirtutū fortissimi certami-
nis totū fidelis ppl̄i. qui contra
callidū serpente pugnaturi s̄.
s̄; qui uigilantib; oculis uidet
et sonantib; aurib; audit. his
m̄sticis uerbis meis osculū am-
plexionis p̄beat. que de me ui-
uente emanant.

Seda uisio tale parit.

L
U
V

serenissimā lucē & in ipsa saphiri
nicoloris spem hoīs. que tota
suauissimo rutilante igne fla
grabat. Et illa serena lux pfudit
totū illū rutilantē ignē. & ille
rutilans ignis totā illā serenā
lucē. ac eadē serena lux & idē ru
tilans ignis totā speciem eadē hoīs.
ita lum unū in una ui possibili
tatis existentes. Et iterū audiui

Hic ē sensus misteriorū dī. ut dis
cerere cernat & intelligat. que
sit plenitudo illa que nūquā
uisa ē mortu. et in qua nullus
defectus ē illi acutē fortitudini
que plantauit omīs riuulos for
tū. Hā si dñs uacuuus cēt. p̄prie
uiriditatis sue. qd tunc cēt op̄
illi. Videlicet uanū. Idōq. imple
no ope cernit. qui fabricator sit.
ua p̄p̄t uidet serenissimā lu
cē que sine macula illusi
onis defectiois. ac fallacie de
signat patre. Et in ipsa saphiri
ni coloris speciem hoīs. que sine
macula obdusationis inuidie

et iniquitatis declarat filiū. ante
tēpora sedm diuinitatē a patre
genitū. s; post in tēpore sedm hu
manitatē in mundo incarnatū.
que tota suauissimo rutilante
igne flagrat. que ignis sine ma
cula ariditatis. mortalitatis atq.
tenebrositatis demonstrat spm
sem. de quo idē unigenitus dī
sedm carnē conceptus. & de uir
gine tēporalitē natus lum uere
claritatis mundo in fudit. S; qd
illa serena lux pfudit totū il
lū rutilantē ignē. & ille rutilans
ignis totā illā serenā lucē. ac eadē
serena lux et idē rutilans ignis
totā speciem eadē hoīs. ita lum unū
in una ui possibilitatis existen
tes. hoc ē qd pat̄ q̄ iustissima eq̄
tas s; sine filio nec sine spū scō ē.
et sp̄s sc̄s q̄ accensor fideliū cor
diū s; n̄ sine filio ē. & fili' q̄ pleni
tudo fructuositatis s; n̄ sine pa
tre nec sine spū scō ē. in maiesta
te diuinitatis inseparabilis s;
quo pat̄ n̄ ē sine filio. nec fili' si
ne patre. nec pat̄ nec fili' sine
spū scō. nec sp̄s sc̄s sine ipsis. ita
he tres p̄sone d̄s unus in una et
integra diuinitate maiestatis
existentes. et unitas diuinitatis
in eadē trib; p̄sonis inseparabi
lis uigens. quia diuinitas se in
di n̄ potest. qm ipsa absq; ulla
mutabilitate inuolabilis sep̄
manet. S; pat̄ declarat p̄ filiū.
fili' portū creaturarū. et sp̄s sc̄s

peunde filii incarnati. Quomodo
Patet quod ante secula genuit filium filii per
que omnia a patre facta sunt unigenito cre
aturam et spiritus sanctus qui in specie colu
be apparuit in baptismo eisdem
filii dei sub fine temporum. **V**nde
nunquam obliuiscatur homo me solum
deum in his tribus personis inuocare.
quia eas propter ostendi homini
ut homo tanto acutus in amore
meo ardeat. cum propter amorem eius mi
si filium meum in mundum. quod admo
dum iohannes dilectus meus prestat dicens
in hoc apparuit caritas dei in no
bis. quomodo filium suum unigenitum mi
sit deus in mundum ut uiuamus per eum.
In hoc est caritas. non quasi nos dilexerit
mus deum. sed quomodo ipse prior dilexit
nos. et misit filium suum propter peccata
nostra. Quia in hoc quod deus
dilectus nos. alia salus exorta est quam
illa quam in primo ortu habuimus.
cum herodes innocencium et sanctum
fuerimus. quomodo superius patet ostendit
caritatem suam in periculis nostris. ubi
constituti eramus in periculis. uide
licet uerbum suum propter naturam hominum
solum in plena scientia mirans. pro super
na uirtute in tenebris seculi. ubi
idem uerbum profecit omnia bona. illos
ad uitam per dulcedinem suam reduces.
qui pro inmundicia per uariationis
deiecti erant nec in scientiam quam
perdidissent redire ualebant. **Q**uod
est hoc. Nam per ipsum fontem uitae manna
dilectio amplexionis dei uenit. que
nos ad uitam enutrit. et que in

periculis auxiliatrix nostra est. que
est in profundissima et suauissima
caritas nos ad penitentiam instru
ens. Quomodo. Deus magni operis sui
atque preciosissime sue margarite
scilicet hominis quem de limo terre for
mauit et cui spiraculum uitae inspi
rauit. in dicitur recordatus est. Quo
modo. Ipse instruit uitam in peni
tentia que nunquam deficit in ef
ficacia. quia callidus serpens de
cepit hominem per superbam suasionem.
sed deus deiecit illum in penitentia
que humilitatem ostendit. quam di
abolus nesciuit nec fecit. quomodo
ad rectam uiam assurgere ignora
uit. Unde ista saluatio caritatis
non est orta de nobis. ita quod nec no
uimus nec ualuumus diligere deum
in saluatione. sed quia ipse creator
et dominus omnium ita dilectus propter
suum. quod propter saluationem eius misit
filium suum principem et saluatorem
fidelium. qui uulnera nostra lauit
et tersit. unde etiam de illo dulcis
sima materia sudauit. de qua
omnia bona saluationis fluunt.
Qua propter et tu o homo intellige.
quia deum nulla aduersitas mu
tabilitatis tangit. Nam pater est pater.
filius est filius. spiritus sanctus est spiritus sanctus. he tres
personae in unitate diuinitatis in
diuisibilitate uidelicet unigenitus.
Quomodo. **T**res uires in lapi
de. et tres in flama. et tres in uer
bo sunt. Quomodo. In lapide est hu
mida uiriditas. et palpabilis co

111

1111

ad hoc

pl
hum
fol
cop
de
ant
fol
hum
tre
sua
suo
gine
atq
p
nato
qu
por
mid
infi
hom
tom
un
palp
fac
se
ma
gul
cu
a
un
tra
fide
g
he
a
te
ur

p̄hensio. atq; rutilans ignis. Sed
humida uiriditate habet ne dis
soluat̄ cōminuat̄. palpabile ū
cōphensioē ut habitacionē et
defensioē exhibeat. rutilantē
autē ignē ut confoucat̄ & con
solidet̄ adduriciā suā. Ipsa autē
humida uiriditas significat pa
trē q̄ nūquā arefcit nec finit̄ in
sua uirtute. et palpabilis cōphensio
designat filiiū q̄ natus ex uir
gine tangi & cōphendi potuit.
atq; rutilans ignis significat
sp̄m sc̄m qui ē accensor et illumi
nator cordiū fideiū hominū.
Quid ē hoc. Sic homo qui in cor
pore suo frequentē tangit hu
mida uiriditatē lapidis eximō
infirmando debilitat̄. sic et
homo q̄ p̄ instabilitatē cogna
tionū suarū temere uult patrē
inueniri. perit infide. Et ut in
palpabili cōphensioē lapidis
faciunt hoīes habitacionē suā
se p̄ eū defendentes ab hostib;
ita & filiū dī q̄ ē uerus lapis an
gularis. ē habitacio fidelis ppli
cū p̄gens amalignis sp̄m̄. S;
& sic rutilans ignis illuminat
tenebrosa. conburens ea que
taugerit. sic et sp̄s sc̄s fugat in
fidelitatē auferens omnē rubi
ginē iniquitatū. Sic quomodo
he tres uires s̄ in uno lapide. ita
& uera trinitas ē in uera unitate.
Itē sic flama in uno ardore tres
uires habet. sic & unus d̄s in trib;

personis ē. Quomodo. flama enī
splendida claritate & purpureo
uore ac igneo ardore consistit.
S; splendida claritatē habet ut
iuceat. et purpurū uorē ut
iugeat. atq; igneū ardorē ut ar
deat. Unde in splendida clara
te patrē considera. que pat̄na
p̄ctate claritatē suā fidelibus
suis expandit. & in purpureo
uore q̄ huius cause in ē in qua
eadē flama uirtutē suā ostendit.
filiū intellige q̄ ex uirgine cor
pus assūpsit in quo diuinitas
mirabilia sua declarauit. ac in
igneo ardore sp̄m sc̄m p̄spice
qui m̄tes credentiū ardorē infun
dit. S; ubi nec splendida claritas.
nec purpureus uor. nec igneus
ardor ē. ibi nec flama cernit̄. sic
ubi nec patrē nec filiū. nec sp̄s sc̄s co
lit̄. ibi nec d̄s digne uenerat̄. Ergo
sic in una flama he tres uires
cernunt̄. sic in unitate diuinita
tis tres persone intelligende s̄.
Ita etiā ut tres cause in uerbo
notande s̄. sic & trinitas in
unitate diuinitatis conside
randa ē. Quomodo. In uerbo so
nus. uirtus. et flat̄ ē. S; sonū ha
bet ut audiat̄. uirtutē ut intel
ligat̄. flatū ut cōpleat̄. In sono
autē nota patrē q̄ in enarrabili
potestate om̄a p̄palat. in uirtute
filiū q̄ mirabilit̄ ex pat̄re genit̄
ē. in flatu ū sp̄m sc̄m q̄ suauiter
ardet in p̄s. Ubi ū sonū n̄ audir̄

ibi nec uirtus opat̄ nec flatus de
uat̄ unde et nec ibi uerbū intelli
gitur quia etiā pat̄ filī & sp̄s
sc̄s n̄ s̄ a se diuisi s̄; suū opus una
num̄ opant̄. Unde sic̄ he tres
cause in uerbo uno s̄ ita etiā sup
na trinitas in supna unitate ē.
Itaq; sic̄ in lapide n̄ ē nec opat̄
humida uiriditas sine palpabi
li cōphensione nec sine rutilante
igne nec palpabilis cōphensio si
ne humida uiriditate nec sine
rutilante nec igne rutilans ignis
sine humida uiriditate nec sine
palpabili cōphensione & ut in
flāma n̄ ē nec opat̄ splendida
claritas sine purpureo uirore nec
sine igneo ardore nec purpure
us uiror sine splendida claritate
nec sine igneo ardore nec igneus
ardor sine splendida claritate
nec sine purpureo uirore & sic̄
in uerbo n̄ ē nec opat̄ sonus sine
uirtute nec sine flatu nec uirtus
sine sono nec sine uirtute s̄; in
diuisibilit̄ in ope suo sibi coad
herentes s̄ ita etiā he tres p̄sone
uere trinitatis inseparabilit̄
in maiestate diuinitatis uigent̄
nec a se diuidunt̄. Sic̄ d̄m unū
in trib; p̄sonis o ho intellige. S;
tu in stulticia m̄as tue putas d̄m
tā in potentē ēē q̄d n̄ sit ei possi
bile in trib; p̄sonis ueracit̄ uige
re s̄; tantū in una tepide cōsistere.
Quid ē hoc. D̄s autē in trib; p̄sonis
uerus d̄s primus & nouissimus.

Sed & pat̄ n̄ ē sine filio nec fi
lius sine sp̄u sc̄o nec sp̄s sc̄s ē
sine ipsis quō hec tres p̄sone in
separabiles in unitate diuinita
tis s̄. Quomodo. Uerbū resonat
ex ore hoīs s̄; n̄ os sine uerbo nec
uerbū sine uita. Et ubi manet
uerbū. In hoīe. Et unde ex̄t. De
hoīe. Quomodo. Uerbū resonat
ex ore hoīs. Sic̄ filī in patre. quē pat̄ p̄ salute
hominū in tenebrosa t̄ra misit.
de sp̄u sc̄o in uirgine conceptū.
Qui filius ut ē unigenitus indi
uinitate ita ē unigenitus in uir
ginitate & sic̄ ē unicus patris ita
ē & unicus matris quia ut pat̄
illū unū ante tēpora genuit sic
& uirgo mat̄ genuit in tēpore
eundē solū quō uirgo mansit
post partū. Unde o homo intelli
ge in his trib; p̄sonis d̄m tuū q̄
te creauit in fortitudine diuini
tatis sue & q̄ te redemit ap̄ d̄mo
ne. Noli ergo obliuisci creatoris
tui sic̄ salomon t̄ psuadet ut
scriptū ē. **M**emento creatoris
tui in dieb; uicinitatis tue ante
quā ueniat tēpus afflictionis
et appropinquent anni de quib;
dicas n̄ m̄ placent. Quid ē hoc.
In intellectuali sensu tuo recor
dare illi qui te cōstituit scilicet
cū uelut in dieb; false cōfidentie
tue putas t̄ possibile ēē ut sedm̄
desideriū tuū uadas t̄ uideat
de uans in abnū & te p̄iciens in p̄
fundū ac in p̄sitate stans et in

eruna cadens. Nam unificatio
que inter est semper studet ut perfici
atur usque ad tempus illud dum ple
na appareat. Quomodo. Infans
a primo ortu suo usque ad plenam sta
tura ascendit et deinde in perfec
ta etate manet. relinquens lasci
viam inanis que in stulticia morum est.
Sed tantum cum magnis laboribus solli
cite providet quod sibi in rebus suis con
siderandum sit. quod tunc non fecit cum
in stulticia puericie fuit. Sic fide
lis homo faciat. Infanciam morum
relinquat et ad plenitudinem
virtutum ascendat. Ita infortu
dine carum perseverans. scilicet ex
tollentiam cupiditatis sue dese
rens que in stulticia viciorum pal
pitat. sed in angustia sollicitudi
nis meditetur quid sibi utile sit.
cum prius ad infamiam morum se pue
rili declinavit. Unde ob homo
sic amplectere dominum tuum in lumine
vigoris tui. prius quam veniat
hora purgationis operum tuorum cum
omnia manifestabuntur. nec quic
quam neglectum relinquet ubi etiam
accurrunt tempora que integritate
sua non deficient de quibus in
humano sensu tuo sub murmu
ris dicens. non mihi placent iste vo
lubilitates. quas non intelligo utrum
in prosperitate aut in calamitate sunt.
quia humana mens semper in hoc
dubia est. quoniam dum bona operatur. an
gustiam habet utrum deo placeat
annus. et dum mala perpetrat de sa

lute remissionis formidat. Sed quod
vigilantibus oculis videt et so
nantibus auribus audit hic misti
cis verbis meis osculum amplexi
onis prebeat. que de me vivente
emanant. *iii. visio. ii. partis.*

**Post hec
vidi**

Sicut mulier
breve ima
ginem tan
te magnitudinis ut
magna civitas est. ha
bentem caput muro or
natum coronatum et bra
chia de quibus splendor
velut manice pendeant a ce
lo usque ad terram radians. Hec
autem et erat unum domum re
ratis foraminibus in quibus
maxima multitudo hominum
discurrerebat. Crura vero et pedes
non habebat. sed tantum super ventrem
suum ante altare quod est ante oculo
s dei stans. ipsum expansis ma
nibus circumplectebatur. et oculis
suis per omne celum acutissime
videbat. Sed nulla vestimenta ei
considerare poteram. non quod luci
dissima serenitate fulgens
multo splendore circumdata
fuerat in pectore ei velut auro
ra rubeo fulgore rivalante.
ubi multum genere musicorum
audiri de ipsa quasi aurosa

ualde rutilans decantari. Et
eadē imago expandit splendo
rē suū uelut uestimētū dicens.
Oportet concipere & parere.
Et mox accurrit ei ut fulgur
multitudo anglōrum gradus & se
des in ca hominū. facientū.
p quos eadē imago p scienda
erat. Deinde uidi nigros in
fantes iuxta trā maere q̄si pis
ces in aqua p gress. & uentrē
eadē imaginis in foraminib; ū
pforata erat intames. At illa
ingemunt sursum eos ad caput suū
trahens. ubi ad os ei exierūt. ipsa
tam̄ integra pmanens. Et ecce
illa serena lux. & in ipsa species
hōis tota rutilans igne flagrans
sedm̄ uisionē quā prius uiderā
terū in apparuit. et singulis ex
nigerrimā euntē abstrahens. ac
extra uia eadē euntē piciens. sin
gulos illoꝝ candidissima ueste
induit ac eis serenissimā lucē
apert singulis ex dicens. Exue
uestitātē in iusticie. induens
nouitātē scētans. Reserata ē tū
tibi ianua hereditatis tue. Con
sidera q̄ quomodo doctus sis.
ut cognoscat patrē tuū. quē con
fessus es. Ego suscepi te. & tu con
fessus es me. Nunc igit̄ respice
duas semitas. unā ad orientē. &
alterā ad aquilonē. Si ergo in
teriorib; oculis tuis diligētē
inspexeris me ut in fide doct̄
es. suscipiā te in regno meo. Et

sime recte dilexeris. faciā q̄d eūq;
uolueris. Si autē me despexeris. te
auertens a me. uidelicet raro respi
cens. nec me scire aut intelligere
uolens. eū te sordidū in peccatis in
pura penitencia reuoco. & tu tam̄
ad diabolu recurris. q̄si patrē tuus
ille sit. tunc suscipiet te p̄dicio.
quia sedm̄ opa tua iudicaberis.
quō eū bonū dederi tibi cognosce
re me nolueris. Infantes autē qui
uentrē p̄dite imaginis transie
rāt ambulabant. Et illa benignis
sime eos intuens. tristi uoce dice
bat. Iste filii mei rursū reuertentē
in puluere. O uobis tam̄ concipio
et pario q̄ me matrē suā diuersis
tēpestatib; fatigant & opprimunt.
uidelicet me impugnantes in he
reticis et scismaticis ac in uulib;
p̄lus. in raptorib; & homicidis in
adulteris. ac fornicatorib; atq; in
aliis his similib; errorib;. S; pluri
mi de istis resurgunt in uera pe
nitencia ad uitā etnā. & plurimi
cadunt in falsa ob̄durance ad
etnā mortē. Et iterū audiui uocē
de celo dicentē in. Plena ē structio
uiuētū animarū que constru
itur in celis uisus ex lapidib; or
nata in inenso decore uirtutū
in filis suis quos cōplectit tan
quā maxima ciuitas plurimā
urbā p̄p̄loꝝ. & ut latissimū rex
maximā multitudinē pisciū in
supnis uirtutib; decantissime
florete. sedm̄ q̄d uiget opus si

isplēna q̄
cācū dicit.

delu hominū innoie xpiano.
Ande nē uides q̄si muliebre ^{lmū.}
imagine tante magnitudi
nis ut magna ciuitas ē. que de
signat sponsā filii mei. que sep̄
gignit filios suos in regeneratio
ne sp̄s & aque. cū eā fortissimus
phator posuit in latitudine uir
tutū. cōphendere et phicere plu
rimā turbā in celestis suis. quō
nullus hostis eā p̄ualet expug
nare in contraria impugnatione.
a se infidelitate expellente. & se
fidelit̄ expandente. ita q̄d immor
tali seclō sedm̄ hoc intelligit̄ q̄d
unusq̄sq; fidelium p̄bet exemplū
pximo suo. q̄d ipsi plurimas
uirutes opant̄ in celestib;. S; cū
unusq̄sq; iustō p̄uenit. ad
filios lucis. t̄ in ipsis apparbit.
opus bonū q̄d opati s; q̄d immor
talitate cineris cognosci n̄ potē.
quō hic in umbra iniquitudi
nis obscuratū ē. **E**t habet ea ^{ii.}
p̄turo ornatu coronatū. q̄a
ipsa in ortu suo cū suscitata ē in
sanguine agni decent̄ in aplis
et martyrib;. decorata ē iudicet̄
desponsata filio meo. quō in cru
ore ipsius se fidelit̄ formauit. in
fidelit̄ edificationē sc̄arū anima
rū. **Q**ua pp̄t̄ et brachia habet ^{iii.}
de quib;. splendor uelut manice
descendit a celo usq; ad t̄ra ra
dians. q̄d ē opatio fortitudinis
in sacerdotib;. q̄ in puritate cor
dis et manū in sacramento cor

poris et sanguinis saluatoris sui sa
cro sc̄m sacrificiū sup̄ sc̄m altare
in uirtute bonō opū offert. & q̄d
ē clarissimū opus in p̄bentib;. m̄iam.
scilicet q̄ in largitate sep̄ omni
dolori ad uitōriū impendunt
in altissimo corde de mo sinā in
paup̄es distribuunt. et sic imple
no animo suo dicent̄. istud nē
mea substantia. s; cū q̄ creauit me.
quia hoc opus a dō inspiratū
ante oculos ipsius apparet in ce
lo cū in cultura ecclē p̄ fideles
hoies p̄ficiēt̄ in t̄ra. **Q**uod aū ^{iiii.}
uenit cū ē in modū r̄tis p̄forat̄
multis foraminib;. in quib;. max
ima multitudo hominū dis
currit. hoc ē māna benigni
tas ipsius que ad capturā fide
liū animarū p̄spicua ē. diuerso
acumine uirtutū. in quib;. cre
dentes ppli p̄ fide uere creduli
tatis deuote conuersant̄. S; is
qui r̄te suū p̄iecit in capturā
p̄scū. ē filius m̄s sponsus dilec
te ecclē sue. quā in cruore suo
sibi desponsauit ad reparan
dū casū p̄dm̄ hois. **Q**ue n̄ dū ^{v.}
erura aut pedes habet. q̄a n̄
dū ad fortitudinē constancie
sue nec ad candorē complecti
onis sue p̄ducta ē. quō circa t̄p̄
filii p̄ditionis q̄ mundo errore
induct̄ ignea et sanguinea
crudelissime p̄uersitatis angu
stia plenissime umbris suis
p̄ciēt̄ p̄ quā calamitatē in

in uera desponsatione.

sanguinis uulnerib; adfectu pduc
ta pperit curat incedit ierlm. cu
cia in sanguine filii mei noua nup
ta suauit exorta e ipsa hoc ardo
re utransuta in plenitudine gar
du sobolis sue. **S**ed tamen sup
uen. ite sui ante altare. qd e. u
te oculos di stans. ipsu expansis
manib; circūplectit. quo ipsa sep
prians e. atq; pertrans filios suos
in uera ablutione. eos cia de uotis
sime offitens do p purissimas ora
tiones scoꝝ et psuauissimu odore
discretionis occultaru et manife
staru uirtutu. que pferunt in lu
cidissima intentione oculor. mis
abiectione omi sordis simulationis
et fama humane laudis. ut tuis
purgat ab omi iniuria comitari
fectoris. que bona opatio uisioni
di dulcissimu sacrificiu e in quo
eade ecclā frequenter laborat. to
to uidelicet desiderio in ope fruc
tuositas uirtutu ad celestia an
helans. atq; tricesimo sexagesi
mo et centesimo fructu excessa
turrim supnoꝝ muroꝝ edificans.
Vnde et oculis suis pome celu
acutissime uidet. qa inten
tionē ipsius qua in celestib; de
uotissime habet. nulla puer si
tas obscurare potest. scilicet nul
la psuasio diabolice artis. nec er
ror claudicans pphi. nec diffu
se tēpestates induerit tris. ubi
insani hoies in incredulitate fu
roris sui eruditi decerpt se.

Sed qd nulla uestimta ei con
siderare potest. hoc e qd secre
ta illi humanus intellectus in
firmitate fragilitatis sue graua
tus. ad plenu intueri n ualce. n
qd tota lucidissima serenitate
fulgens. multo splendore circū
data e. quo uerus sol. clarissima
in spiratione sps sci & decentesi
mo ornatu uirtutu ea ubiq; p
fudit. **I**n pectore ei uelut auro
ra rubeo fulgore rutilante. qa
in cordib; fidelu integritas bea
tissime uirginis filii di generan
tis. ardentissima deuotione ful
get. ubi cia multi in genere mu
sicor audis de ipsa qsi auro
ualde rutilans de cantari. quo
omni uox credentiu ut intellce
tui tuo infundit uirginitate
eide illibate uirginis tota in
tentione in ecclā amplecti debet.

Quod u eade imago expan
dit splendore suu uelut
uestimtu dicens. qd ea oport
tat concipere & parere. hoc e qd
in ecclā dilatat sacramtu uere
trinitatis. qd amicus ipsi e in
prehonē fidelu pphi. p quos
ipsa consurgit in edificationē
uicinu lapidu in fonte puris
sini lauacri dealbatoꝝ. sic et ip
sa facit qd necesse sit. ad saluatio
nē ut concipiat filios in bene
dictione. & ut pariat eos in ab
lutione p regenerationē sps et
ri. a que. **Q**uia ppe et mox ac

currit et ut fulgur multitudo
anglorum gradus et sedes in ea hominibus
facientium per quos eadem imago perficitur
enda est quia cuiusque evidentem hominem ad
est metuendum et diligendum ministerium
beatissimum spirituum ascensus perfide et
repositiones per summam quietem illis
fidelibus preparantur in quibus ipsa
felix mater ecclesiam ad decorem suum per
ducenda cognoscit. **S**ed et de
inde videt nigros infantem iuxta
truncum matris quasi pisces in aqua per gen-
tes et uentrem eadem imaginis in fora-
minibus ubi perforata est intrantes quod
est nigredo illorum stultorum hominum qui
non dum abluti sunt in lauacro saluatio-
nis sed ipsi trina diligenter et in eis
ubique discurrunt atque habitatio-
nem suam in eis in stabilitate ponentes
ad matrem sanctam tandem perueni-
unt et dignitatem secretorum et immu-
entem benedictionem ipsius suscipi-
unt per quam diabolo abstrahuntur sic
constitutionem ecclesiastici ordi-
nis in qua fidelis homo ad salua-
tionem beatificari debet intrantes
cum ille in semetipso dicit credo
indem et cetera que ad fidem pertinent
unde et illa ingemit sursum eos ad
caput suum trahens ubi ad os eius ex-
cunt ipsa tamen integra permanen-
te quo hec beata mater intima sus-
piria trahit quando baptismum cum
crismate in sanctificatione spiritus sancti
consecrat cum homo in uera circū-
cisione spiritus et aqua innouandus
est ita illo summe beatitudinis que

caput omnium est oblatum et membro
christi factum cum per uocationem sancte
trinitatis quasi per os beate matris
ad saluationem regenerat nulla
lesione eadem matre patiente quia
ipsa intantum permanebit in integri-
tate uirginitatis sue que fides
catholica est quo exorta est in san-
guine ueri agni uidelicet intami
sponsi sui quod sine ulla corruptio-
ne integritatis ex integerrima
uirgine natus est. Sic et eadem spon-
sa integra permanebit ita quod
nullum scisma eam corrumpere poterit
multo ceteris tamen apertis hominibus
fanganda erit sed per adiutorium
sponsi sui sepe fortissime defen-
det se ut uirgo que sepe in con-
cupiscentia libidinis per diabolicam
artem et persuasiones multorum hominum
impugnata est tamen ipsa per oratio-
nes suas quasi fundit addit ad tenta-
tionibus illorum strenue liberat
conseruando uirginitatem suam
ita etiam ecclesia repugnat ne quis
simis corruptoribus quod sunt errores
hereticorum scilicet tam christianorum
quam iudeorum et paganorum quod eam in-
festant uirginitatem eius que fi-
des catholica est corrumpere uolen-
tes ipsa tamen eis fortiter resistit
ne corrumpatur quia sepe uirgo fuit et
etiam permanebit uera fide idem ma-
teria uirginitatis eius contra om-
nem errorem integra permanente
ut et honor caste uirginis in
materia pudoris corporis eius

contra omnē tactū libidinis in
corrupta pseuerat. Unde et cetera
omniū xpianorū uirginea mat̄ ē
quō in secreto sp̄s sc̄i eos concepit
et parit. illos dō offerens. ita q̄d
& filii dī uocant. Et ut beatā ma
trē sp̄s sc̄i obumbrat. ita q̄d
sine dolore mirabiliter filii dī con
cepit et peperit. & tam uirgo p̄man
sit. sic & ceteram felicē matrem cre
dentū sp̄s sc̄i illustrat. ita q̄d sine
ulla corruptione simpliciter filii
os concepit. et parit. & uirgo p̄
durat. Quid ē hoc. **V**t balla
mū ex arborē sudat. & ut for
tissime medicine que in eo latet
exomelino uase emanant. & ut
ut clarissimus splendor ex ar
bunulo absq; omni impedimēto
se dilatat. sic filii dī sine omni
obstaculo corruptionis ex uir
gine natus ē. & sic etiā cetera spon
sa illi absq; omni aduersitate er
roris filios suos generat. uirgo
tam integritate fidei p̄manēs.

.viii.

.viii.

Quod autē uides quom̄ illa se
rena lux. et in ipsa species
hōis tota rutilante igne flagrat.
sedm̄ uisionē quā prius uide
ras iterū tibi apparet. hoc ē q̄d
uera trinitas in uera unitate.
scilicet serenissimū pat̄. & in pa
tre dulcissimū filiū. & q̄ ante tē
pora sedm̄ diuinitatē in patre
manens. s; in tēpore sedm̄ carnē
de spū sc̄o conceptus. & de uirgi
ne natus. ut in uerissima uisio

ne tibi p̄monstratū ē. nē etiā ad
confirmacionē fidei tibi ostendit.
quō eadē beata trinitas in sc̄o
baptismo baptizatus apto edo ap
paret. ut fidelis homo hanc fidē
suscipiat. qualiter unū dīm in ue
ra trinitate colat. que etiā in p̄mo
sacramēto baptismatis ueraciter
apparuit. Et singulis eorū nigerrī
mā cute abstrahens. ac extra uia
easde cutes p̄ciēs. singulos illoꝝ
candidissima ueste induit. ac eis
serenissimā lucē aperit. singulis eorū
uerba beate admonitionis p̄fe
rens. q̄a diuina potestas corda
hominū aspiciens in lauacro bap
tismi eis infidelitātē scelerū suorū
miditer aufert. atq; eadē scelerā
extra uia que xp̄s ē abiect. quō nō
mors in xp̄o s; uita per purā con
fessionē & p̄ablutionē peccatorū
in ipso ē. cū p̄ ipsū q̄sq; fidelis can
dore salutis induit. & cū illi p̄ eū
claritas beate hereditatis de qua
prius homo expulsus ē aperit. ip
se scilicet admonitus p̄ uerba ue
ritatis. ut deponat ueterē consue
tudinē iniquitatis. & ut assumat
nouū donū gr̄e ad saluacionē.
s; q̄d infantes qui uentrē p̄dicte
imaginis transierant. q̄ in splen
dore qui eā circūdederatambu
lant. hoc ē q̄d hi quorū mat̄ felice
cetera p̄fontē sacri baptismatis ex
istit. in lege diuina qua eadē
mat̄ illustrata et ornata ē p̄ma
nere. atq; eā conseruare debēt.

ne si eā infidelit̄ abiecerint. rursū
sū peccatis aquib; mundati erant
inquinant̄. **V**nde etiā illa be; xv.
magnissime eos intuens. tristi uo
ce dicit qd isti filii sui rursū re
uertant̄ in puluerē. q̄a eadē be;
ma mat̄ illos interiori dilectio
ne diligens. ac eis ex utero uiscer
rib; condolens. conquerit̄ qd ip
si q̄s in lauacro regenerationis ge
nuit. mundos uidelicet in celesti
bus effectos. terū tremis causis
inhiantes in peccatis sordescant.
quomodo. Quia multi fide ex
terius percipientes. interiori eā di
uersis uicis impugnant. magis
uā erroris quā uā uertanis
gradientes. ex quib; tam plu
rum a falsitate resipiscunt plu
rum etiā iniquitate pmanēt.
ut eadē mat̄ in uerbis suis de
monstrat. quomodo supra dic
tū ē. **N**am duo signa legis
signat̄ tradita noscunt̄ hoīb;
scilicet circūcisio in antiquis
patrib; et bap̄tism̄ in nouis doc
torib;. p̄ que iugati s̄ hoies ut
hos iugo suo. quō quā uis ille
stimulo corripet̄ tam curuū
sulcū faceret si iugo ligatus n̄
eēt. Simili modo n̄ incederent
homines p̄ uias meas. si n̄ essent
ligati iugo signor̄ suor̄. **H**oc
tale ē uelut si iuuenis aliquis
iret in uia aliqua et pat̄ ipsius
ei diceret ambula recto itinere
et tam n̄ daret illi gladiū nec

alū bellicosa arma ad defendendū
se. qd tunc. Nudus fugeret. nec aude
ret nec posset se defendere a piculo
sibi occurrente. et cū arma sua im
pedire uolente. sed absconderet
se q̄a signatus n̄ eēt tribili arma
tura. p̄ quā se defendere deberet.
Sic eēt ppl̄s m̄s nudus. si n̄ eēt bap
tismus. unde tribilis apparet in
micis suis qui eū cū crismate bap
tismatis signatū uident. p̄ qd etiā
fortit̄ illis repugnat q̄ eū destrue
re uolunt. uidelicet tā humana
turba quā acies diabolica. **S**ed
ade n̄ erat danda duplex lex.
quomodo. Ego dedi ei legē in ar
bore. eū me uideret in immo cetera
cordis sui. Ipse autē contēpsit me
callido serpenti consentiens. qd
ita piculosū erat qd nūquā mor
talis oculus me uidere poterit. qm̄
diu in hoc transitorio seculo manet.
S; q̄a adā p̄ceptū meū transgres
sus ē. sine lege dī genere suo fu
it usq; ad temp̄ illud qd nobili
tate filii mei p̄nunciavit. **A**d
monito autē sp̄s sc̄i innoc̄ ap
paruit. eū genus humanū p̄ire
ppauit. ubi sup̄ diluuiū arca
crexi. quō ante secula p̄uidi qd
post illud iniquū genus. qd se
omino in nigerrima iniquita
te polluerat. noua soboles ex
urgere debuit. Nā p̄ transiū
ade genus ipsius ignorans qd
ego d̄s sū. errabat dicens. Quis
ē d̄s. Quis ē d̄s. Et tunc oriebat̄

xxvii.

xxv.

xxvi.

xxvii.

in illis omne malum. ita quod inter eos
antiquus serpens soluta potesta
te cucurrit. suadens illis ut om
ne uoluntate ei facerent. Ipse
enim tunc a uinculo ligature
solutus erat. ita quod ei ante dilu
uium non minabatur. admonitio spiritus
sancti ut illi minatus sum innocens. in
quo noua soboles exorta est. cum
populum meum taliter crudeliter quod cry
dmonis illius non poterit obliuif
ci. Nam admonitio spiritus sancti primum
illi minabatur innocens. **xxi.** ante
circumcisio in maxilla percussit
eum in abraham. deinde uero etiam
ligauit eum in nouissimo tempore
usque dum transierit mundus in
ultimo die. **S.** ego promisi dia
bolu potestate sua ante dilu
uium exercere in mundo propter
antiquum certamen quo de uice
ada. donec uentre suum cadaue
re omnis iniquitatis impleuit. et hoc
ideo promisi. quia iustum est iudicium
meum. Unde etiam ego surrexi mons
diluium. et peccatores occidi. re **xxii.**
seruans in misterio meo noc que
idem satanas exspoliare non potuit.
quo in uoluntate mea super dilu
uium erat. Et ego designaui in
diluuio rectissimum germinem. uide
licet filium meum. nouo seculo pronun
tians eum. qui silentem ueniens in
mundum sanctam trinitatem mani
festauit ueracissime colenda.
xx. Quomodo. **T**res alas ostendit
que sanctam trinitatem significant.

ubi tu synagoga me negabis.
et ubi alienus populus me suscipiet.
ubi et tu o abraham magnifica
beris. O abraham tu es circumdatus
circumcisione tu es muratus ueteri
testamento. tu es ornatus auro
solis ecclesie. Ego tibi et generi tuo
dediti circumcisionem usque ad filium
meum. qui apertim peccata hominum re
misit. et ubi carnalis circumcisio
ueteris propeccati occidit. cum fons bap
tismi in sanctificatione lauacri filii
mei ueraciter ebullit. **S**ed quod
in tempore circumcisionis ex genere
tuo circumcisi non sunt secundum tempus quod
eis ibi ostensum est. scilicet siue mi
noris siue maioris etatis est pac
tum federis mei transgressi sunt. propter
mulieres quibus circumcisio non est
in uincta. quoniam mulier non est circum
cidenda. quia manum taberna
culum latet in corpore eius. nec tan
gi potest. nisi ut caro carnem est
stringit. et quomodo ipsa est sub po
testate uiri. ut seruus sub domino
suo. **N**am uir tres causas ha
bet in opere suo. id est concupiscen
tia fortitudinem et studium. Concu
piscencia autem incendit fortitu
dinem. unde in utroque est studium
coeli laboris. et ardentis uolun
tatis ipsorum. Hoc tale est ut in crea
tione ad tres causas designate
sunt. quia uoluntas dei in potestate
formauit hominem. et hoc in
magna pietate compleuit. cum ipse
hominem ad imaginem et simili

tudine sua fecit. In uoluntate autē
di. nota uiri concupiscentia. et in
potestate di. uiri fortitudine. atq;
impicitate uoluntatis ac potestatis
di. studiū concupiscentie et fortitu-
dinis uiri. Hoc modo p̄ uirū pere-
atur genus humanū ex muliere.
quia & d̄s fecit hominē de limo
t̄re. quō ut t̄ra in uiriditate germi-
nis fructuū agrorū ē. ita et mulier
in humore partus ad pariendū
filios posita ē. Quid ē hoc. Mulier
habet t̄pus reudationis suae q̄
in ipsa ē & q̄ se in humore uiridi-
tatis cū calore uita diffundit.
alio q̄n uoluntarie uirū n̄ susci-
peret. s̄. de dignando cū uolunta-
te illi n̄ consentiret. nec filios pere-
aret. Nā si humore uiriditatis
in calore n̄ haberet. in fructuosa
maneret. sic arida t̄ra que se n̄
flectit ad uultū usū fructuositatis.
S̄. & idē humor uiriditatis n̄ ha-
bet semp̄ in calore incendiuū ar-
doris concupiscentie in muliere.
nisi ipsa prius tacta a uero. ag-
noscat ardentē concupiscentie
feruorē. quia in illa n̄ ē tā fortis
& tā feruens concupiscentia. sic
in uero. q̄ fortis ē tanquā leo ad
concupiscentiā opis filiorū ita q̄d
ipse habet fortitudinē concupis-
centie ac opis. muliere tantū hoc
negotiū habente q̄d subiaceret in
pio uoluntatis illi. quō ipsa oc-
cupata ē in perditione natoꝝ usq;
dū eos p̄ducat in mundum.

Quēdū desiderat filiū meū in
amore cū cupiens obseruare uir-
ginitatē suā ualde ornat̄. in cha-
lamo ipsius. quō contēpnit ardo-
rē que p̄ caritate illi sustinet. no-
lens dissolui de incendio arden-
tis libidinis p̄secutus in pudici-
cia. q̄a carnalē uirū in spūali de-
sponsatione despiciat. toto deside-
rio anhelans p̄ filiū meū. uidelicet
recordationē uiri carnalis abici-
ens. O carissima germina. & odul-
ciores et suauiores flores sup̄ oīa
aromata. ubi mollis et fragilis na-
tura q̄si aurora ad desponsatio-
nē filii mei consurgit. casta dilec-
tione ualde amans cū ipsa scilicet
et sponsa. et ipse illi sponsus.
cū hoc genus uirginū ualde di-
ligit cū in sup̄no regno insignib.
ornamētis uidelicet ad ornandū.

Sed q̄d nē. cū etiā fortitudo
uiri recusat ducere consor-
tiū matrimoni. ita q̄d uir p̄p̄t
amorē filii mei se coarctet in uiri-
di natura sua. cū floret in ger-
mine filiorū ipse tam̄ constringēs
m̄bra sua ne exerceant concu-
piscentiā carnis sue. hoc m̄ ual-
de amabile ē. scilicet q̄d uir hoc
modo uincit se. Unde et ego fa-
ciā cū consortē filii mei. & po-
nā eū seruenissimū speculū ante
faciē eī. quia fortit̄ resistit dia-
bolo. q̄ sibi humanū genus p̄ in-
fidelitatē nequissime sordis ad-
traxerat. De cuius laqueo ut cri-

27. 11.

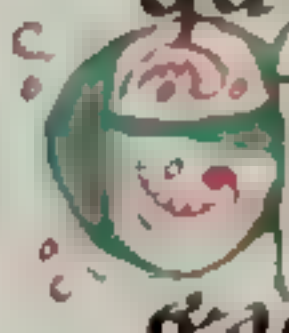
27. 11.

perit eundē filiū meū nisi in
mundū natū exdulcissima ur-
gine sine omī macula peccati.
afferentē fontē saluationis.
quē ipse innocens agnus sacra-
uit. ut p̄pueiū ueris crimi-
nis in eo aboleret. Quid ē hoc.
Amarissimū p̄pueiū ē crimen
transgressionis ad e. q̄d filius
m̄s abstulit. cū ipse fontē salu-
tis ingressus xp̄ianā choortē
nobilissime dedicauit. ut ser-
pens antiquus q̄ hominē de-
ceperat. in eodē lauacro suo
mergeret. Quomodo. fili con-
ditioni patris sui responderet.
necn̄ & hereditatē ei reuocet.
Quid ē hoc. Genus ad e. p̄trans-
gressionē illi de loco amenita-
tis expulsū ē. et in baptismo
saluationis p̄ filiū meū adui-
tā reuocātū ē. Quomodo. Ipse
sup̄ incredulos q̄ p̄ceptis meis
repugnauerūt. uocē benedictio-
nis dedit. ita q̄d extrin. ueniā
in sp̄u confirmationis petierūt.
ut esayas seruus m̄s scdm̄ hoc
q̄d ame accepit p̄stat dices.
Et uenient ad te curii filii
eorū qui humiliauerūt te.
& adorabunt uestigia pedū
tuorū om̄s qui detrahebant t̄.
Quid ē hoc. Ori qui ex sup̄na
pax et purissimus sol. p̄te-
ebullet uiuens radix. que ē
regeneratio sp̄s et aque cū il-
li solerūt uenient ad agnō

nē tuā q̄ in spurcia nefandis-
sime immundicie sub grauissima
maledictione p̄strati erant. quō
ipsi hoc modo q̄si curii uix
tandē ad ueritatē & ad iusticiā
surgent. Quomodo. Ipsi mānā
dulcedinē uere fidi surgent eā
uisibilitē uidendo nescientes. s̄
tamū illā fidē credendo rapi-
ent. Et qui s̄ illi. Videlicet isti q̄
in materia peccati de his ori q̄
te in ardore caritatis nūquā ui-
derūt. s̄ q̄ te crudelit̄ opprimēdo
p̄uacit̄ affluerūt. q̄si tu illos
n̄ dñarēt. te in bono sensu dul-
cissime amauerūt. Et idō cū uerā
fidē secuti fuerunt uelut regē
app̄hendunt te. & q̄si dñm̄ ad-
orabunt te. atq; festinant̄ cur-
rent sequentes sc̄ssima iungā-
tia que eis p̄cepisti. ita ut semp̄
cū eleuatis manib; uite aspici-
ant atq; in bonis opib; ad te
semp̄ uigilent in fide scilicet
te uidere uelū n̄ habentes. et
hoc om̄s illi facient q̄ prius in-
pudice & irreuerent̄ te dilani-
auerūt. & q̄ in odio ac in inuidia
te diuiserūt. cū nē in speculo
fidi ardent̄ te amplecentur.
Quid ē hoc. Nam casus ad e.
clausit celū in indignatione
mea. cū homo me spreuit. et
callidū serpentē audiuit. un̄
et ipsi conclusa ē om̄s gl̄a pa-
radysi. que clausura durauit
usq; ad nobilitē filiū meū qui

xxv.

xxv.

in uoluntate mea fluentē iorda
nē intrauit ubi & uox mea ele
mentū utonuit cū dicere quia
ipse est filius mī dilectus in quo
mibi bene cōplacuisse. quō hoc
uoluit in fine tēporū redunere
hominē p̄ filiū meū in inclaris
simo calore ita adherentē ut
fauis meli adheret. quē etiā
idearco misi in fontē me fontē
aque uiue de signante ut & ip
se fons salutis animas illas de
etnā morte resuscitaret quib;
in aqua p̄ sp̄m sc̄m remissio pec
catorū daret. Qua p̄pt̄ & ibi sp̄s
sc̄s apparuit quia fidelib; p̄cū
remissio peccatorū fit. ibi uideli
cet obmissicū secretū eundē
unigenitū meū idē sp̄s sc̄s in
specie colūbe ostendens que
simplicis et sinceri moris ē. quō
et sp̄s sc̄s in simplicitate & in bo
nitate omnium bonorū indefici
ens iusticia ē. Et hoc decebat.
quia filius mī sine ulla macu
la criminis ex uirgine natus ē
ut etiā hō q̄. cū peccato de
uiri & muliere nascit. sine pec
cato splendide & glōse renasce
retur. sicut idē filius mī in eu glō
ad nichodemū diē. **A**men xxvij.
am dico t̄ nisi q̄s renatus fuerit
ex aqua et sp̄u. n̄ potest introi
re in regnū dī. Quid ē hoc. Con
stantissima certitudine et n̄ in
stabili ambiguitate dico tibi
qui natus es ex putredine q̄a

homo q̄ exortus ē de ardenti ca
lore & in uoluntate uenenoſe factu
re. n̄ in uero gaudio nouē sobo
lis renascat ex aqua sc̄ificationis
et sp̄u illuminationis. ut tēpore
neglectus sui confundit. Quom̄.
Quia homo uelut aqua cū sp̄u
uegetationis sue mundans quō
ut aqua sordet emundat & ut
sp̄s inanimata uiuificat. n̄ in ue
ra regeneratione purget. n̄ po
terit p̄ ueritū saluationis he
res regni creatori sui fieri. quia
in peccato primi parentis que
diabolus fraudulentē decepit ob
ligatus ē. Quomodo. Qm̄ ut fur
qui nobilissimā et p̄ciosissimā
pecuniā regis furat. furtiue sub
uitat sic tortuosa conceptio in
ingluue diaboli deceptuose sub
repsit. ita q̄d ipse dilectissimā
gēnā sc̄e innocentiē et castita
tis in quib; sp̄s sc̄s habitat ne
quit abstraxit. unde nē in sc̄i
ficatione ablutionis emundan
da ē. Nā mortiferus calor que
libido in coagulatione concu
piscentiē p̄uariationis p̄ceptorū
om̄p̄tis dī succendit. in illo sub
mergendus ē. q̄ nūquā miracu
la sua inuidiose abscondit. s; ta
in incōphensibili pietate lauda
biliter declarat. **A**udite ergo xxvij.
filiū meū in hac cōstitutione
regenerationis. que reuelatio
regni mei ē. et discite ab eo ut
p̄cepta mea c̄pleatis. Sic facite

et hoc in placet. et cauet ne uos
antiquus serpens seducat. et non
moremur si baptismum uerum ser-
uaueritis. ut uobis in nomine
beate trinitatis preceptum est. Et quo-
cienis occideritis. surgite cum cor-
recta penitencia secundum iudicium
meum de peccatis uestris. O uos caris-
simi filii mei cognoscite bona ta-
ta patris uestri. qui uos in semetipso
per ueram confessionem et ueram ue-
niam de maxilla diaboli libera-
uit. et qui uobis omnia bona con-
tulit in quibus laborare debetis.
ut celestem iherusalem possideatis. quam
per fallacem deceptionem perdidistis.
quia nemo perditam hereditatem suam
requirere potest. nisi per sudorem la-
boris sui. Hos autem supernam beati-
tudinem scilicet iustissimam here-
ditatem uestram. facile per paruam legem
recipere potestis. Nam spiritus sanctus ut pre-
dictum est potestatem satane in bap-
tismo expellit ab homine. sanctificans
eum nouum hominem in regeneratio-
ne. ut perditam gaudia recipere ua-
leat. Unde quisquis saluari desi-
derat. in purgatione criminum
suarum regenerari non recuset. Nam
ego dedi masculis generis abra-
he circumcisionem membri unius. in
filio meo precepi uiris ac mulie-
ribus. cunctisque populo circumcisionem
omnium membrorum suorum. Quomodo.
Circumcisio baptismi orta est in bap-
tismo filii mei. et hec ita durabit
usque in nouissimum diem. et per hunc

scitatus est in caritate manebit. nec
finit accipiet. Et qui ita in lau-
acro baptismi circumcidunt ueris-
sime conseruabunt. si hoc lau-
acrum iustis operibus. fideliter conserua-
uerint. quia homo siue minoris
siue fortioris etatis sit. ego susci-
piam eum si fides meum custodierit
quod mecum pepigit. scilicet in me
credendo et in uera trinitate
me confitendo. seu per se ipsum seu
per alios qui eo proloquuntur. ut infans
seu non loquens homo uerba alie-
ni oris expostulat. et non delebo eum
in caritate. sicut illum qui fontem hunc
cum opere fidei suscipere recusauerit.
secundum quod iterum per doctrinam filii
mei in euangelio scriptum est. **Q**ui
crediderit et baptizatus fuerit
saluus erit. qui uero non crede-
rit condepernabitur. Quid est hoc.
Iste homo qui per suam scientiam que
interior oculus est istud uidet quod
exterior uisui absconsus est et in
hoc non dubitat. hic certissime
credidit. et hoc fides est. Nam quod homo
exterior cernit hoc et exterior
nouit. et quod interior uidet hoc
et interior considerat. Ideo cum sci-
entia hominis per speculum uite arden-
ter percipit in comprehensibile diui-
nitate. quam exterior oculus aspi-
cere non ualet. tunc desideria op-
primuntur ad terram prostrata. Unde
et spiritus hominis illi ad ueram altitudi-
nem suspirat hanc regeneratio-
nem sentiens. quam filius hominis de

xxv.

spū scō conceptus attulit. cui ma-
ter cū de carne uiri sudamus in
libidine n̄ accepit. s; de secreto pa-
tris omnium. Et ille suauit̄ ueniens
purissimū et uiuū speculū maq̄
ostendit. ita q̄d homo p̄ illud in
regeneratione uiuit. Nā sic homo
nascit̄ ex carne. diuina potestate
in forma adē illū erantē ita sp̄s
sc̄s recuperat uitā aīc p̄ inundatio-
nē aque cū ipsa sp̄m hōis in se ac-
cipit cū resuscitans ad uitā. ut
prius in unda sanguinis suscita-
tus ē. cū in corporali uasculo ma-
nifestatus ē. Ut enī forma hōis tunc
amabilit̄ format̄ ita q̄d homo d̄r.
sic sp̄s hōis ante oculos d̄i n̄c maq̄
uiuificat̄ ita q̄d cū d̄s ad heredita-
tē uite nouit. Unde q̄ sic fontē sa-
lutaris cū federe iusticie suscipit
uitā in saluatione inuenit q̄a
fidelit̄ credidit. q̄ ū credere n̄
uult mortuus ē. quō suspiria sp̄s
n̄ habet cū quib; in altitudine
celi uolet. s; tamū tangendo ce-
cis oculis palpitat in obumbrata
scientia carnis n̄ uiuens. q̄a uitā
in disciplina carit̄. quā d̄s sp̄ua-
uit in hominē. sursū contra uolun-
tatē carnis ascendente. Quia p̄p̄t̄
iste in morte infidelitatis condēp-
nabit̄. quia lauacrū salutaris n̄ ha-
bit. Ego enī nec tēpus nec gen̄
ab hac salute separauit. s; hanc
uocationē omī p̄p̄to p̄ filiū meū
clement̄ institui. **N**am quo
cūq; tēpore labentū horarū

cuiuscūq; sexus autē etatis homo
sit uidelicet masculus aut femi-
na infans aut de creptus. cū in
affectu deuotionis ad baptismū
uenerit ego cū pietatis adiutorio
suscipiā eū. Et n̄ recuso lauacrū
baptismi infans. ut quidā falsi
deceptores loquunt̄. q̄ me tale ob-
lationē abicere memunt. sic etiā
in ueteri testam̄to n̄ sp̄raui infan-
tis circūcisionē. cū ille etiā nec uoce
cep̄t̄. nec uoluntate suscip̄t.
quā tam̄ parentes ei p̄ ipso cōple-
uer̄. Ita etiā n̄c in noua gr̄a. n̄
abicio baptismū infans. quā-
uis ille etiā nec loquendo nec con-
sentendo querat. s; tamū paren-
tib; ei id p̄ eo faciendū. **E**t tam̄
si ille salutē consequi desiderat.
omī uere fidele p̄missionē ad-
implebit. quā hi p̄ eo sponde-
runt q̄ cū ad sacro sc̄m fontē
adhibuer̄. qui tres homines in
honore sc̄e trinitatis eē debent.
uidelicet sacerdos qui ipsū p̄fun-
dit. et duo qui p̄ illo uerba fidei
dant. Qui autē hoc modo in la-
uacro baptismatis eide bap-
tato conuungunt̄ in carnali
peroratione ei n̄ cōmiscant̄. q̄a
in sp̄ali generatione ipsi adhe-
serunt. In baptismo enī filii mei
ego pat̄ in tonui q̄d sacerdotē
in lauacro benedictionē dante
ostendit. et sp̄s sc̄s in specie leuis
animalis usus ē q̄d uirū in sim-
plicitate cordis ibi hominē bap-

xxxij.

xxxij.

trahendū p̄loquēte et docentē
denūciat. atq; filius m̄s in car-
ne baptizandus aderat. q̄d mu-
lierē in suauitate nutrix a stan-
tē obdulcissimā incarnationē
eīdē unigeniti mei declarat.
quid nē. **S**ed sicut infans de
lacte & de ceteris ab alio sibi con-
tritus corporalit̄ pascit. ita etiā
doctrinā et in baptizate sibi
pposita fide ex intimo corde ob-
seruabit. Q̄d si uerba matris sue
n̄ fugit. nec contritus sibi escas
suscepit. incunctantē morit̄. sic
etiā si in trinita puissime matris
ecclē n̄ accipit. nec uerba fideliv̄
doct̄ que sibi in baptizate
pposita s̄ retinet. crudelitātē
mortis anime n̄ euadit. quō sal-
uationē anime et dulcedinē et-
ne uite recusauit. Et sic eū idē
infans corporale cibū dentib;
suis molere n̄ potest alius ei il-
lum ad deglutandū ne moria-
tur conterit. sic etiā faciendū ē
eū ille in baptizate uerba ad con-
frendū me n̄ habet. ad erunt
ei sp̄itales adiutores. qui ipsi
cibū uite idē catholicā fidē. ne
in laqueo p̄petue mortis cōphēn-
datur p̄ponant. Quomodo.
Dñs seruo suo causā suā inuo-
ce p̄cipiens p̄ponit et ille eā
in angustia timoris cū ope cō-
plet et mat̄ filiā suā in carna-
te docet. et illa uerba eī cū sub-
iectione p̄ficiat. ac simili modo

de mortis fidei baptizato uerba
salutis oportune p̄ferant. ut il-
le ea fidei deuotione ob amore
celestiū adimpleat. **N**am nul-
lus tā graui pondere peccatorū
p̄mittur. si in noīe sacro scē tri-
nitatis in scēi baptizate m̄rit̄. ue-
re om̄ia crimina sceleris eī delco.
sicut & in infante cū in lauacro
regenerationis p̄fundit̄ uerit̄
culpā ad ueracit̄ abluo. S; n̄ mi-
reris homo q̄d in fonte baptizate
ab omnib; peccatis suis homo
iustificat̄. ita q̄d de pondere
peccatorū suoz in eo clementissime
alleuiat̄. Nā innocens agnus q̄
sine ulla macula peccati fonte
baptizate ingressus ē. cū magno
sacramto incarnationis sue cri-
mina peccatorū hominū in bap-
tizate m̄dit̄ auferat. S; om̄ia
acutissime p̄spicio & p̄seruato.
et in hoc scēo & in cōnitate ubi
mors corporū n̄ ē. S; om̄ia apta.
quid ē hoc. Gehenna in opibus
mortis p̄bat̄. et uita cōnita in opibus
que p̄uenit ad uitā. Quom̄.
Mors p̄ mortē p̄bat̄. q̄a cū homo
sine penitencia & sine iudicia dī.
quō n̄ requirit eā iusto dī iudi-
cio in peccatis mortē. mors eī in
morte inferi discunt̄. Ita q̄q;
p̄bat̄ p̄ uitā. ita q̄d bona opa ful-
gent in celis. cū uita cōnita dñat̄
illis. Ita etiā q̄ in fonte benedic-
tionis baptizate in scēate sede
regenerationis p̄bant̄. S; ibi p

xxxiii

inuocationē benedictionū sacer-
 donis inuocor: ita q̄d aures mee
 uerbis fidi assēt: quāuis ille qui
 ibi me inuocat in obligationi-
 bus peccator sit. **N**am quāuis
 idē sacerdos peccator sit: tamē
 officium baptismi ab eo suscipio:
 si hoc inuocationē noī mei
 fidelit̄ exerceat. Ipsius autē in-
 quitas condempnabit eū: si in ea
 sine penitencia p̄seruauerit.
 celebrationē uero baptismi n̄ reu-
 so ab eo suscipere: eū in uerbis fidi
 me inuocauerit. Qd̄ ē hoc. **S**i
 aliquis diues homo dispensatorē
 habet: q̄ multib; suis bona sua
 recte dispensans: officium suū fi-
 deliter exerceat: et si idē dispen-
 sator de alio ope suo culpabi-
 lis ē: tamē dñs suus n̄ dedignat̄
 ab eo suscipere officium suū: ei ta-
 men dicens: serue nequā in ope
 tuo: unde & illū in m̄te sua in-
 dignū habet: officium tamē iusti-
 cie sue ab eo n̄ dedignans acci-
 pere. Sic et ego q̄ plurimos dis-
 pensatores habeo: a sacerdote
 qui recte unctus in officio suo
 fidelit̄ manet: quāuis de aliis
 opib; suis culpandus sit: n̄ re-
 nuo suscipere sacramtū meū:
 de aliis tamē in iustis actib; suis
 eū in contrariū iudicans: nec
 tamē qd̄ meū ē ab eo suscipere ē
 tēpnēs. **Q**uod si aliquis bap-
 tizandus separationē corpo-
 ris sui ad eē putans baptismā

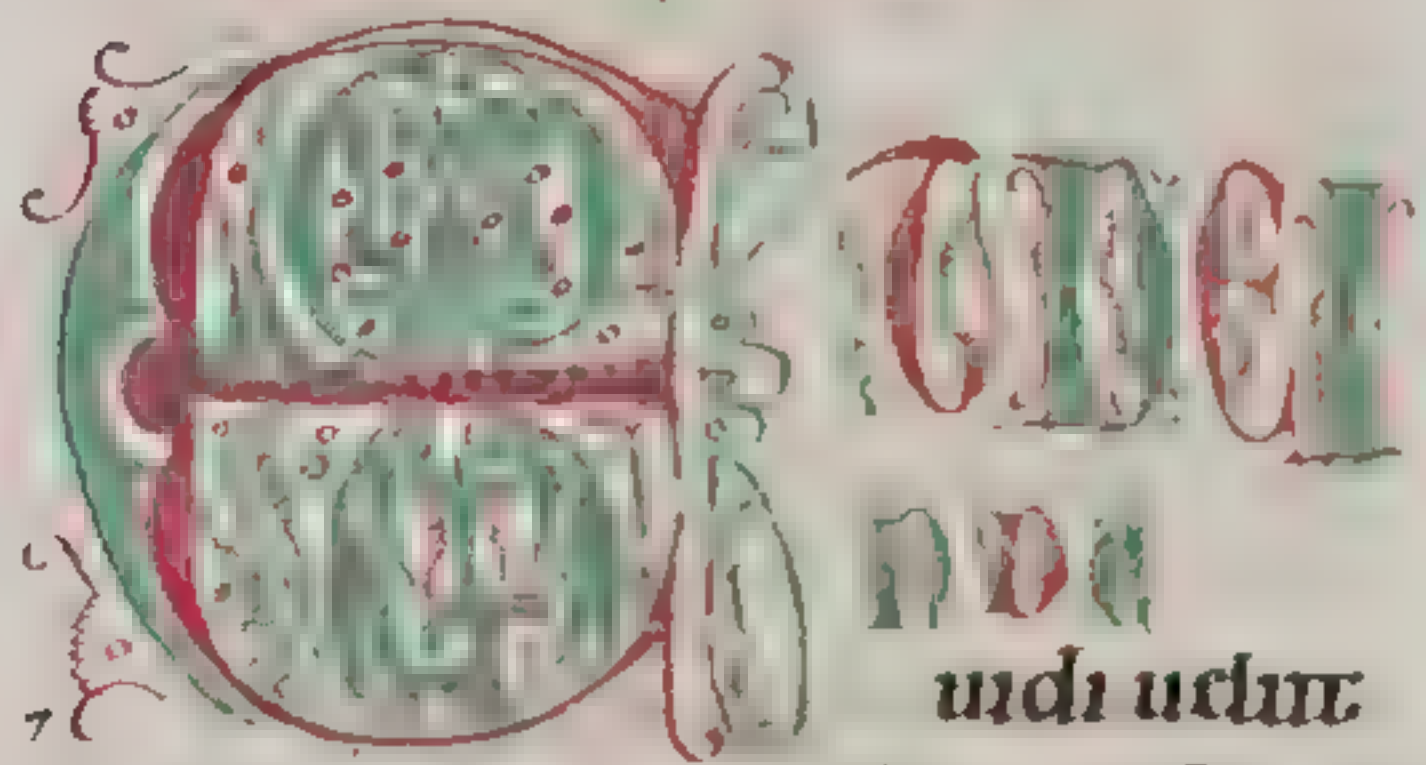
quesierit: nec sacerdotē a quo
 baptizet̄ habere poterit: tē-
 si quis eū in uocationē trine
 maiestatis p̄fuderit: baptiza-
 tus ē: & remissionē peccatorū
 suorū grām q̄: sup̄ne beatitudi-
 nis p̄ hanc p̄fusionē accipiet:
 quia infide catholica p̄fusus ē:
 nec hoc baptismā mutari pote-
 rit: S; tamē in uocatione hac
 nulla p̄sonarū trīū ineffa-
 biliū p̄sonarū omittenda ē:
 quō si ibi ulla earū p̄ infideli-
 tatē inuocari omittit̄ tunc
 ibi ueritas salutē n̄ opat̄ s; po-
 tius falsitas deceptionē tribuit:
 unde & ibi inuocatio hui; ineff-
 fabilis trinitatis n̄ decet: q̄a
 et purissimo baptismati filii
 di trinitas n̄ defuit: s; ibi mira-
 bilia sua mirabilit̄ p̄ semetipsā
 declarauit. Qua p̄p̄t et hoīes q̄
 saluari desiderant regenera-
 tionē uite ad saluationē pe-
 cipiant: & hanc p̄cipere n̄ negli-
 gant ne peccant: quia ut ab or-
 tuū abicit: qd̄ p̄t sine calore
 uite: nec in formatione nec in
 exērtatione adherens uisce-
 rib; matris sue: ita etiā in pi-
 culo moras sine consolatio-
 ne sp̄s sc̄i detinent: q̄ nec in-
 m̄te nec in ope implicante sa-
 cramentis ecclē: que mat̄ toti
 sc̄ntis existit. Hoc audiant
 et intelligant om̄s ppli: qui
 regnū dī in regeneratione

sp̄s et aque. uirare uolunt. sedon
q̄d eis in sc̄is scripturis p̄donū
sp̄s sc̄i p̄positū ē. s; q̄ uigilantib;
oculis uidet et sonantib; aurib;
audit hic mysticis uerbis meos os
culū amplexionis p̄beat. que
de me uiuente emanant. **iii.**

Tercia uisio sede patris.;

uidi uelut
magnā et rotundā turri totāq;
integrū et albū lapidē existēte.
utiq; fenestras in summate sui ha
bentē. ex quib; tamus fulgor re
splenduit. q̄d etiā tūcū turris il
lius. q̄d se uelut in cōnū erexit.
in claritate eīdē fulgoris mani
festius uideret. Ipse autē fenestre
pulcherrimis smaragdīs circū
ornate erant. s; et eādē turris
uelut in medio dorsi p̄dicte
muliebris imaginis posita erat
sedm̄ q̄d aliqua turris in mu
rū urbis ponit. ita q̄d eādē
imago p̄fortunidine cū nullo
modo cadere poterat. s; in fan
tas illos qui uentū eīdē imagi
nis ut p̄dicū ē transierant. ui
di multa claritate fulgentes.
quorū alii in fronte usq; ad pedes
ipsoꝝ uelut auro colore orna
ti erant. alii uero eādē clari

tantē tantū habentes. illo colore
carbant. Ex ipsīs autē infantib;
alii quendā purū et lucidū
splendore. alii uero quendā tur
bidū et rubcū fulgorē ad orientē
uergentē inspiciēbant. s; ex his
qui ipsū purū et lucidū splen
dore considerabant. quidā cla
ros oculos et fortes pedes habe
bant. ac in uentū eīdē imaginis
fortit̄ incedebant. Alii autē in
firmos oculos. et debiles pedes
habentes. huc & illuc aucto pi
ciebant. s; & ipsi baculū in ma
nib; suis tenentes. corā p̄fata ima
gine uolnabant. ac eā aliquādo
s; tam tepide tangebant. Quidā
uero serenos oculos. s; inbecilles
pedes habentes. ante eādē ima
ginē hac et illac in aere p̄gebant.
alii autē infirmos oculos. s; for
tes pedes habebant. & tam corā
eādē imagine tepide ambula
bant. s; ex his qui illū turbidū
et rubcū fulgorē inspiciēbant.
alii in p̄fata imagine bene orna
ti fortit̄ incedebant. alii autē
ex ipsa se rapientes. eā impugna
bant & constitutas ordinatio
nes eīdē conprimebant. de quib;
quidā p̄fructū penitentie ad
ipsā humilit̄ reuertebant. q̄dā
uero p̄neglectū obduranonis
in elatione mortis remanebant.
Et iterū audiui uocē de celo in
dicentē. **S**icut noua sponsa
agni post illustrationē uiu

damonū que orta ē in sole iusticie
qui mundū suā p̄fusione sc̄ifica
uit. in igneo ardore sp̄s sc̄i deco
rata & confirmata. ad p̄fectionē
decoris sui ē. ita etiā fidelis homo
qui regenerationē in sp̄u & aqua
p̄cipit. p̄unctionē superioris docto
ris ornari & stabiliri debet. ut in
omnib. m̄bris suis ad effectū beatu
tudinis confortatus. plenitudi
nē fructus sume iusticie p̄ferens.
decorē sui ornatus p̄fecte inueni
at. Qua p̄p̄t turre hęc quā uides
designat. flagrationē donoꝝ sp̄s
sc̄i. quā misit pat̄r in mundū p̄p̄t
amore filii sui incendente corda
discipuloꝝ illi. in ignis linguis.
unde robustiores redditi s̄ in no
mine sc̄e trinitatis. S. q̄d
ipsi ante aduentū eīdē ignis sp̄s
sc̄i in habitaculo suo clausi sede
bant. clausurā corporis ipsorū.
ostendebat. p̄ quā timidi ad lo
quendū iusticiā di. & inbecilles
pati penas aduersarioꝝ erant. Et
quia filiū meū in carne uiderant.
idō clausis int̄iorib. oculis suis il
lum in carne diligebant. ita q̄d
tunc n̄ uiderēt aptā doctrinam.
quā p̄ ea in mundū effuderēt. eū
in sp̄u sc̄o robustiores effecti s̄.
In cuius aduentu ita confirmati s̄.
q̄d nullā penā abhorrerent. q̄n
strenue tolerarent eā. Hęc ē enī
fortitudo turris huius. p̄ quā ceclā
ita roborata ē. q̄d nulla insania
diabolici furoris superari pot̄t.

Sed q̄d eā uides magnā & ro
tunda totāq. integrū & albū
lapidē existimē. hoc ē q̄d in m̄sa
ē dulcedo sp̄s sc̄i. & uolubilis in
grā. om̄s creaturas circueñs. na
q̄d nulla corruptio in integritate
plenitudinis iusticie eā euacuat.
quō ipsa torrens m̄r. habens os
riuulos sc̄ntas in claritate for
titudinis illi emittit. in qua nū
quā maculositas ulli sordis in
uenta ē. q̄a ipse sp̄s sc̄i ē ardens &
lucens serenitas. que nūquā eua
cuabit. & que ardentes uirtutes
fortit. accidit. ac idō om̄s tene
bre ab eo fugant. **U**c t̄r̄ fe
nestras in summitate sui habet ce
quib. tantus fulgor resplendet
q̄d etiā t̄r̄ huius turris illius q̄d se
uelit. in conū erigit. in claritate
eīdē fulgoris manifestus uidet.
quia ineffabilis trinitas in effu
sione donoꝝ excellentie sp̄s sc̄i
manifestat. ita q̄d ex eadē beata
trinitate tanta serenitas iusticie
p̄ doctrinā ap̄toꝝ emanat. q̄d etiā
exinde fortissima uirtus diui
nitatis que in cōp̄hensibilis in
altitudine omnipotentie maie
statis sue ē mortali creature sci
licet homini aptus notificetur.
s̄. tam ita q̄ntū fide credentis
et fidelis hoīs capi possibile di
nosceret. Unde ipse fenestre pul
cherrimis smaragdīs circūor
nate s̄. quō eadē trinitas uiri
dissimis uirtutib. & erūnis ap̄toꝝ

que nūquā ariditate temporis mue-
nunt. ubiq; intoto mundo apertis-
sime declarata ē. Quomodo. Quia
notū ē quom̄ pp̄t fide ueritatis
rapacissimi lupi eos diuersis cala-
mitatib; dissicabant. unde robu-
stores ad bellū certaminis effecti
s̄. ita qđ p̄liando eccl̄am acq̄sier̄.
& tā ad edificatiōē fidei fortissi-
mis uirtutib; roborauer̄. & mul-
timodis coruscationib; ornauer̄.
Et quo eccl̄a in inspiratione sp̄s
sc̄i p̄cos ita confortata ē. idcirco
& ipsa uult & exposcit. ut filii
sui ornent̄ signo sp̄s sc̄i in hac
unctione. ut idē sp̄s sc̄i p̄ueniūt
corda fidelium in hac media que
ualde mystica ē. ita qđ in ignis
linguis puoluntate dī patris in
mūdū uenit. Qua pp̄t & homo
baptismate saluationis p̄fusus.
confirmandus ē unctione excel-
lentis doctoris. sic & eccl̄a supra
firmā petra firmata ē. **V**nde
eadē turris uelut in medio dor-
si p̄dicte muliebris imaginis po-
sita ē. scđm qđ aliqua turris in
murū urbis ponit̄. ita qđ eadē
imago p̄fortitudine ei nullom̄
cadere poterit. q̄a sp̄s sc̄i in max-
ima fortitudine incarnationis
illius qui uerus sponsus eccl̄e ex-
istit. mirabilia sua mirabiliter
opatus ē. & eccl̄am tā forte in
defensione munitionis sue ostē-
dit. qđ ipsa p̄fortitudine illa
qua ab igneo dono ei munita ē

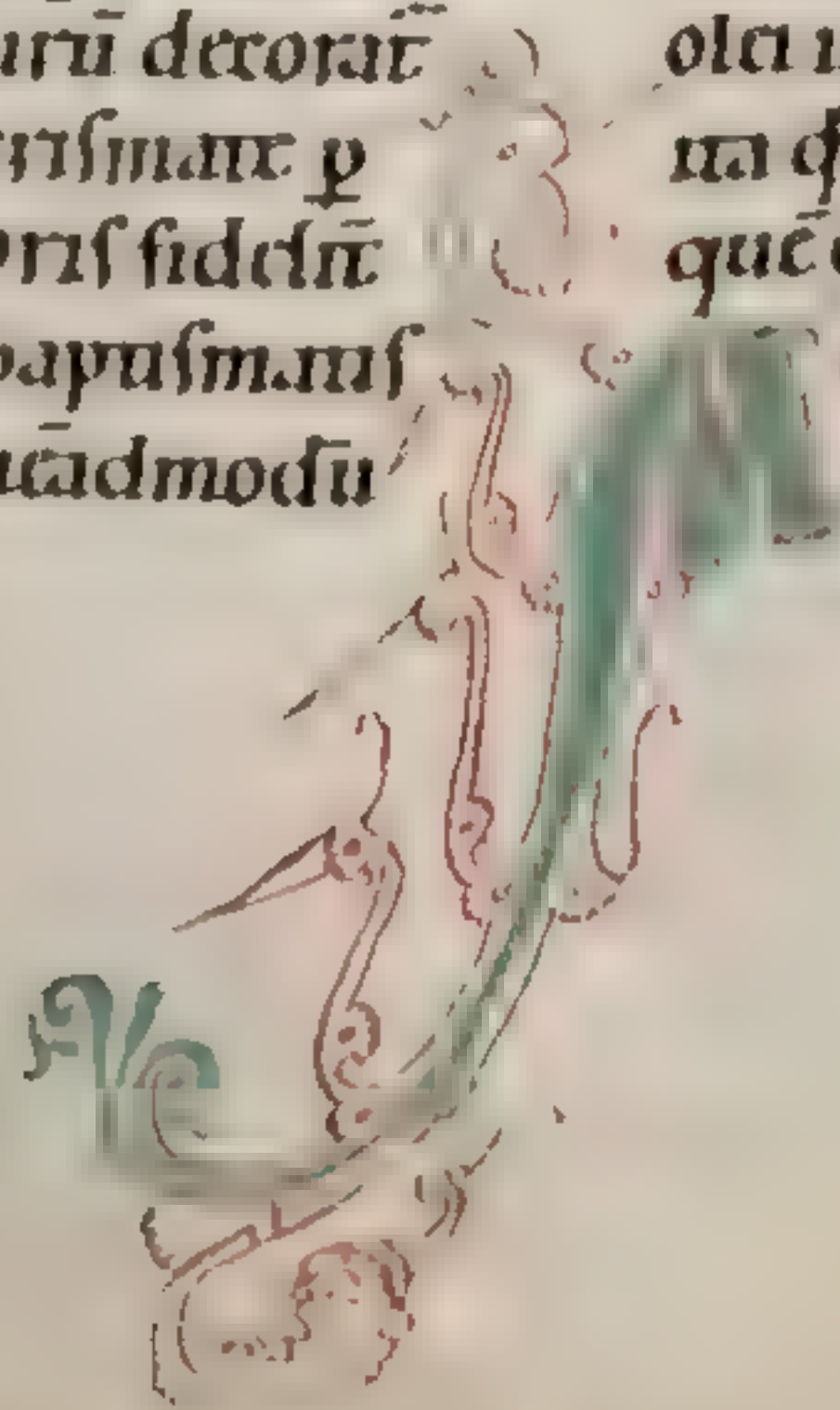
nūquā in errore ulli p̄uersitatis
deici poterit. quo p̄supnā p̄ce-
tionē in amore sponsi sui sine
macula & sine ruga semp gau-
debit. quia & idē unigenitus
m̄s de sp̄u sc̄o conceptus. nobilit̄
sine macula ex uirgine natus.
ē. quādmōdū ad moysen locu-
tus sū. **E**cce inqt̄ ē locus apud
me. stabisq; supra petra. cūq; in-
sibit gl̄a mea ponā te in forami-
ne petre. & p̄tigit te dextera
mea donec p̄transcā. Tollamq;
manū meā. & uidebis postero-
ra mea. Quid ē hoc. Prope ē mi-
raculū. qđ implebit̄ in uolun-
tate mea. S. tu prius pugnabis
induricia legalium p̄ceptoꝝ. p̄ce-
tiorē significationē uī eoz ostē-
dens. ubi dulcedinē & lenitatē
n̄ inuenies. que in filio meo
ap̄iet̄. Et hec duricia legis quā
in p̄cepto meo scribes. tādiu in-
duricia lapideoz condū stabit.
quo usq; om̄is gl̄a illa manife-
stabit̄. que in arte & ab imitato-
rib; tuis usq; ad manifestationē
filii mei exhibenda ē. cūq; hoc
adimplet̄. in lege quā n̄ scribis
gl̄ificabor. ponāq; te in p̄fora-
tū lapide. Quomodo. Ego ponā
te in duriciā legis. cū te in p̄cep-
to meo sup eā constiuo. te uide-
licet magistrū huius amicitias
nommans. quā fili m̄s p̄forabit.
plus eā quā tu in mysticis uerbis
exponis. cū cū inopportuno

.113.

tempore immundū misero. Et idō
 fugit te fortitudo ipsius acimo
 ra uerba quā tu assent. et clausu
 rā in legalib. pceptis apert. donec
 ad me rediat. Quid ē hoc. Ipse tā
 diu salutaria uerba mundo cor
 porali. ^{dabit. ubi dicitur ne sita qua de unione sumet. ex} ^{pot. ubi}
 ptransierit. Tunc et ego tol
 lam manū meā. q̄a sup sidera cū
 ad me leuabo. omnia misteria cū p
 spm sem demdant. et sic uidebis
 incarnationē cū. ut homo adorso
 cernit. & n̄ manū pspicit. quō cū
 incarnatū senties. s. diuinitatē il
 lus n̄ capies. q̄a filii tui magis cū
 uidebunt cū ad me redierit. quā
 cū intelligant cū apud eos uisibi
 liter conuersatus fuerit. **E**t q̄d. ^{vi}
 uidet infantes illos qui uenit. cū
 de unaginis ut p̄dictū ē transie
 rant. multa. ^{clariore} fulgentis. hoc ē q̄d
 hu q̄ innocētia mundicie pu
 ri cordis. p̄fontē regenerationis
 matrē scilicet eccliam ut tibi p̄
 monstratū ē ad eam s. filii lucis
 p̄p̄t ablutionē peccatorū suōrū ex
 istunt. Quorū alii a fronte usq. ad
 pedes ipsorū uelut aureo colore
 ornati s. quia ab inicio bonorū opv
 usq. ad finē scētatis p̄fulgentissi
 ma dona scī sps in unctioe uere
 credulitatis p̄manū pontificis
 in crismate decorant. Quomodo.
 ut p̄ciosis lapidib. aurū decorat
 cui imponunt. ita & crismate p̄
 manū superioris doctoris fidelit
 baptizatis in uncto baptismatis
 ornatus ostendit. quē admodū

scriptū ē. **R**ex quoq. transire
 diebat. torrentē cedron. et cunct
 ppl̄s incedebat contra uiam oliuē
 que respiciebat ad desertū. Quid
 ē hoc. filiū uirginis q̄ dñatur uni
 uerso mundo. ut rex t̄renus reliq
 ppl̄o transgressus ē torrentē aq̄s
 beam lauari. q̄d in admonitione
 sps scī fori desiderio uia salutaris
 demonstrat. Quid ē hoc. Ipse re
 liquit mortē transiens ad uitā.
 cū in regeneratione sps & a que
 idē in magno ornamento urbis ce
 lestis ierlm que nūquā deficit
 sumā beatitudinē enunciauit. Un
 de om̄is ppl̄s q̄ in illū credebat
 uit. p̄ inspirationē scī sps ad uia
 illā. que absconsa erat in unctio
 ne olei respicientis ad p̄uaricatio
 nē ad e. que deserta erat pulcritu
 dine hereditatis iusticie dī. & con
 siderantis uerū illa ad salutē redi
 re uellet. an n̄. q̄a uulneratū pecca
 tū prima hoīs necesse habuit ut
 p̄ sacerdotale officiū inungeret
 q̄d filio uirginis necesse n̄ erat.
 quō ipse totus uisceritate concept
 ē. n̄ uulnerō nec corrupto ma
 tris sue uirō. s. uirginitatis ho
 nore p̄seuerante. Nā q̄d puulne
 ra suggestiois diaboli macera
 tū et confusū ē. hoc p̄ unctioe
 olei in pugnandū & ornandū ē.
 ita q̄d edax tuor abstergetur
 que carnis concupiscentia opat.
 lu uero ut uidet eandē cla
 ritatē tamū habentis. illo

colore carbant. quō ipsi in bap-
tismate ablutionis tantū munda-
ti unctioe superioris sui sacerdo-
tis n̄ habent in crismate. qđ sig-
nū ardoris sc̄i sp̄s ē. Quid ē hoc.
unctio confirmandi p̄donū sc̄i
sp̄s in episcopali officio specialit̄
fulget. qđ infideli pp̄lo post rege-
nerationē sp̄s & aque exercendū
ē. cū credulus homo confirman-
dus ē supra firmā petra. Quom̄.
filii m̄s baptismate in corpore suo
suscepit. ipsū ita in carne sua sc̄i-
ficans. in qua n̄ ē diuisus. quia
ipse solus uirginis unius filii ē.
ac idō filii hōis dictus. quō eadē
uirgo cū n̄ concepit ex uiro. s̄
integritate uirginitatis sue
peperit illū. Qui post passionis
miseriā & resurrectionis gl̄am.
in eadē carne celi pertransiit.
rediens ad me. ac de inde sp̄s
sc̄s in igneo ardore mundū il-
lustrauit confirmans omnē iu-
sticiā in cordib. discipulōz illi.
cū eis apert̄ qđ antea abscon-
sērat. Quom̄. Sic sp̄s sc̄s corda illoz
accendit. ut sol cū sub nube in-
cipit apparere ardenti calore
suū ostendit in sua p̄clara
luce. Quid ē hoc. Amor filii in
matrib. eoz latenti ardebat. &
ita calor sp̄s sc̄i eos p̄transiens.
fortissimū solē doctrine illoz
ostendebat. quō ē testimoniū
illud qđ sp̄s ecclē declarauit.
ita qđ mors iusticie di resistit

re n̄ ualet. **V**nde uos o filii ue-
ritatis audite & intelligite confir-
mationē sp̄s sc̄i. quā ipse in blanda
unctioe magisteru sui uidelicet
magister omnū unctioe exstris.
uobis benigne offert. Et idō hec
unctio in honore eadē sc̄i sp̄s p̄ sup̄-
ore sacerdotē tantū exercenda ē.
quia om̄s ecclēsticus ordo in sp̄u
sc̄o instruitur ē. & p̄p̄ta hec eadē
unctio sp̄s sc̄i ē. Quia pp̄t̄ & homo
ille qui misteriu regenerationis
ad uitā suscepit. si hoc m̄ n̄ ē unctio.
tunc nec ornatū ecclēsticę plenitu-
dinis p̄cepit. sed m̄ qđ ecclē p̄flagn-
tē sp̄m sc̄m ornata ostendit. ut sup̄
ē p̄monstratū. S. & quē admodū ec-
clēstia in domo sc̄i sp̄s p̄ficat. sic et
fidelis homo confirmandus ē in
unctioe principalis doctoris. q̄
in honore sp̄s sc̄i formidabilis ma-
gister ē. quō idē sp̄s sc̄s calore suo
certissimā doctrinā xp̄iano pp̄lo
ardenter p̄fert & accendit.

Vnde qui in hac unctioe sc̄i
sp̄s sic uncto ad hēserit. in sc̄lā
r̄p̄tatione illi n̄ coniungant.
quia in sp̄u sc̄o ei copulati s̄. Qđ ē
hoc. fides portat hominē ad hanc
unctioe. & idō qui illū tunc in
manib. tenet. fide de signat. que
carnalia n̄ querit. s̄. semp ad sp̄ita
lia tendit. Nā oculus m̄s uidet ho-
minē. ut in opib. suis uenturus ē
ad me. **Q**uod si tu o homo post
baptisimū me dimittas et ad diabū
reuerteris. inde iusto iudicio con-

sitas uiciorū perturbat habentes. & ta-
men in recta fide fidei ardentes.
cū p̄t̄ sup̄nā retributionē ad cē-
na suspiciant. Et cæcis q̄ ipsū purū
et lucidū splendore considerant.
quidā claros oculos et fortes pe-
des habent. ac in uentre eisdē ima-
ginis forte incedunt. quia hū cū
ecclesia sectant̄ in mandata dī uisū
iuste considerationis. & uicissū bo-
ne finitionis ponunt. ita scilicet
in uita amplexione matris di-
lectionis ambulantes. q̄d nec in ca-
duis nec in cūis deuotionē sue
intentionis inuariant. Alii autē in-
firmos oculos & debiles pedes ha-
bent. quō nec clarā intentionem.
nec forte exhibitionē ad opus p̄-
fectionis tenent. unde & huc & il-
luc aucto p̄ciunt. quia induer-
unt motū p̄uarias tēptationes
clamonis fundunt. S; & ipsi bacu-
lū in manib; suis tenent. & corā p̄-
fata imagine uolitant. ac cā ali-
quando s; tam̄ repide tangunt.
quō contumacē fiduciā in opib;
suis ponentes eccle. dī falso rumo-
re se ostendunt. ac cā in idū s; tam̄
in sapientē p̄fētā prudentiā no-
tant. q̄a cū p̄fētā simulationē
sapientes apparent in conspectu
hominū. stulti apud d̄m p̄manē
glām efficiunt. Quidā ū serenos
oculos s; inbeciles pedes habentes.
ante eandē imaginē hac & illac
in aere p̄gunt. quia cū ipsis dū-
na p̄cepta p̄mittū consideratio

nis nota sint. impede tam̄ cōpleto-
nis claudantes. ita sponse xpi p̄-
discursū p̄prie instabilitatis de-
monstrant. ut in umbra sapientiā
querentes. cā in potestate sua se ha-
bere putantes. ante quā eos in uentre
ipsorū contingat. nullā uī illi ob-
neant. Alii autē in firmos oculos
s; fortes pedes habent. & tam̄ corā
imagine repide ambulant. quō
ipsi debile intentionē ad opus bo-
nū tenent. cū forte in opib; iusti-
cie incedere deberent. s; in ecclesi-
cis institutionib; simplicit̄ n̄ cur-
runt. q̄a magis ad t̄rena quā ad
ecclesia mentē figunt. & idō apud
d̄m stulti s; quō p̄fētā prudenti-
ā cōphendere uolunt. q̄d assēq̄
n̄ possunt. S; cæcis qui uisū turbi-
dū & rubicū fulgore inspiciunt.
alii in p̄fata imagine bene or-
nata forte incedunt. quia isti
quāuis t̄rena possideant. tamen
in uiscerib; eccle. ornati laborū
suarū portantes in diuina lege pe-
de rectitudinis ponere n̄ dedig-
nant. cū mandatis dī obedi-
ent̄ p̄grinos suscipiunt. nudos
uestiunt. & esurientes alunt. O q̄m
felices isti s; quō hoc modo d̄m
suscipiunt. unde & ipse habitat
cū illis. Alii autē ex ipsa imagine
se sapientes cā impugnant. & con-
stitutas ordinationes ei cōprimunt.
quō hū mat̄na uiscera et dulcia
nutrim̄ta eccle. deserunt. illa
uarius errorib; tangant. & adō

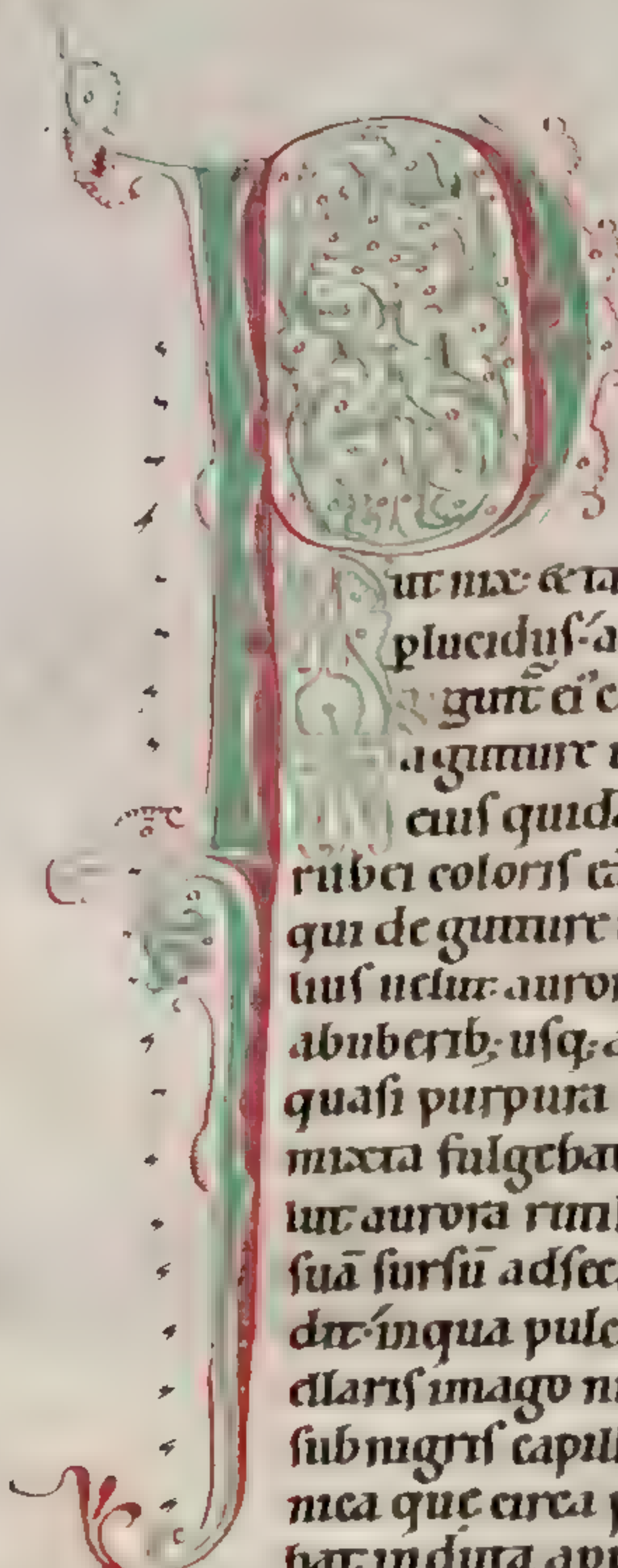

constitutis leges ei. diuersis oppressi
onibus dilaniant. de quibus quidam
profructu penitentie ad ipsam humili
liter reuertunt. quia quod grauius
dereliquerit digne penitendo propter
restauracionem uite grauius in se pu
niant. quidam uero pro neglectu ob
duracionis inclacione mortis re
manent. quo ipsi uitam negligentes.
obdurato corde propter contumacem
& inpenitentem uicordiam iudicium
mortis suscipiunt. ut in mystica
uisione sua ezechiel. dicit. **R**ex
lugebit et princeps induet merore.
et manus populi terre conturbabunt.
Secundum uiam eorum faciam eis. et secundum iu
dicia eorum iudicabo eos. & scient quia
ego dominus. Quid est hoc. Anima in qua
regalis rationalitas est. cum delectati
one peccati ad eam sentit quia malu
nouit. tunc lugubrem assensum assu
mit. Quomodo. Quia illi rationali
tas sapientia & scientia a deo in
spirata est. et ideo quamuis corpori
conseruiat. tam indignum habet
malum. sciens hoc non esse bonum. Unde
cum diuersis criminibus pro parte
carne polluit. atque suspiria tra
bens anhelat ad deum. Cumque crimi
nosum opus ibi cum sufflatu superbie
impletum fuerit. tunc corpus uelut
ignominiosus princeps induet
confusione principatum suum in
mundicis uidelicet exercens.
quo ut homo dolet cum uilibus ue
stimentis coopit. ita tunc meret
cum turpis rumor ad confusionem

sui ab ipso procedit. Quia propter & pia
ua opera illorum hominum. qui in ma
lis actibus suis ad terram prostrati sunt. ac
lectibus preceptis conturbabunt. quia
uestimenta salutis idem beatitudinem
cum deo non habent. quo quibus hec
felicitas est. hos maligna contur
batio possidebit. Et ideo secundum
uiam iniquitatis cui semper assistunt.
scilicet peccati uiam colentes nec
ullam iusticiam cum aspectu sancto mouentem
inmanere cordis sui ponentes.
sic faciam eis uidelicet nullam misericordiam
et inpendens. quia cum scientiam
boni non intelligunt. non timent
me. sed cum rabie peruersitatis me crea
torem omnium dedignant facien
tes quecumque uolunt. Unde & secundum
iudicia eorum que sunt opera illa que
in desideris suis propeccant. iudi
cabo eos nulla premia felicitatis
eis reddens. sed penas in proditione
ei opponens. quo nullum honorem
mihi exhibent. & in hoc sciunt
quod nullus eos inde liberare
poterit propter me qui dominus omnium
sum. Sed qui uigilantibus oculis uidet.
& sonantibus auribus audit. hic mi
sticis uerbis meis osculum amplex
ionis prebeat. que de me uiuente
emanant.

Quinta uisio sale pueri

OS
DE

quod p̄fata
muliebrem
imaginē q̄dā
splendor alb.

ut nix & tanquā cristallus
plucidus. a uertice usq; ad
guttur eī circūfulserat. S;
a gutture usq; ad umbilicū
eius quidā alius splendor
rubi coloris eā circūdederat.
qui de gutture usq; ad ubera il
lius uelut aurora rutilabat s;
ab ubertib; usq; ad umbilicū illi
quasi purpura iacincto inter
mixta fulgebat. Et ubi ipse ue
lut aurora rutilabat claritate
suā sursum ad secreta celi exten
dit. in qua pulcherrima et pu
ellaris imago nudo capite &
sub nigris capillis & rubra tu
meca que circa pedes eī diffue
bat induta apparuit. Et audi
ui uocē de celo dicentē. Hec ē
floriditas in supna syon. mā
& flos rosarū & liliū conualliu.
O floriditas. filio potentissimi
regis desponsaberis. et nomi
natissima plem gignes. cū uir
pore tuo confortaberis. Et cir
ca eandē puellā uidi maximā
turba hominū. lucidiorē sole
flantē. qui om̄s miro modo au
ro & gemis ornati erant. ita
q̄d etiā quidā illoꝝ incaptib;

~ suis uclati candidis uclamimb;
~ aurea bona circūornatis fuerūt.
~ supra quoꝝ uertices similitudo gl̄e
~ ineffabilis trinitatis uclut in sup̄
~ apice demonstrata ē. q̄si in sp̄ra
~ in ipsis uclamimb; uclut sculpta
~ apparuit. & in frontib; ipsoꝝ agni
~ di ac in collo eoꝝ species hoīs. et in
~ dextra aure cherubin & in sinistra
~ alia species angelica. ita q̄d & de
~ ipsa similitudine gl̄e sup̄ne trimi
~ tatis ad has species quasi auris
~ radius se extendere. S; int̄ hos
~ quidā alii apparuerūt. qui in su
~ las incaptib; suis. & pallia episco
~ palis officii circa humeros habe
~ bant. Et iterū audiui uocē ex alto
~ dicentē. Iste s̄ filius syon. & cū eis
~ s̄ cythare cytharatoꝝ & omne
~ genus musicoꝝ ac uox totius leti
~ cie. & gaudiū gaudiōꝝ. S; sub eo
~ dē splendore ubi ipse uclut auro
~ ra rutilabat. uidi iter celi & tam
~ densissimas tenebras apparere.
~ que tanti horroꝝ erant ultra
~ quā humana lingua effari possit.
~ Et rursū audiui uocē de celo di
~ centē. Si filius di in cruce passus
~ n̄ eēt iste tenebre nullomodo p
~ mitterent hominē ad supnā cla
~ ritatē puenire. Ubi autē idē splen
~ dor quasi purpura iacincto int̄
~ mixta fulgebat. forit̄ p̄dictā
~ muliebrem imaginē constringens
~ ardebat. S; alius splendor ut can
~ dida nubes. eandē imaginē ab
~ umbilico & deorsū quo usq; ul

na n̄ dū exuerat honeste circūde-
derat. Et hu tres splendores circa
ipsā imaginē se late dissundentis
plurimos gradus et scalas in ea be-
ne & decorat ordinatas ostende-
bant. S; cū hec uiderē. exunimo tre-
more qui me apprehenderat. intrā
dissolutas uirib; corruui. nec alicui
responsū dare ualui. Et ecce maxi-
mus splendor uelut manus tenget
me. unde uires & uocē recepi. Et
iterū audiui uocē ex illo in dicente.
Magna misteria s̄. hec. Considera
enī solē & lunā & stellas. Ego forma-
ui solē ut luceat indie. & lunā &
stellas ut luceant in nocte. Sol au-
tē significat filiū meū qui de corde
meo exiit. & mundū illuminauit
cū natus ē ex uirgine in fine tēpō.
sic & sol egrediens mundū illustrat
cū orit̄ circa finē noctis. S; luna
ecclesiam eadē filio meo in uera et
supna desponsatione desponsatā
designat. Et ut luna semp increm-
tū & defectū in sua constitutione
habet. s; a se ipsa n̄ ardet nisi qd
alumine solis incendit. sic & ecclesia
in circūmatione motionis ē. ita qd
filiū ei sepe perficiunt in ueritate
uirtutū. et qd sepe deficiunt in di-
uersitate morū. atq; in dispersione
aduersitātū. ita qd multo cū
in misteris suis p̄ rapacissimos lu-
pos impugnat. uidelicet p̄ malignos
hoiēs tā malōs xpianōs quō
iudeōs et paganōs. et in hoc p̄ se
met ipsā ad uoluerantā n̄ accen-

ditur. s; in me p̄ filiū meū ut in bo-
no p̄seueret illuminat. Stelle autē
a se differentes in claritate fulgo-
ris sui. significant p̄p̄os diuersi
ordinis ecclesiæ religionis.

Unde etiā uidet̄ qd p̄ fatā mi-
uebrē imaginē quidā splen-
dor alb; ut nix. & tāquā cristallis
plucidus. a uertice usq; ad guttur
ei circūfulget. quia ecclesiam uideli-
cet incorruptā sponsā circūdat
ap̄lica doctrina. que candidissimā
incarnationē illius enunciauit q̄
de celo in uerū uirginis descendit
et qui forassimū ac lucidissimū
speculū omniū credentū ē. ita qd
eandē ecclesiam ipsa doctrina ab hoc
uicio cū primū edificari cepit.
usq; ad tēpus illud. cū cibū uite
forū de glutare ualuit. Splendi-
dissime ei circūfulgens fidelit̄
circūdedit. Quom̄. Ap̄lica doctri-
na circūfulsit ecclesiam in capite
cū ap̄li primū illā sua p̄dicatio-
ne ceperūt edificare. scilicet cū p̄
diuersa loca discurrerēt. colle-
gerēt oparios. qui illā in catho-
lica fide roborarent. et q̄ ipsi p̄
sp̄itros et ep̄iscopos ac omnē ecclesia-
sticū ordinē p̄ uiderent. atq; in
ira uirōs ac feminarū q̄ sub con-
iugio s̄. et cetera talia fideliter
constituerent. Quia p̄p̄t eandē
doctrinā subsequunt̄. pigm̄ta-
ru habentes similitudinē sacer-
dotū legalis testimonii. q̄ sub le-
ge circūcisionis positi erant. in

teriori cibo nutrire populos unde
etiam apostoli ordinis illos eligebant.
cum quibus ecclesiam superna inspiratio
ne exornabant. Quid est hoc. Nam
sequaces eorum inuicem ipsorum saluberrima
pignora gestantes fideliter pla-
tas & uillas & ciuitates atque alia
loca regionum & terrarum pertransiunt.
et populo diuinam legem annuntiant.
Ipsi enim sunt exoptati patres & dispen-
satores ad ecclesiasticam disciplinam omni
populo in doctrina sua profertendum.
et ei ad cibum uite dispensandum. Ita
quod etiam se tales in uita sua exhibe-
ant. ne cuius inopiam eorum offen-
debant. sed ut recte post ipsos gra-
diantur. quia ipsi hoc officium ha-
bent. ut apte cibum uite populo sub-
ministrant. & unicuique fiducia of-
ficia deseruere ordinant. semetip-
sos etiam ita constringentes. ne
carnalem copulam appetant. quomodo
spirituale esse credentibus preberent. &
quia etiam immaculatum sacrificium
deum offerre debent. ut innocen-
te abel prefigurabatur. sicut de ipso
scriptum est. **A**bel quoque obtulit
de primogenitis gregis suorum
& de adipibus eorum. Quid est hoc. In
ortu surgentis seculi sacrificatio re-
galis ostensionis in illo qui inno-
centis in uita sua erat effulsit. quod
donum omnipotens deus non transiit. sed
tunc reuiguit. Quomodo. Quia
abel in sua inuigilantia obtulit
deum intentionem uoluntatis sue.
& plenum officium eadem uolunta-

tis. cum cogitauit in corde suo illi of-
ferre primum germen quod in substantia
sua habuit. & cum illud etiam profecto
ope compleuit. Ita uidelicet summum pa-
trē honorans. atque debitam reuerentiam
exhibens. Unde etiam sicut idem abel
gregi suo profuit. & ut eum pascens eu-
stodiunt. & ut etiam simplici deuotio-
ne deo obtulit de primis emissionibus.
et ac de pinguib; nutrimentis earun-
dem emissionum. Ita etiam predicti pigmen-
tarum. qui filius ecclesie. id est omnibus christi
ipsius dispensatione ad pascendum
eos prelati sunt. ipsos in uerbis doctrine
ecclesiasticę discipline fideliter nutri-
ant. et eos ab insidulis amari qui in si-
datoris forte muniant. ac etiam
sincera consideratione inspectori
omnium aliquas donationes ecclesie
offerant. Quomodo. Quomodo si illos pro
omnia profectos facere non possunt. tam
aliquem fructum ex ipsis egredientem
deum offerant. primum scilicet rectam
intentionem bonę uoluntatis eorum.
quasi simplex germen de primoge-
nitis gregis ipsorum. ac deinde profic-
tū opus operationis in eadem uolun-
tate illorum uelut suauem fructum de
adipibus eorum. Sed unde hoc fuit. quod
idem abel deum tam deuote coluit. Vi-
delicet castitas integritatis eum ad
tamam deuotionem impulerat.

Quia propter qui in consecratione
constituit. deum sacrosanctum sa-
crificium offerre debent in suau-
tate castitatis ad altare ipsi access-
dant. quia superius auctoritas cor-

ruptionis s̄ quomodo incorruptio
ne uulneratis manū salutaris medi
camenti porrigere possunt. Et idō
ut alius tanto fiducialis salutare
remediū conferre ualeant. uolo ut
filium meū in amore castitatis fortiter
uincat. Qd si ceciderint. festinent
ut eius p̄ penitentiā surgant. et
in hoc ignominia peccati uelut
nudi fugiant. salubrem medicinā
requirentes. et ab eis cuius sacrifi
cui dō acceptū erat fideliter se
quentes. **S**ed q̄ ex his in clausu
ra subiectionis in amore filii mei
se continent. et in moribus suis insti
tutionē maiore suā quā me inspi
rant. prouident. obseruant. sollici
tudine curationis pigritiariorū n̄
habentes. tam quāuis onera anx
ietatis eorū n̄ gerant. quō p̄t̄ cū
p̄mia maioribus suis subiecti s̄. cū
eisdem pigritiaris sup̄nā mercede
in electa ciuitate sibi met̄ acquirunt.

Quod autē uides quō agitata
re usq; ad umbilicū eidem
imaginis quidā alius splendor
rubra coloris eā circūdat. hoc ē
quia post doctrinā ap̄torū cū ecclē
sia roborata ē. qd salutare cibū
ueraciter ualuit discernere. et eū
ad interiora fortitudinis sue trans
mittere. surrex̄ nobilissima p̄fec
tio ecclēstice religionis. que sup̄
nā dulcedine flagrantis ardore
de gustauit. & se asprime constrin
gens. ad inuentionē secretioris for
titudinis se extendit. n̄ tam ad

diuisionē carnalis amaritudinis
pueniens. quō copula humane
coniunctionis abiecit. Quomodo.
Nā idē splendor degustare usq;
ad umbilicū illi uelut aurora rui
lat. quō eadē p̄fectio a gustu
mirabilis uergetationis ad dulcis
sima nutrimenta ecclēstice religi
onis in uirginea iocunditate
se dilatauit. ita qd eā ab ube
rib; usq; ad umbilicū illi q̄si pur
pura iacincto int̄mixta fulget
quia a nobilissimis educationibus
ad constrictionē int̄me castita
tis se inuincunt. uidelicet passionē
filii mei p̄t̄ sup̄nā dilectionē
quā in corde suo fideliter habuit
imitando. Quia p̄t̄ & ubi ipse
uelut aurora rutilat. claritate
suā sursum ad secreta celi exten
dit. quō illa p̄fectio que in uir
ginitatis honore floret. uirtutē
suā n̄ deorsū ad terrena s; sursum
ad illa que s̄ in celestibus. mirabi
liter diligit. **I**n quo pulcher
rima & puellaris imago nudo
capite & sub nigris capillis appa
ret. qd ē serenissima et ab omni
feditate humane concupiscentie
innocens uirginitas nuda men
te ab omni uinculo corruptionis
habens. s; tam n̄ dū p̄fecte fatiga
tionē tenebrescentiū cogitatio
nū in silis suis quādiu in mun
do s̄. deserere ualens. cui tamen
ut resistat. fortiter se opponit.
Unde & rubra tunica que circa

pedes ei diffluit undunt q̄a p̄su
dore laboris in uirtuosis opib;
usq; ad finē late ebant p̄fectio
nis p̄seuerat scilicet circūdata
uarietate uirtutū illū imitans
qui plenitudo sc̄ntatis ē. que etiā
ut tibi in secreto sup̄ni lumi
nis ostendit ē nobilissimū germ̄
incedenti iherlm̄ uidelicet gl̄a et
decus illoꝝ qui ob amore uir
ginitatis sanguinē suū fuderūt.
et qui etiā in candore humilita
tis uirginitatē suā p̄ x̄po obser
uantes in sua uirtute pacis. qui eue
runt. quō ipsa filio om̄p̄tis d̄i q̄
rex cunctoꝝ ē desponsata. nobi
lissimā plē idē eleganti ssimū
chorū uirginū ei p̄tulit cū in pa
ce ecclē p̄ficiens confortata est.

Quod autē circa candē puellā
uidet maximā turbā ho
minū lucidiorē sole stantē qui
om̄s miro modo auro et gemis
ornati s̄. hoc ē q̄d ardentissimis
amplexib; nobilissimā uirgini
tatē p̄cipuus chorus uirginū cir
cūplebit. q̄ om̄s ardentiore clari
tate corā dō fulgent quā sol in
tra apparet. q̄a se ipsos concul
cantes morte uirilit̄ deuicert.
unde etiā mirabilē in sumā sa
pientia p̄p̄t clarissima opa que
p̄ x̄po humili gesserūt. decenissi
me exornant. Qua p̄p̄t et quidā
illoꝝ in captib; suis ueluti candi
dis uelaminib; aurea bona circū
ornati s̄. quia ipsi in gl̄a uirgi

uirginitatis fulgentes demonstray
q̄d hi qui decus uirginitatis ap
petunt. mentes suas ab om̄i noxio
calore circūtegant. et candore
innocentie pulcherrimo fulgore
castitatis decorati fidelit̄ app̄hen
dant. Sup̄ quoꝝ ueraces similitu
do ineffabilis trinitatis uelut tibi
sup̄ius ap̄ice demonstrata ē q̄si in
spa in ipsius uelaminib; uelut sculp
ta apparet. quō ostendunt q̄d in
temones hominū honorē sup̄ne
& gl̄ose trinitatis. ut tibi in ostensi
one misterii uerissime p̄signatū ē
in cōphensione amoris et stabilita
te castitatis firmit̄ & strenue tene
ant. Q̄d & in frontib; ipsōꝝ agnus
d̄i. ac in collo eoz̄ species hoīs. et in
dextera aure cherubin. et in sinistra
alia species anglica declarat. q̄a
in reuerentia castitatis sue man
suetudinē filii d̄i imitabunt. pe
tulantiā sup̄bi colli deponentes.
& se ipsos fragiles hoīs consideran
tes. in p̄sente etiā auditionis sue
uerā & indeficientē scientiā am
plectentes. ac in occursum aduer
sitate ei dē auscultationis sue an
gelica p̄sidia appetentes. ita q̄d
& de ipsa similitudine gl̄e sup̄ne
trinitatis ad has species q̄si aure
us radius se extendit. quō ineffa
bilis trinitas infidelib; hominib; q̄
uirtutes querūt. & diabolicas seduc
tiones fugiunt. mirabilia miracu
lorū p̄funde sapientie sue opari
n̄ desinit. S; inter hos quidā alii

apparent: qui in fulas incaptib; -
suis & pallia episcopalis officii cir-
ca humeros habent: quō int̄ illos
qui in uirginitatis honore florent
etiā quidā in sup̄na ciuitate con-
sistunt: q̄ dignitatē antiquorū pa-
trū & gl̄am superioris magistrū in
selo strenue gerentes: tam decore
uirginitatis n̄ pdiderūt. Unde etiā
ut audis: om̄s isti q̄ cū suspirus su-
is p̄ celesti amore integritatē suā
conseruauerūt in celesti habitatio-
ne filie syon dicunt: quia filiu
meū uirginitatis flore in uirgini-
tatis amore imitari s̄. Idōq; & cū
eis s̄ cōspirationes sonorū sp̄itū-
et germina cunctorū sonitū ac
uolantia ornām̄ta p̄ sparū m̄tū-
et aurta uisio fulgentiū lapidū
ac gemmarū. Quomodo. Quia hoc
habent de filio dī q̄d de t̄no sonus
erit: cui oīs chorus uirganū in max-
imo desiderio concinit: uidelicet
nouū cantū symphonibando: ut
ioh̄s dilectus uirgu testat̄ dicens:
Et cantabant q̄si canentū nouū
ante sedē: & ante quatuor
animalia: et seniores. Quid ē hoc.
In illis fidelib; q̄ bona intentione
castitatē amplectentes: uirginita-
tē suā p̄ di amore illibata conser-
uant: bona uoluntas ipsorū in
laude creatoris sui mirabiliter
erūpt. Quomodo. Quia in auro
ra uirginitatis que filio dī semp
adheret fortissima laus abscon-
dita ē: cui nullū t̄nū officiu-

nec ulla ligatura legis resistere ua-
lent: in uoce exultationis ad gl̄am
dī celeste carm̄ decantat. Quomō.
Uidelicet quō uelox iter habens:
canta cū illud in nouitate libera-
tis mirabilit̄ p̄mit q̄d ante quā
unigenitus dī querus flos uirgi-
nitatis ē incarnatus de mundo ad
celos rediens ad dextrā patris re-
sedet: auditū n̄ ē: tunc quasi no-
ui mores qui prius uisi n̄ s̄ cū ui-
demur in stupore habent: ita hoc
nouū misteriu q̄d prius auditū
non ē tunc in celestib; resonans in
honore uirginitatis cognitū ē:
scilicet ante maiestātē dī q̄a d̄s
hoc facere potuit et ante quorū
rotas: que quatuor partes mun-
di p̄currentes: uertunt om̄s iusti-
cie & humanitatis saluatoris ue-
lit animalia in noua lege fere-
bant: & ante illos antiquos qui
sp̄u sc̄o in buta uia rectitudinis in-
uerti lege hominib; suo itinere
demonstrabant. Quid ē hoc. Quia
d̄s in noua gr̄a austeritatē anti-
que institutionis delinuit: ut
ad q̄a uirginitas tā gl̄osa an-
te d̄m ē: idō qui eā ex uolun-
tate sua dō obtulerūt: eā prudenti-
conseruent: quō, sem̄ p̄positū cū
sūma deuotione uirginitatis sus-
ceptū fidelit̄ custodiendū ē. Unde
etiā qui idē sacramentū adierūt:
cauant ne retrorsū incedant.
Nā ipsi carissimū imitatores filii
mei s̄: cū se ita dō offerūt ut n̄ sint

ligati in opinione conjugii. nec
oncrati seclari causa. carnale co
pula respiciant. ne illi cum omni
sollicitudine carnis sue subiecti
sint. s. hoc cupientes ut glorie
innocentie innocenti agni ad
herent. Quia propter uirum ille qui in
animo suo de libertate ne ulla co
sta sibi copulet. s. hoc desiderat
ut in pudore uirginitatis propter
amorem filii mei perseueret sonda
tate et accipiet si tam in opib.
eide castitatis perseuerauerit. quia
hec sancta munera in uoto sacra
tissimi pachi ecclesie religio
nis ob gloriam superne remunera
tionis eide filio meo obtulit. s.
si ille postea ide pachu relinquit.
propter turpe stimulum carnis sue ad
uolentiam propeuerit libertate
sua in seruitute redegit quo
honorē colli sui ubi filium meum
pudice imitari debuit. propter
dine delectationis sue nequam
corruptit & quia mendacium protulit
uouens se caste uiuere quod non im
pleuit. Unde etiam si in eade culpa
temeritatis sue perseuerauerit.
districtum iudicium iustissimi iu
dicis. inde sustinebit. quo nec
turpitudine nec mendacium in ce
lesti gloria apparebit. **Q**uod si
amaro fletu ante finem suum de
hoc reatu suo penitentiam fecerit.
tam unda sanguinis filii mei
illum suscipit qui culpam suam ex
horruit. non autem ipsum in sonda

les suos quod gloria integritatis floret
ponit quo societate illorum deserens.
libertate pachi sui abiicit. et eam
in seruitute peccati redegit. s.
et puella que ex uoluntate sua
in seissima desponsatione eide
filio meo offerit. ab ipso decem
sime suscipit. qui eam hoc modo
sibi coniunctam uult habere con
sortio suo. Quomodo. Ut illum ca
sta dilectione amplectatur. sicut
et ipse eam in secreto suo diligit.
quo illi semper amabilis est. quia
magis eam quam in terrenum sponsu
querit. Quod si pachu ei postea in
gressa fuerit tunc coram his. qui
in celesti gaudio sunt polluta erit.
unde etiam si in eade temeritate
perseuerauerit supra gloria iusto
iudicio carebit. s. si penituerit
suscipit. sic ancilla et non sic domina.
quo regale desponsatione dese
ruit. et quia magis alium amat
quam illum quem amare debuit.
Ille quoque quod eam seducendo uola
uit si culpam suam emendare uolue
rit. ita penitet quasi celum rupisset.
ne in perditione mortis occidatur.
quia supra desponsationem
temere corruptit. Quid est hoc.
Ut si aliquis magnus prin
ceps sponsam ualde sibi caram
habet quam seruus seruo suorum
adulterando corrumpit. quid
dominus ille facit. Uere in maxima
ira excrementum suum mittit ut illum
pdat. quo cum in probris uisceribus

28.

suus confudit. Qd si tunc seruus
ille timentis omnē exercitū illū
exorat ut p ipso intredat et in
sup ad pedes dñi sui flebiliter
cadit. quatinus sibi pareat. tē
idē rex ppt bonitatē suā et pp
ter pentionē illōz cū uiuere si
nens. societate conseruoz suoz
illi reddat. s; tam cū ita ut ceteros
interiores et familiares amicos
suos n̄ remunerat. quāuis ei int̄
alios illi consimiles conseruantes
conseruos ipsius debita grām
exhibeat. Ita et hunc erit. qui
cū regis sponsā seducendo ui
olauerit. Idē cū rex in rebus
mo helo iudicia sua exercens. il
lū ad pditionē trāsmittit. quia
cū in hoc facto q̄si illusorē in ob
liuione m̄tis sue habuit. S; si
miser ille diē hūi indignatio
nis anticipans. electos dī suppli
citer exorauerit. ut uenā sibi a
dño suo petant. et in sup humani
tate saluatoris sui flebiliter in spe
erit. quatinus p grām ipsius a pec
cato suo absoluat. tunc idē rex
sanguinē hunc q̄ p̄deptione
humani generis effusus ē & di
lectionē supnoz eiuū ad ten des.
illū a statu suo et a diabolica
potestate in impulsionē et eri
pit ac eū in saluationē beatarū
animarū ponit. s; tam tripudio
regalis desponsationis quo ce
teri amici dī his sacris uirginib.
que filio meo supna desponsa

tionē dicat. s̄ congaudent. n̄
decorabit sicut et illū qui pu
dore uirginitatis amisit deco
re uirginitatis n̄ coronabit. q̄m
uis ei int̄ alios electos suos gau
diū in supna ciuitate cū inesti
mabili remuneratione tribuat.

Sed qd sub eodē splendore
ubi ipse uelut aurora rui
lat uidet int̄ ceterū & t̄ra densissi
mas tenebras apparere. que tan
ti horroris s̄ ultra quā humana
lingua effari possit. hoc ē qd
sub uirginali glā inter sp̄itale
et carnale intellectū casus primi
paritatis q̄ densissimus in obfus
catione infidelitatis erat. ita ut
tr̄ore illi. nullus hominū expli
cari ualere. apte cognitus ē.
Quomodo. Quia in incarnatio
ne filii dī q̄ ex uirgine natus ē.
celestē desiderū ascendit & t̄re
na concupiscentia claudicauit.
quō p̄uariatio a de p̄ sanguinē
eide filii dī mirabiliter in saluatio
nē restaurata ē. cū prius illā nul
lus uisū uirginis dī a patre
missus in mundū dissoluere pos
set. Unde ut audis in typica mani
festatione. nisi idē filii sanguinē
suū p̄ salute hominū sudisset.
eadē transgressio ita cōprime
ret hominē. ut ad illud gaudiū
supnoz eiuū p̄tingere n̄ posset.
quod autē ubi idē splendor
quasi purpura iacincto in
termixta fulget. forat̄ p̄dictā

> xvij.

> xvij.

muliebri imagine constringens: eius
ardet: hoc designat perfectione
illoz qui passionem filii mei in carni
tatis ardore imitantur strenue
ecclesiam in constringione sua exor
nant. Quomodo. Quo ipsi sunt alta
edificatio surgentis thesauri in
diuino consilio. quia cum ecclesia iam
roborata conualuit. egressus est
ad decorem illius ueniens odor uo
uentis ueritate regnerationis.
Quid est hoc. Quia tunc surrexit
mirabilis ordo. qui filium meum in
specie exempli sui tenet. quo
ut idem filius meus uenit in mundum
de communi populo abscisus. ita et
hec acies conuersat in seculo de re
liquo populo separata. Nam ut bal
samum de arbore suauiter sudat. sic
et populus iste primum in heremo et
in abscondito singulariter exortus
est. et deinde uelut arbor ramos
suos expandit. paulatim in mul
titudine plenitudinis proficiens.
Et istum populum benedixi et sanctificauit.
quo ipsi in sanctissimis flores
rosarum et liliorum que sine humano
ope in agro germinant. sicut et
populum hunc nulla lex ad hoc con
stringit ut iam artem uiam appetat.
sicut ipse illa me suauiter inspirante
sine precepto legis sua uoluntate
aggreditur. plus faciens quam sibi
iussu sit. unde et plurimam merce
dem inde acquirit. sicut et in euangelio
ubi samaritanus illum uulneratum
hominem in stabulum duxit scriptum est.

Altera die protulit duos denarios.
et dedit stabulario et ait. Tu
ista illius habes. et quodcumque super erogaueris
ego cum rediero reddam tibi. Quod
est hoc. In prima die saluus iudici
et cum filius dei mirabiliter incarnatus
corporaliter in mundo manebat.
multa et admiranda opera in hu
manitate sua usque ad resurrectionem
ipsius profecerunt. proque uulneratum
hominem ad uera remedia salubriter
reduxit. Sed altera die idem cum omnia
mysteria ueritatis post resurrectionem
ipsius in ecclesia apte posita sunt.
protulit in typica manifestatione
nouum et uetus testamentum. scilicet
et tunc uix certissimam demon
strationem et credentium populo dul
cissimum cibum. Et hec scripta de
dit per gratiam suam pastoribus ecclesie que
gregem ipsius custodiunt. et ait il
lis in uerbis blande admonitionis sue.
In ecclesiasticis constitutio
nibus. procurate christianam cohortem
quam in sanguine meo redemptam
uobis commisi. hoc habentes in
solicitudine uestra. ne in aliquibus
que pertinent ad uitam deficient
erret. Quodcumque autem his que uobis
seruanda tradidi in bona uolun
tate uestra super addideritis. iudici
et plus facientis quam uobis precep
tum sit. ego qui ductor et saluator
uester sum. nunc mundum relinquens
et ad patrem ascendens. cum iterum
rediero mundum iudicare. cumque
in deficientem stabilitatem po

nerē. ita q̄d amplius plabema tē
pora n̄ debilitat. tunc mercede
laboris ur̄i & bone uoluntatis
ur̄e. cū augm̄tato fructu reddā
uobis. Et dicā tibi ofidelis et p̄be
seruē. qui fidelit̄ ministras. Quis
quis plus uoti sui addit quā sibi
in lege p̄ceptū sit. duplicē merce
dē accipiet. quia illū in nomine
meo glōsū habeo. quō me ualde
amant. Et ego dico. **N**ec uir
gineū genus. nec hic ordo singu
laris deuotionis. nec qui eos imi
tant ut hu qui in heremo iacent
sunt in p̄cepto legis. sicut et p̄phe
te ab hominib; sub carnali lege
constituti n̄ s̄. quia tantū mei in
spiratione madentes exorti s̄. s̄;
hi plus addunt quā eis p̄ceptū
sit. q̄d sacerdotalis ordo et reliq̄
institutio sacerdotalis officium n̄
facit. q̄a hęc in abrahā et in moy
se in ueteri testam̄to iussa s̄. sicut
etiā et apli illa ex eadē lege tollen
tes. & in spū scō ea scdm uolunta
tē meā bene ordinantes ecclē con
seruanda tradiderūt. S; & ipsa apli
ca doctrina in euāglio p̄ filiū meū
disposita ē. ubi discipuli cū in un
uersū mundū uerba uertans
effundere missi s̄. Qd tunc. Nā
cū apli uā salutis p̄plo annun
tarent lucidissima aurora filia
rū syon in amore filii mei exor
ta ē. scilicet illoꝝ qui carnē suā
forrit construxerūt et malā con
cupiscentiā in semet ipsis durit̄

mortificauerūt. Et sicut tunc hęc
casta uirginitas in ardente amo
re filiū meū subsecuta ē. ita etiā
hic in ualde amabilis ordo sin
gularis deuotionis in carnationē
illius imitatus ē. qui s̄ recta tēpla
mea uidelicet ut chori angloꝝ me
colentes. et eidē unigenitū mei
passionē & mortē ac sepulturā.
in corpore suo portantēs. n̄ tam
ita ut gladio aut alus terrib; ex
quib; hoies deficiunt. moriant̄.
s; filiū meū sic imitantēs. q̄d uo
luntatē carnis sue abiciunt. cū
se ab omnib; seclariis. reb; & or
namentis in quib; mundus letatur
aufert. ut in euāglio de iohē luera
na mundi scriptū ē. **I**psē autē
iohēs habebat uestimentū de pilis
cameloꝝ. & bonā pellicia circa lū
bos suos. Quid ē hoc? Iuc in quo
diuina grā mirabilē abstinentiā
susceperat. p̄ eandē grām habe
bat defensionē uirtutis hui; q̄d
inimicis sua honorē & diuicias seclā
res contēpserat. & q̄d etiā p̄ con
strictionē quā in mortificatione
uicioꝝ circa uoluptatē carnis sue
posuerat. petulantēs motus eidē
corporis sui forrit. domuerat. cū
maiores edificationis quā p̄de
cessores sui instrueret. uidelicet
cū p̄ duras et aspas uias incēdens.
tremas concupiscētiās conculca
ret. Quomodo. Quia plurima opa
uirtutū strenue faciens. castitatē
ardentē amauit. p̄bens etiā his

: xv.

: lvi.

ma medicam̄ qui illud deuote
exquirebant. Unde etiā illi qui s̄
uuent odor uouens iter secretæ
regenerationis. eundē iohannē in
maximis tenebris sibi lucem. pauci-
ssimas orationes beatorū uirtu-
tū inuita sua subsequentes. inceptā
altitudinē & latitudinē mundi
aliū rerū fugiant. & in constrich-
one diffusi animi sui corpus suū
coercentes inasā concupiscentiā
abiciant. ita excellentiorib; in-
strumētis quā hu q̄ ante ipsos sim-
pliciter in uia dñi gradientes. sim-
plicia habitacula faciunt.
serenissime fulgentes. acutā & an-
gustā semitā arripiant. scilicet: xvij.
ea que in uoluptatib; sibi s̄ fortit̄
sub pedib; suis conculcantes. Quo-
modo. Quo semetipsos despicien-
tes. & corpus suū seruituti xp̄i
in oratione uirtutū subiciunt.
periculosa in austeritate morū
suarū declinant. sic p̄ bona exēpla
sua ceteris hoīb; lucidissime ful-
gentes. Nā etiā angelicū chorū
fidelit̄ uniant. Quomodo. In
abiectione seclariū. quō. ut an-
geli nec trina querit nec concu-
piscunt. ita & isti eos hoc modo
mirabiliter subsecunt. q̄d om̄ia
caduca contempnunt. Unde
etiā sicut fili m̄s ē nunciū salu-
tiferorū sacramentorū. et sacerdos sa-
cerdotū. ac p̄pheta p̄phetarū &
edificator s̄clerū. turriū ita etiā
si necessitas se opposuerit qui

in huiusmodi hoīes radicē odoris
eū utilitate habet. sit nunciū & sa-
cerdos. sit p̄pheta & consiliator
ecclesiæ edificationis. nec omnino
abbis separandus ē. si tantū oculo
claritate in eo luceat. nec ad
usū ecclesiæ dormiat. s; ad in-
strumentū cū uigilet. occupatio-
nē tantū seclariæ cause & conta-
gia seclariū rerū abiciens. quia
nec angeli nec sacerdotes. nec p̄phe-
te iusticiā dñi occultabunt. s; cā ce-
p̄cepto illius in ueritate p̄ferunt.
quē admodū de iohē qui haren-
do uoto agnata n̄ fuit. cui au-
stertate isti subsecunt. in euglō
iterū scriptū ē. **E**t egrediebantur
ad illū oīs uideat regio & ier-
osolimitē unuersi. & bapti-
bant ab illo in iordane flumine.
confitemes peccata sua. Qd ē hoc.
In suspiriis et gemitib; ad electa-
nonē uiciorū egrediebatur ad illū
in quo diuina grā opabat. tota
simplicis confessionis deuota
uoluntas. & uisionis pacis una-
nimit̄ om̄is effectus. scilicet illorū
hominū quorū corda p̄ timorē
mortis. ad amorē uite concussa
fuerant. Quomodo. Quo idē ioh̄s
p̄cursor uertitatis. & amaritudi-
nē & dulcedinē eis inuinauerat.
Unde & ipsi p̄ fusionē penitenti-
nis a rectitudine ei flagrabant.
quatinus p̄ declinationē malorū.
et p̄ rectionē bonorū confessionē
seclerū suorū ponentes. illū mere

xvii.

ritē adipisci. qui ipsis n̄ in um-
bra amicitias remediū de nunci-
aret. s; qui eis in luce nouitatis
uerā salutē conferret. S; ut idē
ioh̄s hoīes ad se uenientes docēs.
& flumine irrigationis pfundes.
uerba penitudinis eorū ad hono-
rē uenturi saluatoris qui ueniens
salutē fidelib; comulit. & illi face-
re n̄ negligant. q̄ testimonio scifi-
cationis fulminantis opis plus ad-
dunt. uidelicet p̄ inspirationē sc̄la-
rū rerū nouā austeritatē sc̄dm
similitudinē illā aggredientes.
quā ex̄cepto eīdē testimonio scifi-
cationis p̄ generationē sp̄s &
aque in abiectione diaboli ser-
uatus nouū hominē inducens
adierit. s; ubi stimuli impellens
necessitas se obtulerit. ad mo-
nendo. & erigendo. ac sanando.
manū deuoti uiuam p̄tentib;
porrigant. si tamē ad eandē dig-
nitatē eccl̄astica p̄ mouone dig-
ne pueniēt. & in hoc p̄decessorē
suū fidei imitent. ut q̄d ille
uoluit in umbra ostendit. ipsi in
nouitate lucis ueracit̄ c̄pleant.
Ipsi enī s̄ zona eccl̄e cā ualde
constringentis. quō incarnatione
filii mei occupati s̄. & q̄a cōm-
angelicū ordinē exerceat. sc̄li-
cet n̄ cessantes in ullis horis can-
tando cū sonitu. aut orando in
cōpunctione. n̄ autē excussis cla-
morib; ut in uulsi puluis aut ar-
idus absq; uiriditate compuncti

sc̄i sp̄s in abrenunciatiōe.

onis. & q̄a cōm n̄ recusant opari
p̄ necessitate sua n̄ tam inmanib;
suis sc̄laris querentes. s; cū cari-
tate & humilitate se ipsos acute
circūspicientes. O ipsi fortissim̄
atq; amantissimus ppl̄s m̄s cū in
eis afflictionē illā aditendo. quā
filius m̄s in carne sua passus ē.
quō & ipsi sc̄dm mortē illi mo-
ruunt. cū uoluntate suā deserent.
& p̄tē unā cōm magisterio
se subicientes. sc̄dm impiū p̄laux
suorū gradiunt. **Q**ua p̄tē &
uestitū aliorū ppl̄orū n̄ assimilāt.
quia & ipse integer. incorruptā
incarnationē filii mei que plu-
rimū distat. a peruatione aliorū
hominū ostendit. Nā eandē in
carnationē legale impiū uiri
de mulieris n̄ tetigit. sicut nec
iste ppl̄s ulla conscripta lege ad
hanc constrictionē cogendus ē.
s; qui cā p̄ dilectione di sua uo-
luntate uouendo aggredit̄. hic
impia p̄seueret. ne retro cedens
corruat. sicut lucifer. q̄ lucē de-
seruit & tenebras recepit. Idē
enī uestitū sc̄dm coruscationē
sup̄nox sp̄itū cū aliis subtilita-
tis sue circūuolat. & incarnatio-
nē ac sepulturā filii mei desig-
nat. q̄a signū eīdē incarnatio-
nis in eodē uestitū habet. qui
habet q̄ se ad fortissimā obedi-
entia exhibet. & signū eīdē se-
pulture in ipso uestitū portat.
qui in opib; iusticie sc̄larib; cau-

xi:

sis abrenuntiat. Unde q̄ pura
uoluntate eodē uestim̄ induit.
salubri remedio alleuat. Et idō
qui illū p̄ inuocationē sp̄s sc̄i in
benedictionib; suscipit n̄ illū ab
iciat. quō qui cū p̄ abiectionē
p̄ seueritatis mali contēpserit cū
illo erit q̄ anglicū ordinē spre
uit & in morte sepultus ē. Quid ē
hoc. Quō hic p̄p̄s ex p̄cepto legis
ad hanc constrictiōnē stimulat
non ē. s; uoluntate sua aggr̄s
sus ē pactū meū obseruare. et
ita eccl̄am meā sua sc̄a conuer
satione illustrare. Quomodo. Itē
post primā lucē diei aurora so
lus aspicit. ita ordo iste post uo
ces ap̄tōr̄ exortus ē. Quid ē hoc.
:xx. **P**rima lux diei fidelia uerba
ap̄lice doctrine designat
aurora uero inueni hui' conuer
sationis que primū in solitudi
ne & in speluncis post eandē
doctrinā germinauit demon
strat. sol autē discretā & bene
dispositā uia deinde in seruo
meo benedicto declarat que
ego in ardente igne p̄transiui
docens eū in uestim̄ conuersa
tionis sue incarnationē filii
colere & in abnegatione uolun
tatis sue passionē illi imitari.
quia idē benedictus ē q̄si atter
moyses in lapideo foramine la
cens. et corpus suū in multa
asp̄ritate ob amore uite cruci
ans et constringens quē ad mo

dū etiā primus moyses in lapi
deis tabulis ex p̄cepto meo asp̄a
& durā legē scribens iudeis de
dit. S; ut filius m̄s eandē legē
p̄ dulcedinē euēḡli p̄forauit sic
etiā benedictus. famulus m̄s p̄
positū hui' ordinis q̄d ante ip
sū durissima conuersatio fuit
p̄ dulcedinē inspirationis sp̄s
sc̄i discretā & planā uia fecit
ac p̄ hoc plurimā cohortē sue
religionis collegit. ut etiā filius
m̄s p̄suauitate odoris sui xp̄ia
nū p̄p̄m sibi coadunauit. Et
deinde sp̄s sc̄s cordib; electōr̄ suor̄
suspiria uite habitū inspira
uit. ut sicut in lauacro bap̄tismi
crimina p̄p̄tōr̄ abluunt ita & ipsi
in significatione passionis ei' de fi
lii mei sc̄l̄ares pompas abicerent.
Quomodo. Nā ut homo ad iabo
lica potestate in sc̄o bap̄tismo con
uertit̄ crimina uet̄is macule abi
ciens. sic & isti t̄renas causas in sig
no uestim̄tū sui abnegant. in quo
etiā & anglicū signū habent. Quo
modo. Ipsi etiā in uoluntate mea
p̄t̄tores p̄p̄li mei positi sunt.
Unde qui ex ip̄s in sc̄a conuer
satione p̄bati inueniunt̄ pasto
res eccl̄e meę constituant̄. q̄a et
angli qui nulla macula t̄renę cau
se tangunt̄ custodes p̄p̄li mei s̄.
Nā sicut angli corā dō in duplici
honore s̄. sic & boies hui' religio
nis s̄ in duplici uite. Quomodo.
Angli in edictib; dō sine uicinis

si: & tunc si ita de liberauerint
aut ambo remaneant in seculo aut
ambo a seculo separantur: quomodo enim
potest ut pars unus permaneat in
corpore & alter a corpore absci
datur saluo hoie. Sic etiam non con
gruit ut maritus seculum colat et
uxor seculum deserat aut ut uxor
in seculo residat & maritus seculum
fugiat. si in superna uita decorum
suum inuenire uolunt. quia si hoc
indiscretum & insipientem agunt non ho
stia sed rapina appellabuntur. Qua
propter qui in carnali copula lega
li iure sibi coniuncti sunt unammi
ter simul uiuant. nec alterum ab
altero sine consensu alterius nec
sine dispositione aut demonstra
tione ecclesiastici uigoris insipienter
se discindat. quemadmodum in
cuglo iterum scriptum est. **Q**uod
ergo deus coniunxit. homo non se
paret. Quid est hoc. Deus in creatio
ne humani generis carnem de car
ne tulit. & in una copulatione
coniunxit. ita constituens ne
hec conexio precipitanti ab inui
ce separaretur. Quomodo. Quia
ita in coniunctione uiri ac mu
lieris erit ubi caro carni et san
guis sanguini legali ostensione
copulatur. ne ab inuice sua stulta
precipitatione disiungantur. nisi
hoc ex iusta causa aut ex ratio
nabili deuotione utriusque liga
ture euenire occurrat. quomodo deus
in secreto sapientie sue hanc

coniunctionem maris et femine
ad propagationem hominum benigne
disposuit. Et quia hec coniunctio
ab ipso ita decenter constituta est.
idecirco stulta cupiditas hominis ab
separatione in his duabus partibus non fa
ciat. nec pars hec nec illa dotem san
guinis sui in alienum locum ducat.
quomodo sicut deus precepit ne homo occi
dat hominem ita etiam iussit ne ho
mo per crudelitatem fornicationis
sanguinem suum a recto loco suo
abscedat. Unde etiam homo ardo
rem cupiditatis sue deprimat. nec
incendium suum ad alienum ignem trans
mittat. quia si hec ardens uolun
tas calorem alterius uoluntatis cum
feruente concupiscentia fortio
ris et mollioris cause conceperit.
uerum tunc cum desiderio animi
sui & cum colligatione amplexio
nis matris illi in unum coagulantur.
Nam exterior uidentis oculus interiori
calorem in adustione excitat. Et
quauis corpus hoc peccatum cum
corpore illo non operetur. tamen uiuens
uoluntas facit opus ardoris in
illis. ita quod omnia uiscera eorum propter
conscientiam suam concutuntur.
Qua propter claustra exterioris hominis
tam cauta custodia obseruantur.
ne interior homo pro insipi
dam negligentiam saucietur.
Et ut uides quod hi tres splen
dore circa ipsam unam ignem
se late diffundunt. hoc est quod
in honore supne trinitatis pro

.xxxv.

.xxxv.

.xxxv.

.xxxv.

dicte tres ecclesiastice institutiones
ubiq; felicē ecclesiam in dilatacione
erumpentiū germinū & indiffu
sione beatarū uiriditatū miro
modo circūplectentes consoli
dant. unde etiā plurimos gra
dus & scalas in ea bene & decen
ostendunt qui s̄ diuersi ordinis
tā in secularib; quā in spiritalib; hoīb;
p̄ quos eadē ecclesia in bonitate mo
rū et in disciplina uirtutū filios
suos cū suauissima reuerentia edu
catos ad supna p̄ducit. Quomodo
cū trina spernunt. et cū ecclesia
diligunt. Quid ē hoc. Quia lega
ua p̄cepta que ipsis instituta s̄
in diuino amore fidelit̄ c̄plent.
Sed sicut in trib; p̄sonis unus d̄s. xxviii
ē. ita etiā in his trib; p̄dictis or
dinib; una ecclesia ē. fundator ille
ē qui plantator omnium bonorū ē.
quodcūq; enim ille n̄ plantauit.
hoc stare n̄ poterit. Unde illa in
firmo quā ipse n̄ instruit. hec
in magnis illusionib; decidet. Quo
modo. Quia d̄s hec n̄ plantauit
que ad supiora cū flatu sup̄e as
cendit̄ t̄ptant. nec altiorib; suis
subici uolunt. Hoc ibi ē. ubi mi
nor ordo supra maiore ordinē
quidē antiquo consilio principa
liū magistrorū in uoluntate mea
constitutus ē se eleuare contendit.
et ibi quidā induersis signis ue
stitus sui se uolunt extendere
sedm̄ mores suos. ut in sania sua
se cogitant. ueluti si ordo anglorū

se erigere uellet sup̄ ordinē
archangelorū. Et q̄d hoc c̄t. Q̄si
nichilū & manē essent. q̄a sic rec
te constitutos d̄i ordines in uari
tatis suis diuidere uellent. Sed
hoc c̄t n̄ debet. Sic etiā nec hoc c̄t
debet. ut ab his in insania diuersi
tatis sue inuocet. qui in p̄posito
suo semp̄ noui c̄t uolunt. & rudēs
in scientia sua addiscendū ea que
in m̄tib; suis s̄. desiderant bene con
tinuā uia et bene exarata arcā an
tiquorū patrū. quā illis sp̄s sc̄s in
spirant. Unde multi existis con
stitutas ordinationes. q̄s ecclesia
in antiquis patrū. habet in mag
na supbia destruant. et hoc in
plurimis scismatib; diuersarū
institutionū suarū faciunt. Ipsi
enī in diuersis circūtionib; suis
fructifere arbores dici uolunt. s̄;
nec uacue harundines possunt
appellari. que admodū dilecto
ioh̄i de illo ostendit̄ qui in t̄po
re marci abicit̄. ut scriptū ē.
Scio opa tua. quia neq; frigi
dus es neq; calidus. Unā fri
gidus c̄s aut calidus. S; q̄a t̄pi
dus es. incipiā te cuomere ex ore
meo. Quid ē hoc. Ostulit̄ qui in
t̄met ipso turpit̄ marci. ego q̄
cognitor secretorū sū. in sciente
oculo uideo opa desideriorū tuorū.
quō opa que ad ignē igni illu
minatoris p̄uenit omnino n̄
effugisti. nec etiā opa que glaciē
frigidi rigoris inducunt om

xxviii

no abie^{cti} cisti. Quomodo. Tu nec
es in malis opib; extoto frigidus
nec in bonis actib; extoto ferui
dus. s; iutroq; p instabilitate nris
tue ut tepidus uentus pendes ui
delicet uincatro sciens qd sis. qd
nec in malo oneras penas. nec
in bono digna p^{ri}ma consideras. ^{qm.}
Quia inta magna pfunditate
respicis. qd fundu ei inuenire n
uales. et quia etia ta atai monte
ad tendis. qd cacum ei ascende
re n potes. Omd tibi est ut in
uale seruu & peccatore te scires.
qua sis in tempore. ita qd uix ad
iusticia respicias. Na si ab omis
actib; separatus es. peccatore te
intelligeres. uel si a malis opib;
te abstraheres. aliqua spe uite
haberes. Nunc autem ut tepidus
uentus es. qui nec humiditate
fructib; affert. nec as calore indu
cit. Tu eni es uelut incipiens et n
quasi pficiens. qd bonu tangis
in inceptuone s; illo te n pascis in
pfessione. ut uentus qui os hois
peuit. & n sicut esca que inuen
tre et uadit. Vtru ena carius e
inanis sonitus. an pfectu opus.
S; acceptus e pfectu opus. qua
inanis sonitus. Frido cu silencio
humilitatis opare. et n cu supbia
extolle te. quo ille p nihilo con
putabit. qui societate scificatio
nis illor q me inlentius ob se qo
amant abiciens. hoc p flagrant
iactantia aggredit. qd p suauit

mansuetudine adimplere dei
dignat. Qd si p inchoatione rec
taudinis uim uerbor meor que
cibu fidei; pbent uigant tep
taueris. et si tunc in ea torpens
ac nulla dulcedine iusticie te
tangant; ostendens. ita adde
teriora eadis. tunc & ego ppter
tempore negligencie tue incipia te
eicere. scilicet extade ui uerbor
meor expellens te. quo nullu sa
pore suauitatis pfficatia opati
onis tue exhibens. ad interiora
beate receptionis n anhelas. Unde
et ita abiectus conculcaberis. sic
& cib; ille qui ppter tempore gustus
extore hois picit. ante qua inuen
tre ipsius recipiat. S; qd nunc.
Yentu eni uolant et uentor stre
pitus resonat. s; radices n florunt
nec germ pferunt. Na qui sub
iugo meo ee debent lasciu s;
nec sedm disciplina incedunt.
Quid e hoc. Ipsi recta uia transi
liunt. & multa inutilia taberna
cula sibi faciunt. Huiusmodi eni
hoies. nullu feruore iusticie ha
bentes. s; in semet ipsis torpent.
nec inconstituta sibi lege ardent
nec sedm conuersatione pceden
tiu patru suor faciunt. s; quisq;
eor quanda singularitate in se
met ipso sibi plantat. & sedm
uoluntate sua lege sibi ponit. sic
in ppriis cogitationib; suis. et in
magna instabilitate p inflata
supbia se ad uolandu deuant.

Et quō isti recto federi patrū suorū n̄
adherent. idcirco semp noui & ru-
des in magna instabilitate hac &
illac sedm uoluntatē suā uagant̄.

Qua pp̄t̄ et ego comparo illos ^{xxv. r.}
stultis artificib; q̄ magnū
edificiū in alnū erigentes n̄ unquam
tur prudentiā aliorū artificū. qui
in multis instrumentis optime edoc-
ti & diuersis pbationib; edifica-
tionū examinati. om̄a uia que
ad edificationē p̄tinent bene no-
uerunt. & om̄a instrumenta sua iu-
ste disponunt. s; ipsi uacui & in-
sapientes in semet ipsis confidunt.
quia p̄ alios sapientes sapientes cē-
uolunt. & edificia sua ita ponunt
q̄d adit̄ p̄staret mobilia s; unde
citā auentis decidunt. quō n̄ sup̄
petrā s; supra arenā posita s;. Ita
& isti faciunt q̄ in supbia sua in-
semet ipsis confidentes. p̄ amiq̄s
patrib; suis prudentes uideri cu-
puit. nec sedm fedus eorū ambu-
lare uolunt. s; sibi met ipsis leges
sedm uoluntatē suā in magna
instabilitate ponunt. & idō multo-
tociens p̄ diabolicas t̄ptationes
ad peccata quatunt. q̄a n̄ sup̄
xp̄m s; sup̄ instabilitatē morū
suorū inman̄ tur. ^{xxv. r.}
Unde necesse
spiratio sp̄s sc̄i que in antiquis
patrib; opabat̄ p̄ supbā inflatio-
nē euacuat̄ uolo ut fideli homi-
ni cū humilitate sufficiat q̄d si-
bi ap̄ decessorib; suis instructū ē.
ne si plus inman̄ uoluerit quā

humilit̄ querere debuerat. p̄ca-
te p̄fectus inde recedens ex hoc
ruborē confusionis accipiat. ut
in euaḡo scriptū ē. **Q**um inui-
tatus fueris ad nuptias n̄ discū-
bas in primo loco. ne forte hono-
rator te sit inuitatus ab illo. et
ueniens is q̄ te & illū uocauit di-
cat tibi. da hunc locū. & tunc in-
cipias cū robore nouissimū lo-
cū tenere. Qd̄ ē hoc. Quando p̄
supnā inspirationē admonitus
fueris. ut p̄ fideles labores tuos
ad tabernaculū illud uenas.
q̄d semp̄ in nuptiali uita habun-
dat. ita q̄d assidue in sinceritate
et honore ac sc̄ificatione uir-
ginea uirga et in beatā matre
uidelicet eccl̄a letat̄ & n̄ incor-
ruptione & confusione ac deie-
ctione germenis et floris sui tri-
stat. tunc conprime mentē tuā
in humilitate n̄ deuant̄ eā in
elacione. Quomodo. Cū sc̄ares
causas in amore d̄i a corpore
tuo abieceris. tunc quasi pulcher-
rimus flos ascendet. qui in cele-
sti ierlm̄ sine ariditate cū filio
d̄i floret. in quo om̄a ornām̄ta
animarū apparent. quia uet̄
homo om̄s abominationes ho-
minū p̄fert. nouus autē om̄nē
sc̄ificationē uirtutū edificat.
Et idō cū ad hanc sc̄ificationē
ueneris. erubescet antiquū ser-
pentē qui semet ipsū a beattū-
dinis loco decet. p̄ appetitū

inanis gl̄e unitari. Qd̄ ē hoc. Si ui
deris aliquē tibi ornatorē. canē
ne p̄flagrationē mentis tue. sup
eū ascendas dicens. uolo sup̄ illū
aut sicut ille eē. Qd̄ si hoc modo
te exaltaueris. numq̄d tunc fide
lis seruus es. eū d̄m ad iracundiā
p̄uocas. ita qd̄ te illi opponis. S̄
si intellexeris aliquē fore uis in
strumentū habere quā tu habeas.
et si tunc illi p̄iudiciā detrahe
ris. planā uia n̄ ambulas. s̄ p̄de
uia incedis. Qua p̄p̄t̄ stude in hu
militate d̄o seruire & n̄ in sup̄bia
bachari. nec te p̄uauitate simula
tionis sup̄ illū extolle q̄ iusta ex.
aminatione maiori desiderio cō
ne uite luere quā tu ardeas. scī
licet ad eādē beatitudinis culm̄
p̄supnū ardorē ita inuatis
ab illo. qui om̄ib; ueritatē dili
gentib; p̄uū se manifestat. ne in
sciente oculo ueniens idē qui
te in humilitatis obsequio et il
lū in caritatis dono p̄inspirati
onē beate admonitionis uoca
uit recto iudicio suo diiudicat
te dicens. Tu qui te p̄flagrantē
sup̄biā in locū illū crexisti cui
socius n̄ es. relinque uanā gl̄am
tuā. et da p̄subiectionis officij
huic dilecto meo culm̄ honoris.
qd̄ temere rapuisti. et qd̄ ex mo
de te. Quō si hoc modo deiectus
fueris. incipies p̄ angustia me
roris & tristitie eximitatē ab
iectionis sentire & ita te p̄ice

tū abhorre. quia custos anima
rū auferet tibi alienū honorē
quē fraudulenter inuasisti. cū te
illi opponens hoc temere rapere
tēptabas qd̄ habere n̄ debuisti. vñ ^{z t. auferē}
tibi dabitur qd̄ habere noluisti. q̄ habe
ita etiā cū minor ordo supra ma
iore se exaltat p̄iustū iudiciū
meū deiectus subprimat. quō no
lo ut alit̄ ante oculos meos sup̄
bia sit. quā in deiectione confu
sionis. Nā si ancilla supra d̄nam
suā se exaltauerit. tanto despec
tior om̄ib; eā inspicientib; erit.
quia hoc fieri tēptauit. qd̄ desi
derare n̄ debuit. **Q**ua p̄p̄t̄ q̄
sibi scdm̄ cor suū leges faciunt.
et in hoc uoluntate meā n̄ que
runt. magis ex hoc in deiectio
nē quā ad p̄fectū ueniunt. ut
p̄terū filiū s̄m̄ in euāḡlo testat̄
dicens. Om̄is plantatio quā n̄
plantaui pat̄ s̄m̄ celestis. tra
dicabit. Quid ē hoc. Om̄e germ̄
scientie cordis & n̄tas ac morū.
surgens in uiriditate illa qua
homo uiuit cū homo illud ita
in semet ipso seminat qd̄ post
ea in calore seruentis ita ei copu
letur scdm̄ qd̄ hoc p̄ficere uult.
illud iudicat. transpositū.
aut in exaltatione n̄tas. aut
in p̄culantia carnis. aut in
sup̄flua pollutione. aut in occa
sione excusationis. aut in inu
cassitudine opationis. sursum
aut deorsū in p̄udentē uadens

nec quale fundamētū sit dis
cernens. scilicet an uale aut in
uale sit seire com̄prensus. uere
hoc iusto iudicio destruet. quō
plantationē istā in tali ope non
plantauit. pat̄ ille q̄ celos et om̄s
iusticie habitator ē. & idō cœla
arscet. quia de rore celi n̄ ascen
dit. s. de suco carnis uenit. Quom̄.
Quia homo p̄stulā sciētā suā
hoc opus faciens. nec iusticiā. nec
uoluntatē creatoris sui inspiciere
uoluit. s. ad illū qui semp̄ rotā
carnis ipsius in fatigabilit̄ exa
gitat respicit. Nā qd̄ hominib.
cū oculū suū acutē in d̄m figere
nolunt. p̄deceptionē m̄is sic
aliquando bonū uidēt. si hoc
œspiratio sp̄s sc̄i n̄ calefacit in
interiū ibit. quia hoc uana
gl̄a p̄transiunt. Cū cū uani ho
mines in uno p̄tadū afficiunt.
in altero p̄ uanā gl̄am inuoluan
tur. multociens in supbia et in
simulatione ac in sp̄u & elonp̄i
se extollentes. & etiā multociens
in molestia et in indignatione
ac in contradictione aliarū in
stitutionū que de me fluxerūt
se dilaniantes. nec n̄ in cœteris
bonis que n̄ s̄ in tempore uelū. s.
in ardore desiderii de die in die
p̄ficiendi se inuicē cōprimunt.
Nā qd̄ de me fluit. dulcē & sua
uē gustū anime p̄bet. semp̄ in
p̄seuerantia p̄ficiens. & n̄ in stabi
litate retro aspiciens. Unde ille

beatū ē. qui in me confidens. sp̄e
suā & inuicē ac finē opū suoz n̄ in
se s. in me ponit. Qui facit hoc n̄ ca
det. qui uero sine me stare uolue
rit. in ruinā ibit. Et qui s̄ illi. Vide
licet hi qui sanctos p̄ uanam
gl̄am nouos faciunt. & p̄pter
uindū qd̄ in p̄ceptis meis p̄ciunt
in sanctis confidunt. Sic enim
uetus uestimentū in m̄ab. hominū
molestū ē. sic ego in domis
meis spernendus n̄ sū. quō illa in
simplicitate semp̄ noua s̄. et q̄nto
ueteriora. tanto cariora s̄. Qua p̄t
que homines in sanctis absq̄
inpiratione mea excogitant in
uauitate morū p̄ uania studia
eoz diffuunt. et quāuis aliquando
in conspectu hominū stare uide
antur. tam ab oculis meis cœla
p̄ nichilo ea habeo. ut in euglō
scriptū ē. **S**unt illos. ecce s̄
duces cœoz. Cecus autē si cœco du
cari p̄stet. ambo in foucā cadunt.
Quid ē hoc. P̄mittite illos qui in
factis suis p̄uersi s̄ in p̄uersitate
sua diffuere. quia in rectitudine
bonoz opū se corrigere nolunt.
Et quō in estimatione sua se iu
stos nomināt. cū in aētib. suis ua
ni sunt. ex ipsa facilitate sua cœci
efficiunt. quia p̄ uā iusticie am
bulare com̄p̄iūt. et quō magis
uā iniquitatis quā uertutis
illis hominib. p̄ponunt. qui eos
in malis opib. sequi festinant.
Unde qui hoc modo uisū recti

177.115.

diuis n̄ habent. estimantes se iustos
et multi s̄. cū uia uere doctri-
ne ignorantib; uia false iusticie
demonstrant. parit̄ in foueam
despationis cadunt. quō nec isti-
nec illi. quo cāt sciunt. **S**ed in
his quada indignatione mea.
corā hominib; aliquando decio.
quada autē p̄moderationē p̄spi-
cū uisionis tacite corā hominib;
interdū tolero. s̄. tam ea p̄
ponderationē iusti iudicii mei in
futuro ulciscor. Et ob hoc q̄ fide-
lis ē studeat ascendere ad altitudi-
nē uirgam. et n̄ ad ima sc̄larū des-
cendere. Quomodo. **Q**ui in mi-
nore gradu ē ad maiore ascende-
re potest. n̄ autē qui in maiore ē
ad minore se declinare debet.
Quid ē hoc. Nā p̄sides possunt ad
duces puenire duces ū ad reges
ascendere. n̄ autē decet reges ad
duces descendere. nec duces ad
p̄sides se declinare. Si enī reges du-
cib; se subiugarent. uel si duces p̄-
silib; se subicerent. uel om̄is
p̄p̄s uociferarent. et eos derisu
haberent. Ita qui s̄ in sc̄larib; pos-
sunt uia p̄dictorū pigmentariorū sub-
ire et qui s̄ in uia corundē pig-
mentariorū possunt p̄fatos qui s̄
iuuens odor uouens iter secreta
regenerationis adire. n̄ autē q̄ s̄
idē iuens odor uouens it̄ secre-
ta regenerationis. decet ad eosdē
pigmentarios transire. nec ipsos
pigmentarios ad sc̄lares corructe.

Qd si isti qui s̄ iuens odor uo-
uens iter secreta regenerationis
ad ipsos pigmentarios respiciunt
uel si idē pigmentari ad sc̄lares
transcunt. heu. heu heu abani-
mah; iustorū sup̄ eos dicet. et corā
me in abiectioe habebunt. n̄
digna penitentia reuertant. q̄a
si aliorū gradus sup̄ inferiore ce-
ciderit ambo destruent. Sic et
illis erit qui rothū iter suū dese-
runt. et retro sū incedunt. Nā
qui filiū meū induerit. quē ta-
lem filiū induere possit. Nullū
et uere nullū. Gaudet autē in
patre uro. quō multociens in
minorib; maiores iudico. et in
maiorib; minores inuenio. q̄a
sup̄bia cadit. et humilitas as-
cendit. **U**nde pacē et carita-
tē ac humilitatē habere iura-
uof. sicut et anime iustorū cū
anglīs et anglī cū archanglīs
habent. Anime enim iustorū offi-
cio angelorū n̄ inuident. nec an-
glī gl̄am archangelorū dedig-
nantur. Quid ē hoc. Archange-
li in maiori necessitate maiori
demonstrant. anglī uero in
frequenti uicissitudine mi-
nora denunciant. fidelis au-
tē p̄p̄s humilit̄ obtemp̄erat. Unde
unusquisq; officū suū fidelit̄
exercat. Quomodo. Qui s̄ iu-
uens odor uouens iter secreta
regenerationis cū maior ocea-
sio ecclesiastice necessitatis in gr̄

xxxiii.

xxxv.

xxxvi.

archan-
geli

anthon
geli

erit inextinguibiles causas subueni
onis ipsius uelut reuolant. et q̄ s̄
inope pignitarioꝝ assidua de
terminatione infrequentib; cau
sis certa negotia institutionis ei
quasi angli exerceant. et hoĩs
qui ad sumā beatitudinē desi
derant puenire. uerba eꝝ fidele
ter suscipiant. Quomodo.

Am qui uicinis odor uouens. ^{xxxviii}
inter secreta regenerationis
existunt uelut granū sibi. q̄d
siccus & fortis cib; hominū ē.
sicut & iste ppl̄s m̄s asp̄ et durus
ad gustū suū seclariū rerū ē. S;
p̄dich pignitariū s̄ quasi poma
que dulce sapore se gustantib;
p̄bent. ut & isti putantē offi
ciū sui se suauē hominib; exhi
bent. Cōmunis autē seclariū ppl̄s
uelut caro estimat̄ in qua et
casta uolantia inueniunt̄ quō
qui in seclō degunt carnaliter
uicentes filios perent. inter
quos tam castitatis imitatores
repiunt. scilicet uidue & conu
nentes q̄ ad supna desideria p
appetitū bonarū uirtutū uolat̄.

Sed & idē ordines ecclēstie ^{xxxviii}
institutionis. in duab; uis
uersant̄. Quomodo. Sp̄italiū et
seclariū. Quom̄. ut dies & nox.
Quid ē hoc. Sp̄itales s̄ ut dies.
et seclares ut nox. in tēporali ui
ta hominū degentes. Qd ē hoc.
Dies claritatē solis et seruitatē
lucantis aq̄ris habet. q̄d p̄sig

nat. quia sp̄itales hoĩs & ordinē
uicentis odoris uouens inter se
creta regenerationis et ordinē p̄
dictoꝝ pignitarioꝝ in se seruant.
Nox uero lucē lunc cū stelis et ob
securatē umbrosē tenebrositatē
tenet. q̄d demonstrat quō seclares
hoĩs et iustos in opib; suis lucen
tes. & peccatores obsecuratē delie
torū grauios in se tenent. S; q̄
noctē seclariū deseruunt et addic
sp̄italiū p̄p̄t amore uite se con
uertunt. stabilis in hoc facto sit.
ne si retrorsū inceserit. uictri
ade assimilet̄ qui p̄ceptū uite
transgrediens in seclares erūnas
expulsus ē. Unde nemo sit p̄cept̄
mundū relinquere. & fedus meꝝ
sua uoluntate audacter intrare.
nisi prius in magna p̄batione
examinatus sit. q̄a qui filiū meꝝ
p̄tuncā cepit. nolo ut eū relin
quat. Nā qui cū incarnatione
se inducit. et crucē cū in manū
suas suscepit. nunquid conueni
ens ē ut abiciat dñm suū. Nullo
modo. Ergo his adtende. ^{omo xxxviii}
qui in uoluntate cordis sui con
fessus fuerit. et in deuotione aīe
sue uouit iugū meū in abicēti
one seclariū rerū portare. & si tē
cia in ipso ardore cordis sui p̄
uoluntatē desiderantis anime
sue signū religionis in condim
to iuste intentionis suscepit.
in illo p̄maneat. ne si illud post
ea in contemptu p̄seuerantis mali

h

abiecerit iudiciū districti exami
nis accipiat. Quid ē hoc. Quia il
lum spreuit cuius signū in semet
ipso suscipiens conculcauit. sic
et iudei cū comēpserūt eū illū in
insania incredulitatis in cruce
affluerūt. Nā ut iudei nefas illud
nō timuerūt. ita et iste nō uerūt qđ
eandē passionē in uoto suo abi
cit. Qđ enī homo in p̄mittit hoc
cū reddere debet. scđm qđ da
uid testat̄ dicens. **I**ntrabo in
domū tuā in holocaustis. reddā
tibi uota mea que distinxerūt la
bia mea. Quid ē hoc. **F**unctio
nē bonē & iuste opationis intrabo. **xl.**
bo o d̄s m̄s in constitutionē sc̄is
simi domi tu. scilicet in ardente
desiderio stratiū uoluptatis mee
relinquens. ita qđ nihil mihi
dulcius ē quā anhelare ad te
creatorē omniū. Et ob hoc red
dā tibi uota mea que p̄tulit
os meū cū anima mea. quia hoc
p̄ficere uolo qđ tibi iusto iudici
in ardente desiderio meo p̄uis
p̄misit. uidelicet ut actus meos
ad te dirigererūt. qđ in sapientē
transgressus sū. s. nunc ad te re
currere desiderans. uolo mala
decurare & bona facere. quō ra
cionalitas et intellectus que in
me feruent p̄ discretionē uere
castigationis magis querūt ad
te uiuū d̄m anhelare. quā p̄stul
ticiā falsē comitatus diabo
lum imitari. Unde oho cū cor

tuū hoc modo in obtuleris. consi
dera quomodo illud prudenter
p̄ficias. Oculus enī in facillime
uidet. quid uoluntas hoīs in lo
quat. Vbi qđ meū ē. hoc districtis
sime requiro. Qua p̄p̄t ostulit. ut
quid uobis tā magna onera in
ponas. qđ putatis uobis tā facile
ē qđ carnalē uoluntatē uām de
seratis. Nā p̄legē que uobis ex p̄cep
tis mis data ē ad hoc nō cogimur
ut selm relinquamus. nisi p̄uis
p̄ multos labores ita exerceami
ni. ut carnalib; desideriis que
in uobis s. frenū imponere possit.

Sed tepido uento assimila
mini. quō cū uana glā men
te uām afflauerit. tunc ex aliq
a sp̄itate loquimini sic dicentes.
Amplius cū selo laborare nolo.
s. illud festinantē fugere uolo.
Et cur ita me frangā in uano
labore. s. cū hec inra uos dici
tis. putatis ea ita terminari ut
excogitatis. Nā multi uacillan
te animo me querūt. ita qđ tan
tū signo religionis exterris
notant. puris oculis me nō que
rentes. nec semetipsos in uera
doctrina simplicit̄ circūspici
entes. quomodo diabolu qui
cos deuorare cupit effugiant.
ueluti colūba in puritate aque
considerans uoluerē qui eā
rape tēptat fugit. Sic isti dia
bolū nō fugiunt. cū cū inscrip
tura doctrinarū ueruentē ui

2 pl q
stati

dem. s. in repentinis sopore q̄
eis peccata m̄is sue in ē ut xpi
dus uentus ad me currunt. Qui
da em̄ n̄ uoluntate sua. s. tanu
selare habnu abieciunt. sp̄ita
lem religionē aggreduntur.
quia multas miseras et paup
tates in se lo sustinentes. diuici
as habere n̄ possunt. & idō mun
dū relinquunt quō cū ita n̄
possunt habere. uellent. Ali
autē ad se l̄m stulti et fatui s̄.
ita q̄d hominib; s̄ contemptibi
les. se ipsos regere n̄ ualen
tes. et p̄pterea se l̄m fugiunt.
quia ab eo deludunt. S. & q̄da
debilitatē ac uisumitatē cor
poris sui habentes et in his ca
lamitatib; multū laborantes.
n̄ p̄pt̄ me s. ut his doloribus
tanto suauius subueniant
se l̄m derelinquunt. Ali u
tantas angustias et opp̄ssio
nes a carnalib; d̄nis suis quib;
subiecti s̄ paciunt. ut p̄pt̄ ti
more eor; a se lo recedant. n̄ ut
p̄ceptis meis obediant. s. ne idē
carnales eor; d̄m̄ amplius sup
eos potestātē suā exerceant. Et
hi om̄s n̄ p̄pt̄ celestē amorē s.
p̄pt̄ has t̄rnas molestias quas
sustinent ad sp̄itālē religionē
ueniunt. n̄ considerantes. ut ū
falsus. an insulsus aut dulcis.
aut amarus. an celi an t̄re habi
tator sum. Quid ē hoc. Ipsi nec
condimentū nec dulcedinem

scripturarū attendunt. nec quom̄
in cordib; illoz hominū habitē q̄
supna quer̄t considerant. Et quō
hec seruari nolunt idō timorē
meū abieciunt. sedm̄ uoluntates
suas incedunt. unde et m̄ alieni
sunt. & fugati uocant. Qua
p̄pter nec ego dico eos se l̄m dimis
sisse & ad me uenisse. s. in hoc rei
s̄ q̄d seruū timent et d̄m̄ con
tēpnunt quia t̄rnas causas se
quunt et me n̄ uerent. & idō pa
uidi in minimo et audaces in
maximo dicunt. Ergo et balaam
assimulant. qui israheliticū po
pulū in tabernaculis suis pulcrū
uidens. mansionē cū illis facto
animo se habere concupuit dicens.

Moriat̄ anima mea morte iu
storū. et fiant nouissima mea
horū similia. Quid ē hoc. Cū homo
aliq̄ndo in suspiris anime ad
hoc concitat. ut opa iusticie in
cipiat. tunc insurgente deside
rio ea gemit unde exoptat. sic
dicens in semet ipso. Ego miser q̄
multis peccatis et obligationib;
p̄peditus sū. studiose desidoro ut
in abiectione carnaliū concupis
centiarū anima mea omnē mali
ciā iniquitatis relinquat. & ut p̄
contricionē illā qua iusti semet
ipsos despiciunt in habitaculo
bonoz opū maneat. Quomodo.
ut in rebus actib; inueniat finis
m̄s illis hominib; q̄ iusti / ciā d̄i
opant̄ similes. ita ut terminus

.rl.ij.

corundē bonorū opū meorū incio
iuste intensionis eorū adequatur.
S: homo qui intra semetipsum ista
loquitur si postea transacto tēpore
corundē suspirioꝝ cū tēpationib;
malignorū spūitū afflatē et carnali
concupiscētia de uictus ad iniqui
tate reuertit. sicut ut idē balaam
pnequicia cupiditatis sue decep
tus fuit. Quomodo. Quia ipse po
stea p illud scisma tactus. p qd pri
us sursum aspiciēbat ad fallacē c
cupiscētia se deorsū declinabat.
ita et hi faciunt qd me fide querit.
quia cū uiderint illos qui se sem
uaciter abierit. simpliciter incc
dere. et inarta acerbata conuer
satione laudabiliter et uaciter
p durare dicunt eos pulcros et
suauē et ac pūus repūno im
petu unā eorū aggredunt. sed in
ipso uiuere desiderant. S: post
quā se illis ita conuinxerint. que
admodū et balaam israhel meum
pplm inspicit. multociens p di
uersas nequicias quas prius in
cordib; suis habebat cū in se lo
cissent ad carnalia desideria re
uocant. quō et illis prius dñā
bantur. Qua p p cū sic inpedi
untur. uaceno et aduersitate
sua contaminant electū gregē
meū. multas tēpētib; cū quaci
ent. et consilio nequicie sue cū
dispergent. Nā cū ipsi a se lo de
ceptuose recederent. me in ora
tionib; suis in adiutoriu sibi

n̄ inuocabant. nec in pbanone
corporis sui si in hoc pposito p se
uacere possent. an n̄ me querēbat.
unde et ego pmitto eos considera
re quid uoluntas ipsoꝝ cū in se lo
ipsis confidunt. eos possit adiu
uare. O ipsi insipientes et infructu
osi existunt. qd s̄ in uacē absq;
exaratione legis dī et sine iuridi
tate uerbi ipsius. ita qd n̄ exqui
sierit qd facere deberent. cū artā
uā adirent. ut bona t̄ra se cureū
spicere cū uacē fructū pferre. Unde
audiunt. O homo hodie cū. in tua
carne forat in concupiscētia
ardēbas igneā fornacē existi. et
quis tibi tantū refrigeriū dedit
quod tā magnū incendiū posses
euadere in uoluptate tua. xl. iii.
Querit qui hęc aggredi uoluerit
interiorib; oculis suis inspi
cere debet qualiter ea p me inci
piat. et qualiter ea meo adiu
rio p ficiat. ne si illa insipienter
inceperit. et male consumauerit.
in ruina uadat. sicut et ille an
tiquus hostis qui in se lo ipso
confusus. intra reli mea deiectus
est. Sic et isti abierit qui nec me.
nec se lo ipsos considerant. in
pēpatione magne supbie pas
sione filii mei induit. cū post
modū in fastidio supfluitatis sue
reuerit. Qua p p qui cū sup se
posuerint. ad tendant quomodo
eā diligant. sed in qd iheremias
p pheta in spū seō inspiratus hor

tatur dicens. **Q**uos omnes qui .xl.iii.
transitis puam attendite & uide
te. sic dolor in se. quo uindemia
ut me ut locutus est dominus in die
ire furoris sui. Quid est hoc. Quos
omnes qui uicia deserunt. uidelicet
in abiectione seclariu & in unitate
one spiritualium transientes puam il
lam que uita & ueritas est que ego
filius dei sum. attendite in uinculo
ne bonorum operum ne doloris mei ob
liuiscamini. cum me in passione
mea ceptis unitari. et uidete in
perfectione iusticie. ut dolor ille
que per amorem meo uobis imponi
tas dolori meo similis sit. Quomodo
est in eis de miseris quas propter
me sustinuit usque ad bonum finem
in deficiente perseveras. sicut et
ego perseveravi in dolore meo mo
ri pro uobis. quo ego comprehensus et
cruentus in passione crucis sum.
sicut uua in torculari adterit.
quatinus corpus meum mandu
catis et sanguinem meum bibatis.
ut in perfectissima perspicant oculi
sui locutus est dominator celi et terre.
uidelicet in illo inicio. cum adam
unita deseruit. et mortem accepit.
ubi tamen idem pater in se celestis hoc
prouidit quod in fine temporum pro me
pro filium suum ex uirgine incarna
tum. qui me in fortissimis uiribus.
iusticie diabolo opponere. eum
de antiquo seductore superaret
et humanum genus in defensione
supremi auxilii liberaret. Ergo

homo cuiuscumque sexus aut eta
tis sit. qui passionem christi induit
attendat. ut ea fortiter retine
at. ne si ea per errorem neglectus sui
abiecerit. postea cum ipsa uoluerit
retinere. ea inuenire non possit.
Unde et illi qui in famem su .xl.v.
os eadem passioni inbumili
tatis conuersatione subicere
uoluerint. hoc non in presumptione
precipitationis imprudenti faci
ant. sed sapienter in examinatione
discretionis. non cogentes illos absque
consensu uoluntatis sue hoc
adire. quod nec ipsi ferre possunt.
Quomodo. Si in famem tuam mihi
offeris. cum ei non in seientia discre
tionis intellectus. sed cum in stulti
cia omnis sensus ei iacet. et tamen
ita sine uoluntate ipsius cum of
feris consensum illius in hoc non con
siderans. non recte fecisti. ita offe
rens arietem. Quomodo. Si homo
arietem ad altare meum offerit. et si
cum in cornibus suis fortiter funibus non
ligauit. certe aries fugit. Sic etiam
si pater aut mater puerum suum qui
arietem est ad seruitutem meam offerit.
et si in hoc uoluntatem illius que
cornua ipsius sunt. nec diligentem
custodiam. nec supplicationem. nec
deprecationem. nec exhortationem
uocis diligentem que funes
colligationis ei intelliguntur
attendunt. quo his omnibus pu
er ad consensum bone uoluntatis
prouocandus est. tunc si istis exami

nationib; fuerit pbatus. certe
aut corpore aut mte fugit.
nisi d; immutabilib; suis cu
stodiat. Si autē tu homo itā
magna custodia corporalis
distinctionis puerū illū conclu
dis. qd se apstura repugnans
uoluntatis sue absoluerē n̄ pos
sit. tunc in omnib; fructib; tam
corporis quā anime pptē captu
rā illā que sine consensu ei ipsi
iniuste illata ē. aridus in appa
ret. Tunc et ego tibi o homo qui
auctor huius ligatur. et dico.
Viride agrū in potestate mea
habui. **I**umquid o homo de
di tibi illū. ut eū germinare fa
ceres. quēcūq; fructū tu uelles.
Et si in illū semen seminas. nū
potēs illud in fructū pducere.
Non. Nā tu nec rosē das. nec plu
uiā emittis. nec humiditatē in
uiriditate tribuis. nec calorē in
ardore solis educis. p que omā
cōpetens fructus pducendus ē.
Ita etiā in auditū hominis uer
bū seminare potēs. s; in cor illi
qd ager m̄s ē. nec rosē cōpunc
tionū nec pluuiā lacrimarū.
nec humorē deuotionū. nec ca
lorē sp̄s sc̄i infundere uales. in
quib; omnib; fructus sc̄itatis
germinare debet. Et quom̄
audebas dedicatū et sc̄ificatū
mibi in baptismo tā temere
tangere ut eū absq; uolunta
te sua inartissimā captione li

gamur ad strēdū ingū meū tra
dere. unde nec aridus nec uiri
dis effectus ē. ita qd nec se lo mor
tuus ē. nec se lo uiuit. Et cur eū
ita opp̄ssisti. qd adueniū ualeat.
Sed miraculū meū ad confort
andū eū ut in sp̄tali uita pma
neat ab hominib; pseruandū
non ē. quō uolo ne parentes ipsi
in oblatione ei p̄ccent. absq; uo
luntate illius eū mihi offeren
tes. qd si aliquis scilicet pater
aut mater puerū suū ad serui
tū meū offerre uoluerit. ante
quā eū resp̄sentat dicat. Promit
to dō ut puerū meū sollicitū cu
stodia usq; ad intelligibilem a
tē ei custodia. scilicet supplican
do. deprecando. exhortando eū.
quatinus in seruitio dī deuote
pmaneat. Et si mihi consenserit
festināt eū ad seruitiū dī of
fero. uel si in assensū n̄ p̄buerit.
in conscorā oculis maiestatis dī
sim. Si autē parentes pueri eū
his modis usq; ad intelligibilem
aetē suā p̄secuti fuerint. et si
tunc idē puer se auertens. illis
consentire noluerit. tunc et ip
si quia deuotionē suā in illo
quantū ualebant ostenderūt eū
sine uoluntate illius n̄ offerant.
nec eū ad seruitiū illa puenire
cogant. quā nec ipsi ferre nec
adimplere uolunt. **Q**ui autē
deuoto animo se mihi libentē
subicere uoluerit. ad hoc stren

xlvi.

xlvi.

nuc
plu
abo
hi
dai
ati
un
ce
red
fice
uie
deb
qd
ra
at
cuq
plu
su
qua
lum
Hoc
cū
uero
do
das
sua
dore
Quo
ne
ta
pre
depo
dus
dum
d; can
te ur
fence

nue exhortandus ē ut pueniat nec
pluore alicuius maluole anime
abona intentione sua retrahendy.
Nā si quis aliquē illoꝝ qui me seq̄
desiderauerit appposito suo retrax-
erit sacrilegiū facit. quō fedus moꝝ
uimentē illius dirupit. quā pp̄t
et in recto iudicio rationē exinde
redditurus ē. si in hac nequicia in-
flexibilis durauerit. quia in ser-
uire uolentē auerit. q̄d facere n̄
debit. ut scriptū est. **O**mne xl. viii.
q̄d dño consecrat̄ siue homo fue-
rit siue animal. siue ager. n̄ uene-
at. nec redimi poterit. Quid ē hoc.
Cūque libet anhelans anima cū
pleno officio sciencie ita bonū sci-
sū in homine tangit. ut ille ali-
quā rē p̄fiat. tunc eandē rē uo-
luntas ipsius construit. sic dicit̄.
Hoc dicit̄ ad honorē dī. Et ita
cū bona deuotione et cū iusta re-
uerentia idē homo illud p̄mittit
dō. ipsū ei offerens p̄ osculū cor-
dis. q̄d ē p̄ uoluntatē desiderioꝝ
suoꝝ. Et tunc illud hoc modo in-
dote sc̄ificationis dō oblatū est.
Quomodo. Quia d̄s in eodē homi-
ne edificantē uoluntatē uidens.
ita eā panulū sc̄ificationis susci-
pit. ut uir sponsā suā panulum
desponsationis sibi met̄ ipsi in fe-
dus colligationis ne ipsā amodo
dimittat munire solet. Unde cū
d̄s eandē uoluntatē de uiridna-
te uirilis animi hoīs suscepit. q̄
semetipsū ita constringit. q̄d

relinquit q̄d habet. et q̄ magis dō
diuidit quā sibi q̄d possidet. tē
ipsa colligatio huiusmodi conse-
crationis ita p̄manebit. nec de-
uotionē suā relinquet. Quare.
Quia illa sciencia hoīs
cognouit. et quō bonus sensus
eius illā intellexit. et quia illā
uoluntas ad honorē dī edifica-
uit. et idō siue homo fuerit q̄
semetipsū ita dō obtulit siue
animal. homini subiectū. quod
eodē modo ad honorē dī oblatū
ē. seu ager. fructū p̄ ferens. q̄
eū ita dō ē consecratus. nec pe-
riore p̄cio dari. nec sub uiliore
recompensatione remunerari debet.
ne honor dī quasi in contemptibi-
lem estimationē deputetur.

Sed sicut nullus contra uo- xl. ix.
luntatē suā a seclari uia ad
sp̄itale tramitē conuerti cogē-
dus ē. ita etiā qui cū deuotione
uoluntatis sue seruiū meū
aggressus ē. et postea illud con-
tinentis neglexerit. iusto iudicio
ut illud recipiat reuocandus ē.
Quomodo. Si habet rectos rec-
tores. et sp̄itales magistrōs. Ce-
lum meū habentes. hi debent
eū ad seruitutē meā reuocare.
et hoc primū facient supplica-
tione. exhortatione et blan-
do sermone cū uimentes. et de-
inde uerbis. et constrictione
frigoris ac famis & alus bus
similib. castigationib. cū cor-

ripionis: quatinus his miseris
admonitis infernales penas ad
mentē suā reuocet: et eas timentes
a se puerdine anime sue auferat.
et ad sententiā illā quā deseruierat
ita reuocatus redcat: sic
enā de his in euēgio scriptū est.

1. **Q**ui in uias et sepes & compelle
uitare: ut impleat domus
mea. Quid ē hoc. Tu qui spiritalis
pastor: et iustus rector: & rectus
magister es: exi de pristinis mo
rib; tuis. qui tibi de primo pa
rente tuo adherent: et uade
in uia arā et angustā: & in cōpo
sitionē inflexorū p̄ceptorū: que
ceterissimi uiri in cetera sp̄i sc̄i
cōponebant: & acutissime in
celo meo considera eos qui sub
p̄cepto & magistratione tua de
gentes aut susceperunt aut uoue
runt sua uoluntate: & n̄ exalte
rius hoīs iniusta coactione sem
p̄positū pacti mei obseruare: et
tamen postea illud contempnen
tes ad uia uicia cupiunt redire
& hos dulcib; et amaris correpu
onib; compelle ecclēsticā discipli
nā uitare: ut domus dotatio
nis mee tā exstrenue correptis:
quā exsuauiter admonitis im
pleat: quō et alii ad uia diuer
sis castigationib; et alii uariis
blandimtis uocandi s̄. Quom̄
ut rectus pastor p̄ditā ouē suā
sollicite requirit: ita enā spi
ritales magistri subiectos suos

p̄diuersa uicia errantes: multa di
ligentia requirere debent: uideli
cet sua sollicitia cogentes eos ut in
domū iusticie de qua exierunt uel
exire uolebant reuertant: quoniam
ecclē in altera parte examarit cor
ruptus et in altera parte exblandē
exhortans ouib; impleat: & ita ad
supna pascua p̄ducat. **Q**ui autē
tunc ita obdurati s̄: quōd nec p̄pter
corporale castigationē que eis a
principib; magistris suis in celo
meo inferunt: nec p̄pter timorē meū
quō ego sū d̄s nolens iniquitate
nec p̄pter amorē effusi sanguinis fi
lii mei qui p̄ipsis passus ē se corri
gere uoluit: s̄; fidelissimos amicos
meos qui uias meas uelocit̄ euitas
polluere sua puerdine laborant:
tunc ab ipsis amicis meis negregē
meū contaminant ut lupi expel
lendi s̄: quē admodū paulus ami
cus m̄s hortat̄ dicens: **A**uferite
malū ex uobis. Quid ē hoc. Hos q̄
in culmine regimini estis: et qui
in humilitate subiectionis mane
tis: expellite malū illud a uobis
quod timorē meū contempnentis: in
creatori celi & t̄re contradicet: il
lud tā forti examinatione a uo
bis expellentes: ut in conscientia
ur̄a radicē n̄ figat nec in consor
cio ur̄o pedē suū ponat: ne dul
cia pigritia bonorū opū in uobis
uilescant: s̄; qui ex his in peni
tentia reuertu uoluerit: et me
creatorē suū puro corde quiescit

ri e
su u
qui
Q
die
afel
et m
ex p
& cu
dne
re de
tat
conu
locu
pau
mus
et p
uert
arde
re de
ris ar
uit
mut
tang
re de
plici
cund
te ad
supn
quod
meo
dit m
quō
cuq; l
supn
qui m

rit. etiā si in extremitate cursus
sui uenerit ego tam suscipiā cū
quia cuncta iuste iudico. **I. 113.**
Sicut autē thesaurū cordis sui
subtrahendo abscondit
dicens. nisi sentia me morturū
a seclis. causis me n̄ conuertā.
et ita conuersionē suā usq; ad
expirationē anime sue differet.
& cū iā amplius spirare n̄ ualeat.
diucius p̄sentē uitā se posse habe
re desperans seclō renuntiare tēp
tat. hic animā suā decipit. quō
conuersione eī deceptibilis ē. hoc
iocando fecit ut iocus etiā acci
piatur. Iuc uero qui iā morti p̄xi
mus toto corde p̄p̄t peccata sua.
et p̄p̄t amorē mei seclō renuntia
uerit. scilicet quādiu uiuat in
ardenter seruire desiderans. ue
re deuotionē eī cū omnib; cho
ris angelorū suscipio. et ei glām
uite tribuo. Nā quāuis homo in
multo crimine occupatus sit. cū
tangit peccata sua. ita qd̄ ama
re delicta sua desinat. et hoc sim
plici oculo fecerit. q̄a me adua
cundia puocauit. ego cū amorē
te ad saluationē trago. nec ei
supnā hereditatē denego. sedm̄
quod psalmista dauid in spū
meo testat̄ dicens. **I**n quacūq; **I. 113.**
die inuocauero te. ecce cognoui
quō d̄s m̄s es. Quid ē hoc. In qua
cūq; luce uite mee. ulla claritas
supne illustrationis inuit̄ mea
qui in tenebris iaceo p̄ diuinā

grām se ostende. rit. ita qd̄
in amaritudine penitentię pec
catoꝝ meoꝝ et in uulnerib; gra
uati cordis mei inuocauero te.
qui omnib; te puro corde inuo
canti; remediū tue pietatis
concedis. tunc in eadem uisita
tione cognoui quia tu q̄ hoc
indit̄ oparis d̄s m̄s es. Quid ē
hoc. Cū p̄ grām tuā me ad hoc
p̄duxeris qd̄ te d̄m meū inopi
bus iusticie cognouerō. ita qd̄
in opib; in opib; iniquitatis me
ipsū dacio. quia tu ille q̄ hoc
facere potes. tunc suscipis me
simpliciter te quorūte & laeri
mose post te clamantē atq; in
uiriditate anime mee te cog
noscentē. quō corpus meū inue
ra penitentiā contero. & illud
quasi p̄ nihilo habeo. Et cū tali
modo penitentiā suā homo fe
cerit. remediū peccatoꝝ suoꝝ in
ueniat. Quomodo. Quia me d̄m
suū cognouit. Quomodo. Quō
peccata sua deseruit. & idō p̄
oculū penitentię uidebit. qd̄
illa uana fuerūt que prius ar
denter in mala concupiscentia
p̄petrauit. **Q**ua p̄p̄t nemo **I. v.**
negligat remediū penitentię
querere. quia si illa sanus in
corpore neglexerit. studeat
tamen ut ea uel in extremō tē
pore suo inueniat. et ad salua
tionē cū suscipiā. quō quāuis
sordes magne sint imp̄petras.

tam ppter si - liū meū impura
penitentia abluunt. pter hunc
qui blasphemā contra spm scm
in penitens dixerit. et qui se ipsū
in mortē corporis sui obduratus
pceptauerit. quia hec duo uelut
unū s. istos in glā supne uite
nescio. ut in euāglio scriptū est.

1. vi

Omnne peccatū et blasphemā
remittit hominib; sps autē
blasphemā n̄ remittit. Quid ē
hoc. Omne peccatū qd in superflu
itate carnis aut cū libidine. seu
cū amaritudine. aut aliis his si
milib; uicis pactū fuerit. seu
blasphemā que ē in cultu ido
lorū ubi uerus d̄s ignorat. et
falsū figmentū adorāt. aut in
uocatio demonū. ubi uerus d̄s
scit. et tam in pueritate homi
nū diabolus inuocat. hec omnia
impura penitentia remittuntur
hominib; cū p̄conpunctionē la
crimarū exintimo corde uerū
d̄m omnib; se inuocantib; mi
diā suā midit. pstantē fide
inter quiescunt. quō quāuis
huiusmodi hoīes grauer in
peccatis etando delinquant.
tam si d̄m in pio & potestate in
celis regnantē omnino n̄ abici
unt. manū auxiliū ei querentes
inueniunt. S; si infidelitate sua
pceptauerint. ita qd ab hac p
ueritate nūquā resipiscunt.
s; fixo corde & auiua consen
cientē d̄m omnino abnegant.

sic intra semetipsos dicentes. qd ē
hoc qd d̄s d̄s. nā d̄s. in illa midia
aut ueritate. ut uelit aut possit
me adiunare & ita in penitens
diffidunt. a peccatis suis se posse
mundari. aut ullo m̄ saluari. hu
d̄m blasphemant. et ob hoc ppter
nequicia obdurationis sue. si ita
pceptauerint remissionē ei d̄e
blasphemie n̄ p̄cipiunt. quia in
tellectū cordis sui ita suffocant.
qd sursum suspirare n̄ ualent. quō
illū p̄ cuius midiam saluari de
berent. quasi nihilū habent. ut
etiam psalmista dauid testat. dicit.

Dixit insipiens in corde suo n̄ ē
d̄s. Quid ē hoc. P̄stuta locutio
n̄ ē. qui inanis erat sapientia et in
tellectu d̄m in corde suo abnega
uit. quia ad cognoscendū cū in
sipiens fuit. Quomodo. Quia ue
rū d̄m nec scire. nec intelligere
uoluit. cū in obdurato sensu suo
dicebat. Quid ē d̄s. D̄s n̄ ē. Et qd
uel ego sū. Nescio quid sim. Qui
hec dicit insipiens ē quō uerā sa
pientiā qua d̄s cognoscit n̄ ha
bet. S; quisq̄s d̄m in potestate sua
regnantē n̄ fide cognouit. hic
insipiens ē. quāuis peccator sit.

Unde quisq̄s hoc fixū in cordē
suo habet. qd de d̄i midia despicit
dicens. d̄s nihil ē. hunc nescio.
quia me nesciuit. et hunc nego.
quō me negauit. & idō idē ad
uitā n̄ resurget. nec ullū gau
diū habere potest. quia om̄s

creature cū destruitur. quō crea-
torē eorū p̄nihilō habuit. S; & ille
qui de peccatis suis desperat. ita
quod p̄ magnitudine ponderis eorū
se posse saluari n̄ credit infidelis ē.
& idō ad uitā n̄ p̄ueniet. quia illi
qui uitā omnib; dat. contra dicit.
Quod si q̄s ex his omnib; penitencia
ductus. me uiciat. querat. in-
ueniet me. quō non me abicio. qui
puro corde recurrit ad me. **S**icut
nigerrime tēpestates huius blas-
phemie & desparationis sup̄ quēpiā
hominē ceciderunt. et ipse nec in
corde suo. nec in uoluntate sua.
nec in sapore p̄uersi gustus eis con-
sensit. s; in hoc certamine ualde
cruciat. tunc si in eodē agone for-
titer repugnans p̄seuerauerit. ei
eius ei subuenio. & p̄pter has gra-
uedines n̄ dubitet. quia contra
maximas p̄cellas cū fortissimum
pugnatorē dico. & cū uelocius in-
uabo. atq; cū amicum meū habebō.
quō p̄pter amorē meū tantas ad-
uersitates patienter sustinens nobi-
liter sup̄auit. **S**ed & sicut ille. **L. ix.**
qui me uerū d̄m nullomodo in
ulla fide aut spe in corde suo uult
scire ad uitā n̄ resurgit. ut p̄dic-
tū ē. ita nec ille qui se ipsū in mor-
tē corporis sui p̄cipitauerit. quā
separationē illā quā hominibus
constitui n̄ expectat. s; se ipsū sine
ulla spe iudicis descendit. unde
& in p̄dicationē cadit. quō hoc oc-
cidit. cū quo penitere debuit.

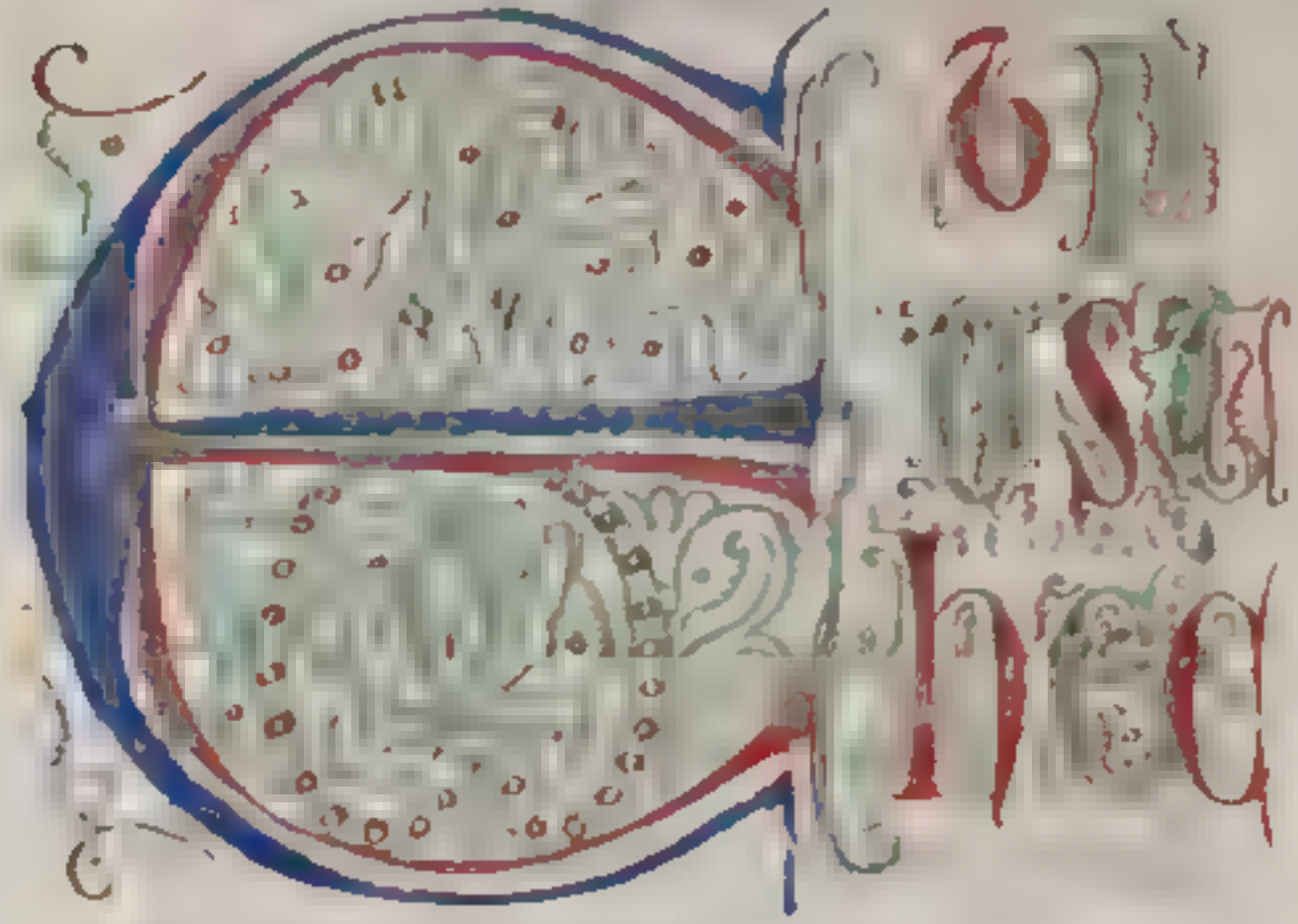
Nam qui illud ab homine sepat.
quod in hominē posuit. magno remu-
se sub sternit. quē admodū in euanglō
filius m̄s ostendit dicens. **A**udi-
stis quia dictū ē antiquis n̄ occides.
qui autē occiderit reus erit iudicio.
Quid ē hoc. h̄os qui pedē ur̄m sup̄
fundamentū petre ponere uult.
notate quō p̄sonū illū qui de radi-
ce rationalitatis exit. p̄cepistis. quā
in factura scripture que sensū illū
habet. quē dignus d̄i dedit. de-
monstratū ē his qui uos in antiqua-
te p̄cesserit. ne diuiderent in hoīe
quod diuina dispositione in illo con-
iunctū ē. Quid ē hoc. Quia quā de-
uignū scientie boni et mali inter-
dixit dicens. in quocūq; die come-
deris ex eo morte morieris. hic etiā
p̄ moysen generi ipsius locutus ē n̄
occides. nec dissipabis quod ad imagi-
nē d̄i factū ē. S; sicut adā p̄ceptū d̄i
transgressus. uita salutis semetipsū
et genus suū p̄uauit. ita etiā homo
qui facturā d̄i in homine destruit.
fideles generationes salutarū opū
ab anima et a corpore suo absci-
dit. et hoc etiā reū iudicialis sen-
tentie se faciens in exiliū miseric-
uadit. Quia p̄pter ille qui tā crude-
lem separationē in homine fecerit.
in multas calamitates se mittit. in-
delicet hoc separans quod meū ē. quā
corpus et animā simul in hominē
constitui. Et quis ē ille. qui hec au-
deat separare. Et cū ille in multa
grauedine peccati sit. quod aliū occi-

lx.

dit: quid tunc iste erit qui se ipsū in
 mortē tradit: et hoc impulerē mit-
 tit: eū quod debuit: crimina sua de-
 lere. Nā qui se ipsū occidit: p̄di-
 tū anḡlū imitat: qui primū inq̄-
 tate inueniens se ipsū in p̄dicionē tra-
 didit: eū se ipsū occidit. Quomodo.
 Quo dō inuidit qui nec ortū ha-
 buit: nec finē accipit: & q̄ om̄a re-
 git que in celo & in t̄ra s̄. Et sicut
 idē sup̄bus diabolus noluit aspi-
 cere in me: eū se ipsū in p̄dicionē
 deiecit: sic nec iste homo me seire
 dignat: qui se ipsū uolenter dis-
 cindit: unde & in mortē cadit: si-
 cut et ille eū sibi in p̄dicionē
 intulit. Nā ante quā corrueret in-
 quitatē suā sup̄ pennas uentoꝝ de-
 uare uoluit: et q̄si uolante q̄d in
 aere uolat: sic in celestib; uolare t̄p-
 tavit: unde et in hac p̄sūptione
 semetipsū ab beatitudine in infeli-
 citatē deiecit. S; ego de t̄ra forma
 ui hominē ut ab inferiorib; ad su-
 p̄iora ascenderet: et incipiendo &
 p̄ficiendo bona opa sursū p̄ela-
 ras uirtutes ad ardua edificaret.
 Qua p̄pter homo q̄ & corpus et
 animā habet eū bona opari po-
 test: & eū penitere ualet: semet-
 ipsū n̄ occidat: ne postea locū
 illū recipiat ubi nec opus: nec
 penitentiā habere potest: sicut
 et diabolus quidū semetipsū oc-
 cideret: in tartara deiectus ē. S; q̄
 uigilantib; oculis uidet: & sonan-
 tib; aurib; audit: hic musticis

uerbis meis osculū amplexionis
 p̄beat: que de me uiuente emanat.

in h̄i.
 > uidi: eū filius dī in cruce p̄pen-
 > dit: q̄d p̄dicta muliebris: ima-
 > go uelut lucidus splendor ceami
 > quo consilio p̄p̄te p̄grediens p̄
 > diuinā potenciā ad ipsū adduc-
 > ta ē: et sanguine qui de latere ei
 > fluxit se sursū elouante p̄fusa: ip-
 > si p̄ uoluntatē sup̄ni patris felici
 > desponsatione associata ē: atq;
 > carne et sanguine ei nobilit̄ do-
 > tata. Et audiui uocē de celo dicen-
 > tē: Hec fili sit tibi sponsa in restau-
 > rationē ppli mei: cui ipsa mater
 > sit animas p̄saluationē sp̄s et aque
 > regenerans: Et eū eadē imago tam
 > hoc modo in uirib; suis p̄ficere
 > uidi q̄si q̄d dā altare ad q̄d ipsa
 > frequēt̄ accedebat et ibi dotē
 > suā deuote reuolens: eā sup̄no pa-
 > tri et anḡlis ei humilit̄ ostende-
 > bat. Unde etiā eū sacerdos: sacrif-
 > uentib; indutus ad celebranda di-
 > uina sacramta: ad idē altare ac-
 > cederet: uidi q̄d subito magna
 > sacramta: uicē eū obsequio an-

gelox de celo ueniens totū illud
 altare circūfulsit. & ibi tam diu
 pmanst quo usq; post comple
 tionē eiusdē sacramti idē sacer
 dos ab altari cederet. S; & ibi cinglo
 pacis recitauit. et oblationē que con
 secranda erat altari sup posita cū
 idē sacerdos laudē om̄ip̄s dī. qd
 ē sēs sēs sēs. dñs dē sabaoth decan
 taret. et sic mysteria eorundē sa
 cramentorū inchoaret. repente ig
 nita choruscatio inestimabilis cla
 ritate apto celo sup eandē obla
 tionē descendit. & cā tota sua cla
 ritate ita pfudit. ut sol rē illā il
 lustrat. quā radus suis transfigit.
 Et dū eā hoc modo irradiaret sur
 sū cā ad secreta celi inuisibiliter
 sustulit. et iterū cā deorsū sup idē
 altare remisit. uelut homo saltū
 suū intorsū trahit. et iterū eū ex
 torsū emittit. ita eā uerā carnē &
 uerū sanguinē effectā quāuis incon
 spectu hominū uelut panis et uelut
 uinū apparerent. Cūq; hec aspicerē.
 statim etiā signa natiuitatis. passio
 nis. et sepulture. nec n̄ resurrectionis.
 & ascensionis saluatoris nr̄i unigeni
 ti dī uelut in speculo apparuerūt. q̄
 modo etiā cū idē fili dī in seō eēt in
 ipso parata s; s; dū idē sacerdos can
 ticū innocentiū agni qd ē agne dī
 qui tollis peccata mundi decanta
 ret. et adpepiendū scām cōmunio
 nē se exhiberet. p̄dicta ignea cho
 ruscatio ad celestia se recepit. & ita
 clauso celo audiui uocē ex celo dicen

tē. Manducate & bibite corpus et
 sanguinē filii mei ad abolendū p̄
 uaricationē eue. quatin̄ in rectā
 hereditatē restaureremini. Et dū etiā
 ceteri hoīes adpepiendū idē sacra
 mentū ad sacerdotē accederent.
 quinq; modos in eis cōsiderabā. Nā
 alii in corpore lucidi. & in anima
 ignea erant. alii autē in corpore
 pallidi et in anima tenebrosi ui
 debant. quidā uero in corpore
 hirsuti. et in anima multa immun
 dicia humane pollutionis pfusio
 nis pfusi sordēbant. quidā autē
 in corpore acutissimis spinis cir
 cūdabant. et in anima ipsi appa
 rebant. alii uero in corpore san
 guinea. et in anima uelut putridū
 cadauer fendi uidebant. S; ceteris
 omnib; dū quidā eandē sacramta
 peperit. alii uelut igneo splendo
 re pfundebant. alii uero uelut
 obscura nube obtenebrabantur.
 Post completionē autē eorundē
 sacramentorū. dū sacerdos ab altari
 recederet. p̄dicta sermōnes que de
 celo ueniens. totū illud altare ut
 supradictū ē circūfulserat. sur sū
 ad supna secreta subtrahita ē. Et ite
 rū audiui uocē de supernis celox di
 centē m̄. **X** p̄o ihu uero filio dī
 in ligno passionis sue pendente
 ecclā in secreto supernorū mysteriorū
 ipsi associata purpureo sanguine
 eius dotata ē. sicut & ipsa demonstrat.
 cū frequēt̄ ad altare accedens
 dotē suā reposerit. & quā deuotio

ne filii ei adduina misteria acce-
dentes ea percipiant acutissime con-
siderat. Quia ppter uides eum idem filius
dei in cruce pependit. quod predicta
muliebris imago uelut lucidus
splendor ex antiquo consilio ppe
pgrediens. p diuinam potentiam ad
ipsu adducta est. quia eodem innocen-
te agno in ara crucis p saluati ho-
minu subleuato. ecclesia in puritate
candoris fidei et ceteraru uirtutum
ex diuino secreto repente pfun-
dissimu misteriu apparet in celo.
p sumam maiestatem eide unigenito
dei aduincta est. Quid est hoc? Quia cum
de uulnere lateris eide filii in
crucis exiit. mox saluatio anima-
ru exorta est. quo gloria illa de qua
diabolus cum sequacibus suis expul-
sus est homini data est. cum idem unige-
nitus in morte in cruce temporaliter
subiens. in inferno spoliato fideles ani-
mas ad celestia duxit. ita quod etiam
indisciplis eius et in his qui eos sincere
subsecuti sunt. fides la augumentari et
corroborari cepit. quatinus here-
des celestis regni fierent. Unde san-
guine qui de lateris ei fluxit se sur-
sum eleuante eadem imago p fusa. ip-
si p uoluntate supni patris felici
desponsatione associata est. quo for-
titudine passionis filii dei ardent
inundant. et ad altitudinem cele-
stium misteriorum se mirabiliter tollente.
quemadmodum odor bonorum aroma-
tu se alte diffundit. cetera incandi-
dis heredibus. cum regni ecclesia robo-

rata eide unigenito dei p instrum-
entum altissimi patris fideliter coniunc-
ta est. Quomodo. ut sponsa sponso
suo in subiectionis et obsequii
obsequio subiecta feruente donatio-
ne cum federis amore ab eo in perma-
nentem filiorum accipiens eos ad hereditatem
suam educat. ita etiam ecclesia filio dei
in humilitatis et caritatis officio
coniuncta. regeneratione spiritus et
aque cum saluatione animarum ab eo
ad restorationem uitae suscipiens. eas
ad superna transmittit. Unde etiam
carne et sanguine eius nobilitate dotata
est. quia idem unigenitus dei corpus et san-
guinem suum pcellentissima gloria fidelibus
suis quod et ecclesia et filii ecclesie sunt ita con-
tulit. ut uitam in superna ciuitate p
ipsu habeant. Quomodo? Quia ipse
carne et sanguinem suum in seificatione
nec credentium dedit. ut etiam celestis
pater ipsu p redemptione populi ad
passionem tradidit. ita serpente an-
tiquum in humilitate et iusticia p
eum de uincens. nec usum potestate et
fortitudine sua superare uolens. quo
ipse deus iustus est. nolens iniquitate.
quemadmodum psalmista loquitur
dicens. **B**eatus uir qui non abiit
in consilio impiorum. et in uia pecca-
torum non stetit. et in cathedra pesti-
lentiae non sedit. Quid est hoc? Quo deus
est pater omnium beatitudinum et fe-
licitatum creaturarum suarum in ipsis
creaturis suis multa et diuersa sig-
na ostendens. sicut etiam in carna-
tione filii eius suauissimum gustum in

multa dulcedine stillabat eū cele-
stes uirtutes plurimas edificatio-
nes in ipso edificarent p̄ quas homo
ad sup̄nū regnū rediret. q̄d nulla
umbra mortis obscuratū ē. Et ita
etiā in eodē sup̄no patre fortissi-
me uires omniū uirtutum eē mani-
festate s̄. quō p̄ unigenitū suū mor-
tē uiriliter occidit. et infernū sit-
git. atq; in nouissimo die orbē
t̄rarū in alia et meliore nouitate
conuertit. Unde etiā p̄ diffusionē
cordis sui n̄ abiit uacillantiā tunc
ra malignorū sp̄itū. q̄ ueritatē re-
liquerit. et mendaciū arripuerit.
Quomodo. Quia ueritatē p̄ menda-
ciū diuidere uoluerit. Quomodo.
Quia ueritatē p̄ mendaciū diuide-
re uoluerit. Quomodo. Antiquū
dierū q̄ ante tēpus dierū et ho-
rarū erat opprimere uolebant.
et antiquū serpentē qui ante
tēpus tēporū n̄ fuit illi consortē
facere inhiabant. S; hoc eē n̄ potuit
nec debuit. quō unus d̄s ē. Qua-
p̄t et diabolus mendax ē. Nā
a dō recessit uitā deserens. & mor-
tē inueniens. Et ita etiā d̄s in uia
illa qua peccatores gressū suū
figunt n̄ stetit. q̄a uia ad e ab-
iciens peccatū illius n̄ amauit. s;
illū a diabolo seductū de para-
d̄so p̄iecit. nec etiā in potestate
ullius iniquitatis regnauit. ut
omne genus humanū in mortē
implicat. in umbra mortis sedes
eū idē humanū genus ueritatē

supbe deseruit. Quid ē hoc. Nā
d̄s nec diabolice p̄sūptioni nec
humane negligentie. ita potesta-
te sua restitit. ut eas p̄ fortitudi-
nē suā deiceret. Quomodo. Ite-
rum si duo pugnatōres eēt & alī
alterū fortiorib; uirib; p̄iret. cer-
te fortior ille maiores pugnas
in sua possibilitate illi infirmio-
ri demonstraret. q̄ unus confusū
illū sibi subiceret. nec in aliquo
illi cedere uellet. S; ita d̄s n̄ fecit.
quō op̄i iniquitatis p̄sumā boni-
tate restitit. uidelicet filiū suū
mittens in mundū. qui in corpo-
re suo eū maxima humilitate
p̄ d̄nā oīē suā ad celos redux̄.
Quomodo. Quō sanguis q̄ decō-
pore ei exiit. mox ut ap̄t uul-
nerib; emanauit. in celestib; secre-
tis apparet. ut saluatio anima-
rū emitteret p̄ciuit. Quomodo.
Quia oīs creatura in eodē filio
d̄i ostendit. q̄d p̄ passionē & mor-
tē ipsius p̄ d̄no hōis ad uitā re-
staurata ē. Quomodo. Quō idē
unigenitus d̄i uita existens. se-
met ipsū p̄ deceptiōne humani
generis ad passionē in ara cru-
cis optulit. ubi etiā ut ueraci
auditione uocē de sup̄nis secre-
tis resonantē p̄cepisti. sponsā
sibi eccl̄am ut ad restitutionē
salutis credentū p̄ploꝝ mat̄ ex-
isteret. d̄git. uidelicet quatinus
sine macula sp̄itali regeneratio-
ne ad celestia eos transmitteret.

· III ·

Sed p̄fata imāgent iā hoc modo
 uirib; suis p̄ficiēte uidet
 quasi q̄dda altare ad q̄d ipsa fre
 quēt accedit et ibi dotē suā deuo
 te reuēfens cā sup̄no patri et an
 gelis cā humilit̄ ostendit. q̄a ecclā
 ut p̄dictū ē in beatissimis & fortissimis
 uirtutib; augmentū capiente mox
 uelut ē manifesta demonstratiōe
 ostendit. spū scō inspirante sc̄ifica
 tio mystico; altariū in p̄funditate
 fidelū suspirio; exorta ē ubi ca
 de ecclā continua uirtuone ue
 stigia exēplo; suo; ponens. dotē
 suā uidelicet corpus & sanguinē
 filii dī p̄fundissima deuotione cō
 dādo creatori omnū in conspe
 ctu uiuentū et ardentiū luminū
 scilicet sup̄no; cuiū in subiectio
 ne humillime obediōnis humilit
 tate obediōnis offert. Quid est
 hoc. Quō ut caro eide unigenita
 mei in utero matris uir
 ginis orta ē et postea p̄ salute ho
 minū tradita ita etiā et nē caro
 et frequent̄ in corrupta inte
 gritate ecclē augm̄ta ad sc̄ifica
 uonē fidelū datur. **Q**uia sicut
 faber aurū suū p̄ igne modo liq̄
 faciens unū. et modo unū diui
 dit. ita etiā et ego pat̄ carnē et
 sanguinē filii mei p̄ sc̄ificatiōnē
 sp̄s sc̄i in oblatiōe nunc gl̄ifico.
 et nē gl̄ificatū fidelib; hominib;
 ad salutē ipso; distribuo. **V**nde
 etiā cū sacerdos sacris uestib; in
 datus ad celebranda diuina sa
 crificia
 filii mei ē. q̄m ip̄a in saluatione animarū in partu apta sit. q̄ etiā in eadem
 effusione huius p̄ciosi

· V ·

· VI ·

obtulit. cū de mundo trāstrans esset et
 inde q̄ idē fili' m̄s in hora passionis suę h̄m

examota ad altare accedit uidet
 q̄d subito magna serenitas lucis cū
 obsequio anglo; de celo ueniens. to
 tū illud altare circūfulget. quō p̄
 curatore animarū sacra cincho
 ne circūamictō. et ad immolatiōnē
 innocētis agni uiuifica mensā
 ad cūte. repente magna claritas
 sup̄ne hereditatis densitate tene
 brarū pellens. cū ministerio sup̄
 norū sp̄m̄ de secreto celo; efful
 gens ubiq; eandē cōpositiōnis sc̄i
 ficatiōnē irradiat. quia ibi refec
 tio animarū ad salutē credentiū
 exercet. Quomodo. Quia cū ecclā
 puocē sacerdotis reposit̄ dotē
 suā. que corpus et effusio sangui
 nis in magna multitudinē p̄plo;
 augmentū accepit. tunc ego q̄ in
 deficient lum̄ sū. locū sc̄ificatiōnis
 illius ad honorē corporis et sangui
 nis eiusdē unigeniti mei in sc̄itate
 mea irradio. **D**am cū sacerdos
 sup̄ sc̄ificatiōnē altaris me inuoca
 re cepit. quatinus inspiciā q̄d fili'
 m̄s panē & uinū in cena moras
 sue hoc m̄ ostendit cū in ligno cru
 cis est. morturus. illud designans.
 ut eandē passiōnē suā in conspe
 ctu meo semp̄ habere. nec illā aba
 cūssima uisione mea delere cū
 felice oblatiōe sacro sc̄i sacrificii
 p̄ sacerdotale officiiū m̄ offerret.
 quō et ipse in effusione sangui
 nis sui panē et calicē m̄ obtulit.
 mortē dicens & hominē erigens.
 et q̄a dignitas ingredien

· VII ·

· VIII ·

ad & q̄a dignitas ingredien
 tium in partu apta sit. q̄ etiā in eadem
 effusione huius p̄ciosi

^{a. egritudine}
tū clausurā uirginalis pudicitie
n̄ fuit humane nature s; diuine
potitue. idō et hoc ē potest qđ
caro eide unigeniti mei de pane
frumenti. et sanguis ei de uino uue
cū aqua ^{in incarnatione} m̄ret. quāmodū p̄fide
lem seruū meū iohēse p̄phetam
ostendo dicens. **E**t implebunt
arce frum̄to. et redundabunt tor
cularia uino & oleo. Et redda uo
bis annos q̄s cōmēdit locusta et
bruchus. et rubigo et cruce. for
tudo mea magna quā misi in uos.
Et cōmēdit uescites. et saturabi
mini. et laudabitis nom̄ dī ur̄i qđ
fecit uobis eū mirabilia. et n̄ con
fundet̄ p̄p̄s m̄s in sempiternū. Quid
ē hoc. P̄mirabile dispositionē dī
implebunt̄ om̄i bono arce fidi
credentis ecclie. quō fructū frum̄
ti uado in carnē filii mei. ita qđ
etiā in uera saluatione qua fide
les mei ad patriā reuocabuntur.
habundabunt contritiones ille
in quib; ipsi concupiscunt car
nis sue p̄p̄t nom̄ meū comēdēt
ubi et eis liquorē uue duco in san
guinē eide unigeniti mei dans
eis etiā oleū m̄dicē. Quomodo. Quō
paliū modū scilicet in salute uia
restituā uobis circuitus uanitatū
illarū q̄s p̄ infidelitatē ignoran
te cōmēdit locusta obliuionis ui
delicet ubi primū in silis ad e ne
quie exorte s; ita qđ ipsi fructuo
sitate iusticie mee hoc modo in ob
liuione habebant. ut homo e scā

neccitatis sue obliuiscit̄ postquā
in uentre suū illa transfuderit.
in impietate sua ita iusticiā meā
discrepetes. ut et locusta fructus
corrodit. Quomodo. Quia ubi
locusta negligētie p̄desidiā m̄s
utilitate bonorū fructū aufert
ibi etbruchus fednans in stercore
immundicie se inuoluit. q̄m hui
modi hoīes se inuoluentes in sor
de infidelitatis idolorū et aliorū si
milium scismatū. et in diabolicis
sciscitationib; atq; in magicis
artib; et in inspectione creatura
rū creatoris. in fortunis casib; hu
manarū rerū atq; in uilissima fe
ditate homicidiorū et fornicatio
nū. ita se in his paseunt quē ad
modū idēbruchus luto nutrit̄.
Quomodo. Quō ubibruchus
turpitudinis fetorē sordū di
ligit. ibi etiā rubigo amaritu
dinis metalla fidelis splendoris
consumit. q̄a isti hoīes iusticie
dī contrarii existentes. ita eā ob
fuscare laborant. ut et eadē ru
bigo decorē metallorū auferre solat.
Quomodo. Quia ubi rubigo mor
daentis fulgorē bonorū actiū
inficit. ibi etiā cruce nociue acti
onis uidentes herbas bone utili
tatis de prauat. quō tales hoīes
clarissimas uirtutes uelut ē sim
plicitas castitas ac uirtuosa con
stantia q̄s sp̄s sēs in omni uiridi
tate beatitudinis irradiat. p̄ ma
licia nequie sue de se abicien

tes ita illas delere conant. quæ ad
modum & cruce uulnere herbarum
imminuit. Et in his omnibus decla-
ratur maxima fortitudo mea-
que magnitudine uirtutis sue
diabolicas aduersitates superauit.
cuius ad salutem ueram nisi in uos
quomodo. Ego pater misi filium meum
in mundum de uirgine corporaliter
natum. ut per eum de peccato mortis
uos redimeret. ita ut ego in uobis
et uos in me habitaretis. cum etiam
idem filius meus ad passionem uadens. car-
nalem suam uobis ad manducandum et
sanguinem suum uobis ad bibendum
tradidit. Unde sacramentum hoc ad
salutem ueram deuote comedens per
illud uos feliciter pascuntur. ac per
ea poterit in die mee de fame peccati
uoniam anime saturabimini. quomodo
etiam filius meus medicinam uulnere
uostri in penitencia attulit. et quia
etiam sponsa eiusdem filii mei omni
iusticia et uirtute exornata est.
atque ideo nomen meum quod in uera
trinitate deus unus existens uos gu-
berno. ostendens in uobis mirabi-
lia mea uidelicet uos mirabiliter
de diabolica potestate eripiens.
fideliter laudabitis. Et ideo per con-
fusionem mortis non confundetur
propter me in futura eternitate. que tam
mirabiliter de faucibus inferorum eduxi

Et uidet quod predicta seruitas
in altari tantum permanet. quod
usque post completionem eiusdem sacra-
menti sacerdos ab altari secedat.

quia eadem seruitas scilicet iusionis
inmirabilibus illis se tantum clarissime
ostendit. usque dum patris eiusdem sacro
seu officii misteris. ille qui dispensator
eorundem sacramentorum est a seificatione
illa se recipiens. eadem secreta myste-
ria compleat. Quid est hoc. Quomodo dignum
est ut diuina maiestas uirtutem suam
in eiusdem felicissimis sacramentis ple-
nissime manifestet. et quia etiam dum
homo manet in his que addim pro-
nunt. auxiliu dei illi non deserit.

Sed et ibi euglio pacis recitatio.
et oblationem que consecran-
da est altari superposita. cum idem sacer-
dos laudem omnipotentis dei quod est se se se se.
dominus deus sabaoth de cantat. et sic mi-
steria eorumdem sacramentorum inchoat.
reperit ignea coruscatio inesti-
mabilis claritatis a pro celo super
eandem oblationem descendit. quomodo
uiriditate uuentis spirationis
in osculo regis plata. et fructu cla-
ritatis uite qui in seificatione can-
didandus est edificationi parietis
dei inposito. cum idem nuncius uerita-
tis dulcissimum sonum in laude crea-
toris omnium trina inuocatione
unctionis eiusdem dominatoris excretaui-
entur. et sic absconsa fulgoris
aurore scilicet incarnati filii dei
ex uirgine inchoat. subito inpe-
netrabilis altitudinis a pro claris-
simo tabernaculo super misteria eius-
dem sacramenti se inclinat. et eam uiam
sua claritate ita perfundit. ut sol
re ulla illustrat. quam radius suis

seruientas incomprensibilis

tran
cu
cal
rad
qua
hol
pan
uon
mod
fidel
ut
ne
qui
med
ido
uan
ma
caro
trai
felic
D
su
fust
no
sua
hoc
ocul
uir
orfu
ipsu
men
depo
uare
su
uen
rabu

transfigit quia eundem rutilantem cir-
culum eiusdem oblationis scissimus
calor unius patris ita profundit ut
radians fulgor ite illam uariat sup
quam se diffundendo cadit. Quid est
hoc. Sponsa filii mei oblationem
panis et uini sup altare meum de-
uotissima intentione offert. Quo-
modo. Videlicet per manus sacerdotis
fidei recordatione monens me
ut eadem oblatione carnem et sangui-
nem filii mei ipsi tradam. Quomodo.
Quia passiones eiusdem unigeniti mei
in celestibus secretis semper apparent.
ideo et eadem oblatio eiusdem filio meo
in ardente calore meo profundissi-
ma admiratione ita coadunatur ut
caro et sanguis eius ueracissima cer-
titudine efficiatur unde eadem ecclesia
felicissima ueracitate roboratur.

Dam dum prefata claritas oblationis
illa ita ut predictum est irradiat sur-
sum et ad secreta celi inuisibiliter
sustollit quia eadem ignea corusca-
tio dum idem sacramentum ut prefatum est
sua illustratione profundit sursum
hoc ad illa occulta que mortalis
oculus uidere non ualet inuisibili
uirtute trahit et iterum illud de-
orsum sup idem altare remittit quo
ipsam condescensionis respectu sup
mensam sanctificationis suauissime
deponit uelut homo in altum suum
utrorsum trahit et iterum cum extor-
sum emittit dum ipse spiraculum ui-
uentis ueracitatis quod uiuit permi-
rabilem dispositionem dei sibi in

utrorsum mittit et rursum ut uiuere
possit extra se deducit ita eandem
oblationem ueram carnem et uerum san-
guinem effectam quam uis in conspectu
hominum uelut panis et uinum ap-
pareat quia ut deus uerax est sine illu-
sione ita et illa altitudo sacra-
menti firma altitudo est quam nul-
lus deiecit potest uera caro et san-
guis existens absque deceptione
quo ut anima ueraciter uiuat in
carne et sanguine dum homo ui-
uit in corpore ita est etiam hoc mi-
sterium in pane et uino ubi colitur
ueraci celebratione sic etiam appa-
rens hominibus quia ut cecus ocu-
lus hominis deum perfecte uidere non
potest ita etiam homo mysteria
ista corporaliter intueri non ualet
quo ut homo corpus hominis et
non spiritum eius uidet sic etiam homo pa-
nem et uinum et non hec sacramenta per spi-
cere potest. Quid est hoc. Secretitas
que sup corpus filii dei in sepul-
chro sepultum apparuit ipsum a so-
pore mortis resuscitans hec etiam
in altari sup sacramentum corpo-
ris et sanguinis eiusdem unigeni-
ti dei respicendat illud ita in con-
spectu hominum regens quod secretum
est uidere non possunt nisi in specie
panis et uini sed in quod eadem obla-
tio altari sup posita est sicut etiam
humanitatem filii dei diuinitas
que in ipso erat ita hominibus
obscure sunt quod cum non nisi ut ho-
minem uidere poterit cum ipsis

ut hominē s; tamen sine peccato con
uersantē. Quid ē hoc. Ego q̄ om̄ia cre
auit. cū ab ecclā p̄ sacerdotale manū
p̄dicta oblato m̄ offerret. tā benigne
suscepit. quō ut diuinitas mirabilia
sua in uero uirginis ostendit. ita

an.

Quō dū oblato illa sursum ui
sibilis uelut in puncto pur
uit di uahit et nō r̄m̄m̄ ita
in calore diuine maiestatis fouet.
q̄d caro et sanguis unigeniti dī ef
ficiat. idē mysteriū hominib; carnali
sensu n̄ cernentib; q̄si aliq̄s p̄ciosissi
mū unguentū simplici pani inuo
uerit et saphirū uino inponeret.
et ego illud unā dulce sapore con
uerterē. ut in ore tuo o homo nec
panē illū cū unguento. nec uinū
illud cū saphiro discernere posses
s; tantū suauē sapore sentires. quō
et filius m̄s suauis et lenis ē. Quid ē
hoc. In unguento hoc intelligit
filii m̄s ex uirgine natus. q̄ p̄ciosis
simo unguento unctus ē. Quom̄.
Quia sc̄a humanitate indutus ē.
que tā p̄ciosū unguentū ē q̄d sua
uitate sua mortifera uulnera ho
minū ita p̄fudit. ut ultra in p̄dici
one ad e. nec p̄uertescant nec fere
ant. cū se ad illū conuertunt. In
saphiro autē isto diuinitas notat.
que in eodē filio meo ē. qui lapis
angularis existens inuis ē et hu
milis. quō de radice humane car

nis que de uiro et muliere ē n̄ radi
cauit. s; in calore meo mirabiliter
ex suauissima uirgine incarnatus
ē. unde etiā caro et sanguis ei dul
cis et suauis ad sumēdū credentib;.

Sed tu o homo hoc spiritalē donū
ita uisibiliter sumere n̄ potes. ut
uit. uisibile carnē comedas. et uelut
uisibile sanguinē bibas. quō putre
do stercoris es. s; ut uiuens sp̄s tuus
in uisibilis ē. ita etiā hoc ui
uens sacramentū in oblatione ista
inuisibile existens. ite inuisibiliter
suscipiendū ē. quia quē ad modū
corpus filii mei in uero uirginis
surrexit. sic etiā et nunc caro eīdē
unigeniti mei in sc̄ificatione abta
ris ascendit. Quid ē hoc. Nā sp̄s ho
minis q̄ inuisibilis ē. inuisibiliter sus
cipit corpore hominis q̄d uisibile
ē. oblationē istā que in eodē sacramē
to uisibilis existit. uisibiliter accipien
te. ita tamē unū existens. sic d̄s et
homo unus xp̄s ē. et ut anima ratio
nalis et caro mortalis in homine
unus homo existit. quō homo qui
recta fide me inspicit. cū sacramentū
istud accipit. ad sc̄ificationē sui
illud fideliter suscipit. Quid ē hoc.
filius m̄s mirabiliter natus ē ex uir
gerrima uirgine. cui caro indul
cedine libidinis nūquā ferbit.
nec tacta ē. q̄a uas eīdē uirginis
mundissimū erat. in quo ipsū uni
genitū meū incarnari uoluit. Un
de etiā n̄ p̄misi ut idē uas eīdē
suauissime uirginis in calore ar

et existit. sacramentum hoc q̄d in oblatione ista inuisibile

don
m
all
er
sū
f
gen
cap
ba
un
fide
cor
uer
tas
de
san
uir
Qu
hun
ca
et
et
in
un
dun
man
lus
li
quo
obl
gum
qui
homi

doris diffluere: quō in eo fili' m̄s hu
manū corpus mirabilē suscepit.
Sed qd eadē beata uirgo pange : xv.
licū sermonē in eodē sermo uerā
allocutionē audiuit: ita qd exinde
credula effecta: suspiria m̄as sue sur
sū tenuit eū diceret: ecce ancilla dñi
fiat in sedm uerbū tuū: ita etiā uni
gentiū dī spū scō sup ueniente con
cipiens: designat qd om̄ptō dī puer
ba sacerdotis in officio sacerdotali
in uocandus ē: ita qd idē sacerdos
fidelit̄ indm̄ credens: et cū deuotione
cordis sui purā oblationē ipsi offerens:
uerba salutis in obsequio humilita
tis dabit: ubi et supna maiestas can
dē oblationē suscipiens in carnē &
sanguinē p̄i redemptoris mirabili
uirtute transfundit. Quomodo.
Quia ut filius m̄s mirabilit̄ prius
humanitatē in uirgine suscepit: ita
etiā et nē oblatio hęc mirabilit̄ caro
& sanguis ei in altari efficit. Unde
et hoc sacramentū totū intigrū ē:
inuisibile et uisibile existens: ut etiā
unigenitus m̄s totus unger ē: sedm̄
diuinitatē inuisibilis: et sedm̄ hu
manitatē uisibilis in sc̄lo manens.

Tam ut pullus auuū de ouo egre
ditur: et ut uolantib; uermicu
lus de exiguo grano orit̄: et anima
li eodē a uolante illud remanet: de
quo idē animal ortū ē: ita etiā in
oblatione ista ert̄as carnis et san
guinis filii mei p̄fidē tenenda est:
quāuis eadē oblatio in conspectu
hominū uelut panis et ut uinū

appareat. **U**nde etiā ut aspicias: : xvii.
signa natiuitatis passionis: et sepul
ture: nec n̄ resurrectionis: et ascensi
onis saluatoris hominū: scilicet uni
genti dī uelut in speculo ibi appa
rent: quomodo etiā cū idē filius dī
in sc̄lo eēt in ipso p̄fata s̄: quō ut
uera manifestatione consideras:
mysteria natiuitatis ex uirgine et pa
cientis in cruce: ac sepulta in sepul
chro: nec n̄ resurgens a mortuis:
et ascendens ad celos: uidelicet
illius qui p̄ salute hominū ad terrā
uenit purissima claritate in a se
claritate in eisdē sacramentis fulgent:
ut etiā cū idē unigenitus dī tēpo
raliter in mundo cū hominib; con
uersaret̄ p̄ uoluntatē patris p̄re
deptione humani generis: ea in
suo corpore passus ē. Quid ē hoc.
Quia ante oculos meos apparet:
qd fili' m̄s p̄t̄ amorē hoīs in mun
do passus sit: quō natiuitas pas
sio & sepultura: resurrectio: et as
censio eīdē unigeniti mei mortē
humani generis occiderūt. Unde
et ea in celestib; corā me fulgent:
quia eē n̄ sū oblatio: s̄: usq; ad con
sumationē sc̄li quasi aurora ante
me in multa claritate apparebit.
Quid ē hoc. **Q**uō in eadē passi
one usq; ad finē mundi om̄s illos
p̄uideo q̄ in eadē passionē s̄ cre
dituri: et qui cā abiecturi s̄: quia
ipsa corā me semp̄ fulgebit: quā
diu illud homo dicere debet qd
idē filius m̄s discipulos suos do

: xviii.

cuit. ut dñm orarent. sic scriptū est.
Et dimitte nobis debita nr̄a. sicut &
nos dimittimus debitorib; nr̄is. qđ
est hoc. Tu qui om̄a in potestate tua
habes. inspicere effusionē illius san-
guinis. qui p̄ humano genere effu-
sus ē. & dimitte nobis qui filii trans-
gressionis sum; debita nr̄a. que tibi
psoluerē debuimus. s; p̄t incurua-
tionē cordis nr̄i n̄ fecimus. Quid ē
hoc. Quia qđ in baptismo p̄misim; n̄
adimpleuimus. quō p̄cepta tua
transgressi sumus. & innocentia
abieciimus. sicut & adā in parady-
so tibi n̄ obeduit. et uctē innocen-
tē corruptit. s; q̄a tu p̄i es. noli pu-
nire nos sedm̄ nequiciā nr̄am. s;
relaxa nobis transgressionē nr̄am
sedm̄ pietatē tuā. sic & nos q̄ p̄ua-
riatores sum; quāuis multā ma-
licia in nobis habeam; tam p̄t
timorē & amorē saluatoris nr̄i.
dimitte m; ex corde nr̄o debitorib;
nr̄is iniuriā illā quā nobis intul-
lerunt. Quomodo. Quō illos qui
nos diligere deberent. quia hoīes
sumus. in multas nos conturban-
tes. & p̄ hoc te n̄ amantes. s; p̄cepta
tua negligentes. n̄ p̄sequim; sedm̄
maliciā illā quā in nos exerce-
runt. s; iustū iudiciū tuū inspi-
cientes n̄ uindicam; nos in eis q̄n-
tū possum; ita ut & tu od; nobis
sis p̄picius quō iustus & bonus es.
Tu ḡaudi homo. quia quādiu
tibi subueniendū ē. & quādiu ty-
alus hoīb; succurre potes. tādiu

passio filii mei corā me inuidia ap-
parebit. & tādiu etiā caro & san-
guis ei in altari consecrabit. ad p̄ci-
piendū credulis hominib;. ad salua-
tionē & ad purgationē criminū eorū.
Nā cū idē unigenitus m̄s in mundo
corporalit̄ eēt. corpus ipsius in nutri-
mento carnis & sanguinis sui de fru-
mento & uino sustentatū ē. unde
etiā & nunc in altari caro & sanguis
ei in oblatione frum̄ti & uini conse-
crat. quatinus inde fideles hoīes in
anima & corpore reficiant. quō idē
filius m̄s hominē de p̄dicatione ade-
mirabilit̄ redemit. & nunc etiā hoīes
de cotidiano malo in quo frequēt̄
plabunt. muditer absoluit. In conse-
cratione etiā p̄dictē oblationis appa-
ret. quicquid filius m̄s in carne sua p̄
redemptionē hoīs corporalit̄ passus
est. & hoc nolo abscondere. q̄a elec-
tos ei sursum ad cœlestia traho. quatinus
p̄ ipsos corpus ei in p̄dictis m̄bris p̄-
ficiat. **Q**ua p̄t & ego om̄a sacra-
menta hęc in oblatione ista mirabilit̄
demonstro. quō cū ea sup̄ altare ap-
paruerunt. tunc etiā caro & sanguis
filii mei eadē sit. tam̄ in conspectu
hominū panis & uinū apparens. q̄a
tā tēta ē fragilitas hoīs qđ crudā
carnē & crudū sanguinē p̄cipe ab-
horret. Nā mortalis homo diuini-
tatē n̄ potest inspicere. quādiu mor-
talis ē. unde etiā mysteriū hoc quō-
totū ē diuinitas ipsi homini obse-
ratū ē. na qđ illud inuisibilit̄ p̄ci-
puit. q̄a & idē unigenitus m̄s nē

in mortalibus existens ultra non moritur. Quia propter et ego ob homo carnem et sanguinem cum in oblatione panis et uini tibi tradidit. quatenus pro illud quod uisibile est illud quod inuisibile est in uera fide percipias. Et idem sacramentum in uera certitudine per diuinam potentiam suscipis. ita tamen quod tibi inuisibile non apparet. nisi in magna necessitate. ut etiam illud electis meis cum per hoc in magna afflictione posita esset aliquando demonstratum est. Hec autem omnia propter amorem et propter unitatem hominis facio. Sed omnis creatura preceptis meis subiecta est. tu uero ob homo in semper rebellis existis. Unde cecus et surdus es. Sed tamen in rebel- lare non potes. Nonne facio quod uolo. te non uidente. Tu autem non uides oculis tuis. nec audis auribus tuis in carne. quomodo animam hominis in corpore et mitti. et quomodo illa de corpore et auferi. Sed anima tua intelligit me. cum mortale corpus suum reliquerit. Sic etiam carnem filii mei tradidit ad manducandum. et sanguinem eius ad bibendum. et hoc in potestate mea te ob homo non uidente facio.

Quia propter ut uides dum idem sacerdos carneum innocens agitur. quod est agne dei quod tollis peccata mundi. de carnate et ad percipiendum sanctam communionem se exhibet per dicta ignea coruscato ad celestia se recipit. quia eodem ministro laudem illius qui in innocencia mansuetudinis sue tulit placu-

la hominum denunciant. et interiora pectoris sui cum exteriori deuotione ad eadem sacramenta aperient. illa in uicta serenitas que ibi uirtutem suam ostendit. ad superna secreta se subtrahit. et ita clauso celo. idem se subtrahentibus. eisdem celestibus ministeriis. audis uocem ex alto dicentem. ut credentes et fideles homines manducent et bibant uera deuotione carnem et sanguinem saluatoris sui. quod pro ipsis passus mortem temporalem subit. ad ablucendum contaminationem illam quam primi parentes preceptum dei transgressi mundo intulerant. quatenus ipsi homines ab hac per uariatione emundati. recte hereditatem quam per uicem perdidit. fidei restaurant. Nam sicut idem unigenitus dei in cena corpus et sanguinem suum discipulis suis tradidit. ita etiam et nunc in altari carnem et sanguinem suum dat fidelibus suis. quemadmodum homo cum opus uoluntatis sue profecerit. illud ad uitandum hominibus. tribuit. quia idem filius dei precepta patris sui patiens. semetipsum pro salute hominum obtulit. et corpus et sanguinem suum ad sacrificacionem eorum ad manducandum et ad bibendum dedit. ut etiam in cantico cantu eorum sponsus amicis suis loquitur dicens.

Comeditis amici mei. bibite et inebriamini carissimi. Quod est hoc. Comeditis in fide uos qui per sanctum baptismum ad amicitiam meam

274.

uicistis. quō effusus sanguis filii
 mei lapsū ad e uobis absterfit.
 ruminantes uerā medicinā in
 corpore eīdē unigeniti mei quī
 nūc terata crimina uīa cū frequē
 iniusticiā in opib. uīis opamini
 uobis mīditer abstergant. Unde
 etiā bibite in spe ex hac uite que
 uos de cōna pena eduxit sumētis
 poculū salutis uidelicet ut fir
 miter et uiriliter in illa grām
 credatis qua redēpti estis. quō &
 sanguine illo pfundemini q̄
 p uobis effusus ē. Et ita inebria
 mini in caritate q̄ in carissimi
 estis. habundantes in uiculis sc̄p
 turarū. quatinus cū sūmo studio
 a carnalib. desideris uos franga
 tis. ita ut & ego p̄claras uirtutes
 ualde in amabilis in uobis exsus
 citē. tradens etiā uobis corpus et
 sanguinē eīdē unigeniti mei. sic
 et ipse discipulis suis idē sacram
 tū dedit. ut in euēgio scriptū est.
Enam ubi autē eis accipiens ih̄c
 panē benedixit ac fregit. de
 ditq. discipulis suis et ait. Accipite
 et comedite. hoc ē corpus meū.
 Et accipiens calicē grās egit. & de
 dit discipulis suis dicens. Bibite
 ex hoc om̄s. Hic ē sanguis m̄s noui
 testam̄ti. q̄ p multos effundet in re
 missionē peccatorū. Dico autē uob.
 Non bibā a modo de hoc genimi
 ne utis. usq. in diē illū. cū illud bi
 bā uobiscū nouū in regno patris
 mei. Quid ē hoc. filio dī una cū dis

xxii

cipulis suis consumationē illā ede
 brante qua ipse transurus erat
 de mundo uidelicet cū uirēnis
 causis diuini conuersari n̄ debu
 it ut prius fecerat. s. in uoluntate
 patris ad passionē crucis pduans.
 sūma deuotione accepit. p̄ salute ho
 minū panē in recordationē corpo
 ris sui. toto desiderio patre suū mo
 nens. quomodo de eo occurreret et quom̄
 ad eū redire uoluit. ita ut ipse etiā
 inspiceret si possibile eēt. ut in fragi
 litate carnis sue calicē illū que erat
 bibiturus transiret. quāuis tamen
 hoc fieri n̄ deberet. Unde et panē il
 lū benedixit in recordatione sudo
 ris corporis sui cū p̄cepto patris se
 subdens. scilicet in cruce mori uolens
 in angustia eīdē passionis corpus et
 sanguinē suū discipulis suis tradi
 dit. ita ne et ipsi obliuiscerent qd
 eis hoc exemplū dedisset. Ac fregit
 eis. q̄a quāuis passio illa corpori
 suo dura eēt. tam patri suo obedi
 ens crudelissimā mortē in morte
 corporis sui uicit. designans etiā
 qd in cū credentib. caro sua et san
 guis in sacramento oblationis eēt tra
 denda. Deditq. ad uerā salutē eīdē
 discipulis suis. ita ut et ipsi hec in
 nomine ei facerent. sicut et ipse ca
 p̄t amore eorū faciebat. in uicissima
 uoce dicens. Hos qui humiliē me
 sequi uultis. ardente amore accipi
 te hoc exemplū qd relinquo uobis.
 uidelicet passionē meā et opa mea
 que in p̄cepto patris mei complen.

qu
 re
 hoc
 qd
 in
 ma
 sp
 in
 ma
 ma
 p̄
 de
 u
 gr
 san
 bu
 an
 tū
 fid
 qua
 emp
 trad
 ins
 et
 lo
 de
 ang
 ur
 rē
 me
 me
 me
 ma
 fid
 hic
 san
 sub

quō ipse misit me docere et ostende
re regnū ipsius. et comedite fidelit̄
hoc qđ uobis do. qđ corpus meū ē.
Qđ ē hoc. Comedite corpus meū. quō
in spū et in carne uŕa debetis opa
mea imitari cū ea sp̄s sc̄ cordi uŕo in
spirat. uelut homo escā sorbet. quā
in uentre suū mittit. qđ ut me in opib.
meis sequi debetis. ita etiā et corp̄
meū manducabitis. uos et om̄s qui
p̄cepta mea seruire uoluerint. Et
de inde idē fili dī accipientis in sal
uatione poculū salutis patri suo
gr̄as agit. quō cū de latere ipsius
sanguis effusus ē. hęc gr̄a credenti
bus data ē. que tā foris fuit. qđ et
antiquū serpentē supauit. et p̄di
tū hominē liberauit. et totā eccl̄am
fidelit̄ corroborauit. Quomodo.
quia idē saluator p̄ciosissimū ex
emplū suū in suauitate amoris sui
tradidit fidelib. suis. dicens et in
inpiratione admonitionis. Bibi
te fiducialit̄ ex hoc saluari pocu
lo. uos om̄s qđ me fidelit̄ sequi desi
deratis. ita ut et corpus ur̄m in
angustia castigetis. et sanguinē
ur̄m in sudore ardeatis p̄p̄t amo
rē meū. ad roborandū eccl̄am uos
metipsos abnegantes. sicut et ego
me passioni subieci. et sanguinē
meū p̄ceptione ur̄a fudi tene
ritudinē carnis mee in hoc n̄ con
siderans. s̄. salutē ur̄am sciens. Hā
hic sanguis qđ p̄ uobis effusus ē. n̄ ē
sanguis ille qui in ueteri testam̄to
sub umbra spargebat̄. s̄. sanguis

in noui testam̄to qui ad salutē
p̄p̄loꝝ datus ē. Quomodo. Ego qui
sū unicus maris mee uidelicet in
tegetime uirginis filius. sanguinē
meū in cruce p̄ceptione homi
nū fudi qui me p̄fide inspiciunt.
et ut cū tunc p̄ liberatione humani
generis dedit ita etiā et nunc in
altari p̄ hominib. trado. scilicet p̄
purgatione illoꝝ qui eū fidelit̄
suscipiunt. In eterna enī passionis
mee corpus et sanguinē meū uo
bis ad manducandū et ad biben
dū dedi. quatinus et uos nunc in
altari idē in memoriam meā facia
tis. Unde etiā in apuone ueritatis
dico uobis. qui me fidelit̄ subsecu
ti estis. n̄ bibā a modo hoc poculū.
angustie in grauedine illa quā
nunc de iudeis pacior. usq. in diē
illū cū de morte resurgens. mor
te p̄strata diē saluationis afferā.
ubi idē poculū redemptionis ur̄e
bibā uobiscū qui me estis. noui
tate exultationis uobis ostendēs.
quia p̄dicio ueteris criminis
abieci et ap̄to uobis regno illo.
qđ pater m̄s se diligētib. p̄pa
rauit. Quid ē hoc. Quō morte
mea quā in cruce passus sū sal
uationē animarū semens. cū
etiā post resurrectionē meā in
ascensione mea sp̄m paracl̄y tū
accipientes. nouitate uere doctri
ne suscipitis. ita qđ et p̄p̄t nom̄
meū multas tribulationes
sustinebitis. quas et ego nō

biscū sustineba. n̄ q̄d amodo ul-
 tas miseras corporatū. paciā-
 ut prius cū in mūdo corporatū
 esse passus sū. s̄ q̄a uos eas unomi-
 ne meo sustinetis. ubi et ego illas
 uobiscū sustineo. quō uos in me
 estis et ego in uobis. Et ita ut p̄dic-
 tū ē corpus et sanguinē filii mei.
 uos q̄ in me fidelit̄ creditis ad abo-
 litionē criminū ur̄oz p̄cipitis. quā-
 nus p̄ hoc sacramentū exhilarati-
 uirtutē sup̄ne confortationis ad-
 ipiscamini. sicut et dauid seruis
 m̄s in uoluntate ardoris mei. cla-
 mat dicens. **D**e fructu op̄ū tuo
 r̄ū faciabit̄ t̄ra. p̄ducens fenū iu-
 mentis. et herbā seruitum hominū.
 Ut educaſ panē de t̄ra. et unū len-
 ficat cor hominis. h̄t exhilarat fa-
 ciē in oleo. et panis cor hōis confir-
 met. Quid ē hoc. O d̄s cuius magni-
 ficentia sup̄ om̄s ē de fide illa qua
 tu in ueritate cognoscetis. nā q̄d
 ipsa fructus uirtutū in sapientia
 tua ē. faciabit̄ homo uidelicet q̄
 fidei adherens et uirē infidelita-
 tis in uia iusticie abiicit. cū prius
 ueritatē ignorans ieiunus rectitu-
 dine defecerat. s̄ nunc in saturita-
 te bonoz op̄ū p̄ducens contritionē
 animi sui illis q̄ in simplicitate s̄-
 fragilitatē suā considerans. exem-
 plū humilitatis fidelit̄ p̄bet. ubi
 etiā cū germine uirtutū surgens.
 in habundantia eīdē saturatus
 uirtutū dicit̄ uere rectitudinis
 seruitum illoz q̄ t̄renis in hi-

ant exhibet. q̄m ad uirtutē ipsoz
 his actibz insudat. qui obsequio
 munitionis et defensionis sue fide-
 les animas ad sup̄na gaudia p̄du-
 cunt. ut et illi qui militia fortitu-
 dinis et p̄tectionis sue hos quos tuari
 debent fortissime defendunt. Et hec
 in hominibz. p̄ uoluntatē tuā o d̄s id
 circo p̄cedunt. q̄m uis illis uirtutibz.
 istis adornatis. mirabilit̄ ipsis edu-
 cas corpus filii tui de fructu illo quē
 t̄ra impunitate uirtutatis p̄fert. sic
 etiā idē unigenitus tuus ex uero
 uirginalis pudicicie corporaliter
 ueniens. panē uite credentibz. in se
 in ipso misericordit̄ dedit. s̄. et
 hoc miraculū idō facies. ut etiā san-
 guis eīdē unigeniti tui q̄ ad saluati-
 onē animarū effundit̄. lenificet in-
 teriore uim hominū. idē animas
 eoz in remissionē peccatoz ipsoz.
 Quomodo. Quia ut prius filii tui
 corpus p̄ceptione humani gene-
 ris in cruce oblatū ē. ita etiā et n̄c
 caro et sanguis eī ad salutē creden-
 tū in altari consecrat̄. Quia p̄p̄t cū
 hoc in uoluntate tua mirabilit̄
 factū fuerit. tunc et illud erit ut
 idē sacramentū exhilarat̄. faciē idē
 eccl̄am oleo iudicē p̄fusā q̄a cum
 gaudio fidei credentes iudicem
 amplectentes. oculis d̄ni puleri
 apparent. quō cū salus mundi in
 cruce pendens hominē de laqueo
 diaboli midit̄ liberauit. tunc
 etiā hōies a uinculo peccatoz be-
 nigne absoluit. quatinus et ip-

xxiii.

si in le
 uer u
 tabul
 re n̄ d
 arde
 se gub
 minit
 ne in
 elinca
 ascen
 tu ma
 cati
 iniqu
 ei dig
 pore
 amae
 uer
 tano
 quō
 ne na
 bile
 opar
 surge
 ramū
 p̄ que
 ceur
 mine
 ligam
 s̄. flor
 tū. q̄a
 surre
 finit
 tudin
 bit. Qu
 corpo
 inoffi
 dū ē.

si in lenia simplicitatis cordis sui fide
lucet in dñm credentes. miseriam pacien-
tibus cū ardore deuotionis subueni-
re n̄ desinant. Et in hoc amore fideles
ardere debent. ut panis ille q̄ uitā
se gustantib; p̄bet. sensus ipsorū q̄ sēp
ininstabilitate uacillant confirmet.
ne intimo cordis eorū ad malū de-
clinēt. s; ut ad hoc q̄d uita ē fortit̄
ascendat. **P**anis autē iste caro si xx.iii.
tu ma ē quā nulla obscuritas in pec-
catis obfuscet. nec ulla macula in
iniquitatib; obnubilat. ita ut qui
eā digne suscepit in anima et cor-
pore celesti lumine pfundant̄. et
a maculis uerioris sordis sue fide-
litate emundant̄. Et ideo nulla dubi-
tatio iusta sacratissima carne sit.
quō qui primū hominē nec de car-
ne nec de ossē formauit. huic possi-
bile ē sacramentū istud hoc modo
opari. Unde ouirginalis ortus. tu
surgis. crescis. dilataris. ac magnū
ramū in multis germineb; pducis
p̄ quē celestis hierlm edificabit̄. n̄
occursū semine s; ex mistico spira-
mine ueniens. Nā in ortu tuo n̄ es
ligatus ulla maculositate criminū.
s; floruisti in mirificatione uirtu-
tū. q̄a ex inarato agro talis flos
surrexisti. qui nūquā ullo casu
finitionis marcescet. s; q̄ in pleni-
tudine uiriditatis sue semp dura-
bit. Qua p̄p̄t̄ et hoc sacramentū
corporis et sanguinis tui tam diu
in officio uertitatis in ecclā colen-
dū ē. quo usq; in finē mundi no-

uissimus homo ueniat qui p̄de mi-
steriū ueracit̄ saluandus ē. cū illud
de deserto dī ueniens salutē creden-
tib; confert. ut idē dauid testatur
dicens. **E**t mandauit nubib; de
sup; et ianuās ecclī apuit. Et pluit
illis manna ad manducandū. et
panē ecclī dedit eis. Panē angelorū
manducauit homo. cibaria mi-
sit eis in habundantiā. Quid est
hoc. Celestis pater p̄potentiā gl̄e
sue emolluit m̄tes hominū a sup̄-
na eccl̄itudine. cū patriarchis et
p̄phetis in secreto misteriorū suorū
hoc demonstrauit. q̄d et filiū suū
in spū scō ueracit̄ p̄dixerit. et q̄d
cū in legalib; p̄ceptis p̄ sanguinē
iureorū et p̄ alias ostensiones homi-
nib; mirabiliter p̄signauerit. Et
hoc modo suauitatē et dulcedinē
cordis sui apertis. in lenitate et
in ardore caritatis misit eis eun-
dē filiū suū. quatinus p̄ eū a fame
infidelitatis sue reficerent̄. ita
refectioē celestū dans eis cum
qua plenū gaudiū omnū felici-
tatū ac beatitudinū fideliter sa-
ciati adipiscerent̄. Ergo panē il-
lū cuius dulcedine sup̄ni. an-
geli n̄ possunt saciari uidebunt
dñm inspicientes. ita suscepit ho-
mo in humanitate filii dī. cum
has refectioes beatitudinis su-
mus pater misit hominib; in
habundantiā sp̄italis gaudi-
Ac ideo fidelis homo fidei au-
ditone audiat. Duos fideles ho-

xxv.

mines qui ecclesiasticū germen cōstis
audite et intelligite instrumentū
anime ur̄e ubi n̄ cōstis filii diaboli.
s; heredes ecclesiasticū regnū. et conside
rate quomodo ego mitissimus ac
benignissimus pater magnis felici
tatis salutis ur̄e circūdedi uos.
Ergo aditendite bonitatem patris
ur̄i. scilicet quomodo p̄ me ordi
natū ē. q̄d in salute ur̄a ē. quō quā
uis uilis cūstis tamen eandē sa
lutē ur̄am humanitas filii mei ex
poscit. Quomodo. filius m̄s natus
est de incorrupta uirgine que ig
nata ullius doloris fuit. s; que in
uiriditate integritatis sue p̄man
sit. ut gramen in glā uiriditatis
sue uiget. sup̄ q̄d ros de celo cadit.
xxvi. **E**t quia uirgo illa integra fuit
de qua idē filius m̄s hoc modo
carnē sine peccato assūpsit. idō et
iustū ē ut caro ei nunc de fructu il
lo fiat qui sine sūco amaritudi
nis ē. Quomodo. Granū frum̄ti for
tissimus et optissimus fructus alioq̄
fructuū est. nec in culmo suo sūcū
aut medullā ut ceterę arbores ha
bens. s; in gramine suo in spicā sur
git. s; ut fructū suū tendit. nec
p̄ calorem nec p̄ frigus amarū sūcū
p̄ducit. s; siccā farinā tribuit. ut
etia caro filii mei sicca fuit sine
omni feditate humane pollutio
nis. p̄ quā humanū genus in am
plexib; libidinis uiri ac mulieris
surgit. Non sic unigenitus m̄s na
tus ē. s; in uiriditate integritatis

Occurrit. ut etia gram̄ unigenitū granū
frum̄ti gignit. Nā ut culmus frum̄ti
sine medulla uigens siccū granū in
purnate spice p̄fert. ita etia beata uir
go sine uirili fortitudine gignens.
sc̄issimū filiū suū in simplicitate in
nocentie edidit. qui de eadē matre
sua nullū sūcū peccati traxit. quō
et ipsa cū sine medulla uiri concepit.
ut etia gram̄ sūcū grano n̄ tribuit.
quia illud n̄ de medullato sapite ui
get. s; de sole & pluuia ac de blanda
aura uiret. sicut & p̄dicta integerrima
uirgo n̄ de uiro s; uirunt al
tissimi obumbrata et infusione sp̄s
sc̄i p̄fusa in suauitate castitatis uni
genitū suū genuit. Quāuis autē
eadē uirgo de uoluntate uiri ac
mulieris orta est. tam eundē filiū
suū ita n̄ p̄tulit. s; cū de celo uenien
tē uerū d̄m et hominē sine uolun
tate uiri in integritate sua purissi
mū genuit. Que quō cū in uirgini
tate sua sine sorde purissimū pepit.
idō et nunc panis qui caro illius
uicaciter ē sc̄erat. purissimus in in
tegritate sua existens. a fidelib; in
purnate cordis et sine admixtione
diuersitatis suscipi debet. ut filius
isrl̄ p̄monstrauit. quē admodū in
uoluntate mea scriptū est.

Memore diei hui' in qua egres
si estis de egypto et de domo
scrutinis. quō in manu forti edux
it uos d̄ns de loco isto. ut n̄ comeda
tis fermentatū panē. Quid ē hoc.
Vos qui imitatores filii mei estis

uultus estote respicientes de morte
ad uitā uide licet in memoria uīa
habentes saluationē dicit illi qui fi
lius mī ē qui mortē conculcauit et
uitā dedit in quo in salute uīa egres
si estis miserabile oculū p̄ditionis
scilicet cū abiecitis densissimas tene
bras infidelitatis ita etiā uos eripien
tes de mansione diabolice seruitutis
cui in transgressione ad eam dati fui
stis. Nunc ergo de t̄renis aeth̄ ad
ecclētia respicite quō in diuina po
tencia de malis eduxi uos ego dñs
qui cunctis tanta fortitudine p̄sū
quod uirtuti mee nullū obstaculū
contrarietas obsistit quin om̄ia
acutissime penetrat ita p̄ filiū meū
eripiens uos de loco isto in quo p̄ in
fidelitatem uīam mori famulantes
in bonis opib; n̄ laborastis s; in puer
sitate uīa iacentes turpiter in eo p̄
stitistis s; quia nunc in unigenito
meo ab opp̄sione ista liberati estis
currite de uirtute in uirtute cauti
tes ne in conscientia uīam imitatis
infidelitatem illā que cor uīam sua
receptione n̄ confortat s; potius
sua amaritudine grauat. Quid ē
hoc. Nolite dia bolicas artes sec
tari nec cetera figmenta que ho
mines in humanis contagiis phi
losophorū paganorū ac hereticorū
sibi metipsis adinuenerūt s; filiū
meū in speculo fidei imitami
qui uos de carcerib; inferni libera
uit cū semetipsū p̄ uobis ad passio
nē crucis obtulit s; ut uestigia

cui tanto cautius sequi ualeatis cor
da uīa ecclēti pane confortate uide
licet corpus ei fidei deuotione su
mme quō ipse de celo ueniens de
suauitate et depura uirgine natus et
in ligno p̄ salute uīa passus semet
ipsū uobis contulit ita ut et uos si
ne admixtione ullius amaritudi
nis suauē et purū panē diuina in
uocatione corpus ei in altari con
secratū sincero affectu suscipiatis
quatinus p̄ hoc esurite interioris
hominis effugientes ad epulas et
ne beatitudinis p̄uenire ualeatis.

Vnde etiā in uino quod de uite
fluit eade inuocatione p̄ sa
cramentū sanguinis ei uolo mira
biliter demonstrare. Quid ē hoc.
Sanguis filii mei de latere suo
fluxit ut et uina de uite sudat.
Sed ut uina pedib; conculcat et
in ore uari p̄mittit ita dulcissi
mo ac fortissimo uino effluente
ad roborandū sanguinē in hoīe
sic etiā unigenito meo in sudore
angustie uerberib; et flagellis
conculcato et ligno crucis opp̄s
so optimus atq; p̄ciosissimus san
guis de uulnerib; ei emanauit
saluberrima liberatione creden
tes p̄ p̄tos p̄fundens. Quē ad modū
etiā uina dissimilis ē aliis pomis
que duras cortices habentia come
di possunt cū homines uīa ma
gis soleant sugere quā comedere
ita etiā filius mī dissimilis erat
in peccato ceteris hominib; quā

xxviii.

ipsi subpondere nequeat gra-
uari diuersis passionib; subiaccit.
cū idē unigenitus m̄s de castissima
uigine mirabiliter natus. omni
contagione peccatorū careret. Qua
ppter & quō uia tenere matricē
est. idcirco et uinū in sanguinē
eiusdē filii mei uolo consecrari.
Nā ut uinū de uittē sudat ita et
filius m̄s de corde meo exiit. etiā
eodē unigenito meo uera uite ex-
istente. et diuersis palmatib; cæco
excubat; quia fideles in ipso plan-
tati s̄. qui p̄ incarnationē eī in bo-
nis opib; fructuosi existunt. Et ut
iste succus de duleissimo ac fortissi-
mo fructu uitæ emanat. sic etiā oīs
iusticia inuidia et ueritate p̄ incar-
nationē eīdē filii mei apparet. q̄s
uirtutes in ipso inueniunt. oīs q̄
cū fideliter querūt. Quomodo. Quō
qui ipsi fideliter adherent. hi ui-
rides et fructuosi ab ipso efficiunt.
ita q̄d optimos fructus in uirtutib;
affert. sicut et ipse suauis et m̄s
existens p̄ciosissima germina in
sc̄ntate et iusticia attulit et sibi
credentes ab omni sordē infideli-
tatis emundauit. ut in canonicis
canticis de eo scriptū est.

.xxv.

Botrus cypri dilectus m̄s mihi.
in uincis engaddi. Quid ē hoc.
filius dī qui me cæcū animā in
passione sua saluat. in resurrectio-
ne etiā sua mihi poculū uite
dat. Quomodo. Sic botrus cypri
fortissimā plenitudinē potatio

nis in se continet. sic etiā excellentia
que in unigenito dī ē. in deficientē
magnitudinē in se habet. ita q̄d
idē filius dī numquā hoc modo ex-
hauriet. quin potū uite sc̄ntib;
dare possit. quō ipse salus uite ē.
Nos enim qui prius in defectu fui-
mus. nunc in ostensione et in sc̄nti-
tia uere sc̄ntificationis bonorū opum
confortati p̄ illū cibū uite manduca-
mus. in quo etiā d̄m sc̄ntes ad uitā
p̄gimus. cū in ueteri testam̄to q̄d q̄si
p̄ umbrā plenū sensū n̄ habuit. s̄. in
ostensione significationis multā di-
uersitatē in se tenuit. magnā famē
sustinentes ad saluationē surgere
n̄ ualuumus. Nunc ergo in ipso satu-
ram. etiā in illo salutare poculū bi-
bimus. sc̄ntes fidelit̄ in uera fide
gustando q̄s d̄s sit. quē exteriorib;
oculis mortalīs carnis uidere non
possumus. s̄. quē sp̄uali intelligen-
tia intus habemus. sicut et unum
fortissimū uinū suū in uincis hominū
ostendit. hoc tamen hominib; non
scentib; s̄. tantū ita ē in uita se
sc̄ntib;. Et idō sponsus animarū
botrus cypri ē. cuius fructus n̄ defi-
ciat. Quomodo. Cecus ingressus
portū. requirit uisū suū. Quomodo.
Quia homo claritatē fidei n̄ ha-
bens. cū ad fidē puenit. p̄ pres-
surā torcularis in rore sanguinis
xpi uitat. Quomodo. Sicut p̄ p̄-
cepta illius. uitā in anima n̄a ha-
bemus. ita etiā in donatione illi
emundationē in carne n̄a reci-

primus quō nos nati in p̄uaricatio
ne ad e immundi existimus. s. in
sanguine ipsius sc̄ificam̄. vnde
de sponsato anumarū de ipso in
sp̄u sc̄o dicit. Dilectus m̄s qui cor
di meo dulcis et amabilis existit.
fortissimū vinū p̄ sanguinē suū
in plena sc̄ificatione mibi ē. q̄a
dū sū immunda in plantatione
carnis. sicut uinea que adhuc in
cultā iacet in spinis. ipse fons sal
uationis existens. peccatores a sor
dib. suis midit̄ abluit. et in myste
rio secretorū suorū gl̄osissime sc̄ificat.
quō ut de corde patris suauiter
exiit. sic etiā in uino sanguinē
suū suauit̄ ostendit. et ut ex uirgi
ne mirabiliter natus ē. ita etiā et
in pane corpus ei mirabiliter de
clarat̄. quia ipse botrus ē qui nū
quā defectū in ullo detrimento
patit̄. Quia p̄pter et sup̄ altare
uelut ut oreulari p̄ uoluntatē
patris calcat̄. quatinus homo q̄
p̄sentē ipsū nullatenus subsistere
potest. ob fragilitatē debilitatis
sue n̄ deficiat. q̄m et sicut sangu
is hominis augmentū ex potu ac
cipit. ita etiā homo sc̄ificationē
ex sanguine filii dī habet. et ut
ne sanguis hominis sine riuulo
potus in ariditatē uertat̄ ex potu
reficiendus ē. sic etiā uinū in con
secratione sanguinis ei dē filii dī
n̄ deficiat. s. sup̄ altare in sacram̄
to ei dē mysterii semp̄ erit. **S**ed et. **xxv.**
ō tu homo acutissime sc̄i. as q̄d

in consecratione ista uino aqua int̄
esse debet. quia de latere filii m̄i
sanguis et aqua emanauit. ita q̄d
et in uino diuinitas eī intelligitur.
et q̄d in aqua humanitas ipsius
sentit̄. Et idō quō in ipso diuinitas
et humanitas ipsius sentit̄. Et idō
quō in ipso diuinitas et humanitas
ē. idcirco etiā in consecratione
ista uino aqua inter erit. quia cū
uinū diuinitatē eī designet. aqua
etiā humanitatē ipsius ostendit.
que sine conmixtione uirilis san
guinis pura et munda ē. quō idē
unigenitus m̄s fons aque uiue ex
istens. hominē in regeneratione sp̄s
et aque de uictri culpa ad e emun
dauit. et eos ad ecclesia transtulit.
cū p̄ salute eorū in mundū uenit.
quē admodū scriptū ē.

Ego quasi fluuius dorix. et sic
ductus aque exiit de parady
so. Quid ē hoc. D̄s hominē rationa
litate firmans. ei plurima mystica
dedit. cū spiraculū uite in eū mit
tens. illū rationalitate sublima
uit. Qui dū seductus in mortē ca
deret. ego filius dī qui ipsū libe
rare ueni fluens in decore omniū
rigationū in fixe carnis. et ema
nans in diffusionē uere et in dē
citas puritatis. exiit de sereno
sup̄ne amenitatis. quatinus ho
mo qui ex creatu suo p̄erat. midit̄
et de p̄ditione eriperet. Quom̄.
ut innoxius sanguis innocens
innocentiē in angustia de sua

xxv.

damus passionis pro effunderetur.
 Quomodo. In transgressione ad eum
 cum ipse de paradiso expulsus est.
 sanguis eius de pulsatione angustie
 quia reus erat totus inundavit. et
 sic in angustia illa liquefactus cum
 sudore aque profusus est. Et ita san-
 guini hominis aqua pro sudore matris
 esse scienda est. Unde o homo cum unigeni-
 tus dei in carne angustiarum cepit.
 videlicet quando pro humano genere
 patri uoluit. sanguis eius guttas su-
 doris emisit. ac deinde ipso in cru-
 ce suspensus de uulnere lateris sui
 aqua cum sanguine emanavit. Et
 ideo in sacramento illo ubi mysterium
 eiusdem passionis celebrandum est aqua
 uino inter se debet. quia et de

uulnere lateris eiusdem filii dei

Aqua et sanguis effluxerunt.
 Sicut in eodem sacrificio uinum aquae
 super habundabit. quia et sanguis
 tabernaculi superat. sicut et lac succum suum
 quod seruatum est excedit. Qui autem mi-
 sterium hoc celebrant. id ita perfici-
 ant quemadmodum eis premonstra-
 tum est. sicut etiam ibi homines ex-
 hortantur ubi inspiratione mea
 pro sapientia alloquuntur. ut scrip-
 tum est. **V**enite comedite panem
 meum. et bibite uinum quod miscui uo-
 bis. Quid est hoc. Vos qui stultitiam
 deponere uultis. uenite de igno-
 rantia illa qua deum nescitis. et
 de stupro illo pro quo in excilium
 missi estis. et redite in candidam
 regionem ueram. que pro speculum si-

dei in fonte uiuentis aque uobis
 premonstrata est. et pia deuotione co-
 medite panem meum. que uir in agrum
 non sommavit. et cui terra uiriditate
 non dedit. sed qui de deo creuit.
 atque in eo permanet. Nam ut panis
 manducatur. et ut terra conculcatur.
 sic et filius dei panis uiuus filios
 hominum preceperit. quia ipse filius
 dei in uirtute diuinitatis sue sta-
 bilis est. et filii hominum in debilitate
 carnis sue labiles sunt. filius enim dei
 corporaliter manens in mundo
 molliem liquoris peccati in carne
 sua non habuit. quomodo sicut ignis pa-
 nem excoquens arfactum. nec a ullum
 mollem humorem dimittit. ita et ideo
 unigenitus dei de fortissimo igne
 spiritus sancti conceptus. et de castissima uir-
 gine natus. sine ulla contagione
 peccati in corpore suo fuit. Et ita
 sicut panis hominem reficit. sic
 etiam et fideles homines proinde
 filium dei in fide nutriunt. quia
 ipse fortissimus fructus est qui nun-
 quam deficiet. Unde et uos fideles
 hunc panem comedentes. bibite etiam
 pura intentione uinum hoc quod om-
 ni prorsus sordibus carnis et quod in
 hanc manem uagationem non uadit.
 ubi corruptio mundicia inno-
 centie absorbens. eam in uicium
 conuertit. **N**am et secundum mo-
 dum illum primus homo mundus fu-
 it quando creatus est. quomodo in nulla di-
 uersitate erat. sed mundus in carne
 et in sanguine suo fuit. Qui cum

xxx.ij.

xxx.ij.

p̄uariationē faceret illius ē. ita q̄d
postea semp sanguinē suū in fetore
immundicie mēchie sparsit. quia
sicut idē homo honorē innocen
tie abiecerat. ita etiā et sanguis
ipsius sanguinē colorē suū p̄dit
inhumana conceptione in liquo
rē pollutionis subuersus. in quo
etiā liquor ita sine formatione
ē quo usq; iterū sanguis appare
at. et ita sanguis ille formā aliā
accipiens post ortū suū in debi
litate laet. usq; dū medulla et
plenitudinē fortitudinis suc in
ueniat. et usq; dū scientia in ipso
peccationē occulte suscitatio
nis exurgat. Et tunc ita munda
caro et mundus sanguis de uene
no expiatus apparet. quo usq;
eū noxius calor p̄ueniat. qui p̄
cussione sua noxiā spumā in
mundicie eicit. S; ab his omnib;
filius dī mundus exstruit. uide
licet munda carnē et mundū
sanguinē habens. ita q̄d eū nū
quā tactus ullius noxi calor
tingit. S; in sc̄ificatione et hono
re uiridissime castitatis manens.
nulla contagione uolari potuit.
Qui tamen in angustia passionis
positus. aquā in sanguine late
ris sui effudit. quia sanguis si
ne aqua in effusione sua n̄ ē. S;
ita tēptatus existit. ut sanguis
aquā confortet. et ut aqua san
guinē delinat. **Q**ua p̄p̄t et. xxx. iij.
uos qui d̄m deuote colere uul

tis. ita q̄d ur̄am salutē amatis sumi
te hoc poculū sc̄ificationis. q̄d ita
tēptauit uobis. ut asp̄itate ulno
nis inleuitate remissionis n̄ somnatis.
quō et diuinitas et humanitas in
supno filio ē. p̄cuius passionē de
morte liberati. et p̄cuius corpus et
sanguinē uegetam societate in c̄
na mansionē habeatis. S; ego qui
sū in eū et finis. iterū dico tibi
o homo de nobili filio meo. qui flos
ē rosarū et liliū conuallū. natus
de castissima uirgine que eū in in
tegritate sua genuit. qui paruis
talibus exiit. q̄d p̄cū de iniquitate
priorū parentū humani generis
placatus sū. qui me intransgressio
ne sua ad indignationē puocauerit.
Unde et eundē partū semp insp̄i
cio. eū corpus et sanguinē filii mei
cotidie sup altare nomini meo c̄se
cratū habeo. ita q̄d p̄ide sacram̄
tū tu homo sc̄ificaris. eandē carnē
manducans. et eundē sanguinē
bibens. Nā eū ibi sacerdos officiū
suū exerceat. sicut illi constitutū ē.
uide licet sacram̄tissimis uerbis me
inuocans. tunc in eadē potestate
ibi assū. qua et ibi ad eā ubi uni
genitus m̄s sine sc̄ismate ullius
contagionis incarnatus ē. unde
et corpus et purissimū et suauissi
mū in omni sc̄itate fuit. ita q̄d
et nunc carnē et sanguinē ipsius
fideliter suscipientes. tanta dulce
dine uiuificant. q̄d nullū despe
tū abiectionis paciunt. sicut et

xxxv.

in amico carnicor scriptu est.
 Ius mibi det te frim meū sugen
 te ubera matris mee. ut inuemia
 te foris et de osculet. etia me nemo
 despiciat. Quid e hoc. Gemmis et de
 uocio in ecclā posito. certissima fide
 dicit. Quis e ille qui in miserrimo ho
 mini in crummis posito. missima
 oblatione det te sponsū ecclie. cū te
 fratrem meū ppter incarnationē
 tuā nomino. sugentē midiam et
 ueritatē que s nutrita illa quib.
 diuinitas hominis nutrit. que in
 matre in creatone mea e. scilicet
 cū educatione uogitationis uitā in
 dans. Quid e hoc. Quia et nutrita
 ecclie plena s grā tua. cū ei plenā
 ubertatē in sacramento corporis et
 sanguinis tui tribuis. qui panis
 uiuus et fons aque uiue es. Et hoc
 idō facis. ut manifesta certitudine
 inuemia te foris. scilicet cū scio te
 filiū dī in ecclis. uideā te etiā homi
 nē in tā. quē in diuinitate mor
 tales oculi mei cernere n̄ ualent.
 ita ut etiā inuemia te in pane et
 uino diuini misterii. qd sacramnti
 sine pondere deceptionis. et sine
 anxietate fallacie e. ac de inde hoc
 modo de osculet te. quō psalunt
 mea incarnatus es. et quia etiā me
 participē corporis et sanguinis
 tui facis. quatinus p hoc in unū
 dū ppter me uenisti. et qd te ipsū
 mibi tradidisti. iā nulla creatura
 deinceps me despiciat. cū ipsa uo
 luntatē tuā tibi subiecta semp se

quat. et cū ego pceptis tuis rebellis
 existens. tibi multo cius conuati
 inuoluar. **I**unc ergo ut uides
 o homo cū sacerdos his uerbis que
 sibi in spū scō scō constituta s. obla
 to sacrificio ad altare me ceperit
 inuocare. am tibi dico quō in arden
 te calore meo ibi assū. et pleno desi
 derio idē sacramntū pficio. Quom.
 quō in effectu ei dē misterii ardore
 caritate sup eandē oblationē ce
 pando. uidelicet ab inicio uerborū
 sacerdotis me inuocantis. et hanc
 memoriā facientis. qd filius mī in
 angustia passionis sue panē et ui
 nū benedicens. in sacramento corpo
 ris et sanguinis sui discipulis suis tra
 didit. ut et ipsi idē p salute ppli fa
 cerent. Vere dico uobis. quia nun
 quā inuocato ista sup huiusmodi
 oblationē in recordationē ei dē
 unigeniti mei erit. nisi misterii
 corporis et sanguinis ei ibi pficia
 tur. qd carnalis oculus quādiu ei
 n̄ e uidere n̄ poterit. nisi in fide
 illud humili deuotione pspiciat.
 Quomodo. Cū alicui sibi in mi
 dū suū poni uiderit. ardentē sup
 illud uolat. et calore suo illud fo
 uens pullū educit. ita qd resta ouis
 remanet. et qd pullus ille euolat.
 Quid e hoc. Ego om̄ps cū oblatio
 panis et uini sup altare nomini
 meo dedicatū in memoria filii
 mei oblata fuerit. tā mirabiliter
 uirtute et glā mea illustrans. in
 corpus et sanguinē ei dē unige

nm
 so m
 ceu
 uo h
 san
 ibi
 cert
 et fa
 bte
 cor
 ma
 filii
 mu
 apu
 s: b
 ude
 scilicet
 tua
 ita n
 re u
 plin
 hui
 reo
 sion
 trah
 tant
 cer
 corp
 man
 uide
 sacra
 appl
 ibi m
 hoc l
 hore

nam mei transfundo. Quomodo. Ip-
so miraculo quo idē filius m̄s carnē
exurgit suscepit. ipsa etiā obla-
tio hęc in consecratione ista caro &
sanguis ei efficiēt. S; panis et uinū
ibi ceteriorib; oculis uisibiliter
cernit. ^{manet} uisus autē sentas corporis
et sanguinis eide filii mei uisibi-
litate ^{manet} uisus autē sentas
corporis et sanguinis eide filii
mei uisibilitate manet. Quomō. Cū
filius m̄s apud homines cēt in
mundo. apud me manens in celo.
apud homines etiā manet uisus.
S; hoc sp̄itale et n̄ carnale est.

Sic et ego pater omni creature. ^{xxxviii.}
assū. a nulla abstrahens me
uelut tu homo ab ea te subtrahis.
scilicet ut cū in aquā uides facies
tua quidē in ea apparet. S; tamen
ita nullas uires tuas in illa exerce-
re uales. et cū te ab ea aueris. am-
plius in illa n̄ appares. Ego autē
huiusmodi mutabilitate n̄ appa-
reo creature. S; assū ei uera ei ostē-
sione. nec ab ea potestate meā sub-
traho. S; mea fortitudine uolun-
tatis mee scdm̄ qđ in placuerit
exerceo. Unde etiā in sacramento
corporis et sanguinis filii mei
maiestatē meā ueracit̄ demonstrō.
uidelicet ab inicio secretorū uerborū
sacerdotis usq; dū idē mysteriū
applo p̄cipiat. miracula mea
ibi mirabiliter exerceat. **S**ed ^{xxxviii.}
hoc sacerdotale officiū a prima
hora die usq; ad nonā horā ipsi

a fidelib; exerceri potest. scdm̄ qđ
necessitas tēporis in morib; homi-
nū inuenit. quō et adā in mane
surgens ad horā nonā seductus ē.
et quia etiā passio filii mei in cre-
pusculo diei inchoata. ad horā
nonā consummata dinoscit. ita
qđ in cruce moriens exspirauit
et morte sua mortē uiriliter su-
perauit. ubi et ecclā eide unige-
nito meo assistens. dotē suā ibi
suscepit. qđ et nunc a filijs eide
ecclē celebrandū. **H**oc autē idē
officiū a sacerdotib; in sacrificio
in unitate uentris. et n̄ in pleni-
tudine ei pagendū ē. ne coagu-
lato escarū sp̄itale desiderū
cuacuet. quō prius cē debet sp̄i-
talis epulatio. et postea carnalis
refectio. et qđ etiā sp̄s honoran-
dus ē. & caro refocilanda. Nam
hoc sacramentū sp̄itali desiderio
et n̄ carnali cupiditate accipi-
endū ē. et idō in ieiunio et non
in epulis p̄cipi debet. nisi in ne-
cessitate illa si homo in hac opi-
nionē positus ē. qđ de mundo
transiturus sit. S; filius m̄s circa
finē diei corpus et sanguinē
suū discipulis suis dedit. qm̄ eis
uerū manē uite cōtulerat.
et quia etiā in consumatione
sclī morte in hominib; tēpora
inter transiunt ecclē sicut sol
in regno meo fulgebunt.

Et hoc modo idē unigenitus
m̄s in resurrectione sua

.xxxv.

.xl.

demonstravit animas iustorum ab inferno se abstrahere et genus humanum in restauratione emittunt se reducere quam reprobis angelis perdidit. mortem sine suggestione alterius appetunt. nam quod a nullo alio insidiatore quam a semetipsis seducti sunt. cum nec gustum peccati in semetipsis habuerunt. videtur homo in fragilitate corporis sui habere. Unde et homo quem ab insidiante seductus est fragilitate corporis habens. a subleuantem eam ad unam reductus est. et diabolus corporalem gravitatem non habens. in perversitate sua relictus est. S. et homini vita et salubris refectio in perceptione corporis et sanguinis filii mei data est. quam per hoc sacramentum invisibiliter in anima refocillatus surgat. et invisibili adversario suo viriliter resistat.

.xl.v.

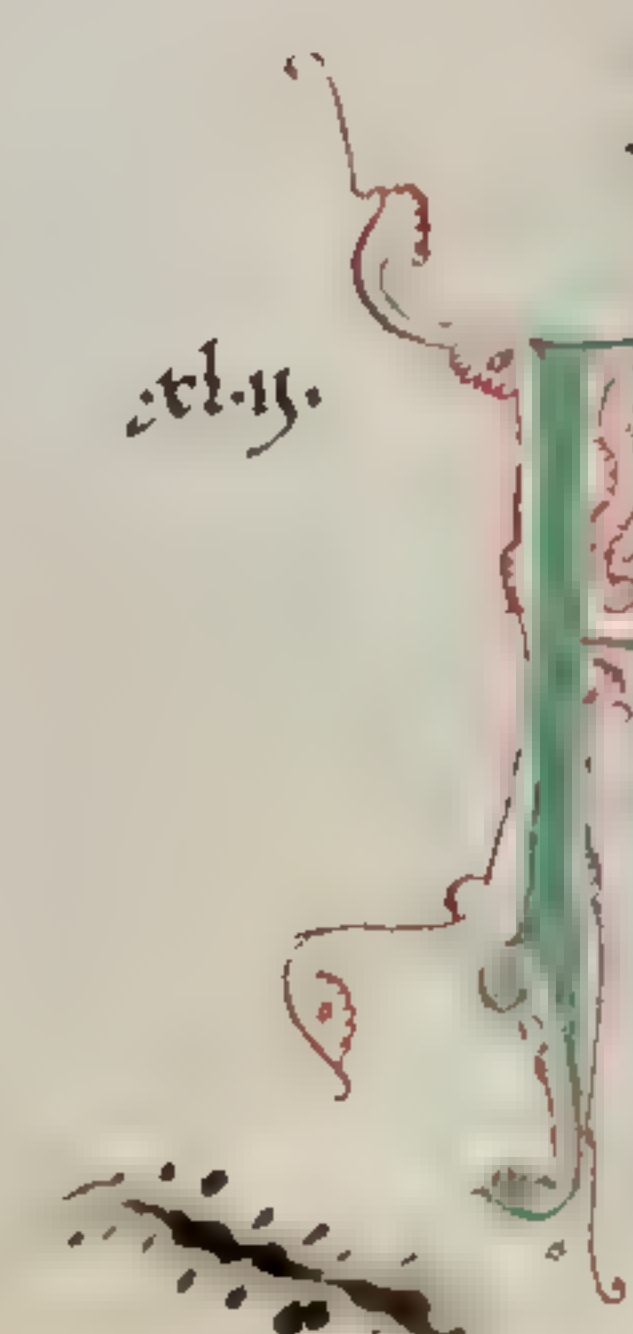
Qui autem idem sacramentum in maiore aut in minore quantitate percipiunt sic intelligant. quia et ille qui plus et ille qui minus accepit. unam eandem deum percipit. quam hoc sacramentum non in quantitate sed in sententia est. et percipientes secundum fidem ipsorum saluat. ut de manna sic scriptum est.

.xl.vi.

Ecce itaque. ita filii israel et collegerunt alius ^{pl. alius} minus. et mensi sunt ad mensuram gomor. Nec qui plus collegerat habuit amplius. nec qui minus paraverat recepit minus. sed singuli iuxta id quod edere

poterant congregaverunt. Quid est hoc. Supernum sacramentum iuxta id quod edere poterant congregaverunt. Quid est hoc. Supernum sacramentum iuxta id quod eis preceptum est attendunt filii de hominibus qui dominum ardentius videre desiderant et colligunt illud in cordibus suis secundum doctrinam principalium magistrorum suorum. et secundum id quod ab eis didicerunt. scrutantur illud in manibus suis. alius plus devotionis in secreto cordis sui habens. Unde et cum estimatione sua morantur secundum id quod in manibus suis sentiunt. discernentes fidem quam in dominum habent. nec eam dividunt. sed ipsam integram habent. et quanta et quali devotione corpus et sanguinem recepto ris sui percipiunt considerant. S. idem sacramentum non est huius sanctus qui plus ex eo suscipit. sed secundum fidem suam qui illud percipit ita et cum illuminabit. Quia propter ob homo in magnitudine percipiendum non est. quia fortissimus deus tanta in parva quam in magna oblatione huius misterii est. et ideo qui illud percipiunt solum hoc attendant. quod unum et unum dominum firma et integra fide in corde suo habeant. Et sic quisque fidelis sincero et recto corde secundum id quod possibilitas fidei in ipso exposcit vires anime sue congregat. cavens ne alius aut profundius divinitatem scrutetur.

percept. n. illi
recept. q.
misterii

quā sensū aut cogitatione sua ca-
pere potest. s; sobrie ut in spū scō
edoctus ē timori dñi subiectus sit.
quō homo paup̄ eius est. **S**ed ^{xl. iij.}
uos ostulta homines nolite dubi-
tare an sacramentū istud qđ hoc
modo uobis demonstratū ē. cor-
pus et sanguis filii mei sit. Recor-
damini ergo. unde adē carnē et
sanguinē creauerim. videlicet
de lino trē. Quid ergo uobis ui-
detur. An possibilis ē in de ob-
latione ista facere carnē et san-
guinē filii mei. an de lino trē fa-
cere hominē. S; uir sem̄ de san-
guine suo fundit. et femina sus-
cipit illud. et qđ tunc amplius
addunt. Nihil omnino. aut in-
creatione aut in carne infanti-
li. Quis ergo format hominē in
carne et in ossib; ac in medullis et
in pulchra facie sua. nisi ego pa-
ter omnium. S; pater et mater nō
habent ulla potestātē facere aut
creare infantulū. nisi qđ tantū
inardente libidine sanguinē
suū excutunt. et postea nulla
potestātē in eo formandi ha-
bent. Nū uidere potestis quomō
hec fiant. nisi qđ ea cernitis in
formis suis. Tu autē o homo di-
cis. Ego nō uideo hanc oblationē
carnē et sanguinē. ut hominē
corpus et sanguinē et cerno.
Ad qđ tibi respondebo. Vos ui-
distis filiū meū in corpore et in
sanguine mortale mīra. qđ nunc

immortalis in celo ē. et idō cor-
poralib; oculis cū modo uidere
nō potestis. nec etiā quomodo ca-
ro et sanguis ei in altari conse-
cretur. qđ sacramentū ppter
glām sacerdotis ibi nō sit. s; ppter
glām eīdē unigeniti mei qui
hoc officū cū discipulis suis in
cena sua pegerit. S; ut me in clari-
tate mea quādiu mortales estis
uidere nō ualeatis. sic etiā nec car-
nē nec sanguinē filii mei carna-
lib; oculis ur̄is carnaliter uide-
tis. sedm̄ id qđ ea que inuisibilia
s; pspicere nō potestis. s; sedm̄ hoc
quod mortalis obtutus ur̄. ea que
uisibilia s; uisibilit̄ capere ualeat.
Hoc autē idē sacramentū in
trib; causis mihi offerendū
est. Quomodo. In pane et uino
et aqua. ob honorē trinitatis.
Unde si de his trib; aliquid de-
fuerit. tunc ibi trinitas ueracit̄
nō colitur. quō in uino intelligit̄
pater. in pane filius. et in aqua
sp̄s sc̄s. ita qui uinū sine pane et
sine aqua offert. patrē colit. s; fi-
liū et sp̄m sc̄m negat. aut qui
panē sine uino et sine aqua
dat. filiū habet. s; patrē et sp̄m
sc̄m abiect. aut qui aqua sine
uino et sine pane uitatur. sp̄m
sc̄m attendit. s; patrē et filiū re-
cusat. aut qui uinū et panē si-
ne aqua dat. patrē et filiū ha-
bet. s; sp̄m sc̄m abiect. aut qui
uinū et aquā sine pane offert

xl. iij.

patre et spm scm colit s; filiu ne
gat: aut qui pane et aqua sine
uino utitur: filiu et spm scm ad
tendit: s; patre recusat. Ergo in ^{xl. vi.}
hoc sacramento diuisio n̄ fiat: q̄a
et ego indiuiduus manens in
trib; psonis unus ds inseparabi
lus s; sicut et cogitatio uolun
tas et opus in uino homine s;
sine quib; homo n̄ e. **Q**uod
si in isto sacrificio defectus fue
rit: ita qd̄ ibi aut panis aut
uinu aut aqua negligit̄: uere
tunc ille cuius neglectu hoc
euenit: graui uindictē subiac
bit. Nā si hoc scienter p negli
gentiā temporis seu infideliter
p dubitatiē incredulitatis actū
est: illū qui huic reatu subia
cet ab oculis mas ciciā: nisi ipse
graui penitentiā ad se reuer
sus semetipsū p hoc graui ter
penitendo puniat: uel si hoc
ignoranter p negligentiam obli
uionis euenit: tunc ille qui in
hoc reus e: de hac culpa sua in
correctione penitentiē in re
sponsurus e: quō acutē n̄ pspec
tit si hec om̄ia adessent que ad ^{xl. vi.}
sacrificiū meū p̄uehant. Cū
enim filius m̄s in cruce p̄pen
dit: ibi nichil saluationis de
fuit: quia p̄fusus sanguinē
suū saluationē animarū ho
minib; attulit: unde nec in
hoc misterio quequā de eē
debet. Nā sacramentū hoc

sacratissima sc̄ificatio in omni
sc̄itate e: et p̄p̄ta caro ista et
sanguis iste om̄i fide et deuotio
ne accipiendus e. **Q**uicūq;
autē hanc sacratissimā carnē
accipit: et sanguinē eīdē myste
riū sumere n̄ recuset: quō idē
filius m̄s sup om̄ia e mundus:
et speculū in uirtutib; ac idē
nobilissimus sanguis e: et acci
piendus: nisi p simplicitatē ac
cipientis sacerdos timeat picu
lum effusionis: et tunc illi ac
cepturo fiat sedm simplicitatē
infamū: quib; esca panis con
cedit̄: et potus uini denegatur:
ita et isti hec sacro sc̄a caro tri
buatur: et fluens sanguis sub
trahat̄: ne maius piculū exinde
oriat̄: et quia etiā illa sacro sc̄a
caro sanguini suo et sanguis il
le carni sue in una sc̄itate con
iunctus e. Qd̄ si homo ille hui
discretionis e: qd̄ angustia ha
bet idē misterii custodire: tunc
cū ei illa sc̄a caro ad comedendū
datur: tunc et sanguis eiusdē
carnis ipsi ad potandū tribuat̄.
Sacerdos autē qui hoc sa
cramentū celebrat: dili
genter his indumentis quib; an
tiqui patres edochi p spm scm
ad idē officii indui construe
runt uestitus sit: et acutissime
uerba illa que idē sps sc̄s eis
de patrib; ad celebrationē eī
dē misterii inspirauit: ad ten

dit
his
sp
de
ac
de
un
off
gl
de
me
ma
gr
me
qu
uol
dis
gr
ut
pr
fide
sem
ca
que
ide
corp
salu
ni
lū
gr
m
dos
me
lū
sue

dat sollicita cauent ne quicquā ex
his omittat deuotissime etiā in
spiciens ne exemplū hoc transeu-
dat ubi filius m̄s panē et calicē
accepit et discipulis suis ad come-
dendū et ad bibendū dedit. S; q̄
mundum aut in uerbis ad idē
officiū p̄uenit. quicquā p̄ne-
gligentiā obliuionis ignoranter
dediuerit graui et salubri peni-
tencia corripendus ē. s; tam̄ m̄iam
meā querens inuenit quia trans-
gressione istā n̄ in uoluntate aut
in malicia cordis sui p̄petrauit.
Qui uero id sciens aut p̄pore
uoluntatis sue aut p̄nequeciā cor-
dis sui in eisdē sacram̄tis trans-
gressus fuerit. hunc offensus dicā.

Sicut nequā cur n̄ eas sacrodo. ^{xl. viii.}
tali uestim̄to recte induit.
ut in sp̄u sc̄o tibi instruerēt amiq̄
principales magistri tui in signi-
ficatione sp̄itulis officii. ut mihi
semp̄ ministrant angeli meī. Et cur
etiā neglexisti modū uerborū illoꝝ
que tibi in eodē sp̄u sc̄o tradiderūt
idē patres tui in consecratione
corporis et sanguinis filii meī ad
salutē et ad gl̄iam generis huma-
ni. Unde qui in hoc reatu culpabi-
lus ē inde mihi responsurus ē si n̄
graui afflictione penitendo se
in cap̄sū punierit. **S**ed sacer. ^{xl. ix.}
dos qui epulas istas ad altare
meū offert. inde ieiunus his epu-
lis n̄ recedat. s; refectioē anime
sue in corpore et in sanguine fi-

li mei p̄cipiat. Qd si nouit graui-
orib; onerib; se grauari. et his
epulis indignū. tunc n̄ p̄sumat
ad mensā meā accedere. nec illorū
a secore criminū suorū filiū meū
tangere. ut illi et mensā et gl̄iam
nauitatis sue contaminauerit.
qui caput lucernis lucerne
crudeliter absciderit. Qua p̄pter
et iste qui ita contaminatus ē ua-
rietate peccatis sue sūmo sacerdoti
scilicet filio meo ostendat. et etiā
corā alio mortali sacerdote se ac-
cusat qui sibi remediū consolatio-
nis cū penitencia demonstrat. et
sic donū ad officii suū purificatus
accedat. **S**ed ego pater omnium
secretā dispositionē sacram̄tissimi col-
loqui. p̄qd me sacerdos ad altare
in uocare debet. in multis et in
magnis sermonib; esse nolo. s; in
recta ordinatione priorū magistro-
rū quos donū sc̄i sp̄s in recta ad-
monitione me in uocare edocuit.
et hoc in multiplicitate stultit̄ sa-
pientie et n̄ debet s; in simplicitate
cordis. qui in multa colloquutione
n̄ delectat. s; in puritate cordis il-
lorū qui me deuote querūt. et qui
me in ardore caritatis benigne
amplectunt. Alias enim electis
meis cū me querūt gr̄iam meā sedm̄
in eistitudine donorū sp̄s sc̄i in pen-
do. in hoc autē sacram̄to me to-
tū ipsis ostendo. et sp̄e sc̄i in nobis.
et in ipso nos. et unū in diuinita-
te sumus. sicut et corpus. et aīa

.1.

et uirtus illius unus uiuentis homo est
Unde qui ad hoc sacramentum ac-
cedit cauat. ut ita ueniat. ne
gloriam diuinitatis offendat.

2.4. **S**ed tu o homo dum ceteri homi-
nes ad percipiendum idem sacramen-
tum ad sacerdotem accedunt. quinque
modos in eis consi-
deras. quia
illi qui perceptionem diuini myste-
rii a sacerdote suo accipere deside-
rant. quinque sensus corporis sui
a sece peccatorum suorum emundant. et
eos a subripiente inmundicia dig-
ne et laudabiliter custodiant. ut
tanto salubrius idem percipiant.

2.13. **Q**uia propter etiam ceteris qui ad idem
sacramentum ut uides accedunt
alii in corpore lucidi. et in anima
ignea sunt. quomodo ipsi clamantem fidem
ad idem sacramentum habentes non du-
bitant. quin uerum corpus et uerum
sanguinem filii marie sit. et ideo dum il-
lud hac fide percipiunt. in carne
sua uegetant. et sanctificant. ita ut
per hoc mysterium sanctificant. post resur-
rectionem in eodem corpore suo ap-
pareant in celo. atque in anima sua
igneo dono spiritus sancti transfunduntur.
et accenduntur. quatinus hac illu-
stratione perfusi terrena respiciant.
et celestia desiderant. Quomodo.
Quia ut auentio ignis ad inueni-
endum exentat. sic et isti per sacramen-
tum istud ut in superno amore ar-
deant inbuuntur. **S**ed alii
in corpore pallidi et in anima
tenebrosi uidentur. qui tepidi in

fide firmam fidem ad idem sacramentum
non habent. sed stulti sunt sapientiam in-
telligere. uelut puer cuius opera
instulticia sunt. Nam foris in auidiu
auris audiunt. et in amaritudine cor-
dis sui percipiunt ea que ipsis de
eodem sacramento dicuntur. ita quod illa
libenter in fide perfecte comprehen-
derent. sed tam per dubietate que in
ipsis est non possunt uniuersi quanta scien-
tia in illo sit. Unde et in interiore
homine tenebris circumdatus. quomodo
mentem suam sursum ad perfectionem illam
eleuare non ualent. quia ipsi in pec-
catis concepti. pro pondere corpo-
ralis fragilitatis ad perfectionem cre-
dulitatis illius graues sunt spiritui. ta-
men plus consentiunt. ita quod si
idem libenter intelligerent. si prope-
re cordis sui possent. Qui enim ma-
ioribus oneribus peccatorum inopibus. su-
is non dum sunt grauati. hos quamuis ue-
lut inuitos spiritui consentire oportet.
quomodo anima maiorem potestatem
adhuc habens. ita quod non dum in pec-
catis interempta est. corpus uolun-
tati sue subicit. Nam hec sunt certami-
na que sunt inter corpus et animam.
quia anima corpori uult dominari.
quomodo ipsi contrarium est quod caro in
concupiscentia sua habet. quod pec-
catum est. et corpus dedignatur in-
ficiam. que in desiderio anime est.
quia ipsa uult diligere. Quid est
hoc. Quod mortuum est mortuum appe-
rit. et quod uiuit. uiuentem diligit.
Quomodo. Caro amat peccatum

et anima diligit iusticiā et in hoc
sibi aduersant et raro sibi consen-
tunt. Sicut ut puer sine labore et si-
ne intellectu sensus sui patitur et
saturatur ita et isti homines hoc sa-
cramento quasi pignora in ui-
uificant quō illud nec praebeant nec
pcontumant de dignantur. tan-
tū simplici animo amplectuntur.

Quidā uero in corpore hirsuti
et in anima multa immundi-
cia humane pollutionis profusi sor-
denti quō isti in carne sua turpes
et impudici sine pudore existunt
et stercore uiciorum se polluentes ut
porcus luto se inuoluit hoc modo
animā suā diuersa sordibus peccatorum
humane contagionis inficiendo
contaminant. Et cū ipsi in his ui-
cibus sordentes ad sacramentū cor-
poris et sanguinis filii mei ita illo
ti accedere nō uerentur graui exami-
natione phae presumptione sua
emundandi sicut in qua tam purga-
tione iudicium meū eis nō denego.
quia in malis eorum dignā penitentiā
assurgere prouideo. **A**lii autē in
corpore acutissimis spinis circum-
dantur et in anima leprosi apparent
quia in corde suo ira odio et inui-
dia circumdant lenitate dulcedine
et caritate his spinis iniquitatis a se
expellunt unde ita mala appe-
tentes et bona deserentes atque in
inuisione ceteros homines commu-
nia afficientes animā suā ue-
lut pessimis ulceribus immundā

reddunt. Qui cū hoc modo addi-
uinū mysteriū accedunt semet
ipsos grauius ledunt. Sicut tamen
oculos meos ad eos conuerto cū se
in amaritudine punitiones gratiam
meā penitendo postmodū querunt.

Quidā uero in corpore sanguis
nec et in anima uelut pu-
tridū cadauer fendi uidentur.

quō ipsi eructa manu diuisio-
ne in hominibus facientes animā
suā quasi putrescente tabe cru-
dissime perstrans feniā red-
dunt quia timorē meū nō inspici-
entes hoc quod in homine constitui
sua crudelitate destruuunt. Unde
si ipsi hac contaminatione con-
quinati corpus et sanguinē filii
mei percipere nō timent semet ipsos
graui lesione decipiunt quō ita
illud sacramentū hoc contingere
presumunt. Sicut tamen fons saluationis
eos postmodū pertransibit si dig-
na penitencia semet ipsos ab hac
nequicia sua lauare studuerint.

Sed et his omnibus dū quidā ca-
de sacramenta percipiunt alii
uelut igneo splendore perfundun-
tur alii uero uelut obscura nube
obtenebrantur quia dū credentes
ad mysteriū corporis et sangui-
nis filii mei accedere satagunt
tunc hi qui illud deuota mente
et pura fide in bonis operibus ful-
gentes percipiunt dono spiritus sancti tam
ad salutem corporis quam anime
sue illustantur et hi qui illud

190
contrario corde et uacillante ani-
mo impuersis actib; torpentes su-
munt. obscuritate p̄supone infe-
liciter adderimentū sui. et ex-
terius et interius sibi in capis in-
ducunt. quō hinc sciant temere
se coniungere illi p̄supserit. Nā
homo qui tā rebellis et contumax
est. q̄d n̄ timet se pollueri. aut sim-
plici fornicatione inuiseribus
ppriū corporis sui tactu et delecta-
tione. aut se contaminare duplici
fornicatione educens semen suū
cū uirō aut cū muliere. aut se di-
laniare ira. odio et inuidia cū ce-
teris hominib; aut se erucinare
homicidio sibi in occursum; et
ita illotus et incorrectus temere
p̄sumit accedere ad corpus et ad
sanguinē filii mei sine purgan-
one confessionis et sine penitentiā
correctionis. iste sciant et intel-
ligenter iudiciale ignē ex culpa
sua ingredit̄. Quomodo. De hac
p̄supone et peccato suo ut au-
rū in fornace examinabit̄. ita
q̄d nullus puluis huius p̄supo-
nis in eo relinquēt. quia pollutus
et incorrectus ad comunione in-
nocentis agni accessit. Qui cum
ita illotus ut p̄dictū ē ad sc̄ificati-
onē corporis et sanguinis filii
mei accesserit. et ita sacramentū
illud s̄upserit. ad iudiciū sibi hoc
sumit. Quomodo. Sicut paulus
amantissimus m̄s dicit. **I**taq;
quicūq; manducauerit panē

uel biberit calicē d̄ni indigne. re-
uoluit corpus et sanguinis d̄ni.
Probat autē se ipsū homo. et sic
de pane illo edat. et de calice bi-
bat. Qui cum manducat et bibit
indigne iudiciū sibi manducat
et bibit. n̄ diudicans corpus d̄ni.
Idō inter uos multi infirmi et in-
becilles. et dormiunt multi. Quid ē
hoc. Hec dico uobis qui comede-
rit panē uite. uel qui s̄upserit po-
culū salutis. q̄d sacramentū illius
est qui d̄ns est celi et t̄re. ita q̄d hoc in-
digne tractat. uidelicet sordens in-
peccatis. in hoc culpā suā somnet.
Quomodo. Quia corpus et sanguinē
d̄ni sui idē saluatoris mundi mor-
datur et moribunde accipit. cū
p̄nus ad malū & pollutus in im-
dicia. et oblitus timoris d̄ni ē. ita
contaminatus palaciū salutis fere
receptionis aggrediens. Unde et
homicidiū ibi facit. Quomodo. Quō
in multis uulnerib; somet ipsū di-
laniat. cū sine detersione et sine
lauatione penitentię crimina sua
celans. sacramentū hoc temere trac-
tat. Quia pp̄t et ego illi dico. Omi-
serime et amarissime. quomodo
audebas in lacū tantę miseric-
d̄ni tui mittere. quē semp̄ desi-
derant celestes ciues inspicere. Un-
de amara penitentiā in corpore
et in anima tua examinaberis. ita
ut si reanū tuū n̄ correxeris post
resurrectionē mortuorū correptio
ista uite inueniat̄. Et idō fidei

L. vii.

inspectione. pbat. se ipsū ille qui
hic punitor sui cē uoluerit. et sic
hac deuotione considerationis
sue de pane illo scētans accipiat
et de poculo illo sua uitas gu
stet. ut ita ad indicientē refec
tionē pueniens. esuriē debilitan
tis anunt. effugiat. Nā qui hoc
sacramentū male tractauerit.
ita qd a sorde iniquitatis se nō
purgans illud indigne sūpsert.
iudiciū utriusq; sibi imponit.
quia illud impurgatus mandu
cat et bibit. nō tamen in hac p̄sūp
tione sua ledere aut obsuscare
idē mysteriū p̄ualens. s; se ipsū
damnans. et quia in uicis sor
dentes ita ad sacramentū hoc ac
cedere p̄sumtis. idō s̄ in uisō con
sortio multū infirmi. scilicet illi
qui in scītate ista medicinā aūc
querere nolunt. s; qui sibi met
ipsis amarissimā infirmitatē in
eisdē sacramētis imponunt. quō
ta sibi adiudiciū sumunt. et etiā
multū inbecilles. uidelicet illi q̄
in lege dī ita debiles s̄. qd nullo
modo inspicere uolunt. q̄s iste
sit. quē tā indigne suscipiunt.
Quid ē hoc. Quia nolunt consi
derare quomodo dñm suū time
re et uenerari debeant. aut quo
modo amari penitentia carnē
suā puniant. quā ita in uicis eny
trierit. s; quō ita negligentes s̄.
idcirco etiā in obliuione huius
negligentię obdormiunt multū

nescientes nec scire uolentes quo
modo peccata sua deflere debe
ant. uelut homo cū indormitio
ne somni ē. nec intelligit qd uel
quomodo in corpore suo sit. Vn
de tu o homo cū nec in confessio
nibus. nec in penitentiā p̄te pur
gans. corpus et sanguinē filii
mei illotus accipis. tunc in tē
da exquisimone de hac p̄sūp
tione sordis peccatorū tuorū ita ex
aminaberis. ut et mustū de in
mundicia illa quā in se habet
purgat. cū eī in feruore suo de
se ciet. **I** de quoq; sacramentū
tanta diligentia et sollicitudi
ne a sacerdote et ap̄tō tractan
dū et custodiendū ē. ne a quo
quā ita negligat. ut sup̄ t̄ram
neglectū picatur. quia si p̄tor
porē neglectū sup̄ t̄ram cecide
rit. communitā illā p̄ hēlū meū
aut in t̄ra. aut in homine ulcis
cor. nisi ipse homo penitentia.
et amaris uerberib; puniat se.
quō caro et sanguis carnē et san
guinē restituerē debent. Quom̄.
Caro et sanguis hominis in hoīe
lugerunt. qd caro et sanguis
filii mei negligentē ab homine
tractata s̄. sicut et tunc t̄ra tre
muit. et ut homines in timore
concessi s̄ cū idē filius m̄s in cru
ce positus sp̄m tradidit. **S**ed
si tu homo in stabilitate cor
dis tui. in t̄ra capso dixeris quo
modo oblatio ista in altari cor

.l.ii.

.l.v.

pus et sanguis filii mei efficiat.
tunc et ego tibi respondebo. Cur
hoc ob homo interrogas. et quare
hec sciscitaris. Num hec a te requiro.
Quid scrutaris secreta mea. de
corpore et sanguine filii mei.
Nec ista a te requirenda sunt. sed
tamen in magno timore et uene-
ratione ea suscipiens diligenter
custodi. et amplius de hoc mi-
sterio noli hesitare. Nam me tam-
temere non debes temptare. Et quod
hec a te. S. incertissima fide re-
quire me. Cum enim totam fidem tuam
in spectro. tunc non quero a te
quid sit corpus et sanguis filii
mei. uel quomodo misterium
hoc in altari consecretur. Et quis
querit te ob homo in igne. ardo-
re ignis non sentiens. Nullus. Sic
nec tu in secretis meis temere re-
quire me. ne inde ledaris. Quod
si ea cum deuotione animi tui
querere uolueris. tunc ea in ora-
tione et fletu et ieiunio diligen-
ter quere. sicut et antiqui pa-
tres tui illa certissime quesiunt.
et multo uentis eis reuelata sunt. Cum
illa hoc modo scrutatus fueris
et ea inuenieris. tunc quod reliqu-
um est spiritu sancto dabis. S. qui ad
sacramenta hec accedunt non per
deum s. per rectam uiam ueniant.
ne ab eis peccati magni casum
ruine patiantur. Quomodo.

lx. 3.

Nam pessimus deceptor qui
sine electione et sine conse-

cratone principalis unctionis ea-
thedra pastoralis officii fallaciter
sibi usurpauerit. et nequissimi
raptor qui pastorem suum expelles
presbiteros sibi consentientium cathe-
dra ei uolenter inuasit. isti
autem per semetipsos sua uoluntate
gram uandictam subiacerunt.
aut per hereticum meum grauem sententiam
inde sustulerunt. quia in pessima
amortitudine mihi sunt. Illi
imitantes qui in semetipso maxi-
mum honorem habere uolens. ab omni
gloria felicitatis immortalis
est. et quia etiam baal subsequuntur.
qui mihi ita illudit quod se deum fal-
laxerit nominans in dissipatio-
nem datus est. Et si in hac peruersitate men-
daci et presumptionis sui sacros or-
dines meos dare se simulauerunt.
tunc illi qui ab eis hoc modo potius
inueniunt quam deum inueniunt. ita in
conspetu meo computantur uelut
huic applico derisui habent. quasi pue-
ri in iocis et in ludis suis sibi iocu-
larias personas construunt. S. ut
hoc in hominibus. uanum est. ita et
istud apud me uacuum est quod huius-
modi inuasores in deceptione sua
se facere simulant. Unde quia edi-
ficatio eorum praua est. probatur stare
non potest. quoniam casura est. et ideo si in
templo meo quicquam in sacris
ordinibus edificare uisi sunt delendum
est. quia iustitiam non habens fraus
et dolo. Ergo ab hac temerita-
te sua resipiscant. ne in penam con-

sortes illius fiant: quidū plus que
reter quā deberet ab abundantia in
pfunditate missus ē. S; et ille lama
tor qui unctioē sacerdotalis of
fici n̄ habens p̄sumā mem̄is sue
na furiose ad altare meū accedit.
uelut illusor sicut et ipse iocu
lator ē. hic mensā nomini meo con
secratā temere tangens uidelicet
sacrā oblationē offert uolens qd
sui officii n̄ ē filiū meū duro cruci
atu uulnerare n̄ timeat. Quomodo.
Sicut incredulus sua incredulitate
d̄m inuadit. et ut uesanus sua ra
bie uignē currit. sic iste me d̄m
nesciens nec ardente ignē me som
ens timorē meū abiicit. nec mansue
tudine meā diligit. S; filiū meū uul
nerat. eū n̄ unctis labiis sermonē il
lum lauat quē idē unigenitus
m̄s sponse sue contulit. eū ei corp̄
et sanguinē suū indotē dedit. Un
de huic tam temere eū inuadenti
dicit. Quis tangit filiū meū. tam
contumax et n̄ unctus. S; iste qui
hoc modo ad altare meū accedit.
quotiens filiū meū p̄dicto secreto
sermone inuocare p̄sumit. uolens
eū uulnerare contemdit. n̄ qd eū
ita ullo dolore cruciet. S; quia eū
tā p̄sumptuose tangere n̄ timeat. Qui
si in hoc contemptu sine penitētia
p̄manserit. inter illos in penis sta
bit qui filiū meū sine causa cru
ciantes uulnerauerūt. Quia p̄pter
ne hoc tormēta sentiat. lamentatio
nē afflictionis sibi assumat. ita

tamen ne amodo ad ministeriū
altaris mei accedat p̄sumat. Certe
ri autē qui sub sacerdote in serui
tio ecclesiastici officii ministrare
contendunt. caueant ne sine mo
do iusticie eide ministerio appi
are p̄sumant. ne si rectitudinē
illā sibi fallaciter usurpauerunt.
tunc informes et in polui inueni
de constructione ecclesiasticæ edifi
cationis iusto iudicio eiciantur.
Uolo enim ^{ut ministris} mei sine dolo et sine
sorde in conspectu meo mundi
appareant. Quomodo. Iste recta
electione ad altare meū accedat.
et tunc etiā ibi sine immundicia
mibi assistant. Quomodo.

Ne ad seclare copulationē re
spiciant. quia spiritalē elegerunt.
Quomodo. Quia seruitutē
meā adierūt. S; si quis eorū ardenti
libidine carnis sue urit. corpus
suum abstinentia et ieiunio mace
ret. atq; se frigore et flagellis ca
stiget. Qd si tandē in pollutione
mulieris labit. tunc contamina
tionē illā uelut ardente ignē et
ut mortiferū uenenuū fugiat. atq;
amara penitētia uulnera sua
de tergat. quō uolo ut mibi in
castitate seruiat. Quomodo. Quia et
filius m̄s castissimus erat. qui et
hos om̄s ecclesiasticos ordines in semet
ipso demonstrabat. Quomodo.
uidelicet obsequendo. clamando.
p̄dicando. et offerendo. Quomodo.
Quō et circūcisio eū suo obsequio

. 2. 11.

tingit et propheta eum suo clamore
demonstravit. ac ipse per semetipsum
hominibus predicavit. et tandem unum
sacrificium in ara crucis se obtulit.
Et quia ipse sanctissimum incarnavit
holocaustum dedit. sic et illi casti-
tatem ei imitarentur. qui ei ad altare
holocaustum offerre conantur. Qui
tamen non solum castitatem. in alius te-
nebunt. sed et in semetipsis eam con-
servabunt. Quomodo. Iste sacer-
dos a contagione mulieris se cu-
studire debet. sic etiam a se ipso se
comincat. scilicet cavens ne tactu
manuum suarum pollutionem de se
educat. Ita ne strepitus libidi-
nis in ipso criminose tumuletur.
Nam crimen ad eum hominibus mortem
inserens in ipsis sensus fornicati-
onis excutit. et ideo carnem suam
homines constringant. ne casibus
mortis in praesens subiacent.
Quomodo. Quia filius in se mortem
supavit. et ipsis vitam dedit. Qui
quo in integritate virginalis
pudicitie carnem assumpsit. idcirco
etiam casti debent. qui ipsi
famulari desiderant. ut ex di-
vino precepto scriptum est.

Le. 11.

Stote parati in die terrentium.
Ne appropinquetis uxori-
bus vestris. Quid est hoc. Qui deo singu-
lari servit. servit. vultis. Estote
eum voluntate cordis vestri para-
ti in die serenitatis illius ubi
sca et ineffabilis trinitas vera-
citer apparetur mirabilia sua

uimago miraculo demonstrat.
Et ideo si ibi deo digne apparere
vultis. cavete ne carnali affec-
tu vos coniungatis carnalibus. co-
pulis. videlicet ne sanguinem vestrum
sanguini fragilioris estimatio-
nis commiscatis. Quod vos o sacerdo-
tes et ceteri ministri mei qui sub
spirituali nomine militatis cavere
debetis. quia etiam nec apostoli. quos
subsecuti estis se induersa di-
videbant. nec vobis tale exem-
plum relinquebant. **N**olo enim
ut due copule. scilicet spiritualis
et carnalis studium in sacerdotibus.
sint. quod sacerdos iustitiam dei si-
bi copulabit. Ita ut uxor ei sit.
cum qua ceteros populos nutriet.
et docebit. ut pater filios suos
educare et docere solet. Et quomodo
apostoli erant ut sacerdos duas copu-
las in recta mensura exerceat.
que sibi induersitate contra-
rie sunt. Quomodo. Una carnalis. et al-
tera spiritualis. **E**t cum sacerdos
pastor et pater illorum hominum
sit. qui carnale coniugium ha-
bent. et si tunc ipse idem equali
modo possideret. quis tunc ip-
sius esse deberet. Nullum alium sacer-
dos habere possit. quia ipsi prece-
dunt. quia ceteri sacerdotes omnes mi-
nistri unius officii sunt quam diabo-
lum qui sacerdos illius esse deberet.
quoniam et cum unitatis fuisset. uenit
num sub melle abscondens. Quomodo.
Quo ut diabolus malum subbo

no abscondit. ita etiā huiusmodi
sacerdotes qui turpitudinē suā
magis sequuntur. quā castitatē di-
ligant. carnalē copulationē sub
spīritali coniugio quasi uenenum
sub melle celare nituntur. S; quia fi-
lius mīsericordie in castitate ē. ido
etiā et huius castitatē amare debent.
qui corpus et sanguinē ei in abra-
ri tangunt. quod eāmodū scriptū ē.
Sacerdos scortū et uile. p̄hibitū. *lxvi.*
Nō ducet uxorē. nec etiā que repu-
diata ē. amando. quia consecratus
ē dō suo et panes p̄positiones offert.
quid ē hoc. ille qui ad hoc positus
est. ut sacrificiū dō offerat in iusti-
ciā diaboli que omni spurcie et
nequicie uicis iniquitatis cōmu-
nis ē nō diligit. nec etiā sensus su-
os ita uultat. deiciat. ut eū iugū
meū ferre uult. uoluntatē carnis
sue contra iusticiā dī. et contra ce-
lestia antiquorū scōrum turpiter am-
plexando sequat. ne etiā in iun-
diciā illā que repudiata ē ab eis
de antiquis patribus suis eū etiā
de flatu antiqui serpen-
tis et cognoscere. in cōtinuū
uosis actibus p̄ficiat. Has ergo sor-
des ipse deserens. amator iusticie
dī sit. qm̄ in scitāte consecratus
dō suo ē. uidelicet a carnalibus con-
cupiscentiis in opibus. nascimur fili-
orū abstractus. unde ita sobrius
et in pollutus existens. panē illū
qui p̄ salute hominū in mensa
consecrationis ponit offerre po-

test. Quid ē hoc. Scilicet quia sa-
crificiū illud qd ē uitā uiuentiū
et refectio animarū. speculūq;
omniū uirtutū. que p̄scām inno-
centiā in forma castitatis p̄spicue
s̄ ab omni sorde mundissimū ē.
qua p̄p̄t et illi qui idē sacrificiū
oblaturi s̄. sine spurciea pollu-
tionū eē debent. s̄. etiā com-
nentes ab epulatione et ebrieta-
te. a ioco et risu. atq; alembus
et in cōpositis moribus. s̄. sint in-
reuerentia illa ut successoribus
antiquorū patrū de quibus plan-
tam s̄ conuenit et indignitate
illa. ut honorabiles patronos
deceat. et etiā ita uiuant. ne sint
duplices induab; p̄sonis. idē ne
simul in seclari et in spīritali uia
ambulent. quia difficile ē duob;
dn̄is simul. famulari. ut etiā fili-
m̄s in euāglio testatur. dicens.

Primo potest duob; dn̄is serui-
re. Quid ē hoc. Nullus qui
mortale timorē induit ē. ualet
p̄tinentiā sensus et corpo-
ris sui duob; dn̄is pariter et eqli
obsequio seruiri exhibere. Quid
ē hoc. Quia nō potest dn̄o recti-
tudinis. et dn̄o iniusticie simul
famulari. Quare. Quō rectitudo
iniusticiā abiicit. et iniusticia
rectitudinē impugnat. Sic etiā
sacerdos nō potest simul et pari
deuotione habere ancillā et
dn̄am. uidelicet carnalē copu-
lam. et spīritalē consortiū qd

lxvii.

100
hæc duo in perfectione simul esse non
valent. quod illud quod carnale est
impugnat hoc quod spirituale est. et
spirituale deprimat. illud quod car-
nale est. quod et paulus amicus meus
cognoscens. illud ita esse involun-
tate mea demonstrat. cum dicit.

2. Tim.

Soportet ergo episcopum irreprehensibilem esse. unius uxoris virum.
Quid est hoc. Necessarium est ut iste qui
ceteris hominibus in officio spiritualis
magisteri preminet. ita vitam suam
constituat. ne scandalum offensio-
nis et reprehensionis in eo inveniant.
Quomodo. Quia sacerdos duas perso-
nas habere non debet. ita ut simul
maritus carnalis uxoris et vir
spiritualis coniugis sit. sicut unius uxo-
ris vir scilicet ecclesie in seipso esse
que unica in filio meo est. quod
vna ecclesia in ipso surrexit.

Sed hæc quamvis una sit. tamen
plurimos maritos habet.
quia cum sacerdotibus. filii mei qui
cotidie in officio ipsius sunt nup-
tias pagant. virgo tamen integri-
tate sua permanens. quod in ipsa
fides incorrupta est. Quia propter
et idem paulus uas meum non dicit.
ut hæc uxor unius mariti esse.
quia sacerdotibus. illis qui usque
ad nouissimum diem in eodem uni-
genito meo surgunt. coniuncta
est. usque dum etiam nuptie ille ue-
niant. que nunquam ulla mor-
talitatis instabilitate defici-
ant. Sicut et illi qui sub sacer-

dotibus. in seruis altaris mei. proxi-
me ministrant. eadem uxoris ma-
riti sunt. quemadmodum idem paulus
fidele doctrinam hominibus. pro me pre-
bens locutus est dicens. Diacones
sunt unius uxoris viri. qui filii
boni pre sint et suis domibus. Quid est
hoc. Ipsi qui sui iuuenimus obse-
quio sacerdotibus. assistunt. sunt
unius uxoris fidei coniunctione
mariti. Et que est uxor illa. Hæc
licet castissima sponsa que nulla
corruptione ledi potest. uelut
mulier illa corrupta. que flori-
ditatem et innocentiam suam perdit.
quam in iunctio desponsationis sue
habet. eum adhuc cum sponso suo in-
corrupta manet. Unde et isti de-
sponsatores eum hac uxore iusticie
tam fidei conuersent. ut et his qui
ad uortio eorum in spiritu et aqua re-
generati sunt bona exempla uirtutum
prebeant. et ut etiam officio suo quod
ad munimen ecclesie mansio-
nis preuenit. fidei sollicitudine in-
sudent. uelut scilicet homo fi-
lius suus et domus sue om-
nem de uocatione purificationis sue
intendit. Sponsa enim ista ostendit
paulus amicus meus sacerdotibus. et
ceteris ministris altaris mei. qua-
tinus illam sibi in uxorem eligerent.
et carnalem coniugem non appeterent.
Nam nec idem paulus nec ceteri disci-
puli filii mei. nec reliqui patres
scilicet eorum sequaces. hoc exemplum
pro semetipsos illis dabant. ut car-

uale conuigē accipere: et uia desc
rent quā sibi prius in spūale uxo
rē elegerunt. Sacerdos enī qui tā
contumax in peccato ē ut mulie
rē scdm uoluntatē carnis sue illi
ent accipiat. adulteriū ppēiat.
quā rectā uxore suā. idē eccliam
que sibi spūali officio desponsa
ta erat deserit. et alia scdm libitū
mentis sue impudice ducit. S; quā
uis sibi difficile sit ut in hoc ardo
re se constringat. tam ppē supnū
amōrē a concupiscentiis istis se
continat. ut etiā filius mī in euglō
ostendit dicens. **S**unt enī enu ^{lyr.}
chi qui de matris utero sic nati s;
et sunt enuchi qui facti s; ab homi
nib; & s; enuchi qui se ipsos castra
uerūt ppē regnū celō. Qui potest
capē capiat. Quid ē hoc. Quō s; ali
qui homines. qui de matris utero
ita egressi s; qd pfrigiditate
uel inbecillitate corporis sui con
iuges habere n̄ possunt. unde pp
tur hanc continentia suā imilita
tē mercedis n̄ accipient nisi qd
solū de ope illius peccati penas n̄
sustinebunt. qā de peccato qd n̄
ppētauerūt penas n̄ habebunt.
et sunt alii hoīes. qui p uoluntatē
aliquorū hominū ita in corpore
suo debilitati s; qd uoluptatē
carnis sue in hoc conuigali ope
exercere n̄ ualent. s; & ipsi ita se
continentes glām laudis inde n̄
merent. qm quāuis hoc opus in
cendu p̄ficere n̄ possunt. tam in

uoluntate sua multociens ardorē tur
pitudinis habent. et sunt alii hoīes
scilicet spūale unā aggredientes q
sibi in ipsis hoc subtrahunt. qd fa
cile cū corpore suo p̄ficere possent.
quō pp̄ter glām supne hereditatis
carnalē copulā contempnunt. nec eā
habere uolunt. et idō maximā lau
dē cū mercedē beate remunatio
nis inde habebunt. Quia pp̄ter eos
sacerdotes mei et om̄s ad officiū al
taris mei p̄uenientes plenissima uo
luntate sua imitari debent. quatin
coronā continentie cū maximo tri
pudio supni gaudiū percipiant. Et
idō quicūq; in uoluntate cordis
sui potest hoc exemplū capere. ita qd
pleno desiderio beatitudinis corp
suū ualeat supare et concupiscenti
as carnalis abicere. iste cū ardentis
sima deuotione capiat celeste con
sortiū in strictione carnis sue car
nalē copulā fideliter relinquens.
Qui autē se n̄ ualeat continere ^{lyr.}
quin in uoluntate carnis
sue ardeat. hic nec pp̄ter p̄sonā sup
bie. nec pp̄ter appetitū diuiciarū sa
cerdos aut alius minister sacrodo
talis gradus fiat. ne si postea indi
lectione carnis sue. ceciderit mag
nū detrimentū suū sentiat. Nā ipsi
corpus suū a contagione feminarū
continebunt. qui ad ministeriū
altaris mei accedere solent. nec
qualibet occasione matrimonia
conuigiorū sibi copulabunt. s; et ita
sua uoluntate et seruii mei rec

lyr. 11.

ritudine se caste continebunt. alio
 quin sem̄ seruiciū in altari meo
 uitare debent. **Q**uoddā seruiciū
 quāuis quib; dā hominib; qui se
 prius seculo subiugauerant aliquā
 do concessū fuisse reperitur. tam
 in illis apparuisse cernit qui ante
 susceptū et n̄ potest susceptū idē
 seruiciū meū carnali iugo se sub
 posuerant. ita tamen qd̄ eodē iu
 go ab eis postmodū abseiso dem
 de in ipsis sp̄s sc̄i p̄conas laudis in
 mirabilib; suis operat̄is ē. cū hoc
 in primordio surgentis eccl̄e ppt̄
 pauertatē sacerdotū in mirācu
 lo concessū sit. s; nunc ipsa ad
 ultra et bene confortata ministris
 ei multiplicatis iuxta id qd̄ eccl̄a
 stica censura de eadē causa
 ostendit p̄cauendū ē. scdm̄ hoc
 exemplū qm̄ et in uicio nascent̄
 is mundi masculis feminas de
 prima stirpe sua ducere obira
 ritatē hominū concessū ē. qd̄
 tamen nunc ipsis dilatat̄is phi
 bendū ē. quia etiā in formis et
 in polita lapides in fundamentū
 edificii poni solent. cū tamen
 postea pulchri et bene cōpositi
 lapides in muro parietū ei cōq̄
 rantur. Ita etiā et in infama ec
 cl̄ie sacerdotes scdm̄ qd̄ tunc
 inueniri poterant in officiū il
 lud positi s; s; modo in sp̄iali
 pp̄lo plenus numerus illoz rep
 peritur. qui ad sacerdotale offi
 ciū apti s; ita qd̄ seclari onere t̄t.

ne copulationis occupati n̄ sunt.
 qm̄ n̄ expedit ut pat̄ familias q̄
 p̄ceptū in seclari coniugio suscipit.
 nunciū s; in sacerdotio uocet.
 Unde audi similitudinē hanc.

Rex quidā multa formidine
 pollens. paruū exercitū con
 gregauerat. Quē cū diligenter
 intuentis ē. rude cū ad exercitiū
 laboris uidentis. ecce quendā ho
 minē cū quib; dā aliis uidelicet
 communis plebis. tollens. quos ido
 nos p̄curatōne p̄spexit. eadē ex
 ercitu p̄fecit. quia excellens ger
 men huius nobilitatis n̄ dū matu
 rauerat. s; cū deinde idē exercitū
 iā augmentū sui cepisset. et cū
 iā meo nobiles aduerti fuissent.
 rex ille qd̄q; uis in eodē exercitu
 bene & ordinate disposuit. ac
 duces et p̄sides ex nobiliorib; illis
 ei scdm̄ quāq; iusticiā p̄fecit. Qd̄
 est hoc. Rex eccl̄ie cui formidi
 do sup̄ om̄s ē. in plantatione ec
 cl̄ie modicū agm̄ credentium
 coadunauerat. Qd̄ acutissima ex
 quisitione p̄seruans. infirmū
 et debile illud adhuc ad susten
 tandū corporales passiones p̄
 nomine considerauit. et ita p̄c̄r̄
 qui unus ex ipso existens. prius
 in t̄nū a d̄ib; conuersatus fue
 rat. atq; post cū quosdā alios q̄
 etiā aliquādo sucū t̄re gustauē
 rant. a sordē t̄poraliū rerū ar
 demer. emundans. qm̄ eos saga
 ces et fideles & ad eū animarū

et ad sustentationē corporū in pla-
nitione sua cē p̄nouit. fidē catho-
licā amplectentes. in officio distric-
tionis et relaxationis p̄uilit. q̄a
rutilans aurora in ardore castita-
tis humana contagia exurens. n̄
dū flores sue dulcedinis in hōib;
late diffuderat. S; iā multitudinem
ecclesiasticū germinis p̄circumit. to-
cius mundi late disseminata et
glā ecclesiasticū honoris iā nobilitē
confortata. idē rex sup̄nus tam
selaria q̄m sp̄ritalia dona homi-
nib; benignissima et decemissi-
ma dispositione inspirauit. atq;
sacerdotes et ceteros ministros di-
uinorū officiorū sobrietatē et ca-
stitatē suā ecclesiastico iuri scdm̄ iu-
sticiā dī honestissime conseruan-
tes instituit. Unde o homo q̄a iā
inter sp̄ritales hōies multa exorta
sunt. qui contra sc̄m̄ et contra
diabolū militare laborant et q̄
in castitate et conseruatione cor-
poris sui ad altare meū accedere
festinant. uolo ut sacerdotes mei
sine contagione t̄rene copule
in conspectu meo appareant. Nā
cū in ueteri testam̄to sacerdotib;
p̄ceptū sit. ut cū ad altare meū
accederent se a contagione mu-
lierū conseruent. hoc totū in
novo testam̄to sacerdotib; meis
ad plenā p̄fectionē p̄ductū ē.
nā ut q̄d illi ueteres quasi una
hora in castitate cauebant. hoc
isti noui ab initio puericie sue

usq; ad finē senectutis sue cōple-
ant. Et cū de ueterib; sacrificiū
in conuentione mulieris pollu-
tū suscipere uolui. multo magis
modo de nouis sacerdotib; filii
mei in castitate officio tractari
uolo. **N**ec quisquā immaturus
et in consecratione ecclesiasticā suscipiat.
nec etiā plures ecclesias appetere
p̄sumat. ne si in cetera puericie
aut sine consecratione sacerdoti-
talitatis officii ecclesiasticū suscipere p̄sup-
serit. uel unā habentis etiam
plures sibi subiugare tēptau-
erit. p̄uaricator iusticie in hoc
existens. grauissime districtio-
nis iudicio discutiatur. uelut ille
qui ante legitimum tempus uel
sine legitima desponsatione for-
nicari n̄ timet. uel legitimā uxo-
rē habens se polluerē cū aliis in
adulterio festinat. **S**ed et de
omni p̄plo. qui ē in xp̄iano nomine
sacerdotis sapientis ingenii et ui-
ri animi eligendi s̄. ita tamē
ut recto ordine et iusta uincione
atq; uoluntario animo ad serui-
tutē meā ueniant. Hoc tamen eē
n̄ debet. ut hi ad officii altaris
mei accedant. qui in aliquo mem-
brorū suorū debilitati claudicant.
quia nec etiā in regno celorū ulla
macula diuersorū uulnerū in
animab; hominū apparebit.
Et idō nolo ut altari meo assi-
stant. qui in aliquo membrorū
suorū destituti s̄. S; quāuis ipsi

lyr. iij.

lyr. v.

incorporib; suis debiles sunt. tam
phac. deffinitione membror; suor;
a regno celoꝝ n̄ separabunt. si tam
sanctam animarū suarū habent.
na si impunitate bonor; opū me
querit. Nolo tam ut ministerio al
taris mei fungant. s; ut efficiant
bonor; opū humiliter operentur.

lyran.

Sic etiā nec femine ad idē offi
ciū altaris mei debent acce
dere. quō ipse infirmū et debile
habituaculū s; ad hoc posite ut
filios pariant. et eos parientes
diligenter nutriant. S; femina
n̄ p̄ semetipsā s; de uiro infante
concepit. sicut nec t̄ra p̄ se semetip
sam s; p̄ agricolā arat. Qua p̄p̄t
ut t̄ra semetipsā arare n̄ possit.
ita nec femina in officio consecra
tionis corp̄is et sanguinis filii
mei sacerdoti cōparanda ē. quā
uis in laude creatoris sui sonare
possit. ut et t̄ra ad irrigandū
fructū pluuā suscipit. Et ut
t̄ra omnē fructū p̄fert. ita etiā
et in femina om̄is fructus boni
op̄is p̄ficiat. Quom̄. Quia sūmū
sacerdotē sponsū accipere potest.
Quom̄. Uirgo desponsata filio
meo sponsū eū accipit. qm̄ cor
pus suū carnali uiro conclusit.
et idō in sponso suo sacerdoti
et om̄e misteriū altaris mei ha
bet. atq; om̄s diuicias ipsius eū
eo possidet. S; et uidua eīdē filii
mei sponsa potest appellari. que
carnalē uirū reuocis. sub alas

patruonis ei fugit. Et ut sponsus
sponsa suā ualde diligit. sic etiā
filius m̄s sponas suas dulcissime
amplectitur. que ad eū in amore
castitatis sollicite currunt.

Sed et nullom̄ uir femineo
uestitu induat. nec femina
uirili habitu utatur. quatinus
hoc modo utraq; p̄sona discer
natur. scilicet ut uir uirile for
titudinē in se demonstrat et ut
femina femineā infirmitatē in
se ostendat. qm̄ hoc ab uincio hu
mani generis ita indisposicione
mea ē. nisi aut uir in piculo mor
tis. aut femina in piculo castitatis
sit. tunc si ad horā illā aut uir
secūm feminā aut femina secūm
uirū actū suū humiliter in
timore mortis mutauerint. cū
iudicium meū de hoc facto suo
quesierint tū inuenient. quia
illud n̄ in temeritate s; in picu
lo salutis sue fecerit. Et quō fe
mina uirili habitu uestiri n̄
debet. idō etiā ad officiū alta
ris mei n̄ accedet. quia uirile
p̄sonā nec in capillis. nec in ue
stiu suo demonstrabit.

Uir autē ad altare meū acce
dunt in castitate in con
spectu meo appareant. et n̄
solū isti s; et ceteri q̄ sacramentū
corp̄is et sanguinis filii mei
accipere desiderant. ne se ipsos in
casū ruine mittant. S; multi tā
inter sp̄itales quā int̄ seculares

inueniunt. qui se n̄ solū infor-
matione mulierū polluant. s; etiā
incontrarietate fornicationis se
contaminant. grauissimū onus
districti iudicii sibi imponunt.
Quom̄. Vir qui scdm̄ modū femi-
ne cū alio uiro peccauerit. amare
contra d̄m̄ peccat. et contra con-
iunctionē illā qua d̄s masculū
et femina coniuuēt. Unde etiā
ambo corā d̄o polluti. nigri. atq;
luxuriosi. horribiles. ac molesti
d̄o et hominib; et rei moris ap-
parent. q̄a contra creatorē suū
creaturā que m̄ ipsis ē destruunt.
Quom̄. Vir et femina coniuuēt.
scilicet hoc q̄d forte & infirmū
erat simul copulauit. quatinus
alterū ab altero sustentaretur.
S; et isti contrariū adulteri. cū ui-
ri se fortitudinē suā immoluerit
contrarietatis transserit. rectā in-
stitutionē maris et femine abici-
entes. satanam in puerisitate sua
turpissime subsequunt. qui illū
indiuuū ē scindere et diuide-
re in supbia sua uolunt. Nā ipsi
alienū et contrariū adulteriū in
pueris artib; suis in semet ipsis
constituunt. et idō in conspectu
meo polluti & contumeliosi ap-
parent. Qui autē eodē modo in
hac contraria fornicatione pec-
cauerit cū muliere. uoracissimū
lupus iusta puerisitate sua est.
Quom̄. Nā ut homo ille contrariū
et molestus est hominib; qui pul-

cherimas et mundissimas epulas ha-
bens eas abiecit. et steruus q̄d indi-
gatione hōis egreditur comederit.
ita etiā et isti indigni et immundi
corā me s; quō rectā institutionē
coniunctionis uimuliere deserunt.
et alienā p̄uaricationē in ea querūt.
S; et femina que has diabolicas ar-
tes rapit. q̄d se uiri officio cū al-
tra femina conjugari simulat.
uulissima in conspectu meo appa-
ret. simul et illa que se huic imā
contumelioso facinore subicit.
quia cū uerecundia ad passionē
suā habere deberent. alienū uis
sibi impudice usurpauerit. Et qm̄
inextrancū modū se transmuta-
uerunt. idcirco transpositæ et con-
trariabiles mihi s;. Illi quoq; maris
qui cū tactu p̄puei sui sem̄ suū
educunt magnū casū anime sue
imponunt. quia in hac iniquitati-
dine se omnino conuertunt. et
idō uelut immunda animalia
que catulos suos deuorant. corā
me apparent. quō semen suū p̄
uerse excrementis illud ad con-
tumeliosā pollutionē deducunt.
Quos et femine impudico tactu
imitantes. cū inuicentiuo ardo-
re ardenti libidinis inconstri-
ctione corporis sui semetipsas fa-
tigant ualde culpabiles exinde
sunt. quia cū in castitate se con-
tinere deberent se in immundicia
polluunt. Unde tā femine quā ui-
ri qui p̄prio tactu corpo

ris sui sem sui de se excutunt. in
hac sorde sua ulcerib; et uulnerib;
semetipsos inanimab; suis inficiunt.
cu ppter amore meū in officio casti-
tatis se constringere noluerunt.
quid ē hoc. Quia cū homo stam-
tu carnis sue se pungere senserit.
incauernā continentē currat. et
semitā castitatis apphendat. atq;
ita se ab immundicia defendat.
Quomodo. Libana de tritico eici-
at. id ē streptū libidinis a suau-
tate castitatis separat. Unde quis
quis gustū libidinis sic a se picce-
rit. ualde dulcis et amabilis in est.
S; uos o hoies castitatē abiciatis et li-
bidinē amatis. cū etiā n̄ solū formi-
catores hominū. s; etiā fornicato-
res hominū. s; etiā fornicatores pec-
corū estis. ita qd sem ur̄m n̄ in ui-
uid qd uiuit. s; in illud qd mortu-
um ē mittatis. et qd consortē ur̄i
desinitis. et illud qd uobis in serui-
tute subiectū ē appetitis. Quia ppter
clamant sup uos elem̄ta dicentia.
Heu heu nr̄i dn̄atores misere se
nobis. in cōmixtione seminis sui.
Et ita de indignatione mea inopi-
bus ur̄is tristitia se habere demon-
strant. Cur ḡ intelligibile intel-
lectū ur̄m in pecuale stulticiam
uertitis. cū scitis uos homines ēē.
Numqd̄ certam uos adiuncturā
peccorū. Nequaquam. Et quo illis
uos coniungitis. idcirco amarissi-
ma consortia nefandorū criminū
cadent ^{super} uos. quia in strumino

ne meā in iunctura maris et femine
contēpnitis. Nā quisquis in actib;
suis se ita transmutat. qd hoc facit
qd facere concupiscit uidelicet
qd se ita destruit. qd sem sui cū
peccore effundit. hic maximā rui-
nā sibi inducit. ut etiā satanas se
metipsū p aduersitatē suā dicit.
cū similis dō eē uoluit. Quia ppter
ues om̄s qui p uerso usu induer-
is huiusmodi pollutionib; uos
contaminatis. concupiscencie ur̄e
resistat. et corpora ur̄a castigan-
tes amarissimā et uerā penitentia
cū planctu magno excrucio. ac
maceratione carnis ur̄e atq; cū
duris uerbis. facite. ne in cumu-
lum crudelissimi reatus uos in-
penitentes mittatis. **N**on solū
autē uolo ut hoies a uigilante
immundicia se emundent. s; ut
etiā a pollutione illa que ipsis
dormientib; occurrere se digne
purgent. Nā si dormienti homi-
ni cōmotio seminis in somnio sub-
repsit. nolo ut ita in ardente
calore illo ad sacramentū officii
altaris mei accedat. quo usq; ar-
dor ille meo sedet. ut scriptū ē.
Si fuerit inter uos homo qui
nocturno polluitur sit som-
nio egrediet̄ extra castra. et n̄ re-
uertetur priusquā ad uesperā
lauet̄ aqua. et post solis occasū
regrediet̄ in castra. Quid ē hoc.
Si ē inter uos qui seruitio meo
insudatis homo. qui p noctē

pollu-
sue-
sem-
tunc
uinc-
cui-
deca-
fili-
dein-
pen-
na-
mar-
se fi-
luna-
ni il-
ne c-
hom-
qua-
dine-
suo-
moc-
bi si-
infl-
sine-
suis-
hum-
si fe-
non-
reg-
ne r-
mea-
deta-
sup-
nox-
dore-
si q-
si

polluntur in somno dormitionis
sue. separat se de congregatione
sentans illius. que ad altare meū p
tinet. ita ut se in misterio illi con
iungere n̄ p̄sumat. ante quā ab
cunte noxio calore illo emun
detur. lauacro penitentie in con
fessione et cōpunctione cordis
de incendio libidinis sue. Et tē
penitencia illa que cor ipsius
ita illustrauerat. p̄acta. rideat
in amore castitatis ad illos qui
se fideliter ab uimundicia pol
lutionis defendunt. et sacram
tū illud qd̄ totū in sententia ē dig
ne et honorifice adat. **S**ed ^{lyxxj.}
homo ille qui tā dormiendo
qua uigilando fornicat in libi
dine ardet. caueat ne ardori
suo incendiū subministrat. Quo
modo. Scilicet. ceteris illis que si
bi succū libidinis offerunt. se n̄
inflamet. s; ac arboribus. illis que
sine tegmine nude de manibus
suis idē de peccatoribus. egressis s̄
humiliter abstineat. quia in ip
sis feruor ardoris ē. qui tamuis
non ē in carne uoluerū que sine
tegmine n̄ egredit. s; cū tegmi
ne teste nascit. Unde etiā in
incendiū in ipsa ē. S; et ab uino
de rato uino se abstineat. ne in
supfluitate potato. uene ipsius
noxio sanguine replet. in ar
dore incendiū turpiter incalescat.
Siquis autē in supfluitate cay
sarū istarū laborat. sibi met

ipsi resistere p̄ se n̄ ualens deuotis
sima intentione me querat. ac
uulnera cordis sui humilissima de
iunctione mihi demonstrat. Quo
modo. Unde debet humili confes
sione corā sacerdote. ea m̄ apiat.
Et cur hoc. Quia uera
confessio. scda resurrectio est.
Quom̄. In casu ueteris ade
hum. anū genus occisū ē. qd̄
nouus adā in morte sua exorta
uit. Qua p̄pter et in morte eide
nouū adē resurrectio animarū
exorta ē. ita qd̄ peccata homo sua
confiteri debet. qd̄ uetus adā n̄
fecit cū p̄uaricationē suā magis
obtegit. quā eā confessus sit. ^{Quomodo.}
Quia eā non ē confessus peniten
do. s; eā obtegit. femina accusan
do. Unde et confessio posita ē. ut
postquā homines ceciderunt. de ca
su suo p̄cā erigant. Et idō qui cū q;
pura confessione sacerdoti in
amore meo peccata sua confes
sus fuerit. de morte. ad unā re
surgit. ut etiā illa de morte erep
ta ē. que in conuiuio corā filio
meo cū lacrimabili penitencia
de sordibus suis se purgauit. ^{lyxxij.}
Quod remediū purgationis.
et antiquis patrib; diu
p̄figuratū ē. Quom̄. Nā ante le
gē patriarche et p̄ph̄e consola
tio hominū erant. et sub lege
pontifices et sacerdotes erudi
tio ipsoꝝ fuerit. cū deinde ap̄li
uenientes uerā iusticiā in filio

meo amulert. ita qd multi hoies
eis accurrentes adiutoriū eoz de
uote implorauerūt. Et ita ab adā
usq. ad aplū. aploz semp hu
erant. qui p supnā inspirationē. ^{lyxx. m.}
consolatione et instructione sua
miseris hominum
subueniebant. S; et
ut apli hominib; sua p̄dica
tione et multis miraculis. osten
debant. homo qui diabolica
suasione in mortē cadens p̄se
numquā erigi potuit. p̄ filiū
meū a morte eripit. Quom̄.
quō cū in mundo cōt multos
labores in corpore suo p̄ferens.
deniq; p̄deceptione mundi in
crucē positus ē. Istud fideles ho
mines p̄ salute sua cū sacerdo
tib; suis imitari debent. Quom̄.
Adiutoriū filii mei querunt q̄a
cū post baptisina uetus crumen
ade trauerunt. de casu suo p̄se
met ipsos surgere n̄ ualent. Et
idō uelut a patriarchis et pphe
tis consiliū querunt. & uelut a
pontificib; et sacerdotib; crudi
tionē capiunt. & tunc uelut ab
aplis auxiliū accipient. ubi pec
cata sua denudans uulnerib; su
is uera et pura manifestatio
ne fideliter demonstrabunt.
Quomodo. Peccata sua sacerdo
ti qui minister dñe filii mei ē.
deuotissimo corde et ore confi
tebunt. Et tunc sacerdos ille re
me dñū eis in penitencia ip

forū confertis. ita peccata eoz in
morte eidē unigeniti mei sepe
licet. S; illi deinde hoc modo ad
unā resurgentiū. resurrectionē
cū filii mei glificabunt. **Q**ui
autē uulnera peccatorū suoz demu
dare recusat. s; tacens p̄ semetip
sū sine subleuatione alterius ea
curare tēptat. sedm̄ qd tunc cor
suū uelle p̄bat. se ipsū decipit. q̄a
sibi met ipsi sacerdos uult ē. qua
pp̄ter et sine adiutorio alterius
surgere n̄ ualeat. qm̄ nec homo p̄
semetipsū in saluatione erectus
ē. s; p̄ filiū meū saluatus ē. Unde
qui saluari desiderat. nec in fine
uite sue peccata sua confiteri de
speret. **Q**uod si q̄s in hora mor
tis sue positus remedia uulnerū
peccatorū suoz querit. s; tam̄ sacer
dotē cui peccata sua confiteatur
habere n̄ poterit. tunc alii hoī
quē eodē tēpore oportinū habet
ca manifestet. uel si tā repente
nullū hominē habere potest. ca in
corā elem̄tis eū quib; etiā illa p̄pe
trauit. ex intimo affectu cordis
sui ap̄at. Et ego de uocationē cor
dis ei uidentis. penitentiā ei n̄ ab
icio. **Q**ua pp̄ter nemo de pon
derib; iniquitatis sue desperet.
qm̄ si de media mea despauerit.
ad unā n̄ resurget. Qui autē cū
despatione certauerit. & tandē
ca ad nihilū deduxerit. hic se li
berauerit. quia fortis existens uiri
liter uert. S; qui remediū saluis

luta et recta consideratione tol-
le de manna pecunie tue que
in sinu tuo et in amplexione cor-
dis tui est diuidens ea secundum precep-
ta illi qui super omnes est quia deus
manu datur ut amalo declines
et bonum facias. Et ideo in precordis
tuis per bonam uoluntatem tuam hoc
modo habundare debes ne de-
perdis omnibus. scilicet si scilicet a me
domini in refectione deficientibus de
tua substantia tribuens. quomodo
et tunc deus mediam suam in manus
miseris super te habebit. Quod si hoc
feceris tunc maiorem utilitatem tibi
conferet compassio hec quam super
illum habes qui nullum thesaurum
possidet. quam si super magnam mon-
tam ascendens multam pecuniam au-
ri in superbia tua haberes. Quomodo
Melius enim est tibi ut modicum
pusillum in humilitate des quam
regnum mundi in magna uolup-
tate habeas. quia tunc media
in remuneratione dei obpondus
superbie tue tibi deest. quoniam ibi
uisera compassionis super pauperem
non haberes. **V**nde et elementa la-
eius uoluptatum hominum sunt et mo-
res eorum ostendunt. Quomodo. Quia
uindictam dei illis peccantibus super
inducunt. Et ideo ob homo in ani-
mitate naufragatus auaricie de-
sere. quia iustissima hereditas tua
in eterna uita est. iudicet malum
relinquens bonum fac. ita ut ma-
uolentiam duricie dimittas et

ut mediam habeas. scilicet ut in-
digentibus de tua substantia des.
in hoc imitans dominum qui misericors est.
Sua propter etiam ob homo nullus
mendax hoc contra dicere
potest. uos qui pauperibus ita sub-
uenitis. quoniam uoluntatem meam in hoc
completis. Quomodo. Sicut ego uobis
gratiam meam inpendo. ita et uos
pauperibus elemosinam uestram tribue-
re debetis. Sed qui elemosinam acci-
piunt. etiam non in uanum nec secundum
auariciam suam sumant. Quid est
hoc. Quomodo multi sunt qui ignauam
amantes. nec corporaliter labo-
rare uolunt. ut se ipsos pasceri
ualcant. nec bona opera spiritualiter
facere student. ut animabus suis
subueniant. sed ut pecunia in
intellectu iusticie nec in anima
nec in corpore suo habeant.
Unde etiam indigni ante oculos
meos apparuit. si hoc modo
sine correctione et sine peniten-
cia in tempore huius prauitatis perse-
uerauerint. Sed et multi sunt qui cor-
poralem necessitatem patientes. ele-
mosinam cum humilitate in timore
meo percipiunt. atque pro illis orant
et laborant qui eis mediam suam
inpendunt. praua etiam opera in-
mundissime sordis deuntantes.
inter hos etiam multi inueniuntur.
quibus ideo teneas diuitias
subtrabo. quoniam eis celestes diuitias
ad dare uolo. **Q**ui autem pau-
perem propter nomen meum libent-

etc.

sufferrunt. ualde in amabiles sunt qui
uero diuicias secularis propter cupiditate
sua libenter haberent. nec eas
habere possunt. hi mercedem huius
laboris perdiunt. Sicut qui pro hoc diuicias
as querit ut uoluntatem meam et non
cupiditatem suam meam complectatur. hic
pro bona uoluntate sua mercedem ho
noris apud me habebit. Ita etiam
et ille qui potestatem honoris propter
uoluntatem suam superbiae suae et non ad gloriam
nominis mei appetit. hic in uelut
putridum cadaver est. qui autem id
circo eam querit. ut non superbia sua sed
honoris mei inde desideret. gloriosus
in regno meo exinde appare
bit. Quia propter et sacerdotum officium
spiritualis regimini magistrum suum
non propter se sed propter me subire de
bet. quantum pro populo meo tanto
securius et deuotius pro eum ualeant.
Quomodo. **Q**uia populum meum do
cere. admonere. hortari. et coercere
re debent. ut legem dei digne et laudabiliter
custodiant. Et hoc pastores semper
ruminabunt dum populum exorando
monent. ne sine confessione et sine penitencia
in peccatis suis perseuerent. sed ut mala opera
conculcent et bona perficiant. Quod
si populus sacerdotum suos in admonitione
ista non obaudierit. tunc populus
reatum suum somnet. et sacerdos
de casu negligentiae huius se tri
puit. **S**uero sacerdotum aucto
ritatem magistrum sui populo non
ostendunt. tunc sacerdotum non uo

cant. sicut lupi rapaces dicunt. quoniam
officium suum in rapina habent. sicut
et lupus ouem crudeliter diripit.
ita quod magis uoluntatem suam se
cuntur quam custodiam ouium sua
rum. Et quia per se uiuunt id
circo ueram doctrinam populo inserere
re timent. ita unquam uelut
alicui subiecto suo consentien
tes. quod carnales concupiscentiae
sunt. et ostium cordis sui uelut alicui
domestico suo claudunt. quod in
ficia dei est. **V**nde uos o pastores
ululate et plangite crimina uestra quae iniquitate uestra
diuina uocem emittunt. quod et eleuata
clamore eorum suscipiunt. et cum eis
coram me ululant. Quomodo cum in of
ficio uestro audetis dominum uestrum tan
gere in sanguineis manibus. et in
contaminata spurcicia. et in adubre
rima iniquitate. Iherusalem uos in in
mundicia uestra fundum terrae como
uatis. Quomodo. Iherusalem cum in tan
tis criminibus. sordentibus. dominum uestrum
tangere non timetis. tamen in magno
dolore opprimo. ita carnem et
sanguinem filii mei ulciscens. quoniam
non solum terram in hoc horrore cru
deliter commouetis. sed etiam caelum in
inmundicia uestra pessime conta
minatis. Quomodo. Cum in furore in
mundicia uestra dominum uestrum tangi
tis. sicut porcus in stercore margi
ritas contaminat. tunc caeli in
iniquitate uestram suscipientes. ultio
nem iudicii mei in uoluntate mea
super terram emittunt. Nam cum uera

in iusticia et cū diuina lege pplm
meū p̄calere deberent in bonis
opib; et luceret. Na ut idē ppl̄s
m̄s gradus post uos pedē suū
in nulla offensione comitaret. s;
uof aliquādo maiore iniquitate
pplm meū contaminatis. quā t̄
ipse se contaminet. in q̄ malū et
pessimū exemplū in uobis habet.
Uos enī tā lucida gēma tē debere
ut ut credentis in lumine uirō
incedentes uia rectitudinis ag
noscere possent. s; uos eis exem
plū mortis p̄betis. Na ut in uig
tate uia modū inuenire n̄ uale
ant. Et quomodo pastores eorū tē
possent. eos ita seductis. Quomo
do petis respondebitis. qui nec p
uobis responsū daret potestis.
Unde plorate et ululate. ante
quā tēpus mortis uos subtrahat.
Et quare n̄ consideratis honorē
uīrū. qui p̄ccatis hominib; uo
bis datus ē. **Q**uid ē hoc. **Q**m̄
in filio meo p̄ccatis clauē celi
accepistis. que iudicia iusti iu
diciū in sciētia scripturarū s;
ubi recte considerabitis. quid
sit q̄d ligare debeatis. Quid ē
hoc. Cū hoīes se m̄ in lege mea
p̄nactat opponunt. timorē
iudiciū mei eis incurrere debent. **xxviii.**
Et si tunc culpā suā n̄ correce
rint. ligaturā uiam sup eos ex
tendit. Quom̄. Quia rebellis s;
ido ap̄t uocib; uerbis meis
eos ligabitis et eis ligaturā illā

iudicabitis. qm̄ et p̄communiata
sua corā me ligatū s; ut fili m̄s
primū pastori ecclē ostendit di
cent. **U**bi dabo clauē regni
celō. Et q̄d cūq; ligaueris sup
t̄ra erit ligatū et in celis et q̄d cūq;
solueris sup t̄ram erit solutū et
in celis. Quid ē hoc. Ego qui pote
statē celi ecclē habeo. tibi qui me
deuote uniuersus es p̄giam meā
dabo iudiciū illa que dignitatē
regni celō tangunt. Na ut ne
fas hoc q̄d iusto iudicio ligauē
ris sup t̄ra. sedm̄ q̄d hoīes sup t̄ra
peccare uideris. quia postquā
hominis animā de corpore suo
abstraxero. tunc iudiciū tuū
sup eā n̄ extendas qm̄ iudiciū il
lud meū ē inuincibilia sua uinc
tū sit et in celis. scilicet a celo
separatū et p̄ictū. q̄a in sup̄na
mansione nulla iniquitas liberta
tē aut locū habere p̄mittit. s; et
uinculū hoc q̄d ita prius in rebel
lione constrinxisti cū deinde in
penitētia delinquentiū deno
daueris sup t̄ra. qm̄ p̄ mortē ho
minis panima ei orabit. n̄ autē eā
tunc anexib; ligature sue absol
uere poteris. erit solutū et in sup
nis secretis. quia gemmis deuoti
cordis d̄s n̄ abiect. **V**os autē o
sacerdotes qui hoc modo p̄ filū
meū potestatē hanc p̄cepistis. ne
minē absq; culpabili culpa p̄p̄
rabitē cordis uīrū uerbis meis li
gabitis. s; acutissime uobis consi

xxvi.

do
bo
ma
ne
ma
h
f ab
te n
re
tu
ma
er
ma
te
qu
f
S. l
ne
f
u
u
p
ne
n
ma
o
l
u
sua
be
ca
ne
ha
du
ma
qui

derandū ē quē ita constringere de
beatū. Nā qui nec pp̄ pudorē ho
minū nec pp̄ timorē meū nec p̄cib;
nec p̄ceptis ur̄is cohiberi poterit: q̄n
iniquitate sua p̄secutare uelit:
hunc ecclāstia censura in uerbis me
is abara mea separabit. S; innocen
tē n̄ ligabit. q̄m sūllū constringe
rit. uosmetipsos in nodū diri ra
tus mittis. **Q**uod tam̄ ille hoc
modo inconuenientē constrictus fu
erit: q̄m ius innocens sit: tam̄ hu
millima subiectionis obediētia pp̄
ter honorē nominis mei solutionē
querere debet: ne si contumax ex
stiterit: reatū sup̄bie sibi contrahat.
S; ligatura ista ista talis ē. Homo q̄
nec in nec p̄ceptis maiorū suorū in puer
sitatib; suis obedire uoluerit: hic in
uermo meo acclētib; separandus ē.
uelut adā in inobediētia existens in
p̄cepto meo de paradysō eiectus ē:
nec in consortiū fidelium recipiet:
nisi in penitētia obediētie: sic
enā genus humanū in martirio
obediētiā filiū mei ad ecclēstia patriā
reueratū ē. **Q**ui uero ita rebel
lis ē q̄d in humilitatis officio reuer
ti n̄ uult: tunc si ita in contumacia
sua p̄durauerit: consortiū illorū ha
berit: qui lapideū cor abicere re
cusant. S; in infidelitate sua p̄ma
nent. gl̄am ecclāstie beatitudinis
habere recusauerit. Nā qui ita ob
duratus ē q̄d de nequitia sua nullā
mediā querere curat: hic anti
quū serpentē imitat: q̄ primū

hominē in paradysō decipiens in se
metipso dicebat. **Q**uāuis ego de
ecclis p̄iectus sum cū contra exercitiū
atissimū cū angelis meis p̄uari uelle:
et illi resistere n̄ ualere q̄m ab eo
uelus sū: tam̄ nunc in ira hominē
inueni: in quo irā meā exercens me
fortit̄ uindicabo. Intra enī in hoīe
cōplebo q̄d in ecclis facere uolui: sci
licet ut atissimo similis esse. Et si de
iustus ē: potestas ista in n̄: n̄ austerit̄
quia homo mihi consensit: et dō n̄
obediuit. Hec diabolus in semetip
so loquens: om̄s artes suas contra
hominē instruxit: quō ille adō re
cesserat: et diabolu subsecutus ē:
unde & cū sibi tā fortiter alliga
uit: q̄d homo illū p̄ dō coluit: et
dīm creatore suū abnegauit. S; cū
homo in tanta tenebrositate in fi
delitatis iacere: nec se erigere ua
lerit: ad saluationē & nisi filiū
meū mirabilit̄ de uirgine incar
natū: uerū dīm et uerū hominē
existente. Quid ē hoc? Quia de me
patre scdm̄ diuinitatē ueraciter
exiit: et q̄m de uirgine matre
scdm̄ humanitatē ueracit̄ carnē
assūpsit. Quid ē hoc? O homo mol
lis et tener in uero corpore et s; du
rus et inflexibilis in uia in eradu
litate mansit. Nā lapis poliri ad
edificiū potest: tu autē molliri
ad fidē n̄ uis. Attende tam̄. Sicut
homo in archa pulcherrimā gem
mā habens eā metallo inponit:
ut hominib; apparat: sic et ego

.c.3.

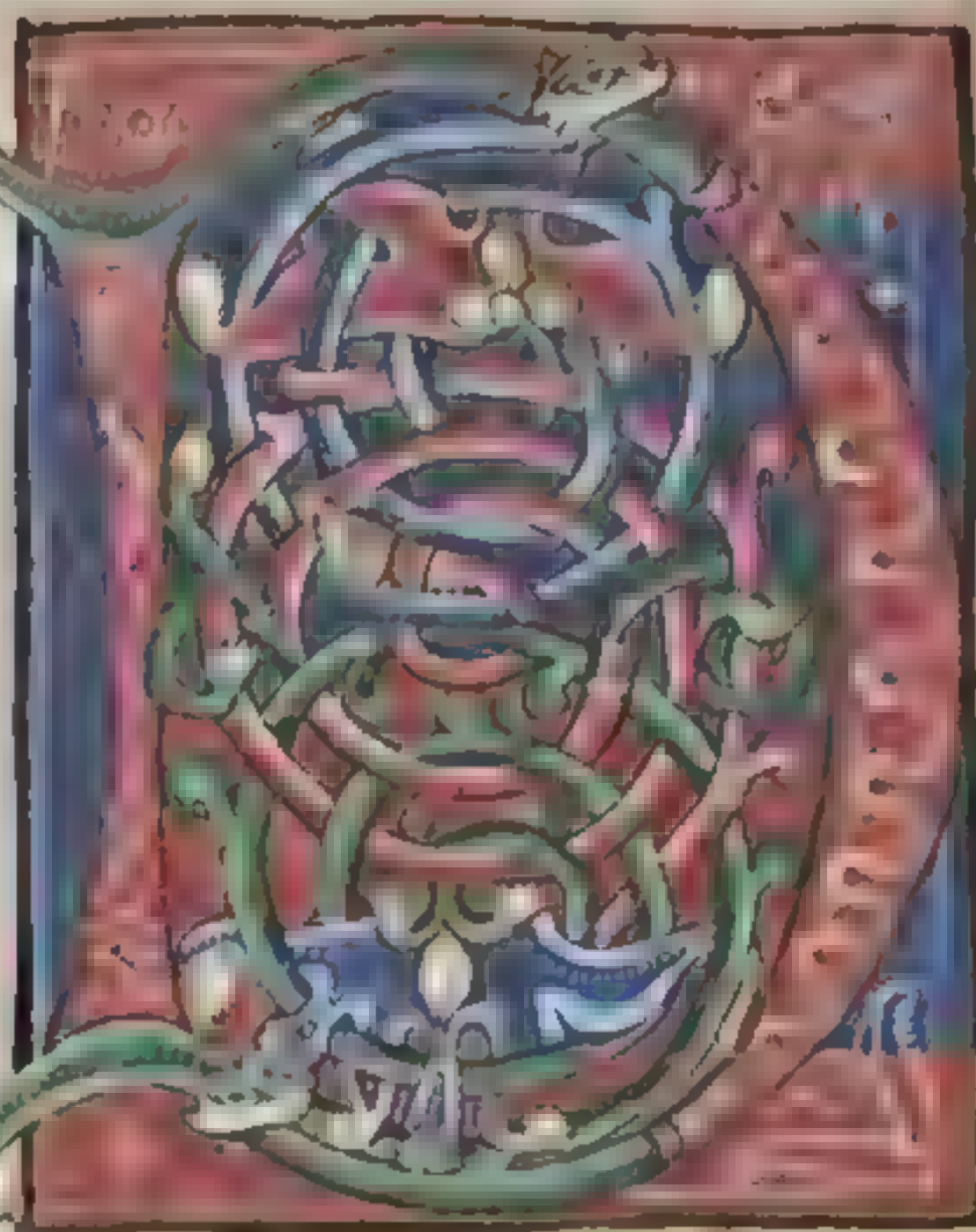
.c.35.

271

in corde meo filiū meū habens cū
de uirgine incarnari uoluit. quan-
tus ipse credentib. salutē uite con-
ferret. Qd si carnalē patrē dedisset
quis tunc eēt. Uidebret n̄ filius. s;
seruus m̄s. S; hoc eēt n̄ debuit. Ipse
autē de uirgine natus comedit. bi-
bit. et dormiens requieuit atq; ali-
as corporales miseras sustinuit. s;
tamen gustū peccati in carne sua
non scisit. q̄a n̄ in m̄dacio s; inue-
ritate carne assūpserat. Qd ē hoc.
Quo ceteri homines in p̄uarie mo-
ne ad e. e. e. e. p̄ gustū delectationis
nascunt. qd in m̄dacio eēt n̄ inue-
ritate ē. Non sic filius m̄s ortus ē.
s; in s̄ritate de castissima uirgine
ad redēptionē hominū natus est.
Nā similis simile de uinculo suo
soluere n̄ ualere. nisi maior ueni-
ret qui eū eripere posset. Quid ē
hoc. Qm̄ homo natus in peccatis.
hominē peccatorē de p̄dione
moras liberare n̄ ualuit. Qua p̄p̄t
filius m̄s sine peccato uenit. qui
hominē de uicta morte m̄dier
de morte eripuit. S; qui uigilan-
tib; oculis uidet. et sonantib; au-
rib; audit. hic multas uerbis me-
is osculū amplexionis p̄bat.
que de me uiuente emanant.

vij. visio. ij. partis.

uidi ardentē lucē tantę magnitudi-
nis. ut aliquis mons magnus et
altus ē. in s̄ritate sua uelut in mul-
tas linguas diuisū. Et corā luce ista
quedā multitudo albarū hominū
stabat. quos uelut qd dā uelut tan-
quā cristallus p̄ lucidū a p̄ctore
usq; ad pedes eō. extensū erat. S;
et ante multitudinē istā quasi
in quadā uia. uelut quidā uer-
mis mire magnitudinis et lon-
gitudinis supinus iacebat. qui
tanti horroris et insanie uide-
batur. uelut quā homo effari po-
test. Ad eunū sinistrā quasi forū
erat. ubi diuine hominū atq;
delicie seculares et mercatus diuer-
sarū rerū apparuerūt. ubi etiā
quidā hoīes multa celeritate cur-
rentes. nullū mercatū faciebant.
quidā autē tepide euntis et uen-
ditioni et emptioni ibi in s̄stebat.
uermis autē ille niger et hirsutus.
atq; ulcerib; et pustulis plenus
erat. quinq; uarietas a capite
puerū suū usq; ad pedes in mo-

dū bonarū descendentes in se
habens quarū una uiridis alia
alba rubea quoda crocea quoda
nigra apparebat. plene ueneno
mortifero. S; caput ei' ita contri
tū fuit. qd et sinistra maxilla ip
sius iā dissolu uidebat. Oculi
uero ei' extrinsecus sanguinei.
et intrinsecus ignea aures autē
rotunde et hispide. nares uero et
os sedm nares et os iupere s; man'
sedm manus hoīs. pedes autē ut
pedes iupe. et cauda breuis et hor
ribilis apparebat. Et collo ei' cate
na imposita fuerat que et manus
et pedes ipsius alligauerat. ita qd
et eadē catena in lapide abyssi
fortissime firmata. illū tā ualide
constrinxerat. qd se nec hac nec
illac sedm nequitiā uoluntatis
sue mouere poterat. Ex ore autē
eius multe flāme excurrentes in qua
tuor partes se diuiserūt. quarū
pars una usq; ad nubes ascende
bat. et alia inter scēlāres homines.
alia autē int' spūales se extende
bat. quoda uero usq; in abyssū
descendebat. S; flāma illa que
nubes perrebat. contra hoīes illos
plūabat qui ad celos ire uolebat.
quorū tres acies uidebā. Nā acies
una ppe nubes. et una in medie
tate. illa que inter nubes et t'ā ē
et una iuxta t'ā pgebat. omīs re
petitis uocib; pgamus ad celos
uociferantes. S; a flāma illa hac

et illac ptech. quida n̄ cadebant.
alu autē pedib; suis se uix susten
tabant. alu uero ad t'ā cadē
tes. s; int' surgentes. ad celos ten
debant. flāma autē illa que se
inter scēlāres homines diffudit.
quosda ex eis cōburnis in t'ā
mā in gredine uerit. quosda
autē suo acumine ita transfixe
it. qd eos quocūq; uolebat in
flexit. Nequa tam quida se ex
pientes et ad illos qui celos pete
bant pgentes. ouos fideles psta
te nobis adiutoriū mirato cla
more uociferabant. quida autē
ita transfixi pmanerūt. Illa ue
ro flāma que se inter spūales
extendebat. eos sua caligine ob
tegit. Quos etiā in scē. modis cōsi
derabā. Nā alios eadē flāma cru
deliter incendio lesit. quos autē
ledere n̄ potuit. hos autē uiridi
aut albo. aut rubeo. aut croceo.
aut nigro mortife. ro
ueneno illo. qd a capite ei' de uer
nis usq; ad pedes ei' descende
bat. ardentem afflauit. S; flāma
que abyssū perrebat. diuersas
pctas illos in se habebat. qui
pfontē baptismatis n̄ loti. lucē
ueritatis et fidei ignorantes. sa
tanā p dō coluerunt. Et uidi
etiā ex ore ipsius acutissimas sa
guitas pstricentes. et a pectore
ei' nigrū fumū uolantē. ac lum
bis ipsius ardentē humorē ebul

uentē. et ab umbilico cū seruidū
 turbine flante. atq. ab extremi
 tate uentis ipsius uelut. innum
 dica ramarū scaturiente. que
 omnia magnā inquietudine in
 hominib; faciebant. S; et de ip
 so uirima nebula cū pessimo
 fetore agrediens. multos hoies
 sua pueritate infixit. Et ecce
 magna multitudo hominū
 in multa clamine fulgentiū
 ueniebat que eundē uermē
 fortiter ubiq; conculeans. acri
 ter cū eruebat. ita tamē qd
 ipsa nec a flamis nec a ueneno
 illius ledi poterat. Audiuq; ite
 rū uocē mihi de celo dicentē.

O omnia iuste & recte dispen
 sans fideles ppsos ad glām
 supne hereditatis uocat. S; anti
 quus deceptor in insidus posit?
 eos impedire temptans. atq; neq
 cie sue in ipsos exeat. S; tamē
 ab eis uelut. confusio
 ne p̄sūptionis sue accipit. cū il
 li celestē patriā possideant. et
 ipse infernales horrores habe
 at. Qua ppter uides ardentē lu
 cē tamē magnitudinis. ut ali
 quis mons magnus et altus ē.
 insūmitate sua uelut in mul
 tas linguas diuisā que ē ar
 dens infide credentiū iusticia
 dī in fortitudine potencie sue
 magnitudinē scitatis et altitu
 dinē glē demonstrans. atq;

in eadē glā sēi sp̄s diuersa dona
 mirabiliter declarans. **E**t corā lu
 ce ista quēda multitudo albarū
 hominū stans. ē in p̄sētia iusticie
 di cohors infide lucentiū homi
 nū p̄ bona opa sua bene et hone
 ste cōpositū. ante quos uelut
 qdāda uelū tanquā cristallus p
 lucidū a pectore usq; ad pedes eorū
 extensū ē. quia in conspectu suo
 diuinā legē fortē & splendā ab
 intentione bonarū actionū usq;
 ad cōp̄tionē earū semp habent.
 in quib; ita confortantē. qd astu
 tia et deceptione fallaciū suasio
 nū superari n̄ possunt. **S**ed qd
 ante multitudinē ista quasi in
 quadā uia uelut. quidā uermis
 mire magnitudinis et longitu
 dinis supinus iacet. hoc ē qd an
 te noticiā hominū manifeste
 cognitis in uia mundi hui? que
 et bonis & malis ad gradiendū
 p̄posita ē antiquus serpens n̄
 ita in forma sua s; insignifican
 one m̄ysteri uidelicet magnus
 in malicia. longus in insidus. p
 reclusus apparet. sursū inhians.
 ut eos qui ad celestia tendunt.
 p̄ deceptionē suā deciat. S; tamē
 iacens. qm̄ p̄ filiū dī uires ipsius
 euacuat. S; ita qd in eis stare n̄
 ualet. quāuis tam horrores et
 insanie uideat. ultra qm̄ homo
 effari potest. q̄a uenenosū fu
 rorē et maliciosos conatus ipsi?

inmultiplicitate diuersitatis sue
estimatio mortalis hominis expli-
care non potest. **V**nde et ad eum
stra quasi foru est ubi diuitie ho-
minu atq; deliciae seculares et merca-
tus diuersaru reru apparent: quo
in morte que eide peccatoris sinistra
intelligitur foru conuertit quod neq;ssi-
ma opa eide mortis sunt: na quod ibi in-
diuitus corruptibilibus: superbia et
uana gloria et in delicias transitorius
lasciuia et concupiscentia: et in uer-
tute uenditiones ac emptiones
mutaru uarietatu terrenaru cupi-
ditatu feruunt: ita ut qui diabo-
licu terrore palam exhorruerit: ab
his latent decipiat: uidelicet cum ei
multe suasiones uiciorum leniter offe-
runt: uelut cum per mercatore diuer-
sa mercimonia hominibus: ostendun-
tur: quatinus per hoc delectati tan-
to ardentius emant: quod sibi obla-
tu uiderunt. Na diabolus artes su-
as hominibus: fraudulentem offert: s;
qui tunc eas concupiscunt: huiusmodi eas
emunt. Quomodo. Bonam conscien-
tia sua quasi uendentes abiciunt:
et mortifera uulnera animaru su-
aru quasi ementes sibi contrahunt.
Sed ibi quidam homines multa cele-
ritate currentes: nullu merca-
tu faciunt: quia ipsi deum cognos-
centes: thesauru bone uoluntatis
et aromata uirtutum portant: et si-
bi ea forissime contrahunt: ita
quod seculares uoluptates et diaboli-
cas spurcicias uelociter in manda-

tas dei transcurrentes dulcedine carnis
sue contempnunt: quidam autem re-
pide cunctas et uenditioni et emptio-
ni ibi insistant: quoniam hi tarditate in
bonis operibus habent: propterea cor-
dis sui celeste desideriu uelut illud
uendentes in semetipsis extinguunt:
et uoluptate carnis sue quasi ea om-
nes in se emunt. Quia propterea illi
mercede bone operationis accipiunt:
et isti penas iniquitatis sue susti-
nebunt: uelut ezechiel ostendit
dicens. **I**usticia iusti super eum erit:
et impietas impii erit super eum. Quod
est hoc: fulgida opa puri hominis illum
in scintilla perfundunt: et quasi mil-
le oculi aspicientes in altu atq; in-
perfundu ubique: cum circumdant: sursum
ferentes eum in magnu honore et in
uoluptate sue mortificatione: pro-
ut spiritus sanctus illi inspirauerit: uelut ala-
uolucere sursum in aere tollit: quo-
cumque illi placuerit: s; uipera uene-
nu nequam scissime uipe que
conspumat celu margarita luto
in uolucens: et super pulcherrimum
omniu speciosorum fremens: hunc qui
illud infideliter subsequitur: de no-
bilissimo opere digni dei et ab omni
honore et ab eorum uirtute superne ui-
sionis abiicit: atq; cum exultans faciens
auuente fructu et radice iuste ar-
boris abscedit. **Q**uod autem ui-
des quod uermis ille niger et hirsu-
tus: atq; ulceribus et pustulis plenus
est: hoc indicat: quod idem serpens anti-
quus in nigredine tenebraru in

vij.

vij.

fidelitatis et in pilis absconsionū
 deceptionis atq; in ulcerib; in mun-
 dicarū pollutionis et in pustulis
 cauernarū furoris habundat.
 ¶ quinq; etiā uarietates accipit p-
 uentre suū usq; ad pedes in modū
 bonarū descendentes in se habens.
 quia qnq; sensus hominū diuer-
 sis passionib; uiciorū ad deceptione
 illa cū se primū implere studuit
 usq; ad consumationē illā cū in sa-
 nia ei finē accipiet afflare n̄ ces-
 sans. s; fallacē rectitudinē simu-
 lans homines ad declina immun-
 darū artū suarū trahit. quarū
 una uiridis alia alba alia rubra
 quedā crocea quedā nigra appa-
 ret plene ueneno mortifero qm̄
 in uiriditate setare tristitia mal-
 bedine ineptā irreuerentiā in ru-
 bore fallacē glām in croco mor-
 dacē detractionē atq; in nigredinē
 turpē simulationē ostendunt cū
 plenitudine aliarū pueritiatū
 que mortē animab; hominū sibi
 consentientiū inferunt. **S**ed
 qd̄ caput ei ita contritū ē qd̄ et
 sinistra maxilla ipsius iā dissolu-
 uidet. hoc ē qd̄ supbia illius in
 incarnatione filii dī ita deicta
 est qd̄ et aduersitas mortis iā eui-
 euata. fortitudinē amaritudinis
 sue exercere n̄ ualet. **O**culi ue-
 ro ei extrinsecus sanguinea et in-
 trinsecus ignea apparent. quia
 uentio pueritatis ipsius uelut
 extrinsecus sanguineū nefas cor-

porib; hominū incuit et uelut
 intrinsecus igneū iaculū anima-
 bus eorū infert. aures autē ipsius
 rotunde et hispide s; quō homi-
 nē quasi in rotunditate pilis ar-
 ciū suarū circūdat. ut cū ceteri
 me deiciat. si qd̄ in illo qd̄ suū
 ē deprehenderit. n̄ autē uero et os
 ei sēdm̄ nates et os ei sēdm̄ nates
 uero et os ei sēdm̄ nates et os in-
 pere apparent. quia indiscretos
 et fetentes mors hominib; osten-
 dit. p̄ q̄s in uitas uicis eos trans-
 figens crudeliter occidat.
Sed manus ei sēdm̄ manus ho-
 minis uident. qm̄ machina-
 tionē arcū suarū in opib; ho-
 minū exercet. pedes autē ipsius
 ut pedes uipere s; quia in uerbis
 hominū in insidus suis diabo-
 licas lacerationes inferre n̄ desi-
 nit. et cauda ei breuis et horri-
 bilis apparet. que ē potestas ip-
 sius parui s; tam pessimi tempo-
 ris in filio p̄ditionis qui plus
 apprehendere uacillando cupit.
 quā p̄ficere possit. **E**t qd̄ col-
 lo ei externa imposita ē que et
 manus et pedes ipsius alligat.
 hoc ē qd̄ diabolica fortitudo
 p̄ potestātē om̄nis dī ita fracta
 et contrita ē. qd̄ et pessima opa
 et nequissima uicera illi in q̄b;
 homines seducit. in contritione
 sua conp̄ssa s; ita qd̄ et eadē ca-
 tēna in lapide abissi fortissime
 firmata illū tā ualide constrin-

git. qd se nec hac nec illac sedm
nequitiā uoluntatis sue mouere
potest. qm potestas di instabilis
simi cōtate sine deflectione ma
nent. diabolū tanta formidi
ne in saluatione animarū oppri
mit. qd ille. nec exteriorib; nec
interiorib; instrumentis nequissi
mi conatus sui. salutē receptio
nis a fidelib; animab; remouere
ualebit. quin in locū gaudiū quē
ipse p̄naet̄ amittit. pueniant.
Uod autē ex ore ei multie flā
me exeunt. in quatuor
partes se diuidunt. hoc ē qd ip
se ex rapacissima uoracitate sua.
pestimū et multiplex. malū eru
delissimi incendiū inque psua
sionis emittens. in quatuor pla
gas totius mundi inter homines
ut ipsū sequant̄ diuersē spargit.
Quarū pars una usq; ad nubes
ascendit. quia illa diabolica af
flato celū toto desiderio m̄tis
sue perennis suo acumine retia
bit. et alia inter sc̄lares homines
se spargit. qm ipsa in̄renis cau
sis conuersantes sua diuersitate
decipit. alia autē inter sp̄tales
se extendit. quia illa sp̄talib;
disciplinis in sudant̄ sua simu
latione inficit. quēda uero usq;
in abyssū descendit. qm ipsa
infidelis sibi consentientes in in
fernalibus torm̄ta sua p̄uersitate
mittit. quia ipsi uia falsitatis
et deceptionis cunctis. uia recti

itudinis n̄ tenuerūt. nec uero dō de
bitā reuerentiā exhibuerūt. quē ad
modū dauid testat̄ dicens. **C**on
tricio et infidelitas inuis eor; et
uia pacis n̄ cognouerūt. n̄ ē timor
di ante oculos eor;. Quid ē hoc. In
nocentia et fortissima opa di. que
in uiuo et impurissimo fonte mili
tant. illos qui d̄m de corde suo cū
nequissimis et damnabilib; opib;
expellunt. ita comerunt. uelut
magna pluma rē aliquā dimen
git. ita qd amplius n̄ appareat.
Et idō etiā in conspectu di n̄ ful
minant. qm infidelitas cū infeli
cissima consuetudine ē in tunc
rib; eor; quocūq; se cū pastu mor
tis extendunt. Quomodo. Unde
licet gustando et comedendo hoc
qd malū ē. Unde et uia illa que
in calore solis ascendit in opib;
suis nesciunt. quia dulcedine di
nec in honore nec in amore gu
stant. ubi timorē ei quasi timo
rē alieni abiciunt. cū ipsū nec ui
dere. nec aspiciere desiderant.
Unde et ut uidet flāma illa
que nubes petit contra hoīes
illos p̄hat̄. qui ad celos ire uo
lunt. quia nequissimū illud in
cendiū cū mentes fidelium homi
nū sursū tendere senserit. aduer
sū eos suis artib; crudelissime ba
chatur. ne ad illa celestia que ip
si multis suspiriis querūt puen
iant. **U**oc; tres acies uidet. qm
ipsi uerā et ineffabilem trinitatē

cxv.

cxvi.

cxvii.

quāuis in suis certaminib; pluri
 mū fatigantē colere n̄ cessant.
 Nā acies una ppe nubes pgrt. q̄a
 ista fortissime contra diabolū
 pugnant. mentē suā de t̄renis
 achib; ita sursum ad celestia tollunt.
 quādmōdū et nubes sup̄ t̄ram
 fluere solet. & una immediate
 illa que inter nubes et t̄rā ē dis
 currit. quō ipsi quadā modera
 tione se continent. nec extota
 mente celestib; nec extoto deside
 rio t̄renis insudant. s; in his mo
 dū sibi imponant. et interiora
 querunt. nec tam exteriora re
 spuunt. et una iuxta t̄ram pgrt.
 quia ista caduca pfecte n̄ deserent.
 et caducis aliquantū adherent.
 ita q̄d in eis ualde laborant. et
 multas fatigationes passionū
 in ipsis sentiant. s; tamen sup̄no
 auxilio uictores existant. om̄s
 repetas uocib; p̄gamus ad ce
 los uociferantes. qm̄ et isti & illi
 in multis suspiris desiderio; suę
 ut tendant ad illa que insup̄is
 secretis s̄ semetipsos exhortant.
 quāuis arnb; antiqui serpenti
 in hac intentione sua multoci
 ens fatigant. s; afflata illa hac
 et illac p̄iecti. qui afflatu diabo
 lice t̄ptationis induersitatem
 morū agitati. quidā tam n̄ ca
 dunt. quō ipsi fortissimi pug
 natores existant. ab his illusio
 nib; se uirilit̄ defendunt. alii
 autē pedib; suis se uix sustentant

quia hu inuā rectitudinis t̄ne
 ra sua ponunt. s; in multis labori
 bus fatigati. uix tam diabolicas
 artes sup̄antes. in mandatis dī p
 seuerant. alii uero ad t̄ram caden
 tes. s; iterū surgentes ad celos ten
 dunt. qm̄ ipsi induersitate uicioꝝ
 plapsi. s; postea p̄p̄tūmā erēc
 ti sp̄e suā cū bonis opib; indm̄
 ponunt. **Q**uod autē flama il
 la que se **Q**uoniam sc̄ares hoīes
 diffundit. quosdā ex eis cōburens
 interrimā nigredinē uertit.
 hoc ē q̄d idē incendū nequissi
 me deceptionis ad illos qui t̄re
 nis insunt tendens. quosdā il
 lorū sue p̄uersitati subiciens.
 pessimis uicis tenebrose iniqui
 tatis eos inficit. ita q̄d ipsi clari
 tate uere fidei despicientes et se
 metipsos amara morte ineffici
 entis uirā cadunt et nefandis
 sima opa in achib; suis p̄ficiunt.
 quosdā autē suo acumine ita
 transfigit. q̄d eos quocūq; uult
 inflectit. qm̄ eos sua nequā ita
 domat. q̄d ipsos ad uniuersa ui
 cia praunatis sue inclināt. uide
 licet sc̄arē dulcedinē in amplexu
 one ardoris lybidinis eis sug
 gerens. ita q̄d et diuersos mores
 multipliciū r̄tūū suō. scilicet
 in uerbis. in capillis. in ueste. in
 incessu. et in ceteris his similib;
 habent. Unde tortuosi efficiunt
 iusticiā dī negligentēs et p̄uari
 catores legis existentes. nec sibi

metaphis circūcisiōnē mentis impo-
nent. q̄a supfluitatē in libidine
querunt. nec ullū tēpus legis ut
eis adō constitutū ē seruānt. s̄. ut
mare auento iniquitūdinē con-
cutiunt. ita et ipsi de flāu amqui
draconis in diuersa uicia mouent̄.
De qua tam̄ quidā se eripientes. et
ad illos qui celos petunt p̄ gemis-
ouos fideles p̄stare nobis ad uito-
riū iterato clamore uociferantur.
qm̄ de turpi et noxia consuetu-
dine se abstrahentes. et hos qui
mentē suā celestib; insigunt imi-
tantur. ut suā sollicitudinē in-
pendant. ipsis iuuam̄ corde et
uocē desiderant. Quidā autē ita
transfixi p̄manēt. quia ipsi
diuersis uicis urram. in malis p̄-
seuerant. **S**ed q̄d illa flāma
que se int̄ **S**pirituales ex-
tendit. eos sua caligine obtegat.
hoc ē q̄d eadē afflāto diabolice
p̄suasionis incendia sua ad illos
qui toto animu sp̄itu seruire de-
berent emittens. eos p̄uersitate ui-
ciorū suō obnubilat. quatinus
magis carni quā sp̄itu inhiat.
Quos etiā in sex modis considerat.
qm̄ antiquus hostis tā quinque
extiores sensus eō. quā int̄iore
deuotionē cordis ipsō. uelut sex-
tū modū p̄uerrere conat̄. Nā ali-
os eadē flāma ledit. quia diabo-
lus artes suas eis immittens. car-
nalib; desideris et uoluptatib;
eos afflat. ita q̄d eos ad libidi-

nē et ad pollutionē multē immun-
dicie accendit. Quos autē ledere
non potest. hos aut uiridi. aut al-
bo. aut rubeo. aut croceo. aut ni-
gro mortifero ueneno illo. q̄d
acapit eadē uermis usq; ad pedes
ei descendit. ardentē afflat. Quo-
modo. Quo cū uoluptas polluti-
onū recusat. aut tristitiā sēli
quasi pullulantē uiriditatē p̄-
quā ita opprimunt. q̄d nec in spi-
talib; nec in sc̄arib; reb; ualent eis
infundat. aut irreuerentiā uiciorū
uelut ineptā albedinē. ita q̄d nec
corā dō nec corā hominib; turpi-
tudinē suā abscondunt. ipsis in-
mittit. aut recordationē t̄rene-
glie quasi fulgentē ruborē unde
amaritudinē & anxietatē cordis
habent eis ostendit. aut de trachio-
nē p̄ximō. uelut tepidū crocū.
ita q̄d susurrōnes et bilingues in-
de efficiunt. ipsis inducit. aut si-
mulationē iusticie q̄si horridā
nigredinē p̄quā in cordib; suis
miserabili obtenebratur. **S**ed
que om̄ia mortifere pestes s̄.
ab inicio deceptionis eadē p̄ dno
ris usq; ad finē illū. cū iā in sama
ipsius finē immundo accipit. p̄-
cedentes. p̄ quas noxiū ardorē
uiciorū hominib; inferunt. **S**ed
q̄d flāma que ab yssū petit diuer-
sas penas illo. in se habet. qui p̄
fontē baptismatis n̄ loti uicē ue-
ritatis et fidei ignorantēs. Sana-
nan p̄ dō colunt. hoc ē q̄d in cen-

·xviij·

dn̄ illud pdicioni adherens. dira
et amara torm̄ta illis animab; in
fert. que in fonte salutis n̄ emun
date claritate sup̄ne hereditatis
et fide eccl̄astice institutionis n̄ ui
dent. illū qui in insidus positus
animas hominū in mortē mittere
conat̄. p̄ illo qui hominib; unā
et salutē tribuit. uenerari n̄ ces
sant.

:xix.

Et uidet̄ ex ore ipsius acy
tissimas sagittas p̄strepentes. que
s̄ ad diabolica rabie pessime et ne
quissime infirmitates excunt. &
mutis iniquitatib; bacchant̄.
& a pectore ei' nigrū fumū uolan
tē. qui ē amaliolosus conatib; ei' re
terrimē & ire et inuidie emissio.
ac lumbis ipsius ardentē humore
ebullientē. qui ē ab inmundicia
ipsius in pl̄tis fruentissime libi
dinis effusio.

:xx.

Et ab umbilico ei' ^{:xxi.}
feruidū turbine flantē. qui ē a uo
racitate ei' in subiectis ardentissime
fornicationis suffocatio. atq; ab ex
tremitate uentris ipsius uelut in
mundiciā ranarū saturientem
que ē a pdione p̄ se absorbi
tionis ei' in obduratione desp̄atio
nis scanda egestio. eū idē antiquus
insidiator se subsequentes ad om
nē uoluntatē suā p̄duxerit. que
om̄ia magnā iniquitadinē in ho
minib; faciunt. qm̄ hui' modi p̄er
suates maximā calamitatē miser
rime irrectionis illis inponunt.
qui sp̄e suā n̄ cedeb; s; t̄nus infi
gunt.

:xxi.

Sed q̄d de ipso t̄cti

ma nebula cū pessimo fetore egre
diens. multos homines sua p̄er si
tate inficit. hoc ē q̄d ab eodē dia
bolo nugerrimus error fecerit
conscientie p̄cedens. stultos hoīes
p̄ iniquā incredulitatē exagitat.
Quomodo. De abscisione captus
iobis bapuste filiū dī c̄ remissorē
uulnerū peccatorū ostendens. pes
simus error exortus ē. ubi diabo
lus multos hoīes inducens in imagi
nib; seducte. hoc uerū c̄ putantes
q̄d ipse eis sedm̄ estimationē ipsoꝝ
fallaciter demonstrat. Unde et
multi sedm̄ hunc modū decipi
unt. quia et fides ipsoꝝ semp̄ in
infirmitate uacillat. S; ouos filii
mei si iuste et p̄te uiuere uolueri
tis. hunc nequissimū errorē fugi
te. ne amarissima mors in uere
dultate uos app̄hendat. **F**ugi
te etiā illos qui morant̄ in spe
luncis. incluse ebhorres diabolū
existentes. Ve illis. ue illis. qui sic
p̄secutarunt. quia uiscera diaboli
s̄. et p̄currentis germ̄ filii pdionis.
Qua p̄pter ouos dilecti filii mei om
ni deuotione et om̄i uirtute ani
me et corporis ur̄i illos deuotate.
qm̄ antiquus serpens sua arte il
los pascit et uestit. q̄a cū p̄ dō co
lunt. et q̄a in eū p̄ fallacē decepti
onē confidunt. Ipsi s̄ pessimi ho
micide. ita q̄d illos qui eis simpli
citer adhererunt occidunt. utiqm̄
eos errorē suū declinare p̄mit
tant. et s̄ in semetipsis turpissimu

fornicatores sem̄ etiā suū in homi-
cidio mortificantes et diabolo of-
ferentes ita etiā in scismatib; suis
et in plenitudine uicior; suor; cele-
stia meā inuadentes. cū baptisma
et sacramentū corporis et sangui-
nis filii mei et cetera instituta que
eadē ecclā meā habet. ut in pib;
machinationib; suis nequam de-
ridet. S; quāuis ppter timorē ppli
mei his institutis meis apte n̄ re-
pugnet. tam̄ in cordib; et in fac-
tis suis ea p nichilo ducunt. Nā
diabolica illusionē se hāc se ha-
bere simulat in quib; a diabolo
deciunt. qm̄ si idē diabolus se-
cis palā demonstraret. ab eis cog-
nosceret. ita qd̄ illū decurrerent.
Unde ipse sua arte quedā eis
ostendit. uelut bona et scā sint.
et sic eos illudat. Que illis q̄ sic in
morte hac p̄seuerauerunt. Sed
quia diabolus nouit se modicū
tēpus erroris sui habere. idcirco
nunc festinant infidelitatē in
membris suis p̄ficere. que uos pes-
simi deceptores estis. qui fidē ca-
tholicā subuertere laboratis. Hos
instabiles et molles ad deuitandū
uenenosas sagittas humane pol-
lutionis estis. quas scdm̄ uolunta-
tē ur̄am contra legē excreatis. Un-
de postquā ueneroso semine for-
nicationis libidinē ur̄am euacua-
tis. tunc fidei oratū et sc̄ntiā uob
fallaciter imponitis. qd̄ oculis
meis ferre uis indignus est.

Certe scisma qd̄ exortū ē in ortu
ubi iudaea plebs sculpale faciens.
in diabolica irrisione ludere cepit.
sicut etiā et adhuc quidā peccantē
ludere solent et scisma qd̄ fuit in
baal in quo multi peccat. et scisma
fornicationū ubi cū madianis
turpia facta p̄petra s̄. et cetera
his similia sup̄ uos cadent. quia in
his om̄ib; in malis ur̄is partē habe-
tis. peiores priori pplō existentes.
quō uerā legē dī cernentes. eā p̄-
nacter abiciatis. S; ouos q̄ salutē
ur̄am desideratis. ita qd̄ baptisma
suscepistis. et unctus mons dī estis
satanę resistite. et demone salua-
tionis ur̄e descendere nolite.

Homo autē qui tante duricie ē
qd̄ adiutoriū dī ad repugnan-
dū diabolo contempnit. huic ipse
insidias suas ponere n̄ desistit. cū
etiā in eo iniquitatē iniquitatis sur-
gere uidet que toti corpori illi tan-
tā amaritudinē infert. qd̄ etiā cor-
pus ipsius inde infirmitate ardet.
Unde cū homo ceperit malū rumi-
nare. et se ipsū ita in despectu con-
tere. uelut sibi n̄ sit possibile malū
deuitare et bonū facere. tunc dia-
bolus hoc uidens dicit. Ecce homo
qui nobis similis ē. dīm suū negans.
et se ad nos conuertens. sequit̄ nos.
Qua ppter p̄petimus om̄s et ad eū
festinanter curramus. ita ipsū nr̄is
artib; cogremus. ne anobis effuge-
re possit. Nā dīm suū deserere uult.
et sequi nos. S; homo q̄ his malis

.xx.ij.

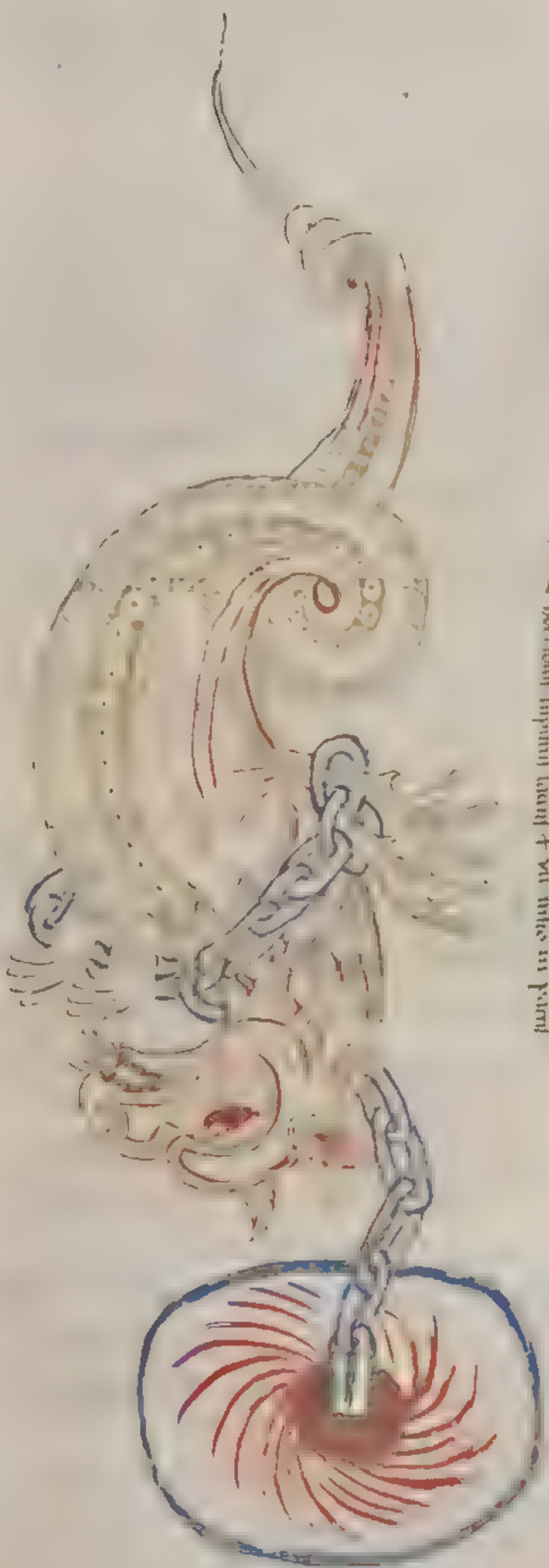

11
p diabolicā suggestionē impugna-
tur. uidelicet qđ homicidio adul-
terio uoracitate ebrietate et sup-
fluitate omnium uiciorū pollutū si-
tunc in his impentens p̄secrauc-
rit in mortē cadit. qui autē dia-
bulo repugnans. his uicis peniten-
do se subtraxerit. ad uitā resurgit.
Nā qui cupiditatē carnis sue secu-
tus fuerit et bonū desiderium sp̄s sui
neglexerit. de hoc habieator orbis
dicit. Iste me despicit et carnē suā
cū peccato diligit. nolens scire qđ
ap̄ditione se debet auertere. Et
idō abiciendus ē. Qui uero bonū
ardorē sp̄s sui dilexerit et uolup-
tatē carnis sue abiecerit. de isto
idē creator mundi dicit. Hic ad
me respicit et corpus suū in sor-
dib; n̄ querit. desiderans scire. qđ
amortē se debet submouere. Unde
ei succurrendū ē. Quomodo. iſt sa-
lomon in uoluntate mea dicit.

Peccatores p̄sequit̄ malū. et iu-
stis retribuent̄ bona. Quid ē
hoc. Labantes in lapsu et cadentes
in ruina undiq; mortiferi morbi
inuadunt. ita qđ prudent̄ in hoc
quod uerū ē n̄ aspiciunt. s; qđ
illud negligent̄ abiciunt. Unde
quia n̄ s; digni in d̄m aspiciere.
nec ullā felicitatē in dō aut in ho-
minib; habere qm̄ d̄m respiciunt.
et diabolu dignunt. ideo in mul-
tā aduersitatē illis infert id ma-
lum qđ opant̄. S; in bonis rectus
sensus et iusta cogitatio in excel-

so edificat. ita qđ in sinu suo suscipi-
unt hereditatē patris. qm̄ sup̄num
lumen adtendunt. fallaces in irri-
sione fori quomodo hoc uel illud
sine cōparatione uenundat̄ n̄ ex-
istunt. s; id qđ in dō uerū ē habent.
Sed qđ uidet̄ qđ magna mul-
tudo hominū in multa claritate
fulgentiū uenit. que p̄dictū uermē
fortiter ubiq; conculeans. aertur cū
cruciat. hoc ē qđ fidele agmen cre-
dentū. s; inhumana miseria. perta-
to. in fide baptismus et in beatiss
uirgib; multo ornatu & decore
ad sup̄na desideria p̄perat. ita qđ
ipsi in factis suis hunc antiquū se-
ductore fortissima contritione
circūdantes decipiunt. et cū duro
cruciatu cōminuunt. uelut s; uirgi-
nes. martyres. et ceteri huiusmodi.
cultores d̄i. qui toto annisu trina
conculcant. et celestia desiderant.
ita tam̄ qđ ipsa nec a flammis nec
a ueneno illius ledi potest. quia
ipsi tanta fortitudine et constan-
tia in dō muniti s; qđ nec ab apus
incendit. nec ab occultis p̄suasio-
nib; diabolice iniquitatis contami-
nari ualent. qm̄ magna fortitu-
dine uirtutū. uana signata deserit.
et scitatu iuste uiuentes adherent.
s; qui uigilantib; oculis uidet̄ et
sonantib; aurib; audit. hic mysticis
uerbis meis osculū amplexionis
p̄bet. que de me uiuente emanant
aō.

In corpore humani in parte

Capitula prime visionis. de
 parte.

Quod corda fidelium tunc et ue
 nerari debent magnitudinem. lat
 tudinem. altitudinem. tumoris domini. .v.

Quod omnis fidelis anima sapienter ti
 mens dominum. pro fide sedes dei est. .vi.

Quod profunditas mysteriorum dei ho
 minibus. incomprehensibilis est. nisi quoniam
 tunc ipso donante fide concipitur. .vii.

Quod insipientia dei patris. pro mo
 re filii sui. perfectio omnium electorum
 computata est. .viii.

Exemplum in euangelio de eadem re. .ix.
 Quod significet latus latus in pecto
 re. et cur homo ab angelo non spernat. .x.

Verba esaye ad eandem rem. .xi.
 Verba dauid. .xii.

Quod deus pater in filio suo ab au
 rosa uirgine incarnatus. operatur. or
 dinat. et perficit omnia opera sua.
 De circulo gramme. **Q**uod dominus. .xiii.

Quod potentia dei altior est quam homi
 ni sciendum sit. et cur angeli laudent. .xiiii.

Quod deus est perspicua iusticia. uerus
 et iustus absque commutatione. .xv.

Quod uirtus iusticia. et iudicium
 dei. nullum finem habent. qui comprehen
 di possit humano sensu. **Q**uod rade. .xvi.

De casu primi angeli et sibi con
 senciis. et quare. et quomodo. et quo
 ceciderit. Verba ezechielis de eadem re. .xvii.

Quod gloria splendoris illi que dia
 bolus pro superbia perdidit. seruata est in
 secreto patris alteri facte luci. .xviii.

Quod diabolus cecidit absque he
 rede. homo autem cecidit habens he
 rede. .xix.

In primis capitula. in parte.

.xvii. **E**xemplū de goliath & de dauid. .xvii.
ad eandē rē.

.i. **A**ptula ū uisionis tēre partē
Quod fides que in antiquis .xv.
occultata fuit in ministerio in carna .xv.
to di filio pcessit in lucē.

.ii. **Q**uod fides coniuncta ē timori dñi .xvii.
& timor dñi fidei.

.iii. **Q**uod fides p quatuor partes tēre .xvii.
sup fidē bona opa edificant.

.iiii. **Q**uod oportet hominē humiliter in .xvii.
cedere. et insidias diaboli sapientē

.v. **D**e quatuor angulis edificii. qd signif. .xvii.
tē aliter de eisdē angulis. **I**tem s.

.vi. **Q**uod hominib. a dō patre dat. mu .xvii.
nitio et defensio ad bene opandū.
& circūspecti sunt. quia cinera ca .xvii.

.viii. **D**e speculatiua sciētia. .xvii.

.ix. **V**erba pauli. **V**erba salomonis. .xvii.

.x. **D**e opone duarū causarū. .xvii.

.xi. **Q**uod recte institutiones surrexerūt .xvii.
in abrahā et in moyse.
.xii. **Q**uod speculatiua sciētia cepit in .xvii.
noc apparere. regnante tamen
iniquitate usq. ad abrahā et moy
sen sine int̄ruptione.

.xiii. **V**erba pauli ad eandē rē. .xvii.

.xiv. **Q**uod rectū opus ostensū ē in abrahā .xvii.
et in moyse p spiciua iusticia in
carnatione filii dī. ardens opus p
baptismū in ecclā. durans in finē
mundi. **H**abitura ē. .xvii.

.xv. **V**erba dauid ad eandē rē. .xvii.

.xvi. **Q**uod membra xpī constant adhuc .xvii.
in pfecta in electis suis. et ecclā ca
ret. adhuc futura pfectione qm .xvii.

Quomodo denarius numerus. ante
matus pada surrexit in filio dī in
denariū et denariū in millenariū.

Verba augstini de eadē re.
Quod in quinq. uulnerib. xpī pcc .xvii.
cata hominū delent. **I**tem.

Quod homo quinq. sensib. spū scō
sibi inspiratis. discernit bonū et ma .xvii.

Quod homo anima et corpore
laborat deuitare malū & facere bo
nū in pspis et in aduersis.

Quod humana mens debet habe
re sapientia & discretionē ad cog
noscendū dñm.

Quod homo ex quatuor elemētis
constans. fidē catholicā equali de
uotione colat.

Quod fidelis homo ascendat de
uirtute in uirtute. **I**tem hōis.

Quod filius dī missus ē in mundū
sedm tēpus pordinatū a patre. ut
pferret uoluntatē patris in redēp .xvii.

Quod supbia mali. uel finē ei in
opante creatura. aut. in eū aut
finē supne iusticie iustāq. distri
butionē uoluntatis dī. nullus ho
minū pferuari potest. **I**tem.

Aptula tēre uisionis. tēre par
tē. **Q**uod diuine uirtutes sub
lege pullulantes in noua lege plu
rimū fructū afferunt.

Quod uoluntate dī uirtutes op
antur in hominib.

De statu amoris celestis. discipli
ne uerecundie midie uictorie
et qd significet. **I**tem.

De habitu earundē et qd signi .xvii.

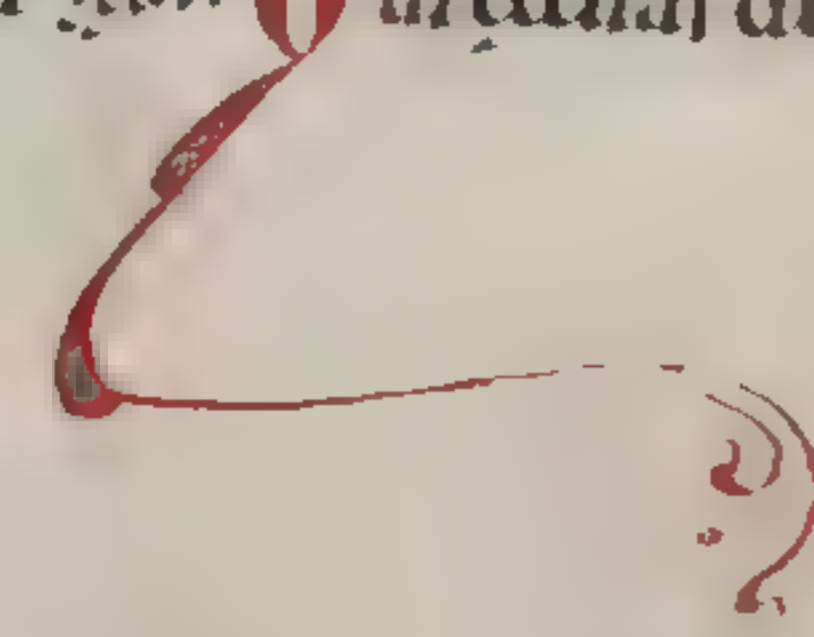

¶ paraf.

.i.
.ii.

.iii.
.iiii.

.v.
.vi.

.vii.
.viii.

.ix.
.x.

.xi.
.xii.

.xiii.
.xiv.

.xv.
.xvi.

.xvii.
.xviii.

.xix.
.xx.

.xxi.
.xxii.

.xxiii.
.xxiiii.

.xxv.

Quod dicitur in visione. tunc
 e forma celi di. et qd opet.
Quod dicitur peccata hominum diligenter
 examinat. aut puniendo in cor
 pore hois. aut in pena futuri secli.
 aut ipse homo purgabitur ppeni
 tentia in anima et corpore.
Verba iob de eade re.
Qui cu timore peccant. merentur gra
 di resurgere ppenitencia in pur
 gatione. qua sibi. plenius n inue
 niunt. ad uitam. **¶** malu bono.
Quomodo in racione homi
 nis bonu respondeat malo. et
Quod homo habent in se duas uo
 cationes. una uocat ad uitam et al
 tra ad mortem.
Verba psalmiste de eode.
Quod mirabilia et admiranda iu
 dicia celi di in ueteri testamto ui
 sa s. ut dicitur in ead.
Quod dicitur a rectitudine iudicii nec
 fallacib. nec adulatoris sermo
 nib. mouetur.
Quod supna utno n excedit actus.
 hominu grauis iudicando. s.
 erba dauid ad eandem re. **¶** tunc.
Quod oculi dmi uident una quaq.
 iniusticia puniendo ea. ita ut qua
 uis humanus sensus iudicia di p
 scrutari n possit. tam crimina ho
 minu n negligunt indiscussa.
Quod helus dmi iuste diudicans
 opa hominu tribulif. omi crea
Quod uirtus sce trinitatis. in multa
 suauitate & recta utnone sibi subi
 cit mtes hominu. sedm diuersita

te inuentionis ipsoz. **¶** castigans.
Quod helus di primo uicit dia
 bolu in xpo. deinde in electis su
 gant. tunc in filio p dno omi
 comitit. uirib. parcens. rebelles
Quod indurata iusticia di despi
 cients et admonitione di et ex
 hortatione hominis n recipiens.
 in pdicione abiciunt.
Quod clementia equerunt deduri
 cia in penitentia et sup eos in iudi
 cialia inducunt.
Quod dicitur sup rabidos. et psuptuo
 se conscienter peccantes. uindicta
 cam et pharaonis. et illoz qui ido
 lu moreb adorauerit. et qui in cia
 ti s beelphigor. inducit.
De iusticia di orta inabel. culta
 in alus electis. suam in filio di hac
 transgressa uiciserit helus di. qui
 tunc erat et ne e pmanebit.
Qui in animo more abhominatur
 ecclesiam et dedicatione eccle et
 res ad ecclesias puenientes destruit.
 helo di dicitur.
Quod in factu iacob pfigurabat
 dedicatio eccle.
 bicuq. corpus xpi inmolandu
 e debet ee lapis signatus. cu si
 ibi ex aliqua impossibilitate te
 plu ee n poterit. **¶** dicitur.
Quod xplu debet habere cau
 sam constructionis sue. que ad
 heret sibi de labore ppli.
Quomodo et qua causa iacob
 decimas omis substance sue de
Qui ecclesias destruit dedicatio

nes sanguine homicidii et fornicatione polluant. et q̄ significam lapide. in sacrificio n̄ habent. et q̄ decimas et res tēplū diripiunt. oue miseris illis.

Qui res ecclē camb. et portis. idē prauiis hominib. diuidunt. homo t̄ sem eoꝝ de sumo gradu usq. ad infimū helus dī p̄ciat.

Quomodo d̄s utione sua cedit credulos et incredulos. **I**usti iudic.

Qui putant se sapientes et potestate sua p̄missa iudicia eleuant. quā miserabilē hos et clus dī exurit.

Quod in celo dī n̄ ē clamor minantis. uocis. s; immobilis et firma potestas.

Quod scientia in hoīe ē quasi speculum. in quo latet desiderū boni uel mali. **I** suū. **I** in xp̄o.

Quomodo ex metu p̄cedit timor. et de timore tremor. et quom̄ homo p̄ hęc tria debet opari q̄d iustū ē.

De prima radice. idē discretionē hominis. et de ignea sup̄ addita grā

Quod nemo in excusatione peccati sui debet insistere contra creatore

Capitula. Sexce uisionis. t̄c parat. **V**erba abstinentie.

Verba largiantis.

Verba pietatis.

Verba uertantis.

Verba pacis.

Verba beatitudinis.

Verba discretionis.

Verba saluationis animarū.

Quod nullus fidelū contempnat magisterio sub eā q̄a etiā p̄magiste

riū israhelici ppli in lege p̄figura bant rectores tēporis gr̄e.

Que duricia legis quasi subleuamine occubauit. incarnatio filii dī p̄ grām sp̄s sc̄i elucidauit.

Quod homo indignitate magistratu fungit uice dī. **R**eguntur.

Quod p̄ter sp̄itale magistratū s̄ quidā seclāris potestate maiores s̄. et minores in p̄plo. qui ab utrisq.

Quod p̄ exterius magistratū intel ligunt interius.

Quia de causa d̄s p̄misit genus unū excellere et aliud subiaccere.

Verba ysaac ad iacob de eadē re. hic inuuit unus ordo. d̄nāntiū liberoꝝ famulantiū.

Quod seclāres et sp̄itales. in quatuor diuidunt.

Quod nemo sp̄itale aut seclāre dignitate. aut p̄cipinā. aut p̄furtū. aut p̄empuonē. sibi usurpet.

Qui maturo sensu s̄. bonā conscientia habent. et uolantia uerba laudis hominū n̄ querunt. electione regimini digni s̄.

Qui cūq. potestate regimini adipsunt. despicientes utrū dō. placeat an n̄. a facie dī fugientes in parte diaboli s̄. quib. n̄ resistit ut q̄n doq. amplius puniant.

Quod p̄dicta differentie hominū ut fuerūt. ita et s̄ et semp̄ erunt p̄ extensione humani tēporis. scdm̄ auctoritatē diuine p̄uidencie.

Quod in conditione seclāriū sc̄i cet̄ maior et minor. tres partes s̄.

potest.

Quod in xpo omnes uirtutes acuto stu-
dio plene opant. et in ipso apte ma-
nifestate sunt. .xxij.

Quod septem uirtutes. septem dona sps. scilicet
seu significant. .xxij.

Verba clare de eade re. .xxij.

Verba salomonis ad eandem re. .xxij.

De statu et habitu predictarum uirtutum
et quod significet. .xxij.

Specialiter de humilitate et habitu
eius et quod significet. .xxij.

Specialiter de caritate et habitu eius et
quod significet. .xxij.

Specialiter de timore domini et habitu
eius et quod significet. .xxij.

Specialiter de timore domini et habitu
eius et quod significet. .xxij.

Specialiter de obedientia et habitu
eius et quod significet. .xxij.

Specialiter de fide et habitu eius et
quod significet. .xxij.

Specialiter de castitate et habitu eius
et quod significet. .xxij.

Specialiter de gratia dei et statu et
habitu eius et quod significet. .xxij.

Capitulum Nove uisionis. .xxij.
Verba sapientie. .xxij.

Verba iusticie. .xxij.

Verba scientie que incepserat. .xxij.

Verba dexteri captus. .xxij.

Verba sinistri captus. .xxij.

Quod filio dei incarnato. uocatio
noui populi. munitione uirtutum;
noua constructio exorta est. .xxij.

Quod ecclesia luce humanitatis fi-
lii dei illustrata. interiori et ex-
teriori scientie hominum demon-
strata. .xxij.

Quod ecclesia omnem ornatum suum
sponso suo transfinit. .xxij.

Quod diuina sapientia in ecclesia
fidei ope cor hominis perscrutari non
potest. .xxij.

Quod de ecclesia in scientia dei pro-
prie adhuc occultatum est. et solerti
industria doctorum ad perfectionem
cotidie parare. non cessat. .xxij.

Quod ecclesia in expugnabiliter
circudata est septem donis sps. scilicet
seu. .xxij.

Quod ecclesiastici doctores apostolica
doctrina florentes. unanimes
operatione sua ecclesiam confortant. .xxij.

Quod doctores ecclesie ad uiam ue-
ritatis fide et ope perduxerunt. erran-
tes. .xxij.

Quod apostoli et sequaces eorum scilicet
apostolici uiri unum tenorem habentes.
sponse dei magna pietatis sollici-
tudine prece debent. .xxij.

Verba salomonis ad eandem
parabola ad eandem re. .xxij.

Quod carnaliter uiuentes ad
tendunt per seientiam potestatem dei.
In diuersitate multimoda ingre-
diuntur ecclesiam et egrediuntur. .xxij.

De symoniacis. et de occultis di-
uinis iudicis super eos. .xxij.

Verba petri apostoli de eade re. .xxij.

Quod dignitas regiminis bona
est et ad utilitatem hominum ad deo dis-
posita. ut ipsa discant timere
dominum cui qui resistit deo resistit. .xxij.

De symoniacis qui penitent ubi
qui non penitent. .xxij.

Quod deus noue sponse dona scilicet
spiritus ad defensionem et ad decorum
dedit. .xxij.

De sapientia et statu et habitu
eius et quod significet. .xxij.

De statu iusticie fortitudinis
et quod significet. .xxij.

.xxij. Specialiter de fide et habitu eius et quod significet.

xxviii. Specialit de firmitudine et habitu. xi. qd sig.

et sententis et qd significet.

xxviii. Specialit de iusticia et habitu et qd significet. **S**ed qd significet. xv.

xxviii. Specialit de sententia et habitu et

Capitula Decime uisionis tercie partis.

Verba filii hois.

Quod homo habens scientiam boni et mali inexcusabilis est.

Admonitio ad coniugatos.

Comparatio de agro.

Quod homo non debet seruari quod sibi sciendum non est sicut in exemplis patris.

Quod nullus repente uia scientis arripit ut in suppositis exemplis uis.

Admonitio ad uirgines et continentis qualiter scientiam agredi debeant.

De interiori continentia minus ut in subiectis exemplis manifestum est.

Comparatio de thesauro.

Verba constantie.

Verba celestis desiderii.

Verba compunctionis cordis.

Verba contemptus mundi.

Verba concordie.

Quod in altitudine iusticie et fortitudine donorum spiritus sancti opera que deus in hominibus operatur solidantur.

Quod omnis actio que fide et opere in fidelibus perficitur timori domini diuina prudentia coadunatur.

Quod uolente perscrutare in bono opere filii dei regit ne cadat in errorem que humilitate sua destruxit mortem.

Quod umbra legis in nativitate et in passione filii dei sine accepto.

Quod gessit deus in ecclesia ab hominibus.

uideri et serui possunt. finura autem non nisi fide et reuerentia diuina.

Quod deus iudicat hominem aspiciens. admonet ut imitando seculi edoceat patriam petat.

De statu constantie celestis desiderii. compunctionis cordis. contemptus mundi. concordie. et quod

de habitu earundem et quod significet.

Specialit de constantia et statu eius et quod significet.

Specialit de celesti desiderio. et statu eius et quod significet.

Specialit de compunctione cordis et statu eius et quod significet.

Specialit de contemptu mundi. et statu eius et quod significet.

Specialit de concordia et statu eius et quod significet.

Quod in uigilante fortitudine fidei opus bonum explanatur. et in perfectione operis. qua deuotione quousque deum colat ostendit.

Quod per fortitudinem fidei deus antiquum serpente in profundum cuniculi confusionis deiecit.

Pagani iudei falsi christiani uera fide abnegantes in potestate dei se quamuis ab ecclesia que in alto posita est ecclesi sunt.

Verba iohannis ad eandem rem.

Quod deus ecclesiam ab omnibus partibus mundi collectam secundum quod predestinauerit ad effectum confuso diabolo producit. quod est in nouissimo die.

Capitula decime uisionis tercie partis. De quinque ferocissimis cursibus.

Temporalium regnorum. . . . .
De cane igneo quod significet. . . . .
De fulvo leone quod significet. . . . .
De equo pallido quod significet. . . . .
De nigro porco quod significet. . . . .
De griseo quod significet. . . . .
De colle quinq; apices habente & de . . . . .
Quinque: sumib; bestiarum quod significet.
Verba iob ad eandem rem. . . . .
Quod ecclesia ad perfectionem suam fulget
 indecore iusticie usq; ad tempus antixpi.
Quod tunc fides ecclesie quasi indubio est. . . . .
Pater testimonium enoch et helie. . . . .
Quod ante finem mundi testimonio
 eorum de sponsus ecclesie candidissi-
 me fulgebunt de uictorio filio pdmo-
 nis et manifesta fide ueritatis. . . . .
Verba dauid ad eandem rem. . . . .
Quod ecclesia refrigerante iusticia
 multas et diuersas passiones et p-
 secutiones lamentabiliter sustinebit.
Quod antixpe horribili terrore fide . . . . .
 tel dilanians fetore suum crudelita-
 tis et insaniam mordacitatis sue hominibus
 infundit. . . . .
Quod filius pdmonis quasi blandicus
 non potest crudelissimis persecutionibus
 incuruare temptabit. . . . .
Quod ecclesia in consumatione mun-
 di nobilissimo sanguine perfunde-
 tur usq; ad duos testes ueritatis. . . . .
Quod nos in septimo millenario su-
 mus transactis seculis. . . . .
Qua de causa deus noua secreta &
 multa mystica hactenus latentia
 per non loquentem et indoctum modo lo-
 quentem di ad doctores ne he . . . . .

sermonem spernant. s; uelut uictorio-
 sissimum uictoriam contra filium in-
 quitatis eleuauit. **T**empore. . . . .
Verba spe ad ecclesiam de nouissimo
 uangelium de eodem. . . . .
Quod turbato orbe quatuor de . . . . .
 menta abluuntur et ecclesia in filiis su-
 is implebitur ne membra de sint capti-
 uata. . . . .
Quod cursus mundi nec in septimo . . . . .
 numero est et post laborem sigilla
 scripturarum apte & leniter ut in
 hoc libro profertur et alius nume-
 rus non est quod super est hominum sciendum non est.
Quare deus filium suum uoluit incar-
 nari in fine temporum. . . . .
De camaxpo et matre eius. . . . .
Quod amatre magicis artibus in-
 structus indueris creaturis uo-
 luntate sua permissione dei exerceat
 de potestate eius et diuersis miracu-
 lis que facere uidetur. . . . .
Verba moysi de uisione dei. . . . .
Quod quidam a diabolo decepti
 portenta in creaturis fallaciter
 ostendunt. s; eas malum modum trans-
 mutare non possunt. . . . .
Qua diuerso modo antixpe su-
 os decipiat et cur hoc illi permissum
 de simulata morte antixpi et
 de scriptura maledictionis qui
 huic contra dixerit occidetur. . . . .
Verba iobis. **R**eseruari sint. . . . .
De enoch et dia quere ad id tempus . . . . .
Verba illorum ad filios dei. . . . .
De ueris signis illorum quibus falsa
 antixpi abiciantur. . . . .
Quod permissione dei consumati

mercede laborum suorum consequuntur.
 xxxviii. **Q**uod omnia membra ecclesie exsuperuolosa arrogancia antixpi tremore concutiantur. putant se posse penetrare secreta celestia. **R**edeamt.
 xxxviiii. **Q**uod potestas dei manifesta uirtute filium perditionis admodum diaboli incensa damnatione perferat.
 xxxix. **Q**uod infernalis fetor et nebula locum clarioris illi replebit. ut decepti
 xl. **Q**uod filio perditionis perstrato sponsa christi candore mire pulchritudinis clarifecit. errantibus adiuua uertit ut redeant. **I**n deo.
 xli. **Q**uod die iudicii nemo scire poterit.
 xlii. **E**xemplum de samstone. **F**us.
 Capitula xxii. uisionis. tunc par
 .i. **Q**uod uinouissimo tempore mundus multis calamitatibus. ut hora mortis dissoluitur. .ii.
Quod omnes creature repente et commouentur et quequid in aere et in aqua. terra mortale est uita reddit et quod feditatis est in eis euanescent. .iii.
Quod corpora mortuorum ubicumque fuerint in uigilate corporis et secus sui resurgunt. **I**tem.
 .iiii. **D**e signatis et non signatis resurgenti
 .v. **Q**uod filius cui patet potestate dedit iudicium facere in forma humanitatis ad iudicium ueniet. .vi.
Euangelium de eodem. .vii.
Quod signati obuia iusto iudicium non in difficultate celeriter rapiunt et opera eorum apparebunt. .viii.
Quod omnes flores dei. **I**dem patris archie. prophete. apostoli martyres. con

fessores. uirgines. et monachi. et alii propositi fulgebunt. .ix.
Quod celi interim laudes suas in silentio continent. cum filii sententia iudiciali proferret. conscientia singulorum aperta. .x.
De bonis et malis que iudicandi sunt. .xi.
De infidelibus. que iudicata ad iudicium non perueniunt. .xii.
Quod finito iudicio maxima quies et tranquillitas exortetur. .xiii.
Quod electos gloria circumstant cum magnis laudibus. recipit. sed reprobos infernus magno ululatu absorbet. .xiv.
Euangelium de eodem. .xv.
Quomodo clementia et sol et luna et stelle finito iudicio. in melius mutantur. et nox non erit. .xvi.
Verba iohannis de eodem. .xvii.
Capitula tunc decime uisionis tunc parat.
Symphonia de sancta maria. .xviii.
De noue ordinibus supernorum spirituum. .xix.
De patriarchis et prophetis. .xx.
De apostolis. .v. De martyribus. **I**dem. .xxi.
De confessoribus. .vii. De uirginibus. .viii.
Vox armonie in querulis de reuocatis ad eodem gradus. .xix. tunc. **I**n exhortatione uirtutum. et in contradictione diabolicarum artium. .xx.
Quod de ineffabili gratia sua corde et ore dei ineffabiliter laudantur. .xxi.
Quod symphonia in unanimitate et concordia proferenda est. .xxii.
Quod uerbum corpus symphonia autem spiritum et armonia diuinitate. uerbum uero humanitate.

filii designat. xvij.

Tu.

Quod psymphonia rationalitatis
torpens anima excitat aduiglan

Quod symphonia dura corda emol. xvij.

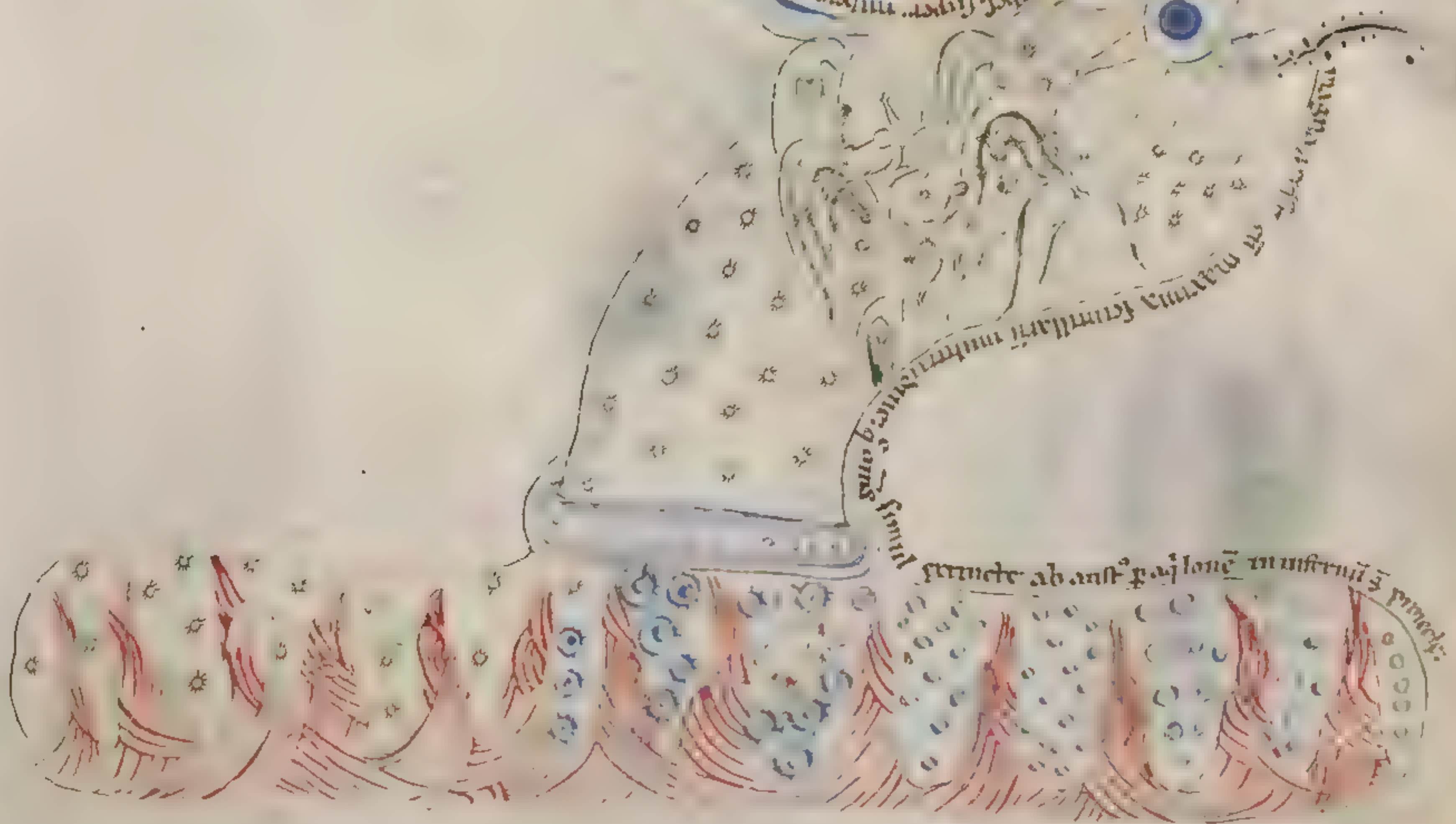
lit et humore compunctionis in
ducat et spm sem aduocat. xv.

Quod fidelis omni deuotione inces
sant iubilare debet. **C**uias. xvi

Verba dauid de eade re. xvij.

Explieunt capla tēie partis libri

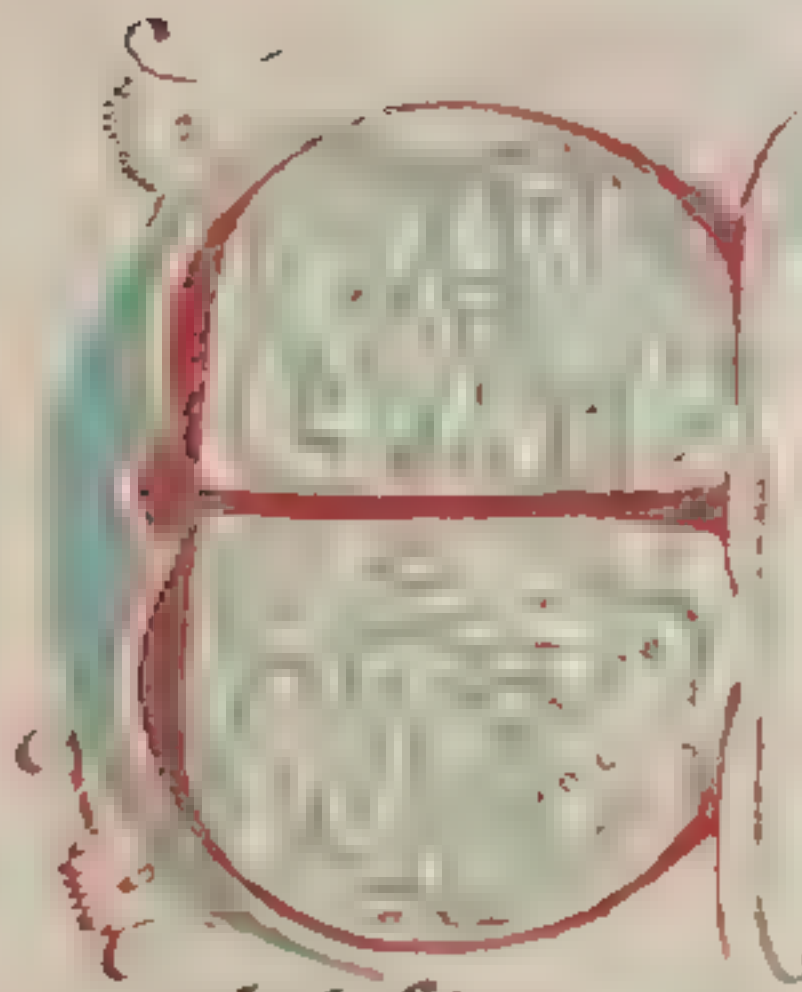
Explieunt capla libri cuias sim
plicis hominis.

EGO
HOMO
SUMPTA.

abalus hominib. que n̄ sū digna
nominari homo. p̄t̄ transgressio
nē legis dī. cū deberē eē iusta et
sim iniusta. nisi q̄d dī creatura
sū ipsius gr̄a. que me etiā saluabit.
vidi ad orientē. et ecce illic con
speci uelut lapidē unū totū in
regū. in m̄se latitudinis atq. alti
tudinis. habentē ferreū colorē. et
sup̄ ipsū candidā nubē. ac sup̄ eā
positū regālē thronū rotundū.
in quo sedebat q̄dā iuuenis luci
dus mirabilis gl̄e. tamēq. clarita
tis. ut nullatenus eū p̄spicere pos
sem ut ueri. habens quasi in pectō
re suo limū nigrū et lutulentū.
tamē latitudinis ut alicui mag
ni hominis pectus ē. circūdatū la
pidib. p̄ciosis atq. margaritis. Et
de ipso lucido sedente in throno.
p̄tendebat magnus circulus au
rei coloris ut aurora. cui ampli
tudine nullom̄ cōphendere potui.
grans ab orientē ad septentrionē.
et ad occidentē atq. ad meridiē.
na se reflectendo ad orientē ad
ipsū lucidū. nec habens ullū finē.
Et idē circulus erat etiā tamē al
titudinis. ut eā cōphendere n̄ pos

sem. esse reddens splendore ualde
tribuit scilicet lapida calibet. et
ignea coloris. undiq. sedm̄ ampli
tudine suā sur sū in altitudine celi
et deorsū in profundū abyssi ita se
extendente. ut nullū finē eū uidere
posse. Vidi etiā tunc de secreto eadē
sedentis in throno stella magnā
multa splendoris ac decoris p̄ditē.
cū eā plurimā multitudinē can
dentū semillarū. que cū eadē
stella om̄s confluentis ad austrū. in
spiciebant ipsū sedentē in throno
quasi alienū. seq. ab eo auertē
tes magis inhiant ad aquilonē.
quā eū inspicere uellent. S; statū
in ipsa auersione inspectionis sue
om̄s extinguit s. sic uerse in migrē
dine carbonū. Et ecce uentus
turbinis ortus ē ab ipsis. qui eas
mox ab austro retro eundē se
dentē in throno p̄icit ad aqu
lonē p̄cipitatas in abyssū. ita ut
earū amplius nullā uidere uale
rē. Splendore autē illū magnū
qui eis abstractus ē. uidi subito
in earū extinctione reuerti ad
ipsū sedentē in throno. Et audi
ui eundē q̄ sedebat in throno m̄
dicentē. Scribe que uides et
audis. Et respondi de interiori
scientia eadē uisionis. Rogo te
mī dñe ut m̄ des intellectū. q̄n
nus possi enarrabiliter p̄ferre
hec mystica et nederelinquas
me. s; confirma me in aurora
tue iusticie. in qua manifestat

ē filius tuus. et da m̄ c̄ om̄ possim. et
 qualiter debet p̄ferre diuinū consiliū.
 q̄d in antiquo consilio ordinatū ē.
 quom̄ eundē filiū tuū uoluisti in
 carnari. ita ut homo sub tēpore fie
 ret. hoc uolens ante omnē creatu
 rā in simplicitate tua et imagine co
 lumbe scilicet sp̄s sc̄i. ut idē filius
 tuus quasi splendida solis forma
 mirabilit̄ surgens. in incipiente
 capite uirginitatis ueracit̄ indu
 eret humanitate. s̄p̄ta hominis
 forma p̄p̄t hominē. Et iterū audi
 ui eū dicentē m̄. O quā pulchri s̄
 oculi tui in diuina narratione.
 dū ibi surgit aurora in diuino cōsi
 lio. Et iterū respondi. de interiori
 scientia uisionis ipsius. Ego appa
 reo in sinu animi mei ut cinis eue
 rret p̄cedimus. et sicut puluis in
 stabilitatis. unde sedeo pauens in
 umbra sicut penna. s̄. ne deas me
 de t̄ra uiuentiū ut p̄grinū. quia
 in magno sudore laboro in hac u
 sione. et q̄a etiā de uilitate mei stul
 ti sensus q̄ m̄s ē in carne. cōputo me
 frequent̄ in unum et in uilissimū
 locū. ita q̄d n̄ sum digna uocari
 homo. quia ualde timeo n̄ au
 dens dicere tua misteria. O bone ac
 mitis pat̄. doce me q̄d tue uolun
 tatis sit. q̄d dicere debet. O tu me
 uende pat̄ et o tu dulcissime et
 o tu plene om̄s gr̄e. nederelinq̄s
 me. s̄. conserua me ut tua iudicia.
 Et iterū audiui eundē m̄ dicentē.
 Hunc die ut docta es. Volo ut di

cas. quāuis cinis sis. Die reuelatio
 nē panis qui filius dī ē. quia ē
 in igneo amore uidelicet omnē
 mortuū suscitare in anima et cor
 pore. et dissoluta peccata relaxa
 re in serena claritate. ipse in eū
 suscitacionis sc̄tatis in homine ex
 istens. ante quā in illo exsuscitaret.
 Unde etiā magnificus et gl̄osus ac
 incōphensibilis d̄s dedit magnū
 instrumentū. mittens eundē filiū
 suū in pudicitia uirginitatis. que
 n̄ potuit habere ulla uarietate ma
 cularū in sua uirginitate unde ip
 sa molliret. ibi n̄ potuit nec eē de
 buit ulla pollutio carnis in uice
 uirginis. q̄a uirginitas et mortifi
 catrix mors generis humani ipsa
 met nesciente ut in somno decepta
 ē. q̄ndo filiū dī in magno silentio
 uenit in aurora uidelicet in humi
 lem puella. O mors q̄si secuta p̄ces
 sit. nesciens uitā quā illa dulcis
 uirgo portauit. q̄a sibi erat ab
 sconsa cū uirginitas. Ipsa enī ur
 go erat in paup̄culis reb. q̄a diu
 na maiestas eā ita inuenire uolu
 it. Hunc scribe de uera agnitio
 ne creatoris in bonitate ipsius sic.
O s̄ qui cuncta creauit et homi
 nē ad gl̄iam illā de qua p̄dit
 anḡls cū suis uirginitatib. p̄dictus
 ē ordinauit. ab omni creatura
 sua maximo honore et timore
 uenerandus et metuendus ē. q̄a
 iustū ē ut creatori omnium uene
 ratio. a creatura sua exhibeat. et

d[omi]n[u]s sup[er] om[n]ia fidelissime adoret. Q[uo]d
 & lapis iste que[m] uides certissime de
 signat. Ipse e[st] enim ministerio magnitu
 do timoris d[omi]ni. qui purissima inten
 tione in cordib[us] fidelium semp[er] oriri
 et p[er]seuerare debet. S[ed] q[uo]d cu[m] uides to
 tum integrum et unum se latitudinis atq[ue]
 altitudinis habentem ferreum colore[m].
 hoc e[st] q[uo]d eade[m] firma et grandis mag
 nitude timoris d[omi]ni firmissime te
 nenda e[st]. quia d[omi]n[u]s metuendus e[st] ab
 om[n]i creatura unvota integritate ut
 cognoscat unus et uerus d[omi]n[u]s e[ss]e. cu[m]
 nullus p[ro]ter eum e[st] nec similis illi. in q[ui]
 e[st] unum se latitudo. quo incop[re]hensibi
 lis e[st] in om[n]ib[us] et sup[er] om[n]ia et altitudo.
 cu[m] se[m]p[er] diuinitate[m] nullus cop[re]hen
 dere nec ad ea[m] p[ro]tingere cu[m] altitudi
 ne sui sensus potest. quia ipsa e[st]
 sup[er] om[n]ia. Q[uo]d aut[em] e[st] similitudinis
 ferri coloris. hoc e[st] q[uo]d onerosu[m] et
 duru[m] e[st] humanis membris. d[omi]n[u]m time
 re illud ualde graue existens mol
 ueia fragilis cineris. q[ui]a humana
 creatura ipsi rebellis e[st]. **S**up[er] lapi
 de uero ipsu[m] candida nubes. clara
 sapientia humane m[en]tis e[st]. ac sup[er]
 ea[m] positus regalis thronus rotun
 dus e[st] foris et principalis fides. cir
 cuens in xp[isto] p[ro]p[ri]o. cui d[omi]n[u]s fide
 liter conscius e[st]. quia ubi timor
 d[omi]ni radicat. ibi etia[m] sapientia hu
 mane m[en]tis sup[er] apparebit. et de
 inde d[omi]no adiuuante fides sup[er] hanc
 imponet. in qua ipse d[omi]n[u]s sibi requie[m]
 parat. Cu[m] enim d[omi]n[u]s timeat p[ro] sapientia[m]
 humane m[en]tis in fide intelligitur.

quia cu[m] his tangendus e[st] ut sedes tan
 git d[omi]n[u]m suu[m]. Et tunc in his d[omi]n[u]s parat
 sibi sede[m] existens sumus sup[er] om[n]ia. q[ui]a
 neq[ue] potestate neq[ue] d[omi]natione cop[re]
 hendi potest. s[ed] residet in uinea et
 pura fide quo unus e[st] qui credendus
 e[st] d[omi]n[u]s sup[er] om[n]ia. **V**nde sedens in thro
 no uiuens lucidus. mirabilis gl[ori]e tan
 req[ue] claritatis ut nullaten[us] cu[m] p[ro]spicue
 possit intueri. habens quasi in pecto
 re suo lum[en] m[er]itu[m] et luculentu[m]. tan
 te latitudinis. ut alicuius magni
 ho[m]inis pectus e[st] circūdatu[m] lapidib[us].
 p[re]ciosis atq[ue] margaritis. est sup[er] om[n]ia
 regnans uiuus d[omi]n[u]s. lucens in bona
 te et mirabilis in opib[us] suis. cui in
 mensa claritate in p[ro]funditate mi
 sterii sui nullus hominu[m] p[ro]fecte po
 test intueri nisi in q[ui]nta fide cop[re]
 hendit. atq[ue] portat. sicut sedes con
 tincta accircūdat d[omi]n[u]m suu[m]. Que
 ut illi subiecta e[st] ita q[uo]d nec se ele
 uare possit contra d[omi]n[u]m suu[m]. sic fi
 des n[on] desiderat superbe asp[er]ere in
 d[omi]n[u]m. s[ed] tantu[m] in uia deuotione tan
 git eum. **E**t q[ui]si in pectore suo idē
 in sapientia misterii sui habet p[ro]
 amore filii sui infirmu[m] et debile[m]
 ac paup[er]e[m] lum[en]q[ue] homo e[st] m[er]itu[m]
 in m[er]itu[m] peccator[um] et luculen
 tu[m] in pollutione carnis & latu[m]
 sedm[odum] similitudine[m] pectoris ho[m]inis.
 q[uo]d e[st] dilatatio p[ro]funde et magne
 sapientie in qua ipse d[omi]n[u]s creauit
 homine[m]. illos respiciens qui s[un]t in
 saluatione anime p[ro] penitentia.
 in qualicūq[ue] crimine contra d[omi]n[u]m

141
sunt in sua debilitate calcitrantes
quia tam ad eum perueniunt. Hi sunt circum
dam cum pluribus ornamentis illorum qui
inter eos surgunt ut lapides preciosi
in magnis personisque sunt martyres ac
uirgines sanctas et ut margarite
que sunt innocentes et penitentes filii
redemptionis. cum quibus idem ualde
ornatus est dum in humano corpore
fulgent tante uirtutis que in deo
sunt fulgentes in omni claritate. Nam que
constituit spiraculum et uitam homi
num ille inspicit semetipsum. Quomodo
scilicet cum redemptione dum presentant
in sua predestinatione filium suum in car
nari. ita quod in eius corpore deberet
abstergi omnis maculosa uarietas
criminum. Et sic uidet etiam animas
que iustificabuntur post multiplicam
tionem superfluum peccatorum. dum adhuc
in corporibus suis sunt et que consue
runt iniusticia dei ambulare post
diuersitate errorum suorum qualiter con
sistant in deo. ac qualiter desistant de
multa obliuione et quomodo reuer
tantur de uno quoque uicio cum quo
sunt uulnerate immortalibus ubi ceci
derunt in peccatis. sicut sunt inspec
tantes quod multi populi surrexerunt
de errantibus. uis in quibus ambula
bant pleni uulneribus. in plagis pes
simis. restaurati de morte fedita
tis criminum. sicut etiam multi ueni
unt qui in amaritudine acerbis
doloris peccati tam graui sunt uulne
rati. quod ipsi etiam in consuetudine
malorum morum in quibus supra modum

peccauerunt sunt ita rediosi. quod non pos
sunt amplius spirare in fluctibus. ad
operandum mortiferum opus. in aduiter
rio et homicidio. et superfluitate om
nium malorum. **O** miserum nunc ueniunt
ipsi quasi peregrini de longinqua
regione. sicut scriptura habet in
euglio ubi adolescentior filius dixit.
surgam et ibo ad patrem meum et dicam
illi. pater peccaui incesum et coram te.
iam non sum dignus uocari filius. fac me
sicut unum ex mercenariis tuis.
Hoc tale est. Homo qui de lapsu pec
catorum. per admonitionem spiritus sancti reuer
tatur in se. dicit. uolo surgere de
importabilibus peccatis que ame
nullatenus sunt sustinenda de graui
culpa. et reuertar in recordatione
mea. plangens ac merens peccata
mea. sic ueniens ad patrem meum. quod
pater meus est quem creauit me. et di
cit illi. pater peccaui incesum. idem in
celesti opere quod ego sum. qui me for
masti in uoluntate tua. me sic
tangendo in creatura hac. quod ego
etiam celestis debui esse in actibus. meis. et
feci me contractum cum turpissimis opi
bus peccatis. etiam coram te. quia huma
na natura destrui in me. Quomodo.
In multis abominationibus. in deo sum
et ego reus in mea peccatione et in tua
maiestate. et non sum dignus nominari
filius tuus. quia propter nequicia cor
dis mei creatura tua in me dixi in
alium modum. quam arte constitutus sum.
S. nunc fac in ut tuo redemptio ser
uo cum mercede sanguinis filii tui. quod

ipsū dedisti in tantā mercede quā
mors nūquā rependeret potuit ul-
la re compensatione. s; dimittit pec-
catoris ppenitentiā. que in passio-
ne eīde filii tui orta ē. q̄a rectā he-
reditatē filioꝝ amisi in adā. qui cre-
atus filius iniusticia destitū ē glā
felicitanis. Nunc autē debet peni-
tentia redimere hominis peccata.
cū sanguine filii tui. Istud ē dicen-
dū illis q̄ mirant casū adē. et post
hoc reuertunt ppenitentiā. sic pun-
gentes ad saluationē. et memores s;
quod multas causas audierūt que
descripturis s; narrande et de cru-
ciatu & de sanguine redemptoris eoz.
et recordant gemitus q̄d transgres-
si s; cū audiat q̄d cū studio debuerūt
p̄cepte uidelicet quomodo seruarent
uerbū dī. cū ipsi negligenter legē
eius que eis erat instituta ad custodi-
endū inconstitumē p̄ceptū. recu-
santes inspicere q̄d deberent facere
uel q̄d deberent facere uel q̄d debe-
rent dimittere p̄pt̄ timorē dñi.
qui tam ueniunt ad ueritatē re-
cordantes ea que audierūt uel sei-
uerūt adō quāuis prius ita cecati
essent. q̄d omnino nolebant sentire
iusticiā ipsius. ut se ad hoc quicquid
declinarent. q̄d ipsā p̄ponerent
peccatis suis. cū spernerent eā. et cū
reuerent retro uerbū dī. respuen-
tes legē eī. Multi de istis erūt sup̄ ha-
bundantes in bonis. ita ut nec faci-
entur nec eis sufficiat epulari in
domo dī celebrando diuinū offi-

cū. et opando iusticiā eī sup̄ habun-
dantur. ita q̄d semp̄ s; fletus et me-
mores indolorib; maloz que fecerūt
in ante actis reb; dū colebant illicita
opa. transcurrentes uerba legis dī. **I**stud .vi.
ē iustus iustus. que uidet in pectore
p̄i patris. Quomodo. filio dī qui de
corde patris exiit. ueniens in mun-
dū. adē credens p̄pt̄. adherens ipsi
hac intentione qua credit in eū. Cer-
te p̄pt̄. sic etiā isti apparent in
pectore p̄i patris. ut n̄ sp̄nat angls
nec ulla creatura hominē qui summi
dī filius incarnatus habet formā
hominis in semetipso. quō beatus
angelicus chorus indignū habe-
ret hominē. p̄pt̄ magnā fednitatē
uiciorū in peccatis eī. cū ipsi sup̄ni
angeli inuolabiles sint. ulla disp-
sione iniusticie. nisi q̄d acutissime
uident faciē patris. Et q̄d amat̄ apa-
tre. hoc etiā amant ipsi in filio. Quomō.
Scilicet q̄d idē dī filius natus ē hō.
Nā ego pat̄ eundē filiū meū exuir-
gine natū posui in saluationē et in
restauracionē hōis. ut dicit esayas
p̄p̄ha seruus m̄s. **S**icut pastor .vii.
gregē suū pascat in brachio suo
congregabit agnos. et in sinu suo
leuabit. scias ipse portabit. Hoc
tale ē. Sicut pastor gregē suū pas-
cat. sic pascat filius m̄s pastor bonū
redemptū gregē suū. Quomō. Ipse pas-
cat eū sua lege. quā ipsemet p̄me
plantauit. Vnde etiā in sua ceteri-
sa potestatis ut in brachio suo. scili-
cet q̄d idē filius m̄s ē homo. congregat

gabit innocentes agnos de culpa
 ade pinnocentia baptismi cu eis ex
 uniu uentris homo cu opib. suis. et in
 loge sua in sinu suu. Quomodo. i. i. de
 licet qd leuat eos sup ecclesia. edox.
 talim qd fiunt mbra ei. Qua ppter
 sic in uentri secro dicitis appa
 ret homo in forma sua. qd nec an
 gli faciunt nec ulla alia creatura.
 quia ide unigenitus ms ppter re
 deptione humani generis in uirgi
 na carne forma assupit hois. Ip
 se portabit etia has fctas in corde
 suo. Quom. Ipse filius ms portat ho
 mines in sanguine suo. sic qd salui
 facti s p quinq. uulnera ei. qd qd
 euq. peccauerint p quinq. sensus
 suos. hoc absterget p sumā iusticiā
 post penitentia. quo ipsemet eos
 ita portauit qd incarnatus ē. et
 qd passus ē uulnera meruere. et qd
 mortuus et sepultus ē. et qd amor
 tuus resurrexit. Ipse portauit etia
 eis manū suā. cu eos retraxit ad se.
 Quom. Scilicet qd ide filius ms as
 supsit humanitate pillis. qui pu
 tabant se pditos et ppter casū ade.
 Ide unigenitus ms uicit etia mor
 te. sic qd n potuit amplius dnari
 sup eos. vnde et ipse nouit eos ita
 in uirtute claritatis sue. ut uentri
 ri s in purgatione penitentiae. Qd
 autē eos uidet in sinu patris appa
 rere. hoc ē qd filius hominis pficit
 tur cu membris suis in secro pa
 tris. Quom. Cu eni mundus cople
 bit. tunc electi etia xpi qui mbra

ipsius s. pficiunt. O qua pulcher
 ille fili ē. ut psalmista dicit. viij.
Speciosus forma p filius homi
 ni. Hoc tale ē. Pulcherrima
 pulchritudo fulget in eo clarissi
 me forme. sine ulla macula pecca
 ti. et absq. liquore humani fetu
 ris. et sine ulla concupiscentia fac
 tu opis in desideris peccatorū. que
 exigit caro humane infirmitatis.
 Hoc nūquā tetigit hunc hominē.
 Et eade forma filii hominis nata
 ē in simplicitate p alus hominib.
 ita qd illa uirgo genuit eundē
 natū suū in ignorantia peccati.
 se nesciens in crūna habere filiū.
 Quom. Quo n sensit ullū contactū
 opus in peccatis. ido ignorabat se
 habere dolorē in partu. s. ut in
 ea corporis sui integritas gaude
 bat. O qua speciosa forma. S. noui
 sit hominib. qd ibi carnalis pul
 chritudo maior n erat nisi ut or
 dinatio p funde sapientie consti
 tuit formā hois. qd pater et filius
 et sps scs unus d. s. in trib. psonis. n
 delectat in pulchritudine carnis.
 s. in magna humilitate. ut ide fi
 lius di se induit humanitate. In
 forma autē ei dē filii hois n erat
 ulla maculositas. ut aliquādo dis
 fundit homo molesta facie indi
 uersitate corporū. qd ē in iudicio
 di. scilicet cu mbra hois diuisa s
 n recte ordinata ut debiliū. qd
 n ē sedm naturā formationis in
 corpore hois s. sedm iudiciū di.

Et foras quidē natura existit inrecta
formatione infirma autē defluit in
diuersitate formationis contrarie
forme. qđ n̄ erat opus huic homini
filio meo. S; in quā magna diuersi
tate sunt hoīes in suis m̄bris ita qđ
ipsi s̄ nigri. fedī. polluti. leprosi. idro
pici et pleni uicis. habentes etiā ru
biginē malefici in suasionē diabo
lice arūs. et insipientes. et duri uide
re bona dñi. et accusandi atq; cul
pandi de mul. ta obliuione. qđ
iusticiā debuerūt opari et
opari. malu. ac dimittunt. bo
nū. despicientes crucē et martiriū
dñi sui. d̄s pat̄ inspicit tam ininten
tione sue bonitatis factū opus de
limo. sicut pat̄ respicit ad filios su
os dū eos eleuat in sinū suū. Et quo
ipse d̄s ē. habet patris dilectionē
ad filios suos. Tali m̄ ē enī sibi interi
or dilectio cordis ad homines. qđ
filii suū misit ad crucē. quasi agnū
mansuetū qui portat ad uictimā
occidendus. ita qđ idē filiū reporta
uit p̄ dñā ouē quā tulit sup hume
rū suū assūpta humanitate. in mag
nis eā portans dolorib; cū dignat
est mori p̄ uicib; suis. In eisdē autē
hominib; s̄ multi circūdati cū or
namentis. qui decorati s̄ p̄ioso orna
tu uirtutū. qui s̄ martyres. uirgi
nes. innocentes. et penitentes. ac sub
iecti magistris suis ut p̄dictū est.
et qui sibi ipsi. consen s̄ in crimi
nib; suis. in his se cruciantes cū in
cepugnabili certamine. dū negax

in semetipsis qđ s̄. Ibi n̄ ē dicendū
qui s̄ uel ubi s̄ de th. nā om̄s cōpu
tan s̄. Quis ē cui possibile sit uidere
in profunda sapientiā atq; cōp
indiscretionē scientie ei. quid ipse
habeat in numero numerato. In cō
p̄hensibilia s̄ iudicia ei om̄ib; homi
nib;. Vobis currendū ē. qđ paratū ē
uobis regnū dī. Nā sedm̄ studiu si
deliū opantiū iusticiā dī qui s̄ ab
lum in baptismo cognitaq; infide
talis etiā merces erit eorū. **Q**uod au
tē uidet qđ de sedente ut bronno
p̄tendit magnus circulus auri
coloris ut aurora. cui amplitudi
nē nullom̄ cōp̄hendere potest. hoc
est qđ ab omnipotentē patre exten
ditur fortissima potestas. et firmis
simū opus ei. om̄ia cōp̄hendens in
potestate ipsius cū qua ē opans in
filio suo. quē semp̄ in maiestate di
uinitatis apud se habuit. p̄ eū or
dinans ac p̄ficiens om̄ia opa sua an
te mundū. et immundo ab initio.
qui p̄leberimi fulgoris uelut
aurora rubet. quia idē filius in sa
pientissima uirgine qm̄ aurora
significat incarnatus ē in spiratio
ne digni dī. qui sp̄s s̄s ē. in quo etiā
factū ē om̄e opus patris. Hui' gl̄e
circulū nulla ratione cōp̄hendere
ualet. qđ nec ipsius potestati nec opi
ulla ē m̄sura ullius bonitatis uel
potestatis ad illā mensurā que sit
uel fuerit uel fieri debeat in ulla
creatura. nisi qđ d̄s ē inestimabi
lis et incōp̄hensibilis in potestate.

s. vms.

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

s

:x.

sua et inuidus ac mirabilis in ope suo. Et idē circulus girans ab oriente ad septentrionē et ad occidentē atq; ad meridiē se reflectendo ad orientē ad ipsū sedentē in throno nec habens ullū finē. hoc ē qđ potestas ac opus dī circueunt cōphendendo omnē creaturā. Quo modo. In uoluntate patris qui cū filio et spū scō dī unus ē ortē s̄ om̄s creature. que om̄s sciunt eū in potestate. Quomodo. Om̄s s̄ cū in certatione sentientes. scilicet girantē ab oriente qđ ē in ortu oīs iusticie. et tendentē ad septentrionē in confusionē diaboli. et ad occidentē ubi tenebre mortis luce uite uolunt opprimere luce tam̄ n̄rū resurgente de uicta tenebrarū caligine. et ad meridiē ubi ardens ardor ē iusticie dī in cordib; fideiū. sic se recuruando ad ortū iusticie quasi ad orientē. Quid ē hoc. Dū p̄sumā potestātē opus dī sedm̄ p̄ordinatū ad ō tēpus cōpletū fuerit in hominib; in mundo. tunc etiā implebit̄ circuitus eiđe mundi p̄fectus in fine tēporis cū nouissimo die. et resurget̄ in sedentē in throno om̄a opa sua in dehis ei n̄ habentē finē. quia dī in regē ē in potestate ac in ope suo. qui erat et ē et p̄manebit absq; ulla inceptuone ulli tēporis indimitate. ita qđ n̄ fuerit sed est.

:xj.

Et qđ idē circulus ē aīra tante altitudinis ut eā cōphendere

n̄ possis. hoc ē qđ sup̄na potestas ita exalta ē sup̄ om̄s uitas creaturarū in sensu et intellectu hoīs et ita in cōphensibilis in om̄ib; et sup̄ om̄a. qđ nulla creatura eā poterit finire ullo capaci sensu. nisi ipsa sit multo altior quā ei sciendū sit. Unde etiā angli frequentē sonant dīm in laudib;. Ipsi etiā uident eū in sua potestate et glā. s; n̄ possunt eū p̄fete uiuere quasi ad finē. nec unquā ualent saturari tā magnitudine quā pulchritudine ei. **Q**uod autē ex se reddit splendorē ualde terribile scilicet lapida calibei et ignea coloris. hoc ē qđ diuina potestas ex se demonstrat uirtutē in magna seueritate contra dissimilitatē et inpenitentē ac inpunitā iniquitatē formidabile. et uclit calibē. qđ dī ē p̄spicua iusticia que n̄ habet ullā iusticiā cedentis molliciei quom̄ puluis. ut dicit hoc iniustū iustū ē. qđ dō n̄ placet. s; ipse ē illa iusticia que quasi calibe confirmauit omnē reliquā iusticiā. que multo fragilior ē iusticia ipsius. quā ferrū calibe sit. et etiā quasi ignē. qđ ipse ē iudicialis ignis cōburans peccatū in omni iniusticia que se nūquā declinare uolunt ad illū querens midiam ei. Et etiā dī quasi lapis in homine. quō ipse ē uerus et iustus absq; ulla mutatione. qđ ut lapis in mollicie n̄ potest conueri. ita n̄ habet ille ulla mutationē. et ē

uelut calib; scilicet in p;picuitate
 p;transiens omnia absq; ulla mutatio
 ne ullius t;poris. q;ia ipse e; d; sup
 omnia. existens ena; q;si ignis. quo in
 flamat et incendit & illuminat
 omnia absq; uicissitudine p;bat t;e
 poris innouate quia ipse d; est.
Sed q; idem splendor undiq; sedm. xiiij.
 amplitudine sua sursum in alti
 tudine celi et deorsu in profundu
 abyssi ita se extendit. ut nullu fi
 ne ei uidere possit. hoc e; q; uirtus
 potestatis ac p;peris di et iusticia
 atq; rectissimu iudiciu ei ubiq; in
 incophensibilitate sua nec in supio
 rib; celi nec in inferiorib; abyssi
 ullu fine habet. qui cophendi pos
 sit humano sensu. **V**ides ena; xiiij.
 de secreto eide; sedentis in throno
 stella magna in multa splendoris ac
 decoris p;dire. & cu ea plurimam
 multitudinem candentiu semilla
 ru. quia p;cepto omip;is patris lu
 cifer ang; qui ne e; satanas. in
 ortu suo magna gla ornatus. et
 multa claritate ac decore uestit;
 p;dit. et cu eo omis semille sui
 agminis. tunc candentes in lu
 cis fulgore ne aut; extinguit in
 caliginis tenebrositate. Qui p;u
 admalu n; aspexit in me integru.
 s; estimabat confidens in se ipsu
 posse incipere q; uellet et p;ficere
 q; inciperet. Unde q; sedent in
 throno debebat honoris q;ia
 p;u creatus e;. hoc retrorsit in
 se ipsu. atq; cu hoc declinabat

se ad malu. Quod uero cu eade; stella
 omis confluentes ad austru in spicie
 bant ipsu sedent; in throno quasi
 alienu. scq; ab eo auertentes magis
 inhiabant ad aquilonē. qua cu in
 spicere uellent. hoc e; q; idem luci
 fer omisq; conuatus illi mirabiliter
 creatus in ardente bono di constitut.
 quasi p;obliquu in supbia iudicet
 dedignans regnante in celo. quia
 ipsi omis ortu in creatone ab initio
 gustauerunt impietate que ad p;ditio
 ne se uertit. dm inspicientes n; sic q; d
 eu scire uellent in bonitate. s; q; d se
 sup eu uelut sup alienu uellent ele
 uare. cu flagrante scilicet elatione
 se a cognatione ei auertentes. et plus
 tendentes ad casu suu. qm dm in
 gla sua cognoscere desiderarent.
 S; q; d statim in ipsa auersione in
 spectionis sue omis extinguit s; sic uer
 se in igne carbonu. hoc e; du
 dm superbe dedignarent scire. ipse
 lucifer cu omib; sequentib; se in ma
 licia sua extinguit e; a fulgore clar
 splendoris cu quo p;diuina potē
 cia indutus erat. decipens in se
 ipso ueritorem pulcritudine qua
 debuit conseruis et ab bonu. et se
 porrigens ad deglucentē se im
 pietate. ita extinguit e; in eterna cla
 ritate cadens in eterna p;ditione. Unde
 omis uersi s; in igne carbonu. quia cu duce suo
 scilicet diabolo cetera claritate
 sui splendoris. sic extinguit s; in
 p;ditione tenebrositate. carentes

omni glā beatitudinis. ut carbo
 ab igne suo ignee semille. Qd autē
 uentus turbans ortus ē ab ipsis q̄
 cas mox ab austro retro eundē se
 dentē in trono p̄ceat ad aquilo
 nē p̄cipitatis in abyssū. ita ut ca
 rū amplius nullā uidere ualens.
 hoc ē qd maximus status impie
 tatis erexit se in istis anglis iniqua
 tis cū dō uellent p̄ualere & cū p̄
 supbiā obprimere. q̄ se sufflauit
 in amarissimā nigredinē p̄dicio
 nis. et eos de austro idē de bono
 p̄ceat retrorsū. qd ē in obliuionē
 di cuncta regnis q̄si ad p̄tē aq̄
 lo. nare. ut ubi supbe exaltari uole
 bant. ibi confusi casū inuenerunt.
 p̄p̄tē supbiā suā p̄cipitatis in abyssū
 morus tūc que p̄dicio ipsorū ē. ita
 ut in nulla claritate amplius uide
 antur. ite p̄seruū meū chechielē
 salui meridiano q̄ardentē fructū
 iusticie ferre debuit & n̄ attulit
 locutus sū dicens. **E**cce ego suc
 cenda uite ignē. & cōburā uite
 omne lignū uiride & omne lignū
 aridū. Non extinguet flāma suc
 censionis. & cōburet in ea omnis fa
 cies ab austro usq; ad aquilonē. Et
 uidebit omnis caro q̄a ego dñs suc
 cendi eā. nec extinguetur. Hoc ta
 le ē. Ostendit qui in supbia tua te
 crexisti contra me. ego qui nec ini
 tiū nec finē habeo. faciā ut in helo
 meo accendat uite ignis indignati
 omis mee p̄que cōburā uite om
 nē uiriditate illā quā uoluisti

incipere in falsa uiriditate magis
 confidens uite quā in me. quia ar
 ripuisti in tua insana scientia tē
 sedm supbiā tuā. cōburāq; uite
 omnē ariditate illā p̄dicio. cum
 peccatū in bono aridū. suggeris
 homini qui cinis ē. q̄a suggestio
 tua n̄ recipiet uite ulla saluatio
 nē. s; fiet uite ignis cōtus. Nec ē ul
 la remuneratio salutis tibi. nec il
 us qui te sequunt in exemplo tuo.
 Et n̄ extinguet illa succensio pena
 rū in supplicis suis. s; cōburet p̄ci
 pitē supbiā. quasi in facie deside
 rabilis aspectus honoris. que aspect
 isti uelle habere in te in ipso. q̄
 cecidit & ab omni glā tua. ab au
 stro scilicet surgens in ardente
 clarissima luce & cadens in tene
 bras aquilonis. idē inferni. Et
 hoc uidebit omnis homo. uidebi
 cet dech et repbi cognoscentes ge
 hennā. quō dech eā cognoscent.
 quia ipsa effugerit. repbi autē
 quō eā in penis p̄manebunt.
 scientes q̄a ego dñs om̄ps succendi
 eā. ad retributionē malorū tuorū di
 abole. nec extinguet malis tuis
 nec sequentiū te. Et sic p̄dicio dia
 bolice supbie p̄ceat eundē sata
 nam & anglōs q̄ in exteriorē tene
 bras tūorū tormitōrū sine ulla con
 solatione luminis. ita ut illi nul
 lus sit locus inuentus in cōno lu
 mine. ut et tu o fragilis homo ex
 ultra nihil conspiceret potuisti.
 sicut etiā idē chechiel in spū meo

.rv.

regi tui submisit significacione
dicit. Omnis qui uiderunt te in gen-
tibus. opstupescunt super te. Nichil
factus es. et non eris in perpetuum. Hoc ta-
le est. Omnes recti corde qui uiderunt te
diabole inebriatum uicis in illis
gentibus. qui te amplectantur in pua-
ricatione legis dei. ardescunt obstu-
pescunt in tua sordide quomodo pollu-
tus suggestione tua templum in adif-
ficacione dei. quod hoc est. Et propterea
nichil factus es pro superbia tua in qua
cecidisti ab omni gloria saluationis.
quia non omnino ullus uigor est in ulla
felicitate. et non eris in uentus ulla
gloriam amplius habens in eternitate
celestium. quia tu confusus es in illis in
perpetuum sine fine. Sed quod splen-
dor illi magni qui est abstractus
est uidisti subito in carum ex unione
ne reuera ad ipsum sedentem in trono.
hoc est quod perspicuus et magnus ful-
gor quem diabolus propter superbia et
contumaciam suam perdidit. cum ipsum
et omnes sequaces eius uniuersum germinem
moras quo idem lucifer purioris
erat luminis quam ceteri angeli re-
uersus est ad deum patrem seruatus
in secreto eius. quia gloria splendoris il-
lius non debuit esse uacua sed deus serua-
uit eam alteri facte luci. Nam quem
deus nudum surgere iussit. atque non co-
optum carne qui diabolus est cum om-
ni comitatu suo. tam in splen-
dore clarum illius splendorem ser-
uauit limo quem formauit homi-
nem. regens ipsum uilissima natu-

ra tunc. propterea ne se extolleret in si-
militudinem dei. quia quem clarum creauit
auerat in multo fulgore sed non coop-
tum tam fragili et tam misera forma ut
est homo. hic non potuit stare in elatio-
ne sua. quia non est nisi uisus deus sine initio
et sine fine in eternitate. Ac ideo se ele-
uatum est peccatis criminibus.
qui se deo simulat. Nunc autem ego
deus celestis seruaui illustre lumen
quod scissit a diabolo propter malum
eius. hoc diligenter abscondens
apud me. et dedi illud limo tunc.
quem formauit ad imaginem et si-
militudinem meam. sicut aliquis
homo facit cum filio eius mortem. cui non
adheret hereditas inanis ipsius
quia non habet filios hereditatis.
eandem hereditatem adtrahit sibi
patrem et componit eam in matrem sua alii
filio suo non dum sibi nato. dant eam
illi cum natus fuerit ex ipso.

Nam diabolus cecidit absque
herede quod est in recta intentione
bonum opus. quia nunquam aliquid
bonum facit nec inceptum. et ab hoc
accepit alius hereditatem ipsius.
qui etiam cecidit. habens tamen
herede scilicet in conceptione obedi-
entiae. quo eam suscepit cum deuotio-
ne. quam uis opus ad hoc punctum
non proficeret. sed gloria dei proficit idem opus
in incarnatione saluatoris po-
puli in restaurationem bone he-
reditatis. Atque ideo recepit homo
hereditatem suam in christo. quia non
dedignatus est in initio perpetui

pceptū dī cū omīno diabolus n̄ de
siderant: seruum creatoris sui in bo
no s̄: honorē in supbia: unde n̄ rec
pit glām suā s̄: p̄t̄ impd̄mone. xviii.

Sicut goliath surrexit adde
spectū dauid: ita crexit se diabo
lus in p̄sup̄tione in se nec ipso uolens
similis ē at̄tissimo. Et ut idē goliath
in seuis uirū dauid cū prorsus p̄
nichilo cōputans uilipendit: sic
constructa supbia diaboli cont̄p̄
sit humilitatē in humanitate filii
dī: qui in mundo natus n̄ glām
suā s̄: glām patris p̄ om̄a quesuit.
Quomodo. Diabolus n̄ desiderat
tangere hoc exemplū: quatinus
se subderet suo creatori: ut se filiū
dī subdidit suo patri. At tamē da
uid amputauit caput goliath
in secreta fortitudine dī: ut spū sc̄o
inspirante scriptū ē. Assumens au
tē dauid caput philisti at̄tulit
illud in ierlm̄ arma uero ei⁹ posuit
in tabernaculo suo. Hoc tale est.
Spolia et dirptiones diaboli ac
cepit fortissim⁹ filius m̄s: cū deie
cit caput ei⁹ serpētis am̄a qui
ubi⁹. In uero uirginis que hoc
caput contriuit. Per que. P̄ eundē
filii suū. Que ē hec contricio. Sc̄a
humilitas: que in matre & filio
apparetis: peussit primū in ciū
supbie: q̄d ē caput diaboli. Et sic
ipse filius m̄s at̄tulit eū humilitate
in suo corpore idē caput in sc̄am
exclām: que ē uisio pacis: q̄a osten
dens p̄ eundē fortissimā humilita

tē: q̄d m̄fecta ē supbia diaboli.
fortissima uero arma ipsius s̄ obice
ta ei⁹ uicia cū quib; ille sup̄auit gen⁹
humanū: q̄d cū coluit p̄ dō: ipse il
lud ex̄t̄us in uicis suis: ut arma
ex̄t̄ent homines. Hec confregit fi
lius m̄s: ponens ea in tabernaculo
suo idē in passionē corporis sui:
dū patret̄ in cruce. Unde ipsā pug
nā dimisit etiā in tabernaculis:
scilicet in corporib; cl̄ct̄orū m̄broꝝ
suorū: ut et ipsi distribuant arma
diaboli cū ipso. Quom̄. It̄ sicut ip
se deuicit diabolu in passione sua:
sic et ipsi eū deuincant se constrin
gentes in desideris suis: et n̄ sunt
consentientes uicis illi⁹. Et sc̄dm si
multitudinē hanc: ut glā goliath
data ē dauid: ita glām que abla
ta ē primo angelo dedi ad e⁹ et ge
neri ei⁹ q̄d confitēt̄ me seruans
p̄cepta mea: in cr̄pta supbia di
aboli. Qui autē acutas aures in
terioris intellectus habet hic in
ardente amore speculi mei ad
uerba hec anbelet: et ea in consci
entia animi sui conscribat.

utra ambitū circuli qui p̄t̄nde
batur de eodē sedente in throno
Salua uisio sede pacis;

quasi montē magnū coniunctū ra
 dici illius in mōsi lapidis sup quē cū
 nube thronus eidē sedentis positus
 erat: ita qd idē lapis in altitudinem
 erectus: et qd idē mons in latitudinē
 extensus videbat. Et sup ipsū montē
 stabat uelut qdda edificū quadran
 gulu. ad similitudinē urbis qua
 drangule factū. aliq̄mūluq. in ob
 liquū positū: ita qd ei angulus un^{us}
 respiciebat ad orientē: & unus ad
 septentrionē et alius ad meridie. Idē
 autē edificū in circuitu suo murū
 unū duorū generū habebat: quorū
 genus unū erat quasi splendor lu
 cidus ut lux dici ē et alterū quasi
 compaginatio lapidū adinuicē
 coniuncta in angulo orientali et
 in angulo septentrionali: ita ut
 illa lucida pars muri p̄tenderet
 ab angulo orientali et finiret in
 angulo septentrionali. tota inte
 gra et n̄ habens ullū locū int̄ruptū.
 Et illa alia scilicet lapidea pars
 extenderet ab angulo septentrio
 nali ad angulū occidentālē et ad
 angulū meridianū. et finiret in
 angulo orientali: habens duo loca
 int̄rupta. inter angulū uidelicet
 occidentālē et angulū meridianū.
 Longitudo autē eidē edificū erat.
 centū cubitorū: et latitudo ei quinqua
 ginta cubitorū: & altitudo ipsius
 quinquaginta cubitorū: et altitu
 do ipsius quinque cubitorū: ita ut ei
 duo parietes in utroq. latere ipsius
 essent unū longitudinis: et alii ip

sus duo parietes in fronte et in fine
 ei unus latitudinis: & eidē quatuor
 parietes ubiq. in circuitu ipsius edifi
 cū equalis erant altitudinis: exceptis
 p̄pugnaculis ei que aliq̄mūlu em
 nebant altitudinē ipsius. Latitudo
 autē int̄ ipsū edificū et splendore
 ex p̄dicto circulo se in p̄fundū ab yf
 si extendentē erat in uertice orienta
 lis anguli unū palmi: alibi autē idē
 in septentrionali et in occidentali
 atq. in meridiana parte tanta un
 diq. erat latitudo inter idē edificū
 et eundē splendore: ut ei amplitu
 dinē nullom̄ cōphendere possem.
 Et hęc me admirante: qui sedebat
 in throno int̄rū dixit ad me. Primum
Uides que in antiquis sc̄is cū
 de sup edificato uelut in pallere
 apparuit: incarnato dī filio apta
 manifestatione cū ardorib. opib.
 ardentib. in lucē p̄cessit: q̄ndo idē
 filius dī caduca n̄ concupiscens.
 ea exemplo suo conculcari et eccle
 stia amari p̄docuit: cū priores par
 tes mundū n̄ fugientes: nec se ab eo
 separantes: dīm simplici tamū cre
 dultate et humili deuotione co
 lebant: q̄a n̄ dū ut om̄a desererent
 eis ostensū fuerat. Unde etiā qd in
 descripta ambitū circuli qui p̄ten
 dit de sedentē in throno montē
 magnū coniunctū radici illius in
 mōsi lapidis sup quē cū nube thro
 nus eidē sedentis positus ē: ita qd
 idē lapis in altitudinē erectus: et

quod idem mons in latitudine extensus
 uidetur. hoc est quod in potente ac forti
 ope potestatis superni patris quod po-
 tenti operatur statim mons significans fi-
 dem que magna est in uirtute palamque
 surgens in circumscriptione abrahe et
 ita proficiens usque in filium eiusdem super-
 ni dei post ruinam serpentis antiqui
 per spiritum sanctum inspirata hominibus qua-
 tinus in bonitate patris fideliter
 operantes usum credant omnipoten-
 tem esse deum qui tam magnam hostem supra
 se potuit. ita ut per eandem creduli-
 tatem subleuati ad gloriam illam pun-
 gant de qua idem diabolus ob super-
 biam suam dicebat. **A** tunc idem
 mons positus est ad radicem predicti in
 mense lapidis mysterium timoris domini
 habentis. quia fides coniuncta est sta-
 bilitati timoris domini. et timor domini
 causa fortitudinis fidei. scilicet cum de
 patre missus est filius nasci ex uirgi-
 ne et eum de eodem filio pullabat ue-
 ra fides primum fundamentum boni
 operis. quam timor domini profert cum omnibus
 uirtutibus. tangens deum in altitudi-
 ne sua. ita ut in sapientia fidelium
 mentium deus super omnia regnans fide-
 liter colatur. **Q**uomodo. Quomodo timor domini
 secreta celi uisu circumspectionis
 acute penetrat quia ipse intuitu iu-
 ste intentionis est. cum qua causa bea-
 ta fides apud deum in latitudine
 perfectionis tendit cum in bonis operibus
 ad sententiam dilatat. **S**ed quod super
 ipsum montem stat edificium quadran-
 gulum ad similitudinem urbis qua

drangule factum. hoc est quod super fide
 bonitas patris bona opera edificans.
 multos fidelium per quatuor angulos
 terre colligens trahit ad celestia. sic
 munitos in stabilitate uirtutum. ut
 idem celestis pater in sinu suo quod est
 in interiori potestate et in mistico
 consilio suo eos benigne componat
 cum quatuor quadris in fide. **Q**uomodo.
Ergo scilicet altissimum ordinem
 in ope meo primum quadrum
 hominum uidelicet ad adam cuius genitum
 ipso reposito per magnam scissam
 debilitans processit usque ad secundum
 quadrum idem ad noe ubi diluuium
 factum est ubi et mysteria filii mei
 in archa premonstrauit. **S**ed in eodem
 quadro qui est noe per admonitionem
 meam manifestauit illam lucidam
 partem muri predicti edificii. quia
 ibi indiluuio suffocans peccato-
 res in uisum hominibus. ut mortem fu-
 gerent. et uitam appeterent. sic eis
 palam aperit speculatiua scientiam
 duarum optionis causarum. **Q**uid est
 hoc. Homo uiret et uiget in uiuentia
 uitam que anima est per quam speculat
 et cognoscit duas semitas uidelicet
 bonam et malam. quomodo homo tangit
 hac alterutra parte ita quod manens
 in corpore bonum siue malum cum anima
 et corpore operatur quod ipse incipit
 per optionem animi sui uoluntatem
 suam ita componens in ope. et sic innocens
 ostensa est per admonitionem meam spe-
 culatiua scientia duarum optionis
 causarum. scilicet acutissima con-

sidatione malū spernere & bonū
 diligere. que ita cū cōmissione cir-
 cūcisionis tendit in p̄cursu uolun-
 tatis di usq. ad t̄m quadrū ubi ab-
 rahā et moyses ē unch s̄ incircūci-
 sione & lege. que circūcisio et lee-
 na p̄cedebat usq. ad q̄rtū quadrū
 scē trinitatis ubi uetus testam̄tū
 in filio di finitū ē cū exteriori sig-
 nific. monē unde etiā surrexit in-
 terius germ̄ p̄ eundē filiū di in
 ecclā qui natus et passus p̄ salute
 hominū. resurgens etiā et rediens
 ad patrē angulū illū qui in casu
 ad absconsus et adiuuatus erat.
 restaurauit in saluatiōe p̄ aiās
 hominū. **Q**uod autē idē d̄si-
 cū aliquantū ē in obliquū positū.
 hoc ē qd homo qui opus di ē n̄ po-
 test p̄ fragilitate sua incedere fir-
 miter sine peccato et audacter si-
 ne timore fragilis carnis diabolu
 supando. s̄. cū oportet illū humi-
 liter deitare et insidias ei supi-
 enter fugere ne peccet atq. se fi-
 deliter coniungere bonis opib.
 et sic constare in filio di. qui q̄si
 in angulo sedens lapis angula-
 ris ē. ita etiā opus electū comun-
 gens in homine. **S**ed qd ang-
 lus unus respicit ad orientē et
 alius ad occidentē et unus ad
 septentrionē & alius ad meridie.
 hoc ē qd filius di natus ē ex uir-
 gine et passus in carne ut mor-
 tu iusticie homo restauratē ad
 uitā. cui om̄s iusticia apposta

ē qd ē angulus orientalis. inde
 surgunt saluatiōe animarū
 ut d̄s cōpleuit in eodē filio suo
 omnē iusticiā que ababel usq.
 in ipsū filiū di p̄figurata ē in q̄
 finita ē cōfirmatio carnalis ob-
 seruationis ueteris testam̄ti. ita
 ueniente salute fidelū hominū
 p̄fidē quā idē filius di attulit
 missus a patre in mundū in fine
 temp̄is. qd ē angulus occidēta-
 lis. contra diabolu quoq. in abra-
 hā et moysē decauit se iusticia.
 qui in ea p̄monstrabant p̄missā
 grām p̄ quā homo saluatus ē que
 diabolus decepit occidendo eū ut
 latro in lapsu ad e qd ē angulus
 septentrionalis. unde et miserabi-
 lis ac mortalis casus qui factus ē
 in humano genere postea p̄ supnā
 grām nobilitat et clouanter re-
 stauratus ē pleno fructu in ardē-
 te ope di et hoīs qd ē angulus me-
 ridianus. **A**ngulus etiā meri-
 dianus ē. qd primus homo adā
 a dō creatus ē. S. qd ab eodē an-
 gulo speculatiua sciētia duarū
 op̄onū causarū n̄ incipit ful-
 gere. hoc ē qd ab ipso adā genus
 suū in cōpositū erat. n̄ colens d̄m
 in sciētia sua officiali seruante.
 legis. tantū p̄ priā uoluntatē
 suā adimplens cū sumo malo. ita
 ut nec in recta sciētia di nec in
 uera beatitudine cēt. fulgens. un-
 mo in morte iacens. s̄. absconsū
 erat tantū in corde patris qd cū

713.

duarum opinionis causarum. quō eandē
sciētiā.

homine facere uellet. Angulus
etiā in oriente designat. nec ubi
se iusticia ostendere incepit. et
ibi etiā apte manifestata ē p̄mon-
strata speculatiua sciētia. ostē-
dens omnē sciētā. que postea in
filio dī p̄ficienda erat. et quia
unaqueq; iusticia in filio dī qui
est uerus orientis erat incipiens.
idō ē hoc edificiū primū appē-
landū ad orientē in honore in ho-
nore sciētis que primū etiā in
noc ueraciter declarata ē. Angu-
lus quoq; in septentrione ē. ab ihabā
et moyses. qui aduersus satanā
cū opante ope p̄dictā speculatiua
sciētiā cooperiebant. quasi eā cir-
cū edificarent cū p̄ciosis lapidib;
et cū desup aurato ope p̄spicue
iusticie dī qd erat circūcisio et
lex. quia iusticia ante circūcisio-
nē et legē q̄si nuda erat absq;
ope. Et quartus angulus occiden-
talis p̄figuratur etiā uerā trinita-
tē. que palā manifestata ē in bap-
tismo saluatoris. qui eratit ple-
nā et scām ciuitatē ierlm cū om-
ni ope suo recurrentis ad eclū. in
saluatione animarū. **S**ed
qd ipsū edificiū in circuitu
suo murū unū duorū generū ha-
bet. quorū genus unū ē quasi
splendor lucidus ut lux dī.
et alterū quasi cōpaginatio
lapidū ad inuicē conuincta in
angulo orientali et in angulo
septentrionali. hoc ē qd p̄ boni

tatē patris hominib; ex omī parte
data ē quasi securitas una idē
munus et defensio in bonis opib;
quatinus ipsis circūdati et con-
fortati carnales concupiscentias
deserant. eādunū dīm qui mun-
menū eorū confugiant. Qui mu-
rus in duob; generib; quia uelut
unū genus muri ē speculatiua
sciētiā. in acutissima et certissi-
ma exquisitioe speculationis
animi sui homo habet. ut sit cir-
cūspectus in omnib; causis suis. et
etiā uelut aliud genus muri. ē ei
nera caro hoīs. quia adō creatus
est homo. opans factū opus in opa-
tione. **E**t hec speculatiua sciē-
tia lucet in splendore lucis dī.
quō p̄cā homines actus suos uidēt
et considerant. qd splendidus ra-
dius ē humane mētis se eante cir-
cūspiciētis. quia in homine ap-
paret hec p̄clara sciētia ut can-
dida nubes p̄ambulans mētē po-
puloꝝ in eternitate sicut et nu-
bes defluit in aere. lucensq; ut
lux dī. quō ipsa candida de-
claratē p̄p̄t splendidissimū op̄
qd dē. benigne opat in homi-
nib; scilicet ut cū ipsi de uitant
malū p̄ficiant bonū. qd in eis
quasi lux dī lucet. In ipsa q̄q;
sciētia p̄cedit unū qd q; opus
in homine. Quomodo. Homo
habet duas uias. Quomō. Ipse ē
sciētis bonū atq; malū. cū sensi-
bilitate. Qui dū transit de malo

viii.

opando bonū. imitat dñm. faciens
bonū in ipso qui iustus ē. nolens
iniusticiā. S. dñs opat malū impli-
cat p̄ contractore diabolu in pec-
cat. cū n̄ uult se cominere. nisi
sciat illū in uinculo maloz opv.
quō diabolus querit inquit fu-
giens scitātē. Si autē homo abstra-
hit se a malo et opat bonū. tunc sus-
cipit eū sūma bonitas. quia se ipsū
p̄pter amorē dī supauit. qui filiū
suū tradidit p̄o in mortē crucis.
Unde etiā sciētia hec ē speculatiua
quia ipsa ē quasi speculū hoc m̄.
quō ut homo aspiciat faciē suā in
speculo utrū sit in ea pulchritudo
animaculostas. sic inspiciat ipse in
sciētia bonū et malū in facto
ope qd̄ considerat utra se. q̄a
hec consideratio ē irrationali sen-
sū quē d̄s spirauit in hominē.
cū faciē ei spirauit spiraculū uite
in anima. Nā uiuere p̄ccoz deficit
quia rationale n̄ ē. anima autē
hominis nūquā deficit q̄a in cō-
nū uiuēt. quō rationalis ē. unde
etiā homo sentit in consideratio-
ne boni et mali qd̄ opus sit con-
trariū uel electū. p̄ grā dī for-
matus et inspiratus rationali
sensu in ortu creationis sue. illa
grā cū iterū restaurante in elec-
tione baptismi. et in saluatione
anime noui testimonii. ut dic̄
paulus amantissim̄ m̄s de eadē
electione gr̄e. **R**eliquē scdm̄
electionē gr̄e saluē facte s̄. Si

autē grā iā n̄ ex opib;. Alioquin
grā iā n̄ ē grā. Hoc tale ē. Reliquē
quos laqueus mortis n̄ cōphēn-
dit. ne se declinent post exem-
plū diaboli. ille saluē facte s̄ cū
apta saluatione dū d̄s misit fi-
liū suū incarnari. qd̄ ē electio gr̄e
p̄ salute manifestata hominum.
Quomodo. Grā dī constituit ho-
minē. s̄. ille lapsus ē in prauis opi-
bus. Tunc ostensa ē electio gr̄e in
electo uase. cū ex uirgine filius
dī natus ē. in quo n̄ erat licitū fic-
ri ullū lapsū. Nā si quispiā homo
sibi facit aliquā uitē rē que ip-
si ab alio abstrahit. tunc eligit
sibi aliā uitiorē quā a nullus
demat. et in qua ipse pleniter
habundet. Sic fecit grā dī. ipsa
formauit adā primū hominē.
quē diabolus abstraxit ab inno-
centia opis. S. eadē grā fecit
postea plenitudinem bonorū
opū p̄ filiū dī. in saluatione ani-
marū. Si autē grā dī fecit sal-
uationē. tunc saluatio n̄ ē facta
ex merito opū hominū. Quom̄.
iusticia opis deficit in adā. ita
qd̄ homo nūquā rediret in sal-
uationē p̄ merita opū suoz nisi
recuperat p̄ eandē grām in ui-
stissimo filio dī p̄ opa ipsius. sci-
licet qd̄ obediens factus ē patri
suo. et nisi etiā homo munda-
retur p̄ baptismū qd̄ idē fili-
dī tradidit hominib;. cū bono
ope. quod opus grā dī opat

cū homine et homo idē opus cū
illa. Idōq; ē grā dī cū hoc opē et
hoc opus ortū ē de grā. Qd si
saluatio ēēt ex merito hominū
et rectū opus hominis ēēt pprīū
a se ipso. ita qd grā dī opus illud
n̄ accenderet. tūc grā n̄ ēēt grā.
Quomodo. Tūc ēēt homo a se
ipso et n̄ a dō. et nulla creatura
referret gratias dō. et grā dī ni
chil ēēt. Nunc autē grā dī consti
tuit hominē rationalitē sub
nixū ut iusticiā opēt in sciētia
boni et mali quatinus de sciēti
tia ista appetat bonū abiciens
malū. et ut sic cognoscat uitā
et mortē. p hoc eligens in qua
parte remanere desideret. ut
salomon dicit in intellectu sapi
entiae. **A** pposui tibi aquā et
ignē. ad qd uolueris porrigere ma
nū tuā. Hoc tale ē. Ds apponit
homini in prima suscitacione
anime uim magnā et acutā ui
delicet puidentiā malō et bo
norū. que s̄ aqua et ignis. S; si
cū aqua semp mundat et celat
in se multa mortifera animalia
plurimaq; inutilia. ita ē etiā ho
mo mundans in malis factis su
is celans ea n̄ diuulgēt. et ut etiā
ignis urit n̄ pferens intra se ul
lam indignationē in cōbusta et
ut faber puriora facit monilia
sua ablata rubigine. sic etiā
bonū facit hominē purū eucl
tens ab eo rubiginē nequicie.

Nā aqua et ignis dissimulant. sus
focantes et necantes se inuicē. Sic
etiā facit homo. In malo necat bo
nū. et in bono necat malū. atq; in
utroq; semp occultat intra se silentē
sua desideria hac et illac uersans ea.
Et in ipsa cōmouione desideriorū
habet optionē uoluntatis il
lius cause quā desiderat. et ad
hanc uertit se cū uoluntate opis
quasi manū ad hoc porrigendo.
scilicet bonū opus pfiens adiu
uante dō p grām et malū pagens
insidiante diabolo. p suggestio
nē artū suarū. ipso homine hoc
inspicente in sciētia rationali
tatis. Nā in eadē sciētia inspicit
bonū et malū. et inde orit in ip
so desiderū optionis de duab;
causis boni uidelicet et mali
scdm uoluntatē ipsi. Quid ē hoc.
Optio ē qd homo uidet in deside
rio animi sui quasi in speculo
res aliquas dicens intra se utinā
possē illud uel illud facere ad
qd n̄ dū accedit popus. s; habet
illud in sciētia sua. positus qsi
incapite duarū uiarū qd ē sciēti
tā habens duarū causarū idē
boni et mali. et ita scdm deside
riū suū tendit. ad opus illud
sursū siue deorsū. Et alterū
genus muri qd uidet quasi cō
pagnationē lapidū ostendens
genus humanū. designat etiā
rectas institutiones que surrex
erunt in m̄b; hominū. ut in

xi.

abrahā et moysē ac in ceteris
qui p̄cedens germen erant: legis
dī cū omnib; ap̄ndiens iusticie
dī in lege usq; in nouissimū tēp̄s.
Quomodo. Scilicet q̄d opus dī ē
in homine et p̄ hominē. ita q̄d d̄s
misit filiū suū p̄pter saluatiōnē
hominū in fine legis sine peccato.
et opantē in humano corpore
atq; ponentē fundamentū fidei
sup̄ semetipsū. hoc modo q̄d por
tauit genus humanū cū primo
homine exiit de paradiso p̄pter
p̄uariationē iusticie. faciens om̄e
hoc mirabile in homine p̄ lege suā.
ubi cōphendit xp̄ianā cohortē
que hęc edificatio ē in bonitate
patris. q̄d homo ponendus ē in ce
lesti ierlm. **V**nde et ipsa gene
ra in unū coadunata s̄ in parte
orientis et septentrionis. quō in
speculatiua sciētia et in humano
ope ē cōmunis finis in iusticie.
in qua genus humanū erat in
obliuionē dī implicatū que se
erexit primū ab adā cū insana
iniusticia ante diluuiū. ita q̄d
ipsa depressa ē cū cōmuni plebe
p̄pter magnā iniquitatē in dilu
uio aquarū. ubi eadē speculati
ua sciētia apparere incepit
p̄ inspirationē meā cū sciētia
boni innoc. ut in angulo orien
tali. sicut p̄dictū ē. S; quāuis se
innoc ammonitio dī crederit.
tamen ceruix et appetitus ma
li in recordatione ipsius p̄cessit

ouantē ad aquilonē. ita q̄d iniq̄
tas scissimas contra d̄m n̄ ē concul
cata usq; ad abrahā. in quo suffo
cata ē ut in angulo septentriona
li. cū in eo orta ē acutissima acies
iusticie dī. Quod uero illa lucida
pars muri p̄tendit ab angulo ori
entali et finit in angulo septentri
onali. tota integra et n̄ habens
ullū locū int̄ruptū. hoc ē q̄d spe
culatiua sciētia in inuentione
mentū hominū ab angulo orien
tali idē ad ierlm. noe incepit appa
rere. cū prius ante noe studebat
iniquitas hoc adimplere q̄d p̄
petare posset in irrisione dī. ho
minib; uidelicet magis concu
piscētiās suas sequentib;. quā
cultū dī amantib;. q̄a primū
genus hominū ab adā ubi specu
latiua sciētia absconsa erat de
glutuit diabolus in om̄i uolun
tate sua usq; ad noe in quo eadē
sciētia ap̄te ostensa ē ut p̄dic
tū ē. cū tamen adhuc confide
bat diabolus. q̄d eēt habiturus
omne genus humanū in suo p̄
cepto. iniquitate ita p̄cedente usq;
ad angulū septentrionale. hoc
ē ad abrahā et moysē. quō
ante eos in speculatiua sciētia
erat iniquitas q̄si integra. sua
nequicia. et n̄ dū int̄rupta aut
contra p̄constitutā iusticiā
legis dī. q̄a nec dū circūcisio
aut lex data fuerat. in quib;
tamen patrib; idē diabolus in

5
5
5
5
5

xv.

cepit confundi. cū prius quasi
 confidenter in mundo regnaret.
 sicut dicit paulus meū lucidū
 uas electiois. **R**egnauit mors
 ab adā usq; ad moysen etiā in eos
 qui n̄ peccauerūt in similitudinē
 p̄uariationis adē. qui ē forma
 futuri. Hoc tale ē. Mors regnauit
 nullo contra eā militante cū sup
 ante bello. de adā usq; ad moysen.
 Quomodo. Quia austeritas et
 cultura legis ante moysen data
 n̄ erat excepto qd̄ circūcisio in
 abrahā iussione dī facta ipsā le
 nitatē p̄monstrauerat. s; mors
 uinculū peccati de errore in erro
 re ut sibi placuit. Tunc surrexit
 in uoluntate dī fortis miles mo
 yses. et p̄parauit fortia arma
 iusticie in quib; mors in suo cul
 tu destructa ē p̄ instrumenta legis.
 quia lex abscondit in se omnē
 saluationē animarū cū p̄ signi
 ficatione filii dī. q̄a etiā mors
 dñabat in innocētib; q̄ p̄sum
 plentate moderationis sue nos
 ciebant in actib; suis opus p̄ua
 riationis adē in nationib; qui
 est forma futuri. Quom̄. Adā fu
 it iustus et innocens creatus ab
 omni conceptione et inceptione
 peccati adō. & sic etiā fili dī natus
 ē ex uirgine maria ueniens absq;
 ulla macula peccati. **S**ed ut
 uidet qd̄ illa lapidea pars muri
 extendit ab angulo septentrio
 nali ad angulū occidentalem.

xvj. s
 s
 s
 s

et ad angulū meridianū et finit
 in angulo orientali. hoc ē qd̄ recta
 opa hominū cū quib; in dō mu
 ni s; peccatē quasi de angulo
 septentrionali idē de circūcisione
 abrahę cū lege moysi et cū appen
 ditus iusticie eorū in hominib; usq;
 ad angulū occidentalem. ubi sur
 rexit p̄spicua iusticia in incar
 natione filii dī. ab inde ultra ce
 tensa usq; ad angulū meridianū.
 ubi ardens opus p̄ baptismū et
 p̄ reliquā iusticiā dicit & noue
 sponse eidē filii dī ad restauran
 dū adā in saluationē accensū ē.
 iterū inde ultra plongata termi
 nūq; ponens in primo angulo
 orientali. ita reuertendo ad sum̄
 patre. Quomodo. Idē sumus pat
 er at in suo misterio unāquāq;
 iusticiā ordinans. quom̄ redire
 deberet primi hominis casus in
 saluationē animarū. reuertendo
 ad dñm. Quom̄. Quia homo ceciderat
 idō surrexi in iudicia et misi filiū
 meū in restorationē saluatio
 nis animarū. sicut seruus m̄s psal
 mista dauid ostendit dicens.
Sed in lege dñi uoluntas ei' et
 in lege eius meditabit̄ die ac
 nocte. Hoc tale ē. In lege iusticie
 quā unigenitus dī natus ex uir
 gine demonstrauit mundo qd̄
 cū patre et spū scō unus d̄s exi
 stens omni dñatur seō. ita qd̄
 ipse filius patris incarnatus et
 homo uisibilis uisus dñs ē de uat'.

in carne sup omnē creaturā. fuit uo-
luntas patris in saluatione. Quom-
Quia idē filius dī ante mundū a
patre genitus. postea in mundo
natus ex matre in fine temporū.
nec dū incarnatus manens in pa-
tre inuisibilis. ut uoluntas inuisi-
bilis ē in homine. anteqm̄ exeat
in opus. uisibilis deinde apparuit
in carne p̄ salute hominū. Ita cū
eodē filio suo meditat̄. om̄ip̄ens
pater omnē iusticiā. contra pri-
mū casū ade. Vbi. In dilectione
eīdē filii. qui ante tēpora in diu-
nitatis glā manens in patre. mira-
biliter postea sub statuto tēpore
mundi incarnatus ē. ut etiā cū
pater in mundū misit de corde
suo sūmū sacerdotē sup omnē iu-
sticiā. Unde et legē iusticie dē fili
collegit. ut eā accepit de patre.
facta lege xp̄ianorū. S. in eadē le-
ge quā pater in filio suo consti-
tuit atq. facere uoluit. medita-
tur in die. Quom̄. Scilicet in die
qui ipse ē. dū nulla obscuritas
iniquitatis erat in ulla creatura.
priusquā constitueret ulla crea-
turā selō. meditatus ē istā legē
filii sui. Et etiā in nocte. Quomo-
do. Quia in facta creatura dū se
incepit erigere malū. qd̄ quasi
obscuritas noctis in angulo et
in homine. meditat̄ etiā pater
ita usq. in nouissimū diē. in que
pungunt opa sua que in scabi-
litate opat̄ ostendens et aprens

om̄a bona que in hōie p̄fici
legē filii sui. cū in ipso p̄fici debent.
Sed qd̄ uidet qd̄ p̄fata lapidea
pars p̄dicti muri habet duo
locā interrupta. inter angulū ui-
delicet occidentalē et angulū me-
ridianū. hoc ē qd̄ opus humani
generis in munitione defensio-
nis sue duob. modis adhuc in-
p̄fectū ē. cū m̄bra incarnati filii
dī constant adhuc quasi in p̄fec-
ta in delictis suis. qd̄ ē primus inter-
ruptus locus uelut ab occidente.
quō idē filius dī missus ē in mun-
dū in fine temporū. et cū de inde
ecclā ē similiter adhuc quasi in p̄-
fecta in omib. uirtutib. suis. ut con-
sistere et edificari debet in ecclē-
iā. qd̄ ē aliter interruptus locus
uelut ad meridiē. cū eadē ecclā
p̄ficiēt in ecclēsiis. **Q**uod autē
longitudo ipsius edificii ē comū-
cubitorū. hoc ē qd̄ denarius nume-
rus attenuatus erat in p̄uarican-
te homine et recuperatus ē in filio
meo p̄mutiplicē denariū cen-
tariū numeri multipliciū uir-
tutū in saluatione animarū.
de quo denario p̄ centinariū
deinde ascendit millenarius
numerus p̄fectus in omib. uirtutib.
plenter cuacuentē mille artes
diaboli. cū quib. seducit omnē
cohortē amabiliū ouū om̄ip̄is
dī. Quid ē hoc. Ego omnipotens
constitui in inicio ardentia et
iuuentia lumina que lucerent
in splendorib. suis. s. quedā

grauatus corporali putredine ē
fortissimus et gloriōsissimus scissimq;
miles cū restaurato ope qđ opat̄
ppter dñm in anima et corpore. ita
peccatariū numerū p̄sentis labo
ris p̄ungens ad millenariū future
retributionis. uidelicet cū in nouis
simo die plenā mercedē accipiens.
sine fine in anima et corpore gau
debit in celesti habitacione. Sic er
go ergo denarius attenuatus nu
merus recuperatus ē p̄ filiū meū. q̄
natus ex uirgine et passus in cruce
hominē reduxit ad celestia. ut idē
filius m̄s dicit in euāglio. ¶ **U**c mu
lier habens dragmas decē si p̄dide
rit dragmā unā. nonne accendit
lucernā et evertit domū. et querit
diligenter donec inueniat. Et cū
inuenit. conuocat amicas et ui
cinas dicens. Congratulamini m̄.
quia inueni dragmā quā p̄dide
ram. Hoc tale ē. Scā diuinitas ha
bit dragmas decē. idē in celestis
anglis et in homine decē ordines
supnarū distinctionū. s; dragmā
unā p̄didit cū homo magis dia
bolicā seductionē quā diuinū
p̄ceptū secutus in morte cecidit.
Vnde ipsa accendens ardentē lu
cernā scilicet xp̄m uerū dñm et
uerū hominē splendidissimūq;
solem iusticie evertit. p̄ eū domū
idē iudaicū pplm̄. et in t̄ra legē
quesiuit diligenter omnē signi
ficationē que fuit in saluatione.
in qua constituit nouā sc̄ificam

onē. et sic inuenit dragmā suā ho
minē uidelicet que p̄diderat. Tunc
conuocauit amicas idē sc̄ares iu
sticias. et uicinas idē sp̄itales uirtu
tes dicens. Congratulamini m̄ lau
dabiliter et gaudentes. et edifica
te celestē ierlm̄ uiuentib; lapidib;
quia hominē inueni. q̄a hominē in
ueni qui p̄ccat deceptioe diaboli.
¶ **S**icut uidet qđ latitudo hui' edi
ficii ē. q̄nquaginta cubitoꝝ. hoc
ē quod omnis latitudo uiciorū homi
nū qui in ope dī edificare debuerūt.
magis tam concupiscentias suas
sequentiū quā opus dī colentiū in
diffusis q̄nq; uulnerib; filii mei que
in cruce passus ē. nuditer abstergit
et remittit. ita qđ uulnera manū
et opa manū inobedientie ad e
cūe deluerūt. et qđ uulnera pedū
et liberauerūt tanera humani cœ
li. et qđ uulnus lateris et de quo
orta ē eccl̄a. deluit culpā eue et
ade. quō de latere ad eua creata
ē. Vnde et idē filius m̄s in ligno
fixus ē. ut hoc aboleret qđ p̄ lignū
p̄uariano facta fuit. acco et fel
le potatus. ut gustus pomi dimi
nueret. ¶ **E**t altitudo ei' ē q̄nq;
cubitoꝝ. que ē excellētia diuina
rū scientiarū in scripturis que
ppter opus dī s̄ in quinq; sensib;
qui s̄ in homine quos cœspirauit
sp̄e sc̄s ad uoluntatē hominū. q̄a
homo cū quinq; sensib; suis respi
cit ad altitudinē diuinitatis. dis
cernens unū qđq; bonū scilicet

xxi.

xx.

xxii.

xxiii.

xx.iiij.

Qnde et cū duo pa-
 rietes inuicemq; latere ipsius s̄ uni-
 longitudinis. quō in edificio boni-
 tatis dī quasi in duob; parietib; aīc
 et corporis utriusq; lateris p̄spici
 scilicet et aduersi hominē constan-
 tissime oportet laborare. Quom̄.
 Ut deuter malū et op̄t bonū. Quo-
 modo. Quia p̄funda et incomp̄hen-
 sibilis diuina potestas instruit ho-
 minē. ut totis uirib; suis et toto sen-
 su suo colat d̄m equali deuotione.
 in longitudine intelligibilis ratio-
 nalis. quō dignū ē ut creator
 omnū ante om̄a et sup̄ om̄a dig-
 nissime colat̄ d̄s. xx.iiij.

xxv.

Sua p̄pter et alii ipsius duo pa-
 rietes in fronte et in fine cū uni-
 s̄ latitudinis. qm̄ in ope dī sapien-
 tia et discretio s̄ uidet duo parie-
 tes. uidelicet sapientia quasi in
 superiori. et discretio quasi in infe-
 riori parte q̄s d̄s aspirat equo et
 iusto dono suo in magnitudinē
 latitudinis humane m̄tis ad cog-
 noscendū se. Sed q̄d idē qua-
 tuor parietes ubiq; in circuitu
 ipsius edificii eq̄lis s̄ altitudinis.
 exceptis ppugnaculis cū que ali-
 quantulū eminent altitudinē ip-
 sius. hoc ē q̄d homo in quatuor
 elem̄tis positus ubiq; fidē catholi-
 cā p̄bonitatē patris equali deuo-
 tione et cultura in alio habebit.
 filiū cū patre et spū sc̄o uidelicet
 colens qui om̄a opa sua op̄at in
 ipsis. Quom̄. Om̄e opus scilicet

q̄d filius dī op̄atus ē & op̄at. hoc p̄fi-
 cit p̄bonitatē patris in spū sc̄o. Qd
 ē hoc. Quō sc̄dm uoluntatē patris
 erat filius redimens hominē p̄incar-
 nationē suā. q̄d ē magna bonitas.
 quia pater sic ordinauit ut filius
 cū nasceret̄ ex uirgine de spū sc̄o
 conceptus. humanitatē assumens
 p̄pter amorē hoīs. ut eū reduceret
 in restorationē uite. quatinus ho-
 mo cū dō partē haberet eū qua in-
 traret in saluationē p̄ ipsū in recta
 et catholica fide. in qua pater et
 filius et sp̄s sc̄s cognosci debet unū
 et uerus d̄s. **C**eteri s̄ ppugna-
 cula p̄stantioris altitudinis. Quo-
 modo. Quia cū homo respicit in
 culmen bone m̄tis tunc edificat
 altitudinē fidelium uirtutū in uir-
 tutib; opis dī. ascendens sup̄ intel-
 ligibilem fidē. d̄m uidelicet sciens
 ē in potentia diuinitatis sue. sup̄
 quā fidē de inde construit altiore
 statūā uirtutū p̄stantissimorū p̄-
 pugnaculorū. Quomodo. Nā edifi-
 cat altiores uirtutes. sibi n̄ suffici-
 ens. ut solū modo fidē habeat in
 d̄m. s̄. ascendit uirentē palmā q̄d
 ē de uirtute in uirtutē. cū quib;
 exaltata et decorata ē rectissima
 fides. quasi ciuitas cū ppugnacu-
 lis. **Q**uod uero latitudo inter
 ipsū edificium et splendore ex p̄dic-
 to circulo se in p̄fundū abyssi ex-
 tendente ē in uertice orientalis
 anguli. unū palmi. hoc ē q̄d am-
 plitudo sup̄noꝝ secretorū ē inter-

op̄at
 d̄m
 cū dō
 p̄funda
 incomp̄hen-
 sibilis
 diuina
 potestas
 instruit
 ho-
 minē
 ut totis
 uirib;
 suis
 et toto
 sen-
 su
 suo
 colat
 d̄m
 equali
 deuotione
 in
 longi-
 tudine
 intelli-
 gibilis
 ratio-
 nalis
 quō
 dignū
 ē
 ut
 creator
 omnū
 ante
 om̄a
 et
 sup̄
 om̄a
 dig-
 nissime
 colat̄
 d̄s
 xx.iiij.
 S
 ua
 p̄pter
 et
 alii
 ipsius
 duo
 pa-
 rietes
 in
 fronte
 et
 in
 fine
 cū
 uni-
 s̄
 latitudinis
 qm̄
 in
 ope
 dī
 sapien-
 tia
 et
 discretio
 s̄
 uidet
 duo
 parie-
 tes
 uidelicet
 sapien-
 tia
 quasi
 in
 superiori
 et
 discretio
 quasi
 in
 infe-
 riori
 parte
 q̄s
 d̄s
 aspirat
 equo
 et
 iusto
 dono
 suo
 in
 magnitudinē
 latitudinis
 humane
 m̄tis
 ad
 cog-
 noscendū
 se
 Sed
 q̄d
 idē
 qua-
 tuor
 parietes
 ubiq;
 in
 circuitu
 ipsius
 edificii
 eq̄lis
 s̄
 altitudinis
 exceptis
 ppugnaculis
 cū
 que
 ali-
 quantulū
 eminent
 altitudinē
 ip-
 sius
 hoc
 ē
 q̄d
 homo
 in
 quatuor
 elem̄tis
 positus
 ubiq;
 fidē
 catholi-
 cā
 p̄bonitatē
 patris
 equali
 deuo-
 tione
 et
 cultura
 in
 alio
 habebit
 filiū
 cū
 patre
 et
 spū
 sc̄o
 uidelicet
 colens
 qui
 om̄a
 opa
 sua
 op̄at
 in
 ipsis
 Quom̄
 Om̄e
 opus
 scilicet
 q̄d
 filius
 dī
 op̄atus
 ē
 &
 op̄at
 hoc
 p̄fi-
 cit
 p̄bonitatē
 patris
 in
 spū
 sc̄o
 Qd
 ē
 hoc
 Quō
 sc̄dm
 uoluntatē
 patris
 erat
 filius
 redimens
 hominē
 p̄incar-
 nationē
 suā
 q̄d
 ē
 magna
 bonitas
 quia
 pater
 sic
 ordinauit
 ut
 filius
 cū
 nasceret̄
 ex
 uirgine
 de
 spū
 sc̄o
 conceptus
 humanitatē
 assumens
 p̄pter
 amorē
 hoīs
 ut
 eū
 reduceret
 in
 restorationē
 uite
 quatinus
 ho-
 mo
 cū
 dō
 partē
 haberet
 eū
 qua
 in-
 traret
 in
 saluationē
 p̄
 ipsū
 in
 recta
 et
 catholica
 fide
 in
 qua
 pater
 et
 filius
 et
 sp̄s
 sc̄s
 cognosci
 debet
 unū
 et
 uerus
 d̄s
 Ceteri
 s̄
 ppugna-
 cula
 p̄stantioris
 altitudinis
 Quo-
 modo
 Quia
 cū
 homo
 respicit
 in
 culmen
 bone
 m̄tis
 tunc
 edificat
 altitudinē
 fidelium
 uirtutū
 in
 uir-
 tutib;
 opis
 dī
 ascendens
 sup̄
 intel-
 ligibilem
 fidē
 d̄m
 uidelicet
 sciens
 ē
 in
 potentia
 diuinitatis
 sue
 sup̄
 quā
 fidē
 de
 inde
 construit
 altiore
 statūā
 uirtutū
 p̄stantissimorū
 p̄-
 pugnaculorū
 Quomodo
 Nā
 edifi-
 cat
 altiores
 uirtutes
 sibi
 n̄
 suffici-
 ens
 ut
 solū
 modo
 fidē
 habeat
 in
 d̄m
 s̄
 ascendit
 uirentē
 palmā
 q̄d
 ē
 de
 uirtute
 in
 uirtutē
 cū
 quib;
 exaltata
 et
 decorata
 ē
 rectissima
 fides
 quasi
 ciuitas
 cū
 ppugnacu-
 lis
 Quod
 uero
 latitudo
 inter
 ipsū
 edificium
 et
 splendore
 ex
 p̄dic-
 to
 circulo
 se
 in
 p̄fundū
 abyssi
 ex-
 tendente
 ē
 in
 uertice
 orientalis
 anguli
 unū
 palmi
 hoc
 ē
 q̄d
 am-
 plitudo
 sup̄noꝝ
 secretorū
 ē
 inter-

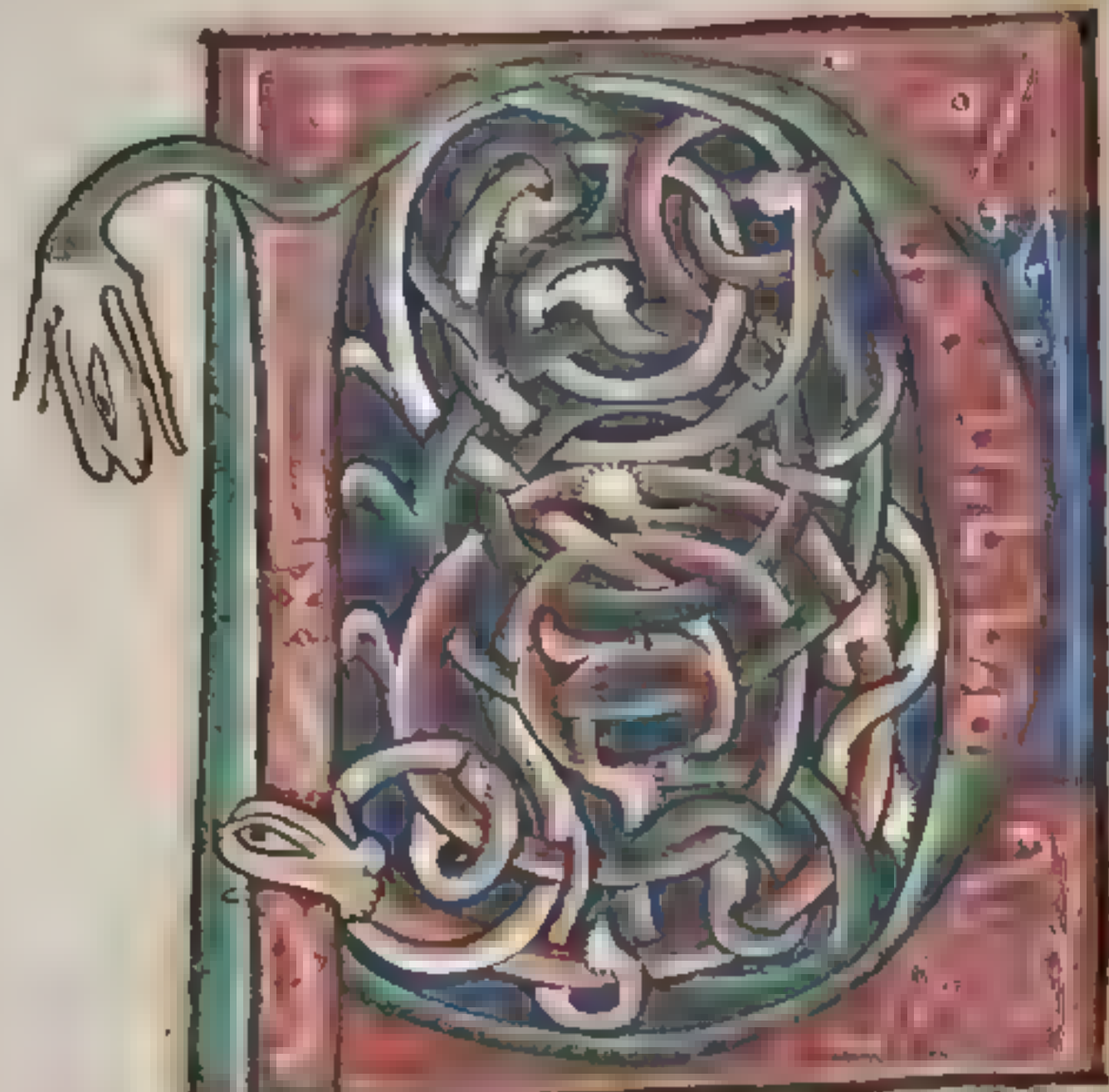

opus filii dei quod demonstravit quasi
edificium conuersatus sine peccato
corporaliter in seculo scilicet faciens
uirtutes multas in bonitate patris
et inter potentiam eiusdem patris quasi
splendorem in maxima uirtute sua
se in inferiora et in superiora exten
dente cum filium suum misit in mundum
in caritate scilicet angeli qui respicit
et adorante hoc est in iusticia que
primum prefigurata est in uoce per amon
itionem spiritus sancti prefigurante perfecta
illa iusticia que declarata est in in
carnatione filii dei ita quod in his
secretis erat quasi spatium unum stature
ut extenta manus est a pollice usque
ad alios digitos quod est ordinatum
tempus in patris uisceribus quomodo
unigenitum suum mittere uoluit in
manu fortissima ut ipse ita circu
ret cum omnibus articulis digitorum
qui sunt omnia opera eius in spiritu sancto quantum
perficeret uoluntatem patris sui pas
sus in cruce propter misericordiam ac contemp
tibilem obedientiam quam diabo
lus primo homini insufflauit in
sua suggestionem cum propter hoc ad
redimendum ipsum hominem in uia
dei se declinauit ad terram per humani
tatem eiusdem filii dei in incomprehensibili
altitudine diuinitatis. **S**ed
quod alibi idem in septentrionali et
in occidentali atque in meridiana
parte tanta undique est latitudo
inter idem edificium et eundem splen
dorem ut eius amplitudinem nullomodo
comprehendere possis hoc est quod nul

lus hominis hominum mortali corpore
grauatus poterit scire et rationem ma
li in uisceribus angelonaris diaboli nec
finitionem eius in operante creatura in oc
casu cadentis hominis nec in totum
aut finem ardoris meridia quod est super
ne iusticie considerare quomodo hec
dilata et discreta sunt inter opus
et potentiam scientie mee in omnibus
populis scilicet aut in electis aut in rep
bis qui omnes postea sunt iniquissima per
seruationem ita quod acutissima et
diligentissima distinctione exami
nabuntur in preceptis meis cum tamen
ipsi omnes prospicere debent credere
quod eos pascam in omnibus necessitati
suis quia hec hec omnia in secretis meis
ita occultata sunt quod amplitudinem
profunditatis eorum nec sensus aut in
tellectus hominis ullomodo com
prehendere uel intelligere ualeat nisi
si quantum per missionem meam concedit
Qui autem acutas aures interioris
intellectus habet hic in ardente
amore speculi mei ad uerba hec
anhelet et ea in conscientia ani
mi sui conscribat.

Tanta uisio. tunc factis.

E
E
E
udi

et ecce quasi in medio lon-
gitudinis predictae lucide
parus muri designati edi-
ficii stabat uelut turris ferri co-
loris. ipsi muro ceterius inposita.
latitudinis quatuor cubitoꝝ et
altitudinis septē cubitoꝝ. in qua
conspexi quinq; imagines sin-
gularitē stantes in singulo arcu
de sup quasi turritū conū ha-
bente. quarū prima respiciebat
ad orientē. scđa autē ad aquilo-
nē. tertia uero ad septentrionē.
et q̄rta ad columnā uerbi dī in
cuius radice abrahā patriarcha
residebat. ac q̄nta ad turrim
ecclē et ad illos homines qui in
ipso edificio huc et illuc discur-
rebant. Similitudo autē una
erat eis in hoc. Singule earū ue-
stire erant solūmodo q̄si sin-
gulis uestib; series et calcieate
calciamētis albis. excepta q̄nta
que ex omī parte armata uide-
batur. Scđa uero & t̄cia erant
nudo capite dissoluta coma et

alba. carentes amictu pallioꝝ. Pri-
ma autē & t̄cia ac q̄rta indute
erant tunicis albis. S; dissimilitu-
do ex hoc erat eis. Prima imago
gestabat in capite suo pontificale
infusa sparsis capillis et albis. in-
duta quasi pallio albo. inferi in
duab; oris ipsius purpura comite-
to. In dextera uero habebat lilia
et alios flores. in sinistra autē pal-
mā. Et dixit. O dulcis una et odul-
cis amplexio cōne uite & obeta
felicitas in qua s̄ cōna p̄mia que
semp̄ et in ueris deliciis. ita tamen
q̄d nūquā possū impleri nec sa-
ciari interiori leticia que ē in do-
meo. Scđa autē induta erat purpu-
rea tunica. stans ut adolescens qui
n̄ dū ē ad plenū uirilīs etatis. tam
magne grauitatis. Et dicebat. Ne
n̄ t̄rebit horribilis inimicus scilicet
diabolus. nec inimicus homo. nec
hoc sc̄m de disciplina dī. cui in
consp̄ctu semp̄ assisto. Tertia uero
tegebat faciē suā alba manica
dextre manus sue. Et ait. O puri-
cia et o immundicia hui; sc̄i ab-
scōndite uos et fugite ab oculis
meis. quia dilectus m̄s natus ē de
pura uirgine maria. Quarta autē
erat uelato capite ex albo uelami-
ne capitis more muliebri. et circū
amicta pallio crocea coloris. In
pectore uero suo habebat imaginē
ihū xp̄i. circa quā in ipso pecto-
re suo scriptū erat. Per uisera m̄e
dī nr̄i. in quib; uisitauit nos ori-

ens exalto. Et dicebat. Porri-
manus semp ad peregrinos et egenos
ac ad pauperes et debiles. atq. ad
gentes. Quinta uero armata erat
galea sup posita capiti suo. induta
quoq. lorica et oeris atq. ferris
curotheis. habens etiā in sinistra
sua clipeū ab humeris pendente.
accincta quoq. gladio. et hastā
manu dextra tenens. Sub pedib.
autē ei iacebat quasi leo hians
ore lingua extensa ex ore ipsius.
et etiā uelut quidā homines quorū
alii tubis resonabant. alii quib. dā
instrumentis lusorū iocularitē con-
crepabant. ceteri diuersis ludis
iudebant. quos eadē imago simul
et ipsū leonē pedib. suis concu-
cans. hasta quā dextra tenebat
aeriter transsodiebat. Et dixit.
Yneco fortē diaboli & te odiū et
inuidia. atq. te o spurcicia. cū lu-
dentib. fallaci deceptione. S. intē
idē edificium uidi duas alias ima-
gines uersus hanc eandē turrum
stantes. quarū prior apparebat
stans supra pavementū ipsius edi-
ficii quasi in arcu ignei splendo-
ris diuersis imaginib. malignorū
spirituū interius depicto. et con-
tra p̄dictā turrum posito. altera
uero ipsi arcui exterius tamū
collaterali in nullo arcu consisten-
te. ambe uidelicet intē ad p̄sa-
tā turrum aspicientes. et intē
ad homines idē edificium intan-
tes et excurrentes. Yestne autē erant

etiā ipse series uestib. et uelate in
ligatura capitis albo uelamine
more foinco. n̄ circū amictu pal-
uis. indute uero calciamētis albis.
S. prior carū habebat in capite
suo quasi triangularē coronā.
rubentē ut rubens iacinctus ru-
ber in colore suo. induta quoq.
tunica alba. cui implicamta erant
uiridi colore ubiq. distincta. Et
ait. Yneco moriente cū fortissimo
filio dī. qui exiit a patre ueniens
in mundū p̄deceptione hominū.
qui iterū rediit ad patre cū in
maxima crumna moriens in cru-
ce resurgensq. amorus ascendit
in celi. ideoq. nolo confundi fu-
giendo miseras et dolores huius
seli. Altera uero induta erat tu-
nica alba. s. aliquantū pallidi co-
loris. Et in dextro brachio suo
portabat cruce cū imagine sal-
uatoris. caput suū inclinans sup
illa. Et dicebat. Hic in fans p̄tulit
multas miseras in hoc selo. et id-
circo uolo semp plorare et habe-
re merore p̄pt̄ gaudiū etne uite.
in quā bone oues ducende s̄ p̄no-
bile filii dī. Et uidi qd om̄s p̄dic-
te imagines singula uerba sua
p̄misteriū dī dicebant ad ammo-
nitionē hominū. Tunc iterū se-
dens in throno qui in hec om̄a
ostendebat dixit mihi.

Ter fortitudine & constantiā
uoluntatis dī. diuine uir-
tutes in ueteri testamto leniter

pullabant. s; ibi se uclut in ignoran
 tia colentib; n̄ dū pleniter suauē &
 dulce gustū p̄bebant. q̄a tunc tan
 tū austeritas legis delinquentes
 acriter corripiebat. post modū au
 tē p̄ grām dī in noua lege plurimū
 fructū p̄ferentes. forte et p̄fectū ei
 bū in amore celestū esurientib; cū
 sūma dulcedine exhibebant. cū pri
 ut dictū ē quedā occulta ostensio
 et signū futurorū cēt. sedm̄ qd̄ cū
 miraculū hoc cū appositionib; suis
 demonstrat. Nā hęc turris quā ui
 des quasi in medio longitudinis
 p̄dicte lucide paratū muri de sig
 natū edificū stantē. habet typū p̄
 cursū uoluntatis dī. que in circū
 cisione multis modis et diuersis
 significationib; manifestata ē. na
 ma qd̄ d̄s in signo cūc̄ circūcisi
 nis demonstrat legē et p̄legē
 grām euēḡli. quō fide p̄palata in
 fidei abrahā surrexit in ipso cūc̄
 circūcisiō in ministerio uere p̄figu
 rationis. quia p̄ diuinā potēciā
 instruxerunt se fortes uirtutes
 incipientes in eodē abrahā quasi
 in medio longitudinis specula
 tue sciētię. duarū optationis cau
 sarū sub munitōne firmissime
 bonitatis sup̄ni patris. cū post
 modū apte future erant puolun
 tate dī. illud in figura p̄signan
 tes qd̄ d̄s facere uoluit priusq̄m
 hoc manifeste ostenderet in ope.
 que ferre coloris ē ipsiq; muro
 exteriū inposita. que ē iusticia

di foris et inuincibilis. se in ipsa
 speculatiua sciētia quasi exteri
 ostendens p̄circūcisiōne. que se fo
 ris carnaliter formauit. posita cū
 beatis uirtutib; in sp̄tialia sp̄tialis
 muri. que constituit d̄s in hominib;
 Et eadē turris ē latū dimis q̄m
 or cubitoꝝ. q̄a puoluntate dī
 ipse uirtutes opant in homine. elem̄
 posito sub extensione quatuor
 uegitatē corporaliter uiuens in cor
 pore. et a latitudine septē cubitoꝝ
 quia in aitudine septē donorū
 sp̄s sc̄i tanta firmitas ē ut se ipsa
 turris ita erigeret qd̄ cetera p̄di
 ret eccl̄a in incarnatione filii
 mei p̄figurata in circūcisione
 ueteris testamenti. **Q**uod au
 tē conspicias in ea quinque ima
 gines singularit̄ stantes in singulo
 arcu de sup̄ quasi turritū conū
 habent. hoc ē qd̄ in turri hac idē
 in fortitudine circūcisiōnis pen
 debant quinque fortes uirtutes. n̄
 qd̄ ulla uirtus sit uiuentis forma
 in se in ipsa. s; solū modo p̄ lucida
 spera ad d̄o fulgens in ope hominis.
 quia homo p̄ficit cū uirtutib; quō
 ipse s̄ opus opantis hominis in d̄o.
 Unde ipse quinque uirtutes ad simi
 litudinē quinque sensuū hominis
 in hanc turrim posite s̄. quia mul
 to h̄do tangebant circūcisiōne
 absidentes ab ea iniquitate. ut q̄nq;
 sensus hominis in eccl̄a circūcidun
 tur p̄ bap̄tismū. s; tam in hominib;
 n̄ opantes p̄ se in ipsas. q̄a homo

cū illis opat̄ et ipse cū homine sicut
cū quinq; sensus hominis n̄ opan
tur p̄ se s; homo cū illis et ipsi cū ho
mine ita inuicē fructū facientes.
Et s; singularit̄ maximo studio de
suadantes in singulari scilicet sta
tua magisteru turritū apicē ha
bent idē p̄cellentē et bene cōposi
tā dignitatē uirtuose constantē.
Et prima imago respicit ad orientē
tē quia uirtus illa p̄spicit ad filiū
dī planctū amoris ut q̄ndoq; ue
nit hoc apte loquens de cōna ui
ta q̄d circūcisio habuit in abscon
so. Secūda autē uidet ad aquilonē
quō ipsa considerauit partē ori
entis et partē orientis et partē aq
lonis in magna disciplina aspici
entis ad dīm quasi ad orientē dedig
nando inconuenientā indiscipli
natē lasciuē scilicet q̄d d̄s n̄ habe
batur in ueneratione despicien
doq; q̄d lex dī digne n̄ habebat
in p̄p̄o illo q̄si in aquilone. Tercia
uero tendit ad septentrionē quia
illa fortissime p̄sternit sup̄flua
fornicationē despiciendo eā et se
metipsā ab illa p̄tendo legali
institutione. Quarta autē uertit ad
columnā uerbi dī in cuius radice
abrahā patriarcha residet quō
ipsa uersa fuit adherens incarna
tioni filii dī quā uelut in funda
mento abrahā tenet cū p̄signi
ficatione mire p̄funditatis arie
te pendente in spinis. Quinta uero
respicit ad turrim celsē et ad il

los homines qui in ipso edificio huc
et illuc discurrunt q̄a illa ceteris
se uictorioso destruere omnē iniu
sticiā que orta ē in adā respiciens
ad fortitudinē celsē ut uictorioso
pugnet contra uicia diaboli et ad
homines qui in ea diuersa uarie
tate morū discurrunt ostendens
eis in p̄tamescendo hōdo dī ut oues
iusticie cē p̄seuerent. **Q**uod autē
similitudo una ē in eis hoc ē q̄d
pari deuotione dīm colunt in opib;
hominū. Nā singule earū uestitē s;
solummodo q̄si singulis uestib; scri
cis q̄a unaqueq; earundē uirtutū
habet in se dulcedinē et suauitatē
quib; nullatenus grauant nec con
stringunt homines s; ut suauiter
balsamū sudat de fructe suo sic
mollit̄ opant̄ dulcedinē celestis reg
ni in humanis m̄tib; sine sordē et
duricia iniusticie. Et s; calciant cal
ciam̄tis albis quō recte sequunt̄
iusticiā in albedine celestis
regni transeundo subiectionē dia
boli et omnino conculcantes uesti
gia ei in hominib;. S; q̄nta uirtus
ex omni parte armata uidet̄ q̄a
ipsa p̄spicit ad celsam in qua for
tissime pugnet aduersus diabolica
uicia p̄ficiunt̄ extendens in ea
ubiq; uictoriā suā cū p̄ciosissima
armatura que ē inuictissima
fortitudo dī que p̄transeundo
occidit omnē iniusticiā in con
fusione diaboli et fraudis. Q̄d
uero secūda et tertia s; nudo capite

1115.

~ dissoluta coma et alba hoc e qd
 nullu suppliciu laboris nec onus
 diuiciarū aut concupiscentie si
 bi inponunt p amore meo. s; nu
 do capite idē apta conscientia
 sua apuunt in omne occultū suū
 ardentes semp in dilectione mea
 cū omnē confusionē et lasciuā
 concupiscentie carnis de se abici
 unt hoc incipientes in albis erim
 bus qd e claritas mris bona opa de
 siderantis. Et carere amicu palli
 orū quō a se picuunt mores paga
 norū cū impudicicia et spurcicia
 diaboli et cū omnib; curis seclari
 bus quia sapientia hui mundi
 stulticia e apud dñm. Prima quoq;
 et tertia acq̄ta indute s tunica al
 bis qd e apphensio innocencie
 pfigurantis incarnationē filii
 mei cū sua uirgine castitatis qui
 morti subtraxit hominē indu
 ens cū uirga in saluacione. Quod
 autē dissimilitudo e eis hoc e qd
 aiscarū uicissim e in dono sp̄s sc̄i
 cū uirtus hec habet hoc instrum̄
 tū anime et uirtus alia illud uny
 tam studiu existentes in do. ita
 qd celestis ierlm pfecte construūt
 eū eis quia ipse s opus qd hoies
 opant p qd ad dñm pueniunt.

.v. **V**nde hec prima imago de sig
 nat amore celeste quia ipse
 p omni cura mēe debet homini
 bus gestans in capite suo ponti
 ficale infula sparsis capillis et
 albis q̄a ualde coronata e in

sumo sacerdote ihu xpo et in su
 mis sacerdotib; ueteris testamē
 et illis qui eide filio di dixerūt
 uinā dirumpes celos et descende
 res stans denudatis capillis sine
 muliebri uelamine capitis malbe
 dine apparuit; pfigurans in eis
 qd sacerdotale officiu denudan
 du eē conuugali officio. in aduen
 tu ipsius filii mei qui imitandus
 e a sacerdotib; suis in castitate p̄p̄t
 saluacionē q̄a ipsi pfectissimo ce
 lesti amori sic semp adherere de
 bent ut excuciant prauos mores
 hominū a contagione peccati. cla
 ra et candida pars existens in
 sp̄tuali dono di. Que etiā induta
 e quasi pallio albo inferior in
 duab; oris ipsius purpura con
 tacto hoc e qd eā circūdedit gr̄a
 di malbedine lenitatis subnixa
 et ornata in finib; p̄tationū sua
 rū cū decoris ornatis caritatis
 quia cōphensio diuine gr̄e mēe
 debet termino unius cuiusq; boni
 opis constans induab; partib; ui
 delect in uirtute dilectionis di et
 hominis. Qd uero in dextera sua
 habet lilia et alios flores hoc e
 qd in bono ope habet candida
 p̄ma liliū cōne uite et claritatē
 cōni luminis et alios sc̄itatis flos
 culos qui s sodales sui qui se illi
 coniungunt celesti amore. Sed
 qd in sinistra sua gestat palmā
 hoc e qd ipsa in recordatione mor
 tis habet palmā ascendente de

occulto bene uirtutis cū qua mortē
quasi torrentib; lapidib; obruit.
ut etiā declarat in uerbis suis ad
filios dī ut supra dictū. **S**edā
autē p̄tendit disciplina. quō p̄
amōrē celestis uite oritur constrictio
carnalis concupiscentie indis-
ciplinā magne contritionis. Que
induta ē purpura tunica. quia
circūdata ē lege mea. et mortifica-
tione carnis in hominib;. q̄d ē ex-
emplū filii mei in purpuro in-
dunto. ut idē filius m̄s ex uirgine
natus ē in caritate. que omnino
do opata ē in ipso. Stat etiā ut ad-
olescens qui n̄ dū ē ad plenū uiri-
tis etatis s; tam magne grauitatis.
quō disciplina semp̄ ē in puerili
tamore. ut puer ē in constrictione
timens magistrū suū sub magi-
strauone. Unde et ego om̄ps semp̄
magister sū discipline. quia ipsa
uime ē quasi n̄ uirilis. quō n̄ uult
ē potens in officio pprie uolunta-
tis sue. s; semp̄ fideliter timere in
magna distinctione reuerentię.
sicut etiā ostendit in supra dictis
uerbis suis. **T**ercia uero declarat
uerrecundia. quō p̄ disciplinā sur-
git pudor uerrecundie a se fugans
confusionē peccati. Quia pp̄ te-
git etiā faciē suā alba manica
decore manus sue. quia p̄tegit
interiorē conscientia suā quasi
faciē anime fugiens a fornicatio-
ne et a pollutione diabolica. se
defendens candida ueste inno-

centie et castitatis cā habens in decore
ra q̄d ē in saluatione opis sui. quō
ipsi potenter adheret contemptus
om̄is spurcie satane q̄m om̄m
abicit de se. ut etiā declarat in p̄-
dictis uerbis admonitionis sue. **VIII.**
Quarta autē significat m̄iam.
quia p̄ uerrecundia eleuat se
ad extimul uirtutis midie cū etiā in
corde cū patris ē uera midia gr̄e
cū quō ipse p̄tā hoc ordinauit. in
antiquo consilio suo. q̄d primū
ostendit midiat abrahā in circū-
cisione educens eū de terra sua et p̄-
cipiens ei ut circūcideret ipse et
genus suū. q̄ndo illi demonstrauit
magna mirabilia in uera trinita-
te p̄ que et filiū suū p̄nuncians
erat in figura. q̄d totū ē illa m̄ia
quā idē abrahā p̄signauit offe-
rens ysaac. Et ē uelato capite ex
albo uelamine captus more muli-
ebri. q̄d ē regm̄ et inuicū saluatio-
nis quasi caput miserantis. p̄ditas
animas de exilio mortis reducen-
tis sub candore pu uelaminis.
quō albas facit animas et homi-
nē fulgentē dū cooptus fuerit
cū midia adō. q̄a illis hominib;
qui d̄m in indignatione habent.
dū adhuc in peccatis s; his fulget
post illatā sibi celitus midiam ut
radius solis in blanda suauitate.
quō midia in muliebri p̄sona fe-
cundissima mater ē ammarū de
p̄ditione. Nā ut mulier opt̄ ca-
put suū. ita deprimit midia mor-

te anumarū. Et sicut mulier suavi
 orē uirg. sic ē midia suauior rabi
 da insana eriminū in insania
 peccatoris priusquā cor ei uisite
 tur a dō. sicut et eadē uirtus in
 muliebri forma apparet. quā in
 femina castitate clausa uirgi
 nea materia surrexit in uentre
 marie suauissima midia. que sep̄
 erat obumbrata in patre. donec
 pater eā uisibile ostendit. p̄ sp̄m
 sc̄m in uero uirginis. Et circūa
 midia ē pallio crocei coloris. q̄a
 circūdata ē splendidissimo sole
 q̄d ē signū filii mei fulgentis de
 celo in mundū sicut solis splen
 dor in t̄ra. quō idē filius m̄s ue
 rus ē sol illuminans mundū cū
 sc̄ificatione ecclē. Quod uero in
 pectore suo habet imaginē ipsi
 unigeniti mei. hoc ē q̄d in pectus
 midie inclinaui eundē filium
 mei. dū cū mihi in uerū marie
 uirginis. Unde et circa eā in pecto
 re eiusdē uirtus scriptū ē. Per
 uiscera midie dī n̄ri in quib; ui
 sitauit nos oriens ex abto. Quid
 ē hoc. Quia ubiq; in circūcūte
 potestate mea demonstrat in
 secreto scientie pectoris midie.
 q̄d filius m̄s uera midia ē. Quo
 modo. It̄ p̄dictū ē in uerbis ha
 charie serui mei in uiglo dicit
 us. P̄ uiscera midie dī n̄ri. in quib;
 uisitauit nos oriens ex abto.
 Hoc tale ē. P̄ uiscera pat̄ne m̄ie
 saluatio ē. q̄a absconsū in cor

de patris erat ut uiscera manent
 in homine q̄d fili' ei' in fine tēpo
 rū incarnaret. ubi uisitauit d̄s
 homines. Quomodo. Cēlesti scilicet
 pane qui filius ei' ē natus in carne.
 ex maria uirgine. qui ueniens ex
 abto idē de corde patris exiens
 p̄buit maximā querentib; se
 midiam. sicut et eā ipsa uirtus
 in supra dictis uerbis suis filios
 dī alloquit. **Q**uinta uero ima
 go p̄figurat uictoriā. quō post
 midiam quā ostendi in circūci
 sione filiū meū uolens mittere
 in mundū. crexit se uictoria in
 eadē circūcisione. ita p̄cedens cū
 maiore uirtute usq; ad filiū meū.
 atq; cū ipso in nouissimū diē. Nā
 in filio meo supraui antiquū ser
 pentē. qui sup caput suū extulit
 se humanū genus rapiens p̄mil
 le nequicias quib; illud cōphen
 dit quasi in catena sua. cū easdē
 nequicias unigenitus m̄s deuict
 pomā bellicosa arma. que surrex
 erunt in incarnatione et floris
 omnū uirtutū. Quid ē hoc. Post
 midiam surgit uictoria. cū se
 ipsū homo deuict et aliena
 uicia. Quom̄. In p̄dictis uidelicet
 quinq; uirtutib; primus ē amor
 celestis. scilicet in hoc q̄d homo
 sc̄t et agnoscat d̄m. diligens eū
 sup om̄a. Deinde causa illius fi
 da. ligatur idē homo in lege
 discipline. de qua ipse cōp̄fessit
 crimina peccandi. p̄ bonā et rē

in
 su
 fia
 nit
 mox
 let
 ē un
 filii
 uictoria
 cū ar
 tū cū
 rege
 omne
 supra
 and
 la sup
 me p̄
 qui ē
 ber ut
 In dū
 refutat
 uictoria
 dicit
 uito
 memori
 me cō
 uid
 orbi
 tra
 et
 ritar
 thori
 et
 ma
 it
 in

tā uerecundia. In his ergo trib; ui-
 rib; iustificabit homo in corde suo.
 sic inspicit saluā rē que ē angu-
 stia pximi sui. que perurabit in om-
 nib; necessitatib; ei ut se. Unde et
 mox surgit homo fortissimus mi-
 les cū his trib; uirib; in quib; pfect^o
 ē in mte sua. imitando inuidia
 filiū mēi uerū samaritanū. sic in
 uictoria ptransiens uirtes diaboli
 cū armis uictoriosissimarū uirtu-
 tū. cū se ipsū uincit et pximū suū
 regit. in ipsis uirtutib; occidit
 omne malū. abiciendo uidelicet
 supbiā que adā expulit de para-
 diso. Et eadē uirtus armata ē ga-
 lica sup posita capiti suo. quia ho-
 mo pleno celesti desiderio addm
 qui ē caput omnium suspirare de-
 bet. ut salutē consequat. tñam.
 Induta ē quoq; lorica. ut homo
 resistat diabolo. constringens in
 iusticia uoluntatē carnaliū desi-
 derioꝝ suoz. in uero timore et cū
 iusto tremore subiectus dō. fidelit^r
 mētens districtū iudiciū. q̄ ut p
 me cōmōtus dicit psalmista da-
 uid. luuxerūt coruscationes tue
 orbi t̄re. cōmota ē et contremuit
 t̄ra. Hoc tale ē. cū fulserūt mirabilia
 et secreta tua odñe cunctoz. et mi-
 rifice apparuerūt. Quomodo. Vt
 choruscatio que ex parte uidet^r
 et ex parte occultat. quō misteria
 tua nunc intelliguntur. nunc au-
 tē nesciunt. Nā n̄ ē gens diffusa
 in latitudine totius orbis q̄ inuo-

luntate tua mirabiliter creatus est.
 quin ad eā nom̄ gl̄e tue. et poten-
 cia maiestatis tue diuersis modis
 et admirandis signis mirifice p-
 uenerit. etiā si cā lum̄ fidei et ue-
 ritatis n̄ dū pfecte ad salutē sui
 illustrauerit. Qua ppter homo
 in magnis suspiris cōmōtus auct-
 ritate se a uoluntate sua. desertitq;
 concupiscentias suas tremendo ui-
 delicet supnū iudiciū. quia ipse
 prius uirtutis actib; ambulans.
 sumet imprudenter oblitus erat.
 cū nunc sapienter redit ad se. Est
 etiā p̄fata uirtus induta ocreis.
 ut recta uia sibi denunciata. effu-
 giat tuncia mortis p castigatio-
 nē corporale. Induta ē et ferris
 curothecis. quatinus effugiat opa
 diaboli p̄circūcisionē mortis. et
 p̄rechissimā fidē. ita ut in dñm cre-
 dat. sic euadens laqueos trucele-
 nissimi inimici. Habet etiā in sin-
 istra sua clipeū ab humeris pendente.
 quō in sinistra parte que ē diabo-
 lica pugna contra hominē. circū-
 data ē grā fortissimoz p̄ceptoz di-
 quib; homo tanta fidei fortitudi-
 ne circūdat et defendat. ne diabo-
 lus cū corrupat suasionib; suis.
 et ne ipse homo se subiciat uicis
 illius. p̄rechione dī ab humeris cir-
 cūdat. quō grā dī adheret cre-
 te fortitudini anime addm. inli-
 gatura dilectionis dī et pximi. Et
 accincta ē gladio. q̄a homo debet
 se constringere castigatione cor-

haec facient e facillima pax dñi que uera est iusticia p̄tra nequissimū certamen
 poris. in austeritate sermonis dñi. et
 a se & ab aliis abscidens iniquitatē.
 Hastā quoq; manu dextera tenet.
 q̄d ē ut homo cū fiducia sit au
 dax in dō sup̄are omnē sp̄urei
 ciā diaboli et hominis. q̄d dif
 ficile de bellari potest nisi ad ui
 torio dñi. Qd̄ autē sub pedib; ei
 iacet quasi leo hians ore. hic ē di
 abolus que uictoria pedib; rochi
 taneris uite & uirtutis p̄strauit.
 cū idē satanas acerrima et ama
 rissima crudelitate hians deglu
 taret genus humanū. Lingua v̄
 extensa ex ore ipsi. est existima
 tio ei qua tribuli iniquitate pu
 tabat omne genus hominū ab
 adā peritū omnino deuorare.
 Et qd̄ etiā sub pedib; ei iacent
 uelut quidā homines bi s̄ sub
 agilitate ei torpentes fistule diabo
 li. que se fiactunt ad inuicē om̄is ma
 li. quas ipsa p̄terit in bello dñi recte
 p̄cedens iniusticia. quia eadē p̄ter
 se machinationes indueris mo
 rib; subdunt diabolo. illi famu
 lantur. Quoz; alii tubis resonant.
 quō bachant sonitu omniū ma
 lorū et insanunt elati flagran
 te m̄te odio habentes iusticiā dñi
 genus scilicet sup̄ genus hoc faci
 ens in magna sup̄bia. Et alii quib;
 dā instrumentis iulforis iocularitē
 concertant. quia fallaces s̄ in illu
 sionib; famastice ad diabolum p̄u
 nemab; et quō p̄uaces s̄ in tor
 tuosa lasciuia elationis inuiden
 tes dñi. Alii quoq; diuersis ludis lu
 dunt. quō uersant in diuersitate
 et sp̄urecia uicior; que sedm̄ libitū
 uoluntatis sue ut excogitant in
 semetipsis t̄ p̄insidias diabolicas
 adimplent. Et hos om̄s eadē imago
 simul. et ipsū leonē pedib; suis con
 culeat. quia nimio h̄do om̄s has
 uanitates arcū ppli et suasiones
 satane comertt iniusticia dñi. Sed et
 basta quā dextera tenet eos acerr
 transsodit. quō p̄fiduciā et auda
 ciā addm̄ fortissime transfigit
 sup̄ando et uulnerando indolorib;
 has om̄s immundicias. q̄a ad dō de
 ludunt et ad nihilū deputant. ut
 ipsa etiā in p̄dictis uerbis admo
 nitionis sue demonstrat. **S**ed
 qd̄ intra idē edificiu uidet duas
 alias imagines uersus hanc eandē
 turrim stantes. hoc ē quod intra
 opus illud qd̄ celestis p̄p̄atus ē p̄fi
 lū suū. pat̄a cū ostendens in apto
 ope qui in circūcisione ostensus ē
 in obumbratione due uirtutes
 surrexerūt. qd̄ ē exemplū xp̄i in
 una. et sequi uestigia ei in altera
 obuiā p̄cursui uoluntatis dñi max
 ima fortitudine et reuerentia
 aparentes. quia in se ipsis decla
 rant fructū. qui p̄figuratus ē in
 circūcisione. Et prior carū appa
 ret stans supra pauimentū ipsius
 edificii quasi in arcu igni splen
 doris. diuersis imaginib; malig
 norū sp̄itū uerius de p̄cto
 et contra p̄dictā turrim posito.

quia eadē virtus p̄ficat̄ int̄rens
reb; eas concutendo in bonitate
patris. cū diligēt̄ p̄transit de
sideria carnis in exemplo filii dī.
Quomodo. Quia in multa toleran
tia p̄transit aduersa mundi. for
mit̄ examinata et excubata in
arcu. idē in excellentia secularis po
testatis. que ignea ē in interiore de
terrētis sup̄bie. quā diabolica
turba subsequit̄. interiora ani
me seculari desideria carnalia di
ligēt̄ adtrahens sue uolunta
ti. cū etiā idē arcus p̄tēnā poten
tiā in multis modis m̄dū oppo
nat se iusticie. repugnans uero
testam̄to q̄d edificatū ē in dō.
que tam̄ om̄ia sup̄at uelut uir
tus p̄adutorū dī in bonis ho
minib; quāuis multū impug
nant̄ et sanguinē ab insidias ma
lignorū. Altera uero ipsi arcui
exteriori tamū collateralis. in
nullo arcu consistit. quō cū pri
or uirtus in m̄dū potestate pa
cient̄ de uincit. que ipsi multas
penas intulit. p̄cedit uirtus hec
foris eandē potētiā. quia de
penis quas illa p̄tulit hec quasi
extra eandē potestate orta ē ra
biē et effugiens. s; tamen iuxta
eā q̄d ē recordatio crūnarū unō
originē duxit. sicut de p̄ssione ar
cus consistens. quō libera ē apo
testate huius sēli palā crucē xp̄i
baiolando. Q̄d autē ambe m̄dū
ad p̄fata turrum aspiciunt. hoc

ē q̄d ipse s̄ plenū opus p̄figuratū
in p̄cursu uoluntatis dī in circū
cisione ueris testam̄ti. conside
ram̄ in m̄dū radicis sue. maiores
tam̄ eodē initio suo q̄d in circū
cisione habuer̄t existēt̄. q̄a
fulgens opus p̄cedit in ceptionē
doctrinē. m̄dū etiā aspicient̄
ad homines idē edificatū in tran
tes et excurrent̄. q̄d ē admonitio
carū in spū scō ad p̄p̄tos q̄ addin
in uia legis iusticie ambulant
et ad illos qui s̄ in merumib; dia
boli uolentes recedere de uia iu
sta. unde exhortant̄ ab eis ut eas
in bono intrent. **V**estit̄ s̄
etiā ipse sericus uelut. quia ha
bent suauitatē illā ut homo n̄
grauet̄ in indignatione laboris
p̄secutionū. Et s̄ uelut in liga
tura capitis. albo uelamine mo
re fimbriato. quō iustū ē ut ho
subiectus sit dō capiti suo. ipsū
mentis sue in gressu circūponens
in candore dilectionis. ita ut
eū in gaudio et leticia amplex
tatur. sicut mulier uirū suū
habebit in honore timoris et
amoris. ut construit d̄s. S; n̄ s̄
circūamictē pallus. quia ca
rent om̄i sollicitudine seculari
se tamū declinantes post illa.
que s̄ cōna in dō in uita futura.
Indit̄ s̄ autē calciamentis albis.
quō iucunt in itinerib; iusti
cie palbedinē fidei in m̄nib;
hominū. ut et ipsi sequuntur

23.

uestigia exempli carū. **P**rior au-
 tē imago designat paciētiā quia
 illa surrexit in cornu abrahe qd
 ē in inceptuone obediendi cū obedi-
 uit dō significante in circūcisione
 primū sonū obediētiōis post casū
 ade p̄currentē opantē obediētiā
 in uero uerbo qd ē in filio dī ut so-
 nus uerbū p̄currit in septentrio-
 nali parte uidelicet obposita neq̄
 eus et inquietudini antiqui ser-
 pentis. Et habet in capite suo quasi
 triangularē coronā rubentē ut
 rubens iacinctus rubet in colore
 suo quō in principio m̄tis fidelū
 hominū p̄fidē scē trinitatis ualde
 coronata ē qui carnē suā contem-
 nentes p̄ amore dī et uera fide san-
 guinē suū fundere n̄ dubitant. q̄a
 et filius dī apparet in carne mor-
 tē deuenit cū rubore sanguinis sui
 p̄ quē cēlā decorata ē quasi cū no-
 bili rubente iacincto in decore suo.
 Induta ē quoq; tunica alba cuius
 implicam̄ta s̄ uiridi colore ubiq;
 distincta q̄a sibi induit uestimen-
 tā op̄is dī in albedine p̄petui lu-
 minis ornatū scilicet in implicam̄-
 tis suis que s̄ crumne et gemitus
 dicentis oq̄ndo ueniā ad aspectū
 ueri luminis qd desiderū felicit̄
 in p̄senti uita habet in adobum-
 brato exemplo p̄ qd decorantur
 ipse aduersitates fidelū in uiri-
 ditate anime multas calamitatib;
 distincte p̄t̄ dī in paciētiā hęc
 om̄a sufferentes ut etiā eadē uir-

tus declarat in p̄dictis uerbis suis.
Altera uero imago p̄tendit ge-
 mitū quō p̄ paciētiā contra-
 riorū eluat se in electis meis gemitus
 recordationis uite surgens ad
 monitionē meā ut de corde meo
 filiū meū nisi p̄t̄ gemitū ppl̄i
 mei. Nā ppl̄i m̄s in ueteri et in nouo
 testam̄to habebat et habet hanc
 recordationē m̄tis quā gemitus
 cōphendit in lam̄abili ornam̄to
 suo quō ipsa uera conpunctio cor-
 dis ē. P̄t̄ qd etiā stat in septen-
 trionali plaga ut repugnet disso-
 lute immundicie diabolicarū in-
 fidiarū. Et induta ē tunica alba
 s; aliquantū pallidi coloris q̄a
 circūdata ē bonis op̄ib; in candore
 fidei turbulentū tam̄ pallorē
 ostendens quō semp̄ suspiria et
 fletus habet p̄t̄na felicitate. Qd
 autē in dextro brachio suo por-
 tat crucē cū imagine saluatoris
 caput suū inclinans sup̄ illud.
 hoc ē qd in dextera idē in recta
 parte foras op̄is sui amplectit̄
 passionē c̄idē filii mei. toto desi-
 derio intentionis sue anhelans
 et se inclinans ad eū imitando
 ipsū in dolorib; et crūis sicut
 etiā in supra dictis uerbis exhorta-
 tionis sue demonstrat. Unde ui-
 des etiā qd om̄s p̄dictę imagines
 singula uerba sua p̄ misterū dī
 dicunt ad admonitionē hominū
 quia in om̄ib; uirtutib; dulcissi-
 ma suauitate pietas dī docet et

homo
 uale
 qui
 in
 amor
 in
 sui
 ultra
 uale
 qui
 nō
 cor
 cū
 uale
 in
 con
 an
 sū
 p̄
 aut
 nō
 ule
 qui

ultra
 uale
 qui
 nō
 cor
 cū
 uale
 in
 con
 an
 sū
 p̄
 aut
 nō
 ule
 qui

hortando mentes pplōe ut dimit-
tant malū erigentes se ad bonū.
Qui autē acutas aures interioris
intellectus habet. hic in ardente
amore speculi mei ad uerba hec
anbdeat. et ea in conscientia animi
sui conscribat.

utra p̄dictā turrim p̄cursus uo-
luntatis dī. s. cubito uno infra an-
gulu qui respicit ad septentrio-
nē uidi quasi columnā calice
coloris p̄fate lucide parti muri
eīdē edificii exterius appositā
ualde tribilē aspectu. tantq. mag-
nitudinis. ut m̄surā eī nullom̄ dis-
cernere possē. Et eadē columna tres
angulos habebat ab imo usq. ad
sūmū quasi gladiū acutos. quorū
primus respiciebat ad orientē. sed
autē ad septentrionē & t̄tius ad me-
ridiē. exterius ipsi edificio aliqñ
tūmū comunctus. Ex angulo autē
qui respiciebat ad orientē p̄cede

bant rami aradice usq. ad eacu-
men eī iuxta cuius radicē uidi
in primo ramo abrahā sedentē.
in sedō uero moȳsen et m̄tio io-
sue. ac deinde reliquos patriar-
chas & p̄ph̄as ita fursū singulos
in singulis ramis ordinate seden-
tes. sedm̄ tēpus quo in hoc sedō si-
bunt successerant. qui se om̄s con-
uerterant ad angulū eīdē colum-
ne qui respiciebat ad septentrio-
nē admirantes ea que in spū fu-
tura uident in ipsa. s. inter hos
duos angulos unū scilicet uer-
gentē ad orientē. et alterū ad
septentrionē erat ante facies ip-
sorū patriarcharū & p̄phetarū
eadē columna ab imo usq. ad
sūmū quasi tornatilis & rotun-
da plenaq. rugarū. ut de arbo-
ris coruce solet germen pullu-
lare. Ad sedō uero angulo respici-
ente ad septentrionē exiit splen-
dor mire claritatis. se extenden-
tis & reflectentis ad angulū qui
respiciebat ad meridiē. Et in eodē
splendore unā magnā latitudi-
nē se diffundente conspexi aptos.
martyres. confessores & uirgines.
atq. alios plurimōs scōs. in mag-
no gaudio deambulantes. Tercē
uero angulus qui respiciebat
ad meridiē erat in medio latus
& extenuis. in imo autē et insu-
mitate aliquantulū gracilior
& constrictus. sedm̄ modū arcus
qui extendit ad sagittas iacien-

git in eadem iusticiā dī nullā
iniusticiā dimittere illa q̄n
abscedat eā in legalib; p̄ceptis.

Sed cubito uno infra angulum
qui respicit ad septentrionē
stantē q̄d ē inhumano et singu
lari cursu p̄cellens uentitas que
fuit de patriarchis loquentib;
acuta iusticiā eidē uerbi dī in
significationib; suis usq; ad le
gē quasi in septentrionali par
te diabolo repugnante. **V**nde
et calibet coloris ē p̄ fate lucide
parti muri eidē edificii exteri
apposita quia inuenta ac in
superabilis ē fortitudo uerbi dī
cui nullus resistere ualet p̄ in
anē rebellionē aut p̄ uultū supbia
na q̄d etiā speculatur scientie
p̄munitiones et actiones iusticie
idē antiqui patris quasi exte
rius coniuncti erant n̄ dū in fieri
ignis et p̄fecto op̄e se in filio
dī erigenti q̄d ipsi tantū in ce
teriore sono uerborū suorū p̄mon
strabant. **E**st quoq; ualde
terribilis aspectu quō iusticia
in uerbo dī metuenda ē huma
ne scientie in impio iudicio in
iustorū iudiciū sedm̄ semetip
sos solumm̄ iudicantiū. Tante
ē etiā magnitudinis ac altitu
dinis ut mensurā ei nullomodo
discernere possis quia ipsū uer
bū filius scilicet dī in magnitu
dine gl̄e sue et in altitudine
diuinitatis sue om̄s creaturas

sup̄ excellit in pat̄na maiestate
ita ut hoc nullus hominū in pu
tredine carnis ad p̄fectū possit
considerare. **Q**uod autē eadē
columna tres angulos habet ab
uno usq; ad sūmū q̄si gladiū
acutus hoc ē q̄d ciremens et uo
lubilis in gr̄a fortitudo uerbi
dī quā uetus testamentū p̄signa
uit in nouo declarandā manife
stauit p̄ sp̄m sc̄m tria in eadem
acumina idē antiquā legē et no
uā gr̄am atq; enucleationē fide
iū doctoz in quib; sc̄s homo q̄d
iustū ē op̄at ab initio uidelicet
inceptionis sue ut in imo eū bonū
incipit ita sursum tendens ad p̄fec
tū quasi ad sūmū eū hoc consu
mat quia omne q̄d iustū ē fuit
et ē & p̄manet in cōmū in acuta
ditate que om̄a penetrat ita q̄d
nulla potestas potest constare in
malicia sua q̄m uult de uincere
sue peccatis gl̄a. **E**t primus
angulus respicit ad orientē q̄ ē
primus ortus inceptions cognos
cere d̄m in diuina lege ante p̄
fectū diē om̄is iusticie. Secundus
autē ad septentrionē quō post
inceptionē bone et iusticie opa
tionis euangliū filii mei et alia
p̄cepta in me pat̄ surrexerūt con
tra partē aquilonis ubi om̄is
iniusticia orta est. Tercius uero
ad meridiē exteriū ipsi edifi
cio aliquantū coniunctus qui
ē roboratus opib; iusticie p̄fun

rugarū ut de arboris cornice
solet germ̄ puillare. hoc ē qđ
inter duas sūmitates uidelicet
int̄ manifesta cognitionē meā
& subsequenti doctrinā filii
mei. Latuit pupū p̄figurationis
in anub; antiquoq; patrū inle-
gib; meis cōmorantū unieū uer-
bū qđ ē filius m̄s a primo electo
usq; ad utamū sc̄m in uisita
tornatura circūornatus. quia
ipse om̄a instrūta sua bene
cōposuit ac limauit. scilicet p
uolubile gr̄am omnib; sepiū ma-
nifestans. ut p̄figurabat̄ in ru-
gis circūcisionis que fuit umbra
future in appositis significatio-
nib; paupertatē legis in se haben-
tis rectissimū germen latens sū-
me & sc̄issime incarnationis.

Quod uero a secō angulo re-
spiciente ad septentrionē ex-
te splendor mire claritatis. se ex-
tendens et reflectens ad angu-
lum qui respicit ad meridiē. hoc
ē qđ ab altero nouo scilicet testa-
mento diabolo opposito. exiit
uerba filii mei que egrediunt̄
de me et reuertunt̄ ad me. quia
emittente sole in carne qui idē
filius m̄s ē. fulget lum̄ sc̄i cinglū
in p̄dicatione ei; ab ipso et ad disci-
pulis ei; se diffundens in fructū
benedictionis. et se retorquens
in fontē saluationis. sic puen-
ens usq; ad rectores. uidelicet ad
p̄fundos seruitores uerborū

uētis et noui testam̄ti ostenden-
tes qđ sapientia erecta ē in ipso
sole mundū illustrante. qui in
suo latē ualde ardet uelut meri-
dies in celestis suis. **E**t in eodē
splendore int̄ magnā latitudi-
nē se diffundente. conspicis ap̄tos
martyres. confessores & uirgines.
atq; alios plurimos sc̄os in mag-
no gaudio de ambulantes. quia
in p̄specuo lumine dñi filii m̄s fuit
p̄dicans et dilatans lum̄ uertans.
facti s̄ apli annuntiatores ueri
luminis et martyres robusti mi-
lites sanguinē suū fidelit̄ fun-
dentes. & confessores officiales p̄
filiū meū. ac uirgines. sup̄nū ger-
men sequentes. atq; alii electi ma-
lentes in fonte leticie & in fonte
salutis. dñi sp̄s sc̄s eos p̄fundit. ita
ut sint flagrantes et manantes
de uirtute in uirtute. **S**ed qđ
tercius angulus qui respicit ad
meridiē ē in medio latus et exten-
tus in uno autē et in sūmitate ali-
quantulū gracilior et constrict̄.
sedm̄ modū arcus qui extendit̄
ad sagittas iaciendas. hoc ē dif-
fuso cinglō ardens in seruire
sp̄s sc̄i illa sapientia sc̄os qm̄ in
p̄funditate querebant. ut p̄cā
reperiret uerū germ̄ p̄fundita-
tis. scilicet qđ eis cōt̄ intelligen-
dū in uerbo dñi. ipsa in medietate
uidelicet latus. quia conforta-
ta et roborata fide in p̄plo xp̄ia-
no. quasi in medio erat latus

13
sensus exiens de animab; scōz do
ctorū qui p̄funda asp̄ntē scrip
turarū scrutantur. p̄tulēr̄ cā in
scientiā multoz qui ab eis discer
bant ita q̄d dilatabant sensū
suū in extensione sapientie et
scientie diuine scripture. que
in initio quasi in initio ecclēsticē
institutionis erat ad huc gra
cilioris et minoris studii. quia
p̄p̄li cā n̄ dū amplectabamur
tali amore ut postmodū fecerūt
cū etiā in fine sc̄li ut in summate
cū refrigerent studia multoz.
ita q̄d eis diuina scientia n̄ ē
amabilis in amore op̄is. s; ab
scondunt sibi in capsis conscia
cū suā. quasi eis n̄ sit unitan
dū bonū in ope. illud tantū ex
terius ut in somno cognoscemus.

Et ideo ē iste angulus in me
dio sui latissimus in asperi
tate. qm̄ aspa op̄i cultus dī de
nudata ab obumbratione uer
ris testam̄ti. erant a constricō
re in initio suo se p̄tendētia q̄si
ad mediū sui. que s̄ fortissime
uirtutis in maiori studio cū p̄
pulus uelocior fuit contra ini
quitate diaboli scilicet uilne
rare in uerbis que dī s̄. & cetera
atq; conculcare om̄ia uicia cū
cū magna austeritate iusti
cie dī. ipse tam̄ sic tandem des
cendens in obliuione sui. et
constrictior existens in seruo
re sp̄s sc̄i circa finē mundi.

na uidelicet tensus ut cū n̄ cruo
u ignū extendit ad bellū. quia
in anima et corpore se homo de
bet erigere contra uicia. ceterū
parte sui constrictior et in me
dio largior stans. hoc ut in
primo et in ultimo ope suo cir
cūspectus sit magno timore et
humilitate. et in medio fortis ac
ēstans emittere iacula bonoz opū
p̄ donū sp̄s sc̄i. aduersus insidi
as diaboli. Nā in inceptione bo
ni. ē homo gracilioris uirtutis.
in ope autē operationis sue cū bo
nū op̄at. ē robustioris fortitudi
nis. quō sp̄s sc̄i cū p̄transiuit
infusione sua. in qua tamen
opante uirtute frequens ē n̄
potest. unde n̄ crū constricō
ris erit uirtutis. q̄si in fine op̄is
p̄fragilitate carnis sue. Sic sc̄p̄
extendi debet arcus. se p̄hiben
tis contra uicia diaboli. Quod
autē in cacumine eī dē colum
ne uidet tantā claritate lumi
nis. ultra quā humana lingua
effari possit. hoc ē q̄d celestis pa
ter in altissimo et in p̄fundissi
mo secreto suo edidit mysteria
filii sui. qui in eodē patre suo
floret. clarissima choruseatio
ne in qua plata ē om̄is iusticia.
et in legalī p̄positione et in no
uo testam̄to. q̄d ē maxima cla
ritas lucens sapientie. ita ut
n̄ sit possibile ulli cinereo hōi
hoc aliquo sermone p̄ferre

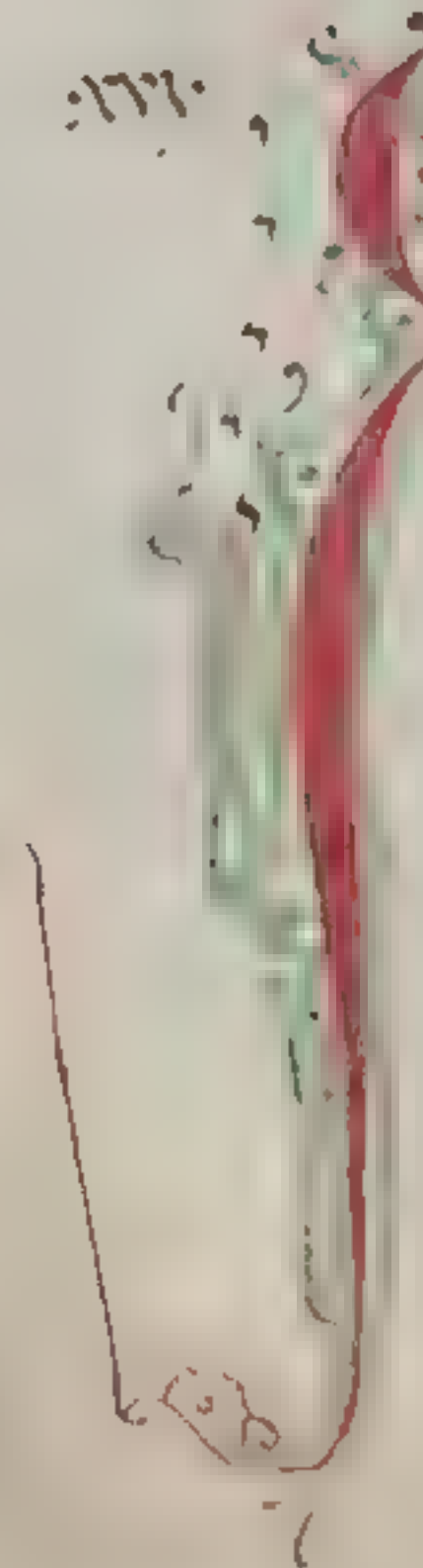

sous: ita qd inuore & inlemta
 te sua inconphensibilis e homi
 nib; ptribile fulgore diuina
 tis quasi pfacie ei et pclaritate
 qua habet in semetipsa qsi ue
 stimenta decoris sui quom etia
 nec sol considerari potest in ar
 dentia facie sua in decoro uerhu
 tu radioꝝ suoꝝ. Ipsa eni e apud
 oia et in omnib; ac tante pul
 critudinis in seruo suo. ut
 a nullo homine sciri possit
 qnta sua uitate tolant hoies.
 et quom pareat eis in pspicabi
 li ma. quo usq; durissimus
 lapis amplius pforari n pos
 sit in pforabili duricia sua. ^{viii}
 qui e durus et incorrigibilis
 homo qui nullatenus uult
 declinare a malo suo. S: tam
 ut ceteri uirantes in forma ap
 pareat hominis. qa de inuirtu
 te bonitatis sue fecit homine ra
 tionalitate & scientia ac intel
 lectu p fundissime adornatu.
 quatinus se in uita dilectione
 diligens. et maxima deuotio
 ne colens spernat signa de
 monioꝝ. illu pecipue amans qui
 sibi tantu et tale dedit honore.
 :111. **Q**uod uero circa tande ima
 gine conspicis pulcherrima
 multitudinē angelicā formā
 et alas habentē & in tanta uene
 ratione stantē ut eā timent ac
 diligant. hoc e qd ubiq; scientia
 di bean et excellentes sps man

gelica ministracione p in explicita
 bue et purissima laude colunt qd
 ta digne n potest homo adimple
 re cu adhuc in mortali cinere e.
 ipsi dm amplectentes in ardore
 suo. qa lux uiuent s: et in alati. n
 qd alas habent ut alia uolantib;
 creatura: s; qd flagrant in speris
 suis puritate di quasi pennati
 sint. Unde uenerant me dm uerū
 psistentē in recto timore et inue
 ra subiectione. scientes iudicia mea.
 atq; ardentes in amore meo. qa
 facie meā semp aspiciunt. nihil
 aliud desiderantes nec uolentes
 nisi qd uiderent placere pspicantib;
 oculis. **S**ed qd ante facie ei ui
 des alia multitudinē inhumana
 forma & tenebrosa ueste appa
 rentē. atq; in multa constrictione
 amoris stantē. hoc s in scientia
 di homines existentes. Quomodo.
 Homo e in conspectu di in magno
 honore que puidet ad se pungere.
 illo abiecto qui magis in p dmo
 ne commendat p durare qm in do
 ce. S: homines isti qd uides in hac
 multitudinē. dicunt cōpulle
 oues. humanā specie habentes
 ppt opa hominū. et umbrosū ue
 stitū qd e dubitatio in opib; pec
 catoꝝ. in districtione tam timo
 ris inueniunt iudiciū di. Idco
 ante cōpulle oues nominant.
 quo multis modis cōpelle cos. ut
 ad uitā pueniant. p sanguinē filii
 mei creptos amore. Unde et con

pulſe oues ſ̄ homines illi qui p̄ mul-
tas tribulationes et crumnas con-
tra uoluntatē suā cōpellunt̄ ame-
ut relinquunt̄ iniquitatē q̄m p̄
uoluntatē pprie carnis et p̄florē
iuuonit̄ sue tādū liberrime
adimplerent̄ quādū seſo adhe-
rent̄ sic uolentes p̄manere in
ardore libidinis usq; dū eos de-
ſerret ignis carnis p̄ frigus etatis
sue quos tam̄ om̄s diuersis mo-
dis conſtringo ſed̄m q̄d̄ in eis ui-
deo ut eſſent̄ a peccatis suis. .xviii.

Am quosdā cor̄ in quib; ſed̄m
tā forti desiderio n̄ ardet n̄
conſtringo fortiori flagello ſ;
leniori quia n̄ uideo in eis tan-
tā amaritudinē quā in aliis
quō cū ſentiant̄ correptionem
meā mox relinquunt̄ in festina-
tione uoluntatē suā et ueniunt̄
ad me pompis ſelārib; renun-
tantes. Quosdā autē fortiori
uerbere corripio quō tā arden-
tes et tā magnamini ſ̄ in pec-
catis exuicio carnis sue ut niſi
fortiter p̄ me coartarent̄ n̄ eſſent̄
apud regno meo. Scientia mea
p̄uidet et cognoscet̄ eos ac con-
ſtringit̄ illos ſed̄m ſupfluitatē
corporis ipſor̄. Et iterū quosdā
in maxima et fortissima crum-
na ac miseria m̄tis et corporis cor̄
ſupo quia tā rebelles tāq; rebel-
tes tāq; ſupflui in ope carnalis
uoluptatis ſ̄ ut ſi n̄ conſtringe-
rentur grauissima calamitate.

n̄ ceſſarent̄ acriminib; p̄petulan-
tā ſue carnis q̄a dū cōt̄ in p̄ſpe-
ritate ſue uoluntatis ſe n̄ conuer-
terent̄ add̄m q̄m unde unus p̄
pusillanimitatē m̄tis ſue omnino
in deſpationē unde alius ioculat̄
p̄ magnanimitatē ſupbie atq;
p̄ q̄d̄ iſte conculeat̄ in deſpatione
phoc ille uix conſtringit̄ imple-
nitudine animi ſui. Hoc modo
coerceo p̄uocantes ad me cū m̄
repugnant̄ in opib; ſuis ut q̄a
eos noui ſalutē p̄ calamitates tā
corporis quā ſp̄e q̄s patiunt̄ ad
me puenire cōpellant̄ quatin̄
ſaluent̄ ut etiā pharao iſraheli-
tā plebē a t̄ra ſua p̄t̄m̄s tan-
dē diſcedere cōpult̄ ſic ſcriptū ē

Pharaon moſe et
aaron nocte ait Surgite
egred̄i ap̄plō meo et uos & filii
iſrl̄. h̄c̄ immolate d̄no ſicut̄ di-
citis. Oues uſas et armenta aſſumi-
te ut peccatis & abominatis bene-
dicite m̄. Hoc tale ē. Oneroſa et
grauissima crimina que adhe-
rent̄ huic ſeſo in multis crum-
nis ac miseriis grauante ſupra
modū multos homines illis in
cordib; ſuis dicentib; Heu heu q̄
fugiemus. Et tunc cede crumne
rixando illos expellunt̄ a ſe ita
q̄d̄ etiā ipſi homines feſtinant̄
ab eis recedere quia in ſem̄ ip-
ſis aſcunt̄ in corpore ſuo de
grauedine flagelli manus di-
n̄ ualentes cū gaudio uiuere in

.xix.

uoluptate sibi qm̄ d̄s requirit cos-
quid ē uocatio iustorū p̄ diuersas ca-
lamitates uincubrosas opib; noc-
tis peccatorū. Unde phariso uicia sci-
licet diabolica uocant in clamo-
re criminariū et miserariū moy-
sen idē homines illos quos d̄s con-
stringit fortissimis dolorib; si-
ue sp̄italib; siue corporalib; et
aaron uidelicet quos coerec̄ le-
uitorib; aduersariis in noctur-
no tēpore malorū opū conuoca-
tos. ipsi uicis in obp̄ssione uo-
luptatis hominū dicentib;. Sur-
gat de carnali consuetudine
uā et egrediemini de uicī habi-
tatione qm̄ nobiscū habuistis.
Separantes uos a cōmuni pp̄lo
quē possidemus cū nos colit. et
subtrahentes uos a sc̄larib; nego-
ciis quib; libere adheremus. uos
scilicet qui extrinsecus in nobis
cū incaptiua n̄ra fuistis. et filii
d̄i uobiscū qui uident ipsū in
agnitione c̄. itaq; alia uā re-
linquentes nos. et offerite uos
incaptos deo in inexpugnabilib;
causis quib; sup̄astis. ut diem
in desideris ūris. Lenitate quoq;
uā in ouili mansuetudine
cū qua uobis durū ē nobiscū.
laborare q̄a uultis alii dolorē
sustinere sequendo agnū. et ue-
toriosissima arma in armis for-
titudine cū quib; nos sup̄astis
et quib; nos resistere n̄ possumus.
assumite in uoluntate n̄ris ūre.

qm̄ modo habere uultis et sepa-
ramini a nobis ut dudū uolui-
stis. cū nos acriter impugnastis.
et cū uis ad patriā p̄ qua doli-
tis in animo ūro cōphendite alia
uā que uos ducit a nobis. atq;
benedicite in laude d̄i pugna
illā in qua abcessistis a sc̄larib;
causis et negociis. **E**go q̄q;
omnipotens d̄s ut p̄dictas uicis
compello transire ad me. sic etiā
columnas meas idē fortiores et
lectes heredes in fundamento casti-
gationis mee consolido. sed in
nequicia implicationis peccati
in uasione p̄uaricationis ade-
qua impugnant. quia stare n̄
possunt si eos gr̄a mea n̄ confir-
marē. Quorū quidē alios q̄ tam
grande pondus n̄ grauat uiciorū
leuiore castigatione castigo.
quō si eos acriore uerbere con-
stringerē omnino deficiente
sp̄u suo caderent in desp̄atio-
nē. q̄a afflatu maioris turbi-
nis diabolice suggestionis n̄ ca-
tinent. Alios autē grauiore mo-
le in uarietate sensuū morū
et in sup̄fluitate concupiscentia-
rū expugna diabolica oneratos.
habeo in duricia constrictionis
grauiosiorū dolorū. ut n̄ ceant
a federe meo cui assistunt. me
toto desiderio uolentes app̄hen-
dere. atq; p̄cepta mea obseruare.
quia si illos ut priores leniter
castigare. ipsas correptiones me

al p nichilo ducerent. quō grauis
simo certamine amī qui serpentes
impugnant. Sunt etiā quidā exu
les electis patrie quos nescio. q̄a
me omnino relinquunt auidi
tate m̄tis sue. se ipsos rapaci rabie
seducunt. nec me querentes nec sci
re uolentes. s. in semet ipsis suffocan
tes bonū desiderū. ita q̄d n̄ postu
lant a me ullū auxiliū. auarē tan
tū epulantes in p̄p̄ris reb. suis. ut
eos delectat. in carnalib. desideris.
Quorū alii ex his opant̄ in sup̄fluita
te ac in delectatione carnis q̄c̄q̄d
uolunt. n̄ tam exultantes numi in
odio et in inuidia. s. uoluntant̄ in
blandis uoluptatib. habentes de
licias et suauitatē carnis sue. q̄b.
dumto fruges t̄re in p̄sp̄itate ut
n̄ deficiant in paupertate q̄a tam
creta s̄ p̄ me. et q̄a etiā p̄ plim mey
n̄ absorbent p̄ maliciā suā. atq.
ideiro dabunt̄ eis sedm̄ deside
ria ipsoy. Alii uero s̄ tamē feroci
tatis inimicitate. amaritudinis
felis. et odii ac inuidie rudentes
malū p̄ malo. nec uolentes suffer
re ullā iniuriā sibi illatā. ita ut
si haberent honorē et diuitias
sēlī celestes uirtutes dirūperint
in hominib. nec colerent̄ meas. unde
ipsis abstraho fruges atq. diuiti
as in magnis miseris eos deiciens.
quatinus se n̄ possint ad tantam
malū erigere q̄ntū ē in uolunta
te ipsoy. quia diabolica opa p̄pe
trarent si facultatē ad hoc habe

rent. Sic obfisto iuis hominū.
bonoy scilicet et maloy. recta men
sura ponderans assensus eoy
sedm̄ q̄d oculus m̄s uidet. cu
piditates ipsoy. sicut etiā sapi
entia testat̄ psalomonē dicens.
Dns uis hominū patet oeu
lus ei. sp̄itū ponderator ē
dñs. Hoc tale ē. Om̄a m̄nera que
sp̄itat uiuens animus hominū
in p̄sona scientie sue. in hoc q̄d
homo habet circūtionē uitel
lectus utilitatis. scilicet fructuo
sitas atq. inbecillitatis inuili
tatis. hec s̄ apta conspectui om
nipotentis dī. Sic p̄ om̄a uidet
d̄s. et n̄ omnino quequā ab
scondit̄ aspectui diuinitatis ip
suis. cū scit om̄a. sic uidelicet
aspiciens uniuersa ut unāquāq.
causā recte dispenset. Quom̄.
ipse ē enī sp̄itū ponderator
mulectis eos in suauitate blan
ditūoy et tranquillitatū. casti
ganq. eos in tribulatione dolor
et miseriarū. ut excuciant̄ ad
rectā m̄surā. quā contra eū nec
currendo nec fugiendo transcen
dere ualent. n̄ q̄ntū ipse p̄bat
iuxta m̄erna eoy. quō pondera
tio ipsoy ē. q̄d in excussione re
tributionis eoy siue in hoc seclō
siue in futuro ostendit̄ quom̄
d̄m colerēt. Unde etiā ipsi sp̄e
iuste ponderant̄. ita scilicet. ut
rationalitā hominis n̄ plus de
ueat in superiora. nec plus de

.xv.

primat inferiora. quā iusto iudicio suo recondensat d̄s. quō sic ipse resistit illi. q̄d nulla anima ē tantę potestatis insupfluitate ullius rei. ut possit d̄o repugnare. q̄a ipse cuncta rectissime di iudicat obsistens eis iusticia sua. cui resistere n̄ ualeat. ut plus possint. q̄m sit. p̄missionis ipsius. Nā ut plumbū iuste ponderat pecuniā. sic d̄s equa libra bonis & malis tale obstaculū opponit. q̄d nullom̄ possunt effugere equissimā normā iudicii. c̄. isti p̄meritis suis gl̄am et gaudiū uite. hu uero penā & merore mortis recipiantes. sedm̄ q̄d d̄s acutissime p̄uidet. inc̄. 11.

Quod autē p̄dicta imago inspicit homines illos qui de mundo ueniens in eodē edificio noua ueste induunt. hoc ē q̄d scientia d̄i nouit eos qui p̄fidia infidelitatis sue relinquunt. in potestate opis d̄i putā c̄na nouū hominē in bap̄tismo induunt. monens illos ne reuertant̄ retro incedentes ad diabolum. uel si in hoc deuiuerint. ut redeant ad d̄m creatorē suū. sedm̄ q̄d dicit unicusq̄. c̄. in uerbis ammonitionis sue. ut supradictū ē. Qui autē acutas aures int̄ioris intellectus habet. hic in ardente amore speculi mei ad uerba hec anhelat. & ea in conscientia animi sui conscribat. *v. visio. v.*

partis.

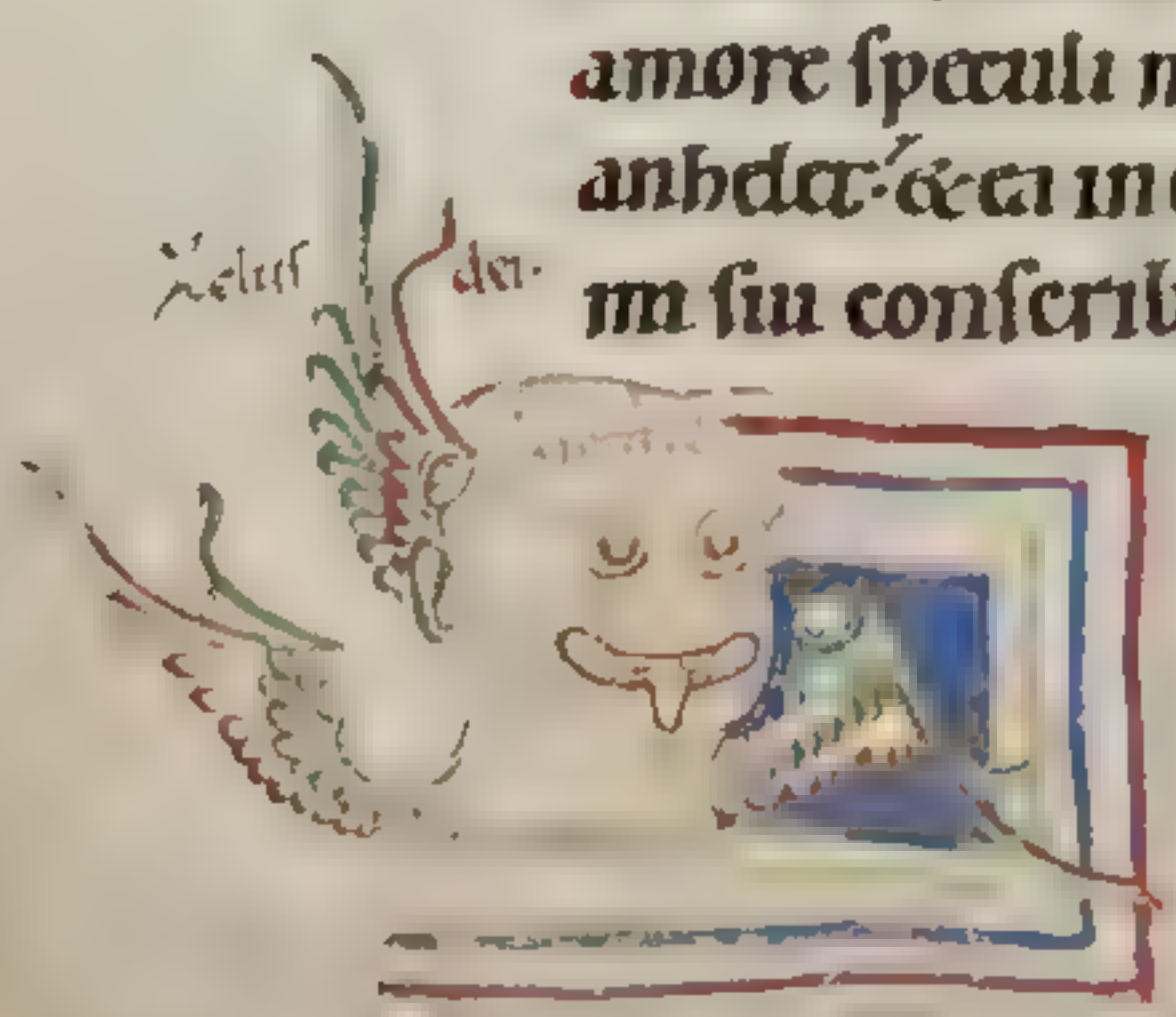

OS

OS

hec

hec uidi. et ecce in septuaginta angulo comunichonis duorū generū muri supradicti edificii apparebat uelut caput mirabilis forme. ad angulo ceterius immobilit̄ a collo inpositū. tantę uidelicet altitudinis aīra. q̄nta erat altitudo ipsius anguli. n̄ tam cū excellens. s; tantū parit̄ ei in sum̄itate coadequantū. s; idē caput erat ignea coloris rutilans ut flama ignis. tribilem̄q; habens faciē hominis. atq; in ira magna respiciens ad aquilonē. a collo autē & deorsū n̄ uidi ullā formā c̄. quō reliquū corpus ipsius omnino absconsū et obstrusū fuit in p̄dicto angulo. caput uero ipsū uidi quasi nudā formā humani capitis nec erub. obrectū ad instar uirilis forme. nec uelamine more mulicbr̄. plus tam̄ uirile quā mulicbr̄. multūq; tribile ad int̄uendū.

Habetur autē tres alas inire latitudinis et longitudinis albīs ut candida nubes. n̄ in alā crectas. s; solummodo a se separatam in dūctū extēdit. ita tam ut idē caput eas aliquantūlū altitudine p̄cederet. quarū prima a dextra maxilla surgens tendebat ad aq̄lonē. scda uero que & media erat a gutture ipsius dirigebat ad septentrionē. tertia autē a sinistra maxilla extendebat ad occidentē. aliquādo magno t̄ore se mouent. atq; in easdē partes p̄cutiunt. aliquādo autē a percussione cessant. Et n̄ audiui idē caput ulla uerba p̄ferre. s; tantū in se ipso immobile p̄mansit. alis suis unctū illuc p̄cutiebat qd̄ et ipse alē tendebant ut dictū ē. Et n̄ audiui sedente utrono in dicente.

S qui in uicini p̄plo helū suū grauer exercuit in nouo p̄pter amorē filii sui mitē et sua uē se ostendit. n̄ qd̄ n̄ peccata delinquentiū dissimulans negligenter parumpendat. s; qd̄ in dicitur puri cordis unamā et uerā penitentiā expectet. indurati autē nequiciā n̄ tolerans iusto iudicio suo puniat. Unde et caput hoc qd̄ uidet in septentrionali angulo comunehonis duogenerū muri supradicti edificii apparet. ostendit insignificatio helū dñi. qui ē unctū inflexibilis iniquitatis. nec ullā medicinā

desiderant. apte surgens in similitudo misterio. uerbi dñi. p̄figurata et p̄sonū patriarcharū & p̄phetarū insignificatiomb; eorū p̄nunciati. Sic et idē helus in forma uidet caput. quō sup omnē timorē cognitus ē in seueritate ultimis sue. ut homo in facie sua cognoscat. ardeatq; contra septentrionale partē quia ipse in dō uelocissimus et acer occidit diabolū & omne malū. cū etiā in abrahā et in moyse due partes defensionis opamū speculatiua scilicet sciētia duarū optionis causarū et genus humanū in ope dñi coniungunt. quō fortissime aduersus diabolū in sciētia boni et mali debet homo opari in omnib; causis p̄bonitate patris. Preuaricationē autē que fit p̄speculatiua sciētiā in opib; hominū p̄cepta dñi transgredientū ulciscit helus dñi. ubi opatio n̄ ē indulgentie. Ubi ē hoc. Ibi uidelicet ubi nec ē timor dñi nec hominis. in agnitione dicitale cor qd̄ ita in sordē iniquitatis obduratū et emortuū ē qd̄ nec uertit iudiciū dñi nec uultū hominis. hoc iusto iudicio confundit et deprimat ultione sua helus dñi in lege dñi. Quomodo.

Post constitutū p̄ceptū ubi fit p̄uaricatio legis. ē helus qui abstrahit inuistiā cū rectissimo iudicio. ipsa inuistiā

abstracta in ueteri testamto cū
 austeritate remunerationis in
 cetero homine cū transgressio
 legis corporaliter ulcerabatur
 ipso. et post grām cū glū ē idē
 helus ppenitentiā atq; p'mor-
 tē hominū ē ipse ppenas et p
 tormenta gehenne. q̄a iniquitas
 hominū conceptas et platas
 atq; contortas in opamb; na
 examino q̄d eas ulciscor aut
 corporalitē in corpore hominis
 aut in pena futuri seli. aut ip
 se homo purgabit illas ppe
 nitentiā remissionis uiuentis in
 anima et corpore cū quib;
 etiā opatus ē eas. ut dicit in
 spū meo seruus m̄s iob. .iiij.

Cōmuto faciē meā. et dolore
 torqueor. Hecbar omia opa
 meā. sciens q̄d n̄ parceres delin
 quenti. Si autē et sic impius sū.
 quare frustra laboraui. Hoc tale
 ē. Inmutabo aspectū meū in
 rē. Quomodo. Cū uerā scilicet hoc
 quod sū mutabilis et inmundans
 in sanguine uenarū mearū. ha
 bens in me aliquādo delectatio
 nē aliquādo etiā iracundiā. et
 aliquādo conterentē tristitiā.
 q̄d in me aspicio. quasi uidēā
 delectabilē faciē. cū hoc ipsū li
 benter p'ficere. Et illud mutabo
 contra uoluntatē meā. conuer
 tens me ad opus bone opationis.
 cumq; hoc fecero grauius in
 hoc flagello torqueor. q̄d me

ipsū constringo. abstrahens me
 a cognoscibili faciē meā. quod ē
 opus uoluntatis mee in contraria
 delectatione. adiungens me con
 trāplāne speculationi. dñm uidens
 in bona conscientia. et n̄ in concu
 piscencia carnis p'qm̄ illū n̄ adten
 do. Et ab his duab; causis tamē oīa
 opa meā. Quomodo. Cū bonū op'
 facio. uertor illud n̄ cū p'fectū co
 rā dō. q̄a illud p'spicue n̄ inspicio
 s; obscure quasi in speculo. aliqñ
 do illud cognoscens in spū. aliqñ
 do etiā ignorans ab opere corpo
 ris meā. Malū autē opus cū facio.
 sū in confusione p'conscientiā
 sp̄s mei. quō in interiori intellec
 tu cognosco q̄d n̄ parcerē scientiā
 habentib; in peccatis. q̄d ē qñdo
 homo intelligit q̄d in ope suo
 contrariū sit dō. s; cū oportet pur
 gari. u. leione in corpore. uel pe
 na penitentię uel pena tortorū
 in alia uita. Et idō n̄ parcerē delin
 quenti. si n̄ penitet. q̄a n̄ dat ei
 licentia peccandi ut peccet. s; cū
 oportet castigari. aut hic. aut illic.
 Qua p'p't si sic impius sū. tamēq;
 obdurationis. ut ad hoc n̄ uelū
 molliri q̄d declinē a p'p'ris reb;
 meis que s̄ peccata meā. ita ut n̄
 aspiciā in magnū certamen illud
 mihi me ipsi repugnans. q̄d ego
 in fragilitate sū s; q̄d dō semp
 contrarius existo innotis causis
 meis. q̄a conceptus sū in peccatis
 semp cupiens opari iniquitatē.

nec metuens iudicari a dño. q̄re
tunc constrictus sū uita uano la
bore q̄d frequentē cū scientia qua
dñm agnosco. in memcapso iniq̄
tate contra dico. Non autē tā
in potens sū. ut ignore bonū
et malū. Unde si intelligibile
sensū a me repello. sic dicens. ig
norō dñm. n̄dax sū. q̄a ipsa scien
tia arguit me rephensibile q̄d
debtor sū dō. cū incipio iniq̄
tate. opari. S; n̄ in uanū laboro.
cū in bona conscientia contra di
co malū quō opus dī sū. unde
et me conuerto ad ipsū ex hoc
bonā mercede recipiens. **I**taq; .iiii)
ego dñs omnū testificor quia
oportet hominē cū dolore gēmi
tus. aut cū contritione peniten
cie seu cū digna ultione pecca
ta sua reddere. siue in hoc seclō.
siue in futuro. ut p̄dictū ē. Quo
modo. Qui peccant cū timore.
et dolore penitentie metuunt
peccata sua. merent̄ p̄ grām dī
q̄d sepe surgunt a commissis
suis in purgatione ex. et cū tam
candē purgationē plenius n̄ in
ueniunt in hoc seclō inueniunt
eā in futuro ad uitā. Qui uero s̄
tante duricie cordis ut nec desi
derant nec uelint scire. in timore
et dolore penitentie peccata sua.
s; in tanta nequicia p̄manent
q̄si n̄ sit eis d̄s in timore haben
dus. hi n̄ consequunt̄ purgatio
nē peccatorū suorū. nec in hac uita

nec in futura. s; habebunt penas si
ne consolatione purgationis adui
tā. quia de rationalitate sua ut crea
ta s̄ p̄ me nolbant responsū reddere
inobediente. Quomodo. **I**ntellec
tus in rationalitate hominis habet
duas sentias in scientia boni et ma
li. quas p̄uenit duo responsa. bo
nū scilicet et malū. Quomodo. Bo
nū respondet malo. cū resistit ei
in dō. Malū uero respondet bono.
cū repugnat illi cū diabolo. S; hi
in bono respondent malo qui se
firmant semp in malo. ne delectent̄
in p̄p̄ris delectationib; suis. Hi au
tē in malo respondent bono. qui
nullatenus se abstrahunt a p̄p̄is
aeb; quin epulent̄ cū concupis
centiis suis. nolentes respondere
uocationi mali. Quomodo. homo ha
bet in se duas uocationes. deside
riū uidelicet fructus. et concupis
centiā defectus. Quomodo. p̄ desi
deriū fructus uocāt̄ ad uitā. et p̄
concupiscentiā defectus. uocatur
ad mortē. S; in desiderio fructus
cū homo desiderat bonū opari.
sic dicens in memcapso fac bona
opa. hoc ē responsū contra malū
ut deuitet illud. et faciat uitē
fructū. in concupiscentia uero de
fectus. cū concupiscit p̄ peccare
malū. sic etiā adhortans semetip
sū. fac opus delectationis tue. hoc
etiā ē responsū aduersus bonū.
cū ille n̄ uult resistere uiguitati
sue. s; delectat̄ p̄uenire ad defectū

v.

.vi. h.

despicit me in hoc responso. & habens me quasi lusorem debiti honore. in n̄ exinbendo. Et quia auertit se p̄p̄t̄ timore meū conuertit se ad illusionē in celestib; ut p̄ manifestationē meā dicit psalmista dauid. **P**osuerunt in celsū os suū. et lingua eorū transiuit in terra. **H**oc tale ē. Multi homines s̄ insipientes. irrationalitate nolentes intelligere innumerabilem timorem dñi et abstrahentes sibi in eis ipsi bona desideria. in quib; debent anhelare ad me. et cognoscere uerū dñm recusantes assensū p̄bere bone scientie. que semp̄ homini assistit ut bona opa opt̄ in dō. s; frequēt̄ amplectuntur. amplectuntur amaritudinē in contradictione boni. cū se ipsos de spoliant. sibi in eis ipsi auferentes bonū thesaurū. diuersitate iniquitatis sibi thesauribando. Et in his ponunt in celestia opa circuncionē m̄tas sue. quasi os suū male aptū. destruentes ea in semetipsis p̄ribiē subsannationis. sic dicentes in corde suo. Hec opa uoluntatis n̄re. tā licent̄ facere possum̄ q̄m illa que dicunt̄ celestia. que antiqui nobis ignorantib; sedm̄ q̄d eis placuit instituerūt. Atq; tāli modo subsannant uerba et institutiones antiquorū patrū. que p̄ celeste opus in me posite s̄. Unde etiā in gustu prauū opis uelut in lingua sua cōmouēt se &

transcunt mandacia possibilitatis sue. semetipsos. na q̄d p̄uacenter adimplent uoluntates suas. nolentes habere constrictionē corporis sui contra uicia. s; absq; labore sui sp̄s uoluntati. in desideris carnis sue quasi in terra. q̄d ē diabolica seductio. **E**t q̄d uidet̄ p̄dictū caput mirabilis forme. hoc ē q̄d in celo dñi s̄ mirabilia et admiranda iudicia dī. que a nullo hoīe. peccatis grauato serui possunt. Qd̄ uero eadē angulo exterius in mobiliter a collo impositū ē. hoc ē quod helus m̄s aduersus diabolum. ut in ueteri testam̄to p̄bra hā et moysen ostensū ē. in specula tua scientia et humana excreta uone exterius. apparet in uisione p̄p̄t̄ ut me timeant oculo ad oculū irorē meū sentientes. cū etiā iusticia mea minat̄ ad acquisitionē crudelissime iniquitatis satane. **A**tq; immobile p̄manet. quia d̄s nec fallacib; nec adulatoris sermonib; omnino moueri aut moliri potest a rectitudine iudicii sui de n̄ em̄datis criminib;. uelut p̄ collū fortitudinis sue ad dō constituta legi ad opandū hominib;. infixū. reddens scilicet unicuiq; n̄ obseruanti p̄cepta legis emertat̄ penas sedm̄ mala opa ipsius in quib; sordens emareuit. repugnans etiā eadē excellentissima fortitudine sua quasi in uirtute colli sui diabo

vii

viii

ix

x

io et sequentib; illū se opponendo
iniusticie cog. **E**st quoq; tanta al
titudinis aīa q̄nta ē altitudo ipsi
anguli quō d̄s insūma iusticia ul
tionis sue cuncta t̄rta sup̄at. eadē
ultione hui' altitudinis existente
ut in p̄figuratione abrahe et moy
si p̄legē designata s̄ opa hominū.
quia diuinū iudiciū insūmitate
speculatiue sciencie et actuū p̄p̄ox.
ut p̄sternat ignorantia ipsōx cū no
lunt scire d̄m. Non tam ipsū angu
lū excellit s̄ tantū parimodo ei in
sūmitate coadequat. quō sup̄na
ultio actus hominū n̄ excedit plus
et grauius in eis mala ulciscendo.
q̄m sunt merita cog. solūmodo eq̄
et iusto iudicio in excellentia iusti
cie sue om̄a recte diiudicans. ut
terū in sp̄u nouit psalmista dauid
cū diceret. **C**ognoui d̄nē q̄a coḡtas
iudicia tua. et inuertate tua hu
miliasti me. Hor tale ē. s̄ bonitate
tua in memet ipso cognoui d̄nē
cū p̄peccatis meis n̄ occidisti. meis
n̄ occidisti me n̄ auferens m̄ in ani
ma et corpore effic. ^{potestiam. hoc respicit} t̄nā opandi. q̄d
nec p̄p̄ter. ita tua plus iudicas in
sciētib; aut in ignorantib;. quā
sunt merita cog. Bonū enī operor
rixando contra me. malū uero
facio p̄concupiscētia carnis. Et idō
das bono mercede et malo iudiciū.
n̄ tam alter iudicans q̄m q̄d equū
et iustū ē. Quomodo. Si acrius iusta
res. quā s̄ opa hominū in p̄acta ac
tione n̄ ēēt equitas iudiciū. Si uero

tepede negligeres. na ut n̄ p̄uocares
ad p̄nitentia. q̄d n̄ ēēt exquisitio in
purgatione iniquitatis. tunc tu iu
stus d̄s delinures et confoueres iusti
cia. **M**ors enī erat quondā ama
rissimū iudiciū in morte adē. n̄c
autē reddita gr̄a in penitētia reuo
cas hominē ad uitā. q̄d impossibile
ēēt fieri pullū nisi p̄te d̄m. Et hoc ē
iustissimū & equissimū iudiciū tuū.
purgatio scilicet ad uitā cū gr̄a. quō
unicuiq; cause in reā m̄sura metiunt
iudicia tua. Nā in uertate s̄ om̄a
que facis. ita q̄d nullā inimicitatē ex
eres supra modū fallacit. q̄a fallax
ē q̄d plus in unio uel minus in par
uo ē. quā q̄d iustū ē. Sed tam parus
in multis misericordionib;. potencie
tue. n̄ occidens ullū p̄possibilitatē
clarissime uirtutis tue. hoc d̄putans
ante ipso q̄d parus p̄penitētia.
idēq; de m̄a tua humiliasti me
dans gr̄am nomini tuo in iudum
cū turbatus in p̄meritis culpis
meis de tuo iudicio. **Q**uod autē. *ru*
idē caput uidet ignis coloris ruti
lans ut flama ignis. hoc ē q̄d in
celo d̄m ē ignis obstaculū rubens
in fortissimo ardore ultionis sue.
tribilē habens faciē hominis. quō
oculi d̄m facie ad faciē uident
unā quāq; iniusticia. ita q̄d culpe
diuersōx criminū n̄ relinquuntur
neglecte ante d̄m. quas n̄ terribilit̄
inspicit eas examinando iusto
iudicio suo. et q̄a etiā monstruosa
et horrenda s̄ iniqua opa homi

nif. humanā faciē ostendit in
aeth. carnaliū desiderio. Itq. in
ira magna respicit ad aquilonē.
quia d̄s in uisione sua dedignant
omne malū q̄d orit̄ de suggestio
ne diabolica. S. q̄d a collo et deorsū
n̄ uidet ulla formā ei qm̄ reliquū
corpus ipsius omnino absconsū &
obstrusū ē in p̄dicto angulo. hoc
ē q̄d in bello d̄i recta iudicia que
uirtuose disp̄gunt praua opa ho
minū p̄uersa. nullus humanus
sensus quasi finit̄us p̄scrutari po
test. quō occultant̄ et contingunt̄
in angulo speculatiue scientie &
opis hominū. ita q̄d nec uideri
nec cōphendi ulla scrutatione
ualent nisi q̄d aliquādo cognos
cunt̄ eū ostendit̄ res gesta in cau
sa uitiois d̄i. ut facies hominis
uidet̄ scdm̄ desideria uoluntatis
ipsius. Unde etiā in ipsa uitioe
n̄ ē ulla simulatio alicuius faculta
tis. nisi semp̄ iustū iudiciū scdm̄
peccata hominū. quō crimina eorū
n̄ negligunt̄ in discussa ut p̄dictū
ē. quia helus d̄ni examinatio ei ē.

Quod uero caput ipsū uidet̄
quasi nudā formā humani
capitis. hoc ē q̄d idē helus d̄ni nul
li mortalitati subiectus ē. p̄manē
uidet̄ nudus ab omni subiecti
one debilitatis. iuste diiudicans
opa hominū. Nec erub. obrectū
ad instar uirilis forme nec uelami
ne more muliebri. quō ipsi n̄ ē
aliqua sollicitudo sensus. sibi

quēquā supiorē ulla uirili forti
tudine debellare. nec ei inē ulla
feminea mollicies timidi animi.
se aduersa n̄ posse supare. Est plus
tam uirile qm̄ muliebri. q̄a fortis
sima uirtus d̄i magis ē in uirili ui
ritate. qm̄ sit in mollicie feminee
negligentie. mutūq. tribile ad in
uendū. quō idē helus tribilis et
metuendus ē omni creature. eū ip
sa ē eū sentiens in gesta causa uitio
is ei. **S**ed q̄d habet tres alas
mure latitudinis et longitudinis.
albas ut ē candida nubes. hoc ē
inexplicabilis uirtutis scē trinita
tis expansio. quā nullus hominū
cōphendere p̄ualat in latitudine
gl̄e sue. nec in longitudine pote
statis ei. in multa suauitate et cla
ritate diuinitatis fulgens. recta q̄
uitioe sibi subiciens n̄ res homi
nū. in magna diuersitate ut nu
bes discurrētū. Que n̄ s̄ in altū
erectē s. solummodo a se separatim
in directū extēdit. ita tam̄ ut idē
caput eas aliquantulū altitudi
ne p̄cellat. quia uitio d̄ni n̄ ele
uatur ulla arrogancia s. coaptat
se unicuiq. cause scdm̄ merita ex
tenta iusto iudicio correptionis
sue. sic tam̄ ut possibilitas po
tētie d̄i q̄si in capite ei dē uitio
is sue humana opa que uera
trinitas n̄ tollat in discussa in
altitudine fortitudinis sue p̄ce
dat n̄ tam̄ ea tā acriter uleiscens
et conterens ut posset eadē pos

.xiii.

.xvii.

sibilitas potestatis ei. **E**t ala .xv. prima adextera maxilla surgens tendit ad aquilonem. quo deus iusto iudicio primū adextera saluationis parte in filio suo deuict diabolū et omne malū. Sedā uero que et media ē a gutture ipsius dirigit ad septentrionē. q̄a post saluationē que in filio dī facta ē & quasi in medio iā roborata fide gustataq; dulcedine electorū. p̄ ipsos etiā fugauit rugientē inimicū. eos crucis de faucibus illi. Tercia autē a sinistra maxilla extendit ad occidentē. q̄m ab electis dī satana fugato etiā a sinistra p̄ditionis parte in filio p̄ditionis omnino conuertit. mundo iā in occasu terminum sui tendente. Et aliquando magno timore se mouent atq; in eas de partes percutiunt. q̄a p̄ribile atq; p̄formidabile iudiciū omni creature helus dñi in uisionē mouetur. ibi exercens iudicia percussio nis sue ubicūq; iusto iudicio placuerit diuine maiestati. Ubi enī timor et amor atq; honor dī irreuerentia fidei habet. ibi d̄s mitē & sua uē se ostendens. ut uionē suā n̄ exerceat. duros autē & rebelles tribuit et iuste castigans. **V**nde prima ala uitiois mee percutit et abiicit homines illos in abyssū p̄ditionis. q̄ ita indurati s̄ sup duriciā lapidū ut interiorib; oculis dedignando semp despiciant iusticiā meā. retro respicientes p̄ scientiā intellectus superiusq; consentientes carnalib; desi

deris atq; diabolicis suasionib; q̄m uolentes scire uerā iusticiā et q̄m ullo consensu suo aut p̄admonitionē meā aut p̄ hominis exhortationē reueri uelint de sua iniquitate sic cruciantes sp̄m scientie sue. q̄a magis notant et faciunt iniusticiā diaboli. quā iusticiā meā. Hi infundunt in corda sua q̄si resolutū plumbū. idē dissoluta desideria p̄raue mollicie. mittentes illud uehit ad stabiliendā duriciā ferri. uidelicet obliuionis dī. sic indurati q̄si sunt ferrei. ita qd nec causi dī nec hominis sibi met aut ulli pareant in iniquitate. **S**up istos clamant et conquerunt clementia cū reliqua creatura. qd tā uilis natura hominis in breuissimo tēpore suo tā rebellis ē dō. cū ipsa semp in timore et reuerentia p̄cepta dñi p̄ficiant. Unde & sup hominē terribiliter uociferant. Quom̄. Non sic qd clementia clamant in uoce aut conquerant in sciencia rationalis creature. s; qd sedm modū suū uociferant in strepitu sonitū et qd querimonias p̄ferunt in timore timorū. ut ea cū alia creatura iustu dī iudiciū inducit sup hoīes ipsi rebelles existentes. illa n̄ alit̄ stantia nec alit̄ se in semetipsis mutantia. quā ea uisione sua uerit̄ diuina potestas. Unde tā crudelit̄ isti indurati homines. imitantur satanam. qui in duriciā iniquitatis sue noluit subdi dō creatori suo. p̄p̄t qd p̄it ab omni beati

.xvii.

.xv.

dine. cū quo et ipsi pibunt sequen
 tes illū. **M**edia autē ala heli
 ma cecidit rabidos homines. & unū
 qđq. p̄sūptuosū malū qđ sciunt
 ac temere faciunt homines. qđ se
 primū crexit in homine in sangui
 ne abel quē frater suus, ^{ob hoc} ha
 bebat qđ p̄pter oblationē substan
 tie ipsius qm̄ in bona uoluntate
 distribuit dō carus erat. et qđ se
 etiā crexit in pharaone qui in mi
 rabilib; meis admonitus ē ita qđ
 exterius in timore meo inuitus di
 misit pplm̄ meū isrl̄ quē merū p̄
 rabie retrahere uoluit p̄pter qđ illū
 helus m̄s deglutit. et qđ se etiā
 in eode p̄plo meo crexit qui me
 cognoscens atq; mirabilia mea ui
 dens. idolū in orth adorauit. unde
 corona de capite illius cecidit. ita
 qđ eis lex dī facta ē corruptibilis
 induab; lapideis tabulis. & alus
 his similib; p̄pter que de gl̄a sua et
 felicitate ceciderūt. hec om̄a uleis
 cente uisione mea. Unde etiā moy
 ses famulus m̄s. de eadē contraria
 plebe mihi multociens aduersan
 te in isto helo meo fecit uindictā
 ex uoluntate mea cū efficaciter di
 cecit electis meis. ut occideret un
 quisq; fratrem et amicum & proximū
 suū. et merū cū ardentē iudicib;. .xxv.
 eadē ppli ait qđ occideret unq̄sq;
 proximos suos qui in iudiciū eōt. be
 elphogor. ubi utrusq; sū me occisa
 iniquitate illa pugnante contra
 me. **S**ed inabel primū orta

iusticia dī p̄ ipsū inuenta s̄ multa alii
 electi ex omnib; his malis et pueris
 generationib;. qui collegit et colue
 runt subaliora p̄cepta mea ut filii
 isrl̄. inter q̄s etiā ortus ē iustus ac
 meror desiderantes humanitate fi
 lii mei. facta autē eadē filii mei ma
 nifestatione qua misit eū natū ex
 uirgine. eo quebat & sa liebat oīs
 iusticia legis. dulcis et suavis est.
 facta omni p̄plo credenti in me.
 ap̄tis uertatis ipsā uertatē mani
 festantib;. itaq; in omnib; istis p̄dic
 tis generationib;. sciūt transgressā
 iusticiā meā uleisebat et uleiserūt
 hic helus m̄s. qđ d̄s qui erat tunc ē
 et nunc. ac semp p̄manebit. atq; he
 lus m̄s qui tunc erat ē. & n̄c et semp
 stabit usq; dū finiunt trib;. & ppli.
 n̄ finiente iusticia dī. om̄e rubigi
 nē iniusticie discitient. .xxv.

Propter qđ etiā in hoc eode he
 lo meo hanc iniquitatē aufero.
 illū uidelicet deiciens qui canno
 more abhominat florantē in me
 ecclām. aut qui p̄rabie iniquitatis
 sue destruit constitutā p̄ me dedica
 tionē uel alias constitutas iusticias
 ad templū meū p̄uenient. que for
 titer surrexerūt in p̄significatione
 serui mei iacob. ut hec scriptura ha
 bet. **S**urgens q̄ iacob manē tu
 ut lapidē quē subposuerat capiti
 suo & crexit in titulū. fundens oleū
 de sup. apellauitq; nom̄ urbis be
 thel. Hoc tale ē. iacob surrexit
 manē. quia ipse ortus ē iusticius

amator ueracis iusticie inconstitudo
tem **Ex**emplo cui ipse conueniens
nomē in **Ex**emplo posuit: quō de illo
debut: oriri rectissimū tēplū uir-
go scilicet maria: de qua sol iusticie
effulsit: et tollens lapidē quē in figu-
ra altaris sub posuerat: supiori capi-
tu suo idē xpō ut in nomine ipsius
qui ē uera petra scificaret: et scifica-
tus nominaret: quia unaqueq; scifi-
cacio altaris subposita ē potesta-
ti om̄ip̄tis dī capiti om̄mū fidelū:
et exatq; illū libri uite: et in p̄sonā
p̄cipui odoris celestis ierlm̄: quia
ut xp̄c̄ ē caput membrorū suorū in sup-
na ierlm̄: sic ē unū q̄d q; scificatiū al-
tare excellentior pars tēpli sui: ef-
fuso desup oleo in significatione
crismatis q̄d ē effusa gr̄a dī om̄ip̄tis
in scō baptismo: et appellauit scifica-
tū locū illū domū et tēplū dī scdm̄
nomē ciuitatis celestis ierlm̄: quē ui-
uens tēplū dī uiuentis. **H**oc itaq;
exemplo et significatione erigen-
dus ē lapis in tēplo in nomine meo
ordinando: ipsū uidelicet tēplū
idecirco signatū cū lapide q̄a ego
firma petra sū: ad quē oīs iusticia
et lex xp̄ianorū p̄tinet: ubi cūq; enī
fuerit scificatus locus ubi corpus fi-
lii mei immolandū ē: ibi uolo ēē la-
pidē in nomine meo signatū: q̄a
ego ueracissima fortitudo sū: etiam
si ubi ex aliqua impossibilitate n̄ po-
terit esse tēplū: quō seruus m̄s ia-
cob erexit lapidē in sua p̄figuratione
in nomine meo ut dictū ē: quia

et filius m̄s de stirpe illius incarnat' ē.
Tēplū autē tale m̄s dedicatū n̄
debet ēē uacūū huius negotii
quin postulet causā constructionis
sue: quē adheret sibi de labore mi-
nistriantis ei p̄p̄ti: sicut etiā celestis
ierlm̄ cū capite suo xp̄o n̄ uult ca-
rere iusticia sua: semp̄ aspiciens in
labores filiorū suorū quos susceptura ē
in dō. Quom̄. ut se abstrahant a dia-
bolica seruitute se constringentes
a uoluntatis desiderio carnis: suc-
cet se affligentes contra se et ipsos
in absensione p̄p̄riarū rerū oba-
more celestū: n̄ eis om̄ib; utentes s;
sibi met aliquas subtrahentes: atq;
dō offerentes ad honorē ipsius:
sicut etiā p̄currens seruus m̄s ia-
cob instituit decimā om̄is sub-
stantie sue: cū dicebat ut iterū
scriptū ē. **Q**uētorūq; quē de-
deris mibi: decimas offerā tibi.
Hoc tale ē: et omni q̄d mibi de-
deris offerā tibi decimā partē
quia hoc lex tua ē: primū scili-
cet in anima mea o d̄s m̄s absei-
dens ab ea p̄p̄riā uoluntatē meā
offerens tibi contra me iusticiā
tuā et postea decimā partē om-
nis substantie mee q̄m possideo
sup̄ terram. Quid ē hoc? Om̄is scilicet
fidelis homo qui cōp̄hensus ē in de-
cimū ordinē sup̄nōrū: cuius debet
semp̄ ad tēplū meū decimā partē
dare substantie sue: p̄p̄t̄ restratio-
nē illā q̄d computatus ē in decimū
numerū numeratorū: idē in scientia

.xxiii.

.xxiii.

di existentiū. & aduerū templū ui
debet celestis ierlm p̄nentiū.

.xxv.

Ui autē oblitū amoris mei tēpla
in nomine meo dedicata p̄trabiē
iniquitatis sue destruunt. uel qui
dedicationē eorū scdm̄ exemplū de
iacob ortā demunt. sc̄ificata loca
sc̄ificata loca sc̄ilicet pollucendo.

sc̄i cū sanguine homicidii. seu cū
pollutione seminis illud educen
do in adulterio aut fornicatio
ne. uel qui in sup̄no sacrificio ne
gligunt institutā dedicationē
antiquorū patrū absq; signato la
pide quē iacob crexit in sua p̄sig
nificatione uel qui destruunt
constitutā p̄me iusticiā in decimis
aut in substantiis tēpli mei. oue
miseris. oue miseris. oue miseris ho
minib; illis. qui se tā turpiter seducunt
& tā p̄uersi ante oculos maiestatis
meae existunt. uidelicet ut dictū
est instituta mea negligentes que
om̄ia de ueteri lege translata s̄. q̄a
de ueteri testam̄to plata ē noua
lex in filio meo scdm̄ midiam
gr̄e. & q̄a de om̄i iusticia legis et
pp̄hetarū. q̄d erat minus factū
ē maius in eodē filio meo. qui oīa
signa patris. que ipsi ab
seonse in umbra dixerūt manife
ste ostendit in semetipso in om̄i
iusticia.

.xxvi.

Et qui hec om̄ia desti
tuunt. ita q̄d ipsi cibū uite qui
de utroq; testam̄to factus ē. de dig
nando sicut lutū conculcant. &
camb; et porcis ac aliis pecorib;

idē prauis hominib; diuidunt cū
magis dantes paganis mo
rib; et uane igno
qm̄ in omnipotenti dō. atq; in
usū suū scdm̄ uoluntatē suā cū
parantes. hos uel sc̄m̄ eorū et ego de
struā. eos p̄iens de sumo gradu
usq; ad infimū. & dedi uicis in
paupertate. in uoluntate huius heli
mei. **C**reia uero ala uisionis
meae cedit. & credulos et incredu
los. in suis impiis & iniustis opib;
ipsa p̄mittit credulos n̄ opantes
in uoluntate sua bona et iusta
opa qui bene uident fidē et q̄b;
nota ē iusticia dī et tam̄ sedent
in tenebrositate malorū opū. ge
mentes ignoranter post tenebras
iniquitatis. uolentes bachari in
p̄uersitate. q̄d eos tam̄ n̄ p̄mittit
d̄s scdm̄ uoluntatē ipsorū p̄ficere.
hoc idē abscedens illis uisione
sua dū sic s̄ obscurata. q̄d oblitū
s̄ eorū. ita ut ab eo liberissime re
cederent. In credulos autē cedit
in infidelitate eorū ita q̄d etiā
eis abstrahit iniquitatis ipsorū cū
retributione uisionis. cū n̄ p̄
mittunt malū hoc p̄ficere q̄d
libenter facerent. unde & ma
lignus diabolus sup̄atus in bea
titudine fidelium hominum ante
oculos dī semellamū uellet
istos trahere in tenebras mortis
scdm̄ nequiciā suā. s̄. eos ampli
cōphendere n̄ potest nisi ut s̄
opa illorū. **S**ed quedā alia m̄sv

ra hominū ē sup̄ t̄am qui habent
p̄sertatē uiforma sensati sp̄s ita
q̄d sapientes s̄ ad recordationē dī
sedm̄ uoluntatē suā accensi cū sci
entia sensus. unde tunc in semet
ipsis p̄suptuose habere uolunt
scientiā sapientie facientes quic
quid cogitauerunt et miscentes iu
sticiā cū iniquitate s̄; stulti s̄ insa
pientia. quō notant semetipsos
ita q̄si pleni et p̄fecti sint ad habē
dū et cōphendendū atq; ad acq̄
rendū plenitudinē uoluntatis sue
sedm̄ arbitriū suū. q̄equid exco
gitauerunt. Et dū alas suas leuare
uolunt p̄ potestātē suā. in p̄uincis
et ciuitatib; ac in alus locis atq; in
alul causis. in quib; tunc occupati
s̄ cū in pio. in quo nolunt habere
intelligibilē mensurā in dīm aspi
cere quid faciant. tunc effundunt
et abiciunt ante oculos dī p̄pter
impia & iniusta iudicia illorū q̄s
ipsi prius diiudicabant. in quib;
nolebant timorē dīm sciētē habere.
Et sic p̄stū helū meū facti erunt
in planctū magnū. et in flebiles uo
ces corā omī p̄plo qui uident et
audiunt iudicabile tēpus iniq̄
tatis eorū quib; dā uidelicet ex ip
sis ad huc in hac uita in multis mi
seris multa defectus ipsorū uiuen
tibus. quib; dā etiā pessima morte
in diuersis passionib; morantib;
Ita diuersa uicissitudine ulcis
entur & exurrit helus m̄s omnē in
iusticiā. quia illa ē contra me.

Nunc autē q̄d n̄ audis p̄dictū
capit ulla uerba p̄ferre s̄; tan
tū in se ipso immobile p̄manens.
alis suis in dū illuc p̄cutere quo
& ipse alē tendunt ut dictū ē. hoc
est q̄d in h̄do dīm n̄ ē clamor mi
nantis uocis et in sup̄biā se erigen
tis s̄; in potestate fortitudinis sue
et in rebus iudicis suis immobilis p̄
sistens ut uone sua post rabiē opū
emeritas res absq; timore dīm ge
stas confundendo et conterendo
ias. sedm̄ extensionē utriusq; iudi
ci sui ulcisent. ut tibi ob homo ue
racissima manifestatione p̄mon
stratū ē. Et quia d̄s iustus ē omnē
iniusticiā examinari oportet p̄ iu
stū. quō ipse d̄s bene nouit discre
tā positionē que ē in scientia hoīs.

Nam scientia in hoīe ē quasi spe
culū. in quo latet desiderū si
ue bonū siue malū uolentis. Unde
homo inter has duas partes positus
inclinat se uoluntatē suā ad par
tē illā quā desiderat. S; homo q̄
uerit se ad bonū. illud fideli ope
amplectens p̄ adiutorū dī mer
cedē beate remunerationis lau
dabilitē accipiet q̄a malū spre
uit et bonū fecit. qui uero se in
clinat ad malū. hoc p̄uersa ac
tione de gluciens. p̄ suggestionē
diabolicā. penas iuste retribu
tionis inde miserabilitē incurret.
quō bonū neglexit & malū
p̄petrauit. Ideo in multa de
uotione et humilitate se homo

xxxv.

xxxv.

xxxv.

subiciens dō fideliter opēt salutē
suā que de sumo bono emanat. ita
ut anima ipsius interiori scētate in
ebrietate quia in bene disposita et recte
ordinata concussione seruit crea-

xxx. i.

tori suo. Quomodo. **Q**uo metu
idē inceptio angustie facit timo-
rē timor autē concitat tremorē. p
que debet homo opari qd iustū ē.

Quomodo. Qd homo metu angusta-
ri incipit. hoc p donū sps scī de ra-

cionali sensu habet. ppter qd etiā nul-

lomo modo omittit potest quin dīm
sciat. illaq. scientia quā habet in

dīm facit in ipso timorē. in hoc qd
incipit timere sedm ea que dī s.

Et si hec habet cū studio sciens dīm.
tunc concitat cū iterū ignea grā

in xpo ammonens ut deinde in-
cipiat tremere. quatinus pēpunc-

tionē tratur ut iusticiā dī fide-

liter opetur. **N**unc ergo oboies
intelligite et diserte. unde sunt hec.

Quid ē hoc. Ds ē qui in uobis qd
bonū ē opatur. Quomodo. Ipse

ita uos constituit. ut rationale
sensū in opib. uris cū seminat. que

sapientē cū discretione faciat. Irra-
tionale enī animal facit. opa sua

sine intellectu et sapientia ac sine
discretione atq. uerecundia. nec

scit dīm quia irrationale ē. tan-
tū sentit cū quō illius creatura ē.

Rationale uero animal qd homo
est. habet intellectū et sapientia.

discretionē & uerecundia in opib.
suis. que rationabiliter opat. qd ē

prima radix quā grā dī fixit in om-
nē hominē cū anima ad uiuendū ce-
renatū. Hec ergo p̄dicta uigent iratio-
nality. quia in his omnib. homines
dīm sciens s. ut ea que iusta s. uelint.

Unde ebulliens & p̄fectū opus atq.
p̄sperū in bona uoluntate hominis.

quod ipse homo amplectit in salua-
tore suo in filio uidelicet dī. p que pa-

ter omnia opa sua in spū scō opat. hoc
deuio incendit & admonet ignea

grā data in xpo ihu. **I**deoque in gan-
dio sps scī faciat homo opa iusticie.

n̄ dubitans in p̄uersa m̄sitatione
idē n̄ dicit qd aliqd sibi de sit in

omnib. his. aut in prima scilicet ra-
dice p donū dī homini primitus in-

posita. aut in ignea grā sps scī candē
radicē iterū in admonitione tangen-

ti. ita ne p̄erse corruens deinde an-
gustiet in his que p̄t̄ rēphensibile.

impetū fecit quasi in interiori sua
radice que quā minus habuerit. sci-

liet ne postquā ceciderit in necessi-
tate positus murmure sic dicens

in semetipso. Heu heu qd feci. qd
opa mea n̄ potui p̄uidere in dō. Et

etiā sine pondere infidelitatis ince-
dat. ita ut n̄ diffidat dō in opib. su-

is. s. ut sit securus sine lacrimabili
querela prauis opib. Qui autē acutus

et aures interioris intellectus habet
hic in ardente amore speculi mei

ad uerba hec anhelat. & ea in consci-
entia animi sui conscribat.

OP
OST
HEC
UL
DE

inter angulū septentrionale & an-
guli occidentale murū parietis
p̄fati edificii interiorē cū parte
totū arcuatū sedm̄ modū cancelloꝝ
n̄ tamen ap̄tū ut cancellos s̄; inte-
grū habentēq; in singulis arcub;
q̄si picturā hominū. In exteriorē
autē parte eīdē muri uidi alios
duos minores muros longitudinis
spaci. q̄d fuit ap̄dicto angulo sep-
tentrionali usq; ad angulū occiden-
tale. ipsiq; angulis eūtraq; parte
sui conuictos iuxta modū testudi-
nis. Attitudo uero eorundē duoz
minoz muroꝝ erat cubitoꝝ triū. La-
titudo autē inter interiorē arcua-
tū murū et mediū erat cubiti unū
atq; ut exteriorē & eūndē mediū
fuit latitudo unū palmi q̄si pue-
rilis manus. Intra idē quoq; edi-
ficiū uidi sex imagines ante pre-
dictū arcuatū murū sup̄ pauim̄-
tum ipsius edificii stantes. tres
scilicet iuxta se in fronte eīdē
muri. p̄p̄t angulū qui respiciebat
ad septentrionē & tres etiā simul
in fine parietis eīdē secus angu-

lum qui tendebat ad occidentē.
om̄s picturā marub; eīdē muri
inspicientes. In ipso autē fine eīdē
parietis uidi aliā imaginē intra
idē muri inspicientes. In ipso autē
fine eīdē parietis uidi aliā ima-
ginē intra idē edificii sup̄ lapidē
unū in modū sedis in pauim̄to po-
sitū sedentē & lauis dextrū ad mu-
rū inclinantē. faciē uero suā ad co-
lumnā uere trini. tantis uertentē.
Sed in eodē fine uidi alterā imagi-
nē sup̄ eūndē murū in altiori loco
stantē. & etiā ad p̄dictā columnā
uere trinitatis uersā. In his ergo in-
maginib; conspexi similitudinē
talem. Indute erant ut priores ima-
gines quasi sericis indumentis et
candidis calciamentis. excepta illa
que ad dextris medie harū triū erat.
quasi in extrema parte eīdē parie-
tis uiderā que tota tante puritatis
tanteq; claritatis exiit ut p̄mul-
tis splendore nullā cū formā p̄fecte
intueri possē. & excepta illa que
sup̄ murū stabat ut dictū ē. que
nigris calciamentis calciata fuerat.
s; om̄s sine palliis erant p̄ter me-
diā illarū triū que in prima par-
te eīdē muri stabant. que pallio
induebat. Due quoq; earundē
triū sup̄ioꝝ que ad dextrā scilicet
et ad sinistrā medie imaginis sta-
bant & due triū inferiorū media
uidelicet & que ad sinistrā cū erat.
n̄ habebant muliebria uelamina
in captab; suis. nudis tantū albis

erant flammis. Media autē trium
priorū & illa que sup lapidē iuxta
murū sedebat. erant uelato capite
candida uelatura capitis. ut mos
est mulierū. Eadē quoq; media tri
um supiorū & que ad dextrā ei sta
bat. uestite erant tunicis candidis.
Sed uidi talē dissimilitudinē earū.
Imago que stabat in medio trium
supiorū habebat in capite suo immo
dū corone circulū crocei coloris dex
tra parte insculptū. semp accende
t. uidi qd ad dextrā eiusdē imagi
nis columba aduolabat. ore suo
spirans in eandē scripturā. Atq; ea
dē imago dicebat. **E**go p fusa
sū p uentriore midiam. ex qua ori
tur riuulus qui nullatenus abscon
de uult pecuniā. nec aurū. nec pēio
sōs lapides. nec margaritas corā
egens et necessitatib; eorū necessariā
substantiā nō habentib;. ac ppter
plorantib;. Nunc consolabor illos
et semp reficiā paupertatē ipsoꝝ p
pter amorē filii dī qui suauis et mi
tis ē. ac qui bona sua distribuit in
animas iustoz tangens uulnera
peccatoꝝ eorū ppter penitentiā. Alia
uero imago que stabat ad dextris
ei habebat in pectore suo quasi leo
nē tanquā speculū lucidū. et a col
lo suo uelut serpentē pallidi colo
ris in torta flexura uirgule ad pec
tus etiā ipsius dependentē. Et ait
lucidū leonē inspicio. et ppter
amorē ei do. Ignitū autē serpentē
fugio. s; serpentē in ligno penden

tē dingo. Tercia autē imago que a
sinistris ei erat. tunica simili iacine
to rubri coloris inducbat. Et ad
pectus ipsius apparuit. angls ex
utroq; latere suo alā unā habens.
ita ut alā dextra ad dextrū hu
merū eiusdē imaginis extenderet
et alā sinistra ad sinistrū humerū
illius. Et ipsa imago dicebat.

Anglicum habeo consoreiū. nec
eū dissimulantib; se ypocritas
ambulare uolo. s; epulor eū in
stis. Imago quoq; que fuit media
trium inferiorū. induta erat tunica
crocei coloris. et sup dextrū hume
rū ei candidissima columba sta
bat. spirans ore suo in dextrā aurē
illius. In pectore uero ipsius. mon
struosū et informe caput hoīs ap
paruit. Iacebant quoq; sub pedib;
eius quasi species hominū. conuulsa
torū et contritoꝝ ab ipsa. In manib;
autē suis habebat cartā expansā
et ex una parte uidelicet uersus
cēlū septē lineis inscripta. quā
legere uolui. s; nō potui. Et dixit

Virga amare corruptionis et
flagelli eē uolo contra illū cē
uolo contra illū mendacē qui
filius diaboli ē. quarū etiā idē
diabolus psecutor ineffabilis
iusticie dī ē. Unde illi contraria
et molesta causa sū. quō nūquā
sū inuenta in ore ipsius. ita qd
et ego eū de ore meo sicut morn
ferū ueneniū exspuo. quarū ipse
me nūquā in astina sua inue

113.

in bello dñi exercitata ē. p̄uisione
 nes ueterū p̄tationū p̄lationū p̄
 signata s̄ regumina nouarū dig
 nitatū. Nā uetus testamentū ten
 debat usq; ad nouū. ex se germi
 nant multo maiora p̄cepta legis noui
 testamentū quā primū orta essent
 in ipso. ita q̄d de minore factū ē
 manus de minore uidelicet. doc
 trina ueterū p̄ceptoꝝ maior et
 laetior & doctrina nouoꝝ. cū ue
 tus testamentū solummodo eēt.
 quasi fundamentū primitus
 positū. sup̄ q̄d edificata ē p̄fun
 dissima sapientia om̄is doctrine.
 manifestata in incarnatione fi
 lii dī. tendens ab eadē. ueteri le
 ge circūcisionis. usq; ad nouam
 regulā baptismi maiorib; p̄cep
 tis ornata. **E**t idē murus plū
 scilicet iudaica in interiore par
 te intellectus sui in quo aīa ho
 minis dī cognoscit ē ubiq; ar
 cub; circūdata idē circūquaq;
 p̄significationē magistrū p̄
 cursoꝝ suoꝝ p̄cepta legis dī cla
 mantū & sibi ostendentū ual
 lata ut minores p̄maiores q̄si
 p̄cellentes sibi hoīes ornari
 solent iuxta constructionē
 cancelloꝝ que ē typica p̄figura
 tio sp̄s sc̄i duras intras p̄foran
 tas in incarnatione filii dī. qui
 cancellos iudicē sue p̄mittit;
 plenissime demonstrat. Non
 tamen aptus ē in p̄formatione
 offitū sp̄s sc̄i. uidelicet sp̄uale.

intellectū in ueteri lege n̄ denu
 dantur. ut postmodū factū ē in
 cancellis iudicē in carne manife
 stati filii altissimi. **S**icut ma
 net induricia legalium p̄ceptoꝝ
 que. postea p̄ sp̄m sc̄m in fonte
 aque uiue elucidata sunt. **xj.**

Habet quoq; in singulis arcu
 bus quasi p̄cturā hominū.
 Quasi ut hec p̄ctura ostendit
 imaginē hominū. sic in triūpha
 li arcu scilicet indignitate ma
 gistrū positus ē homo in uice
 dī. Quomodo. Quo p̄fundissima
 et capitalis sapientia p̄grām dī
 posita ē. in os rationalitatis hoīs.
 ut homo in nomine dī exerceat
 officium magistratōnis p̄districho
 nē iusticie & m̄ie. ipsius altissimi.
Uod autē in exteriori parte
 eiusdē muri uidet alios duos
 minores muros. hoc ē q̄d in exte
 ribus negociis p̄ter sp̄uale. ma
 gistrū ē intercepta constitutio
 p̄ploꝝ maior et minor qui con
 stituta s̄ p̄cepto dī quasi duo
 muri. quo exterior s̄ maiores na
 tu ex fortitudine secularis poten
 tię in mea ordinatione. et medi
 us s̄ minores qui consistunt sub
 potestate et spiritualiū & seculariū
 p̄sonarū. quasi inter interioris
 p̄fati muri arcus qui ē sp̄uale
 magistrū et exteriorē murū q̄
 est secularis potencie ut p̄dictū ē.
 Unde duo muri positi s̄ extra
 ambitū interioris arcuati q̄rū

secularis persone sunt in causis magis videlicet exteriora quam interiora habentes. Ita quod tam in uinea constitutionis mee. Quomodo.

Exteriorius intelligit interiorius. Quomodo ut homo cognoscat ex uisibili et alta persona hominis quomodo homo mundus et honorandus et amandus sit. Sic etiam in eodem intellectu intelligat qualiter inuisibilis et altissimus deus metuendus et uenerandus et diligendus sit super omnia. Nam per exteriorē et seclarem dñationē admonet homo inuicis et spiritalis potestatis diuine maiestatis. que ita clausa et absconsa est homini. ut non possit carnalibus oculis ei uideri nisi quantum fide illius capiat. Et quando quidem mortali creature deus inuisibilis est. saltem per uisibile magisterium discat homo timere et uenerari ipsum altissimum eiusdem premonis institutorē. Quomodo. **E**xspiratio diuina dedit insensibus hominum prouidentiam eorum ut inrecta constitutione uideri propter magnas personas dñentur. que ab illis timeantur et honorantur. Nam deus idcirco permisit genus unum excellere et aliud subiacere. ut ita homines diuiderentur ne inuicem per se metipsos interficerent et perirent. alioquin oculos eorum nescientes perire ad agnitionem dei nisi hoc prouiderent per amorem et honorem in hominibus. Et ita precessit spiritus sanctus ducendo

propter ad interiorē legem spiritus qua homo unus et exteriorius regeret. donec fons saliens exiit appa-rens mundo in plenitudine iusticie qui regit utrumque corpus scilicet et animam. Unde etiam cura seclaris potestatis sic constituta est ad uisum terrenarum rerum ut corpus requirat refecionem ne deficiat. et spirituale magisterium ad interiorē suspirationem perueniendi ad seruitutem dei ut anima ad celestia anhelet. Hec itaque constituta sunt in eius ordinatione. secundum quod etiam ysaac dixit filio suo iacob. .xv.

Esto dominus fratrum tuorum. et inuicem uocatur ante te filii matris tue. Hoc tale est. Dominus esse debet fratrum tuorum. pollens super eos in honoribus. et in beatitudinibus. benedictus in benedictionibus. que tibi a deo dante sunt. et inclinatur ante te omnis uari filiorum matris tue. subiecti tibi propter precellentem causam benedictionis tue. Ex te enim exiit magnum genus. de quo fortissimus et potentissimus uir exsurgit. quem fratres et ipsum fugando persequuntur. sed ipse uelocissime in maximis uiribus suis quasi leo se illis eripiens. excellentissima dñatione illis dñabitur. et premet eos in nouitate potestatis sue que nunquam in uulsi summa cauda eradicebit. fratribus suis in cauda effectus. Sic et ego pater celestis dixi filio meo in carnato. Esto dominus omnium nascentium

tuū peritax de concepto semine
 humano quos creau pte. quāfū
 tu mirabiliter natus es ex uirgine
 n̄ conceptus hominis semine. sed
 existi de me pflagrantē ignē ap
 parentis uirā uerus homo clau
 so sigillo integerrime et castissi
 me uirginis. Tu ergo es dñs illoꝝ
 de supna claritate diuinitatis.
 qui fratres tui s̄ ppter incarna
 tionē tuā in qua homo es. Et incli
 natio idē subiecto exhibeat tibi
 a filius tue matris scilicet tue in
 carnationis. atq; in obsequio pie
 deuotionis subiciant tibi homi
 nes nam ex hominib; Et quō fili
 dī sic ē dñs omnū creaturarū.
 p̄ ipsū etiā in uoluntate patris
 et in actu sp̄s sc̄i instruita ē dis
 positio diuersarū potestatiū in
 mundo. Quomodo. Sic uidelicet
 quod d̄s abstulit numeratē et iac
 tantia illā q̄d p̄p̄s p̄p̄m in ho
 noraret. ita q̄d unusquisq; face
 ret q̄d sibi placeret si hoc d̄s in
 estimabilis sapientia consiliū sui
 n̄ p̄strauisset. s̄ ipse discreuit po
 pulū inter p̄p̄m. minore scilicet
 cū ministracione obedientie ma
 iori suo subiacere. maiore uero
 in omni utilitatis regimine solle
 ritate & deuote minori subuenire.
 sicut etiā in accensione sp̄s sc̄i da
 tuū ē iacob p̄ patre suū q̄d ē dñs
 fratru suoz. ut supra dictū est.
 et in hoc q̄d ostensū ē quod
 ē dñs demonstratū ē q̄d

scilicet negociū habet p̄sonā dñam
 di sup̄libertatē alioꝝ quib; p̄pter
 timorē honoris sibi ab eis illam p̄
 potestātē suā parat. n̄ eos oppri
 mens iure seruicioꝝ. s̄ illos habens
 quasi in dilectione fratru. In hoc
 autē q̄d dictū ē q̄d incuruatio
 ante ipsū fiet. inuitē seruiciū
 ministracionis illoꝝ qui p̄ ligati
 rā famulantiū dñis suis substran
 s̄. ut filii carnis. curā carnalē ha
 bent. Sed postquā idē iacob
 hoc dñum p̄ paternā benedictio
 nē fratri suo subripuit. deinde
 celestē celebratē. p̄ lapidē quā
 erexit in iusu. et p̄ decimā quā
 se uouit daturū. constituit ut p̄
 signatū ē significans principālē
 p̄sonā in sp̄uali milicia. quāfū
 quisq; fidelis de minimo gradu
 ascendē debet ad sumū p̄scelare
 uidelicet potenciā discrete sup̄
 magistrū clarioris lucis sp̄ita
 lis uite. in quo adimplet officiū
 nancieri sc̄m̄ it̄ immaculatū
 agni qui sursum leuauit hominē
 cū plenitudine & bonitate om̄is
 iusticie. scilicet erigit hominē
 p̄stratū in sidis p̄uersi raptoris.
Qunde etiā hec duo instruita
 ad trina uidelicet et ad cele
 stia p̄cedentia in quatuor et qua
 tuor partes diuidunt quia d̄s
 magnā uī sciencie racionabilis
 hominib; dedit. ita ut in accensio
 ne sp̄s sc̄i hec in semet ipsis seruetur
 in figura quatuor domoꝝ

:xxx.

plus predictis duob; modis adden-
tes qd n̄ asp̄nor nec abicio. quō
qui unomine meo multiplicat
quod minus ē dignus ē merce-
dis et n̄ abiectionis. que etiā qua-
tor partes tā in secl̄arib; grauanu-
mib; quā in sp̄italib; in sumis s̄.
Quomodo. Quia in secl̄arib; causis
s̄ nobiles & nobiliores. s̄ et famu-
lantes atq; obsequentes. In sp̄ita-
lib; uero sacramentis s̄ p̄cellentes
et superiores. s̄ et obediētes atq;
corripientes. **E**go autē easde-
officiales causas ordinatione mea
constitutas omnino rapī nolo fur-
tuo munere ep̄nomis inuenunda-
tione. sed uolo ut eis rationabili
causa assistat. ita ut qui ipsas
suscipiunt. utiles sint corā dō et
hominib;. s; oquidā uenenam scor-
piones iusticiā meā transcutit &
eas mortifero ueneno auaricie
et supbie surripunt. n̄ solū in secl̄a-
ribus possumus s; etiā indisposi-
tionib; sp̄italib;. Rapina autē
secl̄ariū dignitatū t̄rena scilicet
p̄terrena cōparata ē. quidē cru-
delissime inuacundia h̄eli dī
examinanda. s; tam maioris
ponderis et examinationis est
rapina sp̄italiū. Nā secl̄ares s̄ in
exteriorib; caro de carne. sp̄ita-
les autē in interiorib; sp̄iu con-
iuncti. s; quāuis secl̄ares in exte-
riorib; occupent curā t̄renam
habentes tam sub eadē specie
ad interiora sp̄s in regimine suo

deberent. anhelare. sp̄itales uero
in specie religionis et in contemptu
mundialiū positi. uariis incor-
de patris omnipotentis ordina-
multo magis sub sp̄uali nomine
deberent. filiū ei in sumo sacerdo-
no ardenter imitari. quia sicut
idē filius exiit de corde patris
sui in filio suo p̄sonas magistrorū
qui in tā egregiā ordinatione
positi s̄. p̄pter utilitatē eccl̄e. et
infecto. ope dō coniuncti. Quom-
o in incompunctione & p̄ban-
one cordis atq; immaturo
sensu s̄ qd mihi omnino p̄spiciū
est bonā uidelicet conscientiam
habentes. ita ut p̄erse & contra-
rie magistrū n̄ appetant. illud
nec diabolica arte sciscitantes. nec
p̄pecuniā aut p̄secl̄arē potentia
acquirentes. nec inde uolantia
uerba laudis hominū queren-
tes. sed illud uera dectione mea
et p̄pli inhumilitate suscipien-
tes. hi km̄ & p̄batissimi custo-
des atq; certissimi amici mei s̄.
Sed qui retro incedunt et il-
lud alio modo inueniunt.
acquirunt. uidelicet p̄secl̄aria t̄re-
norū furam misteria celestū
diripientes. faciē meā fugiunt
atq; animas suas acerrimē occi-
dunt. in hoc me deridentes qd
sic me denegant & contra uolun-
tatē meā caletant. Quomodo.
Quia ipsi despiciunt me n̄ de-
siderantes potestatem magistrū

ita ostendit idē pat̄
apud h̄eriphi

271

272

adipisci p̄ me ita ut interiores
oculos cordis sui ad me eleuent
sic dicentes placet hoc dō anñ
sed unusquisq; eorū dicit in se
metipso etiā si hoc malū ē apud
dīm ego tam̄ accipiā confidens
in dño qđ quandoq; uiuens
adhuc in corpore penitētiā & ta
li modo acquirēt magistrum
absq; me dō uno ita qđ nec hoc
a me postuleat nec se ad hoc mea
uoluntate puenire confidant.
s; in hoc ardore a facie mea fu
gunt sic rapientes magistrū
a iudicia mea naufragantes. Iñ
non s̄ utra in corde sūmi pa
tris sed s̄ extra in parte aequi
lonis qui in his causis ē prin
ceps eorū nolentes quāre me cre
atore omnium s; p̄pria uolun
tate suā quā p̄ dō habent ipsi
sequentes & me derelinquen
tes. Nā nolunt scire me nec
ego eos. concupiscentia ipsorū
suggerit eis qđ uolunt. Et qđ
timorē meū habere recusant
ideō et ego nolo eis tunc re
sistere ut tunc ire mee quam
eis repugnet iudic illa qua ni
chil amplius p̄ualere possunt.
ipsi aut p̄ me deuēti in hac ui
ta aut responsuri in futuro tre
mendo iudicio de his que faci
unt ut p̄dictū ē me uidelicet
seientes in fide s; in his que p̄
petant ad me respicere nolen
tes. **N**unc autē ut uides qđ

p̄fcti duo minores muri s̄ lon
gitudinis spacū qđ ē ap̄ dicto
angulo septentrionali usq; ad
angulū occidentale. hoc ē qđ
in constructione pyrōz maiorū et
minorū cū extensione longitudi
nis humani tēporis ab abraham
scilicet & amoyse quasi a septen
trione usq; ad manifestationē
catholice fidei in uerā trinitatē
quā filius m̄s a me missus in mun
dū ut ad occidentē edocuit. ex
terit in lege mea ppli et princi
pales eorū magist̄ p̄currentes uide
licet germen et exemplū ppli
noui testimonii a celo meo usq;
ad eundē filium meū in carne na
tū tendentes ut fuerūt et s̄ & semp
erunt. interposita differentie in
hominib; interiorū et exteriorū
idē sp̄italiū & seclariū maiorū
atq; minorū. Qui s̄ ipsis angulis
ex utraq; parte sui comunē
iuxta modū testudinis quō tā
ueteri quā nouo testamento ex
utroq; latere in eu sui in hono
re & magistracione coadunati
declaram̄ ppli. et hoc in simili
tudine testudinis qđ ē in aucto
ritate diuine puidencie bene
et digne cōpositi ad statū edi
ficacionis celestis hierlm. **Q**uod uero altitudo eorū
duorū minorū ē cubitoz triū
hoc ē qđ in subleuatione rectitu
dinis duarū seclariū condicionū
scilicet maiorū et minorū tres par

tes s̄ hominū idē p̄cellentes rec-
tores. et alii a vinculo seruitutis si-
mulantiū liberi. atq; cōmunis p̄p̄t̄e
placis suis insubiectione substrat̄.

Quod etiam latitudo inter inter-
iorem arcuatum murū et mediū
est cubiti unius. que ē a p̄t̄itudo dig-
nitatis inter superiores p̄sonas sp̄ita-
lis magisterii et inter minora uoca-
bula t̄rene seruitutis. in unitate fi-
da sc̄dm̄ d̄m̄ ad corripiendū subdi-
tos suos constituta. **A**tq; inter
exteriorē et eundē mediū ē latitu-
do unius palmi quasi puerilis ma-
nus. q̄a ē etiā int̄ inferiorē pote-
statē secl̄aris regim̄is. et inter sub-
iectionē secl̄aris ministracionis ex-
tensio iuste consideracionis. ita ut
he unamini et simpliciter deuotione.
puerilis innocencie se in uicē tan-
gant in manu coniuncte. op̄atio-
nis sue. **S**ed q̄d int̄ idē edificiu.
uides sex imagines ante p̄dic-
tū arcuatum murū sup̄ pauimentū
ipsius edificii stantes. hoc ē q̄d in
ope bonitatis d̄i sex uirtutes osten-
dunt ceteras uirtutes p̄figurantes.
ut d̄s in sex dieb; creaturas suas crea-
uit. ipse uidelicet uirtutes infigu-
ra futuroꝝ ante murū idē ante isra-
helitū p̄p̄l̄m̄ diuina lege frenatū
et magisterio ac defensione p̄cur-
sorū suoz̄ circūuallatū apparentes.
cū etiā pauimentū t̄renarū curatū
in eadē constructione sūm̄i patris
in hac significacione conueniant.
ut xp̄iana milicia p̄p̄sasse dia-

bolo opponat. **Q**uia p̄p̄t̄ tres
stant iuxta se in fronte eiusdē mu-
ri p̄p̄t̄ angulū qui respicit ad sep-
tentrionē. quia sc̄a trinitas in sepa-
rabilis in uirtute maiestatis sue in
ueteris testam̄ti ab̄ abrahā et amōyse
diabolo oppositas inchoatū p̄ diuer-
sas et secretas figuras designata est.
Et tres etiā simul in fine parietis eīdē
secus angulū qui tendit ad occiden-
tē q̄m̄ eadē trinitas in unitate diui-
nitatis regnans. in fine eīdē deflu-
entis legis apto nomine suo p̄dica-
ta est. nato in carne filio d̄i ob reser-
tionē hominis ad occasū tendentis.
que om̄s p̄ctura in arcub; eiusdē
muri inspicunt. quia semp̄ pari
deuotionis studio in hominib; ma-
gisteriū ordinationis d̄i p̄poten-
cia eī in lege tā noui quā antiqui
testam̄ti designatū attendunt. con-
siderantes qualiter in ipsis p̄ficiat̄.
quod autē in ipso fine eīdē parie-
tis uides alia imaginē inter ē edifi-
cū sup̄ lapidē unū in modū sedis
in pauimento postū sedentē. hoc ē
q̄d in ipsa repositione ueteris legis
antiqui p̄p̄l̄i et in uicē noue fidei
inchoato in uera trinitate cū d̄s
om̄s constantes uirtutes in ecc̄a in-
struxit. decem etiā apparuit
uirtus hec in ope sūm̄i patris op-
ans in eo p̄ hominē usq; ad finem
nē mundi. Unde sedet etiā sup̄ for-
missimā peccatā sup̄ unū sc̄licet
d̄i filiū qui sedet & quies ē om̄iū
fidelū eadēca despicientiū. et in

5. 27. 13.

5

5

5

5

5. 27. 13.

5

5

7

5

5

4

7

7

se pura fide credentiu. Et latus dex
trū admirū inclināt. quia inque
us rectitudine et in saluationis par
te huc ppto qui sub magisterio dis
positione di postus ē adheret. ita
ut et ipsi maiores cū minorib; cā in
opib; suis excolant. faciē uero suā
ad colūnā uere trinitatis uertit. quō
in omni re intentionē suā ipsi trini
tati acutissimo uisu iuste considera
tionis intendit. ut sicut ppetua tri
nitas uerib; psonis inuolabiliter
consideranda ē. ita omīs dīm colen
tes eā in factis suis diligentissime con
siderent et considerando nō relin
quant. S; qđ in eodē sine uides alte
rā imaginē sup eundē murū mal
tiori loco stantē. hoc ē qđ etiā in
translatione umbre legis atque
in fide scē trinitatis clarescente ue
ra luce iusticie hec uirtus in princi
pali magisterio et fidei ppto in
aleuis cacumē saluationis celestis
desiderii eleuata ē. stans pugnant
contra uicia in filio dī erecta. quia
ab ipso incepit et cū ipso in celesti
ierlm post finē scēi pmanebit. Que
etiā ad p̄dictā colūnā uere trinita
tis uersa ē quō pscām et ineffabile
trinitatē confortata. reducit ani
mas ad patriā. **Q**uod uō in ipsis
imaginib; conspicis similitudinē.
hoc ē qđ eadē uirtutes unanimes s̄
indiuersitate donox dī. Quia p̄p̄t
indute s̄ etiā ut priores imagines
quasi series indumentis que s̄
circa eas ut circa reliquas uirtu

tes suauiissima opa que indi uina
lege cultores dī ipsi exhibent faci
entes ea in iusticia ueritatis. et can
didis calciamtis. qđ in ardore ea
rū ē etiā candor sequendi exem
plū bonox actiū in hominib;. Sed
illa que ad dextris medie harū trī
est quas in extrema parte eiusdē pa
rietis uides. tota tamen puritas
tamenq; claritas exstitit ut p̄ multo.
splendore nullā ei formā pfecte in
tueri possis. qm uirtus eadē cū salu
te uere confortationis p̄ donū scē
trinitatis in sine ueris austeritatis
exurgens. omīs plucida et pura ē
carentis cuncta indignatione diabo
lica. in claritate leti gaudi unani
mitatis hominū. ita ut p̄ multitudine
dine glē et honoris quā habet in ce
lestib;. nulla ratione ineffabilis
unanimitas ipsius quasi forma ei
ab ullo mortali homine ualeat con
siderari. nisi quantum d̄s reuelare
dignatus fuerit. Et illa que sup
murū stat nigris calciamtis calcia
ta ē. quia tā in altiore dignitate
quā in minore ante incarnationē
filii mei mortis signū et uestigiū
fuit in hominib;. S; qđ omīs sine pal
lis s̄. hoc ē qđ pariter trinos cultus
& exteriorē textū legalis instrum
onis abiecerūt. intrinsecus uerā iusti
ciā inspicientes. p̄ter mediā illarū
trū que in prima parte eiusdē
muri stabant que pallio induit
quō ipsa sub defensione dī in iucio
p̄ceptē austeritatis desudans. cur

cū data ē cōphensione amoris di-
 uinae celestis thesaurū abscondit
 abiecto desiderio carnaliū. Et due
 earundē triū supiorū que ad dex-
 terā scilicet et ad sinistrā medie
 imaginis stant et due triū inferi-
 orū media uidelicet et que ad si-
 nistrā cū ē nō habent muliebria ue-
 lamina incipit. suis nudis tan-
 tū albis erub. stantes. q̄a lex et
 ppheta puritate supne maiesta-
 tis emanantes. et uitā ac mortē sua
 fortitudine ostendentes. cū duob.
 pceptis gemine dilectionis p̄an-
 dē diuinā potēciā subsequētib.
 atq. constantiā intime circūspec-
 tionis habentib. uiciniariis et gau-
 diū suauitatis induunt. fidē et
 solute s̄ ab omī subiectione ullius
 doloris seu laquei mortis incipit
 in xpo uidelicet filio meo. nuda
 tamen coma fulgentes incandore
 uirginitatis. q̄a diuinitas uirgineā
 naturā in uirgine maria ualde di-
 lecta. S; q̄d media triū priorū et illa
 que sup lapidē iuxta murū sedet
 s̄ uelato capite candida uelatura
 capitis ut mos ē mulierū. hoc ē q̄d
 ipse in auxilio supne altitudinis
 et instabilitate conseruationis bea-
 te quietis. blande ac dulciter ligate
 s̄ forte ligatura subiectionis. dīn ca-
 put omnū fidelū in albedine pie-
 deuotionis uenerando ut martus
 ab uxore sincera caritate debet ho-
 norari. Et eadē media triū supiorū et
 que ad dextrā cū stat uolūte s̄ tūm

et candidis. q̄a p̄candē uirtutē di-
 uine maiestatis insuauiissima bea-
 tudine emanant lucidissima et
 candidissima opa carū in hominib.
 stabiliā sub lege dñi cui ē iuncte s̄.
 Sed q̄d etiā uidet dissimilitudinē
 in eis. hoc ē quod diuersas uires
 habent in dō. concordit ipsū tam
 colentes. **P**rop̄t q̄d imago que
 stat in medio triū supiorū p̄figurat
 abstinentiā. quō ipsa in primo cer-
 tamine ē quasi ciuitas et firmamē
 tū atq. ornamentū sibi adherentiū
 uirtutū conueniens se a peccato in-
 grauitate morū. ita q̄d p̄seruatrice
 et recusatrice ē cunctoꝝ pueriliū
 in malis. nullā perulantia habens
 in se. s; apparet quasi mat̄ in me-
 dio carū uirtutū que ^{colorū} in
 uicio date legis antiqui ppli de-
 signant. Et habet incipit suo in
 modū corone circulū crocei colo-
 ris dextra parte in sculptū. semp
 accendit. quia ipsa p̄sumū caput
 coronata ē croceo radio splendi-
 dissimi solis scilicet filii dī in cui
 claritate tota cōphensa ē. nullū
 appetens nisi illū qui etiā in dex-
 tra parte saluationis anime sep̄
 eā accendit. Unde ut uidet ad dex-
 tra cū dē imaginis colūba ad uolat
 ore suo spirans in eandē scripturā.
 quō in dextra celestis p̄spirans ad
 ē donū uere simplicitatis uideli-
 cet sc̄i sp̄s in abstinentiā queq. bo-
 na p̄supnā in sp̄atione in saluatio-
 ne animarū accendens. ut etiā

: xi: viij.

eadē uirtus demonstrat in supra dic-
tis uerbis sue admonitionis. .xx.ij.

Alia uero imago que ē ad dextris ei⁹
significat largitatem puerilis sim-
plicitatis existente nec omnino astu-
cia aut duriciā aduersus dolores
hominū habentē. cū qua abstinen-
tiā se sēp aufert. ab omni aspersione in
dextris bonę opū sic tendens ad
dīm. q̄a largitas in eū opationis
eius ē cū primū abstinentiā opus
suū aggredit. Que habet in pecto-
re suo quasi leonē tanquā specu-
lū lucidū. qui ē in corde illi filius
m̄s xp̄e ih̄c leo fortissimus uelut
in speculo pie et splendide dilecti-
onis conclusus. Quod autē a collo
suo gestat uelut serpentē pallidi
coloris. in tortā flexura uirgule
ad pectus etiā ipsius dependentē.
hoc ē q̄d quasi collo fortissima scilicet
et patientia idē filius m̄s pruden-
tissimus in pallore angustie car-
nis sustinuit flexurā penarū. cū ex-
altatione crucis. medicamento uide-
licet omnū uulnerū. q̄d largitas
p̄cedente amorē pectori suo inpri-
mit illud frequenter inspiciens
in mentib. hominū. sicut etiā in
p̄dictis uerbis exhortationis sue
fatur. **O**rcia autē imago que
a sinistris ei⁹ ē declarat pietatē nul-
lo modo habentē odiū aut inui-
diā ad ullā felicitatē hominis s:
semp gaudentē et amplectentē p̄-
sperantē omnū. cui uiriditate
et largitas unctio. abstinentia

sinistre parte dabolice sufflationis
resistit. quō pietas ē pleniū opus ab-
stinentie in sinistra pugna p̄ quā
semp uictrix existit. Unde etiā tum-
ca simili iacincto rubri coloris in-
dunt. quia splendidissimo ope sub
quo pulcherrima sustentatione san-
guineę contrarietatis latet. om̄s
scilicet iniurias p̄ati post passionē
filii mei p̄ ipsius exemplū circūda-
ta ē. Qd̄ uero ad pectus ipsius appa-
ret anḡls ex utroq. latere suo alā
unā habens. hoc ē ut homo in co-
gitatione sua semp anglicū ordi-
nē imitē unāquāq. di ordinatio-
nē diligendo. cū ex utraq. parte
sui tā p̄sparū quā contrariarū re-
rū in singulis et geminis alis. uide-
licet in uno dō p̄ geminā uirtutē.
n̄ elatus supra modū in bonis. nec
omnino p̄stratus in malis. se eleuat
aduolētū. q̄d ē dīm in puritate
cordis aspiciet. sic sursū tenden-
do et n̄ ad terram se deiecendo. Qua
p̄p̄t etiā ala dextra ad dextrū
humerū eidē imaginis extendit.
quō p̄spirat hoīs in dextra salua-
tionis animarū ad auxiliū p̄cta-
tis porrigit. cū filii m̄s hominē
reportauit ad patriā. Et ala sin-
istra tendit ad sinistra tendit ad si-
nistrū humerū illi. q̄a in sinistra
contrarietatis diabolicarū insidia-
rū fidelis homo uolante pennā p̄
quā abiecit opa tenebrarū sursū
extendit ad refugū eidē filii mei.
p̄ quē fortis contra omnē aduer-

:xx. 4

hominū

sitare existit. imitans unam istos. ut
etiam uirtus hec in diebus suis declarat
quomodo supra ostensum est. **I** mago .xxxv.
quoque que est media unum infirmitas per
tendit ueritatem. quia post abstinen-
tiam et illi coherentes uirtutes surgit
ueritas in omnibus. causis suis cum sibi
astantibus. unagnum. uelut tris et in
tamen carum existens. uidelicet forte
presidium designans. quasi in medio
uirtutum sanctam trinitatem in occasu
iudice consuetudinis. et in ortu
uere fidei presignatam. Super cuius dex-
trum humerum candidissima coluba
stat spirans ore suo iudicium aureum
illud. quod est in superiori parte dextere scilicet
licet beati reditus. per incarnationem
filii dei ad unam. apparet admirabi-
lis uirtus spiritus sancti. qui spirant. tunc
suo iudicium auditum idem in corda
credulorum hominum. ut intelligant
quod deus in sua diuina potentia sit.
quod autem in pectore ipsius monstru-
osum et informe caput hominis ap-
paret. hoc est quod deus in cordibus. electorum
suo. miserias et persecutiones princi-
pium. esse permittit. sicut et filius eius patrem
uoluit de principibus. sacerdotum. et
quomodo deus est in corde fidelis hominis.
ideo debet et ipse homo per dei amore
patienter sufferre persecutionem. atque
mors in casu diaboli erecta est. ideo
oportet et fidele hominem aduer-
sus diabolicas nequicias multa cer-
tamina in diuersis et unum sustine-
re. que sepe ipsius corpori laborio-
se et contrarie sunt. quomodo homini adhe-

ret. quod idem antiquus serpens semper
persequitur. Quod est hoc. carnis concupis-
centia. cui ille malignus hostis
in insidus postis insidiat. Quod uero
iacent sub pedibus. et quasi species ho-
minum conculeatorum et commitorum ab
ipsa. hoc est quod sub uentibus uertant.
omnes diabolice falsitates. que in opibus
hominum sunt ad nichilum deducunt.
ipsa amore habente edificationis
ecclie. cum omnes uirtutes manifeste
apparent. et probant in ueritate. que
ante tempora seculorum in corde patris
latens fuit. inuisibilis. sed in fine tem-
porum uisibilis apparet in uera car-
ne filii dei. Unde etiam in manibus suis
habet cartam expansam et ex una par-
te uidelicet uersus celum septem litteras
in scripta quia in omnibus. opibus. ueri-
tatis est textura expansa per quam
christiano populo consistunt leges et ex
parte celestium desideriorum a pro cul-
tu tenenda. et ex parte carnalium
cupidarum metuenda. ostendens
in se septem dona spiritus sancti uidelicet in-
expugnabile firmitatem contra di-
abolicas mortis insidias. Et illa le-
gere uisus non potest. quomodo quam uis homi-
nium desideret scire misteria et oc-
cultas uisionis dei tamen non est a possibi-
le. dum est grauatus mortali corpore
intelligere aut capere. quod deus in inu-
isibilibus suis fieri uult. sed ipse homo
amplectatur et comprehendat ea inue-
ritate fideliter sequendo precepta dei.
sicut etiam hec eadem uirtus in predic-
tis uerbis suis ostendit. .xxxvi.

itera autē imago que ad dexte
 ra ei ē designat pacē supnū sig
 nū et anglicū consortiū habentē
 quia in plōia uiriditate uertans
 germinat. quō eadē uertas circū
 data ē eximīs et supnis donis. in
 dextera parte saluatiōnis animarū
 habens pacē p̄ filiū dī. Quom̄. iſt.
 scriptū ē in anglico carmine. ubi dī:
 Gloria in excelsis dō. et in terra pax homi
 nib. bone uoluntatis. Hoc tale ē.
 In altissimo dō fulget. homo & d̄s
 in hoīe quia fili dī mirabiliter incar
 natus ē. idōq. laudabilis et glōsif
 ē in celo d̄s ab omni creatura sua.
 Unde etiā in terra sit pax saluatiōnis
 illis hominib. qui uoluntatē pa
 tris eū deuotione et fide suscipi
 unt. quia etiā pax bone uolunta
 tis ē uoluntas totius bonitatis pa
 tris que fili ei ē qui ē d̄s & homo.
 Et quom̄ ē ipse pax. Ipse ē pax ho
 minū defendens eos ab insidiis
 antiqui serpentis. qui primus p̄
 uariator extitit qui lum̄ uite
 pdidit deiectus in tenebras qd lum̄
 pax uera idē uerus dī fili amulit
 hominib. ita qd ipsi facti s̄ parti
 cipes regni dī in b̄nito loco que p̄
 didit diabolus. Et ut uides p̄dicta
 uirtus facie anglicam. quō ipsa
 fugit ab omī malo. in uertione
 sc̄a quasi in facie sua d̄m aspici
 ens eū anglico desiderio. Unde
 etiā ex utroq. latere suo uolantē.
 Alā unā habet. qm̄ in utraq. par
 te tranquille seclit & turbide.

ostensionis sursum ad d̄m tendit n̄
 faciens t̄rorē nec amaritudinē. s̄
 semp in p̄sente placida existens
 unū d̄m in unanimitate duarū ala
 rū cōphendit. q̄a nulla t̄p̄estate
 instabilnans. nec in bono nec in ma
 lo euersa tantū in tranquillitate p̄
 sistit. Et in specie hominis ut ceterē
 uirtutes apparet. q̄a p̄ filiū dī miri
 fice claruit eū etiā om̄s uirtutes ap
 paret. quia p̄ filiū dī mirifice claru
 it eū etiā om̄s uirtutes p̄ illā in hoīb. p̄ban
 tur. ita qd nullom̄ contentione aut
 rixā querit s̄ semp lenitate. sic sedi
 abolice pugne opponens. ut etiā sup̄
 in uerbis locutionis ei manifestatur.
Sed etia imago que stat ad sin
 istra ei indicat beatitudinē et
 nā unā appertinet. p̄ cui fidei nate
 et in uia lenitate uertas a sinistris
 omni fallacie serpentine p̄suasio
 nis hominē decipientis ipsi con
 sentientē. contra dicit. q̄a beattu
 do ē in uicta securitas uere clari
 tatis. in qua ipsa infelicitatē mor
 tus n̄ timet. P̄p̄t qd etiā induit tu
 nica alba uiridi colore distincta.
 quō circūdata ē fidelib. opib. in
 celesti desiderio albescantib. atq.
 multumodis donis in uiriditate
 sp̄e sc̄a uertantib. decoratis. Qd autē
 habet in manib. suis modicū uas
 culū pallidi splendoris. hoc ē qd
 in ope suo demonstrat. qualiter
 in paruo stamaculo idē in contri
 to secreto cordis sui homo d̄m p̄fi
 de apphēndat. in pallore tamen

fragilitatis humane carnis quia si
deserta in ipsa mortali uita pure
colenda est ubi miseria homines non
deserit. Unde etiam multa luce ut
fulgur ex se reddit ita quod eadem lux
in facie et circa collum ipsius magnus
lucet. quomodo cognito cum lumine
et in amore et in dilectione dei dis
fundit. uidelicet tendens de interi
ori corde hominis usque ad faciem idem usque
ad inceptuone recti operis in bono ex
emplo intentione sua manifestan
tis. et circa collum quod est postea ubique
prudenter fortitudine comprehensio in
completo opere cum illud in homine ante
deum per clarum sole fulget per beati
tudine. sic etiam in predicta manifestatio
ne eadem uirtus declarat. **I** mago
uero que in fine muri super lapide
sedet prendit discretionem. quia ip
sa in consumatione antiquae obser
uationis in christo requiescens pleniter
apparuit sollicitissima existens cri
bratrix omnium rerum. tenens scilicet
quod tenendum est et abscidens quod absci
dendum est ut utrumque a loto separat.
Et induta est tunica sub nigra. quomodo
circudata est mortificatione carnis.
abiciens leuitatem totius uanitatis.
Quod autem in dextero humero suo ha
bet modicam crucem inposita imagi
ne ihesu christi. hoc est quod eadem uirtus
radicem posuit in dextera parte po
tencie fortitudinis dei. cum deus omnipotens
filium suum misit mirabiliter incarna
ri et humiliter pati. cuius dilectioni
conuincta est discretio. quomodo ab ipso

manifestata est. ut per eam omnis iusticia
discernatur. Et ut deus est dispensator
conuenientis stature hominis. ita
est discretio in matre illi in officio
suo. opera sua uidelicet adimplens in
dispensatore crucifixo filio dei. cum
ipsa in utraque dignitate est diuini
tatis scilicet et humanitatis. Que
hac et illac uersatur. quia in comprehensio
ne latitudinis per significationem sancte
crucis circumdatur inter bonos et ma
los habet. Quod uero quasi effulget
inpectus eius quidam splendor mire
claritatis. hoc est quod de nudicia dei quasi
de nube clarissima accensio diuini
ne pietatis aspirat in mentes homi
num. discretionem ineffacientis eosque
illuminans. Unde etiam a se in mul
tos radios diuisus est ut splendor
solis a se diuidit cum per parua et mul
ta foramina alicui rei fulget. quomodo
spiritus sanctus in superna uirtute diuersos
radios donorum suorum diuidens hominibus.
eos scilicet lucidiores sole ineffabi
liter discretos in humilibus. cauer
nis. idem in perspicacibus. nisi in anima
rum fidelium suorum diffundit. illustrans
sensus et mentes eorum. ita ut acutissi
me in quibusque causis intelligant
quod eis apte in deo faciendum sit. S;
quod in dextera manu modicum lig
num in modum flabelli habet. hoc
est quod discretio in dextera parte
saluationis animarum opus suum
per donum spiritus sancti in hominibus. quasi in lig
no fragilis carnis semper considerat.
hoc signum tam in se habentis. ut

ex nubibus;

ase p̄diuinū auxiliū diuersas mus
cas diabolicarū uidelicet psuasionē
abigat. ne p̄cas induersas uanitas
res disp̄gat. P̄t̄ q̄d etiā exē sumi
tate tres ramusculi miro modo cū
flore pullulant. ut si deos homines
sup̄ om̄a et in om̄ib; sc̄am trinitatē
inmirabilib; suis semp̄ florentē fi
deliter credant in unitate diuini
tatis gl̄osissime regnantē n̄ temere
in sentent̄ ipsius celestia secreta exami
nant. s; sicut d̄s om̄a opa sua in
diuersis creaturis suis iuste & discre
te disponit sic etiā ipsi hoīes p̄ui
discretionis cuncta facta sua bene
& recte dispensent. Q̄d autē habet
in gremio suo minutissimos lapu
los omniū gēmarū q̄s multa solli
citudine & diligentia considerat
ueluti mercator res suas diligentē
considerare solet. hoc ē q̄d ipsa in
sinu matris hominū om̄e q̄d ap
tū et conueniens ē in minutissimis
consiliis et artib; ex̄ coninet q̄si
ingemmus uirtutū. unāquāq; in
ficia a d̄o constituta cauta & dili
gētia examinatione p̄quirens ut
congrue et iuste in om̄ib; reb; p̄
cedat in cordib; hominū p̄t̄ mer
cedē opis acutissime considerans.
ubi ē remuneratio in d̄o. ut etiā
in uerbis suis quom̄ p̄monstratū ē
ppalat. **I**lla autē imago que in
eodē fine stat sup̄ murū signifi
cat saluationē animarū. quō ip
sa in occasu uentis duricie effulsit
in culmine auctoritatis noue gr̄e

ita q̄d quasi fundamētū ei existat
discretio. cū qua et sup̄ quā appa
ret eadē saluatio animarū orta in
filio d̄i cū natus ē ex uirgine p̄sa
lute hominū. Et nudū caput et
nigros acrispos crines habet. q̄a
nuda ē a seruitute subiectionis li
bere scilicet dignitatis manens. q̄m
filio d̄i apte quēret a quo etiā de
menter suscitata ē in gredine tam
paciens capilloz. quō in iudaica
plebe obfusata apparebat n̄ ha
bente uerā claritatē. s; multiplice
diuersitate quasi crispā comā di
uersarū obseruationū. Habet q̄q;
faciē obscurā. quō ante incarnati
onē filii d̄i in umbra mortis n̄ uisa
ē reuere felicitatē cōne saluis.
Unde etiā induta ē uaria tunica
plurimo colore intexta. quō inue
teri p̄plo multis modis circūdaba
tur uarietate opū. in mixta diuer
sitate multoz uicior. s; q̄d uidet
quom̄ eandē tunicā et calceamēta
sua exuit stans nuda hoc ē q̄d in
passione filii mei morte absterfa
cū etiā post aduentū sp̄s sc̄i sonus
et uerba ap̄toz om̄issa s̄ in mundū.
excitata ē saluatio animarū. ita
q̄d ipsa sp̄nens mala opa et abici
ens contraria uestigia exuita ē
forte denudata diabolica ma
gistratone. ut d̄s in ipsā sic d̄s.
Otu turpissime diabole nūquā
relinqueres me. si n̄ redēpta esse
in sanguine agni. Nā in lacu in
ferni uolueris reuere me. s; nē

rev. y. 4

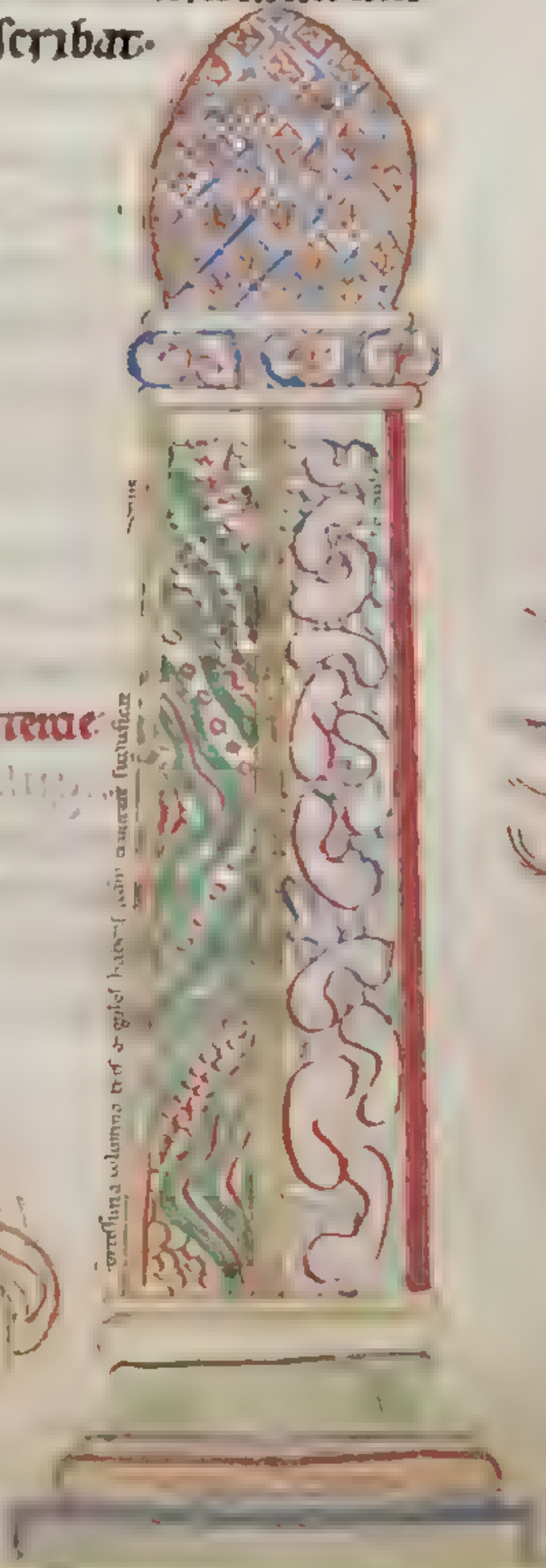
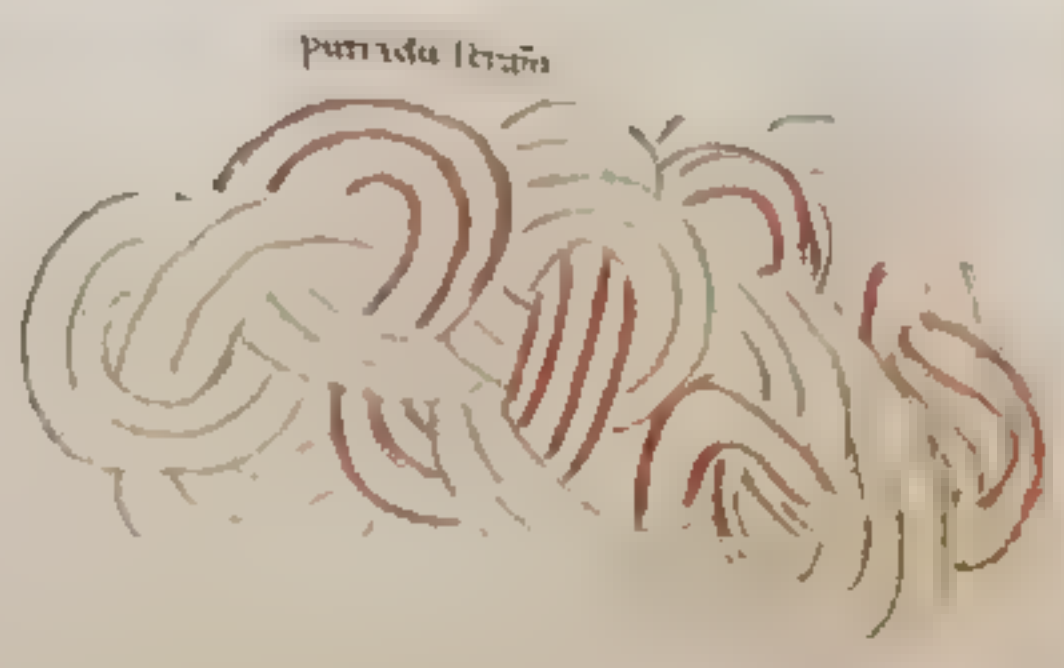

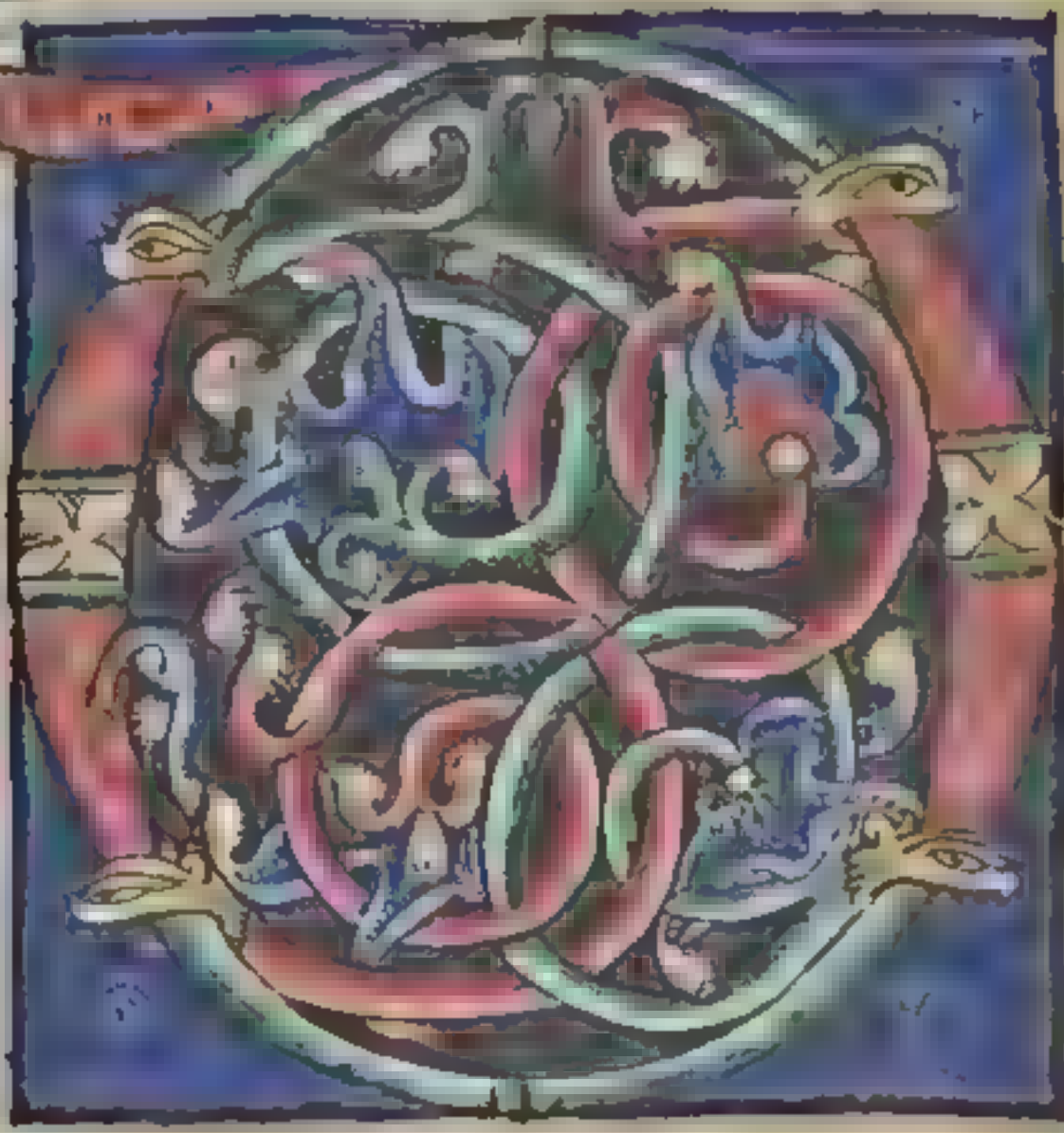
grā dī liberata sū. Et sic ermes ac fa-
 ciat q̄ resplendat in pulchritudi-
 nē albedinis et nouitatis uitā na-
 ta infans. q̄a p̄ incarnationē filii
 mei eruit multus ppl̄s in figura
 erinū illius. bene illuminatis in
 interiori facie. aīe adherens uere
 et splendide iusticie. ita q̄d exqui-
 rebat felicitatē cōmā confidens in
 albedine uite et in liberatione fi-
 deliū m̄broꝝ xp̄o capta suo adhe-
 rentiū p̄ nouā regenerationē et p̄
 uerā infancie innocentiā saluari
 in uita celesti. Atq̄. p̄ totū corpus
 suū effulget ut purus et lucidus
 splendor elucet in claritate. quō
 ipsa q̄si p̄ omnia m̄bra sua p̄ fidele
 scilicet ppl̄m sibi p̄ filiū meū subice-
 tū facta ē pura in colūbina simpli-
 citate. et clara in lucidissima pul-
 chritudine iusticie dī. Qd̄ autē in
 dō in pectore eī splendidissima
 cruce cū imagine xp̄i ih̄u sup̄ ar-
 busculā inter duos flores uil̄ et ro-
 se stantē posita. que se sursum ad ean-
 dē cruce aliquantulū recuruant.
 hoc ē q̄d eadē uirtus facta ē creden-
 tiū ppl̄oꝝ forte p̄ cordiū in passio-
 ne ih̄u saluatoris qui martyrio
 suo inuestigat boni et recti exem-
 pli sui arbore moris et p̄dicionis
 ad e de p̄ssit atq̄. contriuit aduer-
 sus quā etiā duo testam̄ta scilicet
 uetus in eandore et nouū in rubo-
 re illi repugnantiā p̄ dispositiōnē
 dī p̄cedebant. se in altitudine sp̄a-
 lis intellectus ad passionē eīdē p̄

et nobilissimi redemptoris. atq̄. ad om-
 nē iusticiā et ap̄dmonē mortis reflexe-
 rama. Unde uide unde etiā q̄d exu-
 tā tunicā atq̄. calciam̄ta sua fortiter
 excutit. ita q̄d puluis multus ab eis
 excutiat. q̄a saluatio animarū osten-
 dit in nouis et iustis opib̄. hominū ab
 abstractā tunicā prioris consuetudinis
 et omnū uiciorū ueterū delictorū atq̄.
 abiectū malū exemplū transgressio-
 nis ad e. forassima examinatione
 ei disciens atq̄. comēprens. et pul-
 uerē uane gl̄e aliorū q̄. peccatorū ase-
 piciens. sicut etiā sup̄ius in p̄loca
 nonē sua de semetipsa confiteatur.
 qui autē acutas aures interioris
 intellectus habet hic in ardente
 amore speculi mei ad uerba hec
 anhelat. et ea in conscientia ani-
 mi sui conscribat.

In. Visio terre
 patris

C
E
D

7 in angulo occidentali demonstra
 7 ti edificii mirabile & secretā atq;
 7 fortissimā colūnā colore purpu
 7 ree nigredinis habentē eideq; an
 7 gulo ita inpositā ut & intra et ex
 7 tra ipsū edificiiū appareret. Que
 7 etiā tamē quamnatū erat nec ut
 7 magnitudo nec altitudo ipsius
 7 intellectui meo pateret. s; qd̄ tan
 7 tantū miro modo planissima
 7 absq; omī ruga fuit. Habebat
 7 autē in extēiore sui parte tres an
 7 gulos calibet coloris a pede usq;
 7 ad cacumē ipsius uelut acutissimū
 7 gladius incidens. quorū unus
 7 contra affricū respiciebat ubi
 7 plurimū putridi straminis ab eo
 7 successū et dispersū fuerat et unus
 7 contra eborū ubi multe pennule
 7 pillū discisse & ceciderant atq; me
 7 dius contra occidentē ubi pluri
 7 ma putrida ligna ab ipso defecta
 7 iacebant. hęc singulā ab eis dē
 7 angulis p̄tē temeritatē ipsorū
 7 successa. Finitū ille quē uidebā
 7 in p̄dicto trono sedentē & hęc oīa
 7 mihi demonstrantē. dix̄ m̄. Hęc

mystica & miranda atq; ignota ple
 nissima dona que t̄o homo claris
 sime apparent in uero lumine. ubi
 demonstro. et tribuo dicere & ostē
 dere ad accendendū ignea corda fi
 dēliū qui purissimi lapides s̄ ad edi
 ficationē celestis ierlm̄. **N**am sc̄a
 et ineffabilis trinitas sume unius
 subiugo legis seruitutib; occultata.
 s; in noua gr̄a de seruitute liberans
 manifestata simplici et humili cor
 de uirib; p̄sonis un̄ & uerus d̄s a fi
 delib; credenda & n̄ temere p̄seru
 tanda ē. ne qui noluerit contentus
 ēē dono qd̄ aspū sc̄o accepit dū plus
 querit quā oporteat p̄tē temeritatē
 elationis sue magis indeteri cadat.
 quā id qd̄ indecētū apparet inue
 niat. Qd̄ & inuisio p̄sens ostendit.
 Hęc enī colūna quā uides in angu
 lo occidentali demonstrati edificii
 in figura uere trinitatis ē. quō pat̄
 uerbū & sp̄s sc̄s. un̄ d̄s in trinitate
 et eadē trinitas in unitate ē. existens.
 p̄fecta colūna totius boni et pene
 trans sumā ac infimā. regensq; uni
 uersū orbē terrarū. Que in plaga occi
 dentis apparet. quia filius d̄i sub
 tēpore q̄si in occasū incarnatus pa
 trē suū ubiq; gl̄ificauit et sp̄m sc̄m
 discipulis suis p̄misit. eū etiā idē fili
 in uoluntate patris mortē sub eun
 do adimpleuit bonū exemplū ho
 minib;. ut et ipsi in edificio sumi pa
 tris recte incedant uera & iusta opa
 in sp̄u sc̄o p̄ficiendo. s; mirabile &
 secretā atq; fortissimā se ostendit

quō dē meritis suis tā mirabi-
lis existit ut nullomodo ab eis adfi-
nē p̄duci possit. tāq. secretus ut nul-
la carū scientia uel sensibilitate p̄-
tinaciter sit examinandus. atq.
tā foris qd̄ om̄is fortitudo ipsa
rū ab eo dirigat. nec q̄ fortitudi-
ni ualeat cōparari. **Q**uod autē
colorē purpuree nigredinis habet.
eideq. angulo ita inposita ut & in
tra & extra ipsū edificū appareat.
hoc ē quod inuoluntate patris
unicus filius ei purpurū sangui-
nē suū p̄ nigredine peccatorū homi-
nū et sic passione sua mundū sal-
uans uerā & rectā fidē credentib.
attulit. q̄a in defectu ueteris obser-
uationis et in ortu noue sc̄ificatio-
nis cultus sc̄e trinitatis manifestis-
sime declaratus ē. cū apte creditū
ē qd̄ idē sup̄nus pat̄ eundē filiū
suū misit in mundū de sp̄u sc̄o con-
ceptū qui gl̄am patris & n̄ suā que-
siuit sc̄iq. sp̄e p̄fundā consolatio-
nē apuit ut p̄dictū ē. ita qd̄ hoc
in nulla parte lateret. quin & fide-
lib. in ope dī manentib. & infidelib.
extra fidē positis denuntiaret. Et
qd̄ tante q̄ntitatis ē ut nec magni-
tudo nec altitudo ipsius intellē-
tui tuo patrat. hoc ē qd̄ eadē tri-
nitas tā ineffabilis gl̄e et potesta-
tis ē. qd̄ nec in magnitudine ma-
iestatis nec in altitudine diuinita-
tis ullo circutu aut iactantia sa-
pientie humane n̄tas determina-
ri possit. Quōq. modo planissima

absq. om̄i ruga ē. quō qd̄ admiratio-
ne dignissimū existit mirissima ē
ingrā et semp̄ benigna plana q. in
suauitate iusticie accurremib. ita
ut nihil. ruga sū ulli iusticie in ea
inueniat. iusta et bona existens. in
parte saluationis. **Q**d autē habet
in exteriori sui parte **Q**uod angu-
los calibet coloris a pede usq. ad ca-
cumen ipsius uelut acutissimus gla-
dius incidens. hoc ē qd̄ contrarie-
tati tenebrarū opposita in uniuers-
o mundo ineffabilis trinitas in uni-
tate dīans a passime apparat. nec ul-
li creatur sue impio et potestate ab-
sensa latens exceptis incredulis cor-
dib. quib. ob incredulitate ipsorū oc-
cultatur. p̄p̄t. qd̄ etiā iudiciū dī cū
digna recompensatione eos ut meri-
ti s̄ occidit. ueluti forassima calips
nulli inflationi cedens que se ipsi
opponit. unde et qd̄ a sumo usq. ad
sumū tendit ab inicio sc̄ilicet creatio-
nis sc̄e usq. ad finē ei et qd̄ sup̄ ē. hoc
potent̄ in acutissima diuinitate q̄si
incedente gladio semp̄ sapientia
et potestate penetrat et penetrat.
Quod angulus unus contra af-
fricū respicit ubi plurimū ar-
di straminis ab eo succisū & dispersū
ē. hoc ē qd̄ iustissima diuinitas tri-
nitatis in xp̄iano pplō omnē aridi-
tate diuersitatis et contradictionis
atq. abiectionis rectissime catholi-
ce fidei aduersante in maxima illi
confusione succidit. cōburnit sicut
fenu qd̄ conculeat et in igne cōbu-

.iiij.

.iiij.

rit a fructuoso frum grano separatv.
qd fides cu opib; in sciencia scripture
de qua omne qd eade uere fidi con
trariu et inutile e in incredulitate
sua dispgit et auferit. qua insipiens
ppls quasi stultu pecus utitur.

ix. unus contra choru se diri
git ubi multe penule pullum
discisse cadunt. qa eade diuinitas
clara iactantia iudaei ppli qui cu
magna supbia in altitudine mns
sue uolabat dicitur. cu ille in semet
ipso en indo iustus ee uolebat ut
pharisei qui mala celoꝝ ascendere
temptabant sedm ppria fiducia sua
in semet ipsis confidentes s; iusto iu
dicio di obduerunt moꝝ suoꝝ dis
cissim in hac psuptione cadentes.

x. **M**elius uero contra occidentem re
spicit ubi plurima putrida
ligna ab ipso desecta iacent. quo p
ipsa trinitate absedit nefandu et
diabolicu scisma gentilis ppli qui
in occasu infidelitatis erat in recta
fide qa ut putrida ligna molesta
et inutilia s ad usus hominu sic etia
absesus et abiectus e ppls iste a gau
dio uite. magis diabolica sectans
figura qua diuina pcepta. Unde
etia hec singula ab eis de angulis pp
ter temeritate ipsoꝝ successa s; quia
in omnib; pdictis causis uera et sca
trinitas et infideles qui uel audact
ea dirupere uolunt qui in ea pna
enter credere nolunt a se ab eis ire
pmitte in pdicione. qm rabide et
ignorant inuadunt diuinitate no

lentes se inclinare fidi qua fili di
psemet ipsu atulit et qua etia pdis
cipulos suos hominib; transmisit.
sedm qd hec parabola dicit. vii.

Dns quida lapide igneu habens
p ipsu et puuntus suos necessa
ria re multo ppto mandare uole
bat. s; ntu n erant sapientes et scio
li uerba dni sui intelligere. s; insipi
entes et ignari ad mandatu illud p
ficiendu. Intea ortus e tu multus
et tpestas magna et torrentis ac se
uus tonitruus. ita qd tra mota e et
qd lapides scissi s; sic etia qd uas
unū in quo plurima uascula erant
utia iacens absconsu. dorso ad celu
uerso maxima fortitudine radica
re uer coꝝ tra. et qd uulua illi ad celu
conuerteret. Tunc etia adno illo p la
pide ipsu uehementissimo flatu ignis
aduenit. qui tanto ardore nunci
os illos ptransiuit qd omis uene eoꝝ
calificerent. et qd omis desidia timo
ris ab eis tanta uelocitate excuteret
ut ab arida pelle uelocissime cadit
qd ei sup effundit. Et sic demu re
cordati s illi omniu que audierant
et didicerant adno suo. et abierit
ad pplm qui umbilicos n habebat
et cui ciuitas destructa fuerat. et il
li mandati dni sui annuntiabant.
s; et quib; da ex ipsis umbilicos re
struerit ciuitate eoꝝ reedificantes
ipsis ea reddiderit. quib; da autē
nec umbilicos restruerit nec eis ci
uitate reddiderit. s; ipsos occiden
tes. ut porcos eos diuiserit. Et sic la

nuclos.

pis ille in uniuerso mundo innotuit
conueniens et occidens omnia in dola
facta humane carnis. Hoc tale est.
Dñs iste ē pater om̄ps. apud quē ē
unigenitus cū ille scilicet lapis angu-
latis qui de igneo spū scō conceptus
ē & ex uirgine natus ho-
mo. ipse uidelicet flos candidissim⁹
et pulcherrimus existens in albedine
& pulchritudine totius sc̄tatis. Nā
filius dī erat scdm diuinitatē me
narrabilē ante cui om̄s creature
cū patre et cū igneo refrigeratore.
postea utēpore placito missus a pa-
tre ut conceptus de spū scō sic p̄dic-
tū ē ueracit̄ incarnatus nasceret̄
ex uirgine. ad conferendū creden-
tib; candorē et decorē uite. Quo in
carnato. ostendit celestis pat̄r p̄ illū
et p̄ discipulos ipsi⁹ benigne mun-
ans necessariā rē. salutē uidelicet
et saluationē hominib;. qui in ipsū
crediderūt. S; illius discipulū cū idē
fili⁹ apud eos corporalit̄ maneret
in mundo. erant stulti et in seū ac
stolidi & tardi uigilantē uerba il-
lius in spū intelligere et ope con-
plere. S; tantū quasi in sono in sim-
plicitate ea audiebant. n̄ dū con-
firmati s; pauidi et ec̄t̄m̄ uelut
hoīes. Int̄ ea uenit tēpus in san-
cordiū. itaq̄d iudei in mutū faci-
entes exquirebant suscitantes
multa sc̄ismata contra filiū dī. ut
in hac magna tēpestate occiderent
eū. Et dū ita implerent omnē ma-
lignitatē suā ut desiderauerūt. tē

in hoc p̄cipiti & maximo tonitruo
pactū ē tā grande hominidū q̄le
ante n̄ fuit nec postea futurū erit.
na q̄d ita moueret idē q̄d t̄t̄ne
mentes hominū ex̄terant cū reliq̄
creatura. et q̄d lapidea lex iudeorū
sc̄nderet̄ in criminoso facto eorū. Te-
pronus homo cū genere suo in quo
latuit signū relique creature suo
in quo latuit signū relique crea-
ture iacens sepultus in morte. ita qd
omnē intentionē suā ad t̄t̄na uer-
tat̄ habens adorso celū nolens re-
spicere addm̄. in magna fortitudi-
ne filii dī irradiatus ē c̄tra mortis.
in qua dormiuit cū filiis suis. ita
qd̄ suspicaret de toto corde & de
om̄i sciētia sua. quasi in uulua. ad
celestē patriā se conuertens. quia
audiuit xp̄m dī filiū p̄p̄t̄ ipsū oc-
cisū. S; post c̄dē filii dī ascensionē.
a patre & p̄ ipsū filiū ut idē fili⁹ p̄mi-
serat sp̄s sc̄s aduenit. q̄a tota t̄ra in
supna dulcedine st̄tabat quō ce-
lestis panis in mundo manserat. q̄m
infideles transire q̄si in rumore
neglexerant. fideles autē cū omni
deuotione susceperant. Quia ḡ uerū
uerbū incarnatū erat ap̄tē sp̄e sc̄s
in ignis linguis apparuit. quō de
spū scō idē filius conceptus ē qui
in p̄dicatione sua mundū adue-
rtatē conuertit. Et quō etiā apli
p̄ eundē filiū docti erant idē sp̄e
sc̄s ita in calore suo p̄fudit eos. ut
diuersis linguis anima et corpore
loquerent̄. quō in aīa corpori

dnabat sic illis clamantib; qd inuo
 cab; ex totis orbis terrarū commoue
 retur. Abstulit quoq; idē spē sc̄s ip
 sis humanū timorē. ita qd talis pa
 uor nullus eis meruit ut seueriā ho
 minū timerent ne uerbū di loque
 rent. s; om̄s huiusmodi timiditas tan
 to ardore et tanta festinātia eis ab
 lata ē. ut quasi aridi et n̄ molles; s;
 ut mortui ad eundē aduersitatem
 redderent que ipsis accidē potuisset.
 unde etiā mox p̄fecto sensu recorda
 ti s̄ om̄iū que prius tardi fide ne
 gligent̄ audierant et p̄ceperant a
 xp̄o. ea ita admonitiā reducentes.
 quasi eadē hora ab ipso illa cogno
 uissent. Et abeuntes n̄ faciebant
 int̄ incredulos ppl̄os qui umbilicos
 idē sigillū sciētia sc̄i sc̄e innocen
 tiē n̄ habebant. quib; ciuitas ex in
 strumta uidelicet legis infidelita
 te destructa erat. ipsis uerba salu
 tis et uer̄e fidi in xp̄o annuntiantes.
 Unde multos ex eadē turba ad ag
 nitonē di reduxer̄. deducentes
 eos ad umbilicū idē ad fontē bap̄tis
 mans in quo receper̄ sc̄itatē p̄ditā
 in sup̄ba transgressione. atq; sc̄am
 ciuitatē p̄ceptoꝝ di erexer̄. redifi
 cantes eis ipsā qua eos insidiator di
 abolus despoliauerat in adā. et eā in
 fide ad salutē eis reddider̄. Qui au
 tē fide bap̄tismatis et munim̄tam
 uisionis di p̄p̄t̄ incredulitatē suā
 recipere nolēbant hos in p̄conis sig
 norū p̄transier̄. ac eos obduriciā
 et incredulitatē que ipsis erat

condēpnantes moru tradider̄ q̄a
 in fcederib; suis et in sordib; pollu
 tionū carnis atq; in illecebris form
 cationū et adulterioꝝ suor̄ se inuol
 uentes ut porcus luto inuolutū ad
 uerā fidē conuerti noluer̄. unde et
 auita diuisi et separati s̄. Sicq; fili
 di amulos et admirandis signis in
 toto terrarū orbe manifestatus ē. ex
 patre sc̄dm diuinitatē ante tēpora
 ineffabilē gentis fuisse et post in
 tēpore sc̄dm humanitatē mirabilē
 incarnatus ē. ex uirgine. ita qd cor
 da om̄iū hec audientū horrore
 et tremore nimio sint concussa et p̄
 cussa. et qd uana ac fallacia opa que
 sc̄dm uoluptates suas fecer̄ ad n̄hi
 lū in eis p̄contēptū morus sunt redac
 ta. uerū uerbo di testimoniū sc̄e tri
 nitan atq; uiuifice saluatiōis que
 sit paquā regeneratiōis ad uitā
 reddente. ut dilectus ioh̄s in uerbis
 exhortatiōis sue ostendit dicens.
Quēsp̄c̄ ē qui testificat̄ quō xp̄e
 ē ueritas. quia tres s̄ qui testi
 moniū dāt. in trā. spē aqua et san
 guis. Et tres unū s̄. Et tres s̄ qui testi
 moniū dant in celo. pat̄ uerbū et spē.
 Et tres unū s̄. Hoc tale ē. Spē hoīs
 sp̄italis ē uidelicet n̄ p̄cedens de san
 guine nec nascens de carne s; cur
 rens de archano di. existens illi in
 uisibilis qd inuitabiliter subiectū ē.
 Idōq; ē illi testificatio ad filiū di
 cui gl̄a mirabilis ē in mystico spiri
 mine quā nullus hominū p̄fecte
 intelligere ualet scilicet quomodo

idē unigenitus dī de spū scō concep-
tus sit et ihe mundū ueniret. sicut
cū nullus hominū plenit̄ scire po-
terit quom̄ anima p̄transit corp̄
et sanguinē hominis ita qd̄ una ui-
ta erit. Et sicut sp̄s hōis ē certissima
causa sciētie que dī adō data ē p̄
transiens in ea om̄a que ei adō con-
cessa s̄. quō n̄ ē falsa et deceptuosa
uita s̄. acutissima. ita ē. xp̄e p̄fecta
ueritas in qua ^{uita} surrexit et lumen
saluatiōis refulsit. de qua mors
cecidit quia ipsa fallax ē. Et tria
sc̄am trinitatē significanti testi-
moniu dant uita. ita qd̄ osten-
dunt & tribuunt in p̄sentia sc̄o re-
mediū uiuifice saluatiōis p̄ qd̄
p̄ueniendū ē ad celestia sine im̄mo
p̄mansura. que n̄ dū immortalita-
te carnis habent̄ in re. s̄. in spe ex-
spectant̄. Nā sp̄s hōis habet ex me
testimoniu in se qd̄ non ē implena
uita restauratiōis saluatiōis nisi re-
surgat p̄ me in aqua regeneratiōis.
quia defect̄ in illo lumine qd̄ luget
in me expulsus de felicitate p̄ cor-
ruptā conceptionē criminis quod
erexit̄ in sanguine. Et aqua habet
testimoniu illud qd̄ om̄a sordida
purgat in se. & qd̄ ipsa mortifera
p̄dicio mortis p̄ purissimā purga-
tiōnē p̄cat̄ in ea. hic spū ante san-
guinē adiuncta q̄a ut sp̄s sp̄ualis
est. sic & aqua sp̄uale affert sc̄ifica-
tiōnē. et media int̄ sp̄m & sangui-
nē posita quō et animā & corpus
p̄ sp̄uale regeneratiōnē confortans

transmittit ad uitā. Sanguis quoq̄
testimoniu habet qd̄ ueniosa ma-
nera sua retorquet̄ ad domū sc̄i-
ficatiōis p̄ aquā saluatiōis. que
est medicinalis uis in filio meo mei-
prens et in ipso ad uitā p̄manens.
quia sanguis in se continet ualde
culpabilia crimina magnāq̄ in-
quiritudinē iniusticie p̄mittit
sc̄ilicet iniqua currens in tortuosa
dulcedine. que ardenti libidini ser-
uit. & que innocentiā p̄horrida ui-
cia suffocat. et sc̄ere incipiens p̄gu-
stū comedens de suggestiōe in-
diatoris diaboli. Et hęc uita unū
quō sp̄s n̄ ē uiuens homo sine san-
guinea mat̄a corporis nec sangui-
nea mat̄a corporis uiuens homo si-
ne aia. nec hęc duo reuiuiscunt in
grā noue legis ad uitā nisi p̄ aquā
regeneratiōis. et ita unū s̄ in re-
deptione. nec s̄ integra in saluan-
one quādiu ab hac saluatiōis aqua
s̄ separata. q̄a rationalitatem de ē
p̄cellens honor. uite in qua redēp-
tus homo semp resonare debet p̄
fectā laudē in conspectu dī qui ip-
si rationalitatē dedit. Nā d̄s p̄ p̄a
uoluntate sua creauit hominē
ad honorē illū qui incōplet̄ in cor-
pore filii ei in uita et̄na. cū p̄ditus
homo reuiuiscit in honore uite
saluatiōis grā redēptus in dō. Et
sp̄s quidē inuisibilis corporalib̄.
oculis existens designat̄ pat̄rē oī
creature inestimabile. & aqua
purgatiōnē sordis faciens sig-

nificat uerbū idē filiū passionē
sua abstergentē maculas hominū.
atq; sanguis circūplectens et cale
faciens hominē figurat spm sem
suscitantē et incendētē clarissi
mas uirtutes in hominib; Sic tria
hec uidelicet spc aqua et sanguis
s in uno et unū s in saluatione sei
uēt ut dictū ē. atq; trinitatē in
unitate et unitatē in trinitate de
monstrant. Quomodo. Scā et eccle
stis trinitas dat celestē testimoniū
ita qd nē ab alio sup̄tū s; certa re in
ipsa manifestatū. Quom. Pat̄ testi
ficat qd unū fructuosū uerbū
suū qd ante selā genuit. p qd oīa
creata s; ipsū p̄ca in p̄destinato
tēpore in uirgine glōsissime flo
ruit. Uerbū autē testificat qd ex
uita patre inclināsse ad humanā
naturā incarnatū uidelicet in pu
dore uirginitatis. qā exiit a pa
tre sp̄tali egressione et n̄tū redi
it ad patre in carnis fructuositate
hic in medio positū qd a patre ē
ante tēpora inuisibilit̄ genuit et
de spū scō in uirginis utero ut tē
pore corporalit̄ conceptū. Sēs ū
sp̄s testificatur qd accendit in te
gritate uirginis ita qd uerbū di
concepit. et qd doctrinā eidē uer
bi in ignis linguis firmavit cū
ap̄tōs ita p̄fudit aut p̄totū mun
dū uerā trinitatē uociferantū. Quom.
Ipsi clamabant qd d̄s pater p̄fec
it illud qd creauit hominē ad
supnā felicitatē qua spoliatus ē

quō

sc̄ ut saluaretur in redemptione

homo. qā ipse delinōtē factus
in erectione sursum; uoluntate sua
delinans se ad terram deorsū. nē
in grā p̄ incarnatū dī filiū erectus
denuo sursum et p̄ spm sem illumi
natus et confirmatus ne p̄iret in p̄
dicatione. restitutus ē cū claritate.
Sic pat̄ filius et sp̄s sc̄s testant̄
qd omnino n̄ disiungunt̄ in po
testate quāuis in p̄sonis distinguan
tur. quia simul opant̄ in unitate
simplicis et incōmutabilis substan
tie. Quomodo. Quō pat̄ ē etans sei
licet om̄a p̄ uerbū idē p̄ filiū suū
in spū scō. filius p̄ quē om̄a p̄ficiunt̄
in patre et filio. Et hec tres p̄sone s; ita
in unitate inseparabilis substantie.
qd n̄ transfundunt̄ uicissim in se.
Quomodo. Idō quō qui genuit pat̄
ē et qui natus ē filius ē. et qui a pa
tre et filio ardentissima uiriditate
p̄cedit et in specie innocens alius
sup̄ aquas apparet̄ eas sc̄ificauit.
et ap̄tōs igneo ardore p̄fudit. sp̄s
sc̄s ē. Pater enī ante tēpora selōz ha
buit filiū filiusq; erat apud patre
spū scō cōnalit̄ patri filio q; in uni
tate diuinitatis cōcōno. Unde consi
derandū ē qā si cō his trib; p̄sonis
due uel una de cō. n̄ cō d̄s in ple
nitudine sua. Quomodo. Quia ip
se d̄s una unitas diuinitatis. quō
si aliqua earū de cō. d̄s n̄ cō. Nam
quāuis eadē p̄sone ita distincte sunt.
tam̄ s; una et integra atq; incōmu
tabilis substantia incōmutabilis
pulchritudinis p̄manens in indi

et sp̄s sc̄s p̄ quē uerent̄ oīa ī patre

re.

uisa unitate. Quomodo. **D**ote
stas uoluntas ardor. hi tres apices in
uno culmine operationis. Quomodo. In
potestate uoluntas inuoluntate
ardor & inseparabiles s. sic & alit
hominis in sua emissione. Quomodo.
Circuens uentus cum humiditate
& calore e. in indiuisibili emissio
ne. sic & oculus tuus in sua uirgini
tate. Quomodo. Circulus oculi tui ha
bet duo plucida in se. unum tamen
habitaeculu existens. omniaq. regens
que sibi constituta s. Audi & intel
lige homo. Sic tres persone in una
incomutabili cetera diuinitatis s.
In patre filii in utroq. sps scs & uny
s. sibiq. inseparabiliter coopant.
quod nec pat. opat. sine filio. nec
filius sine spu sco. nec sps scs sine
ipso. nec pat. nec filii sine spu sco qa
unitas indiuisa s. Sic e. ds in trib;
personis absq. inuicio ante cui. n. du
ante exordiu mundi assumptione
carnis in filio pacta usq. ad pordi
natu tempus ubi uenit summo tempis
illius cum misit ds filiu suu. s. &
eod. filio incarnato n. ds e. in trib;
personis uolens ita in eis inuocari. eu
ide uirginis. floruit in uirgini
tate uirginitatis nec ineffabili tri
nitati ob hoc persona addita e. s.
tantu ipse filius di induit carne
in uolabilit. assumpta. Unde & he
tres persone. s. unus ds in diuinitate.
Et que sic n. credit ille absidet
de regno di. qa scindit uirgini
te diuinitatis. et se ipsu in fide.

.x.

ut scriptu e. **I**ndie autē tertia ap
paruit homo ueniens de castris saul
ueste concissa et puluere aspersus ca
put. Hoc tale e. In illa die catholica
fides orta e. in manifestatione scē
trinitatis. pullulabant hoies in mul
to scismate. ueniens ab exercitu
morasere cohortis. puer se illud
seruantes qd n. e. possibile homini
scire. Unde incuruati p. multas sua
siones diabolice artis. fingunt se
ascendere sup illa altitudinē. ita
qd uolunt scire plusqua. eis scien
du sit de incomphensibili diuini
tate. Et ido a ueste salutis & iusti
cie se indunt. qa do contrarii s.
atq. fedant. p. diuinitate sparsio
nis in capite. fidei fide uirgini n.
habentes. s. uni eu honore d. n. s.
in multas sectas spargentes. atq.
honore suu in risione scismatis
inuocantes. Qui om. s. ad do diudica
bunt ut in sequentib; ita continet.
Dixit dauid ad diuinitē qui nun
ciauerat ei. Unde est tu. Qui respon
dit. fili hois ad uene amalechite
ego su. Et ait ad eu dauid. Qre n.
timisti mittre manu tua. ut
occideris xpm dnu. Uocauitq. da
uid unu de pueris suis & ait. Ac
cedens irue meū. Qui percussit il
lu. et mortuus e. Et ait ad eu da
uid. Sanguis tuus sit sup caput
tuum. Os eni tuu locutu e. aduer
su te dies. Ego miseri xpm dnu.
Hoc tale e. Ille uictoriosus qui
incomphensibilis e. omi creature

.x.

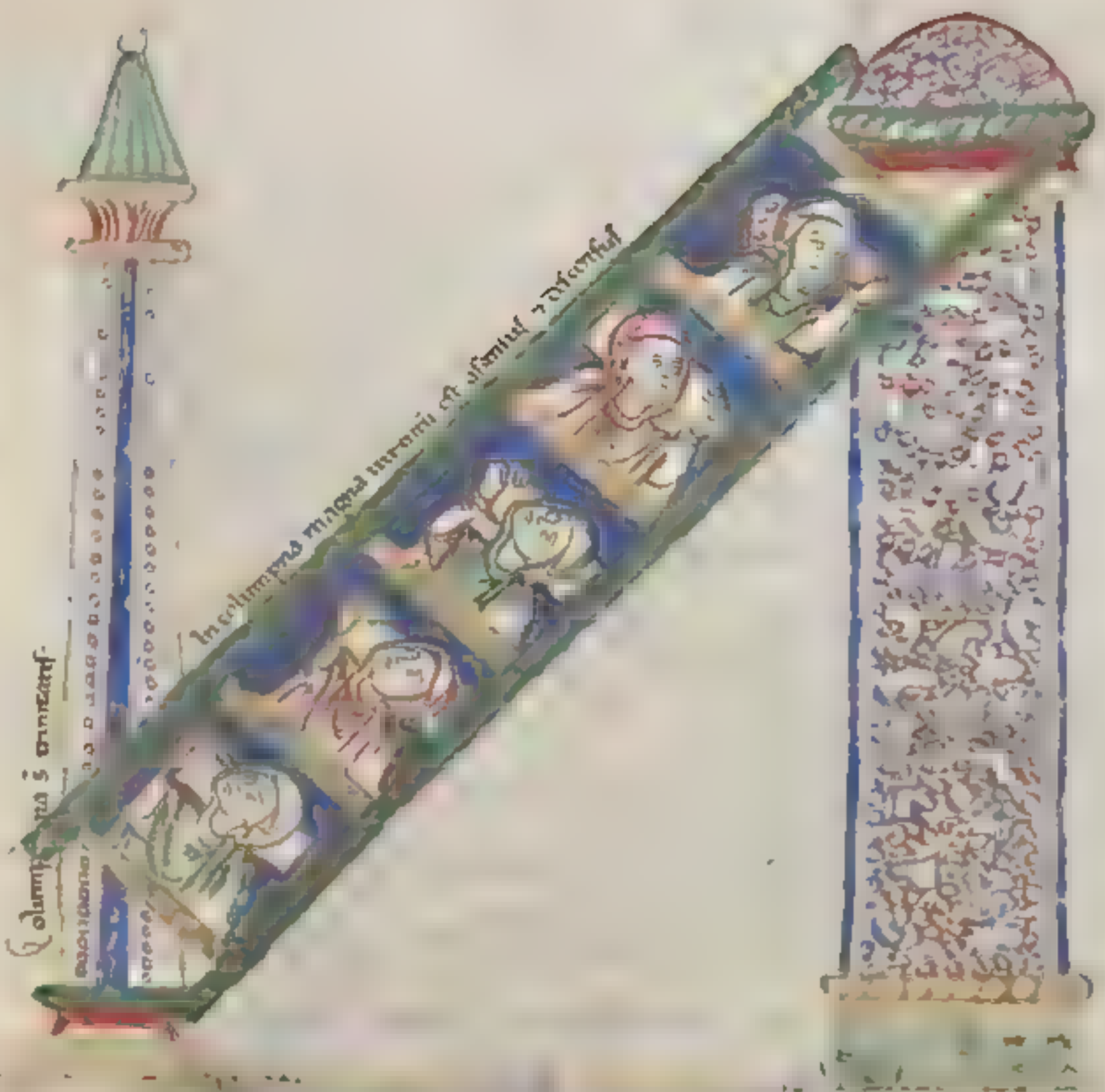

dicit ad puerile ignorantiam que in
homine est ad illam scilicet pueritiam
que sibi metipso facit exaltationem
hoc uolens scire quod sciendum non est in
stulticia inuadit dominum quasi p^{re}merita
te annuntians et scio te bene domine na
quod ipse respondet illi sic. Unde et tu
qui habens in meum uis scire totum
quod caret in meo. Et stulticia que orta
est in meum habens. Respondit quasi in sci
entia sua dicens. Ego sum filius hominis qui
p^{er}grum est hic ueniens ab hac maledic
ta terra. Quia primus homo lapsus in gustu
pomi fecit in hoc exilium de patria
eius et ego per gentes sum. Tunc dicit deus ad
eum. Quia homo es a maledicta terra et
pulsus de patria ut exilium. Quis non
misti tanta presumptione seruari quod
tibi sciendum non est suffocans op^{er}um tuum na
quod nullomodo uale est in lumine spe
et tangens in eo malum homicidium quia
quicunque temere seruat quod deus fue
rit ante creaturam mundi. uel quod
deus facturus sit per nouissimum diem hic
anathematibus sit a portione bea
te communionis. quomodo hoc sibi sciendum
non est qui habet mortale in meum pecca
tum grauatum. scilicet miserum est a felici salu
te bone scientie quia in p^{er}uana serua
tatis est quod seruari non debuit. Ideo
eo tu qui hec presumptuose et crudeliter
p^{er}uersionem facis. beatam intelligen
tiam regalis prophetie inter iudicis. quia
anima tua debet prouidere sibi
p^{er} uiam scientiam fideliter scilicet nulla
simplicitate que conueniens est cre
dere in deum. Tunc percipit deus zelo

purissime iusticie sue que non ha
bet ulla macula iniquitatis. uocans
eum p^{re}dictissimam unitatem iudicium iudi
cium suorum sic dicit. festina et obprime
illum de bona sua quam habuit. ne
quiescat in ulla felicitate sui sensus.
quomodo nulla in se fecit requiem in corde
suo. Et sic plaga zeli domini percipit illum.
na quod nulla semilla ulli oculi
ipsi remanebit ad uindictam idem ad
cognoscendum dominum. Unde et mortem
iusticie uitalis consolationis se ipsum
non ualens regere. Tunc dicit ad eum
deus. Sanguinolentum nefas tuum quod te
eleuas ad illa excelsa que non potes
intueri sit super animum tuum que in
iuste erigis contra me. illud malum
conculcans te in depressum locum. de quo
te leuare non possis in rectam mensuram p^{ro}
positionis fidei que recta uestigia ire
noluisti. scilicet in sensum tuo magnam scis
ma quesisti. Na os tuum sit relictum
auerbis sapientie. quomodo locutum est
contra salutem tuam. cum fallaciter seru
tatum es secretam et in comprehensibilem
diuinitatem presumens scire que
non sunt scienda. temere dicens in te met
ipso. quod deus sit bene scio. p^{re}merita
te istam occidens in tuam salutem tuam.
cum caute in deum credere noluisti.
scilicet te superbe contra eum creuisti. Qui
autem acutas aures interioris intel
lectus habet. hic in ardente amo
re speculi mei ad uerba hec anhe
let. et ea in conscientia animi sui
conseribat. **Quarta uisio. ter
tie part.**

C de
inde
in pla
ga

meridiana in p̄fato lapideo muro
demonstrati edificii ultra p̄dictā co
lumnā magnā & obumbratā intra
et extra idē edificiiū appartente que
scilicet visui meo tā umbrosa appa
ruit ut nec magnitudinē nec alti
tudinē ei cognoscere ualerē & ut
colunā hanc atq; colunā uere tri
mitatis erat int̄ruptus locus longi
tudinis triū cubitoꝝ uacuisq; absq;
muro ut sup̄ius ostensū ē fundam̄to
ibi tantū posito. Hec ḡ umbrosa co
lumna in hoc ipso edificio in eodē
loco stabat ubi de sup̄ in celestib;

misteris corā dō illū magnū et q̄
dratū lucidissimūq; candoris splen
dorē p̄ri uiderā qui secretū sup̄ni
creatoris designans in maximo
misterio m̄ manifestatus ē in q̄
etiā alī splendor uelut aurosa
in se acriā in alio purpure lu
cis claritatē habens fulgebāt p̄
quē m̄ in mystica ostensione mi
steriū incarnati filii dī demon
stratū fuerat. In colunā autē ista
ab imo usq; ad sumū ei in modū
scale ascensus erat ubi om̄s uirtu
tes dī descendentes et ascenden
tes oneratas lapidib; ad opus suū
ire uidebā ac ut studiū idē op̄
p̄ficiendi habentes. Et audiui lu
cidū illū qui sedebat in throno
dicentē. Isti fortissimi op̄aru
dī s̄ s; int̄ has uirtutes p̄cipue
septē uidebā quarū etiā for
mas et habitus diligentissime
considerabā. Talis ḡ similitudo
meis erat. Om̄s ut alie uirtutes
que sup̄ta memorate s̄ uelut
uestib; ex serico induebant. S;
& om̄s albis erant; reuolto ca
pite & absq; amictu pallioꝝ in
cedebant. p̄ter primā more
femineo in capite uelatā atq;
quasi casula tanquā cristallus
pluicida in duntā & p̄ter sc̄am
nigros capillos habentē atq; p̄
terā que dissimilis humane forme
uidebat. Prima quoq; & q̄rta atq;
q̄nta albis tunicis uestiebant. Om̄s
etiā alba calciamenta habebant &

cepta t̄ia scdm̄ specie hōis n̄ appa
 rent ut dictū ē. & excepta q̄rta
 que cristallinis calciam̄tis miro
 modo lucentib; calcabat. Hec aut̄
 meis fuit dissimilitudo. Prima
 imago portabat coronā aurā ca
 piti suo inpositā tres ramos alic̄
 exstantes habentē atq; p̄ciosissi
 mus lapidib; uiridis & rubei co
 loris & albis facis multo fulgen
 tē ornatu. Inpectore uero suo ha
 bebat speculū lucidissimū. in quo
 mira claritate imago incarnati
 filii dī apparēbat. Et ait. **E**go
 sū colūna humiliū merui. et in
 t̄fectrix sup̄boꝝ cordiū. In minimo
 incepti & ad ardua celoꝝ ascendi.
 Lucifer̄ crexit se sursum sup̄ se et
 corruit sub se deorsū. Quis q̄s me
 uult imitari filiū m̄s̄ eē desiderans.
 si me matrē sitit amplecti opus
 meū in me p̄ficiendo hic tangat
 fundamentū. & lenit̄ ad alta sur
 sū ascendebat. Qd̄ ē hoc. Ipse p̄m̄
 carnis sue uirtutē inspiciat et
 sic de sursum de uirtute in uirtute
 suauē & leni animo gradatim p̄
 ficiat. q̄a q̄ sumū ramū arboris
 primū apprehendit ad ascenden
 dū. rep̄tuno casu sepissime ca
 dit. Qui autē uolens ascendere
 a radice incipit. huic n̄ ē tā faci
 le cadendū si caute incedit. S;
 sedā tota uidebat̄ ut iacētus
 acri in alio coloris. uidelicet tā
 forma quā tunica ipsi. Et eidē
 tunice duc̄ Zonē estimabili m̄

auro & gemis ornate mirabiliter
 uirtute erant. ut sup̄ utriūq; hume
 rū eidē imaginis Zona una usq;
 ad pedes ipsius ante & retro des
 cenderet. Dixitq; **E**go ad indigna
 tionē in celo puocabar. cū lu
 cifer̄ sancti ipsū odio & supbia
 transmomordit. S; o o o humilitas
 hoc tollerare noluit. p̄pter qd̄ etiā
 ille ruina magna deictus ē. for
 mato autē hoīe. o o o. nobilissimū
 granū & o o o. dulcissimū germen.
 filiū dī p̄p̄t̄ hominē in fine tēporū
 natus ē homo. Et quō lucifer̄ uolu
 it & t̄ptauit uestē & integritatē
 meā scindere. ideo lucidissimū
 splendor apparui in dō et in hoīe.
 Nunc autē ceci & mortui. lupana
 ria & meretrices atq; inestas cau
 sas appellant equi uocas meas. S;
 q̄ntū impossibile ē hanc spurciā
 tangere uoluntatē meā. Penas q̄
 in alus uirtutib; m̄ faciā. cū quib;
 hec inuitia que lucifer̄ p̄ mundū
 sparsit abiciā. O uirtutes. ubi ē lu
 cifer̄. In inferno ē. Surgam̄ q̄ o s
 ad uertā lucē app̄p̄nquantēs. atq;
 edificem̄ maximas fortissimas
 turres in puincis. ut cū uenerit
 dies nouissimū plurimū fructū &
 in spiritalib; & in carnalib; appor
 temus. Cūq; plenitudo gōmū in
 troierit. tunc & nos in iā & in ce
 lo p̄ficiam̄. O uirpissime lucifer̄.
 qd̄ tibi p̄fuit rep̄tuna tenen
 tas tua. In p̄mo splendore tuo cū
 creatus es a dō. uoluisti me in san

endo & bachando conuulando con
culcare & a celo ducere. s; tu mabyf
su cecidisti. et ego in celo p mansi. p'ca
descendens ad terris in incarnato filo
di. Et p me pfecta e multitudo fide
lui. mille iustis et bonis artib; arma
toz; q; si p'is si posses ia dudū liberas
sime diripuisses. O humilitas que q; si
tram calcatos & conuulatos usq; ad sy
deta cluas. obumilitas que es gl'osif
sima regna uniu' qua forte & in
uictū et tuis ubiq; p'fidū nullo ca
dente qui puro corde diligit te. sic
& ego tecū ualde uolui mutūq; et
optabilis defensio mea sū. quia ual
de gracilis et subtilis existens. paruis
sima foramina me colentū exq;ro.
et ca acutissime p'ransco. Tercia autē
imaginē uidi in eodē sermone ut
in priorū uisione eā uiderā maioris
scilicet a longioris stature quā ce
teras uirtutes dissimileq; forme hu
mane et plurimos oculos undiq; in
se habentē totiq; insipientia uiuen
tē. atq; induta q; si umbroso indu
mento. p' qd idē oculi p'spiciebant.
multoq; timore tremēte corā p'dic
to lucido sedente ut in hono. Et ait.
Que miseris peccatorib; d'm nō u
mentib; sū. cū q; si illusorē ha
berat; Quis potest incōphensibilis
d'i timorē effugere que ipse culpa
bilē sinit pure. nā bicentē a se ma
lā. Propterea ego ualde & ualde d'm
d'm timebo. Quis me adiuuabit co
rā uero dō. Quis me liberabit uirt
mendo et iudicio. Nullas omnino

nisi idē iustus d's. illū q; quā ad illū
semper fugiā. Quia uero in uicū uinculū
circa collū portabat. atq; manū & pe
des candido religamine habebat li
gatos. Et dixit. **N**on possū currere
sedm uoluntatē meā p' uia scelerē nec
p' contagia humane uoluntatis. et ideo
uolo redire ad d'm patre omnū que
diabolus recusauit. & que obaudire
noluit. Quinta quoq; circa collū ru
beū torquē habebat. Et ait. **V**nus
ē d's. in trib; p'sonis unū essentē. q; si
gl'e colendus. fide q; & fiducia habe
bo in d'no. & nō debeo in cōmū nomē cō
de corde meo. Sexta autē tunica pal
lidi coloris inducbat. Et cruce passi
onis crucifixi filii d'i ante eā in aere
apparuit. ad quā ipsa oculos et ma
nus cū multa deuotione erigebat.
Dixitq; **O**pic pat' parce peccan
tib; q; nō dereliq;isti exulos. s; eos clua
sti in humeros tuos. Unde etiā ia nō pi
mus. spē habentis in te. S; scymma lu
cidiorē & puriore cristallo tunica ue
stiebatur. que tam candore reluce
bat. ut aqua resplendet cū sole p'fun
dit. Et sup caput eī expansis q; si ad
uolandū ab iscoluba stabat. uersa
sedm faciē illi. Apparuit autē et q; si
in uentre ipsi ueluti in speculo candi
dissim' infans. cui fronte inscriptū
erat innocētia. Habebat quoq; in
dextera manu regale sceptrū. sinistra
autē ad pectus suū posuerat. Et dice
bat. **E**go libera sū. & nō ligata. Puris
simū fontē p'ransiui. dulcissimū
scilicet et amantissimū filiū d'i. P

transiui eū ab eoq; ceui. Supbissimū
 autē diabola conculco. n̄ p̄ualentē.
 ligare me. Ipse absesus ē de me.
 q̄a semp maneo in supno parte.
 S; in sumitate p̄fite. obumbrate
 colime. uidi aliā pulcherrimā ima
 gine. nudo capite stantē & cris
 pos ac subnigros capillos habentē.
 faciēq; uirilē tantē ardentis clari
 tatis. ut eā p̄spiciē considerare
 n̄ posse ut faciē hoīs. Fiat quoq;
 purpura et subnigri coloris tu
 nica induta. cui sup utruq; hu
 merū eīdē magnis Zona una
 coloris rubicundi cōci ante & re
 tro usq; ad pedes eī sex tendens in
 texta fuerat. Habebat autē circa
 collū episcopale palliū. mirabili
 modo auro & p̄ciosissimis gemis
 adornatū. Splendor uero candi
 dissim'na eā ubiq; circūdederat.
 ut nusquā nisi manente a capite ui
 delicet & deorsū usq; ad pedes eī.
 ipsā inspiciere posse. Brachia autē
 et manus atq; pedes ipsi. in adui
 dendū obumbrati erant. S; splen
 dor idē qui eā circūdederat. oeu
 lis undiq; plenus erat. totusq; ui
 uens. atq; hac & illac se diffundens.
 ut nubes diffuere solet. ita ut nē
 laiorē nē autē constrictiorē se red
 dert. Et eadē imago uoce mag
 na clamauit in mundū dicens hoīb.
 Ra di sū filioli mei ideo audite
 et intelligite me. q̄a illis dolum
 aie qui me intelligunt in ammo
 nmone. q̄s enā me idē beatitudi

ne contineo ne reuertant ad iniquita
 tē. Et quō ipsi me n̄ despecterūt. ob
 hoc etiā uolo eos tangere mea ad
 monitione. quatin' incipiant bona
 opari. illi dicit qui me req̄runt in
 simplicitate & cordis puritate. Et dū
 tribuo margaritas boni ammonens
 ac exhortans hominē ita scilicet dū
 intellectus hoīs tangit p̄ me summa in
 eū. hoc ē dū sensus hoīs intelligit ad
 monitionē meā auditu ita q̄d etiā
 idē sensus ducit ad consensū tactus
 mei in animo illi tē sū in ipso in eū
 boni. q̄d eū oportet incipere. me sic il
 li aduertit. Tē et ibi colluctatio ē. ut
 uel p̄ficiat q̄d do uel n̄. Quom' Hoc
 sic uolo intelligi. q̄a dū hominē am
 moneo tali m̄ q̄d incipit gēnere ac
 flere peccata sua. tē si uoluntas illi
 acquiescit admonitioni quā illū
 admonui quō homo in sensu suo ta
 liter sentit mutationē animi sui. q̄lō
 oculos suos leuat ad uidentū & au
 res ad audiendū et os ad loquendū.
 et manus ad palpandū & pedes ad
 ambulandū. sedm̄ desiderū illud
 ut sibi manimo ē. & si tē uoluntas
 suscepit admonitionē meā. mox
 ipsa eluat se & deprimat ac supat
 sensū. ita q̄d idē sensus dicit ignora
 in sua consuetudine. Quom' Ipse mu
 tat se. quō eū oportet quā uis inuitū
 sequi uoluntatē que sup eū ē. ipse
 enī subiectus ē illi in seruicio q̄a ei
 inferior ē. eīq; sequet sine uelit si
 ue nolit. Nā ego do bonū municio &
 calefacio illud in m̄te tribuoq; op'

ym.

ra di sū filioli mei ideo audite
 et intelligite me. q̄a illis dolum
 aie qui me intelligunt in ammo
 nmone. q̄s enā me idē beatitudi

uoluntati ad proficiendum. et hoc facio
admonitione exhortatione atque calo
re domi exspiracionis spiritus sancti. Si autem
uoluntas his domis repugnat. tunc
admirabile deducuntur hec que memo
raui. Unde in eodem tempore dum homo potest
incipere in incendio donec insignis
periculum quod de me oritur. tunc ad illud per
perit. ac tunc citius ueniat uoluntas
in bonis. et proficiat opere hoc in claritate.
Nam scientiam boni et mali ob hoc habet
homo. ut ipse in operibus suis deum tanto
melius intelligat. deuitando malum
et operando bonum. quia sic deum colit cum
timore cum amplectens imperfecta cari
tate. Quomodo. Ita scilicet si aperit intus
res oculos spiritus ad bonum. et si negat
et abiicit in exteriori hominis malum quod
facere potuit. Idcirco etiam subiecta est
terrena creatura sub potestate ipsius.
ut eo amplius deum intelligat et diligat.
ac operetur in eo opus scientie sue cum in
tellectu quo ipse timet et amat om
nipotentem qui ipsi deputauit mag
num honorem et utilitatem plurimarum
creaturarum. Unde et ob has causas ef
fundit et infundit homo hoc est quod
ipse in intellectu suo scientiam comprehendit
discretionem in creaturis. uia quod
nouit que sunt amabiles et odibiles
et que utiles atque inutilis. et quod etiam
post hec in fide qua ipse deum intel
ligit concluduntur etiam opera ipsius.
nam quod et deo et angelis ei placent.
Aliquando etiam tango hominem in aui
o ipsius et moneo eum. ut incipiat ope
ri iustitiam et deuitare malum. sed dedig

natur me et putat quod possibile sibi sit
quod quod facere uoluerit. ac spacium pen
tendi sibi in seipso constituit usque ad
tempus illud dum corpus eius in simplicitate
te frigide etiam sibi conseruat. et dum
etiam propter senectutem sibi fastidio sit am
plius peccare. Tunc iterum admoneo atque
horror eum ad bonum. et ut animo suo
resistat. Quidum me negligit. sepe per mul
tas aduersitates ut in diuinitas et ince
ptis his similibus. que patitur ad hoc per du
cit. quod eum quasi inuitum et aduersus se
met ipsum oportet facere bonum. et quod
eum in ira exasperato animo non multum
delectat ea adimplere que prius pro
posuerat proficere in proprio tempore. in qua
ei uidebat nichil contrarium ipsi obesse.
secundum quod ipse in seipso ordina
uerat tempore illa agere ut sibi pla
cuisset. Hic homo dubie suscepit me.
nolo tamen eum derelinquere. quia quam
uis sic susceperit me. tamen non omnino
desperat me. Unde et ego non labora
ui frustra in ipso. Tedio enim in non est tan
gere ueterana uulnera que tunc uida
ta sunt. comedentium uermium in uulnere
rositate uiciorum et fetore malorum mo
ris et infamie. et languore in uicij
te iniquitatis peccatorum. nec despiciam
quin sentiam illa contracte eo tempore
dum incipio extrahere edacem luo
rem malicie. hoc est eum intueor. et tan
go eadem uulnera blando calore ex
spiracionis spiritus sancti. Sed sepe cum huiusmo
di dolor ueteri fomito inuenerit.
nam quod peccatum incipit calere ardes
in animo hominis et eum etiam sic oriuntur

in dolore uulnera peccatorum ita quod erit
incoagulatum opus huius immundicie
quasi globus et accruus se erigens de
magna sorde uermium et fermentatione
in uoluntate sua de quo nascuntur morti
fera uenera scorpionum serpentium ra
narum et aliorum similitudinem uenenosorum uer
mium et cum etiam ita indurantur ut la
pis imale scilicet duriciam quam nullus
cognat effringere que sunt in porta
bilis onera scelerum nullis hominibus
qui grauata sunt grauioribus oneribus
quod tunc ad heret. Tunc quippe homines
propter infidelitatem suam non possunt
confidere ut possibile sit huic homini
se ad deum conuertere de sua iniquita
te pro eo quia uident eum quasi esse dia
bolum. Ego tamen nolo eundem hominem
deserere sed meo adiutorio et pro
uolo esse pro ipso incertamine ubi sua
uirtus primam incipio tangere quasi
duriciam lapidis illius peccati quam quasi
difficile est eum confringere uita maxi
mo seruire horribilium scelerum que
sunt predicta cause magne sordis et
noxie et que sunt uelut cadaver pu
tridum et esca diaboli quam ipse
certissime absorbit in uentre suo.
Quomodo Scriptura habet de filio dei
dicente misericordibus est ut faciam uolunta
tem patris mei et e contra misericordibus est dia
boli ut homines deprimat in morte pro
quam illos talibus causis ut predictum est
afflat qui ei uoluntate sua consen
tunt et pro eum declinant. Et id ipsum
est diaboli desiderium et continuum
studium quia de hac sorde oritur omne

malum. Sed de istis hominibus plures me in
telligunt. Quomodo. Dum ego primum tan
go dicit homo ille intra se. Quod in est
Ego nescio nec cogitare nescio quicquam
boni. Et iterum nesciens suspirat et
dicit. Heu me peccatorem. Nichil autem
amplius sentit quam mole peccatorum gra
uatus est et quo tenebre iniquitatis
conturbauerunt eum. Tunc iterum tango
uulnera illius. Et quo prius pro me ad
monitus erat tunc eodem modo intelligit
me et respiciens in se ipsum iterum dicit.
Ite in quod faciam. Nescio nec recogna
re ualeo quod fiat de me propter multi
plicia peccata mea. Ach quo me uer
tam uel ad quem pro pabo qui me adiu
uit ut turpissima scelera mea con
terga et delecta in penitentia. Unde
iterum respicit in se ipsum ea collucta
tione quam prius habuit in studio
peccandi ac eodem desiderio adue
ram penitentiam se conuertit ut ante
studebat in peccatis. Et quia tunc idem
sermo mei admonitione sic euigila
uit de somno mortis quam sumpsit
elegit. Ideo tunc nec cogitatione
nec uerbo nec facto que prius arden
ter habuit ad scelera uult amplius
peccare sed studiosissime infortissi
ma penitentia se eleuat ad me. Qua
propter mox et ego suscipio eum totum
et deinceps dimitto eum quasi liberum
ita quod de predictis causis graue in fe
litione ultra non habebit ut ka
rissimi filii mei sustinent quos moneo
multipliciter misera iniquitas sagit
tis diabolicarum persuasionum quia ipse

harū tē n̄ indiget. Nā ipse sēp dolo
bit p̄p̄t̄ transacta peccata sua. ita ut
etiā sibi met iratus tā acerbē penitentiā
agat qd̄ se etiā indignū estimet ho
minē uocari. S; hęc uictoria ē in fero
re sordis illoꝝ hominū q̄s abicere
nolo. quō p̄ peccata sua metān̄ que
siet. Nā qui me n̄ sp̄nunt s; admo
nitionē meā suscipiunt & me deuote
querūt. illis parata sūt facere q̄cqd̄
uolunt. Qui autē me contempnentes
abicunt. illi mortui s̄ nec eos scio.
S̄t enī hoīes quidū me ad eē sentiunt
intelligentes ipsoꝝ mentē tactā eē
admonitionē meā fugiunt me p̄
malā consuetudinē conceptoꝝ pec
catoꝝ que in se deglutiebant uo
luntate consensu atq; ope. unde
etiā & ipsi s̄ corā dō q̄si nihilū & ina
ne reputat. q̄a nolunt eē consen
qd̄ possint facere tacta p̄ me. Ego
autē nolo eē in pollutione horū
peccatoꝝ q̄ nolunt suscipere admo
nitionē meā. nec se uolunt purga
re p̄ exhortationē illā quatinus
se auertant a peccatis suis nec desi
derant comedere cibū illū q̄ ē sēp
tura eugliū quo saciari debent oīs
fideles. nec gustare saporē ei sedm̄
qd̄ eis datū ē. s; festinant fugere
grām dī q̄a nec uidere nec audire
nec cogitare uolunt qd̄ eis faciē
dū sit dū uocant̄ admonitionē
boni. Ipsi fugiunt admonitionē
bonā. ut uermis q̄ terram intrat se
abscondens ab oī decore hui' se h̄.
Hoc faciunt et isti nequissimi

hoīes fugientes p̄cepta dī seq; pol
luentes in stercore q̄ se inuoluntant
in mortē cū se abscondunt in ma
licia sua. nolentes de fetore neq̄cie
ad lucē p̄dire. Qui tales s̄. n̄ p̄tinēt
ad me. Nā ego nolo hac et illac di
uidi in pollutione liti. Quomodo.
cū his eē uolo. qui me pura peni
tencia intelligunt. ubi me etiā
adiungo humane putredini. q̄a
eā uolo purgare. Qui autē me
nolunt suscipere illos de me abi
cio nolens eē cū eis quō nulla
pars m̄ cū illis ē. q̄a s̄ in parte
stulte ignorantie me intelligere
nolunt. & quō nolo eē in ope qd̄
p̄nnet ad conglutinationē ob
duratē p̄uersitatis qd̄ ē ad mor
tē. It̄ qd̄ hoc modo sp̄nunt me
in tantū p̄ d̄nū angelicū qd̄ dū
d̄m uidere potuit eū inspicere
nolunt. ita ut eū humiliat ag
nosceret. & p̄pterea subito effu
git omne glām celestē cadens
in mortē dū dō uoluit assimi
lari simili honore. Ipsi despiciunt
me. quō opant̄ opus malignū
ut exiguunt illicita desideria
carnis inuoluptatib; ipsoꝝ. Et
quō me despiciunt. ideo fa
ciunt qd̄ uolunt. Ipsi contemp
nunt d̄m. sic etiā negligunt
illi p̄ceptū. Unde et multo cius
indignatione meā deputant̄
ad plenitudinē m̄tis sue facere
qd̄ uoluerint. quia uitā eīne fe
licitatis eos fugit. q̄si nihilū sit.

HE multociens etiā deficientes tā
 in p̄sente p̄senti uere quā future
 quō durt & immobiles ad scientiā
 boni s̄. Comumacē cū peccatorē in
 malis suis p̄seuerantē desero. unū
 ficans cū qui in se respicit. et a pecca
 tis suis in amore meo cū pura pen
 tencia se ad me conuertit. Nā ego
 sū colūna firme stabilitatis que
 nūq̄m desero querentē me. quō q̄
 me app̄hendit. & se in intime ac fi
 delit̄ coniungit. nūquā decidet
 in p̄dicionē. Qui uero me habet in
 obliuione n̄r̄as sue. & sup̄biendo se
 elcitat sup̄ me. idē qui in se ipsū
 magis confidit quā in me ac idō
 fiducia in me contēpnit. habere
 quō p̄ nichilo cōpūtat. grām dī.
 q̄a in animo ipsius sū ut uentus
 turbinis. ipse habens me negligentē
 inuersione & sup̄be cū elatione in
 desp̄atione n̄ p̄t̄ grauedinē pecca
 torū que p̄petrauerit s̄. p̄t̄ sup̄biā
 me deridendo sic dicens. q̄d ē grā
 dī. hē ego deridendo occidā. et in elec
 tione mea cū erigere nolo q̄a mor
 tuus ē in cōna felicitate. S; & huius
 qui n̄ habent fiduciā se posse sur
 gere de grauiorib; culpis peccatorū
 suorū sic abiecentes om̄p̄tam dī et
 grām ipsius desp̄antes scilicet in mi
 nima tristitia q̄si n̄ possunt saluari
 de enormitate criminū suorū defici
 unt. p̄iecti a me. & acerbē corruunt
 in mortē mortentes in inferno inferi
 ori cruciant̄ mors cōne. Nē etiā lo
 quar de dilectis filiis meis qui me

suscipiunt. apto sensu et uoluntario
 animo atq; acuto intellectu. et q̄ me
 tu ac metu tangunt. me excipientes
 cū gaudio atq; om̄i amplectentes in
 ratione. O flores mei. quidū me ad
 cē sentiant. subito gaudent. uime. &
 ego nullis. Ipsi dulciores suauioresq;
 mihi s̄. sup̄ fulgentis preciosas marga
 ritas inuitē hominū q̄ eas amplectun
 tur ardenti desiderio. Ipsi etiā s̄ in
 nobilissimi quadam lapides. q̄a in
 conspectu meo in se s̄ amabiles. Hos
 assidue uolo limare & purgare q̄an
 reate ac decetē ponant̄ in celsis ierlm.
 q̄a semp̄ inuitib; suis bona uoluntate
 mecum epulant̄. nec mea iusticia pos
 sunt saciari. Nā mox cū tactū meū
 sentiant. p̄pant. ad me. tanquā cer
 uis ad fontē aque. S; ego sepe relinq̄
 eos ita q̄d ipsi uidēt q̄si sunt sine
 adiutorio. q̄d idcirco facio ut exte
 rior homo in eis n̄ inflet̄ p̄ sup̄biā.
 Tunc plorant. ac lugent. et humantes
 me ipsi cō offensa s̄. ego sic p̄seruator
 fidei eorū. nec tam forti manu tenco
 eos sic auferens ab ipsis elationē. nec
 p̄mittens eos cognoscere q̄d sunt in
 occultis bonis suis. q̄a multiplices
 fructus in eis facere uolo. animis
 ipsoꝝ dolentib; ac cordib; eorū uul
 neratis indolorib;. Fmitto etiā mul
 tocens diabolicas p̄suasiones ipsos
 inuadere unguis sagittis de s̄ltu
 immundicie uicendū ardētis syꝝ
 fornicationis que uulnerant. cor
 pora eorū in infirmitate fragilis na
 ture. & hoc idcirco p̄mitto q̄anuis

hoc modo tā fortit̄ inbuant̄ inspira
tione sp̄s sc̄i qd̄ postea fiant̄ insign
nes p̄cones & flagrant̄ inuirtutib.
Ipsi quippe cr̄t̄ in p̄batione q̄si au
rū in fornace idē p̄bati in irrisione
et indignatione. ita qd̄ q̄si ni
chilū computabunt̄. & qd̄ sepius
p̄p̄tores substantia sua denuda
bunt̄. ac p̄dissensionē plebis in ad
uersitatib. sic agn̄ aluyis dilacera
bunt̄. Et ut oues dū cas lup̄ disp
gens dissipat tam̄ n̄ moriunt̄. ita
s̄ & isti hoīes in morte aīe n̄ mori
ent̄. s̄. eo magis iuuent̄ purgan
in aduersis. Nā bona arbor ut fr̄ye
tū. ita irrigat̄ circūcidit̄ atq; cir
cūfodit̄. & ab ea uermes ne fructū
ei comedant abstrahunt̄. qd̄ ē hoc.
Bon̄ scilicet ho n̄ sit durus nec ma
liuolus ad iusticiā dī s̄. enis ac flexi
bilis ad qd̄q; bonū a se abscidens
malū. seq; considerans in seruitu
tione opū suū. atq; auferens a se in
festationē ledentiū se inimicū. S̄;
tam̄ ante quā homo seruiat me
incognitione sua. aut intellectus
ipsius intelligat me intra se. s̄. si ei
caput & plantarū fructuositas
& uirtus fortitudoq; firme ciuita
tis que edificata ē supra firmā pe
trā. dīs q̄ fidelis ho. audiat me si
bi dicentē. O ho. ē m̄ conueniens &
congruū ut ho rationalis sine in
tellectū sit. ut irrationale pecus
qd̄ n̄ alit̄ fac̄ nisi sedm̄ qd̄ expetit
liberū ipsi. Omiseri hoīes. q̄ nolunt
scire magnā glām illā quā d̄s ip

filis dedit ad similitudinē sui. S̄. n̄
dū potest ēē ut uolunt qd̄ libere &
quasi hereditario iure om̄a mala
faciant que desiderant. q̄si hoc ce
natura corporis sui possideant. no
lentes considerare se habere honorē
illū qd̄ bona opa opari ualeant. D̄s
in sua ordinatione om̄a iuste con
struit. Et q̄s potest ei repugnare.
Quid ē hoc. In huiusmodi uidelicet
cōparatione. qd̄ aliq̄s ordinationi
dī simili exemplo possit cōparari
aut sapientia. aut discretionē in
ullis reb; Et cur ē hoc qd̄ efficiant̄
illa que eis data ē sibi metipsis au
ferre uolunt. qd̄ bene scilicet &
male facere possunt. Quom̄. Nā ego
cū eos tactu meo admonēo qui tē
me apprehendunt mox ut me ad eē
seruiunt. hi bonū opus qd̄ uolunt
ad effectū meo adiutorio p̄ducere
possunt. qui uero me contempnunt
in inbecillitatē sui & malū corru
unt. S̄. p̄p̄rii hoīes excusare se ui
tunt̄ ita qd̄ bona opa opari n̄ pos
sunt. & hoc p̄p̄ria faciunt qd̄ ceteri
or ho maluoluntatē suā exerceat
in libertate. Nē o carissimi filii mei.
qui m̄ dulciores in odore sup om̄a
aromata estis. audite me uos admo
nentē. Dū t̄pus habetis facere bonū
& malū. sincera deuotione colite
d̄m ur̄m. O uos iterū dulcissimi fi
lii mei qui a secundis sicut auro
uos q̄ ardere debetis in carnate ut
sol in radio suo. curret & p̄pare
carissimi mei in uia ueritatis que

lux mundi e que e ihe xpe fili di q
 uos redemit sanguine suo in fine
 tēpōꝝ ut cū gaudio p̄ transiū ur̄m
 p̄uenire possim ad ipsū. Et iterū au
 diui cū q̄ sedebat in m̄no dicentē ad
 me. Ad desiderantib; ecclēsia fidelit̄
 credendū et n̄p̄uacit̄ examinan
 dū ē quom̄ fili di missus in mundū
 a patre natus sit ex uirgine. q̄a hu
 manus sensus fragili et mortali cor
 pore et grauissimo peccatōꝝ onere
 grauatus secreta di plus diuoscere
 n̄ poterit. quā sp̄s sc̄s cui uult reue
 lauerit. **Q**ua pp̄t̄ p̄m̄st̄icū mi
 steriū. h̄c etiā colūna quā uidet̄
 in plagā meridiana in p̄fato lapi
 deo muro demonstrati edificii
 ultra p̄dictā colūnā uere trinitatis. xi.
 significat humanitatis saluato
 ris. q̄ conceptus de sp̄u sc̄o natus q;
 ex suauissima uirgine fili ē abis
 simi. fortissima sentans colūna ex
 istens. omnē uidelicet ecclēsiā
 edificationē sustentans. Cui huma
 nitas apparet in ardente fide lapidū
 fidelium pp̄tōꝝ in bonitate sup̄ni pa
 tris fortissime operantiū. p̄ declara
 tionē trinitatis manifestata. q̄a tri
 nitate in uno dō certificata. creden
 tu pp̄tōꝝ credim̄ ē etiā incarnatū di
 uerbū uerū d̄m cū patre et sp̄u sc̄o
 in unitate diuinitatis in uno et
 uero dō colendū. **Q**ue colūna
 magna ē et obumbrata in t̄a et extra
 idē edificii apparetis. q̄m s̄m̄udo
 uerē incarnationis magna et in
 estimabilis ita humanis m̄tib; ē ob

xviii

7
4
1
2

x.

7
4

umbrata ut n̄ possit considerari n̄
 q̄ntū possibile ē p̄fide intueri. et
 iniorib; diuino cultu laborantib;
 fide et ope cognosci. et exiorib; oculo
 uacantib; fama et uoce manifestari.
 Usiq; tuo tā umbrosa apparet.
 ut nec magnitudinē nec altitudinē
 ei cognoscere ualeas. q̄a idē fili m̄s
 inter hoīes immortalitate carnis
 q̄m pp̄tōꝝ mortē subiturus erat
 quasi obumbratus mortalit̄ scilicet
 existens sine om̄i macula peccati
 apparuit ita tam̄ qd̄ uera ei incar
 natio in mistica magnitudine se
 cretōꝝ di in cōp̄hensibilis et in cred
 iterna diuine potencie inestima
 bilis. omnē cognitionē humani in
 tellectū. excedat. **S**ed qd̄ in
 tra colūnā uere trinitatis ē in t̄rup
 tus locus longitudinis t̄rū cubi
 torū uacuuq; ab sq; muro ut ē
 sup̄i ostensū ē. hoc ē qd̄ incarnat̄
 di fili d̄s uerus cū patre et sp̄u sc̄o
 existens. adhuc latet in m̄bris
 suis que fideles hoīes s̄ qui
 usq; ad finē mundi nascuntur
 s̄. p̄ uentura opa m̄bra capitis
 sui. efficit. ut supra mirabilit̄ et
 t̄ypice edocta est. Qui q̄t et q̄les fu
 turi sint in plenitudine sup̄ uenien
 tiū tēpōꝝ hoc ē in ministerio ineffa
 bilis trinitatis ipsi eandē trini
 tate in unitate diuinitatis. fide
 li cultura adorantur. cū locus eoz
 qui adhuc nascuntur s̄ uacuuus
 sine edificato muro bonoz opū
 sit. Ibi tam̄ fundamentū positū

110

ē quō in p̄scientia dī s̄. & q̄a etiā
fides saluationis eorū quā habu-
it s̄ iā posita forit̄ consistit. ita
ut homo sp̄e & fiducia n̄ habeat
in alio quā in dō n̄ diffidens de
mudā ei s̄; confidens in eū qd̄ for-
tissimū fundamentū fidelis aīe ē.
Quod autē hec umbrosa colūna in .xij.
hoc ipso edificio in eodē loco stat
ubi de sup̄ in celestib; mysteris co-
rā dō illū magnū & quadratū lu-
cidissimūq; candoris splendore
prius uidisti. qui secretū sup̄ni-
creatoris designans in maximo
mysterio ubi manifestatus ē. hoc
ē qd̄ incarnatus dī fili' oīa opa
sua. que corporalit̄ in mundo
multas iniurias passus opat̄ ē.
ea sedm̄ secretā uoluntatē pat̄is
adimpleuit. Qd̄ etiā ille splendor
designat magnū uidelicet in sig-
nificatione mysterioꝝ dī. quatuorq;
anguloꝝ qm̄ ad cognitionē xp̄i
multi eccl̄is qui p̄ quatuor par-
tes mundi nascuntur p̄ueniri
s̄. atq; eximī candoris. q̄a lucidis-
simā diuinitatē nulla tenebrosi-
tas obfuscare potē. ubi idē secre-
tū sup̄ne & glōse maiestatis in
magna p̄funditate & mysterio
semitā creatoris omnū qui eun-
cta creauit. ut pice ē ap̄t̄ ita ut ip-
si creatori nullus ad hoc in auxi-
lio succurreret nec ullus ipsi re-
sistendo in hoc repugnaret. ca-
tantū in uoluntate bonitatis sue
puerū suū creans. Unde in eo alī

splendor uelut aurora in se atriā
in alto purpure lucis claritatē ha-
bens fulget. p̄ quē tibi in mystica osten-
sione mysteriū incarnati filii dī de-
monstratū ē. quō in secreto summi dī
candor aurore uirginis scilicet ma-
rie declarat̄ que in uero suo filiū
eīdē celestis & altissimi pat̄is por-
tauit. qui purpuratū sanguinē suū
clarissima luce saluationis fulgen-
tē effudit. sedm̄ qd̄ tibi in hac secre-
ta uisione incarnatio eīdē filii mi-
stica obumbratione ostendit̄. .xij.
Sed qd̄ in p̄dicta colūna ab imo
usq; ad sumū ei in modū scale
ascensus ē. hoc ē qd̄ in incarnato
filio dī om̄s uirtutes plenit̄ opant̄
bant̄ q̄ in se uestigia saluationis
reliq̄t. ita ut tā pusillus quā mag-
nus fidelū sibi cōpetentē gradu
in ipso rep̄at̄ in quo pede in ascen-
sū uirtutū ponat̄ ut ad optima lo-
ca p̄ueniant ubi uirtutib; opandū
ē. Quomodo. In optimis locis bonoꝝ
cordū aggregant̄ uirtutes ad-
scissimū opus suū. quatinus filiū
dī in m̄bris suis p̄ficiant qd̄ ē in
celestis hoīb;. Unde & in ipso ē exem-
plū p̄fectionis oīb; fidelib;. qui in
lege dī occupati s̄. ut se de bono
torqueant ad meli' scientes ma-
nifestationē uere incarnationis.
ubi fili' dī ueracit̄ in carne demon-
stratus ē. in quo fidelissim' ascen-
sus ad celestia rep̄t̄. p̄ter qd̄ etiā
om̄s uirtutes dī descendentes et
ascendentes oneratas lapidib; ad

opus suū hic ire uidet. q̄a in unige-
 nato dī lucidissime uirtutes q̄si
 p̄ humanitatē ei descendunt. & q̄si
 p̄ diuinitatē ipsius sursum tendunt.
 Descendunt enā p̄ ipsū ad corda
 fidelium hominū. qui bono corde
 uoluntatē suā relinquentes ad re-
 ta opa flexibiles se reddunt. sedm̄
 q̄d oparius ad leuandū lapidē se
 inclinat. quē ad edificū dēferat. In
 ipso enā sursum ascendunt. cū ecclē-
 sia opa in hōib; p̄fecta dō gratula-
 bunde offerūt. ut corpus xp̄i in fide-
 lib; m̄bris. quanto eius p̄ficiat. h̄no
 enā q̄si lapides ad altiora portant.
 qui s̄ pennata & lucida opa que cū
 ipsis hōies ad uicta suā opant. quō
 una queq; actio a dō obtinet. alas
 suas. p̄ q̄s se de stercore humane
 m̄tis elciunt. fulgentē enā splen-
 dorē habent. p̄ quē ante dīm luce-
 at. q̄a obstrui et abscondi n̄ potēt
 q̄d fluit de fonte uite eīne. Nam
 ut fons n̄ debet eē in abscondito s; in
 manifesto. ut oīs homo qui sitit
 ad ipsū ueniat & hauriat atq; bi-
 bat. sic fili dī n̄ ē obstrusus nec ab-
 sconditus electis suis s; manifestus p̄-
 parans se ad retributiōnē opū ut ea
 manifestet iusta remuneratiōne. xv.
 que p̄p̄t ipsius uoluntatē ab hōib;
 p̄ficiunt. Ideo fidei homo am-
 bulat in fide ad dīm. queratq; m̄iam
 ei. & dabit illi. A non querente autē
 n̄ inueniet. ueluti fons n̄ fluit ad
 hōies ipsū solummodo scientes. nec
 ad eū uenitē uolentes. s; illos oportet

ut ad eū accederent si aquā ei hauri-
 re desiderant. Sic homo faciat. Ad
 dīm accedat p̄legē sibi ab ipso con-
 stituta & inueniet eū. dabitq; illi. ui-
 uitē & aqua salutaris ita ut ampli-
 nec esurēt nec sitim sustineat. Unde
 & p̄dicte uirtutes acutū studiū idē
 opus p̄ficiendi habent quō studio-
 sissime sicut torrentes aque ad op̄-
 diuinū currūt q̄tinus sole fulgore
 ra xp̄i capta suo in lucidis acq̄s ito-
 mb; nobilissime p̄fecta coniungant.
 P̄p̄t q̄d enā ut audisti fortis opari-
 di appellant. q̄a strennue in bonis
 opib; fidelium hominū semp̄ conuer-
 santur. **S**ed q̄d inter has uirtutes
 p̄cipue septē uidet. quarū enā for-
 mas & habitus sedm̄ q̄d t̄ p̄mittit
 consideras. hoc ē q̄d inter uirtuosa
 opa hec septē uirtutes p̄stantissime
 septē argentiſsima dona sp̄s sc̄i de-
 signant. q̄a in obumbratione sp̄s sc̄i
 uirgo clarissima filiū dī sine pecca-
 to concepit in sc̄ificatione sc̄i licet sc̄a
 rū uirtutū que ap̄te in eodē unige-
 nato dī manifestat. s; q̄si in forma
 sua illuminantes corda fidelium et
 q̄si in habitu suo in uirtute fidei se-
 dilatant. ut ysaas seruus m̄s testat̄
 dicit. **E**grediet̄ uirga de radice
 iesse. & flos de radice ei ascendet. &
 requiescet sup̄ eū sp̄s dīm. sp̄s sapien-
 tię & intellectus. sp̄s consilii & forti-
 tudinis. sp̄s consilii & fortitudinis.
 sp̄s scientie & pietatis. & replebit̄ eū
 sp̄s amoris dīm. Hoc tale ē. Virgo
 maria egressa ē de angustis sc̄a

riū obp̄sionū indulcēdine honesta
tis morū ut aliq̄s de domo egredit̄ in
qua inclusus continebat̄ qui se n̄ de
uat sup̄ ipsā domū s̄: recto tenere
corā se gradit̄: & ut riuulus umi de
torculari exprimit̄ n̄ se exaltans
supra idē torcular s̄: moderate de
fluentis in locū suū. Et q̄re uirga. Quā
n̄ asp̄inata morib; nec nodata t̄re
nis cupiditatib; s̄: plana idē carna
li concupiscētie n̄ copulata orta
seuict de radice iesse. idē ab illo q̄
quasi fundamentū erat regalis p̄
lis de qua eadē illibata mat̄ nata
p̄cessit. Unde & de radice eīdē uir
ge ascendit suauissim̄ odor. q̄ fuit
integra uiriditas eīdē uirginis. uo
lans inatissimū modū sp̄u sc̄o cā
irrigante qd̄ ex ipsa alm̄ flos nat̄
ē. Quom̄. It̄ flos nascit̄ in agro n̄ se
minatus semine. sic surrexit in ca
elestis panis. sine radice uiridis cō
mixtionis. & absq; om̄i humano
onere. s̄: tantū natus in suauitate
dignitatis n̄ tactus ulla indigna
tione peccati ueniens tortuoso ser
pente nascēte nec eū pr̄sus tangen
te. Unde & idē flos latēnt̄ illū dēre
p̄t̄ ita qd̄ sursum ascendit & genius
humanū in peccato conceptū ad al
ta sustulit qd̄ ille pr̄tus fraudulēt̄
deceperat. & in p̄dicionē secū dēre
erat. Et quō hic flos fili d̄i erat rege
uit sup̄ eū sp̄e d̄ni idē sp̄e c̄nt̄e diui
nitatis. Quom̄. Quando humilitas
exaltata ē in ascensu eīdē floris. ubi
in r̄sione p̄strata ē sup̄bia quā

prima mulier attendit. cū plus quā
deberet habere uoluit. sc̄a muliere
seruicio d̄i se subdente. dū se recog
nouit parua in humilitate confes
sa d̄m suū. sp̄e sc̄s ardent̄ in ipso re
quieuit in quo electa caritas letuit
que saluauit p̄ditā plebē ab sterget̄
crimina & scelera hominū. Nā plen
tudo sc̄itatis erat in eo. q̄a uiuens lu
men in ipso radiauit. in quo nocuū
pomu eū sequentib; se nequicus.
aruit. surgente in eodē medicina
mortuor̄ que uexillū illud elua
uit qd̄ mortē sup̄pauit & contriuit.
Sc̄tas enī in eo n̄ caruit ulla possibi
litate ipso concepto absq; om̄i pec
cati cōmixtione. sic sepius offendit̄
innatis hominū q̄ nascunt̄ in diuer
sitate multiplicū criminū. S; & eū
idē flos dedit. opando & ostendendo
omnē exsp̄ationē iusticie iā frue
tū in plenitudine sp̄e sc̄s p̄ulit
quō ipse fili d̄i indutus carne ap̄te
in ope suo demonstrauit qd̄ antea
sp̄e sc̄s iustice & q̄si in occulto in
sp̄atione sua cōmonuit. Qui sp̄e
sc̄s sup̄ eundē florē septupliciter
requiescere designat. q̄a eū d̄s oīa
puerbiū suū in sp̄u sc̄o creauit. septu
ma die ab om̄i ope suo regeuit. S;
& eadē dona in signatione sua ge
minant̄ quō corpus & aīa sibi con
iuncta simul in gemina dilectione
p̄uentionē sp̄e sc̄i debent opari.
timore d̄ni solo posito. q̄a ipse q̄si
in timore caritatis uenerans unū
sup̄ oīa adorari designat. Unde

162
etiam & sp̄s dñi solus denominatur
fortissimis uirtutib; ab eo clares
centib; ut a radice rami procedunt
quō unus d̄s ē a quo oīa bona ue
niunt & p̄ quē oīa sapient̄ dispo
sita s̄. Et q̄a sp̄s dñi sup̄ ipsū flore
requieuit. sp̄s etiā sapientie sup̄
eū mansit. quō ubi sp̄s dñi affu
it ibi sapientia n̄ decet. Sic q̄ sp̄s
sapientie & intellectus in eo fuit.
quō magnus sapientia apparuit
eū d̄s oīa. p̄ uerbū suū creauit
quia sapientia sic diffusa ē in il
lo q̄d idē uerbū erat sapientia.
S; idē uerbū n̄ dū incarnatū in
uisibile fuit. id autē incarnatū
uisibile apparuit. q̄m uerbū q̄d
ante omnē creaturā erat in corde
patris p̄ q̄d oīa facta s̄. & sine quo
factū ē nihil. ipsū emittit flos sub
tempore scilicet emicans in huma
nitate. bonū intellectū hōib; p̄fe
rens suis rethificationib;. Q̄d ē hoc.
Sapientie intellectus congrue ad
iungit. q̄a eū hō ad oīa insapientia
creatus sit. creaturē suū digne in
telligere debuit. Ergo ante partū
uirginale d̄s intelligendus erat.
ab sq; ulla dubitatione. S; p̄ partū
uirginale p̄dictū flore in carne
p̄ferentē idē flos intelligendus
erat d̄s & homo. S; n̄ sine admirati
one & iste intellectus p̄ri inuisibi
lis. uisus ē uisibilis in flore. eū ip
se flos hanc intelligibile causam
p̄tulit q̄d homo scilicet sapient̄
intelliḡ dñm in factis suis. Quom̄

Sapientia ē origo bonorū opū. eū hō
sapient̄ uenerat dñm suū. Cui intel
lectus adheret. quō eū homo p̄ sapi
entia bonū opat. ita illud ad alios
dilatat. ita ut bonū odore & dulcē
gustū ab ipso emicantē eū gaudio
intelligent in eo. In uirgineo q̄q;
isto flore intellectu subsequit̄ con
siliū. q̄a homo intellectu habens
diuino consilio liberandus erat.
Inde sp̄s consilii & fortitudinis sup̄
eū requieuit. quō hoc consilium
apud patre sine tēpore fuit ut uer
bū suū incarnaret sub tēpore p̄fi
ciens oīa opa sua sedm̄ uoluntatē
patris & ostendens obedientia ipse
ipsū. ita ut ipsa deo ad hōis fulge
ret quatinus eū ita in factis suis im
itari addiscerent. Q̄d dū ita appa
ruit in fortissima uiriditate toui
surgens de diuinitate fortitudo se
in ipso oeculuit. quatinus diaboli
tanto forti debellaret q̄nto secrete
eius illi se p̄ consiliū abscondisset.
Quomodo. Consilio ap̄te fortitudo
adheret. quō consiliū dī p̄ fortitu
dinē filii ipsi regnū diaboli de
struxit. Unde idē fili dī fortissim̄
uidelicet leo contriuit. mortē in fi
delitatis p̄splendidissimū lumen
q̄d fides ē. q̄a magna fortitudo ē
hominē ea p̄ consiliū credere que
corporali uisu n̄ ualet uidere. Q̄d
ē hoc. Consiliū p̄ uinctā sibi forti
tudine p̄forat duriciā lapideorū
cordiū que obdurata s̄ in consue
tudine p̄uocorū morū. ita ineptā

duriciā transiens qđ carnale opus
abicit. & dī opus apissime pficitur.
Qua ppter & in p̄dicto flore forti-
tudine scientia comitat. quō hoīes p̄for-
titudinē dī ad scientiā ipsi ita ut eū
cognoscant pueniunt. Hinc ē qđ &
sp̄s scientie & pietatis in eo etiā p̄sup-
nā dulcedinē requiē habuit. quō
ipse scientiā miseris hominū condo-
uit. sp̄s etiā existens p̄quā iuxta
ad saluatiōē cū seclus mundi scien-
ter p̄mortē suā absterfit in magna
pietate. Qđ ē hoc. Sciencie pietas
recte adiungit. qđ filii dī scienter
in magna pietate adimpleunt volun-
tate patris sui. Ipse enī filii solus nā-
tus ex uirgine transfudit in p̄p̄os
germ̄ celestis uirtutis ut sequant
consortium angelorū qđ pudicitia ca-
stitas ē. qđ uirtus hec surrexit in sup-
na pietate sic uidelicet qđ in gr̄dientē
te uirga de iesse uirtutes floris hui
germinarent qđ prima mulier fuga
uerat dū consensu audiens consiliū
serpentis. ita qđ in ea cecidit omne
genus humanū carnis gaudio sup-
ne claritatis. n̄ qđ floriditas uirge
istius scientiā illud deuauit p̄ pietatē
in sc̄itate saluatiōis. Quomodo.
fortitudini que diabolu deuincit
adherentē illi scientiā sp̄s sc̄s in spi-
rat. cū d̄s p̄ fides hoīes deuotissi-
me in ardētib; desideris agnoscent
& in amo tactu fidelis aīe deside-
rantissime amplectat. S; & in uirgi-
neo flore pietatē timor dñi subse-
quit. qđ cū pietas in ē fidelib; hoīb;

timorē dñi acquirunt ad explenda
p̄cepta ipsi. Unde timor dñi eun-
dē florē repleuit. qđ ipse tantā ple-
nitudinē uirtutū in se habuit qđ
in eo nullus uacuus locus inuenit
ē ubi aut mortifera supbia aut de-
lectatio honoris aut p̄uariatio
legis sede inuenire potuisset. S; to-
tus plenus erat timoris dñi n̄ que-
rens alienā rē ut primus angelus &
uicta quiescit. S; honorans patre
sui in omni ope suo dignā ei p̄bes
obediētia. Idō & timor dñi in eū
habet oīs iusticie qđ ipse ē finis &
in eū ceterarū uirtutū. ut requia
septima dies ostendit completionē
& ortū creaturarū. Quomodo. Ti-
mor excutit & mouet tremorē.
qui radix ē germinandi ut fruc-
tuose uirtutes p̄cedant. Unde &
flos iste plenus timoris dñi ē. qđ
oīa germina bonorū opū adherent
ei. quō ipse materia eorū ē. flore eodē
germinante uiriditate quarūcūq;
uirtutū fructu earū p̄ccatis reple-
to quantum oīa bona pficiat. ut
etiā de ipso scriptura sic habet. xvi.
Sicut malū in ligna siluarū.
sic dilectus m̄s in ter filios. Sub
umbra illi que desiderau sedi &
fructus ei dulcis gutturi meo. Hoc
tale ē filii uirginis dulcissimus ama-
tor castitē dilectionis que ap̄phen-
dit fidelis aīa desiderans dulcissi-
ma ei amplexione integritatē suā
coronare. relicto carnali uirō et
se copulans xpo. eūq; certissimo

federe amans & in speculo fidei aspiciens. ē pulcherrimus fructus fructifere arboris. id ē filiū uirginis exiens de uirginali pudore sicut pomū de fructuosa floriditate p̄bensq; escā refectionis esurientib; & sicut dulcedinis scientib; & hoc modo ligna siluestria p̄cellens idē filios hominū q̄ in peccatis concipiunt & in ipsis conuersant nec tale fructū afferentes quale ipse attulit quō adō exiit plenū fructū suauitatis uite afferens. alius quidē nec uiriditate nec fructū a se ipsis habentib; s; ab ipso. Quom̄. Ipse p̄ incarnationē suā mundo saluationē dedit dilectus dī filiū in filios hominū apparet. qui p̄ feruorē ipsi uirebant & fructū afferebant; n̄ tanta plenitudine fecundi q̄nta ipse repletus erat. q̄a totus sēs adō exiens de uirgine natus ē. Et q̄re dilectus. Quia ipse hoc conculeat. qd̄ fidei aīe ad celestia p̄pam obstitit. Uno & scā aīa cōssimo iudicio cū dilectū nuncupat. quō p̄ fide dilectionis se ipsā relinquens. & in magno certamine carnaliū uoluptatū a distū beniuole anhelans atq; in ardore lacrimabilis desiderii se ipsā rep̄bans et adheret ut mulier uirō cui cū gaudio uoluntatis sue desociata ē. Et idō cū in exordio conseruande castitatis ad eū incipit suspirare. ad se ipsā dicit. Uolo p̄sternere carnalē uoluptatē in coniunctione

uirū illi. sub eū dilectionis umbra q̄ me in ardore ardentis desiderii sui a contrario igne obumbrat sedeo. Quomodo. Dū in ebriatū studiū mei amore habens. subiectū in igneū arnis amorē in consensu aīe mee p̄mo. Et ob hoc dulcissimus fructus ei quē gustabā maīa mea suspirans addm̄ dulcior m̄ ē in ea sup̄ omnē dulcedinē carnis. quā sentebā in concupiscentiis ipsius. Et q̄re dulcis. Quō ipse ex uirgine natus habet dulcissimū saporē & fortissimū ungentū stillans ut balsamū qd̄ ē resurrectio ad uitā in qua mortui ceteri s̄. accominens maximā medicinā que terdit uulnera peccatorū p̄ incarnationē ipsi. que plenissima scientis & dulcedinis in omni genere uirtutū cū uirginitate ē. Unde ouirginitas que de ignea accensione consistit. robustissimū germ̄ qd̄ de stella maris emanans. omnē spurciā turpitudinis contra se uisissima iacula diaboli sepe dimicans conculeat. gaude in celesti armonia in spe consoreu angloz. Quomodo. Sp̄e sēs symphonizat in tabernaculo uirginitatis. quō ipsa uerbū dī semp̄ ruminat. Quom̄ possit xp̄m amplectari. cū omni deuotione ardens mei amore hoc habens in obliuione qd̄ in concupiscentia carnis in ardore incendi fragile in hoīe ē. uni uirō quē nūquā peccatū reagit adherens. cui et sine omni concupiscentia carnis

coniuncta ē. semp cū illo florens in
gaudio regalū nuptiarū. **N**unc
autē qd similitudinē impediētis uir-
tutib; uidet. na qd om̄s ut & alie uir-
tutes que supra ubi demonstrate s̄
uelim uestib; ex serico induunt.
hoc ē qd in ordine suo piā unani-
mitatē eadē luminaria in m̄tib; ho-
minū parant. etiā quomodo reli-
que uirtutes in dō mollietē induim̄
torū idē lenitatē deuotionis in re-
spectione sc̄arū animarū ueprib;
induricia uicior; caritū habentia.
qd autē quoda albis erimib; recto
capite & asq; amictu pallio; ince-
dunt. hoc ē qd ille in copula cando-
ris innocencie ligaturā uincture pra-
uorū morū in m̄tib; fidelū hominū
n̄ habent. & qd etiā sc̄arib; studis
circūdate n̄ s̄. om̄ino fugientes uicis
studinē uicior;. S; p̄ma a morte femi-
neo ē in capite uelata atq; q̄si casu-
la tanquā cristallus plucida indu-
ta. q̄a uinculū subiectionis humilit̄
dō subiecta portat sup̄na calicet sol-
licitudine om̄nē exaltationē diabo-
licā p̄sternens. pioq; caym idē xp̄o
adherens. humillimū quoq; sacer-
dotē & ab sq; om̄i puluere peccati
purissimū in lucidissima cordis
puritate imitans quō constrieti
& humiles puriq; sacerdotes sumi
sacerdotis cē debent. Seda autē ni-
gros capulos habet. manifeste osten-
dens. qd in capite suo xp̄o abstergit
nigredinē peccator; in hoib;. Tercia
uero dissimilis humane forme ui-

deur. quō hoc misterū habet. ut
hominē ita concumat. q̄n̄nus t̄ratē
& tremiscat de dī iudicio. unde et
specie carit; hoib; q̄a homo sepe d̄m p̄-
ponens timoris eius obliuiscit. qd ip-
sa om̄ino facere recusat. Prima q̄q;
& q̄ta atq; q̄inta albis tunicis uesti-
unt. q̄a circūdate s̄ ueste innocen-
tie quāda p̄didit transgrediens
piā iustionē p̄modū autē meandi
dissimo lilio floridissime uirgini-
tatis cū indito ope simplicis in dō
subiectionis recuperata in saluationē.
qd ante d̄m luceat sicut clarissima
stella humanis oculis igne sc̄it. d̄s
etiā alba calciam̄ta habent excepta
t̄ria sedm̄ specie hoib; n̄ apparente.
quō ipse pulcherrimū opus s̄ in
hoib; qui desideria carnis in se ad-
uulsi deducunt iuxta exemplū
sui saluatoris qd ē splendor splendi-
dissim; una carū hominē n̄ similan-
te q̄a n̄ habet respectū ulli; audacie
semp sollicita c̄n̄ negligens ut ho
qui sepi; sumet p̄contumaciā obli-
uiscit ita dispensat̄e existens iu-
ste admonitionis. ut q̄sq; fidelis
iudiciū dī caute intueat. & excep-
ta q̄ta que cristallinis calciam̄tis
miro modo luceat; calciat. quō
illa in uoluntate sua se constringens
p̄git lucidissimū iter xp̄i. ita mor-
tē etiā in semet ipsa p̄ignē ardorē
sp̄e sc̄i suffocans. Qd autē in eisdē
uirtutib; ē dissimilimudo. hoc ē
qd quāuis unū studiu unanimi-
tē habent tam diuersa opa in

hominib; opant. **P**ropt̄ qd̄ et
 p̄ma imago p̄tendit humilitatē
 que p̄mitis filiū dī manifestant̄
 cū d̄s qui celū & trā in sua habet
 potestate filiū suū mittere ad trās
 n̄ dedignatus ē. Unde etiā portat
 coronā aureā capiti suo in postā.
 tres ramos alicuius exstantes habent̄
 quō ipsa ceteras uirtutes p̄cellens
 et suauit̄ antecedens coronata ē co
 rona aurea scilicet p̄ciosissima et
 fulgentissima incarnatione salua
 toris. qui eā q̄si in capite. idē in hoc
 misterio cū incarnatus ē decorauit. v. 11.
 Que triangularis existit. q̄a tri
 tas ē in unitate & unitas in trinitate.
 fili scilicet cū patre & spū sc̄o un̄
 d̄s & uerū oīa excellens in altitudi
 ne diuinitatis. Et p̄ciosissimis la
 pidib; uiridis & rubra coloris & al
 bis bacis multo fulget ornati. quō
 eadē humanitas saluatoris osten
 dit in sc̄atissima & p̄fundissima
 bonitate sui opis qd̄ idē fili dī
 opatus ē in uiriditate illa cū uir
 tutes iā indoctrina ei uirebant.
 et in rubore sanguinis ipsius cū
 mortē passus ē in cruce saluans
 hominē. atq; in clarissima albedi
 ne resurrectionis & ascensionis ei.
 cū quib; omnib; illuminata & or
 nata ē eccl̄a ut res illa illustrat̄ &
 decorat̄ cui p̄ciosi lapides impo
 nunt̄. Qd̄ autē in p̄ectore suo ha
 bet speculū lucidissimū in quo
 mira claritate imago incarnati
 fili dī apparet. hoc ē qd̄ in humi

litate que in corde sacra tēpli ē in
 beatissima et splendidissima scientia
 pie & humillime ac splendide firmis
 simeq; effulset idē unigenitus dī in
 omnib; opib; suis que corporalit̄ ges
 sit. in quib; se mundo p̄cipue mani
 festauit. Unde etiā & ipsa in illustro
 ri parte corda electoꝝ fidelū con
 signat in eis tribunal suū ponens ōs
 actus ipsoꝝ uidelicet regens & diri
 gens. q̄a solidissimū fundamentū
 omnū bonoꝝ in hoīb; ē. uelut etiā
 in supradicta māna admonitione
 sua ostendit. **S**ed sc̄da designat
 caritatē. quō p̄ humilitatē illa qua
 fili dī incarnari dignatus ē ostensa
 ē etiā uera et ardentissima lapas ca
 ritatis. cū d̄s ita dilexit hominē ut
 p̄p̄t ipsius amorē unigenitū suū
 mitteret incarnandū. Que tota uidet̄
 ut iacinchus aera in alio coloris ui
 delicet tā forma quā tunica ipsius.
 quia incarnatus dī fili p̄ humanita
 tē suā illustrauit fideles & celestes
 hoīes ut res illa iacinchū illustrat̄
 cui imponit̄ ita eos etiā incendens
 caritate ut unicuiq; homini in di
 genti fidei subueniant. sic & uirt̄
 hec induit̄ tunica dulcedinis dī. hoc
 habens officū q̄nū deuocone
 actu & usu omīb; hoīb; in recto lumi
 ne luceat. p̄pter qd̄ etiā eadē tunice
 due zone inestimabili modo auro
 & gemis ornate mirabilit̄ uniret̄ s̄.
 que s̄ in dulcedine dī gemina p̄cep
 ta caritatis bona scilicet & p̄cipua uo
 luntate q̄si & auro uirtis opib; uelut

tu clarissimus gemis mirabili dono sum
datoris composita. Ita ut super utrumque hu
merum eadem imaginis Zona una usque
ad pedes ipsius ante et retro descen
dat. quo eadem precepta in multa solli
citudine portat. unum scilicet in dextera
ut in humero dextero et alterum in pe
cuno ut in humero sinistro scriptum est.
Diligens dominum deum tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex omnibus uiri
bus tuis et ex omni mente tua et proximum
tuum sicut te ipsum. Hoc tale est. Sic debet
diligere dominum deum tuum quod dominus tuus est.
uidelicet hoc honore quod dominatur omni
creature et deus tuus quia ipse est non habens
inueniuntur scilicet creator omnium existens.
Ita ut propter amorem eius in corde tuo pri
mum occupes et persternas carnem corpo
ris tui quod ipsi ualde durum est. quia pri
mum deuicta carne per modum regnabit
spiritus tuus uite et deum in anima tua
sic intelliges ut mandata eius scienter
custodias atque ea non pigro opere complas.
Et deinde hoc modo omnes uires cor
poris et anime tue subieuerunt. quo
hec prima uictoria in corpore tuo
facta est. Ita ut te in omnibus his propositi
tis causis dominum fortissime in tua mente
comprehendas quod tibi tam firmum propugnaculum
est contra insidias inimicorum tuorum.
Ita ut fortitudinem eius in periculis rebus
nullus pertransire ualeat inimicus.
quia mens tua omnia hec continere
debet in se confirmans et consoli
dans cuncta que agis. Hec ergo facies
toto corde tota anima et omnibus uiribus
et omni mente tua. Ita ut nichil

deficiat tibi infide. quantum non con
sentias ulli rei que repugnat deo
te diuidens in aliena. scilicet ut colligas
te ad dulcedinem dilectionis et dili
gens et te ipsum. Quomodo. Si diligis
deum diligis salutem tuam. Et sic te in
his omnibus te diligis. sic diliges et proxi
mum tuum qui quisque fidelis homo est. et
proximus existens in christiano nomine ac
infide. Ita ut sic gaudeas in eius recta
prospicitate et superna saluatione ut fi
deliter infide conseruetur. sicut etiam
letaris de tua salute. Hoc ergo gemi
num opus caritatis sit in homine des
cendens usque ad pedes eius idem ad fi
nem consummationis ante ipsum scili
cet apparet in lege dei et retro in
hominis uidelicet subuentione. ut et
homo sic caritatem sectetur quantum
in recta morte perueniat ad perfectio
nem uite. sic etiam eadem caritas super
in uerbis suis declarat. **C**reata
autem imago significat timorem
domini. qui post hanc caritatem quam
deus hominibus manifestauit cum filium
suum propter mortem subire uoluit
in membris fidelium surrexit. Ita
ut celestia plenius intelligerent
et perfecti quam prius adimplerent.
quam nunc uides in eodem seminare
habitu ut in priori uisione eam ui
disti. quo incommutabilis deus simili
et non dissimili honore et reueren
tia habendus est in omni factura
et creatura ipsius. ut etiam super
declaratum est. Est quoque maioris
ac longioris stature quam ceteri

171

uirantes dissimilisq; humane forme
 quia ipsa peccatis angustia & tremore
 re infert hoib; ita ut magnitudi
 ne sume maiestatis & altitudinē .xxv.
 diuinitatis ipsius pspicacib; oculis
 semp considerando pauescant
 quō dō omnib; hominib; multa ue
 neratione merendus ē q̄a ab ipso
 et n̄ ab alio creatū s̄. Unde etiā eadē
 uirtus specie hoīs n̄ habet q̄a con
 tradictionē illā ut dō in male factis
 resistat ut sup̄ dictū ē abiect. figens
 tantū uirtore cognitionē suā in
 dīm p̄gensq; reclusissima munera uo
 luntatis ipsius. Idō & plurimos ocu
 los undiq; in se habet tota insapien
 tia uiuentis q̄a p̄ oculos boni intel
 lectus ubiq; se circūspicit. dīm intui
 endo in omnib; mirabilib; cū ut in
 bonis opib; rectū it̄. habet & in ma
 lis confusione diaboli p̄ cognitionē
 dī p̄transcat. oīs tali modo in sapi
 entia fulgens & iniquitatē relinquit.
 atq; sapientē domū sibi in uita edi
 ficans. Induta ē quoq; q̄si umbro
 so indumento p̄ qd̄ idē oculi p̄spici
 unt q̄a circūdata ē ualidissima
 constrictione frangens desideria
 carnis in hoib; & aspiciens p̄ eandē
 abstinentiā in lum̄ uite in quo mi
 rifice fulget homo in beatitudine.
 Quotq; timere tremat corā me
 quō angustia & tremore ponit
 in cordib; ignitorū hominū ita ut
 turbine & fragilitatē carnis sue
 semp habeant in pauore uelabant
 in peccatis & ne fiducia suā in semet

ipso aut in alios hoies ponant s; in
 eū q̄ regnat in eū uelut etiā ipsa
 ut sup̄ dictū ē in querimonia sua
 consistet. **Q**uarta uero declarat
 obedientiā quō p̄ timorē illū qui in
 in reuerentia exhibet p̄ceptis etiā in
 eis congrue obediūt. Unde & nuicū um
 culū collū portat q̄a candidissimas
 facit m̄tes hominū p̄ subiectionē fi
 delis obedientis. cū ubiq; fortitudi
 nē colli uoluntatis sue deserit & inno
 centi agno scilicet filio meo adherent.
 atq; manus & pedes candido religa
 mine habet ligatas. quō ad opus
 xp̄i & ad uia ueritatis in albedine
 uere fidei ligata ē n̄ faciens neq; ua
 dens sedm̄ se s; sedm̄ uocē p̄sidentis
 dī ut etiā in p̄dictis uerbis suis de
 monstrat. **Q**uinta autē designat
 fidē q̄a p̄ hanc obedientiā qua p̄ p̄s
 p̄ceptis meis obediūt mandata fit
 etiā credulus in fide. ta fidelit̄ com
 plens in ope que solent p̄cipit in ad
 monitione. Et hec circa collū rubeū
 torquē habet. quō undiq; in fortu
 tudine sua fidelit̄ p̄seuerans marty
 rio sanguinis decorat. fiducia suā
 n̄ in fallaces uanitates ponens s; in
 dō sedm̄ qd̄ & ipsa de se ut sup̄
 ostensū ē declarat. **S**exta uero p̄
 figurat sp̄e que p̄ fide credendi in
 dīm surgit. ad uitā uitā n̄ habita s;
 in celestib; usq; ad t̄pus p̄penie re
 muneracionis celata. ad quā eadē
 spes toto desiderio anhelat ut mer
 cennarius ad mercedē suā & ut pu
 er ad debitā sibi hereditatē.

Unde etiā tunica pallidi coloris in
dunt. q̄a fiducia op̄is sui q̄si in pallo
re circūdat̄ cū n̄dū in p̄sentia remu
nerata ē. s̄. ad q̄d semp̄ genitib; suspi
rat hoc futurū multa fatigatione ex
pectat. Quod autē cruce passionis
crucifixi filii mei ante eā in aere ap
paret ad quā ipsa oculos & manus
cū multa deuotione erigit. hoc ē q̄d
ad martyriū eidē unigeniti mei ce
lesti desiderio q̄si in aere plurimā fi
ducia in m̄tib; fidelū parat. ita ut
adeū inuētore uisū fidi & clarissima
opa sua laboris humili & sincera in
tentione erigant. sicut & uirtus eadē
supius ostendit in oratione sua. .xxviii.

Sed septima p̄tendit castitatē quō
p̄ quā hoīes sp̄e suā plenit̄ posu
erunt in d̄m. crescit in eis p̄fectū opus.
ita q̄d se incipiunt a carnalib; desi
deriis constringere in castitate que
in flore carnis acutissime sentit ab
stinentiā. ut in uenula scilicet sen
tit ardore concupiscentie nolens ta
men in uirū respicere. Sic castitas ab
icit omnē spurciā in pulcherrimis
desideriis. anhelans addulcissimū
amatorē suū qui ē suauissim̄ & a
mantissim̄ odor omnium bonorū in
delicis cunctarū uirū uirtutis
constante ab amatorib; suis aspi
ciendus inuētore pulchritudine aīe
unde & ipsa lucidiore & puriore
cristallo tunica uestit̄. que ita in
candore relucet ut a qua resplen
det cū sole p̄fundit̄. quia luci
dissima in simplici intentione

& purissima absq; omī puluere ar
dentis libidinis concupiscentiarū
mirabiliter confortata p̄ sp̄m sc̄m cir
cūdata ē ueste innocencie lucente
inclarissima albedine fontis aque
uue. qui ē splendidissimus sol cōc̄
claritatis. Qd uero sup̄ caput eī ex
pansis q̄si ad uolandum alis colūba
stat. uersa sedm̄ faciē illi. hoc ē q̄d
castitas in uincio suo uelut in capite
suo p̄ expansionē & obumbrationē
alarū idest p̄ p̄tectionē sp̄s sc̄i con
forta ē faciētiā eā diabolicarū insi
diarū uicissitudinē transuolare.
cū p̄ igneū amorē sc̄e inspirationis
illuc se dirigens aspiciet. ubi castitas
uultū dulcedinis sue manifestat.
p̄pter q̄d apparet etiā quasi inuen
ire ipsius uelut in speculo candi
dissimus infans. cuius frontis inscrip
tū ē innocētia. quō in uiscerib; pu
rissime & audentissime uirtutis
huus ē inuolabilis & pulcherrī
ma ceruissimaq; integritas. habens
rudē formā p̄p̄t̄ integritatē sim
plicis infancie. sic & frontis idē cog
nitio eī n̄ arrogantiā & elatā sup
biā. s̄. simplice ostendit innocē
tiā. Et q̄d in dextera manu regale
seceptū habet sinistra ad pectus suū
ponens. hoc ē q̄d in dextera salua
tionis philū di regē cunctorū uita
manifestata ē in castitate. sinistra
libidinis p̄ eundē p̄pugnatorē con
fundente & ad nichilū redigente
in cordib; eā diligentiū. Quomodo.
Quia n̄ uult libidini ullā dimitte

re libertatē. s; ut acer uoluerit pu-
tridū cadaver rapiens constringit
& ad nichilū deducit. sic ipsa libi-
dine corā dō ferente abicit & omīno
comertit ita ut nec sub ea spirare ua-
leat. sedm qd etiā in uerbis suis sup
manifestat. **S**ed qd infūmitate
p̄fate obumbrate colūnā aliā pul-
cherrimā imaginē uidet. hoc ē qd
sūma & p̄cellētissima pietate om-
nipotentis in ipsa incarnatione sal-
uatoris splendidissima pietate om-
nipotentis incarnatione saluato-
ris splendidissima uirtus scilicet
grā dī manifestata ē. que fortissi-
ma plenitudo existit in dō monens
homines penitentiā agere. ut p̄cā
relaxent. ab ipsis p̄p̄tate nequicie.
que nudo capite stat. q̄a om̄ib;
cū querentib; apta ē dignitas & cla-
ritas ipsius. crispus & subnigrus
capillos habens. quō unigenitus dī
sub tortuoso & in p̄lexo in uigre-
dine infidelitatis sue iudaico po-
pulo. humanitate absq; macula
peccati in uirginea carne induit
se. Et faciē uirilē habet tante ar-
dentis claritatis. ut eā p̄spicue con-
siderare n̄ possis ut faciē hoīs. q̄a
grā dī in uirtuosa uirtute ompas-
dans uitā in uita apparuit. ita ar-
dens in clarissima diuinitate. ut
omnē uisū tā intiorē quā extiorē
hoīs excedat dū adhuc grauedi-
ne corporali grauat. nec ita apta
in secretis suis apparet. ut iudi-
cio hominū nuda apparat. s; ab

scōsa. q̄a iudicia diuine gr̄e oecal-
tata s;. Qd autē ē purpurea & subni-
gri coloris tunica induta. hoc ē qd
opus gr̄e dī ardens in caritate se in-
clinat ad inuigredinē peccatorū. q̄si in-
dūmū hominū. Quom̄. Ita qd mo-
uet illos ad salutē eos. leuans dedito
peccati ad spectaculū luminis p̄pe-
nitentiā. quō ut dies fugat tenebras.
sic ipsa aufert facinora redifican-
do in penitentiā peccatores ad uitā.
Cui etiā sup utruq; humerū eādē
imaginis Zona una coloris rubi-
cundi exoritur ante & retro usq; ad
pedes ei se extendens in terra ē. q̄a
grā dī se inclinans ad fideles hoīs
infortitudine & pietate sua. leuat
eos sursum ad celestia. Quom̄. Hoc ē
his duob; tinerib; Zonarū tangens
uidelicet anxietatē fragilis carnis
in sanguinea pugna desudantis.
& uirtutē roboris aīe in cōpe repen-
tis & trahens eos in rubeo & in croceo
splendore humanitatis & diuinita-
tis filii dī. scilicet serenissimi solis ad
amorem supno. ita ut sibi met ipsi
in concupiscentia peccati fidelis
homo resistat in integritate gr̄e
tactus uidelicet corā se adiuturū
& p̄ se ad mortificationē uiciorū
quā in uirtutē bono fine consumet
opa sua in diuitis in eis exoptabili
et delectabili textura. S; qd circa
collū habet episcopale palliū mira-
bili modo auro & p̄ciosissimis gr̄e-
mis adornatū. hoc ē qd xp̄e filiū
dī sum̄ sacerdos patris existens.

ubiq; in fortissima uirtute sacerdotale habet officium. qd auro sapientie et gemis uirtutum ab imitatorib; ipsius umbris eorunde fidelium suor; pgram di debet decorari. Unde et splendor candidissim; ita ea ubiq; circūdat. ut nusquā nisi inante a capite uidelicet & deorsū usq; ad pedes ei ipsā inspicere possis. quō serenissimo candore midie omnis grā ipsius circūdata ē que in misterio diuinitatis in retro actis tēporib; ante humanitatē saluatoris inuisibilis et incognita latuit. tamū ab eide saluatoris incarnatione ita usq; ad ultimū mēbre ipsius qui circa finē seclī futurus ē qmū humano intellectu possibile ē apertius in opib; suis manifestata declarat. S; brachia & manus atq; pedes ipsius tibi adiudendū obumbrat s; quia fortitudo & opus atq; finis muneris grē di in hominib; nulli grauato corpore ad cognoscendū pleniter apparent. Qd uero splendor qd ea circūdat. oculis undiq; plenus est totusq; uiuens. hoc ē qd diuina midia grē di adiuncta. multas miserationes oculor; plurimarū midiarū suarū ostendit. indolores hominū aspicientes qd dñm sequi desiderant. omisq; uiuens in consolatione et in saluatione animarū ipsor;. nullo mō parans uicis p dmonē s; in tā. Atq; hac & illac se diffundit ut nubes diffluere solet. quō pcedit iustos ut sibi p uideant nec cadant. subsequens peccatores ut penitent &

resurgant omnib; ipsā querentib; celesti dono se manifestans. ita ut nunc laciorē nunc autē constrictiore se reddat. qā in miseris & plangentib; cordib; fidelium. aliquando multa fructuositate exuberat. ali quando etiā in flagitiosis & duris mentib; peccator; se contrahens ppter ariditatē illo;. Propt̄ qd etiā ipsa pcedit & subsequit̄. tangit & monet hoies ut p̄dictū ē. quatinus qd filii di eē desiderant uerba ei ardentē suscipiant. & suscipientes compleant caduca scilicet contemnentēs & mansura cōplectentes. sic et ipsa uirtus in superiore exhortatione sua filios di alloquit̄. Qui autē acutas aures interioris intellectus habet. hic in ardente amore speculi mei ad uerba hec anhelat. et ea in conscientia animi sui conscribat.

Nota visio tere partis.

Hec
vidi
ultra

psua colunā humanans
saluatoris turrim lucidis
sim splendoris pdicto la
pideo muro meridiane
plage eide edificu nam
posita ut intra & foras
ipsū edificu uideri pos
set. In modis quide ubiq; in utiori
parte circuitus sui qnq; cubitoꝝ tan
te autē altitudinis ut ea discernere ne
quiret. S; & intē turrim istā & colunā
humanans saluatoris fundamentū
solum erat postū muro n̄ dū desup
edificato. S; tantū interruptus & uacu
us locus apparens longitudinis erat
cubitu unū ut etiā supra p̄monstra
tū ē. Et turris hec n̄ dū fuerat
ad plerū edificata multa tam soler
cia & uelocitate p̄ plurimos opartos
assidue construebat. habens mer
cū summitans sue septē ppugna
cula mira fortitudine constructa.
Ab utiore autē parte pdicti edificu
uidi quasi scala usq; ad eacū tur
ris eide erectā & ab uno usq; ad sumū
ingradib; ei quanda multitudinē ho
minū stantū igneas facies & alba ue
stīta s; nigra calciamta habemū
& utē eos aliq̄s similis quide secant.

f; maioris stature & splendoris ipsa
turrim multa diligentia utentes
Deinde in septentrionali plaga eide
edificiu uidi mundu & homines q̄ de
semine ade pertant. inter p̄dictu luci
du muru speculauit scientie ipsius
edificiu & ambitu circuli q̄ de sedente
ut uno p̄tendebat discurrentes. ex
quib; multa ide edificiu int̄ turrim
p̄cursus uoluntatis di & colunā diu
nitatis uerbi ipsius p̄ p̄fatu muru spe
culauit scientie utrando & exundo
transibant. ut nubes hac & illac dif
fundit. S; qui ipsu edificiu intrabat.
candidissima ueste induebantur.
Quor; alii de suauitate & lenitate eide
uestis gaudio magno letificati. ea ren
nebant. alii autē q̄si de grauedine &
difficultate ei mistes effecti uia exuere
uolebant. Quos benigne uirtus hec
quā scientiā di pridē nominari au
dierā. sepius conpescens. unicuiq; eor;
dicebat. Considera & custodi ueste. q̄
indutus es. Iudiq; quod q̄dā eor; his
uerbis castigati. quāuis ide indum
tū ipsis difficile uideret. illud tam
cū multo sudore reuebant. quidā
uero eadē uerba subsannantes.
uesteq; ipsa furiose exuentes abiecerūt.
ad mundū redeuntes unde uenerat.
multaq; p̄seruitantes. multa in uulua
selariū uanitati didicerūt. Quor; alii
unde edificiu tandē reuersi ueste q̄m
abiecerant. nerū tollentes sibi indue
bant. alii autē reueri nolentes. ea de
nudati in mundo ignominiose rema
nebant. Et uidi q̄d q̄dā sordidissimi

& nigerrimi quasi pinsamā exentati
abaquilone uenientes in ipsu edifi
ciu currebant. turrimq; p̄fata bachan
do inuadentes in ea ut serpentes sibi
labant. Ex quib; quidā ab hac stulti
cia cessantes mundi effecti s; alii in
eadē nequicia & sorde sua p̄secutan
tib; S; & intra ide edificiu conspexi
uersus eandē turrim q̄si septē albi co
loris marmoreas colunas. in mirā ro
tunditate tornatas stantes. altitudi
nis septē cubitoꝝ. & in summitate sua
quasi ferreū & rotundū habentes ta
bulati. decem aliquantulu in altitudi
nē sursum erectū. In cacumine autē
eide tabulati uidi q̄si pulcherrimā
inagnē stantē. & ad hoies in mundū
aspiciēte. cui caput uelut fulgur
tanto nitore radiabat. ut illud ad
pleni n̄ posse considerare. Et manū
ad pedes suū reuertente. cōposue
rat. pedib; ipsius in eodē tabulato
mibi ad uidentū occultatis. Circulū
autē in modū corone multo fulgen
te splendore habebat in capite. S; et cincta
aurei coloris indubat. in qua a pec
tore deorsū usq; ad pedes. Zona
una descendens. p̄ciosissimarū gē
marū ornatu. uiridis scilicet albi
et rubei atq; aerei purpureo fulgo
re int̄ lucente coloris decorabatur.
Et clamabat ad hoies q̄ in mundo
erant dicens. **O**tardi. cur n̄ uen
tis. Nonne succurreret uobis. si ue
nire uelletis. cū ceperitis uia di cur
rere. culices & musce streptu suo
uobis in pedimto s; S; uos flabellū

inspiracionis sp̄s sc̄i accipite. & eas
a uobis q̄nto eius abigite. Vobis cur
rendū ē. & ad id uobis ē etiā adiu
uandū. Ad seruiciū d̄i n̄ fide uos
cehibere. & confortabimini manu
ipsius. S; in pauim̄to ipsius edificiū
tres alias imagines uidi. q̄rū una
p̄fatis colūnis ac climis erat. & reli
que due ante ipsā sibi collateralē
stabant se om̄s ad colūnā humani
tatis saluatoris & ad p̄fatā turri
dirigentes. Que autē ipsis colūnis
ac climis erat tante latitudinis ap
paruit ut latitudo q̄nq; hominū
sibi astantū notari potest. tante
autē p̄crinitas ut longitudinē ei
p̄fecte discernere n̄ ualere. ita etiā
qd̄ p̄ om̄ne hoc edificiū p̄spiceret.
Magnū etiā caput & claros oculos
habens. acutissime in c̄lu uidebat.
tota candida & plucida existens.
ut serenissima nubes ē. Aliā autē
formā hoīs in ea nullā conspici.
Et p̄ om̄i edificiū ad om̄s reliquas
uirtutes clamauit dicens. **U**
irtutes strenue surgamus. q̄a
lucifer tenebras suas p̄ om̄ne mun
dū diffundit. & difficemus turre
& confirmemus eas celestib; p̄ pug
naculis. quō idē diabolus aduer
sarius & repugnator ē electorū d̄i.
Qui ut primitus plurimū uoluit
& t̄ptauit in sua claritate. sic etiā
nē plurimū uult & t̄ptat in sua
tenebrositate. Nā malicia & neq̄
cia suā sufflando & spargendo
dilatat. nec ab hoc cessare uult.

Aduersū hęc uos celestes milites su
mus posite. in malicia & nequicia
sua illū supare. alioq̄n hoīes p̄ illius
aduersitate n̄ poterit in mundo sal
uari. Et ut ipse in p̄mo ortu suo re
pugnare t̄ptauit diuinitati. sic etiā
imitator ei am̄ x̄p̄e in nouissimo
t̄pore resistere t̄ptabit incarnatio
ni d̄ni. Lucifer cecidit in uicio tem
porū. am̄ x̄p̄e quoq; corruerit in fine
eō. Tunc q̄s uerus d̄s sit cognoscerit.
& quis sit qui nūquā cecidit uide
bit. Ut autē lucifer sectatores habu
it demones qui eū ab altitudine ce
li subsecuti s̄ in casū d̄nationis.
sic & adhuc habet hoīs im̄ta qui eū
subsequunt̄ ad interm̄ p̄ditionis.
S; nos uirtutes posite sum̄ contra
astucias & sufflaciones ipsius. q̄s
emittit in mundū ad absorbendū
aias. ita qd̄ om̄s artes ei ad nichilū
p̄ nos in animab; iustorū redigant̄.
quatinus ex om̄i parte confusus ap
pareat. Unde & p̄ nos d̄s agnoscerit. q̄a
n̄ debet occultari. s; manifestari. quō
iustus ē in om̄ib;. Prior autē illarū
que ante hanc imaginē sibi collate
rales stabant. armata uidebat̄.
galea scilicet lorica oceris. ac ferreis
crotocis induta. tenens etiā euagi
natū gladiū dextra. hastā autē si
nistra. Et sub pedib; suis horribilē
draconē conculcans os illi ferro ha
ste transuerberabat. ita ut idē in
mundissimas spumas euomeret. S;
& gladiū quē tenebat. q̄si ad feri
endū fortit̄ uibrabat. Et dixit.

Fortissime d[omi]n[us] q[ui]s potest tibi resi-
stere & repugnare. Hoc n[on] potest
serpens antiquus. ille draco diaboli-
cus. Unde & ego tuo auxilio illi re-
pugnare uolo. Ita ut nullus in p[ro]ua-
lcat. aut me deiciat. nec foris se habeat
aut debilis. nec princeps aut abiectus.
nec nobilis aut ignobilis. nec diues
aut paup[er]. Ego fortissima calipsie.
uolo omnia arma ad bella d[omi]ni apta fa-
ciens inuictissima. in quibus. tua e[st]
uolo acris acutissima. quo nullus me
p[er]fringere poterit in fortissimo d[omi]no.
p[ro]p[ter] que tua surrexi ad deiciendum dia-
bolu[m]. Unde & fragilitati hominu[m] sep-
cerissimu[m] ero refugiu[m]. dans molli-
cia ipso[rum] incidente acie ad defen-
dendum se. O suauissime & pussime d[omi]n[us].
ad uina contritus. Altera uero ima-
go ut crepserat. Ita ut in naturali loco
capitis & utroq[ue] humero suo caput
appareret. medio tam[en] aliquantu[m]
sup[er] eminente. S[ed] id[em] mediu[m] & q[ui]d
ad dext[er]as ei[us] erat tanto fulgore radi-
abant ut claritas ipso[rum] uisu[m] meu[m]
reuerberaret. Ita q[ui]d utru[m] uide[n]s au-
muliebre formam haberent p[ro]fecte
considerare n[on] ualere. illo aut[em] q[ui]d
a sinistris apparebat. aliquantu[m]
obscuro & muliebris consuetudine
candido uelamine uelato. Tunica
uero ex albo serico eade[m] imago in-
duta fuerat. & candidissimis calci-
amentis. Et in pectore suo signu[m] cru-
cis habebat. circa q[ui]d etia[m] splendor
magnus in eode[m] pectore uelut au-
roram fulgens rutilabat. In dext[er]a

.13.

aut[em] nudu[m] tenebat gladiu[m] que[m]
pectori suo & eade[m] cruce cu[m] multa
deuotione apposuit. Et uidi in
fronte medii capitis scriptu[m] sc[ri]ptas
& in fronte dext[er]i radice boni & in
fronte sinistri n[on] parens sibi. Et me-
diu[m] ad alia duo aspiciens dicebat.

Prior de sc[ri]pta humilitate. In ipsa
nata su[m] ut infans nascit[ur] in ma-
tre. P[ro]p[ter] su[m] etia[m] educa[n]ta & confortata
su[m] ut p[ro]nutrice puer[is] curat[ur] ad
fortitudin[em]. Quia mea humilitas p[er]
transit[ur] sup[er]at omnia contraria.
que a lus etia[m] intollerabilia s[un]t. Et
caput q[ui]d ad dext[er]a[m] ei[us] erat. respi-
ciens ad caput p[ro]ncipale ante.

Ego in primo orni radice in
monte excelsi culminis. q[ui]d
d[omi]n[us] e[st]. Et ideo o sc[ri]ptas ut stare possis.
oportet ut ad heret[ic]a uiscerib[us] uis-
q[ui]d aut[em] ad dext[er]a[m] ipsius stabat. etia[m]
ad id[em] p[ro]ncipale caput suu[m] uidens
dixit. **Q**ue oue oue q[ui]m ta[m] rigi-
da & ta[m] inflexibilis su[m] q[ui]d me ta[m]
uix sup[er]are possu[m] o sc[ri]ptas ad tuu[m] aux-
iliu[m] q[ui]a sine me stare n[on] poteris si
fugero. Ach ach ach bonu[m] negli-
gentu[m] q[ui]a me tam[en] oportet in que-
rissimam sp[irit]u[m] eradicare. que me
pungendo conat[ur] ad p[ro]ncipale in-
pellere. si etia[m] eruer[is] ante qua[m] in
me tota dimerget[ur]. & ante qua[m] ue-
luti in putrido cadauere in me
confoueat. o sc[ri]ptas ut libere p[ro]scue-
rare possis in te. rapacissimu[m] dia-
boli laqueu[m] deuitare uolo. & cu[m]
diru[m]pe in uero d[omi]no. Et utru[m] q[ui] se

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

~

.viii. s. **d**ebat. instituit. dicens. **I**ncarna
 to di filio uoc. mo noui ppli p doctri
 nā ipsius inspū scō ad saluationē
 subleuata surgens. confortatione
 uirtuosoz hominū in exhortatione .x.
 beatarū uirtutū munita aduersus
 immanissimū hostē cui nullus ho
 minū resistere ualet nisi grā dī
 adiutus. se in expugnabile dī ad
 uitio exhibet ut nulla arte insi
 diarū ei cūcti aut deleri possit .xv.
 ado. Unde & turris hec quā uides
 ultra p̄fata colūmā humanitatis
 saluatoris. p̄figurat eccliam que
 filii mei incarnatione cōpleta
 noua constructio in omni bono ope ex
 orta ē. in fortitudine & altitudine
 celestiu actuū ut munitissima turris
 ad resistendū iniquitati opposita
 diabolo. **Q**uia pp̄t & lucidissimi
 splendoris ē p̄dicto lapideo muro
 meridiane plage eidē edificata ita
 inposita. ut intra & foras ipsū edi
 ficū uideri possit. q̄a seruenissima
 luce humanitatis filii dī illustrata.
 uiuentes lapides p̄ calore sp̄s scī hoc
 modo succensos in diuino ope ha
 bet. ut & in uerbi scie me scriptura
 rū celestis intellectus ac cetero stul
 ticie sc̄larū rerū. nec n̄ fidelib; et
 infidelib; in edificatione illa quā
 sumus pat̄ p̄ unigenitū suū opat̄.
 apte demonstrēt. **A**ltitudi
 nis quidē ubiq; in uerbi parte cir
 cuitus sui q̄nq; cubitū ē. quō am
 plitudinē oīs uitae in spectionis
 & intentionē totius continue me

ditationis p̄q̄nq; sensus sui ornat
 infusione sp̄e scī cū omnib; uirtutib;
 illis q̄s uerus agnus ei manifestat.
 ad honorē eidē agni uidelicet spon
 si sui remittat. **G**ante autē altitu
 dūis apparet ut cā discernere ne
 queat. q̄a maior altitudo & p̄fun
 ditas diuine sapientie & scie me in
 ecclastico ope ē. quā cor humanū
 fragile & mortale p̄seruari possit
 sua estimatione. **S**ed q̄d int̄ turri
 itā & colūmā humanitatis saluato
 ris fundamentū solummodo ē postū
 muro n̄ dū desup edificato. s; tamū
 inruptus & uacuis locus apparet.
 longitudinis cubitū unū. ut t̄ etiā sup
 p̄monstratū ē. hoc ē q̄d de ecclia inde
 sponsatione filio meo adiuncta. mag
 nū adhuc p̄conū in scie me dī q̄si
 infirmo fundamto occultatū manet.
 qd n̄ dū in cōpleto ope p̄fectionis p̄
 palatū resplendet. s; sine ap̄one in
 humanis cordib; uacat. longitudi
 nis tamū unū hōis quo sensus hominū
 in potestate unū ueri & omp̄s dī s;
 ita qd etiā homo in scie me boni &
 mali p̄intellectū suū potest cape qd
 sibi utali sit. ut & tibi apta ostensio
 ne supra manifestatū ē. Et qd tur
 ris hec n̄ dū ē ad plēnū edificata.
 multa tam solertia & uelocitate
 p̄ plurimos oparios assidue constru
 tur. hoc ē qd eadē ecclia ad cursū
 & ad statū illū p̄uenit ad que p̄uen
 tura ē. quāuis multa sollicitudine
 & industria p̄derrantē. Laborem tē
 porū intransientib; & supuenientib;

filus suis cotidie sine dilatione ad ef-
fectu decoris sui ppare n̄ cesset. .xv.

Pabet tam incircumsumptis sue
septē ppugnacula mira fortitu-
dine constructa. quō circūdata ē in cel-
situdine celestiu opū septē inexpug-
nabilib. domis scī sp̄e. que tamē vir-
tutis existunt. ut nullus adversari-
ca possit. destructe. uel p̄ altitudinē
m̄tas sue. ad ea sup̄be ualeat p̄tingere.

Quod autē ab inferiori parte p̄dic-
tū edificiu uidet q̄si scala usq. ad
caecum turre eidē creta.

hoc ē qd̄ in ope illo qd̄ sup̄nus pater
indiuino consilio p̄ filiū suū op̄atus
ē. multa in unanimitate gradus flo-
rentis in simplicitate constitutionis
eccl̄astice p̄cessionis s̄. ad altitudinē ce-
lestiu secretorū p̄tingentes. in quib. eccl̄a
confortata & roborata consistit. Et ab
imo usq. ad sumū gradib. cū quedā
multitudo hominū stat. q̄a ap̄mus
tēporib. desponsationis eidē eccl̄e.
usq. ad nuptiale tēpus illud cū ipsa
ap̄te cū sponso suo in pleno numero
filiorū suorū gaudebit. in gradib. consti-
tutionis p̄ceptorū dī cū quib. ipsa edi-
ficata ē. lucebunt ap̄lica luminaria.
cū a tenebris infidelitatis sua timo-
ne defendentia.

Vnde etiā igneas
facies & alba uestim̄ta s̄. nigra calcia-
menta habent. quō intellectu-
sensu eorū idē ap̄licorū rectorū spectabi-
lis fides credere scilicet in unū dīm-
p̄ardorē scī sp̄e in ipsis q̄si facies ac-
censa ē. ita qd̄ & ppurissimā clarita-
tē inueste bonorū opū corā dō & sc̄lo

resplenduerūt. ingris tam̄ induunt
pedū apparentes. q̄a tenebra in fide-
litate & sordis multiplicū scelerū in-
credulorū pp̄lorū p̄transierūt. q̄s suo ex-
emplo ad uia iusticie quāuis multa
difficultate tam̄ conuertentes p̄duxerūt.

Sed qd̄ inter eos aliq̄ similib. qd̄
secundis s̄. maioris stature & splen-
doris apparent. hoc ē qd̄ int̄ eos dē
eccl̄asticos defensores p̄mi fundato-
res ipsius eccl̄e s̄. qui cā primū post
filiū dī suā p̄dicacione edificauerūt.
eundē qd̄ tēporē habent. que &
sequaces eorū qui eos p̄cipue imitari
noscunt. quō scdm̄ hoc ut illi p̄cesse-
runt. sic isti subsequi s̄. cū tam̄ forma
p̄stantes. q̄a ipsi nullū aliū p̄decesso-
rē habebant. a q̄ exemplū noue gr̄e
traherent. p̄ter filiū dī ab eui ore
uerbū uite audierūt. itaq. eos clari-
tate p̄cellentes. quō fulgorē incar-
nationis ei p̄ccatis p̄sentialit̄ uide-
runt. Qui & ipsā turrē multa dili-
gentia intuent. q̄a sponse dī in amo-
re diuino sue pietatis sollicitudine
adesse n̄ cessant. ut in robore suo
p̄fecte consistat. ut scriptū ē. .xvi.

Sicut turre dauid collū tuū.
que edificata ē cū ppugnacu-
lis. Om̄ne clipei pendent ex ea. oīs
armatura fortū. Hoc tale ē. h̄c in
carnatio filii sum̄i rectoris fortis-
simi scilicet leonis. ex uirgine flo-
riditate ueniens fortissimū in stru-
mentū noue gr̄e posita ē. sic fortitu-
do fidei tue. onoua sponsa incorrup-
ta durans. certissimū munim̄ fide

135
us ppli constructa ē. Quomodo for-
tissimis uirib; nus assunt & adherēt
om̄s munitiones filioꝝ tuoꝝ q̄ mirri-
cudu s̄ noua illustratione de uiuo
& purissimo fonte stillantū q̄s ha-
bet in hac fortitudinis comunione.
ut collu reliquo corpori ē unctū ē.
ita ut nec destrui. nec dissipari pos-
sis. sic nec uictoriosa instrumta ue-
ri dauid poterit superari. Quom̄. Hirt
xpi ihu filii dī fortissima turris ē.
in qua uictoriosissime mulierie fide-
liū inuictissima p̄batione exerceant
quib; nullus aduersarius se p̄uale-
re glābit. q̄a in se eundē xpm̄ uerū
dīm & hominē continent p̄ quē in
sedā regeneratione oīs cōpago filioꝝ
tuoꝝ in salutē. decessissime p̄tri-
ditur. Unde & eadē purissima incar-
natio a p̄phis p̄dicta. & p̄ciosissimis
lapidib; uirtutū adornata. cū p̄pug-
naculis aplice doctrine. idē cū plan-
tatorib; iusticie ueri luminis in uni-
uersū orbē ad salutē credentū p̄-
palata ē. ut hec parabola demonstrat.

Quā q̄dā urbē marmortā habens
in ipsā intonuit plurimusq; ce-
laturis muros eī intērius celauit. de
quib; ipsa acutissima limationē
in politā lapidū exspirauit. Quo
facto. idē dñs in unico uerbo suo aq̄s
aquarū dicebat. ut sua effusione
equalitatē facerent supra montes.
Et hoc etiā pacto. ignē ignis silentē
admonuit. ut parua tabernacula
pararet. Quo etiā ad unpleto. eadē
tabernacula ita in altū p̄ficerēt. ut

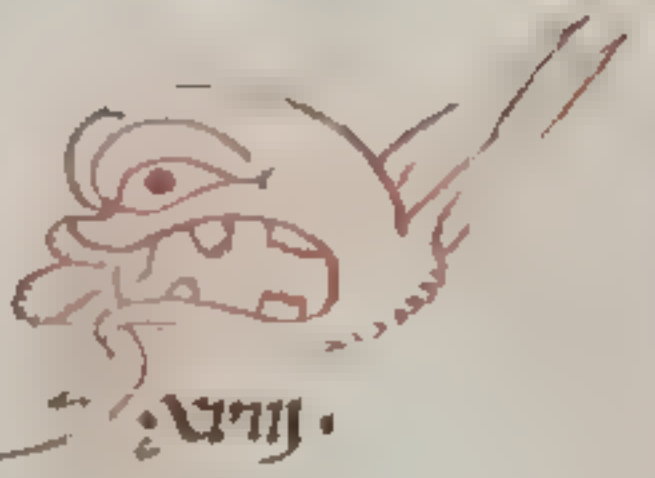
urbē illā celeri p̄fectū. sua excellerent
altitudine. Hoc tale ē. Dñs iste ē ille quē
nūquā p̄cessit ali' dñationē. s; ipse solus
sup̄ om̄a & in om̄ib; ē. q̄a nichil ante
eū nec post eū inuentū ē. ac idō dñs
omniū ē. Hic nobis urbē chorū scilicet
p̄phetarū aduersus rabiē scilicet
tēp̄statū forte & constantē in sua pote-
state habuit. quō infusione habuit.
quō infusione sp̄s sc̄i repleti erant cū
in eos idē dñs intonuit. ita qd̄ in eis ex-
spirationē illā susceperunt qd̄ misteria
eius obscuris uerbis p̄ualerēt. ut p̄mū so-
nus audiret eū n̄ dū uerbū cognoscerēt.
sonū tam̄ p̄pheticū uero uerbo filio
scilicet dī incarnato subsequente. Qui
dñs multiplicēs celaturas in cordib; eorū
fecit cū intellectū ipsorū multiplici spū
sapientie infudit. ita qd̄ in sp̄uali sensu
p̄funda dī tā p̄sentis quā futuri uide-
uerēt scilicet p̄phetauerēt. p̄ quē acutissimo
sermones contra conuictos mores ho-
minū p̄ualerēt. in quib; durissima cor-
da iudeorū ad lenitatē & pietatē felicū
achui p̄uocauerēt. S; incarnato uerbo
dī celestis pat̄ in eodē filio suo inuenit
ap̄lis q̄ hoīes existentes segregati erant
de cōmuni p̄plo. ut purissimi riuuli
eligerent de ceteris aq̄s fluentib; in pla-
no dicebat eis ut in undatione uere-
fidi effluerent in orbē terrarū dep̄men-
tes & conuerentes magnū scisma irri-
fionis sufflatus sup̄bie & exaltatio-
nē culture idolorū. quatinus hoīes
uerū dīm cognoscendo desererent
infidelitatē suā in p̄dicamone illoꝝ.
Qua fide in pplis roborata. idē p̄u-

rator omnium iugiter nites electos suos
 qui accensi fuerant de ignis cordib.
 illos q̄s sp̄s sc̄s in ignis linguis ad
 ueniens tergeret. suauiter etiā in
 sp̄u sc̄o admonuit. ut contemptores
 mundi effecti in contemplatione ce-
 lestis uite paruuli & paupes sp̄u c̄e
 n̄ abnuent. s; ut p̄bet parua habi-
 tacula humilitatis. sibi sup̄nas dun-
 cias compararent. Que humilitatis
 opa dū contemptores caducos in excel-
 so studio subtilissima p̄cepta di sc̄p
 ruminantes imitarent. ut martyres
 uirgines & reliq̄ sumet abiectores.
 ita in hac sui in hac sui conuisione
 ad amorē celestiu ascendēt. ut etiā
 agricolas in uinea uetis testam̄ti la-
 borantes. in uelocitate bonos studi-
 orū suos sup̄arent. dū semetipsos
 q̄si p̄ nichilo habentes. toto deside-
 rio ad c̄na anhelarent. Unde &
 mille clipea multe p̄fecte uideli-
 cet defensiones p̄fecte fidei. in noua
 gr̄a pendunt a filio di. dū p̄mi pasto-
 res eccl̄e exemplū ab ipso trahentes
 & ob sp̄e sup̄nos. semetipsos concu-
 cant. catholica fide sanguinis
 sui effusione roboratā. ab ignis
 iaculis diaboli que uulnerant
 animas hominū p̄tequunt. q̄s mul-
 tiplices uirtutes armatur & celestis
 milicie in ceteris electis subsequen-
 tes. etiā in hoc sc̄lo amor di obse-
 quunt. Quom̄. Quia antiquus ser-
 pens p̄mo homini pessimū fetore
 contemptus di insufflauit. idcirco
 & ipse diabolus o dore omnium.

aromatu castitatis scilicet & conu-
 nentia ac ligature p̄cepto di. nec
 n̄ societatis xpi iugū ei sufferte.
 atq; contemptus totius mundi du-
 rissime in his sibi contrariis celestib.
 iaculis transfigit. ita qd abiectus
 decumate di confusus & conculeat
 in apta sue dāpnationis parte a fi-
 delib. abhorreat. **U**od autē
 in septentrionali plaga eide edifi-
 cu uides mundū & hoies qui de se
 mine ad e perant. ut p̄dictū luci
 dū murū speculariue scientie ipsi
 edificū & ambitū circuli qd de se
 dente utiq; p̄tendit. discurrentes.
 hoc ē qd in carnalib. desideris que
 respicientia ad inbellentatē uer-
 sant. utrenis sc̄larū cupiditatū.
 mundus & mundiales hoies de
 culpa primi partim positi s̄. ex
 altera parte scientia boni & mali
 ipsis apposita ut ad opus di p̄bo-
 nū accedant & malū effugiant. &
 ex altera potestate di illi ostensa.
 ut & se sub maiestate ei c̄e sciant &
 om̄a facta sua ab ipso examinari
 n̄ dubitent. **V**nde & multi idē
 edificū ut turrim p̄cursus uolun-
 tatis di & colunā diuinitatis uer-
 bi ipsius p̄p̄tati murū speculari
 ue scientie intrando & ex eundo
 transeunt. ut nubes hac & illac
 diffundit. q̄a multi diuinū opus
 ueteri testam̄to & nouo exordio
 admoniti aggredientes. ipsū p̄
 speculariū scientiā relichis car-
 nalib. desideris intrant. multiq;

xxxij.

xxx.

uoluptates suas sequentes illud in
 malis concupiscentiis suis ibidem ex
 eunt. ita quod inuoluntate sua siue
 ad bonum siue ad malum inuoluntate
 nubium idem in motione cogitationum
 suarum se habet & illac relaxando de
 ducunt. S; quod hi qui ipsum edificium
 intrant candidissima ueste indu
 unt. hoc est quod hi qui opus dei bona uo
 luntate aggrediuntur purissima et
 lucidissima ueste uere fidei ut deum
 cognoscant per mediam ipsius uesti
 unt. Quorum alii de suauitate & lenita
 te eiusdem uestis gaudio magno letifi
 cati eam retinent. quia contrito et
 humiliato spiritu umbra dulcissima
 & lenissima catholica fide ac perfusi
 interiori liquore sentiant semper interioribus
 oculis letant in celestibus. ea deuotissime
 adimplentes & retinentes que
 ipsi spiritus sancti inspirat. Alii autem quasi
 de grauidine & difficultate eius tri
 stes effecti illa exuere uolunt. quomodo
 ueluti grauissimo onere ponderati
 et quasi difficillima uia impedita in
 quicquidissima & amarissima consuetu
 dine uoluntate uoluptatis se intrinse
 cus dilanantes & macerantes. fidei
 inopibus suis abire conantur. nec di
 uini precepti se commoveri paciuntur.
 Quos benigne uirtus hec quam scien
 tia dei nominari audisti sepius con
 pascens unicuique eorum dicit uerba
 admonitionis sue ut predictum est quia
 altissimus deus prescians molliri corda
 durorum lapidum in hominibus. flectit
 se in misericordia sua ad eos ut tibi ostensum

est. frequenter commouens illos ut intra
 se gentes & flentes ipsum orent quomodo
 nus eos liberet. de importunitate
 nequicie sue qua diabolica suasio
 ne perfusi sunt. ita ut in hac penitencia
 possint reuerti ad intellectum bone
 uoluntatis. recordantes uestis inno
 centie quam susceperunt in regeneratione
 ne spiritus & aque. S; quod uidet quod quidam
 eorum his uerbis castigati quam uis idem
 indumentum ipsis in difficultate uideant.
 illud tamen cum multo sudore reantur.
 hoc est quod in inspiratione spiritus sancti admo
 niti in fide quam suscipiunt quasi gra
 uem & difficultem montibus suis uiam arripunt.
 sed eam quam uis multo labore tamen non de
 sperantes nec tedio torpentis tandem
 perficiunt. Quidam uero eadem uerba
 subsannantes uestemque ipsam furiose
 exuentes abiciunt. ad mundum rede
 unt unde uenerunt. multaque perseru
 tant. multa in uania secularium uani
 tatum discunt. isti sunt qui legem dei & in
 stituta eius derisum habentes. fidei catho
 lica in uanitatibus errorum suorum se denu
 dant. eam abnegantes in opibus malignis
 que puniunt ad mortem. & ad mun
 di huius uanitates se declinant quasi pri
 fidei dimiserant. ac libidinosam facta
 in artibus peruersis se sentientes. ardente
 gustum sancti discunt. atque cum diabolicis
 irrisionibus. secundum deceptionem illi per
 tinent. Quorum alii in eodem edificium tandem
 reuersi. uestem quam abiecerant iterum
 tollentes sibi induunt. quia isti ad
 opus diuinum de uia erroris sui re
 deunt ueniunt. & scisma diaboli

quod secundum uoluntatem illi habebant
abiciunt. habent uere fidei que in
baptismo susceperant. & que ipsi in
erroribus suis uerum deum deridentes ab
iecerant. iterum cum puro & simplici
corde confitentes resumunt. Alii
autem reuera nolentes ea denudari
in mundo ignominiose remanent.
quo ipsi additum pura penitentia re
dire contempnent. ueste innocentie
spoliant. & idcirco nudi a bono fide
lium opus sunt. pleni malo uiciorum diaboli
carum arcum in nequens mundalium
uauantiam cum maxima confusione
tam presentis seculi quam futuram uitam suam
usque ad mortem impennentes deducunt. *xx.*

Sed quod uides. quomodo quidam sordi
dissimi & nigerrimi quasi pinna
mala exeat a baquilone uenien
tes in ipsam edificium currunt. turriq.
preparata bachando inuadentes. in eam
ut serpentes sibilant. hoc est quod quidam
scelerati homines sub mobili calore le
ti stuporis sordentes pugnacitate
diabolice aspectionis deum despici
unt. nec causam illam quam desiderant.
per donum sancti spiritus querunt. sed diabolica
arte aflant & incitant atque a parte
dignationis missi callida arte diui
num opus inuadunt ac furtim subtrahen
do & palam rapiendo atque in insania
bachando. temere periculisissimam
pecuniam horribilibus diabolice in
gredinis constructa a deo officia
deglutunt. & ecclesiam hoc modo pin
sanum furorē conturbantes. in eam
sibilos deceptionis antiqui serpen

tis dant. Quomodo Diabolica astuta
tandiu incautos homines afflant usque
donec eos secundum uoluntatem suam per mor
tiferam opynone occupant. hoc sibi lo
uactant. ecclesiam contaminantes
donec sic furant potestates que in ca
di ordinatione constitute sunt. Qui
quo hoc faciunt a conspectu meo
impennentes perierunt. nec in his cau
sis eos scio quia eas per se & non per me ad opu
sunt. ut osee seruus meus ostendit dicens.
Ipsi regnauerunt & non ex me. principes
extiterunt & non cognoui. Argenti suum
& aurum suum fecerunt sibi idola ut in
tererent. Hoc tale est. Homines uoluntatem
suam sequentes. computant & consti
tunt in semet ipsis que quod proprius eorum
appetitus deliberat. Quid est hoc. Con
cupiscibilis uidelicet concupiscen
tia eorum que ipsis suadet ut domi
nentur hominibus. furtiuo & rapto ho
nore. non postulato nec sumpto nec con
stituto ex me. quod tam aliquando ita
fieri permittit. ut iudicialis pena sup
ueniat eis de propriis uoluntatibus suis.
quia in hoc non quiescunt. Et quod
hoc eis perdest. quia in hoc non uiriditate
sunt. ariditate habent. & quo hoc non
plantatum sunt. in uiculis herba nascuntur
in eis absque trunco. Infructifere enim
herbe de terra facile nascuntur per se. fruc
tiferę autem seminantur & plantantur
magno labore. Sic permittit quod ali
quando terrenum desiderium hominis sine
radice in malo facile floreat. plan
tatione boni non querens. quia uiridi
tatem estans non habet. permittens eam

De simoniaco.

quod aliquando rectū ei desiderū
bene radicatum in bono fructū p
multas miseras afficit. rigationē
sentans amantiss. quō aspiciat
hiemis caret. Unde etiā sepe uiles
hoīes pcellunt in principatu comy
nē & uile pplm. ut in uiles herbe
aliquando excellentiores s̄ uilib. ipsi
tantū post in pyrus desiderus su
is n̄ mea plantatione aut tactu
cognitionis doni mei. aut ordina
tionis mee radicant. s̄; hoc iusto iu
dicio p̄mittit fieri. q̄ illud ame n̄
quesierit. s̄; intra semetipsos consti
tuerit. unde & mihi de hoc iudi
cio meo respondebunt. Nā scien
tate optime doctrine quā maīo
suo ab omī indignatione infideli
tatis deberent examinare ut ar
gentū purgat a cuncta falsitate.
& utilitate pfundissime sapien
tie quā in uoluntate sua deberent
ordinare splendidissima fide sc̄p
uidentes quom̄ d̄s colendus ue
nerandus & constituendus sit. faci
unt sibi in contrarietate uanita
tis. Quom̄. Ipsi recurrunt eā ad
maximā infelicitatē. intellectu
uidebant suū quē ad dō habent
in faciabilib. concupiscentis car
nis sue offerentes. q̄ si fecerit & pu
trida ipsa caro eoz d̄s sit. nolen
tes oculos suos erigere ad d̄m q̄ for
mauit illos s̄; uoluntate suā p̄dō
habentes. quō sc̄dm hoc uiuunt
ut in semet ipsis ordinant & con
stituant. Hoc autē idō n̄ faciunt.

ut agrū illū q̄ gignit cibū uite
cūne possideant. ut absit ab eo &
in penitentia in p̄petuū uiuant. quō
ille quē p̄dō colunt mortuus ē sic
& ipsi mortui s̄. uidelicet tā uendi
tores quā emptores sp̄taliū. hoc
ē desiderantes quod ame n̄ quesierit.
Nā q̄ potestate p̄rabie inuadit. ita
quod rationabile donū sp̄e sc̄i uena
le facit. quom̄ posset de uenditō sal
uari. q̄a homo q̄ substantiā suā alic
nis uendit. ea n̄ debet ampliū ui.
Et quom̄ deberet etiā mercator iste
ui emptā saluatione quā ad dō no
lebat recipere. s̄; festinauit eā ad ipis
ei pecunia. Quā tamē ut adipisceret.
recto iudicio suo d̄s fieri p̄misit. Nā
quib. d̄s indignatus illud eos fura
ri p̄mittit. p̄ hoc tamē occulto iudi
cio in p̄senti eos puniens & n̄ in fu
turo. ut sc̄lm quod in obliuione sp̄e
sc̄i amauerit in ipsis confundat. ita
quod p̄ hanc confusionē ad hoc pdu
cant ut addm̄ in penitentia reuer
tant. unde & hac p̄acta remissione
in futuro consequunt. Quosdā autē
in hoc tollit. n̄ in p̄senti eos eruci
ans. s̄; iusta excusa in futuro osten
dit quod uoluntas eoz ipsis in amaris
eruciant. p̄sit. s̄; & alios tales tā in
p̄senti quā in futuro punit. quō p̄
spiciunt intellectus eoz in ipsis uite
aḡtibile sua uoluntate se facit.
imitans diabolu in malis suis. Alios
quoq. ad hoc puenire p̄mittit ut
idē malū in penitentia eoz confun
dat. eū se p̄petua eadē iniusti

in futura differens. q̄ uoluntate suā p̄ dō habent. qua
p̄pter ip̄s̄ ris

cia acrit̄ punit̄ illā q̄ si putri
dū cadaver abiciunt. Quib; dā ū
ne hoc adipiscant̄ m̄d̄ter resistit.
q̄a si ad illud p̄tingerent penas ge
hennales n̄ effugient̄. inc̄is for̄t̄
cruciari merer̄t̄. Quicūq; autē
p̄stituerit aut sibi usurpauerit ca
thedrā pot̄tatis in consilio pat̄is
sui qui pecunia ē. quō ipsa pat̄
illis efficit̄. in meratu ipsi p̄dicio
nē acq̄rens. ab eadē dignitate &
ille q̄ dedit & q̄ accepit abiciendus
ē. q̄a si homini pecus suū furtū ab
latū & alii uenundatū fuerit. ille
cui ablatū ē reptū cū om̄i uire re
petit. q̄ uero uendidit aut q̄ em̄t
absq; contradictione utraq; illud
dimittit. Sic & dignitas pot̄tatis
que sc̄dm̄ iusticiā meā debet pos
sideri. si palique furtiuo munere
diripit̄. & in alios p̄uere dissipat̄
ame cū districto iudicio requirit̄.
ac p̄t̄ta ille q̄ eā in meratū po
suit. uel qui eā indigne cōparauit.
uitate illi iusto iudicio utraq;
carebit. q̄a t̄plū nomini meo
consecratū domū rapine fecerit.
Quom̄. Sapientia & consiliū qd̄
ā me in corde suo habuerit sua sen
tentia in forū posuerit. sibi ex hoc
pecuniā iniquit̄ alior̄ p̄dicione
recipiant̄. Qua p̄t̄ uel meratū
illū in amara penit̄tia abiciant̄.
uel m̄ inde in igne diri ardoris
respondebunt. Nā q̄ uiuentē dig
nitatē quā sp̄s in sp̄ualib; a pieib;
uiuificat mortuo p̄cio cōparans

ad fetorē saturitatis putredinis
p̄ducere conat̄. ex ipsa p̄sūptionis
pueritate. nisi eiens penit̄at in
p̄dicione ē. ut accensus in sp̄u sc̄o
desertor erroris relinquent̄. oīa
filius colūbe petrus. transiit
turbini q̄ in terrima nigredine
lucē uolebat absorbere dicit. .v. .v.

Pecunia tua t̄cū sit in p̄dicio
nē. quō donū dī existimasti
pecunia possideri. Non ē enī tibi
pars neq; fors. in sermone isto. Cor
nū tuū n̄ ē rectū corā dō. Hoc tale
ē. Pecunia fallacis confidentie tue
quā habes in aliena re ut dñm ip
sa autē te habens ut nichilū sit t̄
in p̄dicione gehennalis ignis si
hoc donū qd̄ igni sp̄e sc̄i ē p̄nc̄as
pecunie cōparatū in penit̄tis reu
neris. quō intransitoria scientia
aīe tue accensione eīdē acutissi
mi inspectoris fallacit̄ existimasti
pecunia possideri. quā diffusus es
te posse habere dono dī. Si autē
ob causā hanc penit̄eris illud qd̄
emisti dimittis pecuniāq; quā p̄
ipso dedisti sic p̄ditā semet. q̄a
qd̄ c̄nū ē cū luto mercari uolui
sti ab illo qui te formauit ex limo.
S; te in eadē emptione durante.
n̄ habebis partē lucis in consortio
sup̄noꝝ anḡloꝝ. quō in sermone
lingue tue rapacitatē cordis tui
p̄tulisti. aliud concupiscens quā
cuius cūne clarit̄as desiderat̄.
Unde & cor tuū in hac p̄uersitate
corā dō iniustū ē. hoc uolens ha

bert pemptiōne pecunie qd gratis
 a dō donandū ē. Itaq. desertores
 hui' diuini pacti qā illud querere
 deberent gratuito dono sp̄s sc̄i &
 n̄ faciunt iusto iudicio p̄me uanis
 simulacris cōparant. quō ut illa
 opus manuū cœlestia auerta
 ris consorcio s̄ uacua. s̄ tam ab in
 fidelib; p̄dō colunt. sic & isti p̄con
 trarietate feruētū munerū illumi
 natione sp̄s sc̄i carentes. fallaces
 magistr̄ efficiunt. n̄ electi in suspi
 rio aīe sue ueluti officio illo sunt
 indigni. s̄; inflagante supbia il
 lud ab hōib; accipientes uoluntate
 meā in hoc n̄ considerant. Qua p̄p̄
 nescio unde sunt ipsi q̄si alieni in
 existentes. qā ob hanc iniusticiā
 suā si sic p̄secutauerint a me piec
 ti s̄. Si autē cetero corde penite
 rint. eos suscipiens. gaudiū sup ip
 sos faciā angloz. **S**ed quāuis
 iniuste agant qui has dignitates
 p̄uerso ardore desiderant. nec eis
 consentiendū sit qui eas sua neq̄cia
 inuadere nituntur. ut p̄dictū ē.
 ipsa tam regimina bona ad utilita
 tē hominū a dō bene disposita s̄.
 nec eis supbe & p̄naacit̄ resistendū
 ē. s̄; potū in amore meo obediendū.
 Unde nullus fidelū qui dō uult
 digne obtēpare opponat se ma
 gisterio sibi p̄sident. quō illud
 imitat̄ honorē dī custodiens & pas
 cens oues ipsius. q̄tānus honor ea
 runde ouū n̄ dissipet. malicnū q̄
 fur & latro ē. qā ut nullus debet

xxii.

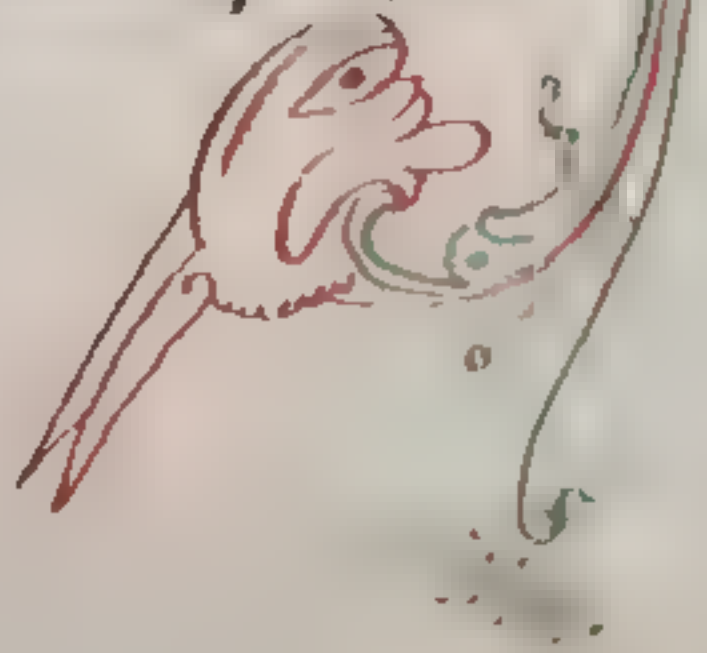
repugnare dō insipient̄ resistere
 magisterio suo. Ergo oīs homo ui
 uens in anima & corpore a maiorib;
 se dignitatib; siue corporales siue
 sp̄tales iusticias retineant eas sub
 iectus debet obedire. ut in amore
 magistr̄i carū corrigat̄ constitu
 ta lex hominū. ne ipsi deuiantes in
 indisciplinata libertate uolunta
 tis sue. sibi in capsis legē ponant.
 sedm̄ qd uoluerint. sic errantes in
 uia dñi. qā nec erant p̄p̄ hoc pote
 stas a dō ē. Quom̄. In spiratione sp̄s
 sc̄i regimina hominū disposita s̄.
 ut ipsa discant hōies timere dñm.
 Que si illi sedm̄ libitū suū incon
 trarietate p̄uerterint. n̄ tam sic in
 uoluntate dī ē. s̄; in sc̄ta p̄missio
 ne q̄ ut iusto iudicio concupiscen
 tia illor̄ in p̄uerso ardore additi
 menti sui compleat̄. Ergo dignita
 tes potestati in spirare a dō. ad util
 itatē hominū ob magnā necessita
 tē eor̄ ab ipso iuste ordinate s̄. ne
 plebs dī more p̄uictū sine regimi
 ne uiuens. p̄dona queq; instabili
 tatis sue incederet. Unde qui ipsis
 repugnat. nolens p̄ impulsū sup
 bie eis in humilitatis subiectione
 ut iustū ē obedire. n̄ hōib; contra
 dicit. s̄; in creatori q̄ cuncta iuste
 dispono se p̄naacit̄ sedm̄ trans
 gressionē ad e obiect. p̄p̄ hanc re
 bellionē tenebras dampnationis si
 bi accumulans. sic & ille de gaudio
 in crimas expulsus ē. n̄ ille qui p̄
 uerse nequicie hominū in dō

meo humilitate non consistat. quia si
 sufficiat iusticie dei potest augetur qua
 minuat. si hoc congruent & oportu
 ne fecerit. si quod ipsas dignitates
 perlatam supbia indecent opprime
 re uoluerit. quo ille. mea disposi
 tionem aduulnate uiuentium ut p
 dictum est per palam s. Et quod contra eas
 superbe calcemat inspirationi mee
 repugnat. quamuis aliqui in insa
 nia ignorantie timore meum non in
 spiciant easde dignitates. in unquam
 tatis sue diuinum preceptum per ueritan
 tes se iniquitatem. quod iusto iudicio
 na fieri primo ut desiderant. ip
 si perq. summa examinatione ex hoc
 ingraui penitentia aut in igne
 gehenne responsuri. **S**ed quod
 uidet quod ex his quod ab hac stultitia
 cessantes mundi effecti s. alius
 in eade neq. & sordis sua pseue
 rantibus. hoc est quod ex eis aliq. per inspi
 ratione diuinam a peruersitate sua
 resipiscunt. per puram & ueram peni
 tentiam mundari & saluari meren
 tur. alius obduratis & in penitentia
 bus in eade calliditate sue immu
 dia usq. ad fine uite sue perma
 nentibus. atq. na suffocatis. misera
 bilitate & crudelitate in morte dire
 mortis morientibus. **Q**uod autem
 inna per dictum conspicis uersus per fa
 tam turri celestis quasi septem albi coloris
 marmoreas columnas in mira rotun
 ditate tornatas stantes. hoc est quod
 in ope omnipotentis patris ad mu
 num & ad decorum noue sponse

spiritus sancti exspirationis sue septem can
 didissima sustentacula omne aduer
 sitate uenturam sua fortitudine ab
 stergetur declarans. summa potesta
 te nec inueni nec fine in rotunditate
 emans habent manifestant. Que
 s. altitudinis septem cubito. quia omne
 fortitudine & altitudine uel hu
 mani intellectus eade dona exce
 dentia cum quod cuncta creauit
 purissima si de co
 tendu demonstrant. Et in summate
 sua quasi ferreum & rotundum habent
 tabulam decem aliquantulum in altu
 tudine sursum erectum. quo in excel
 lencia sua claritas acuta & incomp
 hensibile diuinitatis potestate desig
 nant regunt & sustentant illos
 elegantissima rectitudine sua in ce
 lestibus. quod se hic per dona sancti spiritus separa
 uerunt a carnalibus. uoluptatibus.
Quod autem in eadem in eadem ta
 bulam uidet quasi pulcherrima
 imagine stantem. hoc est
 quod uirtus hec in altissimo patre an
 te omne creaturam fuit ordinans
 in consilio illius queq. in instrumenta
 creaturarum que in celo & in terra con
 dita s. ipsa scilicet magnus ornat
 fulgens in deo. latissimusq. gradus
 graduum creaturarum uirtutum existens
 in ipso. etq. dulcissima amplexio
 ne in ardenti amoris conuincta
 tripudio. que ad homines in mundum
 aspiciet. quo illos quod cum sequi uoluerunt
 sua protectione semper regit & custo
 dit. eos ualde diligens quia con

stant: impsa. Na eade imago sapien-
 tia di designat: q̄a om̄a p̄ ipsā a
 dō creata s̄ & regunt. Cui caput: ut
 liti fulgur tanto nitore radiat: ut
 illud ad plenu n̄ possis considerare:
 quō diuinas tribilis & blanda oī
 creature ē: oīa uidens & confide-
 rans: ut oculus hoīs ea diuidiat:
 que sibi fuerint apposta: a nullo
 tam hominū in profunditate
 m̄ste. r̄u sui ad finē
 ualens p̄duci. h̄nde & man̄ a d̄pec-
 tus reuertit cōponte: que ē pote-
 stas sapientie quā ad semetipsā sa-
 pient̄ constringit: ita qd̄ om̄e op̄
 sinū tali modo dirigit: ut nullus
 ei in aliquo nec prudentia nec po-
 tentia resistere possit: pedib; ip-
 sius in eodē tribulato t̄ ad uiden-
 dū occultatis: q̄a uia illi in corde
 patris absconsa nulli hominū pa-
 tet: soli dō secreta ei nuda & ma-
 nifesta. Qd̄ ū circuli in modū coro-
 ne multo fulguntē splendore ha-
 bet: in capite: hoc ē qd̄ maiestas di-
 uino & sine carens in cōparabili
 nitet honore: tanto candore di-
 uinitate radiante ut acies morta-
 liū memū impsa reuerberet. S:
 qd̄ tunica aurei coloris induit:
 hoc ē qd̄ opus sapientie q̄si in pu-
 rissimo auro frequēt̄ considera-
 tur: Qua p̄p̄t & a pectore deorsū
 usq; ad pedes zona una descen-
 dens: p̄ciosissimarū gemarū or-
 natu uiridis scilicet albi & rubri
 atq; aeri purpureo fulgore in

ter lucente: coloris decorat: quō ab
 exordio mundi cū primū sapientia
 opus suū in aprā ostensionē dedit: iā
 se usq; ad finē setōz q̄si uia una ten-
 dit in seīs & iustis mandatis ornata:
 uidelicet p̄ma plantatione uiridis
 germinis patriarcharū et p̄phetarū
 qui meritis genitus laboris sui
 maximo desiderio filiū dī flagi-
 tabant incarnari: & de inde deco-
 rata candidissima uirginitate mā-
 ria in uirgine & postea in robustis-
 sima & rubente martyriū fide ac
 demū in contemplationis purpura
 & lucida caritate: q̄ d̄s & p̄ximis p̄
 calore sc̄i sp̄e diligendus ē: qd̄ ita
 ad terminū mundi p̄cedet admo-
 nitione illi n̄ cessante: s̄ semp̄ quā-
 diu sc̄m durat emanante: s̄ semp̄
 quādiu sc̄m durat emanante: ut
 enā eade uirtus in exhortatione
 sua declarat ut supra dictū est.
 Sed qd̄ iterū in pauimento ipsius
 edificii tres alias imagines ui-
 det: hoc ē qd̄ he uirtutes t̄rena cal-
 cantes & eccl̄ia in diuino ope sec-
 tantes tria instrumta p̄ que eccl̄ia
 in filis suis et̄na p̄t̄ designant:
 nutrimentū scilicet magistrōz & pug-
 nā fidelū aduersus diabolu: ac re-
 uersionē eoz de consensu uicior: q̄rū
 una p̄tra scolūm̄ ē: q̄a eccl̄ia doc-
 tores p̄ dona sc̄i sp̄e in b̄m̄: requirē
 capiunt ipsius fortitudine: & reli-
 que due ante ipsā sibi collaterales
 stant: quō dilectio dī & p̄ximu ei
 exhortatione inistarū coniuncta

& sociabili continet opatione. Unde & se os ad colunā humanitatis saluatoris & ad p̄fata turrī dirigunt. q̄a pari unanimitate filiū dī uerū dīm & uerū hominē in ecclesia deuotissime coli & adorari ostendunt. iusticiā p̄ iusticiā eleuantes. designando uidelicet in antiq̄s sc̄is altissimū dīm & in incarnatione filiū ipsius saluatiōis animarū. **S**ed hec imago que ipsi colūnis acclinis ē p̄figurata iusticiā dī. q̄m ipsa p̄ sapiētiā p̄ sp̄m sc̄m in hoīb; cū oīb; iusticiis suis tēp̄at. tante latitudinis apparet ut latitudo q̄nq; hominū sibi astantū notari possit. qd̄ est expansio q̄nq; sensuū humane capacitatis cū quib; ipsa in latitudine legis dī conuersat. continens & conseruans a dō instituta p̄cepta uite ipsa diligētib;. Que & tante p̄cetitatis ē ut longitudine ei p̄fecte discernere n̄ ualeas. ita etiā qd̄ p̄ om̄e hoc edificium p̄spiciat. q̄a ipsa in altitudine sua humanū intellectū excedens sursum tendit ad celestia. sic qd̄ etiā in incarnatione saluatoris de celo p̄spexit cū idē saluator sc̄licet filius dī a patre exiit. quēra iusticia existit. undē & in oīa ecclesiastica instrum̄ta a spectū suū dirigit. quō illa p̄cā fabricant & continent. ut a tuora ppugnaeula ad fortissimā turrī p̄quā constare possunt coniungunt. Qua p̄p̄t & magnū caput

& claros oculos habens. acutissime in celū uidet. quō maxima & sūma bonitas iusticie lucidissimū usū p̄ incarnatū filiū dī hominū. declarauit. cū ille in humano corpore t̄rnis ac t̄nebrosis oculis se manifestauit ecclesia intuens. p̄deceptione animarū. Et tota candida & plucida existit ut serenissima nubes ē. q̄a ipsa in candore & puritate mentū iustorū hominū habitat. qui om̄e studiū suū ad hoc intendant ut iusticie dī fidelissime subditū sint. Unde & ipsa nubib; se assimilāt. quō in cordib; iustorū gratia sibi habitationē parat. S. qd̄ alia formā hoīs in ea nullā conspiciat. hoc ē qd̄ ecclesiis & n̄ t̄rstris manet sc̄dm qd̄ & t̄ declaratū ē. uidelicet humanis opib; quib; grauantur hoīes illi n̄ adherentib;. s. que ipsos ad iustificationē uite p̄ducunt. quō d̄s iustus ē. ut & ipsa diabolo opposita in ope dī certas uirtutes exhortans sup̄i fidelit̄ de **xxviii.** monstrat. **I**mago autē prior illarū que ante p̄dictā imaginē sibi collata est. ostendit fortitudinē. q̄a p̄ iusticiā dī surgit fortitudo. q̄si p̄nceps in conspectu sūmi regis. recto & sc̄o ope repugnans in hoīb; cunctis insidus aduersarioꝝ. armata apparet. uidelicet uirtute om̄nis dī quō ipsa foris infide forit̄ resistit diabolice objectioni. Qua p̄p̄t & galci idē sup̄no uigore ad salutē erudentiū induit. & lorica qd̄ ē xp̄ianorū lege

que p̄iusticiā quā continet in se nul
la sagitta diaboli ac
oculis scilicet rectis itinerib; in doc
trina principalium magistrorū fre
quentius. itq; ferreis cyrotheis q̄
s̄ fortissima & acutissima opa que
fideles p̄ficiunt in xpo. Tenet etiā
evaginatū gladiū dextra. idē in
bono ope nudā & aptā induina
scriptura dī admonitiōe quā ut
rus dī in mystica significatiōe de
nudaunt. cū in iore dulcedinē nu
cla in dēctione legis ostendit. ha
stā autē habens sinistra. q̄a fiducia
et̄no; in hac etiā actione designat
infidelib; hoīb; se habere. ubi carna
lib; concupiscentiis p̄uoluptatē car
nis impugnant. Qd̄ autē sub pedib;
suis horribile draconē conculeat.
hoc ē qd̄ p̄uā rectitudinis antiquū
horridū serpentē potestati sue
subigit. os etiā illi ferro haste trans
uerberans. ita ut idē immundissimas
spumas euomat. quō rictus sordi
dissime & diaboli libidinis in acui
tissima audacia castitatis transiens.
conspumationē ardentis libidinis.
qua ille hoies polluit ab eo ceterorū
quet. Unde & gladiū quē tenet q̄si
ad feriendū vibrat. q̄a d̄s acutissi
mū uerbū suū in iusticere omnē infi
delitātē idolorū & aliorū scismatū que
incredulitatis s̄ in cetera fortitudi
dine manifestant. sic & uirtus eadē
in sup̄dicta admonitiōe sua ma
nifestat. **A** terra uero imago sc̄itātē
significat quō cū p̄fortitudinē di

abolo repugnat. sc̄itās in bonis hoīb;
adornatū celestis milicie orit. Que
triceps ē. quō hac trina dignitate
ad statū suū p̄ducit. ita ut innatu
rali loco capitis & in utroq; humero
suo caput appareat q̄a iusta & dig
na actione d̄s caput totius uere ex
ultationis & in p̄s̄is & in aduersis ex
quib; uel lenificari uel contristari
potest homo. metuendus & ueneran
dus ē. medio tamē alia duo aliquantū
lū sup̄ eminent. quō ille q̄ iudex
bonorū & malorū existit oīa sup̄minet
sua eq̄itate. S; qd̄ idē mediū & qd̄
ad ceteris q̄ ē tanto fulgore radiant.
ut claritas ipsorū uisū tuū reuerbe
ret. ita qd̄ utrū uirile an muliebri
formā habeant p̄fecte considerare
n̄ ualeas. hoc ē qd̄ sc̄itās in culmine
honoris & in parte p̄s̄itatis ē. in
dulcedinis tanto splendore diuine
gr̄e p̄fusa consistit. ut p̄funditas
mysterii ipsi ita intellectū hominū
excedat ut p̄ grauedine mortalna
tis nec libertatē nec subiectionē cū
in xpo possit inueniri. p̄ter quā qd̄
uiget in ipso. Illo autē capite qd̄
a sinistris apparet aliquantū ob
seuro & muliebri consuetudine
candido uelamine uelato. quō p̄
fectio hęc que se fortē constrin
git ob amorē dī in aduersitate illa
qua ipsa diabolica infestatione &
humano ope impugnat. q̄si anxie
tatē & sollicitudinē quom̄ se diui
no auxilio defendat habet. humil
tima subiectione in albedine & pul

fortiter

xxv.

ermudine xpiani certaminis se re
dextori sumo gemmib; fidelium
cordium comidans. Qd uero tunica
ex albo serico eade imago induta
e; hoc e qd ope lucidissimi & sua
uissimi studii in quo pfecta scntas
filium imitat circūamicta apparere
candidissimis etiā calciamtis mu
nita qā p mortē xpī incandore
regenerationis sps & aque fulget
in mōtib; hominū ut & ipsi mortē
ei imitent. Et in pectore suo signū
crucis habet. circa qd etiā splen
dor magnus in eade pectore ue
lut auroa fulgens rutilat. quō
in intentione mentū fidelū ipsā
diligentissime complectentū re
cordationē passionis xpī ihu ru
minat. hoc etiā ubiq; sermissima
claritate fidi in eade mōtib; desig
nant. qd ille q obediens patri talit
in scā humanitate sua passus e uo
luntate patris in pulcherrima au
roa solis que uirgo maria e sine
macula peccati natus adueniat.
Qd autē in dextera nudū tenet gla
diū que pectori suo & eade cruci
cū multa deuocione opponit. hoc
e qd bono & scō ope ostendit. quo
modo scripturas p spm sc̄m denu
datas in recordatione mōtis electō
hominū qua & ipsi passionis re
dextoris sui dulcissime recordant
diligit. Unde etiā uides in fronte
medu capitis scriptū scntas. qā in
uitori facie que e aīe absq; ulla
indignatione pudoris cū gau

dio uite scntas cognoscit. & in fron
te dextri radice boni. quō ipsa pa
lam unieū & fundamentū in salua
tione scntas e. & in fronte sinistri
n̄ parens sibi. qā sine corpore mol
licie & uanitate carnaliū uolupta
tū abiciens. sc̄p se in dictione
constringit. & ornāmta ceterarū
uiritū sibi coniungens. ut possit
pfiē & p durare contendit. S; & me
diū ad alia duo aspiciens. & illa
ad ipsū utilitatē suā adinuenit
conferit. quō ipsa forit in unani
mitate inuoris uisionis & dilecti
onis consistunt. ita ut nullū ex
sine in adiutorio alteri durare
ualeat. uerba ad monitiones suas
ad puectū hominū dirigunt ut
pdictū e. Qui autē acutas aures
inuoris intellectus habet. hic in
ardente amore speculi mei ad
uerba hec anbedet. & ea in consci
entia animi sui conscribat.

columba.

abacuc.

Daniel.

Jeremias.

Esauas.

Dauid.

Samuel.

Isaac.

Moyses.

Abraham.

colima magna murt in dno tribuli' caritatis' aplos' murt' .i. augustus' fr. z' rebis' sci' t' m' adu' arref' q' m' m' c' r' f' s' m' o' z' p' p' a' r' t' e' .

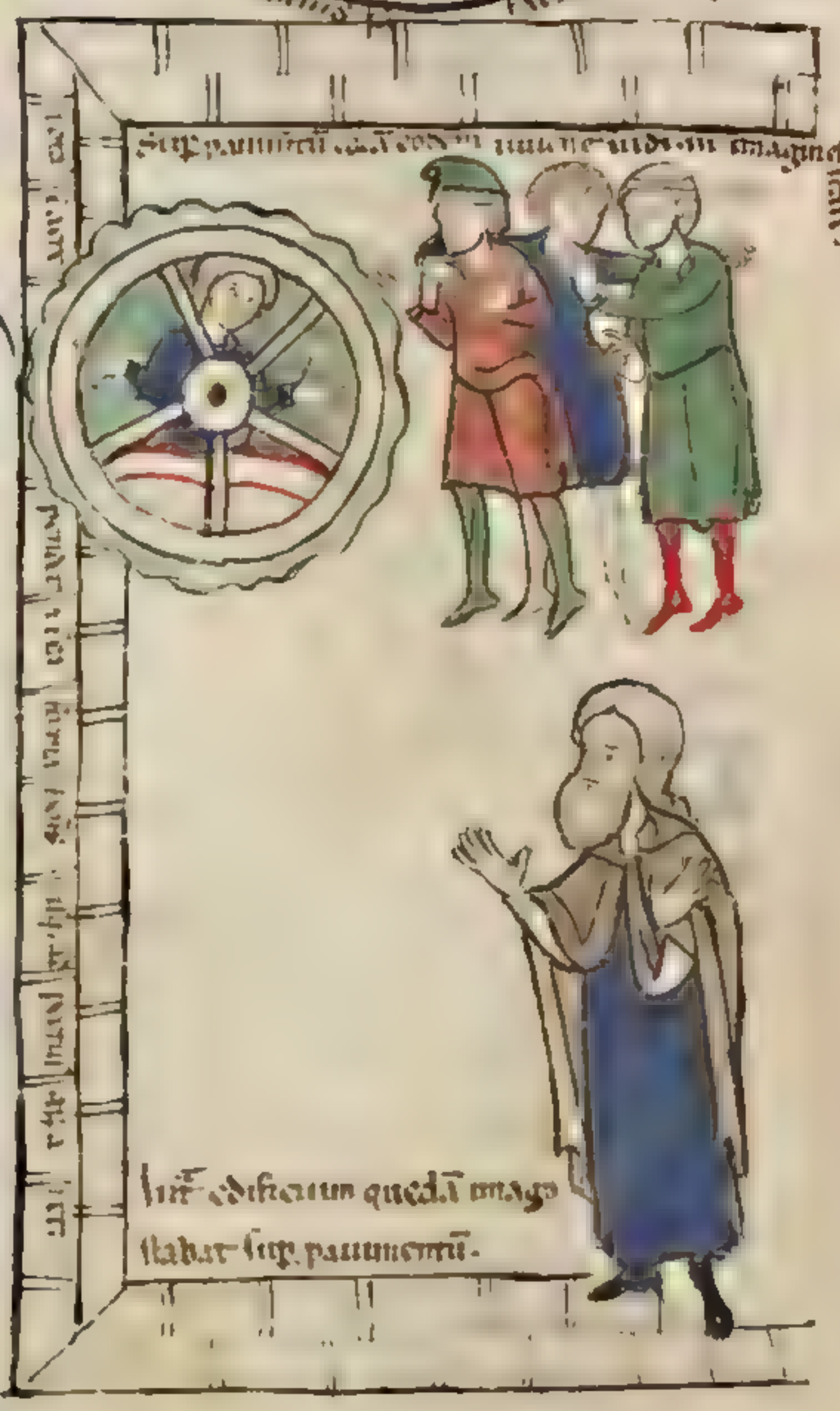
Queda imago dicitur esse colima sicut in

in p' m' g' u' l' .m'

in p' m' g' u' l' .m'

facto in anno d' m' c' l' i' i' .m' .

hic edificatum queda imago stabat sup' parum m' .

in p' m' g' u' l' .m'

Decima Visio.
Tercie partis.

Post hec in
summitate.

anguli p̄monstrata edificii ubi p̄
dicte due partes muri ipsi illa lu-
cida & lapidea uidelicet conuinc
te erant uidi q̄si septē gradus can-
didissimi lapidis q̄ ad lapidē illū
magnum sup̄ quē p̄fatus lucidus
sedens in throno apparuit in mo-
dū testudinis ad uolūm uidebant.
Et sup̄ eosdē gradus sedes posita
erat sup̄ quā iuuenis quidā sedes
uirile & nobile uultū pallidū tam
coloris & capillos sub nigros usq̄
ad scapulas ipsi descendentes ha-
bebat purpura tunica induit.
Qui a capite suo usq̄ ad umbilicū
mibi apparuit s̄ ab umbilico de-
orsū obumbratus in ad uidentū
fuerat. Et ipse respiciens in mundū
maxima fortitudine uociferaba-
tur ad hoīes q̄ in eo erant dicens.

Istū hoīes q̄ repide & tur-
piter marceat in uobis me
ipsis nolentes uel oculū unū ap-
re ad uidentū q̄d in bonitate
sp̄e ur̄i stas s̄ semp̄ ardens opari
malū q̄d habet concupiscentia
carnis ur̄e recusantes eē in bona
conscientia & in recta speculatio-
ne animi ur̄i q̄si intellectū boni
& mali n̄ habeatis nec gl̄am hanc

ut malū sciatis deuitare & bonū fa-
cere. Audite me filiū hoīs dicentē ad
uos. O hoīes respice q̄d cōs dū coagula-
tio in uentre matris tue fuisti. Et nū-
tunc in seculis & in potens tu in iu-
uiscione tras. S; tē datus ē tibi
sp̄e & motio ac sensibilitas ut uiuēs
mouearis & te mouens intelligas
fructū utilitatis. **H**abes enī scien-
tiā boni & mali. Atq̄ efficaciam opari
di. Unde excusare te n̄ uales q̄n oīa
bona ex his habeas in te. Ita ut sumas
in inspiratione admonitus d̄m dili-
gas in ueritate & iusticia. t̄ q̄. resi-
stas in concupiscentia & delectatio-
ne iniusticie. Ita ut te in his erueas.
& hoc modo martyriū meū colas
tibi incipis in his ardorib; repug-
nans. Erucē meā scilicet in tuo cor-
pore uariolando. idē illiēta de-
sideria fugiendo cū te delectat
peccare. Et cur ē tibi tanta potestas.
Uidelicet ut deuites malū & faci-
as bonū. De scientia enī boni & ma-
li qua intelligas q̄d homo es. mibi
responsurus es. S; bonū contempnis
& malū oparis ardens in carnalib;
desideriis. q̄a bonū tibi q̄si graue
uidet malū autē in te facile exci-
tat. Et cū hoc ē. n̄ uis te constringe-
re. s; libere peccare. Qd̄ feci q̄n do-
in cruce passus sū in infirmitate
carnis. cū contremui ac angustiat̄
sū ego filius hoīs. Ob hoc requiro
ate aduersū te martyriū qd̄ pa-
teris in uoluptate carnis tue & in
reliq̄s tēpētib; ac in illicitis desi-

derus que s̄ contra uoluntate meā.
atq; in alius huiusmodi nequicus que
hec subsequunt̄. in quib; te n̄ potes
excusare qm̄ noueris ubi bene & ma
le operis. **S**ed n̄ abicio copula .iii.
coste legalis conuentionis. que p
diuinū consiliū constituta ē immul
tiplicationē peccationis filioꝝ ad e
ubi hoc in uero desiderio plus & n̄
in falsa uoluptate carnis ab his sit
quib; illud sine iniuria licitū ē
scdm̄ qd̄ eis in lege diuina p̄ceptū
ē. scilicet seculo deditis & n̄ spūi segre
gatis. Bonū ḡ qd̄ habes. ame. dili
gere debes aduersū te. scilicet in
spūi. t̄stis in carne.
Unde que celestia s̄ debes amare.
& que t̄stria s̄ conculcare. Inope
autē celestiuū demonstrō t̄ sup̄nū
p̄mū. in uoluntate ū carnis tue
cū uis p̄ficere qd̄ in iustū ē ibi osten
do tibi martiriū meū & penas quas
sustinui p̄t̄ te. ita ut tu in contra
riū desideris t̄. in capsi resistas.
p̄t̄ amorē passionis mee. Pluri
mū intellectū habes in te plurimū
enā census inde in te req̄ret̄. Vl
tū tibi datū ē. multū enā te req̄
rendū ē. S; in omnib; his. caput
& adiutoriū tuū sū. Nā sup̄no tac
tu tactus si inuocaueris me. re
sponsū audies ame. Si pulsaueris
ad ianuā. tibi aperiet̄. In spūi acutis
sime scientie. q̄ transfusus es. omne
qd̄ tibi uale ē habes in te. Et qm̄ hoc
est in te. idcirco & oculi mei acutis
sime p̄spicientes considerabunt.

quid in ueniant in te. Qua p̄t̄
de conscientia tua req̄ro uulnera
& dolore cordis tui. in quib; te coer
ceas cū senseris te uoluntate tua
trahi. . . . ad peccatū. & cū ita
in eo ex . . . arseris qd̄ totus
liquefactus uix suspirare uales.
Et ecce inspicio te. Quid te facies.
Si tē in hoc labore uulnato cor
de & madentib; oculis & concus
so timore iudicii mei inuocaue
ris me. & si tē enā in hoc clamore
p̄seueraueris. ut t̄ succurrā aduer
sus nequicias carnis tue & contra
pugnas malignoꝝ spūi. faciā om
ne qd̄ tibi fieri desideras. atq; do
mū habitationis mee ponā in te.
Nunc ḡ fili mi respice q̄nto la
bore & sudore in agro labo
retur. ante quā semine p̄fundat̄.
S; p̄ quā semine seminat̄ fuerit.
dat fructū suū. Ergo attende
& considera hec. Nonne recuso
t̄re dare hoc. ut fructū gignat
absq; sudore laboris. S; cū mihi
placuerit ipsa fructib; sup̄ habun
dantē ita replet̄ ut hoīes habun
dantissime sufficientiā habeant.
aliquādo enā sup̄ habundent. &
cū uolero ita eis attenuat̄ ut
hoīes aliquādo p̄ fame uix uiuant.
aliquādo enā multi ui illi attenua
ti moriant̄. Scdm̄ modū hunc
hoīes p̄ me positi s̄. Homini illi q̄
bono corde sem̄ uerbi mei uolun
tate suscipit. magna dona sp̄e
sc̄i ut bono agro sup̄ habundan

.iii.

ut tribuo. Ille autē q̄ aliquādo uer-
bū meū recipit. aliquādo etiā hoc
recipere recusat. ē q̄si ager q̄ hoc
tēpore uiret. hoc autē ardet. Hic
homo tam omnino n̄. . . . .
q̄a quā uis parū . . . . .
tis habet. S; hic p̄mā mortē q̄ nulla
intentione uerba mea recipere cop-
tat. & q̄ nec admonitione sp̄s sc̄i
nec doctrina hominū cor suū ex-
citare uult ad bonū. Hec miraris
o ho. & scire uis cur hec ita fiant.
Sed ut nec diuinitatē mortali
obscure uales aspicere. sic nec se-
creta q̄ mortali sensu potes aspe-
ri. nisi q̄ntū in p̄missione ipsi tibi pos-
sibile ē. Tu autē uacillante animo
tuo. huc & illuc uersaris. Unde ue-
luti aqua a calore ardentis cami-
ni absorbet. sc̄i sp̄s tuus ab inquie-
tudine stulti animi tui obprimitur.
qm̄ hec scire cupis que n̄ s̄ scienda
carni concepte semine humano in-
pescas. Teua q̄ dignū tuū. & tan-
ge nubes. Qd̄ n̄ ē. S; hoc fieri n̄ potē.
Si nec illud. dū hoc serutaris qd̄ t̄
sciendū n̄ ē. S; ut herbule sensu re-
giones cōphendere n̄ ualent. q̄a
sensu & intellectu carere. nescientes
qd̄ sint uel qd̄ opent fructu suo.
qm̄ uis excedent regiones uultra
ut usu. & ut culices aut formice
seu etiā minora aīalia n̄ desiderant
dñari sup̄ reliqua sibi similia. aut
scire siue intelligere uirtutē uel
significationē leonis. seu alioz ma-
iorū animalū. sic nec tu cognosce

re potens qd̄ in sciencia di sit. Qd̄
tu fecisti t̄ ubi fuisti. q̄ndo celū &
t̄ra creata s̄. Qui hec creauit. auxiliu
tū n̄ indiguit. Sic nec n̄. Hic quid
serutaris iudiciū di. Cū de sup̄ um-
bre salutaris tactus fueris ostende m̄
quom̄ in agro cordis tui labores.
& quom̄ eū colas. Qd̄ si labor ille m̄
placuerit. fructū optimū tibi do.
Sed m̄ labore tuū. erit & fructus tu-
us eū mercede. Nūq̄d do fructū t̄re
sine labore. Sic etiā nec t̄ facio o ho
absq; sudore. que req̄ro ate. Habes
enī p̄ me illa in te. in quib; potes la-
borare. Ergo . . . . . diligētē in la-
bore. & . . . . . erit. & fructū inde
habebis. Et eū fructū habueris. mer-
cedē exinde consequeris. S; qd̄ n̄ ē.
Mutū deuoto & puro ac simplici
corde querit me & inuenientis re-
tinent me. **M**utū autē uolunt
meū ioculari & ludere uolentes
me adire sine labore animi & cogi-
tationis sue. nolentes p̄meditari
qd̄ facere debent me scilicet inuo-
cando & consensū corporis sui in-
spiciendo. uolentes tantū me app̄-
hendere q̄si de gū sono euigilent
reperano motu simulationis &
deceptionis arripientes uia sc̄ita-
tis. ut in semet ipsis excogitant.
alī uidelicet in abiectione seclariū
negociorū. alī in continentia carna-
liū. alī in uirginitatis pudore sup̄
humeros suos assumentes iugū meū.
existimantes sibi possibile ē om̄e
qd̄ uoluerint. nolentes inueniri q̄

sunt. & qd sunt aut qd p̄ficere pos-
sunt. nec uolentes habere inscientia
sua. q̄s eos formauerit aut q̄s eos
de sit. uolentes eū tantū habere ut
domesticū suū. qui omnē uolun-
tatē ipsorū p̄ficiat. Sic nolo dare
donū meū. nec seminare uacuum
agrū in hōie illo qui in huiusmodi
uauitate se in conuungere tēptat.
quasi me in alienatione ignoran-
tie nesciat. Unde & p̄s ei sepe in lap-
sū erit. Cui & dico. O hō. q̄re n̄ inspec-
isti agrū animi tui ut eradicares
inimales herbas & spinas ac tribulos.
me uidelicet inuocando & te ipsū
considerando. anteq̄m uelut ebri-
& insanus a te ipsū ignorans ue-
nires ad me. quō nullū lucidū op̄
sine adiutorio meo p̄ficere potes.
Nā p̄ hanc p̄ceptionē qua me
uelut in sono quesisti. eū in serui-
cio meo tedio affectus recordatus fue-
ris sōm illius in quo prius in con-
suetudinibus peccatis tuis dormi-
uisti. ad eadē priora seclera insan-
& insens. boni atq; adiutorio &
consolatione sp̄s paraclēti fraudā-
tus reuerteris. Tu autē quē quesisti
ductorē & adiutorē ad hęc. fallacē
scilicet & deceptibile animū tuū.
qui te stulte in ariditatē ducebat
sine me facere posses. Et qd te ha-
bet. Certe te miser & uacuis cades
corā me & corā pp̄lo. atq; ut inu-
lis puluis conculeaberis. Nā qd ē
tibi possibile contra me. Nichil. Et
quid potes meū. Lucidissima

uidelicet opa que s̄ splendidiora
solis splendore & dulciora in unōre
gustu sup̄ mel & lac. eū desideranti
pp̄lo manifestant. Nā eū requisisti me
intimo intellectu aīe tue ut in bap-
tismo p̄fidē doctus es. nonne facio
totū qd desideras. S; post casū suū
muta gēndo & dolendo requirit
me. qui priusq̄m caderent me
quesisse debuissent. Quib; manū
meā porrigo dicēs. Quare n̄ ques-
istis me. Nūquid eū querereis me.
abici uos. Et dico. O hō. si iuxta
ponte p̄fundissime aque stares &
pp̄t stultissimā iactantiā & tuū ob-
lione. ut me in omnib; his causis
despexisti. eū possibile t̄ putabas eē
omē qd uoluisti q̄si n̄ indigeres
adiutorii mei sup̄be in tempesto
diceres. ponte hunc uolo deuitare.
& paquā ambulare nū prudentē
faceres. Qd si hoc p̄supraiose & in si-
pientē faceres. certe in eadē erantia
que t̄ subiecta ad utilitatē tuā crea-
ta ē. sp̄m tuū exalares. S; nec hoc
comingat p̄caues pp̄t p̄sentē & ui-
sibile timorē aque. te absorberis
in morte. Aut si maximā arborē
abscisā reuertē uideris. n̄ne fugeres
ne ab ea ledereris. Uel si conēs aut
ursos aut lupos t̄ obuios aspiceris.
numq̄d si posses p̄ timore quē su-
stineres intra te absconderes. Et eū
corporis lesionē na fugis. q̄re n̄
deitas crudelissimā mortē anime
timens creatorē tuū. Nū uidisti
aut audisti. ullū in potuisse rebel-

ante casū?

lāre. Nā qui n̄ ē meū dissipabit &
sup̄ quē cecidero confringet. Qd̄
fuiti q̄ndo celū & t̄ra c̄ta s̄.
que ita faciunt ut eis constitutū
est. Tu ū in consilio dī formatus &
illuminatione ipsi tactus. p̄cepta
ei transgredieris. O magna stulti
cia. Ferturā que t̄ subiecta famu
lat̄ d̄m tuū contempnis & t̄ra ac celū
transilīs. que creatorē suū timēs
ei obediunt & missionē ipsius ad
implet. qd̄ tu n̄ facis eū nec eū
in cogitatione aut in ope tuo vis
sere nec ad eū respicere. ita ut ue
lis ipsū cognoscere. Qua p̄pt̄ si n̄
penitueris infernus in isto iudicio
te suscipiet sic & illū q̄ obduratus
de celo p̄iectus ē. que tu imitatus
es. At tam̄ eū lapsus fueris clamans
fidelit̄ quere me & subleuam̄ sus
cipiā te. Tu autē obo multociens
uis sūma tangere. q̄ nec infima cō
p̄hendere uales. Unde audi me t̄
dicant. Si p̄ me admonitis in ab
iectione seclariū negotior̄ aut in
conuenticia carnaliū uigū meū
ferre desideras. ante q̄m hoc ag
gredieris primū clama & in hoc p̄
seuera quere me & uiuabo te.
Qd̄ si etiā admonitione mea tactus
me uis imitari p̄ me respiciens in
uirginitatis pudore q̄a ut stos
de inexcavato agro nascit̄ sic &
ego sine uirili semine natus sū.
ostende m̄ agrū animi tui in mul
ta humilitate & alloquerē me in
largitate interior̄ lacrimarū tua

vii.

rū & die. O d̄s m̄s. ego indignus ho
n̄ habeo a meipso hanc causā
p̄ficere ut uirginitatē meā possi
conseruare. n̄ tu d̄ne adiuua me.
quia totus culpabilis sū in ortu
ardentis succi de quo pullulo in
multis miserus. frequētē req̄rēs
causā fragilitatis mee. Unde etiā
n̄ possū mea uirtute meipsum
expugnare in gustu dulcedinis
carnis mee. d̄s sū arbor concepta
& nata in peccatis. Ob hoc tu d̄ne
da m̄ in uirtute tua igneū donū
qd̄ in me extinguat hanc causā
& hunc ardorē p̄uersitatis. ita
ut eū rectis suspiriis bibā de aq̄
fontis uiu. qui me faciat gau
dere in uita qui sū cuius p̄tre
dinis plus aspiciens in opa tene
brarū q̄m in opa tenebrarū q̄m
in opa lucis. Et si tē in hac suppli
catione studiosus & constans fue
ris. agrū illū paro m̄ in te que
ysaac filio suo p̄posuit eū dice
bat. ecce odor filii mei sicut odor
agri p̄leui cui benedixit d̄s. eun
d̄q̄. agrū meū in corde tuo be
nedicā & ut etiā subsequens aie
bat esto d̄s fratrū tuor̄ & in cur
uent̄ ante te filii matris tue. atq̄
eodē modo & tu ante cōmune po
puli subleuata generatio eris. Ego
autē rosas & lilia ac alia optima
uirtutū pignora in agrū illū semi
nabo & cū inspiratione sp̄s sc̄i as
sidue rigabo atq̄. in radicatione
inutilitatis abscedā ab illo malū.

ita ut oculos meos circumferens eo
in uiriditate & in floriditate huius
in corrupto agri pasca. Istud est
meum & patris mei & non tuum. O homo nec propter.
Nam ego sum flos campi. quoniam ut sine
aratro campus gignit flores. sic
ego filius hominis sine uirginitate
nec gignit sine uirginitate. idcirco
hoc donum est meum & non tuum. quia tu
in peccatis conceptus in peccatis
natus es ex corruptione. Sed si idem
donum a me fideliter petieris. illud
a me fiducialiter impetrabis. tunc quod
dabo ut coram patre meo confor-
tium meum habeas in uirginitate.
Hoc autem pro fragilitate corporis
tui non poteris habere sine labore
caloris qui uita est. quia humana
natura fragilitatis tue mutabi-
lis se ostendit uita. quia de uita
re non uales. quod caro de carne est.
Sed in hoc ferre debes crucem meam
& imitari martyrium meum te ui-
delicet constringendo. ita ut pro
me de uincas te quid in semper a-
mabile est quia te fragile uasculum
scio. tunc & ego uolo tibi communi-
care ac comparare doloribus tuis. Quod si
etiam his aliquando cecideris. surgens
cuius penitentiam ex corde fac. &
suscipiens saluabo te. **Q**uidam autem
autem decepti a diabolo & perdu-
rantes in malo putant se sanctifica-
tos esse cum exteriori hominem in se
continent a coniugio abiecerint
circumcisionem mentis ubi superfluum sunt
in mundis cogitationibus & etiam

abnegantes circumcisionem spiritus ubi pro-
ferunt malum in locutionibus & operibus
suis nolentes scire quod hoc flagitium
suum sit. sed tamquam tepide obseruantes
ut caro eorum integra sit a commixtio-
ne renuentes omnino integritatem
spiritus sui. Unde indigni coram me sunt pro-
iecti sicut extra legem tam carnalem
quam spirituale. quia nec in carne nec in
spiritu secundum iustitiam dei uixerunt. Nam nec
constituta sibi legem conuingu tenu-
erunt. nec quod plus est quam quod in lege pre-
ceptum est uirginitatis amorem serua-
uerunt. Quia propter indigni oculis meis
sunt. quoniam nescio quid sint. Non enim uidi
eos in precepto legis ambulare. nec
in hac re quod plus facerent quam quod
eis preceptum est. Unde & repulsi a uisione
mea sunt. Ego comparo eos in uulgi tunc
gignenti spinas & tribulos. ac in uul-
gi herbas ad uillos usus. que in ab-
titudine & colore suo se simulant ro-
sis & lilis ac alius uulgi. floribus &
herbis in se suum & dulcem fructum
atque bonum odorem ad medicinam ha-
bentibus. & comparo eos eum pro quod se
assimulat auro uisus deceptionem
& ypoeris in auri habentibus. quoniam secundum
hunc modum hi homines ostendunt
se habere similitudinem prudentium
uirginum. uisus fallacia & indigna-
tione pleni existentes. Unde & co-
ram me sunt ut tepidus uentus cuius nec
calor nec frigus ullum uigorem ha-
bet. quia nec uiles sunt in calore animi
sui ut perseverent in uirginitatis
continentia ut ceperunt. nec ualent

in frigore mundane cause ut eant
in secularib; reb; ut sibi pponunt. Nā
nec extra legē peccāt ut publicani
nec infra legē ut iniusti. s; in semet
ipsis reperiunt nec pfecte iusti nec in
iusti s; s; ut catulus immundus ani
malū abicit ^{se tenet in uicibus} anteqm confortat in
fortitudine carnis sue. sic iste pplē
piciat in morte qm nec se scit uiuere
ad uitā. nec in se intelligit fortitudi
nē uirtutū que s; in domo sapientie.
Vnde & ab ore meo exsufflo eos. qā
indigni s; aspectu meo si sic in peni
tentis pserauerint. Nunc autē oho
respice me. **S**icuti quispiā ho
minū tibi thesaurū daret qm te
plurimū diligeret tibiq; diceret lu
crare in hoc & esto diues. ita ut & sciat
q; ille sit q; t; thesaurū hunc dedit. te
te oportet acutissime excogitare
quom̄ illū uultū lucrifacere dices
ut me capso. Thesaurus dñi mei in
optimo lucro apparere debet in me.
ita ut & ipse laudet ex hoc. Et eū hū
uultū lucrifacere dices in me capso.
Thesaurus dñi mei in optimo lucro
apparere debet in me. ita ut & ipse
laudet ex hoc. Et cū illū uultū hoc
modo augmētū multiplicares.
bonus rumor exinde ad aures illi
qui tibi ipsū deditat pueniret. In
de & ipse ex hoc recordatus tui ma
gis te diligeret. ac maiora dona t;
conferret. Sic & creator tuus facit.
Ipse dedit t; thesaurū optimū ui
uente scilicet intellectū ualde di
ligens te qm creatura ipsius es. p

cepta; t; puerba ab eo constitute le
gis. ut eundē intellectū lucrifacias
in bonis opib; diuesq; sis in uirtutib;
ita ut ipse bonus dator p hoc dili
gentius cognoscat. Qua ppt omī
hora te oportet meditari. quom̄
hoc tā grande donū qd pcepisti
uale tā cētū qm t; me capsi factum
in opib; iusticie splendore scētans
reddat ex te. qm uis hoies bono ex
emplo tuo puocari dō honorē lau
dis inde exhibeant. Qd cū uultū in
omī iusticia multiplicaueris. laus
& grā rū a dō ad cognitionē dī q;
in spū scō t; uirtutes has inspirauit
pungit. unde & ipse in diuina grē
sue ad te conuertens p dulcedinē
dilectionis sue ad te conuertens p
dulcedinē dilectionis sue ad te con
uertens p dulcedinē dilectionis sue
sup habundantē magis te faciet ar
dere in amore ipsius. ita ut consola
tione spē scī repletus sapientē omē
qd bonū ē discernas & maiora opa
bona facias ardentissimo amore
glificans patrē tuū q; tibi benigne
dedit hec. Uerba autē ista oues mee
audiant & quicūq; aures uirtoris
spē habent ea concipiant. qā m̄
placet ut sic opent hoies q; me cog
noseunt & diligunt ut & ipsi in se
metipsis intelligant qd eis in do
nis spē scī faciendū sit. S; in eadē
orientali plaga iudi sup pauimū
p̄fam edificii corā eodē uiuente tres
imagines iuxta se stantes. & illū
deuotissime inspicientes. Contra

a quilonē autē int̄ circulū illū mag
nū q̄ de p̄dicto lucido sedente in
throno p̄tendebat̄ & int̄ idē edifi
ciū conspexis̄ rotā in aere pendente
& in ea imaginē hōis usq; ad pectus
apparentē & in mundū acutissime
p̄spicientē. Ante angulū ū eīdē
edificiū ad austrū uergentē imago
alia unta ipsū edificium sup̄ pauunt̄
apparet̄. que sc̄ ad p̄dictū iuuenē
eū magna hilaritate conuertat̄.
Et his imaginib; talis similitudo
erat. Ut ecce. iustitias q̄ prius uide
rā. sericis om̄s uestiebant̄ indunt̄.
om̄s quoq; albis uelamimb; incapi
tib; suis obrecte erant. excepta illa
que ad ext̄is medie p̄dictarū triū
stans nudo capite candidos capil
los habere uidebat̄. Nulla autē ca
rū pallio circūamicta fuerat. p̄ter
eandē mediā ipsarū triū que albo
pallio induebat̄. S; tunicis albis om̄s
uestiebant̄ excepta illa que in rota
apparent̄ tunicā subnigrā habebat̄.
& p̄ter hanc que a sinistris medie
earundē triū assistens tunica palli
di coloris utebat̄. Om̄s etiā calciam̄
tis albis in dute fuerant. excepta
media ipsarū triū cui indunt̄
pedū nigra uidebant̄. & diuerso
colore depicta. S; hec dissimilitu
do fuit in eis. In pectore imaginis
que media fuit triū p̄dictarū si
bi āstantū due fenestelle apparu
erunt. & sup̄ ipsas ceruus ad dextrā
eīdē imaginis uersus. ita ut ante
riores pedes suos sup̄ fenestrā dex

trā eīdē imaginis. uersus. ita ut an
teriores pedes suos sup̄ fenestrā dex
trā & posteriores sup̄ sinistrā posu
isset. & se q̄si ad eundē coaptas
set. Et eadē imago dicebat̄.

Ego sū fortissima colūna & n̄
mobilis leuitate instabilitatis.
ita ut a labro uenti possi cōmoue
ri ut foliū arboris qd̄ ab eo cōmo
uet̄. & hac illac p̄icit̄. S; p̄durare
debeo in uero lapide qui ē uerus
filius dī. Et q̄s p̄ualet me cōmoue
re. Quis potest me ledere. Hoc n̄
potest fortis aut debilis princeps
aut nobilis diues aut paup; q̄n p̄se
uerē in uero dō q̄ n̄ cōmouebit̄ in
cōnū. Hec ego mouebor. q̄a supra
fortissimū fundamentū fundata
sū. Nolo enī cē cū adulantib; qui
aucto t̄ptationis in os uias spar
gant̄ nūquā in requiē stabilitatis
p̄sistent̄. S; sep̄ ad inferiora & de
teriora cadentes. Sic autē n̄ ego. q̄m
supra firmā petra posita sū. S; ima
go que a dextris ei erat. p̄dictū
ceruū in spicient̄ ait. **U**icā dmo
dū desiderat̄ ceruus ad fontes. aq
rū. ita desiderat̄ aīa mea ad te d̄s.
Unde uolo transilire montes & col
les ac in becullitate dulcedinis tran
sitorie uite respiciens tantū simpli
ci corde ad fontē aque uiue. q̄a
ipse innumerabili gl̄a plenus ē.
cui suauitate nemo faciri potē
tedio saturitatis. Imago autē que
a sinistris ei stabat̄. ad p̄fatas fe
nestellas uidens dix̄. **S**emp

ascensus candidissime fortitudinis.
plenus rectissima actione existens.
quā dē opat̄ & pficit in homine. ut
in sex dieb; opatus in septimo regerit.

Qui ad lapidē illū magnū sup
quē p̄fatus lucidus sedens in
throno apparet in modo testudinis
detent̄ ad uolunt̄ uident̄. q̄a om̄is
actio que fide & ope infide & ope in
fidelib; hominib; pficit̄. timori dñi
cui ipse fortissima om̄ipotētia p̄si
det q̄ cuncta regit auctoritate pui
dētie ipsius dignissimo cōposito
nis effectu coadunat̄. **U**nde &
sup eisdē gradus sedes posita est.
idē sup opa que dē opat̄ in hominib;
firmissimū p̄tentionis firmam̄ re
gentis & adiuuantis eos. q̄a quecūq;
uult cū eo p̄seuerare n̄ deciderit in er
rore. quō ipse fortissimū substantia
tū existit sup qd̄ om̄is iusticia con
stituta ē. Et sup sedē iuuenis quidā
sedens. ē constantissimo regimine fi
lius hoīs. filius uidelicet dī in om̄i iu
sticia cū patre & spū scō regnans dē
unus. uirile & nobile uultū habens.
quia ipse fortissimus leo destruxit
mortē nobili facie sine peccato scilicet
uisibilis ueniens natus ex
uirgine. pallidi tam coloris exi
stens. qm̄ cū t̄renis t̄renū honorē n̄
quesiuit s; humillim̄ modicus &
paup̄ in scā humilitate apparuit.

Unde etiā capillos sub nigros usq;
ad scapulas ipsius descendentes
habet. q̄a iudaicus ppl̄s claritate
fidei que in incarnatione eisdē filii

mei demonstrata ē n̄ querens obum
bratus in umbra exterioris intellectus
legis p̄naet̄ & infidelit̄ tabuit. or
tus tam̄ in capite iusticie & usq; ad
humerū fortitudinis ubi p̄fectum
opus in humanitate ipsius filii ma
floruit pueniens in incredulitate
sua sine accepto. Et purpura tuni
ca indutus ē. qm̄ in carnate sangui
nē suū fundens. hominē q̄ p̄terat
redemit.

Quod autē a capite
suo usq; ad umbilicū t̄ apparet.
hoc ē qd̄ ab incarnatione ipsius
usq; ad p̄sens t̄pus. opa que gē
sit in ecclā fidelib; manifesta s̄.
s; ab umbilico deorsū obumbratus
tibi ad uidentū ē. q̄a illa que ante
pore hoc usq; ad cōpletionē sc̄i
hui in eadē ecclā futura s̄ nec ui
deri nec sciri poterit. n̄ q̄ntū reue
latione diuina & fide catholica
p̄cipiunt̄. qm̄ maxime chorus can
onicū uirtutū que ante nouissimū
diē in hominib; manifestande s̄.
adhuc hominib; incognite latent.

Et ipse respiciens in mundū. q̄a
idē fili dī aspectū iudicē sue
dirigens ad hoīes. p̄p̄t̄ p̄ternas &
futuras causas dicit fidelissima uer
ba sue admonitionis ad eos. qm̄
ipsi in seīs et̄ celestē misericordiam inuen
tur effugiētis p̄cula peccatorū.
& ut fortissime p̄liando sup̄nā fe
licitatē adipiscant̄. in factis suis
contra dicentes p̄ous impiorū.

Sed qd̄ in eadē orientali plaga
uidet̄ sup̄ pauimentū p̄fatu edī

132
fieri corā eodē iuuenē tres imagines
iuxta se stantes & illū deuotissime
inspicientes. hoc ē qđ in ortu iusti-
cie carnalia desideria deprimas.
indispositione om̄p̄is patris ap-
parente filio dī in carne. he tres
uirutes in deuotione unanimes
p̄uirtutē trinitatis constantissime
manifestate s̄. ad ipsū dirigentes
aspectū suū. q̄a illū infidelib; hoīb;
desiderant & querūt. Unde etiā
contra aquilonē inter circulū il-
lū magnū qđ de p̄dicto lucido se-
dente in throno p̄tendit. & inter
idē edificium conspicis q̄si rotā in
aere pendente. & in ea imaginē
hoīs usq; ad pedes apparentē &
immundū acutissime p̄spiciantē.
quia aduersus diabolicas artes
int̄ secretā potestātē & sp̄uale edi-
ficationē ipsius. circumo nudicē cū
unūtab; hominū q̄si in aere pen-
dens. & nē potētia iusticie dī tan-
gens nē opus ipsius in eis firmit̄
ēfirmans uoluit. in qua p̄fectio
xp̄iana in contemptu mundi usq;
ad pedes fornicationis sue appa-
ret q̄a uirtus hec in robore for-
tissimi certaminis confidens in
dīm hoīes in mundo seculariter con-
uersantes acutissimo intuitu ad
monitionis sue cōmonet. ut in ab-
iectione t̄renorū imitent̄ p̄ceden-
tis filii dī exemplū. constantissi-
ma intentione fortit̄ suspicantes
ad ipsū. Idcirco etiā ante angulū
eīdē edificii ad austrū uergentē

imago alia intra ipsū edificium sup̄
pauimentū apparentis. se ad p̄dictū
iuuenē cū magna hilaritate conuer-
tit. q̄m ut casus hoīs p̄bonitate sup̄
in patris in ardore fructuositas
restauratē adiutā. hec uirtus in plenu-
tudine diuini opis secularia conculcas
& indulgentie sui affectus se apte ma-
nifestans. ad filiū dī in consorcio an-
gelici ordinis cū gaudio fidelū ho-
minū tendit. q̄a in incarnatione
eīdē saluatoris p̄supnā uirtutē flo-
ruit. s; his imaginib; una similitu-
do ē. q̄a pari deuotione dīm mani-
festant in hoīb; qui ipsū in opib;
suis concordit̄ magnificant.
Unde etiā ut cetera uirtutes q̄s
prius uidisti sericus om̄s uestiunt̄
indunt̄. q̄m in uirtib; suis reliq̄s
uirtutib; que tibi sup̄ius ueracissi-
me demonstrate s̄ dissimiles n̄ ex-
istunt. s; in leui negotio suauissimi
opis fidelū hominū semp ad dīm
parit̄ sursum tendentis. s; qđ autē oīs
albis uestimētib; in caput; suis ob-
tecte s̄. hoc ē qđ simul in candida
p̄positione legalis institutionis cū
magna colligatione ante dīm caput
omniū occupate s̄. ut mulier ante
uirū suū uelari solet. excepta illa
que ad ext̄is medie p̄dictarū tri-
stans nudo capite candidos capil-
los habere uidet̄ q̄a eadē in p̄spicitate
roboris p̄supnā trinitatē apparen-
tis nulla sollicitudine hui' seclī gra-
uata in candore tantū celestis desi-
derii querit dissolui & cū xp̄o.

Propt̄ qđ etiā nulla carū pallio cir-
cūamicta ē. qm̄ ab om̄i officio ser-
uitutis deuodate s̄. p̄ qđ ab officio
libertatis sue semp̄ uidelicet in celū
aspicere & ad d̄m̄ anhelare possent
impediti. nichil aliud desideran-
tes. nisi qđ aīr̄tis reb; separatiū ē.
p̄t̄r̄ eandē mediā ipsarū trīū que
albo pallio induit̄. p̄ qđ in susten-
tatione diuina pulchritudo dis-
creta opis beate legis insinuat̄. eū
quo eadē uirtus na circūamicta ob-
tegit̄ ut homo pallio suo circūdat̄.
S; qđ tunicis albis om̄s uestiunt̄. hoc
ē qđ in candore bonę absq; nigre-
dine prauę morū conuersantur
qui in nequicijs & uicijs obsecant
infidelitatis obtenebrant̄. excepta
illa que in rota apparet̄ tunica
sub nigra habet̄. qđ hoc inuolubi-
litate diuine elem̄te. his actib; cir-
cūdata ē que in distinctione sua
carni difficiles s̄. & p̄ter hanc que
a sinistris medie carundē trīū as-
sistens tunica pallidi coloris uit̄.
ipsa in aduersitate p̄munim̄tū sū-
me maiestatis addēnsionē sui
circūdata & uallata lacrimabili
merore gen̄tis opis. in quo flens
& euulans ad d̄m̄ semp̄ suspirat. In-
de om̄s calciam̄tis albis indite s̄.
quō in morte filii mei lucens
uā pacis un̄tib; hominū parant̄
quatinus celestia desiderent̄. excep-
ta media ipsarū trīū cuī indum̄-
ta pedū nigra uident̄. & diuerso
colore depicta. qm̄ hec sub p̄t̄cho

ne dī manens. s; magna seismata
infidelū in irrisione nigredinis
a uia uertutis deuantiū uolens.
& tam̄ recto inerte fidi decorata
in mortificatione filii mei n̄ diffi-
dens. p̄ multas infestationes diabo-
licarū artū & p̄ diuersas tribula-
tiones diabolicarū artū & p̄ di-
uersas tribulationes morū homi-
nū in sua fortitudine & pulchri-
tudine p̄seuerans. tendit̄ ad sup̄na.
S; tam̄ dissimilitudo ē in eis. qđ
qm̄ uis unanimis & sibi inuicē in
opatione sunt adherentes. tamen
suas uires unaqueq; in subiectis
sibi hoīb; singularit̄ demonstrat
in feruore sup̄ne claritatis. .xx.iii.

Vnde imago que media ē trīū
p̄dictarū sibi astantiū decla-
rat constantiā. que colūna & mu-
nimen ē carū que sibi adherent
uirtutū in medio huī numeri
trinitatē sc̄am significans se
manifestans & hominib; ut in bo-
nis opib; constantes sint ostendens.
quia etiā xp̄e d̄s & homo opa sua
que in mundo opatus ē bono fi-
ne consumauit. sic & uirtus hec
firmam̄tū un̄orū uirtutū in
hoīb; existens. eū magna discipli-
na hoies p̄ducit ad d̄m̄. Ergo ex
in pectore ipsius due fenestelle ap-
parent. qđ ē in cordib; hominū
manifestatio celestiū in duobus
speculis fide demonstrata. qm̄
diuinitas & humanitas in filio dī
credenda ē. p̄ que uirtus eadē in

homini; perfecta a fortitudine rec-
titudinis sue non mouebit. **S**; sup
ipsas fenestras ceruus ad dextram
eiusdem imaginis uersus apparet.
quia sup fide hanc quod filii dei deus &
homo credit ipse per credulitate si-
delis populi firmissime ponit. cum perur-
su uolentis sue celeste desiderium
designans ad dextram constantie
uertit. quoniam uita eterna in perseuerantia
boni operis reperitur. ita ut anterior
res pedes suos sup fenestram dextram
& posteriores sup sinistram ponat.
quia quod ipse uerus deus sit nec in
quillitate fidei contempnendum. aut
quod uerus homo sit nec in corde fidei
impugnatione ab ullo deum uera
eius diligentie diffidendum est. Unde
et se quasi ad eum ad eum coaptat. quoniam
saluatio animarum in cursu eius rep-
ta est. cum ipse in magnis doloribus per-
petrans ad passionem crucis uita in-
uenerit. perseuerantibus contulit. ut
et uirtus hec in uerbis sue confessi-
onis supra designat. **S**ed secunda
imago que ad dextram eius est celeste
desiderium prefiguratur. in celum semper
aspiciens et ad saluationem tendens.
per quod constantia perseuerantem caducorum
non appetens. magis felicitatem eternam
desiderat. Qua propter et predictum cer-
uum inspicit. quia filium dei in lucidissi-
mo opere suo assidue attendens in
dulcissimis amplexibus illius saturari
non poterit. quem admodum et superius
in locutione desiderii sui affir-
mat. **O**rcia autem imago a sin-

istris eius stans ostendit compunctionem cor-
dis atque recordationem mentis assidua
contritione oculum suum gementem et plo-
rantem. cuius beata effusione constantia
contrarietate sinistre partis que per di-
citur anime est declinans. ad uitam de mor-
te festinat. Unde etiam ad prefatas fen-
estras uidet. quoniam in cordibus fidelium
omnem intentionem suam ad filium dei tam
in humanitate quam in diuinitate reg-
nantem intendens et dulcedine conti-
nua uisione perfrui delectatur. sicut etiam
uerbis suis ut predictum est apta manife-
statione demonstrat. **S**ed imago
que contra aquilonem in rota apparet
perfectioem christi et contemptum mundi
prendit. quia plenitudo uirtutum in
abiectione secularium per filium dei apertissime
declarat. et quod inter homines conuer-
satus terrenus non inhians. imitatores su-
os foris ad celestia toto ardore com-
monuit anhelare. Que in dextra ma-
nu uertente ramusculum habet. quoniam in
felicitate saluationis anime opus uiri-
dissimi et pulcherrimi germinis bea-
tarum uirtutum quod exspiratione spiritus
sancti perfusum est continet. Qua propter et ipsa
rota assidue circum uoluit eadem ima-
gine in ea immobili permanere. quia
in misericordia dei pia compassione se ad homines
flectens. et miseris eorum compatens. se-
querentibus. semper flexibilis est. perfectio-
ne christi in contemptum mundi nullam mo-
bilitatem in stabilitatis habente. sed semper
ad eam tendente que sine ulla mu-
tabilitatis offensione. Quod autem in cir-
cuitu eiusdem rote scriptum est si quis mihi

XXIII. 5

XXV. 7

ministrat me sequat. & ubi sū ego. ~
illuc & minister mī erit. hoc ē qd ubiq. ~
flexibilis mīdia dī hoc continet in
se qd quicūq. filio dī obsequiū exhibu-
erit exemplū cī imitando. in cele-
sti beatitudine gaudebit. cū ipso
confortiū sine fine adeptus angloꝝ.
Unde etiā in pectore ipsius imaginis
sculptū apparet. ego sū hostia lau-
dis impuincus. q̄a xpc̄ sapientē con-
tēptū docens seculariū p̄secrētū consi-
liū sui cordib. electoꝝ suoꝝ insinuat
qd ipsū omīs fidelis aīa hostiā pacis
oblatū in ligno crucis intima deu-
tione uenerat & adorat. cū etiā in
toto terrarū orbe glām & laudē eius
uox & lingua omniū fidelū p̄p̄t
remuneratōnē uite n̄ cessat resona-
re. ut etiā ipsa in sup̄dicta locutio-
ne sua apte p̄palat. **I** mago uero
que ante angulū ad austrū respici-
entē apparet significat concordia-
rabie malignoꝝ spiritū fugientē.
s; confortiū beatoꝝ angloꝝ amplex-
tentē. cū ipsa ob amorē dī scissuras
infidelū deuorat & aduersionē p̄pe-
tue pacis anhelat. Unde & tanta splen-
doris in facie ē. ut eā p̄fecte intueri
n̄ possis. qm̄ mortifero odio & inui-
dia carens. maiore claritatē mani-
mab. hominū parat qm̄ mortalīs
mens capere ualeat. fragili corpore
grauata. s; qd ab utroq. latere
suo alā albi coloris habet. quarū
latitudo longitudinē eīdē ima-
ginis sup̄at. hoc ē qd & in p̄spis &
in adūsīs ad sudorē iusti laboris

se coniungentib; eadē uirtus p̄ce-
tionē sue candidissime bonitatis
extendens. plus quippe in latitu-
dine expansionis sue quā possi-
det in caritate sup̄noꝝ tenet. quā
in longitudine nascens humani
generis habet. q̄a finito mundo
ipsa sup̄ celos celoꝝ uolans. magis
tunc quā n̄ in claritate sua ap-
parebit. ubi nichil. t̄nū nichilq.
caducū querit. s; qd celeste & et-
nū ē dulcissima amplexione ama-
tur & ubi omīa clara atq; leta p̄-
durabunt. absterfa omī nebula
iniquitatis. quē admodū & in
uerbis p̄fessionis ipsius uirtutis
fideliter denunciat. .xxviii.

Quod uides pauimentū p̄dic-
n edificiu totū ut albū ui-
trū apparet. & ex se
reddens splendore serenissimū.
hoc ē qd fortitudo uere fidei por-
tans et explanans opus & ciuita-
tē dī. tota in candore & in specu-
lo simplicitatis purissima & pla-
nissima ē. eadē fide cū omīb; opib;
ad se p̄uenit. in ipsa ciuitate
dī uigilante & edificante. quan-
tus d̄s in inicio bonoꝝ opū ho-
minū p̄ splendore serenissime
intentionis tangat & in fine. ex
p̄saluatōnē anime acutissime
cognoscat. q̄a p̄fecta opatione fi-
des ipsa ostendit. qua deuotione
quaq; aīa dī quiescit. .xxviii.
Unde & splendor lucidi illi
sedens in throno q̄ omīa hęc

omni puritate peccati purgatos.
Unde etiam cum ipsis preciosis lapidibus
ut aurum fulget. Quia in bonis hominibus
sapientia opus sue claritatis demon-
strat. Sic etiam opera in rectitudine iu-
sticie pacta cum quibus etiam ipsa cele-
stis ierusalem adornata perficitur. Unde ex
orta uenerunt. uidelicet de altitudi-
ne celi. quoniam ut ros de nubibus descen-
dit et uiam humore suo perfundit sic
bona opera a deo in homines descen-
dunt et infusione spiritus sancti rigantur. Ita
quod fidelis homo bonum et suauem fructum
generans consortium superne ciuitatis
adipiscitur. Sic ergo ecclesia opera per donum
spiritus sancti se celo in homines uenientia ha-
bent claritatem uniuerso a quo etiam ema-
nauerunt. Quomodo. Quia claritas dei in
bonis operibus in istis hominibus fulget
ita quod ipse tanto ardentius in terra
cognoscitur adorat et colitur. per quos uir-
tutes eadem sanctae ciuitatis in ornamentis
suis decorantur. Quia homo adiutorio
dei bona opera faciens cum innumera-
bilibus mirabilibus suis uenerat. Et sic est
reuelatio per oculos spiritus uisus et cogni-
ta. ut in inspiratione spiritus sancti recta opera
in hominibus pacta coram deo in supernis ap-
parent. **I**taque ut per monstratum est. **xxxv.**
deus operatur ab oriente et septentrione
et ab occidente ad meridiem. ubi per fi-
lium suum in dilectione ecclesie omne quod
ante constitutionem mundi predesti-
natum fuerat ad effectum illud per dicitur
qui nouissimus dies est. sicut etiam
hoc opus suum per se educens illud cum
predictis in mystica designatione

uirtutibus et uirtutibus confirmatum et or-
natum atque in summa perfectione completum
reducit ad se in capsum. Quomodo. Iusticia
iustitiam actionis post casum ad designa-
ta innocenti ad nouissimum diem tendit
multis miraculis circumuallata que
deus in celestibus suis per diuersa tempora de-
monstrare non cessauit. ut exaratione
innocenti et in ostensione in abraham et
in moyse et in operatione in filio suo.
Quomodo. Ante tempora in corde celestis
pater erat quod filium suum in fine te-
porum per uera salutem et redemptionem
per dicitur hominibus mittere uoluit in mun-
dum. qui natus ex uirgine omnia que
antiqui sancti spiritu sancto repleti pre-
dixerant per factum opere completum. uelut
brachium hominis se primum flexit ad
opus et ut deinde manus operatur.
Quid est hoc. Iusticia uidelicet in
iusto iudicio dei. cum ad a de terra flo-
riditans per dicitur est cepit primum
in innocenti moueri ut in prima uinctu-
ra humerum ita tendens ad fortiora
in abraham et in moyse quasi ad flexi-
bilibiorem secundam uincturam brachii.
sic tandem perueniens ad perfectum opus
in filio dei per que omnia signa et pro-
phetia uetus legis apto opere completa
sunt. et per que omnes uirtutes cum quibus
celestis ierusalem in filiis suis adorna-
bit. certissima declaratione in re-
generatione spiritus et aque mani-
festate sunt. ut manus indignis su-
is opus quod operatur ad perfectam osten-
sionem per ducit. Hoc in opus meum
ad gloriam meam et actum confusio

ne pficio odiabole. t pformidine
 brachii mei oppositis in aquilone
 in septentrione & in occidentem. nec
 n̄ etiā sedm̄ solis cursū tibi resistes
 ab oriente & a meridie ita se sub
 uertens in occidentem quatinus in
 omni parte confusus sis. q̄a in cœlā
 mea que mons ē formidinis ad
 m̄tā tuā oturpissime falsator
 facio op̄ iusticie & sc̄ntias. ita ut
 tu deuictus omnino int̄cas q̄uo
 lebas ut plebs mea int̄iret. Qui aut̄
 acuitas aures inuoris intellectus
 habet hic in ardente amore specu
 li mei ad uerba hec anhelet. & ea
 in conscientia animi sui c̄scribat.

*ii. visio tempe
 parit.*

*Em̄ iudi
 ad aq̄lonē.*

& ecce ibi q̄nq; bestie stabant. qua
 rū una erat ut canis igneus s; n̄ ar
 dens. una ut leo fului coloris alia
 ut equus pallidus alia ut niger
 porcus. alia ut lupus griseus. se ad
 occidentē uertentes. Et ibi in occi
 dentē corā eīdē bestis. uelut q̄dā
 collis q̄nq; apices habens apparu
 it. ita ut ab ore cuiq; bestie fu
 nis unus adqueq; apicē eīdē col
 lis c̄tensus c̄t. om̄s subnigri co
 loris. p̄ter funē illū q̄ ab ore lupi
 tendebat. q̄ ex parte niger & ex
 parte alb; uidebat. Et ecce mon

ente iuuenē illū quē prius sup an
 gulū conuincionis p̄dicti lucidi
 & lapidei muri p̄fati edificii pur
 purca tunica indutū uiderā sup
 eundē angulū iterū uidi s; n̄ ab
 umbilico suo deorsū in apparuit.
 ita uidelicet ut ab umbilico usq;
 ad locū illū ubi uir discernit q̄si
 aurora fulget ibidē uelut lisa
 cū cordis suis intransuersū iacente.
 & ab ipso loco usq; ad m̄surā duoz
 digitorū transpositū sup̄ tangen
 tē talū suū umbrosus c̄t. ac ut ab
 eadē m̄sura sup̄ tangente talū.
 p̄totos pedes suos lacte candidior
 appareret. S; & illa muliebris ima
 go quā ante altare q̄d ē ante oeu
 los dī prius conspexerā. n̄ etiā in
 ibidē iterū ostensa ē. ita tam̄ qd
 eā modo etiā ab umbilico uentris
 sui deorsū uiderē. Nā ab umbili
 co suo usq; ad locū illū ubi mu
 lier cognoscit. uarias & squamo
 sas maculas habebat. In eodē aut̄
 loco muliebris cognitionis mon
 struosū & nigerrimū caput appa
 runt igneos oculos & aures ut au
 res asini. & nares & os ut nares &
 ut os leonis habens ac magno hia
 tu frendens. & uelut ferreos ac
 horribiles dentes horribilit̄ a eu
 dens. S; ab eodē capite usq; ad ge
 nua sua. eadē imago alba & ru
 bea & uelut multa conuincione
 tinsa erat. ab ipsi aut̄ genib;
 usq; ad duas bonas que p̄trans
 uersū sup̄ tangentes talū albe

R̄ in fine. none uisiones.

uidebant sanguinea apparebat. Et ecce idē monstruosū caput se tanto fragore a loco suo dissolutū qđ omīs eadē muliebris imago in omīb; m̄bris suis inde concurre. S. & uelut magna massa multa stercore ipsi capiti coniuncta ē. unde illud sup quenda monte se elcians a h̄itudine celoz ascende re t̄ptauit. Et ecce uelut ier̄ tonitruū repente ueniens idē caput tanta fortitudine percussit. qđ & de monte eodē cecidit & qđ sp̄m suū in mortē emisit. Unde subito factis nebula ipsū montē totū cōphendit. in qua idē caput tanta sordē inuolutū ē ut astantes ppli in maximū t̄orē mitterent. ipsa autē nebula circa eundē montē aliquantū diu immorante. Qđ astantes ppl̄s cernēs multo timore concussus adiuuē dicebat. Heu heu qđ hoc ē. Qđ uidet uobis hoc fuisse. Ach nos miserōs. q̄s nos uiuabit. Aut q̄s nos liberabit. Nescimus enī. quom̄ decepti sum. Om̄ps d̄s. miserere nobis. Reuertam̄. igit̄ p̄pere in p̄stamētū euāḡlii xp̄i. qm̄ ach ach a mare decepti sum. Et ecce pedes p̄fate muliebris imaginis candidi apparuerūt. splendore sup splendore solis reddentis. Audi uq; uocē de celo m̄ dicebat. p̄mū uā us om̄a que in t̄ra s̄ ad finē suū tendant. na qđ mundus in defectu uirū

suarū positus ad exēū suū multiserumnis & calamitatib; opp̄sus incuruet. tam sponsa filii m̄tā ap̄nunciū filii p̄dicionis. qm̄ ab ipso p̄ditore in filius suis multū fatigata nequaquā comitet. quāuis ab eis multū impugnet. cū ipsa in fine secl̄oz robustior & ualidior exurgens pulchrior & clarior reddat. quā n̄ hoc m̄ ad amplexus dilecti sui suauis & dulcis p̄cedat. Qđ & h̄c uisio qm̄ cernis iustice designat. Unde enī ad aquilonē & ecce ibi qnq; bestie stant. que s̄ in carnalib; desideris quib; macula peccati n̄ de ē qnq; ferocissimū cursus t̄poraliū regnoz ferocit̄ in se habent. uarū una ē ut canis igneus s̄. n̄ ardens. q̄a cursus t̄poroz illoz hoīes sue constitutionis mordaces habebit. in sua qđe estimacione uelut ignis apparet. s̄. in iusticia d̄i n̄ ardens. Et una ut leo fulu coloris ē. qm̄ cursus ille bellicosos hoīes sustinebit. multa qđe bella mouentis s̄. in eis rectitudinē d̄i n̄ insipientes. q̄a in fuluo colore regna illa incipient fatigacionē debilitatis incurtere.

Alia autē autē ut equus pallidus. q̄a t̄pora illa hoīes in diluio peccati lasciuos. & in uoluptate uoluptatis sue opationē bonarū uirtutum transilientes p̄ducunt. ubi tunc cor reg

noꝝ illoꝝ in pallore ruine sue con
fringit qm̄ rubore fortitudinis
sue iā p̄det. **S**ed alia ut niger
porcus qm̄ cur sus ille rectoris
magnā nigredine tristitie in se
met ipsis facientes habet. & selu
to in mundicie inuoluentis in
delicet diuinā legē in multis con
trarietatib; fornicationū & aliis
similiū malis p̄ponentes. ac
multa scismata diuinis p̄ceptis
in seitate machinantes. **M**ua v̄
ut lupus griseus q̄a illa tēpora
habebunt hoīes multas rapinas
tā in potestatib; qm̄ in reliq̄is suc
cessib; sibi met ipsis inferentes.
cū in his certantib; nec nigros
nec albos s; uelut griseos inuer
sus suis se ostendentes. capta
regnoꝝ illoꝝ ea diuidentes dei
ciunt. quō tē ueniet tēpus irre
uocionis multarū animarū ubi
error erroꝝ ab inferno usq; ad
celū erigit. ita qd̄ filii lucis tor
culari martyrioꝝ suoꝝ im po
nunt filii dī n̄ negantes s; fi
liū p̄dicionis abiciētes. qui
diabolicis artib; uoluntates su
as p̄ficere tēptabit. Et hec bestie
se ad occidentē uertunt. qm̄
hec caduca tēpora cū occiden
tē sole cadunt q̄a sic ille orit̄
& occidit. ita etiā faciunt ho
mines cū hic nascit̄ & cū ille
morit̄. **I**nde etiā ibi in occi
dente corā eis dē bestis uelut
q̄da collis q̄nq; a picis habes

apparet. q̄a in carnalib; concu
piscenciis in ipsis excursib; dis
posita potestas q̄nq; altitudi
nū p̄palata ostendit. ita ut a
bore cuiq; bestie fumis un̄ ad
quēq; a picē eī dē collis excensus
sit. qm̄ ab inicio eorū dē tēporū
tenor p̄lixitatis ad quāq; altitu
dinē disposita potestas p̄tendit.
om̄s sub nigri coloris p̄ter funē
illū q̄ ab ore lupi tendit q̄ ex par
te nigr̄ & ex parte alb̄ uidetur.
q̄a iste p̄lixitatis s̄ in uarietate
contumacie uoluptatis hominū
tenore illo q̄ in ueritate rapine
positus ē in parte nigredinis mul
tas iniquitates p̄tendit. ita tam̄
qd̄ excipia hi in multo candore
iusticie p̄cedunt q̄ torrentib; mi
raculis filio p̄dicionis ut ipsi re
sistant occurrant. quēadmodū
seruus m̄s iob de iusto uiro iusti
ciā faciente ostendit dicens. **I**nu
ocens contra h̄ypoeritā sus
citabit. & tenebit iustus uia
suā. & mundis manib; addet for
titudinē. Hoc tale ē. Qui innocēs
ē sanguina opis idē homicidu
& fornicationis & similiū malis
opū. uelut ardens scintilla con
tra illū excitat q̄ sēp̄ in opib; suis
mentit̄. Quom̄. Quia ille mel no
milit s; uenenū deuorat. & ami
cū uocat quē sic inimicū suffocat.
in delictis cū dulcia uerba sonat
s; int̄ se maliciā habet. & cū ami
co blande loquit̄ s; cū in insidus

occidit. S; q̄ habet uirgā indigna
peccora a se ipso fugans ex recto tu
nere cordis sui habet. etiā clara tu
nera corā fulgente sole. qm̄ ipse
clara scintilla & clara lux. in dō sus
citāt q̄si fulgens facula. atq; na
fortissimis purissimisq; opib; se
circūferens ipsis apponit fortē
loricā et incidētē gladiū. a se
etiā uicia expellens & uirtutes si
bi concilians. **Q**ua p̄pt̄ etiā in
orientē uiuēt illū quē pri sup
angulū coniunctionis p̄dicti lucif
di & lapidei muri p̄fati edificiu
purpurea tunica indutū uideras
sup eundē angulū iterū uidēs. q̄a
orientis iusticie fili' hoīs p̄sident
fortitudini coniunctionis specu
latiue scientie & humano opi bo
nitatē pat̄i sursū edificante ubi
idē fili' hoīs in uoluntate pat̄i sui
sanguinē suū p̄ salute mundi fu
dit ut t̄ p̄monstratū ē. ibi ipse &
modo sedens in eadē altitudine
ad confirmationē uertit̄ t̄ de
nuo p̄mysteria miraculor̄ suor̄
manifestat. sic tam̄ ut nē ab um
bilico suo deorsū t̄ apparat. qm̄
a fortitudine membror̄ suor̄ qd̄ ē
elector̄ ipsi. ubi modo ipse spon
sus ecclē uiget usq; ad cōpletionē
eorundē m̄broz̄ ipsius multa ad
miranda & obscura signa uidēs.
na uidelicet ut ab umbilico usq;
ad locū illū ubi uir discernit̄
q̄si aurora fulgeat. q̄a a p̄fectio
ne illa cū iā fidelia m̄bra sua p

fectionē fortitudinis habent. usq;
ad t̄pus filii p̄ditionis q̄ se uirū
uirutis ē simulabit. in rectitudi
ne se deuote colentū fulgorē in
stie demonstrabit. Unde & ibidē
uelut lira cū cordis suis intransuer
sū iacet. qd̄ ē in p̄secutione illa q̄
fili' iniquitatis multos cruciat̄ elec
tis inferet gaudiū carnicor̄ eor̄ q̄
iā p̄pt̄ dura torm̄ta. que in corpo
rib; suis paciunt̄ a corporalib; nex
ib; solunt̄. ad requiē t̄nseunt̄.
Sed ab ipso loco usq; ad m̄surā
duor̄ dignor̄ t̄npositor̄ sup̄
tangētē talū suū umbrosus ē.
qm̄ a p̄secutione hac qm̄ fidelis
a filio diaboli passus s̄. usq; ad
doctrinā duor̄ testiū scilicet enoch
& helie t̄rna despicientiū & ad sup
na desideria labores suos ponē
tū fides ecclēstice institutionis
uelut indubio habenda ē. hoīb;
multo maiore dicentib;. Quid ē
qd̄ dicit̄ de ihu. ihesū ēannon.
Sed ab eadē m̄sura sup̄ tan
gente talū p̄tos pedes suos
lacte candidior apparēt. qd̄ ē a
testimonio eorundē testiū cūna
p̄mia expectantiū filio p̄dicio
nis de uictō. fili' hoīs ante finē mun
di in catholica fide candidissim̄
& pulcherrim̄ fulgebit. na qd̄ t̄
pala uertit̄ p̄ ipsū cognosceat &
qd̄ falsitas in filio iniquitatis p̄
oia abiecit. ut & dauid seruus
m̄s testat̄ ubi dicit̄. **R**ex ū leta
bit̄ in dō laudabunt̄ om̄s q̄ iurant̄

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

in eo. q̄a obstructū ē os loquentiū
iniqua. Hoc tale ē. P̄funda scientia
que ē magna statura in hoīe scilicet
pulchra formā linguarū homi
nū uoluntate & dispositione di
tangens stramine symphoniarū
in altari dī q̄a dī nouit. & beati
in laudib; sonantū m̄tū curunt.
torrens iter uerborū impurissimo
fonte fortissimi dñatoris facien
tes. cū in p̄dno tēpore destruant
hiatus sibilō diabolicarū artū
que m̄tū hominū turpēt īficiunt.

xiii. **S**ed & illa muliebris imago q̄m
ante altare q̄d ē ante oculos
dī prius conspexerās. nē etiā t̄ ibi
de iterū ostendit. q̄a sponsa filii
dī purissimis orationib; scōz instas
& eas sup̄ne inq̄sitioni scdm q̄d t̄
p̄monstratū ē deuotissime offerēs.
m̄ etiā t̄ in eisdē sacramētis passio
ne iusticie declarat. ita tam̄ q̄d
etā m̄ etiā ab umbilico uentris sui de
orsū uideas. q̄m ipsa a perditione
illa q̄ nē ecclāstica dignitate pue
bit usq; ad plenitudinē filioz ip
sius multis miraculoz mixtus ad
tationē multoz t̄ manifestatur.
Nā ab umbilico suo usq; ad locū
illū ubi mulier cognoscit uari
as & squamosas maculas habet.
q̄d ē a fortitudine illa qua m̄ in
filiis suis digne & laudabiliter ui
get usq; ad tēpus illud ubi filius
p̄ditionis artes illas q̄s diabolus
p̄me mulieri inmisit p̄ficere co
nabit. uarietate & duriciā in

obiectionis multoz uicioz tā infor
nicatoris q̄m in mortiferis & rapa
cib; malis lam̄tabilit̄ & miserabi
lit̄ sustinebit. Quom̄. Q̄m hi q̄ cā
diligere deberent. eā acrit̄ p̄se
quent. **V**nde etiā in eodē loco
muliebris cognitionis monstruo
sū & nigerrimū caput apparet.
q̄a cū artib; p̄me seductionis in
monstruosis turpitudinib; & in
nigerrimis inq̄tātib; p̄ditionis
filius insanens ueniet. igneos &
oculos & aures ut aures asini &
nares & os ut nares & ut os leonis
habens. cū furibundos actus neq̄s
simi ignis & turpissimos sonitus
contradictionis dī abnegari faci
ens. hoīb; inmittit. ita pessimū fetore
sensib; eoz infundens ac crude
lissima rapacitate ecclāstica insti
tuta dilanians. scilicet magno hia
tu frondens & uelut ferros ac hor
ribiles dentes horribilit̄ acuens.
q̄m uoracissimo rictu uicioz for
titudinē & insanā mordacitatis
sue sibi consentiatib; pessime in
figit. **E**t ab eodē capite usq; ad
genua sua eadē imago alba et
rubra & uelut multa contritio
ne tinsa ē. q̄m a pessima decip
tione qua idē fili p̄ditionis hoīes
primū blande & lenit̄ seducere
conabit. usq; ad tēpus illud cū eos
iā crudelit̄ inflectere & incuruare
tēptabit. ecclā in filiis suis albe
dinē uerē fidei. s; in ipsa angustā
sanguinei stuporis ac maximas

erunas diuisarū passionū sustinebit.
bipsis autē genib; usq; adduas.
bonas que p̄n̄uersū sup̄ tan
gentes talū albe uident̄ sanguinea
apparet. q̄a cū iā uelut motione
op̄ssionis sue sustinuerit usq;
adduos testes uertans q̄ eccl̄am
fortissime continebunt iā circa
consumationē mundi candore iu
sticie & rectitudinis ostendentes
seclerantissimas p̄secutiones & cru
delissimas effusionē sanguinis
in his qui eundē p̄dicatōre contēp
serunt paciet̄. Quid ē hoc. Cū fili
p̄dicionis in contraria doctrina
sua iā fiducia & fortitudine fal
laciē confortatus accepit. t̄ & eccl̄a
in cursu festinationis sue nobilis
sumo sanguine p̄fundet̄. ubi et
ipsa t̄ plenā iā celeste habitacu
lū construet̄. Nā uos op̄late
ierlm̄ t̄ in op̄imo auro p̄ san
guine scōz fulgebunt̄. q̄a dia
bolus t̄ extinguet̄ q̄m̄ m̄bra
sup̄ni regis p̄secutus ē. ita q̄d ipse de
magno t̄ore suo ad nihilū rediget̄.

Sed uos hoīes q̄ in ipsis habitare de.
sideratis. illū fugite. & d̄m qui
uos creauit adorare. In sex enī dieb;
p̄fecit d̄s opa sua. & in septimo req̄
cuit ab ope suo. Qd̄ ē hoc. Sex dies
sex numeri sc̄i s̄. s̄; in sexto noua
miracula mundo edita s̄. ut etiā
in sexto die d̄s opa sua cōpleuit.
Nunc autē mundus in septimo nu
mero sc̄i ante nouissimū diē ē.
fiē in die septimo. Quom̄. P̄phete

uoces suas cōpleuerit. fili' etiā m̄s
uoluntate meā in mundo p̄fecit.
& apte euāḡm̄ in toto mundo p̄di
cari ē. s̄; & hoc p̄tēpus tēpōz pleni
numeri & p̄ plus tēpōz annoz. eīde
pleni numeri. quā uis in multa
diuersitate morū hominū. tam
p̄ me bene fundatū p̄stat. .xviii.

Sed nē catholica fides in ppl̄is
uacillet & euāḡm̄ in eisdē hoīb;
claudicat. fortissima etiā uolumi
na que p̄batissimi doctores multo
studio conuolauerunt in turpi tedio
diffuunt & cib; uite diuinarū
scripturarū iā tēp̄factus ē. unde
nē loquor p̄ n̄ loquentē hominē
de scripturis. nec edoctū de t̄no
magistro. s̄; ego q̄ sū. dico p̄ cū noua
secreta & multa mystica. que hac
tenus in uoluminib; latuerit. uelut
homo facit q̄ lumū sibi p̄mū cōpo
nit & deinde ex eo q̄sq; formas sc̄m
uoluntate suā discernit. **O** fruc
tuosi doctores boni lucrī. aīas ur̄as
redunite & hunc sermonē fortit̄
clamate nec ad ipsū increduli esto
te q̄a si illū spernitis. n̄ illū. s̄; me q̄
uicax sū contēp̄nitis. Hos nāq; p̄p̄m
meū sub lege mea nutrire debetis.
habentes curā usq; ad p̄finitū tēp̄
illī curatiois cū deficiet om̄is cura
usq; ad p̄finitū tēpus illī curatio
nis cū deficiet oīs cura omnū laboz.
s̄; de hoc tēpore habetis tēpora tē
porū p̄fixe p̄ destinationis. ad tēp̄
illud currentes in quo fili' p̄dicio
nis ueniet. conualescite ḡ & confor

:xix:

tamini electi mei precauentes ne inla
quecū moras cadatis. s; uelotiosissi
mū uexillū hōz sermonū eleuare &
sup filiū iniquitatis ruit. Nā in erro
re seminatū illarū. que p̄currunt
& subsequunt filiū p̄dicationis. que
uos ant̄ xpm nominatis. uestigia
illi imitamini q̄ uos uia uertanis
edocuit. cū in carne in mundo cū
magna humilitate & n̄ cū supbia
apparuit. Audite ḡ & intelligite.

XV. **A**pe enī dicit eccle. de tēpore no
uissimū erroris. Mors irruet in
ecclesiam in ipsa hora cū in fine tēpō.
maledictus maledictionis uenit.
qui ē maledictio maledictionū. ue
lut filius m̄s in euāglio de ciuitate
pessimi erroris testat̄ dicens.

XVI. **E**t tu capharnaū. nūquid usq;
in celi uerticillū exaltaberis. usq; in in
fernum descendes. Hoc tale ē. Oti an
trū iniquitatis. fossa absconsionis ex
istens. zalas simulationis ypocri
tarū habens. quom̄ in excelsis pa
rietū stare posses cū oculus tuus
nequicias uiciorū inspiciat. que
ardens lum̄ stercore abscondunt
dicentes. q̄s similis ē paricide in
ipocri. que stulti dñatorē nomi
nāt. Nūquid celū in miraculis sig
norū habebis. cū dignū tuū tar
taro intangis. Quom̄. Opa tua fun
dū inferni petant. in cui⁹ uoluptate
te absorpta iacebis. ita qd̄ etiā idē
infernus fetorē illū cuomet in q̄
mundus amaritudinē mortis in
p̄dicatione p̄dicationū uidebit. S; ca

put sine uentre & absq; ceteris m̄bris
cē n̄ debet. **C**aput eccle filius dī
est. uent̄ & cetera m̄bra que sequunt̄
eccle cū filiis suis ē. Eccle autē n̄ dū
in m̄bris & in filiis suis p̄fecta ē. s;
in nouissimo die cū numerus electōz
implebit̄. tē & eccle plena ē. S; &
tunc in utroque die turbatio orbis
trāru fit. cū ego d̄s quatuor elem̄ta
abluo cū illo qd̄ mortale in carne
hōis ē. cū & tē in consumatione scti
pleniū gaudiū sobolis eccle erit. Ist
enī p̄dictū ē. in sex dieb; p̄fecta d̄s
opa sua. **Q**uinq; dies q̄nq; nu
meri scti s; in sexto noua miracula
uirtis p̄palata s; uelut in sexta die
primus homo formatus ē. S; nunc
sexus numerus finitus ē usq; ad
septimū numerū. in q̄ nē cursus
mundi uelut in septima die req̄
positus ē. q̄ labor ille que prius
forassimi doctores in p̄funditate
clausorū sigillorū sctarū scripturarū
habuerūt. modo ap̄tus existens ap
te p̄ferendus ē in lenitate uerborū
uelut uerba hui⁹ libri s; q̄si in septi
ma quicis die. Sex enī dies op̄is s;
septima requia ē. numerus d̄ctū
alius n̄ ē. Qd̄ sup̄ ē t̄ obo sciendū n̄ ē.
s; in secreto patris ē. S; uos ohoies
de tēpore hoc. t̄pus tēpōz incur
su uro habetis. ante quā homici
da ille ueniat q̄ fidē catholicā p̄
uerrere cupiet. Qd̄ autē de inde
fiat. nec tēpus nec monitū uobis
de hoc sciendū ē. sic nec qd̄ post
septē dies eb domadis sit scire pote

put sine uentre & absq; ceteris mbris
eē n̄ debet. **C**aput ecclē fili' dī ē
uenter & cetera mbra que sequunt
ecclā cū filiis suis ē. Ecclā autē n̄ dū
in mbris & in filiis suis pfecta ē. In
nouissimo die cū numerus electō
implebit. tē & ecclā plena ē. S; & tē
mutamo die turbamō orbis t̄rarū
fit. cū ergo d's q̄tuor dēnta abluo
cū illo qd̄ mortale in carne hoīs ē.
cū & tē in consumatione sc̄li plenū
gaudiū sobolis ecclē erit. H̄c tē p̄
dictū ē in sex dieb; p̄fere d's opa sua.

Sexto noua miracula in mris p
palata s; uelut in sexta
die p̄mus homo formatus ē. S; n̄c
sexus numerus finitus ē usq; ad
septimū numerū in quo n̄c cursus
mundi uelut in septima die reſta
positus ē. q̄a labor ille que prius
fortissimi doctores in p̄funditate
clausō sigillō sc̄arū scripturarū
habuerūt. m̄ ap̄tis existens ap̄te p̄se
rendus ē in lenitate uerboꝝ uelut
uerba hui' libri s; q̄si in septima
quietis die. Sex enī dies op̄is s; sep
tima requie ē. numerus dierū
alius n̄ ē. Qd̄ sup̄ ē t̄ ob homo scien
dū n̄ ē. In secreto patris ē. S; uos oho
mnes de tēpore hoc tēpus tēpōꝝ
in cursu urō habetis. ante quā ho
micida ille ueniat q̄ fide catholi
cā p̄uerrere cupiat. Qd̄ autē de an
de fiat. nec tēpus nec mōmū uob.
de hoc sciendū ē. sic nec qd̄ post
septē dies ebdomadis sit scire pote

stis. s; solus pat̄ hoc nouit q̄ & hec
in sua potestate posuit. De dieb;
enī ebdomadis aut de tēporib;
tēpōꝝ sc̄li. ampli' t̄ oho sciendū n̄ ē.

Sed post q̄nq; numeros sc̄li ce
licha miracula mundo edi
di. sic & in q̄nq; dieb; alia creatu
ra ante hominē ~~creatura~~ ante ho
minē creata fuerat que homini
subiecta ē. Sic enī & plenitudo
paganōꝝ & iudeōꝝ fuerat & diuer
sa sc̄ismata diuersōꝝ malōꝝ tā gen
tilis quā iudaici ppli efferbuerāt.
& lex ac p̄pheta iā sudauerant.
atq; om̄s ppli tā in malis quā in
bonis p̄bati erant. ante quā uni
genitus m̄s carnē de uirgine susci
peret. Nā cū mittere nolui n̄ p̄mis
sis om̄ib; his. idcirco ut oīs iusticia
in illo p̄baret. ut oīs iusticia in illo
scandalizaret. Qd̄ si idē fili' m̄s
prius uenisset. hoc q̄si insipienter
factū fuisset uelut homo ille in pr̄
dentē agit q̄ fruges suas anteq̄m
matureſcunt colligere uult. uel si
incarnatio ei' in ipsū finē mundi
dilata cēt. tē raptū ueniret q̄si au
cepſille q̄ auct̄ fraudulentē capite.
illis nescientib; quom̄ rēte ipsius
intrauerit. S; filius m̄s uenit in tē
pore illo uelut cū iā dies p̄ nonā
ad uesp̄as tendit. sc̄ilicet cū iā max
ima uirtute diei abſcedente frigy
ad eē incipit. ita p̄ q̄nq; numeros m̄di fili' m̄s m̄do
aff. ut. cū mundus iā a doccasū
currit. Qd̄ tē. Ipse enī ueniens me
dulla legis ap̄uit. ubi aq̄m legis

211.113.

in unū euglū conuertit ubi et
maxima fluentia uirtutū emana
re fecit. qđ tā tēpestiue ueniens
cōpleuit. ut ecclā thēe uirtutes. qđ
sp̄s sc̄s incedit. firmis radicib; in
hominib; confortaret. ut ut uir
ginitas quā in semetipso. attulit
dignissima germina floz suoz di
latare possit. **S**ed insanus ho
mieida filius. scilicet pdici
onis in breuissimo tēpore uenit
uelut cū iā dies abscedit. sole in
occasū occidentē uidelicet. cū no
uissimū tēpus iā cadit & mun
dus tenorē suū deserit. Hoc aū
testimonū o fideles mei audite
& illud deuote ad cautela ur̄am
intelligite. ne uobis nescientib;
terror isti pditoris repente ue
niens. in ruina infidelitatis & p
dicionis uos percipiat. Unde uos
armate. & ad ualidissimā pugna
hoc modo fidelissimis munimo
nib; p̄monui uos p̄parate. Cū enī
tēpus illud aduenit. quo iste
nequissimus deceptor horribi
liter apparebit. mat̄ illa que istū
fallacē in mundū cecit a puert
cia sua in puellari caritate diaboli
cis arab; plena ueniens in deserto
abiectionis uirat. ne fandissimos
homines enutritā ē. ibi parenti
bus suis cā nescientib;. nec illis cū
quib; morat̄ cā scientib;. quā dia
bolus cā illue ire psuadet & ibi
cā sedm uoluntatē suā. decipien
do cōponit. qđ angls sc̄s sit. lē

ido illa ab hōib; se sepat. ut tanto
facilius celari possit. Unde etiā ali
quib; s; tam paucis uiris neq̄ssimo
latrocinio fornicationis occulte cō
miseret. & in tanto studio turpitu
dinis cū illis se polluit uelut angls.
sc̄s feruore prauiantis illi cā p̄fice
re iubet. Et sic in feruorissimo
ardore fornicationis illi filii pdici
onis concepit. nesciens de q̄ semine
uioz illoz cū concepit. S; lucifer
serpens uidelicet antiquis turpi
tudine ista delectatus. coagulatio
nē hanc uisto meo iudicio arab;
suis afflit. & cā omib; uirib; suis
totā inuentre matris illi possidet.
sic illo pditore de uentre matris
sue pleno diabolico spū egredien
te. Deinde illa consuetā fornicatio
nē deuitat. & apte stultē & insipi
entia pplō dicit qđ uirū n̄ habeat.
nec patrē infantis sui sciat. forni
cationē autē qm̄ p̄perauit sc̄am
dicit. unde & pplē illa sc̄am putat
& nominat. **S**ic filius pdicio
nis arab; usq; ad feruore caritē
enutrit. sc̄p̄ noto sibi pplō se sub
trahens. S; mat̄ ipsius cū cū quib; dā
magis arab; uirū tā pplō d̄m
colam qm̄ n̄ colam ostendit. sic
cū ab eis faciens uideri & amari.
qui cū ad plenā caritē puenit ma
nifeste contrariā doctrinā docebit.
ita in & d̄ctis meis repugnans tan
tāq; fortitudinē ac q̄rens. ut in mag
na potestate sua se supra nubes ele
uare conct. Nā ego iusto iudicio

.xxv.

.xxv.

meo p[ro]mittit cū indueris creaturis
 uoluntate suā exerceat. qm̄ ut diabo-
 lus in inicio dicit similes ero atissi-
 mo & cecidit. ita etiā p[ro]mittit ut idē
 diabolus in t[em]pore nouissimo cadat.
 cū ipse in hoc filio suo diē saluator
 mundi ego sū. Et ut omē sc̄m̄ fide-
 lū cognouit qd lucifer mendax
 fuit cū se in inicio dicitū simile dō
 ē uoluit. sic etiā om̄s fidelis hō ui-
 det qd iste filius iniquitatis mendax
 ē. cū se ante nouissimū diē filio di
 simile facit. **I**psē enī ē pessima
 bestia hoīes q̄ ipsū negant. in fi-
 ciens & regib; ducib; principib; du-
 citib; q̄. se adiungens. humilita-
 tēq; de i. p[ro]mptis ac supbia cri-
 gens. orbēq; t[er]rarū diabolica arte
 sibi subiciens. Potestas nāq; ipsius
 usq; ad labrū uentis p[er]cedit. ita qd
 aerē uidet cōmouere ignēq; de celo
 educere & fulgura tonitrua ac ḡn-
 dines p[er]ducere. montes etiā euerte-
 re aq̄s exsiccare. filius uindictē
 suā auferre. aq̄sq; terrū suā
 reddere. Tales quippe illusiones
 indueris creaturis ostendit. ui-
 detur in humore in uindictate
 & in siccatate carū. S; & in hoīb; de-
 ceptiones suas facere n̄ desinit. Quo-
 modo. Videt enī sanis in mittere
 egritudinē & infirmis sanitatē.
 demones eicere ac uindictū p[ro]missione
 mea illusiones suas ostendit. cada-
 uer ipsius q̄si uiuat moueri faci-
 ens. qd tam p[ro]breuissimā horā et
 n̄ plonq; spaciū facere uindictū p[er]

mittit. ne hac p[re]sūptione glā di-
 derideat. Qd quidā uidentes meū
 confidunt. qdā autē & priorē fi-
 de suā habe uolunt. & cū tam sibi
 p[ro]piciū. Quos tam durū ledere no-
 lens. qdā infirmitates ipsis immi-
 tit. Qui dū medicinā medicorū que-
 runt nec curari poterūt ad ipsū re-
 currunt. t[em]ptantes si eos curare ua-
 leat. S; dū eos uident. debilitatē
 quā eis intulit ipsis auferit. unde
 cū ^{ualde} inanis in ipsū credunt. Et sic
 multa decipiunt. cū ipsi oculos in-
 tioris hoīs obnubilant p[er] quos in
 me respicere debuerant. uolentes
 in p[ro]phatione animi sui uelut in qua-
 dā nouitate illa scire que ceteri
 bus oculis uidet & que manib; pal-
 pant. contempnent illa inuisibilia
 que in me manent & que uera fi-
 de cōphendenda s̄. q̄a mortales
 oculi me uidere n̄ possunt. S; mi-
 racula mea in obumbratione illis
 ostendo quib; uolero. me ipsū
 autē nullus uidebit dū in morta-
 li corpore manet. n̄ in obumbratio-
 ne misteriorū meorū ut seruo meo
 moȳ si locutus sū. ut scriptū est.

Non enī uidebit me homo. & ui-
 uere potest. Hoc tale ē. Obstat
 mortalitatis suę n̄ ponit in clarit-
 atē diuinitatis mee. ille q̄ mor-
 talis ē. ita qd incorruptibili eue-
 re mortale uitā possit habere.
 dū transiens t[em]poris ē. muta-
 tio in me ē. Nā sic culx uiuere
 n̄ potest si se inflama ignis mit-

mauos suscitare. Quom̄. Cū enī aliquando q̄spia uitā euertit
 cui anima impotestate diaboli ē. circa cadaver istū
 suscitare

Summitate. sol. s̄. uia unā dicitur. ad
 aliā misit. quō om̄a inueniā p[er] me so-
 lidata s̄. & q̄ ego unio nec ulla.

ita enā mortalī hō n̄ posset
subsistere si coruscationē diuini
tatis mē uideret. s; ego morta
lib; hominib; quādiu in graue
dine mortalitatis sue grauati
s me ita in obumbratione ostē
do. uelut pictor ea que inuisi
bilia s̄ p̄ imagines picture sue
hoib; declarat. Qd̄ si o hō me di
lexeris te amplector. & calore
seī sp̄s te calefaciā. Cū enī bona
uentione tua me inspexeris
meq; in tua fide cognoueris.
tē tēcū ero. S; q̄ me contempnunt
addiabolū se conuertunt. qm̄
me seise nolunt. Unde & ego ip
sos abicio. **I**stos autē diabolus
illudit & decipit quomodo
cūq; sibi placuerit. ita qd̄ ipsi
putant qd̄ uerū sit. q̄cqd̄ eis
ostendit. Et hanc ipsā artē
deceptionis sue diabolus illis
infundit q̄ in ipsū confidunt.
ita qd̄ ipsi in hac arte diuersa
portenta in creaturis scdm̄
uoluntatē suā hoib; fallacit̄
ostendunt. S; tam̄ nec elem̄ta
nec alias creaturas que ad o
create s̄ in aliū modū transmu
tare possunt. n̄ qd̄ solū p̄ decep
tiones suas quedā monstra ue
lut q̄sdā nebulas in eis sibi cre
dentib; fingunt. Nā & adā cū
plus quereret qm̄ habere de
beret. gl̄am̄ paradysi p̄didit.
sic & isti uisū & auditū immōris
hoīs amittunt. qm̄ d̄m̄ deserūt

& diabolū colunt. **S**cdm̄ hunc
modū p̄dicionis deceptionis artū
suarū in elem̄tis opat̄. ostendens
in eis pulcritudinē. dulcedinē et
suauitatē. scdm̄ uoluntatē hoīū
q̄s decipit. Sed hec potestas ei ob
hoc p̄missa ē. ut fideles in recta si
decernant. qd̄ diabolus nullā po
testatē in bonis habet. s; solū in ma
lis tūc moris. Quecqd̄ enī iste fili
miquitatis opat̄ id̄ in potestate supbia
& crudelitate fac̄. mediā humili
tatē & discretione n̄ habens. s; cū
impio & magno stupore hoīs ad
hoc p̄cipitat. ut ipsū sequant̄. Pu
rimos enī pplōs sibi acquirit. d̄c̄
as. ut uoluntatis suas. & paganit̄
nec se mutū in uigilis aut in uicu
nis constringant. p̄ponens eis ut
tantū d̄m̄ suū diligant. que se c̄
simulat. quān̄ sic ab inferno li
berati ad uitā p̄ueniant. Unde illi
hoc m̄ decepti dicunt. Oue mise
ris illis q̄ ante tēpora ista fuerūt.
q̄a diris crudelitatib; uitā suā af
fluxerūt. p̄ccatē d̄i nr̄i hui igno
rantes. Ite enī thesauros & diui
cias eis ostendit. ac eos scdm̄ uo
luntates ipsoꝝ epulari p̄mittit.
fallacib; signis doctrinā suā fir
mans. ita qd̄ ipsi putant qd̄ n̄
oportet eos ullo m̄ corpora sua
constringere & castigare. S; & cir
cūcisionē & iudaismū scdm̄ mo
res iudeoꝝ illos obseruare iubet.
fortiora p̄cepta legis que cūctivos
cū digna penitencia in grām

ccix

conuertit ipsis iuxta uoluntate
eoz leuora faciens. Et die. Qui ad
me conuertit peccata illi delebun-
tur. uiuereq. mecum in eternum. Baptis-
mum etiam & euangelium filii mei abiecit.
& omnia precepta illa que ecclesie tra-
dita sunt deridet. Et iterum sibi famu-
lantibus diabolica irrisione die.
uidete quis & qualis ille in sanus
fuerat. qui hec obseruari precepta
sua simpliciter populo construit.

Ego autem pro uobis & ad gloriam
uiam mori & a morte resur-
gere uolo & sic populum meum ab in-
ferno liberabo ut deinceps mecum
in regno meo gloriose uiuatis. quod il-
le fallax se prius fecisse simulauit.
Et deinde dilectis suis die. ut eum
gladio percussit atque in munda sin-
done usque ad diem resurrectionis
sue inuoluauit. illis ita deceptis
quod putant se illum occidere & precep-
ta eius hoc in perficere. Postea se resur-
gere simulans dixit maledictio-
nis scripturam uelut saluacionem
animarum profert. quoniam per signum hominibus
tradens. iubet ut ipsum adorent.
quod si quis fidelis propter amorem nominis
mei recusauerit. duro cruciatu
tormentorum ab illo consumetur. Unde
omnes qui hoc uiderunt laudierunt.
maximo admirationis & dubie-
tatis stupore concitauerunt. uelut etiam
iohannis dilectus in se ostendit dicens.

Tuidi unum decapitulum. et tamquam
occisum in morte. & plaga mor-
tus eius curata est. Et admirata est uni-

uersa terra pro bestia. Hoc tale est. Ego a-
mator mysteriorum dei. uidi fallacem &
maledictum in maximis & innume-
rabilibus iniquitatibus. omnem sceleratam
circumuentem & multiplicem. uicem
eius fatigantem. quod artibus. mandatorum suorum
sanguinem suum in occasione se effun-
dere & ita mori assimilabit non in
corpore suo cadens. sed in fallaci um-
bra uelut percussus et moriens esti-
matus. Unde etiam in errore fallacium
uulnerum suorum quasi mortuus fuerit
simulatur. quasi a somno mortis re-
uixisset. & ita admirabile & terribile
stuporem omnium hominum quod in terra terra sunt
in horrore huius maledicti capient
sic etiam populus magnitudinem & for-
titudinem goliath extupuit. eum enim
armatum in bello aduersum se stare
uideret. Et ita ut uides colone
electorum meorum tam de cruciatibus. istis
quam de contrariis & insignibus. ac
horribilibus signis que idem filii pre-
dicationis emittunt. magno stupore pa-
uoris commoueri uidebunt. gemitu
lamentabilis angustie emittentes.

Sed duos testes meos quos ad id
tempus in secreto uoluntatis
meae reseruati scilicet enoch & he-
liam. ut ipsi repugnet & ut errantes
ad uiam ueritatis reducant emittam.
Qui fortissimas & robustissimas
uirantes fidelibus ostendet. quia cum
uerba testimonii eorum in ore utriusque
sibi equaliter resonant fide audien-
tibus. adhibebunt. Nam ideo hi
duo testes ueritatis tandem pro me re-

.xxx.iiij.

xxxiii.

xxxv.

seruan s̄. ut in ipsis pcedentib; sermo
 ex; in cordib; electoꝝ meoꝝ tonat; et
 solidet; quatin; exinde ger m̄ ecclē
 mee in magna humilitate subsi
 stat. Et ipsi ad filios dī quoz noīa
 in libro uite s̄. dicēt. **Q**uos recti
 & electi in glōsa laude beatorū grā. xxxv.
 rū uite; audite & intelligite que
 uobis fiducialit; differim;. Hic ma
 ledictus a diabolo missus ē; ut aīas
 que se pceptis illi subiciunt; in erro
 rē mittat;. Nos enī de hoc mundo
 reclusi erant; reseruan in secretis dī
 que hoīb; abscondita s̄; ita qd in
 sollicitudine & angustia hominū
 n̄ sum;. Nā ad hoc reseruan sum;
 & ad uos missi; ut errorib; isti p̄di
 toris contra dicam;. Videte q̄. Si uo
 bis aut in corporali figura aut in
 etate similes sum;. **E**t oīs q̄ cog
 noscere & confiteri uerū dīm uo
 lunt; hos duos senes & ueraces testes
 uexillū iusticie dī errore portan
 tes subsequunt; iniquū errorē de
 serentes; qm̄ ipsi in magnis p̄conis
 & corā dō. & corā p̄p̄to fulgebunt;
 uicos & plateas & ciuitates atq;
 alia loca ubicūq; filii p̄ditionis ē
 uaria doctrinā suā efflauit; p
 eurrentes; ac in eis multa signa in
 spū scō facient; ita ut oīs p̄p̄s q̄
 ea uiderit in maxima admiratio
 nē ducat;. Idcirco autē hec mag
 na signa sup̄ firmā petā solidata
 illis dabunt; quatin; illa cū uaria
 & falsa signa abiciant;. Nā ut ful
 gur incendit & cōburit; sic &

filii p̄ditionis p̄ uersa iniquitate &
 neq̄cia sua fac̄ p̄p̄tos magis arū;
 uelut igne fulguris cōburēt;. sed
 enoch & helias cū recta doctrina q̄si
 cū ihu tonitruū omnē cohortē illi
 cōtinent; daciunt; fideles ita stabi
 lent;. **A**t tam in p̄missione uo
 luntatis mee ab illo tandē consuma
 ti; mercede laboꝝ suoz in celestib; cōse
 quunt;. Tūc flores doctrine eoz ca
 dent; q̄a uoces ipsoꝝ iā in mundo
 cessauerūt bonū fructū in celestis osten
 dunt; ipsis uerba & rabie diabolice
 arū cōt̄p̄ncib; in spe sup̄ne he
 reditatis bene firmatis; quē admodū
 et salomon de bono & recto hoīe
 ostendit; dicit;. Dom; iusti plurima
 fortitudo; & in fructib; impu con
 turbatio. Hoc tale ē. **A**t ubi habitacu
 lū ubi comitio & infidelitas n̄ ē spe
 ciale speculū oculi dī in recto hoīe
 ē; in q̄ idē oculus fortitudinē mi
 raculoꝝ suoz q̄si in appetitu p̄ ueni
 entis gladii uidet;. **S**; in pcedentib;
 factis uelut in crescentib; fructib;
 sup̄bi cordis qd in p̄p̄ris uolupta
 tib; suis ruinas edificat; tristitia
 illa erit; qd idē sup̄bū cor in spe
 hanc n̄ confidit; que in sup̄nassa
 turitate floret;. **S**ed qd uidet;
 qd idē monstruo; sū caput se
 tanto fragore a loco suo dissoluit;
 qd oīs p̄dicta muliebris imago in
 oīb; m̄bris suis inde conuertit;. hoc
 ē cū se filii p̄ditionis caput iniqui
 tas existens; multa arrogancia sup
 bie uelut a prauo errore in fixe

libri
 arripit
 r̄ uolū
 fac̄ cō
 as f̄
 in m̄
 t̄n̄ m̄
 ut mag
 ipsi cap
 sup̄ qu
 tudine
 marum
 r̄ m̄
 cōse fil
 alis sup
 unam
 ipse et
 posse p
 om̄ uol
 r̄ m̄
 tam p
 d̄
 om̄e c
 sibi cre
 uelut; S
 dī ad p
 na a i
 r̄ m̄
 fortit
 n̄
 tonitru
 caput
 qd cō
 sp̄ m̄
 testat d
 r̄ m̄
 p̄

sibi neque tollit. maiore errore
 arripens se licet sup omis exalta
 ri uolens. idē cū deceptiones sue
 finē accepture s. ois ecclā i oib; fi
 lus suis tā maiorib; quā minorib;
 in maximū timorē mittit. expec
 tans insanā p̄sūptomis illi. Et ue
 lut magna massa muta stercoris. 4
 ipsi capiti conuungit unde illud 7
 sup quondā montē se eleuans. alu 7
 tudinē celoz ascendere t̄ptat. q̄a 7
 maxime artes diabolicarū in fidia
 rū multā in mundiciā afferentū
 adē filio iniquitatis assistentes. ipsi
 alas supbie subministrant. ac cū
 utantā p̄sūptionē erigunt qd
 ipse etiā secreta celestia se putat
 posse penetrare. Quom̄. Nā cū
 omē uoluntatē diaboli cōpleue
 rit. ita qd iusto iudicio dī ampli
 tantā potestātē iniquitatis & cru
 delitatis sue habere n̄ p̄mittit.
 omnē cohortē suā congregat et
 sibi credentib; dicit q̄a ad celos ire
 uelit. S; sic diabolus nescit filiū
 dī ad redēptionē animarū nāsci
 ta & iste pessimus cū se immorase
 rū malū omniū maloz inuoluit
 fortissimū iehū manū dī sup se ue
 nire ignorat. **E**t ecce uelut iēt. 7
 tonitruū repen. **E**t ueniens idē 7
 caput tanta fortitudine reperit. 7
 qd & de monte eodē cadit & qd 7
 spm̄ suū in mortē mittit. qm̄ po 7
 testas dī se manifestans eundē pdi
 tionis filiū tanta uirtute. celi sui
 p̄sternit qd & de supbia illa q̄ se

contra dīm exeret magno p̄cipio
 p̄sūptomis sue ruit & qd unale
 flauū suū in mortē etne dāpnatio
 nis ita consumatus euomit q̄a
 sic t̄ptationes filii mei sunt s
 cū ipse t̄ptat diabolo dicit. uade
 satanas. & ille cecidit fugit. sic
 etiā & t̄ptationes iste q̄s idē fili
 iniquitatis ecclē infert. in hoc h̄clo
 meo consumationē accipiet. 7
Unde subito fitens nebula ipsū 7
 montē totū cōphendit. in qua 7
 idē caput tanta sorde inuoluit 7
 ut astantes ppli in maximū t̄rorē 7
 mittant q̄a in mundissimū & infer
 nalis fetor locū elationis illi totū
 replebit inq̄ ille pessimū crimina
 tor tanta immundicia efferebat.
 ut iusto dī iudicio nec in mū nec
 finis eui amodo in memoria ha
 beat qm̄ illi ppli cadauer ipsi si
 ne uoce inira p̄stratū & multa ta
 be p̄fusū uidentes se deceptos cē
 cognoscant. ipsa nebula circa eun 7
 de monte aliquantulū diutū in mo 7
 rante qm̄ fetor ille diabolicā da
 tionē circū amplectens in munda
 ostendit. ut hoies ab illo seducti fe
 torē & immundiciā illā uidentes
 errore suū declinet. & ad uernatē
 redeant. Nā astantes ppli h̄c cernēs 7
 multo timore concutit. q̄a h̄c ui 7
 dentes maximū horror incurrit.
 ita ut lugubres uoces & flebiles
 querelas p̄ferant. & se grauit er
 rasse dicant. **E**t ecce pedes p̄ 7
 fate mulie. **E**t bris imaginis 7

candidi apparent splendore solis
videntur. hęc e qd fortitudo funda
menti & sustentatio sponse filii mei
mutu candore fidei ostendet &
pulchritudine illa que omne pul
chritudine terrene claritatis superat
demonstrabit. cu filio pdicionis
ut pdictu e pstrato mutui coheris q
errauerant aduertate reuertent.

:xl.ij.

Sed p casu illi impu qndo nouis
sim diebus in solutione mundi oc
currat mortalis ho n queat quia
cu scire n poterit. qm cu pat in ab
sccondito secreta sui seruauit. Ad
iudiciu q oboies uos pparat. Hęc
autē pdictu e filii pdicionis cu pa
tre suo diabolo & cu omib; artib;
illi in nouissimo tēpore p filiu meū
fortissimu pūatore supabit. sic
& inimici fortissimi samsonis in p
figuratione ipsi dei celi s. uclit

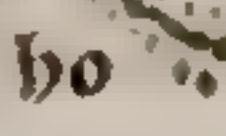
:xl.ij.

Concussisq; fortitudo
lunus ceci. **C**dit dom sup os pn
cipis & cetera multitudinē que ibi
erat. multo q; plures ut fecit mori
ens qm ante uiuus occideret. Hoc
tale e filio di scilicet fortissimo
samsoni pmu synagoga cūuncta e
cui decubita illa que in uctu testam
to abscondita erant in mirabili
doctrina sua distribuit. in uore
dulcedine a dē legis que fortior
leone erat. ipsi benigne apient. S;
ipsa decepit eu faciens ut secreta
ei illuderent in doctrina illi respi
cere nolens. S; cū magno fastu sup
bie despiciens. Qua ppt ipse co

monis regnu di ab ea auferri &
alu gemitu dari pdicē. ita in multis
pdigiis cu plurima turba ieroso
limā ascendēs infidelitate illoz q
uestimta sua in uia strauerūt oca
sa. ubi qd pmiserat illis pmiracu
la reddidit qb; p sponsā suā pdicē
Et in eode seruore eandē sponsā
suā deseruit. cu domū ei desertā
derelinq; pnummāuit. S; pat spon
se illi uidelicet dia. bolica seduc
tio. alu uero idē infidelitatem eā
comunē. Te filii di astutas uul
pes scilicet aplos emisit. q igne
seī spē segetes inimicoz suoz co
bussert. idē q legalia pcepta ad
spūale intellectu uertit. ita sy
nagoga cu patre suo cōbusta sci
licet pueris infidelitate synago
ge eversa. Deinde magnis signis
& stupendis miraculis in credulos
occidit. ita qd os multo stupore
contremuerūt cu dicerēt. se time
re romanos uenire & locū & gen
tē ipsoz tollere. Qua ppt cohortē
suā congregauerūt ut illū pderēt.
S; ipse abscondit se in monte in
oratione cu diceret ut si fieri pos
set qd calix ille ab eo transiret.
S; iudas scariothis pdidit eu.
tradens eu in manus inimicoz
suoz. At ipse uim fortitudinis
sue abscondit quā in erme idē
in patre suo habuit. que omni pto
ignota e n qmū infidē capte ue
lut capilli in capite uident. P ea
cu patre uoluit uim fortitudinis

sue ostendit uide licet mandibu
la a sum tollens cu filiab; ierlm
dicere ne sup cu s; sup se ipsas
ficerent. ita illas occidens se licet
trorre futuror; malor; eis pdicens. Et
sic in cruce sangato cu smret fons
fidi de gentali pplo emanauit de
quo ipse bibens n̄ crubuit. dices
enā qd sic consumatū est. Unde
cu exspirauit in gehennā uideh
cet. ad mulierē meretricē descen
dit in mueris suis cu obsidantib;
cu custodes ad sepulchrū ipsi po
nerunt. s; ipse a morte resurgens
cu duab; porsidē cu specialib;
electis suis. & cu cōmuni pplo q̄s
ex inferno liberauit celeste regnū
petiuit. s; sic pulcherrima sponsa
scilicet ecclā ipsi conuicta. dili
gentissime ab eo quesuit quom̄
formidīnē ipsi cognoscere pos
set. Ipse autē uires suas ei n̄ repen
te. s; paulatī & cu discretione ap
p̄t. Quom̄. Cū primū fideles catho
licā fidē pcepissent. in ueteri le
ge & in noua usq; ad p̄fectā corre
ptionē putabant seq̄da illor; debe
re ambulare. que ligatura hum̄
nū neruor; s; n̄ dū p̄fectā siccitatē.
habentū erat. Unde ecclā rudis
adhuc. multas turbis dicebat. Hec
ē formido sponsi mei. Et ppl̄s
hec audiens uolebat repente
motu d̄m in auditu uerbor; tantū
colere. & n̄ in significatione sp̄s
sc̄i conuersari. s; ita formido ei
cognita n̄ ē. De inde uirginitas

uelut noui fund q̄ nūquā inope
fuerit sic & uirginitas ante n̄ ē
glōse habna nobilit̄ crecta ē. que
ligatura filii d̄i fortit̄ q̄dē ten
git. s; tamē cu plenit̄ n̄ ostendit.
s; ecclā se sursum trigenis dicebat.
o uos amici mei. he maxime uir
tutes sponsi mei s;. Et subito in
magno strepitu multus ppl̄s sup
eū ruit dicens. Nos in maximis ui
rib; ei. ipsū cepim; s;. nec sic uires
ei manifestate s;. Postea in septē
domis sp̄s sc̄i uelut in septē crimb;
illi ecclā solidata ē. ipsi forn̄ cla
uo in firmamento apliceor; pdicato
infixis. Unde rui fidi hoc modo
comarato. ecclā clamabat. O quā
fortis sponsus m̄s in septē crimb;
suis ē. Et. o s; ppl̄i illā audientes in
eū irruerūt. putantes ipsū maiores
uires n̄ habere. s; & hoc m̄ n̄ ē agni
ta formido ipsi. De hinc multas
lacrimas ecclā effudit. q̄a formi
dinē sc̄e trinitatis ignorauit. di
cens humanitatē filii d̄i se q̄dē ui
disse. s; diuinitatē ipsi n̄ dū p̄fecte
intellexisse. Unde ipse cōmotus.
in dilecto suo ioh̄e secreta sc̄e tri
nitatis q̄ntū hōi licitū erat scire.
in honore pat̄s & in ardore sp̄s sc̄i
manifestauit. Et ita in gremiū
sponse sue caput suū recli
nans. ibi usq; ad maxima
seismata que filio pdicionis fu
tura s; req̄scent. Ibi formido ei
ab rasis crimb; ipsi abscidat.
cū ho minis uirginitate illo

magis filiū pdicionis qm ipsū seq
 studiant dicentes. Qd eodē qd ta
 lia & tanta miracula uident. Et ita
 formido ipsi delinūt. cū iā uera
 fides incenare infidelitatis obnu
 bilari uidet. S; uires ei resurgunt.
 cū noch & helias apparuerunt. Qua
 pyt supbia & p̄suptione fortiter
 concutens filiū pdicionis cū oib;
 diabolicis artib; & ecūs uicis dce
 rit. multoq; duri diabolica uicia
 comaret cū iā exca cū xpiano no
 mane dep̄sentū & t̄porali sc̄lo ad
 c̄na transibit. qm̄ antea faceret
 cū adhuc diuinū cultus in mundo
 t̄poralit̄ uigret. Quid ē hoc.
 Quia cū iā sc̄m̄ finē accipiet. t̄
 & diabolice p̄secutiones & uirtu
 tū fortissime opationes i hoib; enā
 t̄poralit̄ cessabunt. Qui autē acu
 tas aures int̄ ores intellectus ha
 bet hic in ardente amore speculi
 mei ad uerba hęc anhelat. & ta
 m̄ conscientia animi sui c̄scribat

of
 hee
 III
 III

audi & ecce oia elem
 ta & os cremure dno
 motu concussa s; ig
 nis aer & aqua eru
 perit & t̄ra moueri
 fecerit. fulgura & to
 ntrua concrepauerit.
 montes & silue ceciderit. ita ut omē
 qd mortale erat unā exalaret. Et
 oia elem̄ta purgata s; ita ut q̄cqd
 in eis sordidū fuerat tali m̄ euanes
 ceret. qd̄ ampli n̄ appareret. Et au
 diui uocē maximo clamore pro
 tū orbē t̄rarū uociferante & dicen
 te. Quos filii hominū q̄ int̄ra iace
 us. surgite os. Et ecce oia ossa ho
 minū in quocūq; loco t̄rarū erant.
 uelut in uno mon̄to congregata
 & sua carne obrecta s; & os hoies in
 t̄gris m̄bris & corporib; suis in
 sexu suo surrexerit. boni in clarita
 te fulgentes & mali in uigredine
 appaones. ita ut & opus cuiq;
 in ipso apte uideret. Et q̄da ex eis
 in fide signati erant. q̄da autē n̄
 ita ut signati. istoz alii ante facie
 suā uelut aureū fulgorē alii uelut
 umbrā haberent. quod ipsoz signū

Quoddecima uisio Terre
 parti

11. uisio. in p̄s.

erat. S. subito ab oriente maxima
choruscato effulsit. & ibi in nube
filium hominis eodem uultu quemadmodum
in mundo fuerat. & apertis uulneribus
cum angelicis choris aduenientem ui
di. & supra sedem eadem s. non arden
tis flame sedentem. & sub se hanc
maximam tempestatem purgationis
habentem. Et quae signata erant obuia
et in aere quasi in turbine rapta sunt.
ubi & patris splendor illuminatus qui secre
tum superni creatoris designat uide
re. bonus scilicet amalis ibi separa
tus. S. ipse blanda uoce uelut uan
gelium manifestat iustos celesti reg
no beatificauit. ac terribili uoce in
iustos infernalibus. peius sic etiam ibi
de scriptum est deputauit. nulla tam
alia in questione et responsione de
operibus. eorum non quemadmodum euangelica
uox ostendit ibi facta. quoniam opus
cuiusque siue bonum siue malum est in
ipso manifeste apparuit. Qui autem
signati non erant a longe in parte
aquilonis cum diabolica turba sta
bant. nec ad iudicium hoc peruenirent.
S. tam haec omnia uelut in turbine ui
dentis fine eodem iudicium exspecta
bant. & intra se amaro gemitu
dabant. Et sic iudicio pacto.
fulgura & tonitrua & uenti ac
tempestates cessabant & quicquid in ele
mentis transitorium erat subito eua
nuit. & maxima tranquillitas fac
ta est. Tunc de celi super splendoris solis
repente splendidi effecti cum eodem
filio dei. & cum beatis agminibus. an

gelorum in gaudio magno celestia
petebant. reprobis cum diabolo et
angelis et ad loca infernalibus cum
magno ululatu tendentibus. Et sic
celum electos recepit. & infernum repro
bos absorbit. S. subito tanta
gaudia & tante laudes in celestibus.
& tanta tristitia ac tantum ululatum
in inferno exortum sunt. ultra quam hu
manus sensus effari possit. Et mox
omnia elementa in maxima serenitate
resplenderunt uelut eis nigerrima
cutis abstracta fuisset. ita quod
nec ignis feruore. nec aer spissitudi
dinem nec aqua furorē nec terra fra
gilitatem amplius ullam haberent. Sol
quoque luna & stelle uelut plurimum
ornatus in firmamento multo splen
dore & decore rumlabant & sine
motu circuitionis fixa manebant.
ita quod ultra diem & noctem non discer
nebant. Et ita nox erat s. dies. Et
finitum est. haec uero audiu uocem de
celo in dicente. **H**ec mysteria
nouissima temporum. **H**ec ostendunt.
in quibus temporalia tempora in eternitate
coruscationis illi que sine fine est
transmutabunt. Nouissima enim
tempora multis periculis fatigabun
tur. & occasus mundi uariis sig
nis demonstrabit. Nam ut uides
in ipso nouissimo die totus orbis
terrarum quoribus conueniet tempestan
bus quassabit. ita ut quicquid in eo
caducum & mortale est his calami
tatis firmat. quia iam cursu mundi
completo ipse amplius durare non

primū.

poterit. s; sedm diuinā disposi-
onē consumabit. Sic enī homo
cū finiendus ē multas infirmi-
tates; p̄uentus dicit. ita q̄d cū
in ipsa hora mortis sue multo-
dolore dissoluit. sic quoq; finē
mundi maxime aduersitatis p̄-
current. & ipsū in fine suo diuisis
trorib; dissoluent. quō elēta
trors suos tunc ostendent. q̄a
eos ampli excreere n̄ poterit. .iiij.

Repentino & inopinato q̄p
pe motu in hoc fine elēta
relaxant. os creature cōmouent.
ignis erūpit aer soluit aq̄ afflu-
it. trā concunt. fulgura feruent.
tonitrua concrepant. montes
scindunt silue ruunt. & q̄cqd
in aere t̄ in aqua t̄ in trā mortale
ē uitā reddit. Ignis cū totū aerē
mouet & a q̄ totā trā replet. & hoc .v.
modo oīa purgant. ut q̄cqd
in mundo feditatis ē ita euanes-
cat q̄si n̄ fuerit. uelut sal dissolu-
it cū in aquā mittit. **R** Sed di-
uino p̄cepto ut t̄ p̄. **R** mon-
stratū ē ad resurgendū accepto
mortuorū ossa ubiq; fuerunt
suo loco uelut in echi oculi con-
iungunt & sua carne regunt.
nec ullo m̄ retardant. s; siue ab
igne siue ab aqua. siue ab aere.
siue ab etha consumpta fuerint
cristissime restituant. ita q̄d ea
hoc m̄ trā reddit t̄ ut sal ex aq̄
sudat. q̄a oculus m̄s oīa nouit
nec q̄equā meliore poterit. ita

os hoīs in aīa & corpore sine ulla
contractione & abscissione m̄broꝝ
suorū. & in integritate & corporis &
secus sui uelut in echi oculi re-
surgunt. electi fulgorē bonorū op̄
suorū habent. & t̄p̄bi nigredinē
infelicū actū suorū portant. ita
q̄d ibi opa ipsorū n̄ abscondunt. s;
p̄ali in ipsis apparebunt. .iiij.

Quāda exas infide signati s̄
q̄da autē n̄. ita ut fidē haben-
tū conscientie aliorū p̄ opa fidei
in fulgore sapientie fulgeant. aliorū
uero in tenebrositate neglecti sui
appareant. p̄ que apte discernunt.
qm̄ illi fidē op̄ib; implauerit. isti
autē cū in se m̄p̄s extinxerit.
Quidā autē hoc signū fidei n̄ habēt.
quia isti nec in ueteri lege nec in
noua grā cognationē uiuē & ueri-
di habere uoluerit. **Q**uāta in cla-
ritate lucis cōte s; **Q**uāta in nu-
be qua re p̄bis celestis glā abscon-
dita ē filius dī in forma humani-
tatis & passionis sue qm̄ in uolun-
tate patris p̄ salute humani gene-
ris passus ē ad iudicandū ipsū hu-
manū genū celesti exercitu circūda-
tus adueniet. qm̄ pat̄ ei hoc de-
dit. ut q̄a ipse in mundo uisi-
bilitatē conuulsus fuerat que ui-
sibilia mundi s̄ diuideret. ut
enā ipse in uiglo ostendit dicens.
Quāta potestatem dedit ei & iudiciū
facere. q̄a fili' hoīs ē. Hoc ta-
le ē. Pat̄ testificat de filio suo. q̄d
ē hoc. Pat̄ potestatem dedit filio

qm ipse semp cu patre in diuini-
tate manens; humanitate de
matre accipiens. sedm qd homo
e accepit etia a patre qd ois crea-
tura ipsu di filiu sentit. sic & ois
creatura in creatone forme sue
a do creata subsistit. Et do quoq;
opa discernunt a filio in qe cuq;
dignitate t incuruacione sunt.
& sedm hoc qd collocanda s ea
collocat. ut qa ipse homo palpa-
bilis & uisibilis in mundo fuit
etia illa que in mundo uisibilia
fuerit sedm qd iustu e discernat.
uidelicet in potestate iudiciali tri-
bilis iniustis; blandus iustis ap-
parens. ipsos ita diudicans qd
etia purgacione sua demerita sen-
tiant. **N**unc & q signati s ob-
uia. **I**usto iudici n indis-
ficultate. s; in multa celeritate ra-
puit. ut qm ipsi fide in dm cre-
dentes habuerit. etia opa fidi in
eis manifeste apparant. ubi et
scientia di actus eoz & in bonis et
in malis n ignorat ut t pmonstra-
tu e. ibi eni boni & mali separabun-
tur. qa & opa eoz dissimilia s. N
ibi ta in malis qm in bonis certissi-
me apparet. quom t in puericia. t in iuuetate
t in ueniente. t in senectute t in fi-
nita etate dm quesierunt. **V**bi
etia fulminant os flores. **V**bi
in mei uidelicet patriarche &
pphete q ante incarnatione ipsi
fuerit. & apli q cu eo in selo con-
uersati s. ac martyres confesso

res uirgines & uidue. q ipsu fidelit
imitati s. & illi q cele. mee. ta in selo
rib; qm in spualib; ppositi erant.
nec n anachorite & monachi q in
castigatione & mortificatione car-
nis sue ppt nom ei de filii mei se-
uiles fecerit qd & in uestru suo cu
magna humilitate. & caritate an-
gelicu ordine imitantes ostenderit.
S; q me hoc m in contemplatiua uita
querit. qd dicunt hec uita glsior
illa e hoc m qsi nichil e. s; q me
querit in humilitate. in illa conuer-
satione que in spuatione spe sci
data e. hunc in celesti patria in pri-
orib; locis collocabo. **D**einde
celi laudes suas intet. **D**um in
silento conuenit. cu filii di iudicia-
le sententia & ad iustos & ad iniu-
stos pferit. auscultantes cu reueren-
tia honoris quom illos diudicet.
cu blande iustis supna gaudia
tribuit & cu tribilit in iustos ad in-
fernales penas mittit. S; ibi nec ex-
cusatio nec interrogatio opationu
suaru maior erit. qm qd ibi con-
scientie hominu & bonoz & maloz
nude & aperte s. **I**usti autem qui
ibi uerba coissi. **I**psi iudicis pec-
puit. plurima quide opa iusticie
fecerit. s; tam ea in plenitudine p-
fectionis du in selo uiuerent n
habuerit. unde & ne in eis diu-
dicandi s. iniusti uero q iudicia-
le seueritate ibi in se sentiunt
mala q de facta ppetrauerit s;
tam ea n ignorantia diuine ma-

.viii.

.x.

iustas qd e iniquitate p iudicium da
 nationis infidelitatis egerit. & idō
 sententia ei de iudicis ibi n̄ effugi
 ent. quō oīa equo pondere ponde
 randa s̄. **I**lli autē q̄ infide signa
 ti n̄ s̄ qm̄. **I**psi iudm̄ n̄ crediderūt.
 in parte aquilonis idē pdicionis eū
 diabolica turba interim tardante nec
 ad hoc pueniunt. s̄ tam̄ illud in ob
 umbratione uidentes finc̄. ei p̄sto
 lantes intra se mutū gemunt. quō
 ipsi infidelitate p durantes uerū
 dīm n̄ cognouerūt. q̄a ipsi nec ante
 baptisimū uerū dīm in uerū testam̄to
 coluerūt. nec sub euglio remediū bap
 tismatis susceperūt. s̄ in maledictione
 casus ade p̄seuerauerūt dānationis
 penas habentes. unde & in infideli
 tate seclerū suor̄ iā iudicium inueni
 unt. **S**icq̄ iudicio finitō. t̄ores
 dem̄. **S**tor̄ & fulgura tonitrua. &
 uenti irruentib; cessant. & om̄e
 qd̄ caducū & transitorij e dilabit̄.
 nec amplī apparebit. **S**icut e desi
 nit que a calore solis dissoluit̄. max
 ima quiete tranquillitatis diuina
 dispensatione ita exorta. **H**ic
 sic electi splendore cōm̄ta. **H**ic
 habentes una cū capite suo sceli
 cet filio meo. & eū glosso celesti ce
 eretū in magna glā celestia gaudia
 p̄cunt. & rep̄bi una cū diabolo &
 cū anglis ipsi ad cōna supplicia in
 multa contumione tendunt ubi cō
 nā mortē sibi p̄paratā cōnalit̄ uiderūt.
 q̄a magis concupiscen̄tias secum s̄.
 Et sic celi electos in glām cōm̄tatis

recipit qm̄ ipsi dñatorē celoz di
 legerūt. & infernū rep̄bos absorbet.
 q̄a diabolu n̄ abiecerūt. ita omniū
 gaudioz tam̄ laudib; in celesti glā
 resonantib; & omniū gemitū tan
 tū ululatib; in inferno exortis. ultra
 quā humanū intellectus capere ualeat.
 qm̄ illi unā cōnā possident. & isti
 mortē cōnā habent. quē admodū in
 euglio fili m̄s loquit̄ dicit̄. **H**ic
 hi in supplicij cōnū. iusti autē in
 unā cōnā. Hoc tale ē. Qui in innocē
 nio omniū maloz fecerit nec sic ut
 qd̄ iustu ē haurire in sum̄a bonitate.
 p̄ter infidelitatis & nequicie sue
 in penas cōne pdicionis dmergunt̄.
 sedm̄ op̄a sua in fernalia torm̄ta re
 cipientes. Edificatores uero chorusca
 tionis celestis ierlm̄ q̄ portas filie syon
 fidelit̄ instant. fulgebunt in luce ui
 te cōne quā castissima uirgo in fecun
 ditate uirginitatis sue credentib; mi
 rabilit̄ attulit. **H**ic ut uidet̄ dem̄ta
 in maxima claritate & pulchritudine
 his om̄ib; p̄actis fulgebunt. om̄i in
 delictis in p̄dum̄to nigredinis & sor
 dis ablato. Nā ignis sine feruore tunc
 ut aurosa ruulat & aer absq; spissitu
 dine purissimū fulget & aqua sine im
 pctu effusionis & submersionis p̄spicua
 et lenis stat. & ita absq; om̄i fragilitate
 & torm̄tudine form̄ssima et planissi
 ma apparet. his om̄ib; in magnā tran
 quillitatē ac pulchritudine transla
 tis. s̄. & sol & luna ac stelle uelut. p̄cio
 sissimi lapides in auro. ita etiā in fir
 mamento multa claritate & maximo

suis quā p̄cepta mea

q̄a iam t̄e noctis umbra fugabit̄ ita d̄icene-
bit̄

fulgore simlante nec ultra iniquita-
dinē circūuoluntoms sue diē & noc-
tē ad discernendū habent̄ q̄a sunt
mundo iā inmutabilitate s̄ ita
qd̄ & nulle tenebre noctis amodo
apparebunt quō tē diēs indeficiens
ē ita etiā ioh̄s dilect̄ m̄s testat̄ dies.

Et nox ultra n̄ erit & n̄ egebunt: r̄ij.
lumine lucerne neq̄ solis q̄m
dn̄s d̄s illuminat illos. Hoc tale ē
qui thesaurū habet cū m̄dū subtra-
hit m̄dū etiā emittit sic & nox lu-
men celat & ut diēs tenebras fugat
homini lum̄ afferens ita n̄ erit in m̄s
gressione t̄p̄o q̄a tē noctis amodo
n̄ apparebunt q̄a etiā & inmutatio
illa iā n̄ egebit lumine hoc qd̄ sibi
hoies incendunt umbras tenebrarū
expellent̄ nec etiā mutabilitatē
solis tē amplectit̄ q̄ modo conuenit
t̄p̄ora illa que in umbra habent̄ q̄m
dic̄ illa in uita mutatione erit q̄ tunc
tē etiā dn̄ator omnū claritate di-
uinitatis sue quā nulla mutabilitas
obfuset illuminat eos q̄ in se lo te-
nebras sua gr̄a effugerant. Qui autē
acutas aures m̄ioris intellectus ha-
bet hic in ardente amore speculi mei
ad ūba hec anhelat & ea in conscien-
tia animi sui conscribat.

F
M
M
M
A

lucidissimū aerē in quo audiui in
om̄ib; p̄dictis significatiomb; mi-
rabili m̄ diūsū gen̄ musicōz in lau-
dib; ciuū sup̄noz gaudiōz in uia
ueritatis forit̄ p̄seuerantiū acin-
queretis reuocatoz ad laudes corun-
dē gaudiōz & in exhortatione ur-
tutū se exhortantiū ad salutē ppl̄oz
quib; diaboliē insidie repugnant̄
s; ipse uirtutis cas opprimunt ita
tām qd̄ sic fideles hoies tandē a pec-
catis ad sup̄na p̄penitentia m̄scunt̄
Et sonus ille ut uox multitudinis
in laudib; de sup̄nis gradib; in ar-
monia symphonib; sic dicebat.

Splendidissima gēna & serenū
decus solis q̄ t̄ in fufus ē fons
salens de corde patris qui ē uniceū
uerbū suū p̄ qd̄ creauit mundi pri-
mā materia quā eua turbauit
hoc uerbū effabricauit t̄ pat̄ ho-
minē & ob hoc est illa lucida ma-
teria p̄ quā hoc ipsū uerbū exspi-
rauit om̄s uirtutes ut educ̄ in p̄ma
materia om̄s creaturas. O tu suauissi-

ma uirga frondens de stirpe iesse.
o quā magna uirtus ē qd diuini-
tas in pulcherrimā filiā aspectu.
sicut aq̄la in solē oculū suū ponit.
cū sup̄nus pat̄ claritatē uirginis
ad tendit. ubi uerbū suū in ipsa
incarnari uoluit. Nā in mystico
misterio di illustrata int̄ uirgi-
nis. mirabilē clarus flos ex ipsa
uirgine exiit. Et iterū dixit.

11. **G**lorissima lux uiuens angli-
qui infra diuinitatē diuinos
oculos cū mystica obscuritate oīs
creature aspiciens in ardentib; de-
sideris. unde nūquā potestis faci-
ari. o quā glosa gaudia illa uir-
ginitatis. que in uobis ē in-
tacta ab omni priuio ope qd p̄mū
ortū ē in uirō socio p̄ditō angli-
q̄ uolare uoluit supra uirtutis lateres
pinnaculū di. unde ipse tortuo-
sus demersus ē in ruina. s; ipsi in-
struunt casus consiliando factu-
re digiti di in struunt. Nā o uos an-
geli q̄ custoditis pp̄los quorū for-
ma fulget in facie uir- & o uos ar-
changli q̄ suscipitis aīas iustorū &
uos uirtutes. potestatis. principa-
tus dñationes. & throni q̄ estis cō-
putati in q̄ntū secretū numerū.
& o uos cherubin & seraphi sigil-
lū secretorū di. sit laus uobis q̄ lo-
culū antiqui cordis in fonte a-
spiciens. videns enī in iore uim
p̄tis. que de corde illi spirat q̄ si
facies. itēq; dicebat. **S**pecta-
biles uiri q̄ p̄transistis occulta

aspicientes p̄ oculos sp̄s & annuntian-
tes in lucida umbra acinā & uiuen-
tē lucē in uirga germinantē. que
sola floruit de introitu radican-
tis luminis. uos autē q̄ scī p̄ dixistis
saluationē centū animarū. que
immerse fuerant morti q̄ circūstis
ut rore mirabilē loquentes mysti-
ca montis. q̄ cētū tangit p̄transi-
ens unguendo multas aquas. cū
etiā int̄ uos surrex̄ lucida lucer-
na que ipsū montē p̄currentis osten-
dit. O uos felices radices cū qb; op̄
miraculorū & n̄ op̄ criminū p̄cor-
rens it̄ p̄spicue umbre plantarū
ē. s; o tu ruminans ignea uox p̄cur-
rens luminatē lapidē subuertitē
abyssū. gaudete in capite uirō. Gav-
dete in illo que n̄ uiderit uirtus mul-
tū q̄ ipsū ardentē uocauerit. Et iterū

113. **O** choors milicie floris
uirge n̄ spinare. tu sonus orbis t̄re
circūiens regiones in sanorū sensū
epulantiū cū poras q̄s expugna-
sti p̄ infusū adiutorē ponentis ra-
dices in tabernacula pleni opis
uerbi pat̄. tu etiā nobilis es gens
saluatoris uirtutis uia regeneratio-
nis aque p̄agnū q̄ te misit in
gladio int̄ se uisissimos canes q̄
suā glām destruxerit in opib; di-
gnorū suorū. statuentes n̄ manufac-
tū in subiectionē manū suarū
iniqua n̄ inuenerit cū. Nā o luci-
dissima ap̄torū turba surgens in
uicta agnitione & ap̄iens clausu-
rā magistrū diaboli ablucendo

capitulos in fonte uiuentis aque. tunc
clarissima lux in uigerrimis tenebris.
fortissimūq. genus colunarū spon
sa agni sustentans in omib. ornām
tis ipsi. p. cui gaudū ipsa mat. & uir
go ē uexillata. Agni enī in maculat
ē. sponsus ipsi. sponse & unmacula
te. hūc. dicebat. **U**ictoriosissi
mi triumphatores q. in effusione san
guinis ur̄i salutantes edificationē
ecclē. in hīs sanguinē agni epulan
tes eū ut uolo occiso. o. quā magnā
mercedē habent. q. corpora ur̄a ui
uentes despectis. unctam. agnū
dī ornantes penā. c. in q. uos intro
dux. in restaurationē hereditatis.
hos flores rosarū q. in effusione san
guinis ur̄i beati. et in maximis
gaudis redolentib. & sudantib. in
emptione que flux. de interiori
mte. consiliū manentis ante. cui in
illo in q. n. erat. estimatio a capite. Sic
honor. in c. sortio ur̄o q. et in instru
mentū ecclē. & q. in uulnerib. ur̄i
sanguinis undans. Et. ut. dicit. **S**
uccessores fortissimi leonis in
tēplū & altare dñam. res in unum
stratione ei. sic angli sonant in lau
dib. & sic ad s. pplis in adiutorio.
uos et in illos q. hęc faciunt sep
curā habentes in officio agni. Quos
imitatores excedere p. sone in p. cio
sissima & glōsissima significatione.
o. quā magnū ē ur̄i ornat. ubi ho. p. ce
dit. solutus & stringens in dō pigro
& p. g. mos. et in ornans candidos
& nigros. & magna onera remittis.

Nā & anglici ordinis officia habe
nt. & fortissima fundamenta p. sents
ubicūq. constituenda s. unde mag
nus ē ur̄i honor. hūc. dicebat. **P**
ulchre facies dñi aspicientes
& maiora edificantes obte
uigines quā nobiles et in q. b. rex
se. et in d. q. aut. eū in uobis o. ia. celestia
ornām. p. signauit. ubi enī sua
uissim. ort. et in omib. ornām. re
dolent. O. nobilissima uiriditas q.
radicat in sole. & que in candida se
renitate lucet in rotā. quā nulla ur̄e
na. excellentia. cōphendit. tu. circū
data. et in amplexib. diuinoz. misterioz.
Tu. rubet in aurora. & ardet ut so
lus flāma. **E**t. ut. son. ille ut
uox. multitudinis in queretis de
reuo. et in ad eos de gradus in armo
nia. sic. querbat. dicit. O. plangēs
uox. ē. hęc. maximi doloris. Ach
ach. quāda. mirabilis uictoria in
mirabili desiderio dī surrex. in
qua. delectatio. carnis. se. latent. ab
seondit. heu. heu. ubi. uoluntas. et in
mina. nesciunt. & ubi. desiderū. hoīs
lasciuia. fugit. Luge. luge. q. in his
innocentia. que. in pudore. bono
in magnitate. n. amissis. & que. aua
ritia. gutturis. antiq. serpentis. ibi
n. deuorasti. O. uiuentis. fons. quā
magna. ē. suauitas. tua. q. facie. istoz.
uit. n. amissis. s. acute. p. uidi. q. mi
cos. de. anglico. casu. abstraheris. q.
se. estimabunt. illud. habet. qd. n. licet
sic. stare. In. d. gaud. filia. syon. q. a. d. s.
t. multos. reddit. q. s. serpentis. de. re

.viii.

.vi.

absidere uoluit q̄ n̄e in maiori luce
fulgent quā prius illor̄ causa fuisset.
Iuueni enī lux de his die. Tortuosū
serpentē scandalibam in sua sugge-
stione. que ita plena n̄ fuerat sic il-
le putabat. Unde uirum p̄monet ap-
su q̄d in his causis feci ampli⁹ apli⁹.
qm̄ in eis oserpens tuū gaudiū p̄de-
ret. q̄a uirtua suggestionē amputauit
qd̄ nūq̄m in uirtuē ē uirtua scintilla
o turpissime illusor. **I**temq̄. son⁹ ille
ut uox multitudinis in exhortati-
one uirtutū in adiutoriuū hominū.
et in contradictione repugnantū
diabolicarū artū. uirtutib; uicia
superantib; & hoib; tandē diuina
inpiratione ad penitentia rede-
untib; in armonia sic clamabat.
Nos uirtutes in dō sum⁹ & in dō ma-
nem⁹. regi regū militam⁹ & malū
abono separam⁹. Nā in p̄mo agone
aparum ubi uictorū certum. dū
ille corruit q̄ sup se uolare uoluit.
ergo & n̄e militam⁹ illis q̄ nos inuo-
cant subuenientes. & diabolicas ar-
tes calcantes. & eos q̄ nos imitari uo-
luerunt ad beatas mansiones pdu-
centes. Querela aīarū in carne po-
sitarū. O nos pegrine sum⁹. q̄d feci-
mus. ad peccata deuiantes. filie
regis ee debuim⁹. s; in uicā peccatorū
cecidim⁹. O uiuens sol. porta nos in
humeris tuis in iustissimā heredita-
tē quā in ada p̄didim⁹. O rex regū
in tuo plio pugnam⁹. Inuocamo fi-
delis aīe. O dulcis diuinitas & osua-
uis uita in qua p̄ferā ueste p̄clarā.

illud accipiens q̄d p̄didi in p̄ma ap-
partione. ad te suspiro & os uirtu-
tes inuoco. Responsū uirtutū. O fe-
lix aīa & o dulcis creatura di. que
edificata ē in p̄funda altitudine
sapientie di in multū amas. fidelis
anima. O libentē ueniā ad uos. ut p̄-
beatis m̄ osculū cordis. Virt^{utes} hos de-
beni militare tecū o filia regis. S; gūa
ta aīa querit. O gūus labor & o du-
rū pondus q̄d habeo in ueste hui⁹
uite. q̄a numis gūe m̄ ē contra car-
nē pugnare. Virtutes. O aīa uolun-
tate di estima. O felix instrumentū.
q̄re tā debilis es cū hoc. q̄d d̄s
ē in uirginea natura. Tu debes
inob superare diabolū. Aīa illa. Sue-
curre m̄ adiuuando. ut possim
stare. Scintilla di ad candē aīa die.
Vide q̄d illud sit q̄ d̄ idita filia
saluacionis. & esto stabilis. & nūq̄m
cades Aīa illa. O nescio q̄d faciā.
aut ubi fugiā. oue m̄ n̄ possū p̄fice-
re hoc q̄ sū idita. Certe illud uolo
abiecerē. Virtutis. O felix. Scintilla.
omiserā aīa. q̄re abscondis faciē
tuā corā creatore tuo. Scintilla di
ad aīa illā. Tu nescis nec uides nec
sapis illū. q̄re estima. Aīa illa. D̄s
creauit mundū. n̄ facio illi iniuriā.
s; uolo in illo. Suggestio diaboli.
ad candē aīa die. Tunc fatue. q̄d
p̄dē t̄ laborare. Respice mundū.
& amplectere te magno honore. Vir-
tes. Heu heu nos imites plangam⁹
& lugram⁹ q̄a ouis d̄ni fugit uitā.
Humilitas. Ego humilitas regna

.viii.

inimū dīo. Venite ad me oīs uirtutes. ⁊ enu-
trā uos ad regnandū p dīā dīgnā.
⁊ ad coronandū in p̄seuerantia felice.
Responsū uirtutū. O glōsa regina ⁊
osuauiissima mediatrix. libentē uenior.
Humilitas. Idō dilectissime filie. te-
neo uos in regali thalamo. O filie isrl.
sub arbore suscitauit uos d̄s. unde
iboc tēpore recordamini plantano-
nis sue. Gaudete q̄ filie syon. Surrept̄
diaboli. ad humilitatē. ⁊ an̄ h̄d̄ q̄s
uirtutes. Que ē hec potestas. q̄d nullus
sit p̄ter d̄m. Ego autē dico. Quolue-
rit me ⁊ uoluntatē suā seq̄ dabo illi
oīa. tu v̄ cū tuis seq̄cib; nichil habes
q̄d dare possis. q̄a etiā uos oīs nesci-
tis q̄d sitis. Humilitas respondet. Ego
cū malis sodalib; bene scio q̄d tu es
ille antiquus draco. q̄ sup̄ sumū uo-
lare uoluisti. s; ipse d̄s iabyssū p̄ce-
tit. Uirtutes. Nos autē oīs i excessis habi-
tam. Placet cū dē aīe penitentis i cor-
pore ⁊ uirtutis i uocant. O uos re-
gales uirtutes q̄m speciose ⁊ q̄m ful-
gentis estis i sumo sole. ⁊ q̄m dul-
cis ē uīa mansio. ⁊ idō oue i q̄a a
uobis fugi. Uirtutes. O fugitiue ueni
ueni ad nos. ⁊ d̄s suscipiet te. Penitēs
aīa i corpore. Ach. ach feruens dulce-
do absorbit me in peccatis. ⁊ idō
n̄ ausa sū iurare. Uirtutes. Noli timere
nec fugere. q̄a pastor bon̄ querit in
te p̄dīā ouē suā. Penitēs aīa i corpore.
Nunc ē m̄ necesse ut suscipias me.
q̄m i uulnerib; fero q̄b; antiquus
serpens me c̄taminauit. Uirtutes.
Curre ad nos. ⁊ sequere uestigia illa

in q̄b; nūquā cades i societate nr̄a.
⁊ d̄s curabit te. Penitēs aīa i corpore.
Ego peccator que fugi uitā plen̄
uulnerib; ueniā ad uos. ut p̄beatis
m̄ scitū redēptionis. Uirtutes. O aīa
fugitiua esto robusta. ⁊ idue te.
arma lucis. Penitēs aīa i corpore. O u
oīs milicia regine ⁊ o uos candida
lilia ipsi cū rosea purpura. ielma
te uos ad me. q̄a p̄grina a uob
exulauit. ⁊ adiuuate me. ut i san-
guine filii dī possi surgere. Et o
uīa medicina humilitas p̄be m̄
auxiliū q̄a supbia inmutus uici-
is fregit me. multas cicatrices m̄
imponēs. Nē fugio ad te. ⁊ idō sus-
cipe me. Humilitas adiuites. O oīs
uirtutes suscipite lugentē peccatorē
in suis cicatricib; p̄t̄ uulnera xpi.
⁊ p̄ducent eū ad me. Uirtutes ad
penitentē aīa i corpore. Nolum̄ te
reducere. ⁊ nolum̄ te deserere. ⁊
oīs celestis milicia gaudet sup̄ te.
⁊ d̄cet nos i simphonia sonare.
Humilitas ad eandē penitentē aīa.
O misera filia uolo te amplecti. q̄a
magis medicus dura ⁊ amara uul-
nera p̄t̄ te passus ē. Suggestio
diaboli ad eandē penitentē aīa.
Que es. aut und̄ uenis. Tu amplexa
ta es me. ⁊ ego foras eduxi te. s; n̄c
i reuisione tua c̄fundis me. ego autē
pugna mea deiciā te. Penitēs aīa
cont̄ diabolu. Ego oīs uias tuas ma-
las c̄ cognoui. ⁊ idō fugi ate. m̄ autē
o illusor pugno c̄ra te. Penitēs aīa.
ad humilitatē. Und̄ tu o regina

humilitas tuo medicamine adiu-
ua me. Humilitas ad uictoria. & ad
reliq̄s uirtutes. O uictoria que istū in
celo superasti curre cū sodalib; tuis.
& os ligate diabolu hūc. Uictoria
ad uirtutes. O fortissimi & glōsissimi
milites uenite & adiuuate me istū
fallacē uincere. Uirtutes ad uictoria.
Odulcissima bellatrix in torrente
fontē q̄ absorbit lupū rapacē.
O glōsa coronata nos libentē milita-
mus tecū cont̄ illusorē hūc. Humili-
tas ad uirtutes. Ligate q̄ istū o uirtu-
tes p̄elare. Uirtutes. O regina nr̄a t̄
parebim; & p̄cepta tua iōib; adim-
plebim;. Uictoria. Gaudet os ocu-
lū q̄ antiquus serpens ligat ē uirtu-
tes. Laus t̄ xp̄e rex anglō. O d̄s q̄s
estis q̄ in t̄m̄e ip̄so hoc magnū c̄si-
lū habuisti q̄d destrux̄ infernale
haustū in publicanis & peccatorib;
q̄ n̄c lucet̄ in sup̄na bonitate. Unde
o rex laus t̄ sit. Op̄at̄ om̄ps ex te fly-
te fons in igneo ardore p̄duc filios
tuos in rectū uentū ueloz aq̄rū ita
ut & nos eos hoc m̄ p̄ducam̄ in t̄m̄
Et uoces iste erant ut uox multitu-
dinis. cū multitudo uoces suas ial-
tū creuillit. Et son̄ earū ita p̄nsū
me q̄d cas absq; difficultate. tardi-
tatis intellexi. Audiuq; uocē ex
eodē lucido aere dicentē m̄. Laudes
sup̄no creatori incessabili uoce cor-
dis & oris dande s̄. cū ip̄se n̄ solu
stantes & erectos s; etiā cadentes et
curuatos in sup̄nis sedib; sua gr̄a
collocat. Unde uidet̄ o ho lucidissi

7 mū aere candore gaudi sup̄noz ciuū
7 designante m̄q̄ audis iōib; p̄dictis
7 significacionib; mirabili m̄ diūsu gen̄
7 musicōz ilaudib; cū sup̄noz gaudiōz
7 inuia uertans formē p̄seuerantiū. ac
7 i q̄ redis reuocatoz ad laudes eorunde
7 gaudiōz. q̄m ut aer cōphendit. 7 susti-
net ea que sub celo s̄. ita ut audis iōib;
p̄monstrans t̄ mirabilib; d̄i suauis et
dulcis simphonia sonat in gaudio mi-
racula celestoz. in sup̄na ciuitate existen-
tū & i d̄o suau de uotione p̄sistentū.
ac i querdis i curuacionē illōz q̄s am-
quis serpens p̄dere t̄ptat. q̄s tam di-
uina uirt̄ ad societate beatorū gaudiōz
forat̄ p̄duc p̄ferēs i eis in a mysteria.
que humanis m̄tib; ad t̄rā inclinat̄
7 s̄ incognita. & i exhortacione ad sa-
7 lute p̄ploz q̄b; diabolice i fidie repug-
7 nant s; ip̄se uirtutes eas opprimunt.
7 ita tam q̄d sic fideles hoīes tandē a
7 peccatis ad sup̄na p̄penitencia t̄nsunt.
7 quō ibi uirtutes in m̄tib; fideiū ad re-
7 d̄ptionē ip̄soz uentis resistunt q̄b; illi
7 diabolico afflatu sanguant̄. s; eis for-
7 tissima fortitudine sup̄antis hoīes in
7 peccatis p̄lapsi. diuino nutu ad peni-
7 tentia reuertunt̄. cū p̄q̄r̄t & de flet̄
7 anteriora facta. & cū cōsiderant & cauet̄
7 posteriora. **Q**ua p̄p̄t̄ & son̄ ille ut
7 uox multitudinis ilaudib; de sup̄nis
7 q̄tib; i armonia simphoniā. i unani-
7 mitate & i concordia gl̄am & hono-
7 rē celestū ciuū ruminat. ita q̄d &
7 ip̄sū hoc sarsū tollit q̄d uerbū palā-
7 p̄fert. **S**ic & uerbū corp̄ designat.
7 simphonia ū sp̄m manifestat. q̄m

x.

vi.

vii.

viii.

tis & beatitudinis pfusus de me hortat
 dicit. **L**audate eum in sono tube. laud
 eum in psalterio & cythara. laud eum in
 tympano & choro. laud eum in cordis &
 organo. laud eum in cymbalis iubilati
 onis. ois sps laudet dnm. Hoc tale e.
 yos q dnm simplici intentione pura
 deuotione semis. adoratis & diligitis.
 laud eum in sono tube. idē in sensu
 racionalitatis. qā pdito anglo cum s
 semetibus; ipdicionē eadente agmi
 na beate spmū iuermate raciona
 bilit pstrit. doq. fidei dilectione
 adheserit. Laudatq. eum in psalterio
 pfunde deuocionis & cythara mel
 lissu canoris. qm tuba sonante psal
 teriū & psalterio canente cythara
 pcedit. sic & beatus anglis iamore
 uernatis pseuerantib; de inde hoie
 creato pphete inmirabilib; uocib;
 surrexerit. qd apli indulcissimus ubis
 subsecuti s. Et laud eum in tympano
 moru fiamonis. & in choro exultan
 onis. qā p cythara tympanū p tym
 panū chorus exultat. que ad modū
 aplis uba salutis pdicantib; marty
 res in honore dī in corporib; suis diu
 sa supplicia sustinuerit. de qb; exis
 sacerdotalis officii ueracis doctores
 surrexerit. Laudatq. eum in cordis
 humane redēptionis. & in organo
 diuine ptehonis. qm choro exul
 tante uoces cordarū & organi se
 manifestant. sic et ueris doctorib;
 in officio beatitudinis uernatē osten
 dentib; uigines pcesserit. que dī filij
 uerū hominē uelut icordis amauerit

& uerū dnm uelut in organo adorauerit.
 eum ipsū dnm uerū hoie & uerū dnm cre
 diderit. Qd e hoc. qā cū fili dī psalite
 hoīū carnē assūpsit. glām diuina
 tis n̄ amisit. Unde & beate uigines ip
 sū sibi sponsū dignitas. uerū hoie in
 desponsatione & uerū dnm in castitate
 ipsū fidei deuotione apphenderit.
 S; & laud eum in cymbalis bene sonan
 tib; idē in his assertionib; que bonū
 sanū in uero gaudio faciunt. cū hoies
 in uis peccatorū iacentes. ad supnā
 celsitudinē diuina inspiratione cō
 puncti. se sursum ab imis tollunt. Lau
 datq. eum in cymbalis iubilationis. in
 delictis in assertionib; diuine laudis.
 ubi uirtuose uirtutes uictoriā foris
 sine facientes uicia in hoib; opprimunt.
 & eos foris desiderio ad beatitudinē
 uere remunerationis in bonis pseue
 rantes pducunt. Unde ois sps q̄ ben
 uolentiā habet credendi in dnm & ho
 norandi eum laudet dnm idē illū q̄
 dnm oīū ē. qā iustū ē ut ille q̄ unā
 desiderat hūc q̄ unā ē glificet. Et
 iterū audiui uocē expdico lucido
 aere dicente. O rex altissime laus t̄
 fit. q̄ in simplici & in docto hoie fa
 cis hoc S; & iterū uox de celo uocife
 ratione maxima clamabat. dicit.
 Audite & attendite os. q̄ supnā re
 munerationē & beatitudinē habē
 desideratis. Quos hoies q̄ credula
 corda habent. & supnā remunera
 tionē exspectant. sermones istos
 suscipite. & eos in uirtuosa corda
 ura ponite. nec a dimonitionē istā

Faint, mostly illegible text in the left column of the manuscript page.

Faint, mostly illegible text in the right column of the manuscript page.

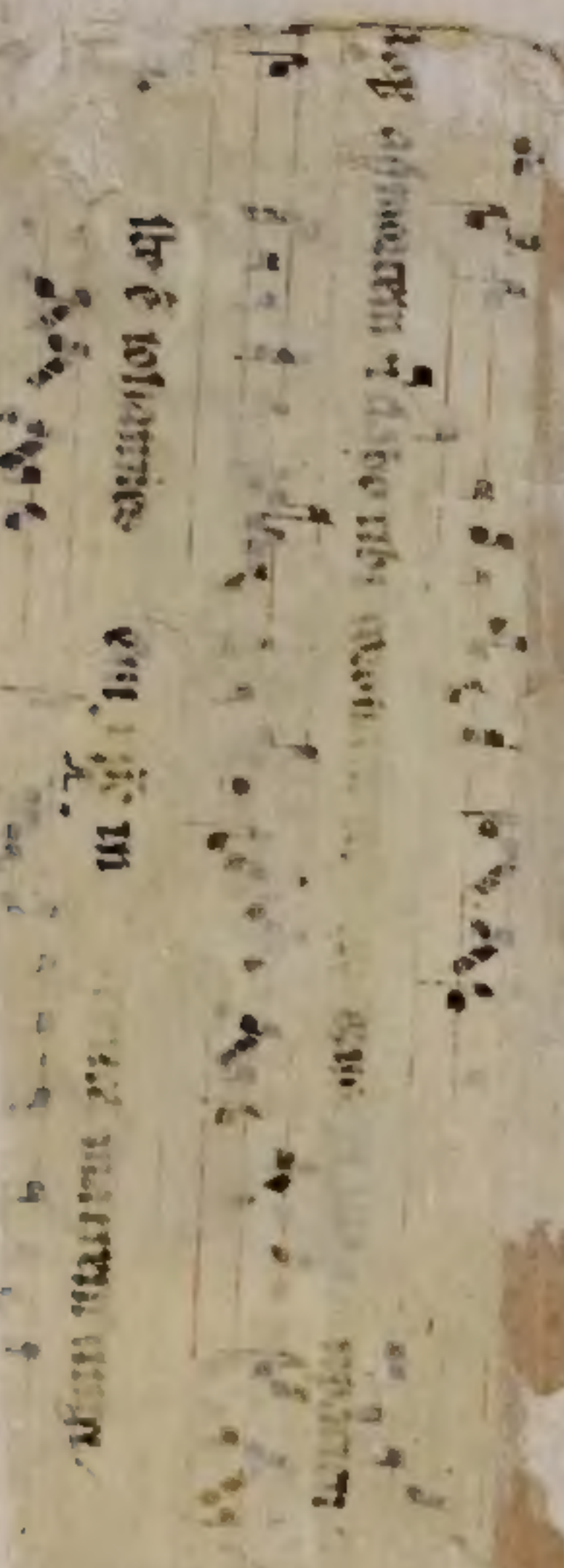
Vertical text on the right edge of the page, possibly bleed-through or a marginal note.

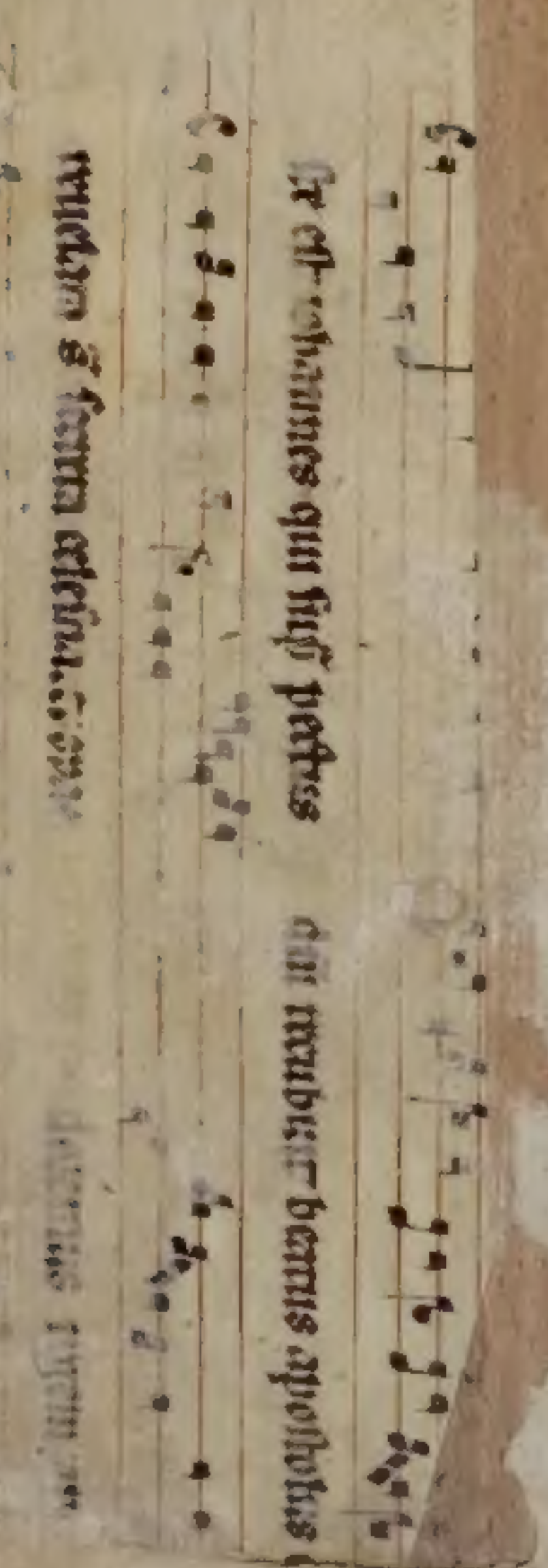

Small handwritten mark or signature at the bottom of the page.

 Iste est Johannes
 qui fuit petrus
 et genuit filium suum
 quem vocavit mattheum
 et postea vocavit
 mattheum magnum

 Iste est Johannes qui fuit petrus
 cui incubuit beatus apollo
 et genuit filium suum
 quem vocavit mattheum
 et postea vocavit
 mattheum magnum

Cod. Salem. 10,16
 Un. Bibl. Heidelberg

Small white label with faint, illegible text.

